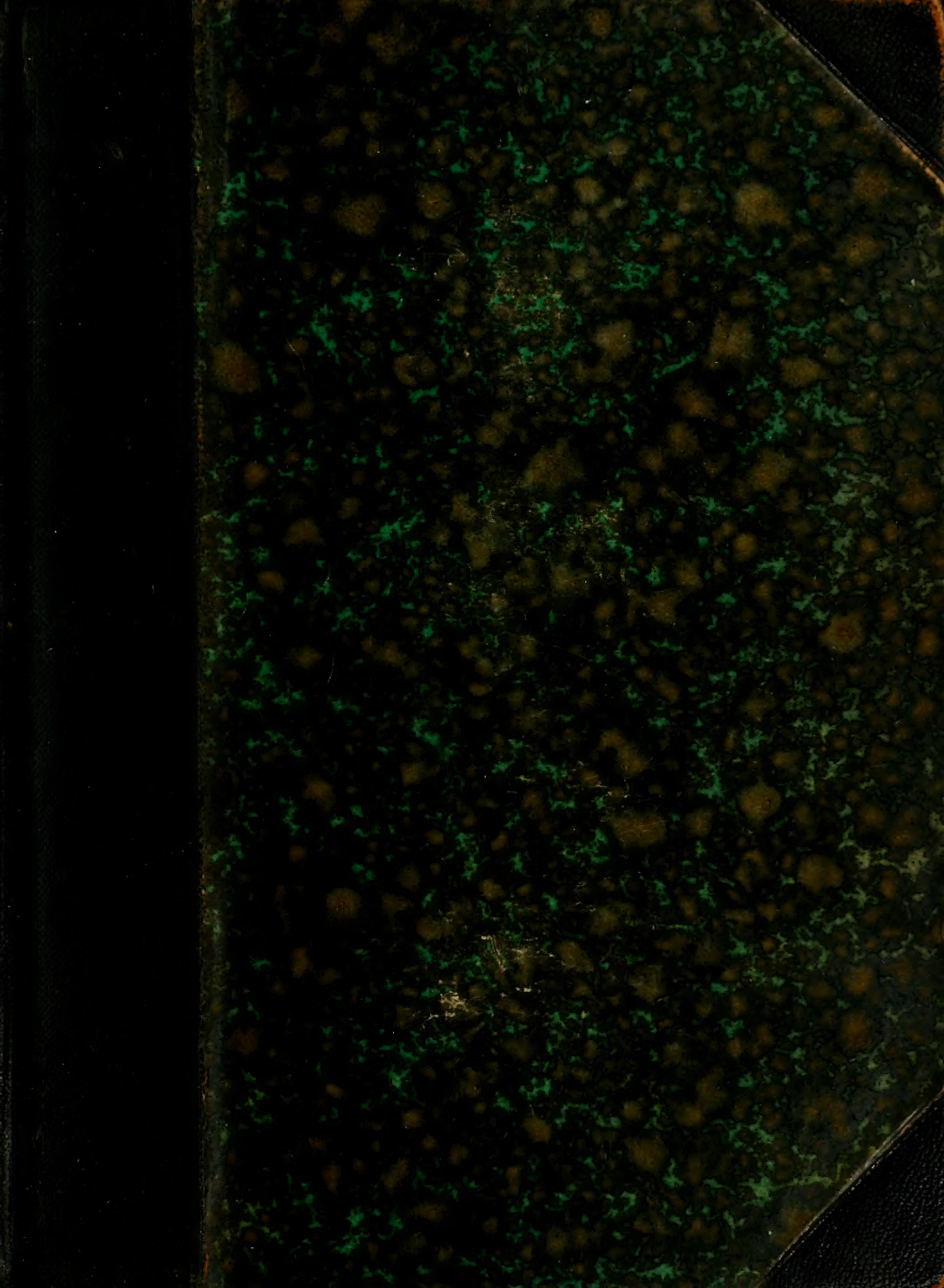

W. N. Bates.

1895.

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΣ

HOMERI ILIAS

SCHOLARUM IN USUM

EDIDIT

PAULUS CAUER

PARS I

CARM. I—XII

EDITIO MAIOR

VINDOBONAE ET PRAGAE
SUMPTUS FECIT F. TEMPSKY

LIPSIAE
SUMPTUS FECIT G. FREYTAG

BIBLIOPOLA ACADEMIAE LITTERARUM CAESAREAE VINDOBONENSIS

MDCCCLXXXX

Vindobonae, typis Adolphi Holzhauseni.

D·M

ALBERTO MOSBACH

AMICO

Praefatio.

Cum alteram partem editionis carminum Homericorum emissurus sum, facere non possum quin collegis meis non paucis gratias agam, qui priorem partem idoneam iudicaverunt, quam discipulis suis commendarent. Alii quod etiam nunc reperiuntur qui timeant, ne textu ex doctrina grammatica correcto adulescentulis difficultas legendi augeatur, non dubito quin maior volventibus annis eventurus sit numerus eorum, qui editionem meam non visu sed usu examinantes cognoscant me non frustra id negotium suscepisse, ut formas vocabulorum depravatas expellerem, vitia metrica delerem, accentum praepositionum ad pristinam consuetudinem restituerem, sententias et sententiarum partes ratione sermoni epico accommodata distinguerem. His enim et similibus rebus laboris, quem magistros ad interpretanda et discipulos ad enucleanda verba poetae impendere necesse est, non levem partem sublatam esse intellegent.[1] Ita quamquam spero operam meam non inutilem et viam, quam ante hos tres annos inii, rectam fuisse. tamen libenter concedo esse nonnulla, de quibus nunc aliter iudicem atque tum, cum editionem Odysseae paravi. Non servare debui formas contractas *εἰῶ*, *δείους* (§ 2, III, 8), nec magis *Ἡρακλῆος*, *Πατροκλῆα*, similes (§ 2, III, 6); rectius fuit dactylos restituere ut in quarta et quinta ita in tertia sede hexametri (§ 3, IV), synizeseos autem exempla aliquanto pauciora relinquere (§ 4, II *B*). Haec infra suis locis accuratius tractavi. Paucas res, quas in praefatione Odysseae explicare vel commemorare omiseram, nunc addidi: § 3, 15 *γ*. § 6, I, 4. II, 3. § 9. Adnotationum largior esse

---

[1]) In quo nimia fiducia locutus esse si cui videor, legat quaeso duas commentationes nuper publici iuris factas: Zur Beurteilung und Benutzung meiner Homerausgabe (Jahrb. Philol. Paedag. 140 [1889] p. 21 sqq.) et Zur homerischen Interpunction (Rhein. Mus. 44 [1889] p. 347 sqq.).

quam in Odyssea nolui; nam non desunt editiones carminum Homericorum amplo apparatu critico ornatae. Ego in adnotationibus nihil fere aliud egi, nisi ut meae recensionis rationem redderem. Praeterea coniecturas virorum doctorum passim adscripsi, etiam si eas in textum non receperam, idque eo consilio, ut paucas, quas utiles existimarem, ex ingenti numero futilium ereptas ab oblivione vindicarem. Quae futuro certe tempore utilitatem suam habebunt, cum id, quod nunc multi obstinate negant, omnes intellexerint, Homeri carmina nequaquam tam praeclare per codices nobis tradita esse, ut non multis locis emendatoris manum desiderent. Adhuc quidem in hoc genere magna fuit et paene incredibilis, ut vocabulo ex physica scientia petito utar, vis inertiae. Unum ex multis exemplum ponam: correctionem necessariam et luculentam et ab omni parte firmatam, quam ad *Γ* 453 Heynius commemoravit (*ἔκευθον ἄν* pro *ἐκεύθανον*), eorum philologorum, qui nostra memoria Iliadem in usum scholarum ediderunt, nemo recipere ausus est; solus recepit Henricus Duentzer, cuius editionem olim a me non leniter vituperatam multas ob causas ceteris praestare in dies magis perspexi.

Forsitan miretur quispiam, quod tam paucos versus ut spurios notaverim. At quoniam mihi persuasum est Iliadem et Odysseam non ab uno vel paucis poetis conditas esse, sed a parvis principiis ortas et per ora hominum circumlatas et multorum additamentis maioribus minoribus auctas paulatim per longam saeculorum seriem in hanc quae exstat amplitudinem accrevisse, necesse fuit mihi multa in eis toleranda et naturae poesis Homericae convenientia videri, quae aliis viris doctis ut vitiosa vel inter se pugnantia offensioni fuerunt. Ut exemplis utar: versus Θ 73 sq. 185. 189. 557 sq. quin locis suis parum apti sint, non dubito; sed puto talia ab auctore huius carminis, quod est ex recentissimis, proficisci potuisse. Simoentem ab antiquissimo statu poesis epicae alienum fuisse demonstravit Hercher; sed idem iure negat eos versus, in quibus Simois commemoretur, e contextu ceterorum secerni posse, cum ipsi quoque orti sint, antequam Ilias in hanc quam novimus formam redigeretur (Homer. Aufsätze, 1881, p. 59). Hac ratione maiestatem summi poetae laedi si quis proclamet, vix mirabor. Ceterum eorum iudicio acquiescam, qui sine ira et studio disputare sciunt; qui si libros *O—P* vel similes partes Iliadis uno tenore acri et attento animo perlegerint, non dubito quin concessuri sint necesse non esse singulas hic illic

interpolationes indagare in eis carminibus, ex quibus nulla arte critica narratio sibi constans et ubique dilucida effici possit. Ego eos versus uncis [ ] inclusi, qui aut in codicibus plurimis vel optimis omissi erant aut aliquam ob causam post eam aetatem, qua corpus Iliadis confectum est (circa a. 750 a. Chr.), inserti esse mihi videbantur.

Quamquam supra confessus sum me nonnullis locis acrius agere debuisse, tamen nihil recessi ab universa lege, quam ab initio mihi constitueram: ne solam curam antiquitatis causam haberem, cur verba vel litteras per libros traditas mutarem. Quod qui fecerunt, Bekker, Nauck, Fick, alii non raro eo perducti sunt, ut eadem correctione alterius vocabuli formam antiquiorem restituerent, alterius recentiorem inculcarent. *Β* 672 *Χαρόποιό τ' ἄνακτος* in libris est; Bekker[2] scripsit *Χαρόπου τε Ϝάνακτος*, ut digammi rationem haberet, sed genetivi terminationem vetustiorem et epicae dialecti propriam expulit. Idem ab eo et ab aliis factum est in his: *προτέροιο καὶ ἄστεος* *Γ* 140, *πολέμοιο δυσηχέος* *Η* 395. *Λ* 590. *Ν* 535, *χρυσοῖο καὶ εἴκοσι* *Λ* 25. Nauckius pro *πλησάμενος δ' οἴνοιο δέπας* *Ι* 224 cum Heynio commendat *πλησάμενος δὲ δέπας οἴνου*, ne digamma neglectum sit: idem pro *τοῖο δ' ἐπ' Ἰφιδάμαντι* *Λ* 261 scribendum putat cum Bentleio *τοῦ δ' ἐπὶ (Ϝ)ιφιδάμαντι*, atque ita scripsit Christius: tamen uterque *Β* 705 correctionem adhibet, ut ex *Ἰφίκλου* quod traditum est efficiat vetustiorem formam *Ἰφίκλοιο*. Rursus *Ζ* 134 *ἀνδροφόνοιο* quod traditum est mutant in *ἀνδροφόνου*, ut formam non contractam *Λυκοόργου* subiungere possint. Bekker[2] et Nauckius *πειρήθη δ' ἕο αὐτοῦ* *Τ* 384 digammi causa mutant in *πειρήθη δὲ Ϝεῦ* vel *δέ εὑ* neque offenduntur in forma contracta, quam inducunt. Idem Ahrensium secutus Nauckius *Ν* 163 facit: *ἀπὸ εὗ δ(Ϝ)εῖσε* pro *ἀπὸ ἕο δεῖσε*, ubi hoc modo corrigendi etiam dactylus ante diaeresin bucolicam deletur, quem alioquin Nauckius restituere conatur. In *οὔτε (Ϝ)έπει*, quod ex Hoffmanni sententia Bekker[2], Nauck, Rzach *Ε* 879 scripserunt, digammo quidem prospectum est, sed antiquitas dativi *ἔπεϊ* deleta. Idem cadit in *φωνήσασα (Ϝ)έπεα* (nam synizesis in hoc genere formarum nihil aliud est nisi contractio), quod *Ο* 35 et saepe alias Bekker[2], Nauckius, Fickius ex *φωνήσασ' ἔπεα* fecerunt, et in *τοσσαῦτα (Ϝ)έτεα* *Β* 328 a Bekkero[2] et Nauckio pro *τοσσαῦτ' ἔτεα* substitutum. Quod Bentleius proposuit *ἔσται Ϝῆδος* pro *ἔσσεται ἦδος* *Λ* 318 (cf. *σ* 404. *ι* 510), receperunt Bekker[2] et Fickius, ceteri abstinuerunt et id recte, ne formae recentioris *ἔσται* numerum

exemplorum augerent. Pro *ἤλυθ' ἰωή* *K* 139. *ρ* 261 a Bentleio *ἦλθε ϝιωή* adscriptum est idque placuit Nauckio, receptum est a Fickio, quamquam digammo redintegrato antiqua forma *ἤλυθε* deletur. *ϑ* 42 si *ἐνὶ μεγάροισι φιλῶμεν* scribimus, contractionem habemus, sin *ἐνὶ μεγάροις φιλέωμεν*, recentem formam dativi. *Γ* 10 utrum *ἠΰτ' ὄρευς* an *εὖτ' ὄρεος* legendum esset, iam apud veteres dubitabatur; alteramutram formam contractam esse necesse est. Ita qui in recensendis carminibus Homericis nihil aliud nisi sermonem quam antiquissimum refingere student, non raro in angustias deveniunt earum similes, quibus pueri more vetusto nec tamen obsoleto, quem Ovidius Trist. II, 481 significavit, ludentes inter se vexare amant. Id quod nonnullis locis viri docti senserunt: nam, quod *Ω* 354 Bentleius digammi gratia ausus est, *φραδέος νοῦ* (pro *νόου*) *ϝέργα τέτυκται* vix cuiquam placuit, *γηθεῖ ἐνί* *Ξ* 140 praeter Fickium nemo, quantum scio, temptavit. Quin etiam diserte malam istam alternationem, quam exemplis illustravi, van Leeuwen et Mendes da Costa notaverunt ad *E* 879. *O* 35, saepius. Tamen ipsi quoque aliis locis idem vitium admiserunt (*Z* 134. *K* 139. *N* 535, saepius), et *O* 214 soli ex scholiis receperunt *Ἡφαίστου τε καὶ Ἑρμείαο* pro eo quod libri habent *Ἑρμείω τε καὶ Ἡφαίστοιο*, ut alterius genetivi recentior forma in vetustiorem, alterius vetustior in recentiorem mutata sit. Illud vero neque Batavi neque nostrates philologi ex toto hoc genere difficultatum cognoscere voluerunt, iustam esse non posse eam rationem, quam qui strenue sequatur non paucis locis sibi ipse officere cogatur.

Aliud simile est genus, in quo viri docti, ut aut digamma restituerent aut hiatum explerent aut aliquod vitium grammaticum tollerent, *γε, κε, τε, ἄρα* particulas aut inseruerunt aut aliam alia mutaverunt. Id ipsum librariis et grammaticis quibusdam veteribus crimini dari solet, quod nonnunquam vitium vitio expulerunt, cum voculis illis sarturae ubique paratis liberaliter usi nihil cogitarent, num id, quod addebant, sententiae aptum esset; atque *γ'* vel *τ'* vel *δ'* littera appicta vestigium antiqui digammi non raro obscuratum esse (v. § 1, II, 2 *b*) nemo nescit. Quod si studio antiquitatis sermoni Homerico restituendae rursus eo deducimur, ut sententiam neglegamus, apparet falsam viam initam esse, e qua nisi revertamur, timendum sit ne arte critica Homeri carminibus plus damni quam utilitatis afferatur. Id periculum non contemnendum esse vel eis demonstratur, quae La Roche HU. 257

de *πρίν* et *πρίν γ'* professus est, quae non alia nisi metrica ratione inter se discernenda esse sibi persuasit, non multum ab Heynio diversus, qui *Δ* 295 *γάρ* pro *δέ* positum esse dicebat, quoniam Homerus „in particularum usu longe ab subtilitate sequiorum abesset“. Plus tamen demonstrari posse spero numero exemplorum quae collegi et hic adscripsi, quamquam partem iam aliis locis (ut praef. Od. p. IX) notavi. — Bentleius hiatus explendi causa *σύ γ(ε)* scripsit *Z* 123. *Ο* 247, idem syllabae finalis producendae causa *οὐ τίς γε θνήσαιο* *Ξ* 123. Heynius *πρίν γ' ἐλθεῖν* postulavit, ut *πρίν* longam syllabam efficere posset, *Ι* 403. *Ν* 172. *Χ* 156; eum secutus Nauckius *πρίν γ(ε)* his tribus locis commendat, addit *Z* 81. *Π* 322. *δ* 668 nec minus *Β* 413, ubi primus van Herwerden Qee. 2 sq. *πρὶν ἐπ' ἠέλιον δῦναι* mutatum voluit in *πρίν γ' ἠέλιον*. *Π* 840, ubi pauci codices *πρίν γ'* habent, Larochius et Nauckius id praetulerunt. Cobetus MCr. 352, ut hiatum tolleret, *μ* 258 *κεῖνό γ' ἐμοῖς* posuit; Hartelius HSt. III 76 sq., ut syllabam finalem longam efficeret, *τόξον γ' οἶδα* *θ* 215. Menradius in dissertatione, de qua infra (§ 3, IV) dicetur, ut contractas formas *οἴω* et *λούσομαι* corrigeret, suasit, ut *E* 252 *οὐ πείσειν γέ σ' ὀίω*, *ζ* 219 *ὀμμοῖν γε λοέσσομαι* scriberetur. Herwerdenus Rev. de Philol. N. S. VI (1882) p. 25, ut *Λ* 523 insolitum usum *κε* particulae cum futuro coniunctae (cf. § 6, I, 4) emendaret, *ἐμοί δέ γε ταῦτα μελήσεται* coniecit. Similiter multo ante egit I. H. Vossius *E* 273, a quo inventum *εἰ τούτω γε λάβοιμεν* Bekker[2], Nauck, Christ, Rzach scripserunt. Et *Γ* 138, ubi unus ex deterioribus libris habet *τῷ δέ γε νικήσαντι φίλη κεκλήσῃ ἄκοιτις*, id sibi placere adnotavit Nauckius, cui Herwerdenus l. l. assentitur. — *Λ* 392 Bentleius, ut versum expleret, proposuit *ἅμ' ἄρ' ἀνερχομένῳ*, quod collato *Z* 187 (cuius tamen alia est ratio) probabat Heynius, scripserunt Bekker, Nauck, alii. Item *Δ* 356 in *ἀμφὶ δὲ ὄσσε* Bentleius *ἄρ'* inserendum esse censuit. Versum *Ξ* 423, cui Bentleium *γ(ε)* indidisse supra commemoratum est, Barnesius per *ῥ(α)* corrigebat. Eadem ratione Herwerdenus Qee. p. 4 usus est *Γ* 46, ubi *ἦ τοιόσδ' ἄρ' ἐών* coniecit, et idem Herm. XVI p. 365, ubi *Ω* 586 *ἀλίτοιτ' ἄρ' ἐφετμάς* scribendum esse dicit, ut hiatus vitetur. — Postremo *τ(ε)* particulam in versu sarciendo Heynius adhibuit *Δ* 356, ubi Bentleium *ἄρ(α)* praetulisse modo dictum est. Idem *α* 225 fecit Herwerdenus Herm. XVI p. 366, cum *τίς δέ θ' ὅμιλος* postularet. Menradius (p. 15), ut formam contractam dissolveret, *ο* 88 *ἦ τε νέεσθαί* pro *ἤδη νεῖσθαι* excogitavit.

Quid multa? Spero iam apparuisse eos, qui in recensendo Homero nihil aliud nisi redintegrationem veteris dialecti spectant, difficultatibus atque erroribus non parvis implicari. Sequitur, ut rationem quaeramus, per quam una cum antiquitate sermonis etiam ceteris rebus prospiciatur. Eam vero rationem ipse indicavi, cum et in praefatione Odysseae et iterum in Iliade professus sum me nusquam soli studio vetustatis hoc tributurum esse, ut verba per codices tradita mutarem, sed eas formas recentiores correcturum, quae ut falsae haberentur certa causa ex legibus grammaticis vel metricis vel logicis petita accederet. Cuius promissi quantam vel quantulam partem praestiterim, alii indicabunt: non illi, qui supra doctrinam Alexandrinorum regrediendum non esse sibi persuaserunt, sed ei, qui a Bentleis, Hermannis, Bekkeris didicerunt multas esse in sermone Homerico et magnas res, quae cum libris manu scriptis et testimoniis grammaticorum comparandis frustra temptentur, nova arte difficiliore illa quidem sed nequaquam minus certa investigari et possint et debeant.

Scribebam Kiliae mens. Sept. a. 1889.

Paulus Cauer.

§ 1.

De digammo.

I. Eorum virorum doctorum, quibus editio Odysseae a me comparata placuit, nonnulli id mirati sunt, quod non ausus essem Ϝ litteram restituere. Bentlei enim, Heynii, Hoffmanni, Bekkeri, Nauckii, aliorum opera effectum esse putant, ut dubitari iam non possit quin sermo eorum poetarum, qui Iliadem et Odysseam composuerunt, sonum digammi vivum habuerit. Id ipsum nego.

Primus Richardus Bentley, cum animadvertisset Homerum ante certa vocabula a vocalibus incipientia constanter hiatum admittere, intellexit his locis antiquitus Ϝ pronuntiatum fuisse. Ab ipso Bentleio ea quae invenerat nondum edita esse nemo nescit; sed exemplar carminum Homericorum, in quo ille per totam seriem eorum signum digammi secundum certam normam ac rationem appinxerat, ex bibliotheca Collegii Trinitatis Cantabrigiensis inspiciendum Heynio permissum est, qui exeunte saeculo duodevicesimo in praeparanda editione Iliadis occupatus erat. Is et universe de digammo et de Bentlei ratione eius litterae redintegrandae disseruit excursibus II et III ad librum *T* (editionis maioris vol. VII p. 708 sqq.) et singulis locis, quantum in digammo restituendo Bentleio deberet, in commentario adnotavit. Audacius egit Payne Knight, cuius *ϜιλϜιάς* et *Ὀδύσσεια* a. 1820 publici iuris factae sunt; quae editio etsi multa habet perversa et quae, *οἷοι νῦν βροτοί εἰσι*, vel obiter docti rideant, tamen ne nunc quidem cognitu inutilis est. Acriore iudicio Immanuel Bekker usus est, qui in altera editione carminum Homericorum (a. 1858) Ϝ litteram, ubicunque ab initio vocabulorum antiquissima aetate eam fuisse putabat, reposuit. Sed eius quoque rationem eventu non probatam esse cum multi indicaverunt tum Augustus Nauck, qui ipse quid de digammo censeret breviter significavit in praefatione partis prioris Iliadis p. XVII sq. Nauckius vim pristini soni semivocalis redintegravit, quantum aut augmento temporali verborum olim a digammo incipientium deleto aut *ν* paragogico

omisso aut *γ(ε), τ(ε), ἄρ(α)* similibus particulis, quas grammatici vel librarii hiatus vitandi causa inseruerant, expulsis aut aliis eiusmodi correctionibus fieri poterat; ipsam litteram Ϝ restituere noluit. Cuius rei l. l. duas affert causas: unam, quod putet a scriptis Homeri carminibus antiquitus eam afuisse, alteram, quod nesciat, quo usque in admittenda nova nota sit progrediendum. Utrumque rectissime. Sed etiam id nescitur, quo usque in redintegranda pristina vi soni Ϝ progrediendum sit; ac ne Nauckium quidem in ea re satis cautum et circumspectum se praebuisse demonstrare studui, ubi de editione eius pluribus verbis disputavi, in Jahresber. d. philol. Vereins zu Berlin V (1879) p. 204 sqq. et VII (1881) p. 2 sqq. Qui nuper Iliadem ediderunt, aut Bekkeri exemplum secuti sunt ut Guilelmus Christ (Lipsiae 1884) et coniuncti duo Batavi J. van Leeuwen et M. B. Mendes da Costa (Lugduni Batavorum 1887. 1889), aut Nauckii ut Aloisius Rzach (Lipsiae 1886. 1887). Tota quae est de digammo Homerico controversia quasi stagni instar quiescere videbatur, cum Augustus Fick novam rationem disceptandi aperuit.

Neque ego is sum, qui Fickii coniecturam plenam audaciae, quam refellendam ante hos quinque annos suscepi, nunc probem, neque vero merita parte laudis virum ingeniosum fraudatum volo. Errat, quod existimat Iliadem et Odysseam syllabis tenus ex Aeolica dialecto in Ionicam translatas esse; at quod primus, quantum scio, non satis habuit apud Homerum mixtam ex Aeolide et Iade dialectum agnoscere, sed acriter inquirere coepit, quo tandem modo haec mixtura oriri potuerit, recte fecit. Quam inquisitionem alia ratione facere non potuit nisi ita, ut experiretur, quatenus carmina quae nunc exstant Ionica Aeolice reddi possent. Hoc experimento quominus ipse aequo iudicio uteretur, spes prosperi eventus, qua efferebatur, impedivit. Eos vero, qui Fickium neglegentem et temerarium clamant, quid impedit quominus idem experimentum maiore cura et cautione repetant? Nimirum magnum opus est et diutinum: sed operae pretium non deerit. Inquirant ipsi, experiantur, quot verba quot versus apud Homerum Aeolice verti possint, quot non possint. Intellegent ipsas quidem Iliadem et Odysseam ab Ionicis poetis Ionico sermone compositas esse, sed reliquias veteris poesis Aeolicae, quas illi in usum suum converterint, multo plures et maiores esse, quam vel Gustavus Hinrichs (De Homericae elocutionis vestigiis Aeolicis, Berolini 1875) statuerat. Equidem quo diutius et intentius Homericam

elocutionem perscrutabar, eo magis perspexi non solum singula vocabula esse et brevia quaedam enuntiata sed etiam integros versus et fortasse longiores versuum series, quas Ionici poetae ex usu et consuetudine Aeolicorum receperint. Neque id unum repperisse mihi videor; spero etiam viam indagari posse, qua factum sit ut poesis epica ab Aeolibus ad Iones transiret. Per vim alteri possessionem alterorum usurpavisse putandi sunt, quoniam ad posteriora tempora ne levis quidem rumor pervenit Aeoles poesis epicae auctores fuisse. Sed non licet hoc loco plura dicere de re magna et difficili, quam, si quando otium dabitur, copiosius tractare in animo habeo. Paucis, quid sentiam, significavi, ubi de Fickii editione Iliadis egi, in Berliner philol. Wochenschr 1887 p. 583—585. Nunc redeo ad digamma.

Inter ea elementa sermonis Homerici, quae ex Aeolide originem habent, spirantem labialem ϝ esse, id quod olim (Jahresber. d. philol. Vereins zu Berlin X [1884] p. 294 sq.) negabam, nunc Fickius mihi persuasit. Nam mutationes quasdam vocalium, quae vi digammi effectae sunt, apud Homerum tales habemus quales ex Aeolide novimus (*αὐέρυον*, *ἀγαυός*, similia, de quibus v. Fick Odyss. p. 7); ex Ionica vero dialecto nullum certum exemplum digammi servati neque in fragmentis veterum poetarum Callini, Mimnermi, ceterorum neque in titulis[1]) neque apud grammaticos traditum est. Dixerit quis necesse esse antiquitus ϝ etiam apud Iones in usu fuisse; at, si fuit, tam vetusta aetate abolevit, ut ipsam abolitionem digammi in eis rebus numerare debeamus, quibus Ionica dialectus a ceteris differt. Certe ea aetate, qua Ilias et Odyssea conditae sunt, septimo vel octavo a. Chr. saeculis, sonum digammi Ionibus usitatum fuisse credendum non est, quia,

[1]) Nam quae in vasis musei Lugdunensis exstant nomina *ϝιώ* (Del.[2] 546. 547), *Ὠϝατίης* (546), *Γαρυϝόνης* (548), ea quamquam litteratura Chalcidica scripta sunt, tamen dialecti non mere Ionicae sed cum Dorica mixtae esse ex ᾱ vocali, quae legitur in *Ναΐς* (547) et *Γαρυϝόνης*, nec minus ex forma stirpis in nomine *Ὠϝατίης* recte collegit Fick (Odyss. p. 10). Cui nunc id quoque (p. 9) concedo, singularem usum ϝ litterae qui est in titulo Naxio IGA. 409 (*ἀ*[ϝ]*υτοῦ*) facilius explicari, si statuamus iustum sonum digammi aetate illius tituli (saec. VI. a. Chr.) apud Iones non superstitem fuisse. Restat nomen *ϝι*[*ϙ*]*ικαρτίδης*, quod in titulo Naxio *βουστροφηδὸν* scripto nuper reperto agnoscere sibi visus est Homolle, Bull. Corr. Hellen. XII (1888) p. 463 sqq.; at formae litterarum partim evanidarum eae sunt, ut *Εὐθυκαρτίδης* rectius legatur.

si fuisset, explicari non posset, quomodo non dico ipse sed etiam omnis memoria eius evanuerit.[1]) Restat, ut minoribus illis carminibus, quae dudum orta erant et a poetis circumferebantur, priusquam opera maiore ambitu componerentur, dialectum digammo non carentem tribuamus. Equidem tribuo. Sed illorum carminum dialectus fuit Aeolica.

Haec omnia copiosius exponere atque argumentis confirmare loci angustiae vetant. Qui mihi non credit, conetur sententiam supra propositam refellere: ea certissima erit via, qua ad assentiendum ducatur. Ego nihil aliud egi nisi ut ostenderem, cur in mea editione tam parcum et infrequentem digammi cultorem me praebuerim. Quoniam Ilias et Odyssea dialecto digammo carente scriptae sunt, neque ϝ litteram expressi neque solam eius soni neglectionem causam habui, cur verba tradita vel litteras mutarem: eis locis correctionem adhibui, quibus alia causa vel grammatica vel metrica vel logica accedebat, ut corruptelam irrepsisse putarem.

II. 1. *ν* paragogicum ante vocabula, quae olim a digammo incipiebant, neque delevi, ubi traditum erat, neque tamen addidi, ubi in libris manu scriptis deerat. Reliqui igitur, ut exempla afferam: *δαῖέ οἱ* *E* 4, *κέ ἑ* *I* 155, *κέ οἱ* *Z* 281. *γ* 258. *δ* 174. *ι* 458. Neque magis *κ* (vel *χ*) litteram finalem *οὐ* particulae ante stirpem pronominalem olim a digammo incipientem addidi, ubi in codicibus non scripta erat, sed reliqui: *οὐ ἑ* *Ω* 214, *οὔ ἑθεν* *A* 114, *οὔ οἱ* *E* 53. *Ξ* 141. *O* 496. *P* 153. 410. *T* 124. *Y* 349. *X* 219. *α* 262. *ν* 417.

Etiam elisionis factae ante vocabula quae olim a digammo incipiebant multa exempla reliqui, neque ea solum, quae graviore mutatione viri docti delere conati sunt (ut *οὐδ' οὗ παιδός* *Π* 522, ubi sententia debilitatur si *οὐ οὗ* scribitur, et *θαλάσσῃ τ' ἔλσαι* *Σ* 294), sed etiam ea, quae facili negotio tolli poterant (ut *δ' ἑκατηβόλου* *P* 333). Nunquam sola elisio ante ϝ facta idonea causa mihi visa est, cur correctionem adhiberem.

Eadem ratione correptionem syllabae finalis ante vocabula olim digammo ornata tolerandam putavi. Quae aut ita fit, ut syllaba brevis in consonam exiens non producatur[2]) (velut

---

[1]) Quae cum ita sint, etiam ei, qui vestigia digammi in sermone epico exstantia elementis Aeolicis adnumerare nolunt, concedant necesse est carmina Homerica sine hac littera scribenda esse.

[2]) Eam productionem raro fieri iam in praefatione Odysseae monui. In Iliade emendatione ortum est *οὐ γάρ οἶδ'* *Z* 367. Apud Nauckium et Fickium

ἀνώγετον ἶφι Λ 287, *οὐ γάρ οἱ ἵπποι* Λ 339, *ἀεικὲς ἀνασσέμεν* T 124, *ἤλυθον εἰκοστῷ* π 206), aut ita, ut syllaba longa in vocalem exiens corripiatur (velut *χρυσοῖο καὶ εἴκοσι* Λ 25, *ἔσσεται ἦδος* Λ 318). Talia quoque, ut exempla *ν* paragogici et elisionis, servavi, nisi ad neglectionem digammi alia causa corrigendi accedebat.

2. Tres sunt causae, quarum unaquaeque, si cum neglectione digammi concurrebat, satis gravis mihi visa est, ut a tradita vel vulgari scriptura recederem:

a) Discrepantia quae aut inter veterum grammaticorum testimonia aut inter codices erat. Ex Aristarchi sententia *ὅ οἱ* pro *ὅς οἱ* scripsi Z 90. N 561, *δὲ εἴδεται* Θ 559 (v. infra sub *b*); praeterea differentia, quae inter Aristarchum et libros manu scriptos erat, E 787 (v. infra sub *c*), I 73 usus sum. Codices inter se discrepabant his locis: Δ 467 (v. infra sub *b*). Ω 320. ϑ 526 (quem locum in praefatione Odysseae omisi; ceterum v. infra sub *b*).

b) Damnum sententiae, quod digammo omisso et lacuna a grammaticis veteribus vel a librariis male expleta ortum esse videbatur. Ineptum vocabulum irrepserat in *ἄχος οἱ* Y 282; constructio verborum perturbata erat his locis: *ἐπηράτου ἔργα* I 228, *σφωιν ἰδών* O 155. singularis contra usum pro plurali positus in *ἀέθλιον οὗ* Ψ 748. Falso *τό* in *τοι* mutatum erat in *εὖ νύ τοι οἶδα* T 421; *ἕ* accusativus oblitteratus in *οὐδέ τ' ἔδησαν* Λ 406. Falso additum erat *γ(ε)* his locis: *κείνω γ' ἐπέεσσι* Ξ 208, *νῶΐ γ' ἔολπα* X 216; *ῥ(α)* his: *ὅς ῥ' ἔπεα* B 213, *γάρ ῥ' ἐπέεσσ'* B 342, *γάρ ῥ' ἐρύοντα* Δ 467 (v. supra sub *a*), *ἦ ῥ' ἴδε* M 389; *τ(ε)* his locis: *ἅμα ϑ' οἱ* B 281, *οὐ γάρ τ' οἶδ'* Z 367 (v. p. XIV not. 2), *πάντα δέ τ' εἴδεται* Θ 559 (v. sub *a*), *ἣ δέ ϑ' ἑλισσομένη* Ψ 846, *πίσυρές τε καὶ εικοσι* π 249 (quod exemplum in praefatione Odysseae omisi). *ἐν* supervacaneum erat in *ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ* B 471, *ἐς* in his: *παῖδ' ἐσιδοῦσα* X 407, *ἀσπαίροντ' ἐσιδοῦσα* ϑ 526 (v. supra sub *a*).

c) Vocabula male formata, quae metri restituendi causa a grammaticis illata esse videbantur. Exempla sunt haec: *κακελεγχέες* E 787 (ubi editores quantum scio omnes *κάκ' ἐλέγχεα* scripserunt: v. supra sub *a*); *υἱεῖ ἑκηβόλῳ* X 302 (cf. praef. Il. § 8).

---

et Christium exempla plura sunt quam apud ceteros editores, quia pro *μιν ἐεισάμενος*, *μιν ἐεισαμένη* semper scripserunt *μιν εἰσάμενος (-η)* vel *μιν ϝεισάμενος (-η)*: **B** 22. **Π** 720. **P** 326. 585. **Y** 82; **B** 795. **Γ** 389. Quod cur non item fecerim, dixi in praefatione Odysseae.

3. Causarum quas modo enumeravi tertia pertinet etiam ad quaestionem difficilem, quae est de augmento temporali verborum a digammo incipientium. Eam quaestionem in praefatione Odysseae ita tractavi, ut vix habeam quod addam. Nam quod ibi dixi sermonem eius, qui Odysseam in hanc quam nos noverimus formam redegerit, pronuntiatione digammi caruisse, augmento temporali assuetum fuisse, in ea sententia nunc quam maxime persto, quoniam mihi persuasum est digamma in carminibus heroicis tum evanuisse, cum Aeolibus oppressis Iones poesin epicam colendam susceperunt, Iliadem vero et Odysseam a poetis Ionicis dialecto Ionica conditas esse. Itaque in augmento temporali delendo eadem moderatione in Iliade usus sum, quam adhibendam in Odyssea mihi proposueram.

a) Reliqui formas augmento ornatas quales sequuntur: *ἤνασσε* (*K* 33), *ἥνδανε*, *ἐφήνδανε*, *ᾔδεα*, *εἶδον*, *εἵλκεον* (*P* 395), *ᾤκηθεν*, *ἀνῷγεν*, *ᾦξε*, *ἀνέῳγε*, *ἐῴκει*, *ἐώλπει*, *ἐῳνοχόει*. Mutavi paucas, quae ne Atticae quidem linguae aptae sunt: *ἑήνδανε* *Ω* 25, *ἧξε* *Ψ* 392, *εἰοικυῖαι* *Σ* 418: praeterea metri causa pro *ἤνασσε* *Π* 172. 572 restitui *ἐάνασσε*. Ex Aristarchi sententia (ad *Δ* 213, *Λ* 457, alias) scripsi *ἕλκον*, *ἕλκε*, *ἕλκετο*[1]) non solum eis locis, quibus ita in libris est aut omnibus (*Λ* 194. *Γ* 370. *Ι* 122. 465. *Θ* 72. *K* 15. *Λ* 239. 258. *M* 398. *N* 597. *Ξ* 477. *Π* 406. *P* 126. *Σ* 537. 581. *X* 77. 212. 465. *Ω* 324) aut optimis (*Λ* 375. 583. *N* 583. *Π* 409), sed etiam eis, quibus libri aut omnes aut plerique *εἷλκε* habent (*Δ* 213. *Λ* 398. 457. *N* 383. *Π* 504. *P* 289). Eundem Aristarchum (ad *P* 234. 603) secutus *ἔλπετο* scripsi non solum *K* 355. *O* 288. *Π* 609. *P* 234. 404. 406. 603. *γ* 275, quibus locis ita in libris aut omnibus aut plerisque traditum est, sed etiam *O* 539. 701. *P* 395. 495, ubi aut omnes aut optimi libri *ἤλπετο* habent; et *ι* 419 contra consensum codicum *ἔλπετο* restituendum fuit. Aristarcho debetur etiam *οἰνοχόει* *Α* 598.

b) Verbi *οἴγνυμι*, *ἀνοίγω* stirps eo a ceteris differt, quod *Ϝ* litteram non primam sed secundam i. e. inter *ο* et *ι* positam habuit (v. praef. Odyss.). Haec causa fuit, ut in hoc verbo ei editores, qui in digammo restituendo elaboraverunt,

---

[1]) *ἕλκω* num iure verbis olim digammo ornatis adnumeraverim (Curtium Grdz.[5] p. 136 sq. et alios etymologos secutus), nunc dubito; Bekker[2] et Christ in hac stirpe *Ϝ* non scripserunt, Fick Il. p. 553 putat primam litteram antiquitus *σ* fuisse.

plurimum inter se differrent: *ἀνῷγεν* (Ξ 168), *ὦξε* (Ω 457) reliquerunt Bekker² et Christ, *ἄνοιγεν ὦξε* scripsit Nauck, *οειγε οειξε* Fick; *ἀνέῳξε* (κ 389) reliquerunt Bekker² et Nauck, *ἀνόειγε* scripsit Fick. Equidem et has formas servavi quales traditae sunt, *ἀνῷγεν ὦξε ἔῳξε*, et eas quas in praefatione Odysseae commemoravi: *ᾠγνυντο* *B* 809. *Θ* 58, *ᾦξε(ν)* *Z* 298. *Ω* 446 (ita etiam Bekker², Nauck, Christ, *ὠίγνυντο ὤειξε* Fick).

c) Formas difficiles *ἀπηύρα* (*Z* 17. *I* 273. *K* 495. *Λ* 115. 334. *O* 462. *Π* 828. *P* 125. 236. *Υ* 290. *Φ* 179. 201. *Ψ* 291. 800. *Ω* 50. *γ* 192. *δ* 646. *λ* 203. *σ* 273), *ἀπηύρας* (*Θ* 237), *ἀπηύρων* (*Α* 430. *I* 131. *T* 89. *Ψ* 560. 808. *ν* 132), *ἀπούρας* (*Α* 356. 507. *B* 240. *Z* 455. *I* 107. *Λ* 432. *Π* 831. *Υ* 193. *Φ* 296. *ν* 270) Hinrichsius argute explicavit, cum demonstraret antiquitus fuisse *ἀπέϜρα, ἀπέϜραν, ἀποϜράς*, inde digammo Aeolum more in *υ* mutato factas esse *ἀπεύρα ἀπεύραν ἀπούρα(ς)*; postremo ab Ionibus *ἀπεύρα ἀπεύραν* falso relatas esse ad stirpem aliquam verbalem *ἀπαυρα-*, ut fierent tamquam imperfecti temporis formae *ἀπηύρα ἀπηύρων*. Quod si Aeolice fuerunt *ἀπεύρα ἀπεύραν*, Fickius sibi constat, qui ita scripsit, unum vero versum *Α* 430, in quo *ἀπηύρων* in *ἀπεύραν* mutari non potest, quia tertiae personae pluralis, non primae singularis vice fungitur, spurium iudicat. Non sibi constat Christius, qui et hoc loco et reliquis quattuor *ἀπεύρων* posuit; nam si concedimus poetam de stirpe verbi et de ratione declinandi erravisse (quod uno certe loco *Α* 430 fecit), causa nulla est, cur contra codices contendamus eundem in augmento feliciorem fuisse. Ergo qui Homeri carmina Ionice reddit, *ἀπηύρα ἀπηύρων* servare debet.

§ 2.

De *e* vocali ante vocales producta.

I. Rationem ab Aristarcho petitam, qua in editione Odysseae *ει* et *η* ante vocales ex brevi *e* factas discernere conatus sum, nonnulli critici propterea vituperaverunt, quod non satis simplex esset. At non potest simplex esse ratio pronuntiandi et scribendi eam vocalem, cuius natura duplex fuit. Id ipsum et Bekkerum et Curtium fefellerat, quorum uterque rationem sibi finxit simplicem illam quidem sed neque naturae *e* vocalis neque librariorum consuetudini neque praeceptis veterum grammati-

eorum accommodatam. Quam ipse agnosci posse putavi regula non pertinet ad omnia exempla *e* longae ante vocales positae; causa nulla fuit, cur formas quales sunt *πόληος* *'Οδυσσῆος* *'Οδυσσῆα*, de quibus nunquam quidquam dubitatum[1]) est, temptarem. Sed id genus formarum, ad quod varia grammaticorum praecepta pertinent, in quo summa librariorum inconstantia cernitur, quod genus Bekker Curtius La Roche deinceps frustra tractaverunt, id denuo perscrutari et in certas species digerere conatus sum. Quod si legem inveni, qua et dispersa Aristarchi iudicia comprehenduntur et duplex natura *e* vocalis exprimitur, quid est cur ab ea nunc recedam? praesertim cum, quicunque critici in illa lege offenderunt, nihil aliud contra eam protulerint nisi ea argumenta, quae a me ipso observata reppererant.

Itaque scripsi accedente codicum auctoritate: *ἐμβήῃ* *Π* 94, *ὑπερβήῃ* *I* 501, *δαείω* *K* 425. *Π* 423. *Φ* 61, *ἐφείω* *Λ* 567, *μεθείω* *Γ* 414, *ἀνήῃ* *B* 34, *θείομεν* *Δ* 143. *Ψ* 244. 486, *ἀποθείομαι* *Σ* 409, *καταθείομαι* X 111, *θείω* *Π* 83. 437. *Σ* 387, *θήῃς* *Π* 96, *στήῃ* *E* 598, *στήῃς* *P* 30, *τραπείομεν* *Γ* 441. *Ξ* 314, *φθήῃ* *Π* 861; ancipiti codicum auctoritate: *καταβήομεν* *K* 97, *θήῃς* *Z* 432, *περιστήωσ'* *P* 95, *φανήῃ* *T* 375. X 73. *Ω* 417; contra auctoritatem codicum: *βήω* *Z* 113, *δαμήῃς* *Γ* 436, *δαμήετε* *H* 72, *δαμήῃ* X 246, *στήομεν* *O* 297 (*παραφθήῃσι* *K* 346).

II. Vocalem *e* longam ex *α* factam non eandem esse atque ex *ε* factam Aristarchus, qua erat ingenii acie, perspexerat; id quod ex eis, quae de illius ratione *τεθνηώς*, *ἔκηα*, *χέρεια* scribendi tradita sunt, certissime intellegitur. Quod si complures recentiorum etiam in eis vocabulis, de quibus Aristarchi nulla iudicia exstant, *e* longam ex *ᾰ* factam non per *ει* sed vel contra constantem librariorum consuetudinem per *η* scribendam esse credunt, hi in Aristarchi sententia perstant, non Arthurus Lud-

[1]) Non dubitatur, quin semper *-ηος*, *-ηα* scriptum sit, sed quaerendum est, quae huius scripturae causa sit. Nam quoniam *e* longa in *πόληος* *βασιλῆος* *βασιλῆα* ex *ε*, non ex *α* brevi facta est, exspectandum erat, ut per *ει*, non per *η* scriberetur. Hanc difficultatem quamquam in praesentia expedire non possum, tamen de ea non despero. Omnino enim eorum quidem nominum, quae in *-εύς* desinunt, declinatio obscurior est (cf. Wackernagel, Philol. Anz. XVII [1887] p. 232 sq.); et fortasse ipsa regula, quam supra proposui, collata cum Ionico *πόληας* IGA. 349, in quo *η* brevem vocalem significat, et Eleis *κατιαραύσειε*, *βασιλᾶες* IGA. 112, ad naturam illorum nominum illustrandam aliquantum conferet.

wich, qui huius rationis contemptorem se praedicat. Nam ubi accuratius de hac re egit (AHT. II 440 sqq.), dicit eos, qui *ἦος* et *τῆος* pro *εἶος* et *τεῖος* scripserint, supervacaneam et incertam coniecturam fecisse. Neque potest talis correctio non supervacanea videri ei viro docto, qui, cum de *ει* et *η* vocalibus orthographicam ut ita dicam quaestionem instituit, ne verbo quidem significat se scire *e* vocales apud Graecos antiquitus duas fuisse. Argumentorum, quibus *εἶος τεῖος* formas defendere studet, alterum nullum est; nam si quaeritur utrum librarii recte scripserint necne, non licet eam controversiam ex ipsa librariorum consuetudine diiudicare. Alterum argumentum ex lapidibus petitum per se optimum est, sed prave adhibitum: nam si in titulis quarti et tertii a. Chr. saeculorum nonnunquam *ει* pro *η* scriptum legitur (l. l. p. 443), veri simillimum est eadem aetate etiam in Homeri carmina *ει* pro *η* irrepsisse. Id ipsum nos contendimus, Ludwichius negat. Quod si eas formas restituere debemus, quas poetae ipsi pronuntiaverint, non acquiescendum est depravata scribendi consuetudine, quae tribus vel quattuor vel pluribus saeculis post poetarum aetatem increbruit.

III. Quae cum ita sint, traditam scripturae varietatem in Iliade ad eandem regulam examinavi, quam in praefatione Odysseae explicui. Quamquam concedo me tum non recte iudicavisse de eis vocabulis, in quibus Ϝ littera oppressa productionem vocalis praecedentis effecisse videbatur. Nam Guil. Schulze primo capite Quaestionum homericarum (Gryphiswaldiae 1887) demonstravit simplicem Ϝ litteram inter vocales positam eam productionem efficere non potuisse: ea igitur, quae huius generis exempla afferri soleant, aut antiquitus longam vocalem habuisse (*ἔκηα τελήεις χρῆος* apud Schulzium p. 2, *λαός ληός φρήατα* ibid. p. 9; cf. infra III, 8) aut ita corrigenda esse, ut brevis vocalis restituatur (*εἰῶ* p. 10, *χρειῶν* p. 8). Et de his quidem consentio: rectius fecissem, si Nauckium secutus scripsissem *ἐάω, ἐάωμεν, χρεάων, δέεος, σπέεος, σπέεϊ*, cetera (cf. infra III, 5. 8); quae tamen, quoniam in Odyssea contracta reliqueram, in Iliade non novare satius existimavi. Eis vero vocabulis, in quibus vocalis antiquitus longa fuisse putanda est, ipsam hanc regulam, de qua agitur, adhiberi posse consentaneum est.

A) Eius regulae prior pars iubet *e* longam ex *a* factam per *η* scribi. — Exemplorum, in quibus veteres librarii hanc legem neglexerunt, aliqua pars iam pridem correcta est. In formis *ἔκηα*

aoristi *ει* nonnullis locis iniuria scriptum servaverant Heyne et Wolf, reprehendit Bekker (a. 1809, HBl. I, 64), correxerunt Spitzner, Bekker, ceteri: *(κατα)κήομεν* *Η* 333. 377. 396, *κῆον* *φ* 176, *κατακῆαι* *κ* 533. *λ* 46, *κακκῆαι* *λ* 74, *κήαντες* *ι* 231. *ν* 26, *κήαντο* *Ι* 88, *κηάμενος* *ψ* 51, *κηαμένω* *π* 2, *κηάμενοι* *Ι* 234. *Τεθνηώς* et *τεθνειώς* formas, quarum posterior in codicibus frequentior est, promiscue usurpaverat Heyne, formam per *η* scriptam ubique reposuit Wolf, quem secuti sunt Spitzner, Bekker (quamquam postea sententiam mutavit HBl. I 228), ceteri. Quoniam igitur editores fere omnes *ἔκηα τεθνηώς* scripserunt, causa non est cur audaciae arguar, quod restitui *ἥαται ἦος τῆος Δηόκριτος*, quorum vocabulorum eadem ratio est atque illorum.

1. *εἵαται, εἵατο, καθείατο* a me ex sententia G. Curtii in *ἥαται ἥατο καθήατο* mutata sunt his locis: *Β* 137. *Γ* 149. *Η* 61. 65. *Θ* 554. 563. *Κ* 100. 161. 182. 422. *Σ* 504. 523. 596. *Τ* 255. *Ψ* 128. *Ω* 84. 99. 799; *Δ* 76. *Υ* 153. *Ω* 473.

1 a. Pro *ἀκαχείατο* *Μ* 179 recte Bekker², Nauck, alii cum nonnullis codicibus deterioribus *ἀκαχήατο* scripserunt.

2. *ἧος, τῆος* scripsi pro *ἕως, τέως* his locis: *Α* 193. *Κ* 507. *Λ* 411. *Ν* 141. *Ο* 539. *Ρ* 106. *Σ* 15. *Φ* 602; *Υ* 42, *ἧος* pro *εἵως* his: *Γ* 291. *Δ* 342. 488. *Μ* 141. *Ν* (141). 143. *Ο* 277. 390. *Ρ* 622. 730. *Υ* 41. 412. *Ω* 154. 183. Iambicum *τέως* reliqui *Ω* 658, correxi *Τ* 189: *ἕως* per synizesin pro monosyllabo positum reliqui *Ρ* 727.

3. In *Δειώκριτος* nomine proprio, quod semel *Ρ* 344 in Iliade legitur, Brugmannum (Stud. IV [1871] p. 154) et Nauckium (BPt. 17 [1872] p. 222) secutus *η* reposui, ut sit *Δηόκριτος* idem nomen, quod duobus locis in Odyssea restitutum est.

4. *εὐδείελος* adiectivo poeta in Iliade non usus est.

B) Posterior pars regulae iubet *e* longam ex *ε* factam ante diversas vocales diverse scribi: *η* ante *ε*, *η*, *ι*, sed *ει* ante *α*, *ο*, *ω*. Ea lex quibus finibus circumscripta sit, et in praefatione Odysseae et supra (sub I) significavi.

5. *σπέος* substantivi dativum pro *σπῆι* scripsi *σπήει* *Σ* 402. *Ω* 83 (Rectius *σπέεϊ*; cf. p. XIX).

6. Sequuntur nomina et verba de stirpe *κλέος* substantivi derivata. Et primum quidem in regulam Aristarchi conveniunt haec: *ἀκλειῶς* *Χ* 304, *ἐυκλειῶς* *Χ* 110; *ἀκληεῖς* *Μ* 318, *Ἐτεοκληείης* *Δ* 386, *Ἡρακληείη* *Β* 658. 666. *Ε* 638. *Λ* 690. *Ο* 640. *Τ* 98. — Non conveniunt, quas iam in praefatione Odysseae notavi,

formae nominum propriorum in -κλῆς desinentium: Ἀγακλῆος Π 571. Ἡρακλῆος Ξ 266. Ο 25. Σ 117. Υ 145. Πατροκλῆος Ρ 670. Ψ 65. 105. 221: Βαθυκλῆα Π 594. Ἐπικλῆα Μ 379. Ἡρακλῆα Ξ 324. Πατροκλῆα Λ 602. Π 125. 818. (Χ 331), quibus accedit adiectivum ἀγακλῆος Π 738. Ψ 529. Has formas quamquam ut in Odyssea non mutatas reliqui, tamen haud scio an rectius fecissem, si cum Nauckio scripsissem -κλέεος, -κλέεϊ, -κλέεα (cf. § 3, IV). — Quae tertio loco commemoranda sunt, κλέα ἀνδρῶν Ι 189. 524. δυσκλέα Ἄργος Β 115. Ι 22. ἐυκλεῖας Κ 281 recte se habere vix possunt: sed quoniam certa correctio ad omnia exempla huius generis pertinens nondum reperta est, formas traditas servavi. — Nec magis mutavi ἐυκλείης Θ 285 aut Κλεῖτον Ο 445. (κλειτός (saepius), ἀγακλειτός, δουρικλειτός, ναυσικλειτός ζ 22. τηλεκλειτός Ε 491. Ζ 111. Ι 233. Μ 108. Ξ 321, non Λ 564): nam in his incertum est utrum ει diphthongus ex εε an ex εϊ coaluerit.

7. Secundum regulam Aristarchi (cf. ad χέρεια § 176) in codicibus plurimis et optimis scripta sunt: χέρεια Δ 400. Ξ 382, χέρηι Α 80 (etiam χέρηες ο 324). Immerito nostra aetate viri docti Heynii sententiam secuti χέρεια in χέρηα mutaverunt.

8. Non mutata reliqui, ut quae regulae Aristarchi non repugnarent, nonnulla quae iam in praefatione Odysseae commemorata sunt: χρεῖος, φρείατα Φ 197 (sine iusta causa alii χρῆος, φρήατα), εἰῶ Δ 55. εἰῶσ(ι) Β 132. Δ 550. Ρ 659. Υ 139 (sed ἐάεσκον scripsi Ε 802 in fine versus), χρειῶν Λ 551. Μ 300. Ρ 660. Addenda sunt haec: δείους Κ 376. Ο 4, pro quo Nauckius et alii Ahrensium (Rhein. Mus. N. F. II [1843] p. 173) secuti δέεος scribunt (cf. σπείους praef. Od. § 2, III, 5); λείουσι Ε 782. Η 256. Ο 592, quod in λίεσσι mutandum putat Nauck BPt. 17 p. 188, cui dubitanter assentitur Guil. Schulze Quaestion. hom. p. 11. (De hoc quidem vocabulo nondum satis constat: ceteras formas rectius fuisse in non contractas mutare supra p. XIX iam dixi.)

9. Restant duo vocabula, quorum natura nondum ad liquidum explorata est: ζαχρηεῖς Μ 347. 360. Ν 684, ζαχρειῶν Ε 525 (ubi multi ζαχρηῶν scribunt), de cuius veriloquio dubitatur (v. Fick Il. p. 375), et κυκειῶ Λ 624. 641, quod propter cognationem verbi κυκάω in κυκηῶ mutandum esse censent Brugmann Stud. IV p. 173 et Wackernagel Bzb. Btr. IV p. 273.

§ 3.

De vocalibus contractis et non contractis.

I. 1. ἀέκοντε πετέσθην pro ἄκοντε πετέσθην contra auctoritatem codicum scriptum est Ε 366. 768. Θ 45. Κ 530. Λ 281. 519. Χ 400.

II. 2. Patronymicis in -είδης, -είων, -οίδης (Πανθοίδης) desinentibus reddidi formas non contractas in -εΐδης, -εΐων, -οΐδης.

3. ἀργεϊφόντης cognomen etiam in Iliade semper in fine versus positum est; itaque dubitari non potuit, quin εϊ scribendum esset. Eadem est ratio cognominis ἀνδρεϊφόντης, quod legitur Β 651. Η 166. Θ 264. Ρ 259.

4. Nec minus Ἀργέιος pro Ἀργεῖος scripsi ea ratione, quam in praefatione Odysseae significavi. De nomine simili Καδμεῖος v. infra n. 10 α.

III. 5. Ὠαρίωνος Σ 486. Χ 29, Ὠαρίωνα Σ 488 contra codicum auctoritatem scripsi.

IV. Hactenus quae enumeravi vocabula, quibus accedit ἐικυῖα (n. 17), eiusmodi sunt, ut dubitationem non moveant, quoniam et constat, quae vocales ante contractionem fuerint, et quaecunque apud Homerum reperiuntur exempla in versu ita posita sunt, ut forma non contracta in locum contractae substitui possit. At magnum est genus (n. 6 sqq.), in quo formae contractae vel paucae vel multae metro firmentur. Eius quoque generis exempla, quoad facere poterant, ad vetustiorem statum vocalium non contractarum redigere conati sunt Nauckius et Fickius et aliquanto minore fiducia Christius. Eum secutus Ios(ephus) Menrad totam hanc rationem examinavit dissertatione scripta „de contractionis et synizeseos usu Homerico“ (Monachii 1886). Qui quamquam copiose et diligenter nec sine iudicio rem tractavit, tamen difficultatibus et controversiis, quibus se ipse implicavit, testis factus est pravam esse illam restitutionem antiquitatis, quam nonnulli viri docti ita faciunt, ut putent formas contractas e carminibus Homericis quam maxime omnes tollendas esse; id quod accuratius demonstravi, ubi de dissertatione Menradii egi, in Berliner philol. Wochenschr. 1886, p. 1173 sqq. Magis etiam quam tum cum Odysseam edidi nunc mihi persuasum est formas contractas per codices traditas non propter solam vetustatem linguae

Homericae delendas, sed eis locis servandas esse, quibus neque grammatica neque metrica certa causa appareat, propter quam vitiosae esse videantur. Hoc non nego, nonnulla esse, in quibus nimis cautum me praebuerim. Et unum quidem supra (§ 2, III, 6) iam dixi, rectius fuisse pro *Ἡρακλῆος*, *Ἡρακλῆι*, *Ἡρακλῆα* similibus restituere *Ἡρακλέεος*, *Ἡρακλέεϊ*, *Ἡρακλέεα* similia, quia illae formae a regula quadam Aristarchea discedunt: porro si *ἀγακλεέος* recte scribitur, non minus probandum est *ἐυρρεέος* (*Z* 508. *Ξ* 433. *O* 265. *Φ* 1. *Ω* 692), quod pro tradito *ἐυρρεῖος* posuerunt Nauck, Christ, alii. Praeterea dubito, an etiam in tertia sede hexametri omnes formas contractas, quae quidem dissolvi possent, dissolvere debuerim, ut feci in quarta sede ante diaeresin bucolicam et in quinta. Ceterum exemplorum huius generis (in quo sunt *εὖ*, *κοῖλος*, similia), quae in tertia sede posita et fortasse falso a me relicta sint, non magnus est numerus: sex in *E*, duo in *Λ*, quattuor in *Π*, unum in *Ψ*. Illud vero quam maxime constat, quod inter Nauckium et Ludwichium medius in praefatione Odysseae contendi, in prima et secunda sedibus, quibus addenda est quarta non sequente diaeresi, formas contractas per se non vitiosas esse, quoniam eis locis spondei non multo rariores sunt quam dactyli. Hoc ut pluribus verbis exponam spero ampliorem aliquando occasionem datum iri, ne auctoritas parum iusta servetur numeris, quos Ludwich AHT. II p. 308 sqq. diligenter ille quidem sed male praeoccupato animo collegit.

6. *εὖ* adverbium in quarta sede ante diaeresin bucolicam et semper (etiam in nominibus propriis *Ἐυβοίης* *B* 535, *Ἐύμηλος* *Ψ* 288. 354, *Ἐύηνος* *H* 468. *Ψ* 747, *Ἐυφήτης* *O* 532, *Ἐύφορβον* *P* 59) in quinta sede disyllabum scripsi *ἐύ*, ceteris locis, ubi *εὖ* in libris erat, reliqui. Nam formam contractam huius adverbii ab Homerico sermone nequaquam alienam esse eo confirmatur, quod *εὖ* syllaba non raro in arsi posita est (etiam in nominibus propriis *Εὐηνοῖο* *B* 693, *Εὔμηλος* *B* 714, *Εὐμήλοιο* *Ψ* 380. *Εὔμηλον* *Ψ* 481. *Εὐμήλῳ* *Ψ* 559. 565, *Εὔφημος* *B* 846, *Εὔφορβος* *Π* 850. *Εὐχήνωρ* *N* 663).

7. *πάϊς* formam disyllabam etiam contra auctoritatem codicum scripsi in quinta sede versus et in quarta ante diaeresin: ceteris locis *παῖς* formam monosyllabam, si in libris scripta erat, servavi.

8. *κοῖλος* cur non in *κόϊλος* mutaverim, dixi in praefatione Odysseae. — Eadem ratione *Προῖτος* formam contractam, quam

Nauckius in *Πρόιτος* dissolvit (v. BPt. 17 p. 180 sq.), reliqui propter *Z* 164.

9. De *ἄτη* substantivo dictum est in praefatione Odysseae. Cf. *ἆσας* *Θ* 237.

9 *α*. *ἆτος* adiectivum, quamquam semper ita positum est, ut in *ἀατος* dissolvi possit, et duobus locis (*Δ* 430. *ν* 293) *ἆτ'* ante diaeresin bucolicam legitur, tamen nolui mutare, quod suasit Leo Meyer KZ. 22 p. 470, fecerunt Nauck et alii. Nam dubito, num recte statuatur *ἆτος* ex *ἄατος* ortum esse.

9 *β*. *ὀάρεσσιν* *E* 486 in exitu versus pro *ὤρεσσιν* collatis *ὄαρων* *ὀαρίζειν* recte postulaverat Bekker HBl. I 39, denuo van Herwerden Qec. 8, scripserunt Nauck (1877) et alii.

V. 10. Pro *θεῖος* cur non ubique *θέιος* scripserim, dixi in praefatione Odysseae. In fine versus *θείοιο* mutavi in *θεΐοιο* his locis: *B* 335. *I* 218. *Λ* 806. *N* 694. *O* 25. 333. *P* 199. *T* 279. 297. *Y* 145.

10 *α*. In *Καδμεῖοι* nomine forma contracta metro firmatur *Δ* 391: itaque etiam reliquis locis (*Δ* 388. *E* 807. *K* 288. *λ* 276) contractam, quae tradita est, servavi. Nomen eiusdem stirpis ex analogia patronymicorum formatum *Καδμείωνες*, cum ubique (*Δ* 385. *E* 804. *Ψ* 680) in fine versus positum sit, per *εϊ* quinque syllabis scripsi.

11. In *κλείω*, *κλειτός*, *Κλεῖτος*, *ἀγακλειτός*, *δουρικλειτός*, *ναυσικλειτός*, *τηλεκλειτός* cur *ει* diphthongum monosyllabam reliquerim, dixi et in praefatione Odysseae et supra § 2. III, 6.

12. *αἰδοῖος*, *ἠοῖος* (et *ὑπηοῖος*) formas trisyllabas Fickius in quadrisyllabas *αιδόιος*, *ἠόιος* mutavit. Nauckius iure trisyllabas reliquit. Cf. praef. Od. — *εὐπλοΐη* *I* 362 cum parte codicum scripserunt Barnes, Heyne, Bekker[2], Nauck, alii, quod recte factum esse puto.

VI. 13. *ἀγήραος*, *ἀγήραον* contra Aristophanis et Aristarchi sententiam scripsi codicum consensu partim adiutus *B* 447. *Θ* 539.

13 *α*. *Πάνθου* (*O* 522. *P* 9. 23. 59), *Πάνθῳ* (*P* 40) Bekker[2] et eum secuti alii iure mutaverunt in *Πανθόου*, *Πανθόῳ*, quod omnibus locis fieri potest. Cf. *Πανθοΐδης* supra n. 2.

14. *σῶς* adiectivi forma monosyllaba metro confirmatur *X* 332. Ante diaeresin bucolicam contra codicum auctoritatem *σόος* restitui *N* 773; in tertia sede ex librorum consensu contra Aristarchi sententiam *σόον* scripsi *Λ* 117. *Θ* 246. Accedit quod

ex Bekkeri[2] coniectura scriptum est *σόος* *Ι* 230. Cf. quae de *σαόω* verbi formis dixi § 5, III, 4.

15. Nominum in *-ώ* et *ώς* desinentium (*Θεανώ*, *Λητώ*, *αἰδώς*, *ἠώς*) formas contractas et non contractas discrevi eadem ratione atque in Odyssea. Itaque in quinta sede et in quarta ante diaeresin bucolicam scripsi contra librorum auctoritatem has formas: *αἰδόϊ* *Κ* 238, *αἰδόα* *Β* 262. *Ο* 561. 661; *ἠόος* *Θ* 508, *ἠόϊ* *Η* 331. *Ι* 618. 682. *Λ* 685. *Ω* 600, *ἠόα* *Ε* 267. *Θ* 565. *Ι* 240. 662. *Λ* 723. *Μ* 239. *Σ* 255; *Θεανόα* *Λ* 224, *Λητόος* *Π* 849.

15α. *ἱδρώς* substantivi dativum et accusativum apud Homerum non contractos scribendos esse censet Nauck BPt. 25 p. 470 sq. At uno loco (*Ρ* 745) metro firmatur dativi forma contracta *ἱδρῷ*, quam Ahrensium (Griech. Formenlehre[2] [1869] § 28 Anm. 8) secutus mutavi in *ἱδροῖ*; ceteris accusativi formam contractam *ἱδρῶ* reliqui, ubi in primo vel secundo vel tertio pede posita erat, in quarto (*Ρ* 385) et quinto (*Κ* 574, ubi idem iam Gerhardus Lection. Apollon. p. 145 postulaverat) scripsi *ἱδρόϊ*, *ἱδρόα*.

15β. *Πατρόκλεις* mutavi in *Πατρόκλεες* ante diaeresin bucolicam: *Λ* 337. *Λ* 823. *Π* 7. 49. 126. 584. 707. 754. 839, et in quinta sede: *Π* 20. 744. 812. 843. Duobus locis (*Π* 693. 859) forma contracta metro firmatur. De ceteris formis nominum propriorum in *-κλέης* desinentium egi supra § 2, III, 6 et § 3, IV.)

15γ. Nominum in *-εύς* desinentium genetivum sing. per synizesin pronuntiatum delendum esse primus indicavit Thiersch Griech. Gramm. § 194, qui proposuit *Μηκιστῆος*, *Πηλῆος*. Omnino eorum nominum formas contractas aut per synizesin pronuntiandas apud Homerum ferri posse negat Nauck BPt. 17 p. 190 sq. Hos secutus mutavi ea exempla, quae ut suspecta essent alia causa accedebat: *Μηκιστέως* vel *Μηκιστέος* *Β* 566. *Ψ* 678, *ἱππεῖς* *Λ* 151. *Ὀδυσεῖ* *ν* 35. (*ε* 398), *Ὀδυσῆ* *ι* 136, *Πηλέως* vel *Πηλέος* *Α* 489. *Π* 21. *Τ* 216. *λ* 478; reliqui ea, quae cur mutarentur sola contractio causa fuerat: *Ἀχιλλεῖ* (in fine versus) *Ψ* 792. *Μηκιστῆ* *Ο* 339, *Ὀδυσεῦς* *ω* 398, *Πηλεῖ* *Ω* 61. *Πορθεῖ* *Ξ* 115 (quamquam horum correctio facilis est), *Τυδῆ* *Δ* 384. Coniecturas a Nauckio et post eum ab aliis prolatas recensuit Menrad. De contractionis et synizeseos usu Homerico p. 60 sqq., qui ipse quoque horum nominum formas contractas ab Homero abiudicat.

16. Ea ratione, quam in praefatione Odysseae exposui, Buttmannum secutus correxi genetivi sing. secundae declinationis vitiosam formam *ὅου* *Β* 325; Ahrensium secutus delevi

exempla *ε* vel *ι* vocalis falso productae quae erant: *ἀδελφειοῦ* *E* 21. *Z* 61. *H* 120. *N* 788, *ἀγρίου πρόσθεν* *X* 313, *ἀνεψιοῦ κταμένοιο* *O* 554, *Ἀσκληπιοῦ δύο παῖδε* *B* 731, *Ἰλίου προπάροιθε* *O* 66. *Φ* 104. *X* 6, *Ἰφίτου μεγαθύμου* *B* 518, *ὁμοιίου πολέμοιο* *I* 440. *N* 358. 635. *O* 670. *Σ* 242. *Φ* 294.

ὀκρυόεις adiectivum nullum esse et pro *κακομηχάνου ὀκρυοέσσης* *Z* 344, *ἐπιδημίου ὀκρυόεντος* *I* 64 restituendum esse *κακομηχάνοο κρυοέσσης*, *ἐπιδημίοο κρυόεντος* primus vidit Payne Knight, qui in editione sua (1820) eam correctionem fecit, denuo G. Curtius Grdz.³ p. 149.

VII. 17. *ἐικυῖα*, non *εἰκυῖα*, scripsi ut in Odyssea; idem restitui *Σ* 418, ubi *εἰοικυῖαι* traditum est, de quo cf. praef. Il. § 1, II, 3 *a*.

18. *εἶδον*, *εἶδε* formas contractas, pro quibus Nauckius ubi fieri poterat *ἴδον* *ἴδε* scripsit, servavi.

19. Correxi *προὔπεμψεν* *Θ* 367, *προὔχοντα* *Ψ* 453, quae versus spondiacos efficiebant: ceteras similes formas per crasin contractas reliqui.

20. Verborum *δέω*, *ζέω*, *νέομαι*, *τρέω*, *χέω* formae contractae in Iliade paucae leguntur. Tres metro firmantur: *δεῖ* *I* 337, *νεῦμαι* *Σ* 136, *τρεῖν* *E* 256; quas qui corrigere vult, coniecturam adhibeat necesse est, id quod nonnulli viri docti fecerunt. Unam, quae bis ante diaeresin bucolicam posita est, *τρεῖ* *Λ* 551. *P* 663, ipse mutavi. Reliquas, quamquam mutari poterant, contractas servavi: *ζεῖ* *Φ* 362, *τρεῖτ'* *P* 332, *σύγχει* *I* 612. *N* 808. — Cf. *εὐπλοΐη* supra n. 12.

20 *a*. De *κνάω* factum est *κνέε* (ut *ἤντεον μενοίνεον ὁμόκλεον* de *ἀντάω μενοινάω ὁμοκλάω*), quod, cum Aristarcho notum fuisse constet, *Λ* 639 cum Nauckio restitui pro *κνῆ* in quinta sede hexametri.

21. *λοέω* verbi in Iliade unam formam *λούσαντο* *K* 576, quia versum spondiacum efficiebat, in non contractam mutavi.

22. Reliquorum quoque verborum formas contractas ubi ante diaeresin bucolicam legebantur, delevi: *ἀκήδεις* *Ψ* 70, *ἀπείλει* *N* 143, *ἀύτει* *Λ* 258, *ἐείσω* *I* 645, *εἴα* *Σ* 189, *ἐκόσμει* *Ξ* 388, *κατεκόσμει* *Λ* 118, *ἐνίκα* *Ψ* 680. 742, *ἐσύλα* *Λ* 110, *ἐφοίτα* *Γ* 449. *E* 528, *ᾔδα* *Λ* 92, *μετηύδα* *Ψ* 569. *Ω* 32, *προσηύδα* *Λ* 256. *E* 30. 454. *Z* 144. 214. 343. *Ξ* 197. 300. 329. *Π* 858. *P* 431. 500. *T* 106. *Φ* 97. *X* 7. 37. 364, *κυβίστων* *Φ* 354, *ὁμίλει* *Λ* 502. — Reliqui certis de causis: *ἀπηύρων* (cf. § 1, II, 3 *c*) *Λ* 430, *γεγήθει* *Λ* 683,

VIII. 23. *ἀμείνω* forma contracta eis locis, quibus in Iliade reperitur (*Γ* 11. *Δ* 400. *Ι* 423), metro firmatur.

§ 4.

De hiatu et synizesi.

I. 1. Hiatus legitimus in caesura tertia trochaica ante Ahrensium a viris doctis restitutus erat *Ρ* 534. *Ψ* 694. *ι* 83. Eundem restitui Ahrensium secutus *Θ* 378. *Κ* 362. *Υ* 229. Larochium (p. 764. 774, qui tamen ipse postea aliter iudicavit) *Γ* 279. *Λ* 27 (cf. *Ψ* 382), Nauckium secutus his locis: *Γ* 223. *Θ* 558 (= *Π* 300). *Ξ* 107. 239. *Ρ* 112. 336. Dubito de his locis: *Λ* 430. *Ε* 567. *Ζ* 365 (et *α* 88). *Ι* 398. *Δ* 103. *Υ* 414.

2. Hiatus legitimi in diaeresi bucolica non pauca sunt exempla, de quibus omnes editores consentiant (etiam *Ο* 232); de aliis diverse iudicatur. Equidem ex Ahrensii sententia dedi locos partim ab ipso partim ab aliis ante eum correctos hos: *Λ* 242. *Ε* 560. *Σ* 128. *Ψ* 537. *Ω* 239, ex Larochii p. 766 sententia correctum *Π* 159. Nauckii editionem secutus sum *Ψ* 180. Addo paucos locos, de quibus ipse dubito: *Γ* 459. *Ε* 606 (cf. Bekker[2]). *Τ* 205.

II. Synizesin vocalium ea ratione tractavi, quam in Odyssea inieram, quamquam non nego synizesin paucis locis, quos infra notavi, acrius impugnari debuisse.

A) Pronuntiationem monosyllabam earum vocalium, quae neque in Homerica neque in Attica lingua ad contractionem pervenerint, delevi in *ἔνθ' Αἰνέας* *Ν* 541 et *τέκετο Ῥέα* *Ο* 187, quae propter veterem varietatem lectionis dubitationem habebant. Eandem reliqui in his, quae viri docti corrigere conati sunt: *ἐῶ* *Ε* 256, *ἑῶμεν* *Κ* 344 (de quibus egit Nauck BPt. 25 p. 466), *ἢ εἰς ὅ κεν* *Ε* 466 (ubi *ἢ ἐς ὅ κ'* scripsit Nauck), *θεοί* *Α* 18 (v. Nauck BPt. 25 p. 433 sq.).

B) Sequuntur eae formae vocabulorum, in quibus contractionem vocalium (plerumque *εω*), quamquam in sermone Attico aut in recentiore Ionico facta est, tamen ab aetate dialecti Homericae alienam fuisse putabam.

1. Non attigi *Ἀτρεΐδεω*, *Πηληιάδεω*, similia, sed *Αἰνείεω* *Ε* 534 mutavi in *Αἰνείω* propter vocalem terminationi antecedentem (cf. *ἐυμμελίω*). Contra auctoritatem Aristarchi scripsi

σῶν pro σέων *E* 818, ubi forma monosyllaba per libros manu scriptos tradita est: sed reliqui αὐτέων *M* 424, ἐφετμέων *E* 818, μελαινέων *Δ* 117, ὁπλέων *Λ* 536, πολλέων *B* 131, πρωτέων *O* 656, similia: vix recte, quoniam aliis locis in codicibus exstant κριθῶν *Λ* 69, ῥιζῶν *Φ* 243. Certe πολέας (γ 262. δ 170. *Λ* 559. *N* 734. *O* 66. *Υ* 313. *Φ* 59. 131) mutare debui in πολεῖς, quod fecerunt Christ (v. Proleg. Iliad. p. 113 sq.) atque van Leeuwen et Mendes da Costa.

2. Formarum contractarum νεμεσσηθῶμεν *Ω* 53 et πειρηθῶμεν *X* 381. θ 100 priorem Aristarchus alteram Bekker[2] per έω scribi iubebat: at contractio metro firmatur, et accedunt exempla similia: δαῶμεν *B* 299, μεθῶμεν *K* 449. Dubito de aliis: θέωμεν ω 485 et κτέωμεν χ 216 (pro quibus diversam scripturam θέομεν κτέομεν commendat Christ Proleg. Iliad p. 149) et φθέωμεν π 383 et στέωμεν *Λ* 348. *X* 231 (quod Leo Meyer KZ. 22 p. 473 in στέομεν mutandum esse censet): praeterea de οἰκέοιτο *Δ* 18 et χρεώμενος *Ψ* 834, quae quamquam non ea ratione quam Fickius iniit (Ϝοικεῖτο Il. p. 372: χρηόμενος· οὐ γάρ Ϝοι Il. p. 530) tamen corrigenda esse consentaneum est: οἰκοῖτο χρώμενος.

3. χρεώ, quod in Iliade et Odyssea ter decies legitur et semper monosyllabum est (cf. *Λ* 606), in χρή mutandum esse vidit Leo Meyer KZ. VII p. 208, mutavit eis locis quos a poetis Aeolicis profectos esse putat Fick. Ego χρεώ, quod in Odyssea servaveram, nunc invitus scripsi.

4. In flexione pronominum reliqui ὅτεῳ *O* 664, τέων ζ 119. ν 200, ὁτέοισιν *O* 491, sed neque ὅτῳ *M* 428 cum Barnesio, Wolfio, ceteris, qui Zenodotum secuti sunt, in ὅτεῳ mutare neque in τοῖσιν κ 110 ab Aristarchi sententia discedere volui. Quod si quis postulet, ut ad hanc normam etiam illa corripiantur, haud scio an recte indicet. Eadem ratione σφέας, ubi unam syllabam efficit (*B* 96. 366. 704. *Δ* 284. 337. *E* 151. *K* 140. *Λ* 128. *O* 145. *Ψ* 235. δ 77. ζ 6. θ 315. 480. ν 276. ρ 212. ω 389), in σφάς (quod *E* 567 ex codicibus deterioribus Barnesium secuti plerique receperunt) vel σφᾶς mutandum esse putaverim.

C) Restant ea, quae ut in Odyssea ita nunc in Iliade novavi vel restitui, ut formas contractas metro accommodatas efficerem:

1. In nominum declinatione -η terminationem ex -εα contractam scripsi codicum auctoritate accedente in τεύχη *H* 207. *X* 322, incerta in βέλη *O* 444, πρωτοπαγῆ *Ω* 267, adversa in his exemplis: ἀλγη *Ω* 7. Διομήδη *Δ* 365. *E* 881. θεοειδῆ *Γ* 27. 450.

Ω 483, *Πολυδεύκη* Γ 237, *σάκη* Δ 113, *στήθη* Λ 282. — De formis contractis nominum in *-εύς* desinentium v. § 3, 15 *γ*.

2. In verborum declinatione *-ῃ* terminationis ex *-εαι* factae cum complura prorsus certa essent exempla (quae collegit La Roche HU. 148 sq.), causa non fuit cur eos editores sequerer, qui miro cuidam studio difficultates parandi sic indulserunt, ut *B* 365 *γνώσεαι*, Ψ 620 *ὄψεαι*, Ω 434 *κέλεαι* scriberent pro eis, quae et in libris tradita sunt et in versum quadrant: *γνώσῃ*, *ὄψῃ* (vel *ὄψει*; cf. *μ* 101), *κέλῃ*. Uno loco *B* 367, ubi *γνώσεαι* traditum est quamquam *γνώσῃ* metrica ratione postulatur, correctionem adhibere non dubitavi. — Eadem ratione *-ευ* terminationem ex *-εο* contractam restitui, ubi metro postulabatur: *ἐδεύευ* *P* 142, *εὔχευ* Ω 290.

3. In verbis in *-έω* desinentibus contractionis in *ευ* factae nonnulla exempla quae in codicibus exstant in praefatione Odysseae commemoravi: adde *ἀτεῦντα* Υ 332. Secundum rationem metricam etiam eis locis *ευ* scripsi, quibus *εο* librorum manu scriptorum auctoritate defendebatur: *ἀελπτεῦντες* *H* 310, *ἄφρευν* Λ 282, *ἐθρήνευν* Ω 722, *ἠλάστευν* *O* 21, *ἠνώγευν* *H* 394, *ᾤκευν* Ξ 116. Υ 218. (Cf. *ἐπόρθευν* Δ 308, ubi libri plerique *ἐπόρθεον* habent.)

4. *βορέης* *I* 5, *Βορέῃ* Ψ 195 et propter productionem primae syllabae et propter contractionem secundae et tertiae alios viros doctos secutus mutavi in *βορρῆς*, *Βορρῇ*.

5. *χρύσεος* adiectivi eas formas, in quibus *ε* vocalem *η* vel *ῃ* excipiebat, contractas scripsi adiutus codicum consensu 7 locis (Γ 64. *E* 425. 427. *T* 282. Υ 272. Χ 470. Ω 699), contra codices aut omnes aut plerosque 6 locis (Δ 111. *E* 724. Θ 42. Ν 24. Ψ 243. 253).

§ 5.

De vocalibus assimulatis vel distractis.

I. Verborum in *-άω* desinentium formas assimulatas vel distractas (*ἀντιόωσαι*, *αἰτιόῳο*, *μηχανόωνται*, *ὁράᾳς*, similes), quae iam nimis diu et nimium negotii viris doctis et pueris discentibus exhibuerunt, quod ex sententia Wackernagelii ita corrigendas suscepi, ut ubique simplices formas non contractas (*ἀντιάουσαι*, *αἰτιάοιο*, *μηχανάονται*, *ὁράεις*) restituerem, non defuerunt qui

factum meum probarent. Quod cum multi privatim fecerunt tum publice Iohannes Renner (Deutsche Litteraturztg. 1887 p. 858 sq.) et Albertus de Bamberg (Jahresberichte über das höhere Schulwesen, herausg. von Conr. Rethwisch, I [1886] p. 190). Ac Rennerus quidem non satis habuit rationem quam inieram laudare sed ipse eam secutus est in septima editione quarti voluminis Odysseae Faesianae (1887); idem fecerunt ei, qui nuper Homeri carmina edere coeperunt, J. van Leeuwen et M. B. Mendes da Costa (Iliadis carmina. Lugduni Batavorum 1887. 1889). Alii, quibus ipsa perspicuitas explicationis a Wackernagelio propositae suspicionem movere videtur, incerti haesitant neque ingenii sui acumini ipsi tantum tribuunt, ut de re difficili et perplexa se iudicare posse credant; eorum princeps est Gustavus Meyer, qui in libro magno et splendido, quem de grammatica Graeca conscripsit, quaestionem iniucundam ita detrectavit, ut contenderet eam non ad grammaticam linguae Graecae pertinere sed eis remittendam esse, qui in carminibus Homericis artem criticam exercerent (Griech. Gramm.[2] [1886] p. 146).

Ceterum fuerunt etiam qui rationem a me adhibitam haud ambigue vituperarent, in primis Albertus Gemoll (Wochenschr. f. class. Philologie 1887 p. 138 sq.). Is maxime eo offensus esse videtur, quod mutationis litterarum, quam factam esse Wackernagelius statuit, neque in codicibus neque in testimoniis veterum grammaticorum ullum certum vestigium manserit. At illa mutatio facta esse putanda est, priusquam grammatici veteres carmina Homerica tractare coeperunt. Facta est, si quid video, sexto a. Chr. n. saeculo Athenis non multo post eam aetatem, qua ibi Ilias et Odyssea primum litteris mandatae erant; nempe Athenienses, quos satis multa in dialecto epica non recte intellexisse alioquin constat, rationem suam scribendi pronuntiationi rhapsodorum parum accurate accommodavisse consentaneum est. Nego igitur iure mihi obici, quod a traditione ut ita dicam litterali temere recesserim. Immo vero eos, qui formas tralaticias, *ὁρᾴᾳς αἰτιόωνται ὁρόωσι* similes, servatas volunt, interrogo, num ex ulla inscriptione ullius dialecti Graecae ullum exemplum huius generis afferre possint. Quod si non possunt, fateantur necesse est se, non me, apud Homerum eas formas scribere, quae iusto et luculento testimonio destitutae sint.

Omnino assimulationem vocalium inter formas solutas et contractas mediam fuisse a nostratibus viris doctis excogitatum

est. Graeci numquam ita senserunt. In Ionica quidem dialecto recentiore, quam potius quam ceteras cum Homerica comparare licet, *αω* non in *ωω* mutatur sed in *ηω*, inde in *εω*, postremo contrahitur in *ω*: hom. *Ἀτρεΐδεω*; nax. *ΔΕΙΝΟΔΙΚΗΟ* IGA. 407; chi. *Ἀγρέτεω* Del.[2] 501, sam. *Ἥρης ὅρεω* Del.[2] 506. 509; chi. *Ἀττικῶ Πυθῶ Λεσῶ* Del.[2] 496. Similis est haec series: hom. *νέων Μουσάων θεάων*; nax. *ΑΛΗΟΝ* (= *ἀλλήων* vel *ἀλλέων*) IGA. 407; siphn. *νυμφέων* IGA. 399. amphipol. *Ἀμφιπολιτέων* IGA. 200s; att. *πολιτῶν*. Atque in ipsis verbis contractis in *-αω* desinentibus per similes gradus mutationem vocalium factam esse non solum Herodotus testis est, apud quem *εἰρωτέω ὁρέω φοιτέω* similia in usu sunt, sed etiam Homerus, qui *ἤντεον ὁμόκλεον μενοίνεον* formas ex *ἤντεαον ὁμόκλεαον μενοίνεαον* factas habet (cf. § 3, 20 *α*). Apud utrumque *ε* vocalem non eam esse quae in *φιλέω ποιέω* pronuntiatur documento sunt formae contractae: hom. *ὁρῶμεν ἐφοίτων ὁμόκλα* Σ 156. Ω 248., herod. *ὅρων ὁρῶμεν εἰρωτῶντι εἰρωτώμενος* cet. (v. Merzdorf Stud. VIII p. 195 sqq.). Qua enim supra (§ 2, D) usus sum distinctione duarum *ε* vocalium, eadem hoc loco apparet: *ε* apud Iones ex *α* facta memoriam huius originis semper servavit, ut mirari non possimus, quod ut *αο* per mediam formam *ηο* ita *εο* per mediam *εο* in *ω* contractae sunt. Ergo quoad librorum manu scriptorum et titulorum in lapidibus incisorum ope in antiquitatem ascendere possumus, agnoscimus contractionem vocalium longe alia via factam esse atque ea, quam Homericae formae assimulatae indicare videntur.

Universam hanc partem grammaticae Graecae anno 1878 egregie explicavit Wackernagel (Bzb. Btr. IV p. 259 sqq.), nuper denuo perstrinxit Iohansson, De derivatis verbis contractis linguae Graecae (Upsalae 1886) p. 140, qui illi assensus est. Ego nec causam vidi, cur ab inita ratione desisterem, et credo minorem in dies futurum esse numerum eorum, qui opinionem inveteratam tanto studio amplexi sint, ut recusent quominus ea liberentur.

II. Singulas formas enumeravi ex ordine vocalium, quae ante contractionem fuerunt.

1. *αε*. — *ἀγοράασθε* *Β* 337. *ἠγοράασθε* *Θ* 230. *αἰτιάασθαι* *Κ* 120. *Λ* 775. *ᾐτιάασθε* *Π* 202. *ἀντιάασθε* *Ω* 62. *ἀμφαφάασθαι* *Χ* 373. *δηριάασθαι* *Π* 96. *Ρ* 734. *δηριάασθον* *Μ* 421. *δηριαάσθων* *Φ* 467. *ἑδριάασθαι* *Λ* 646. 778. *ἐράασθε* *Π* 208. *εὐχετάασθαι* *Ζ* 268. *Ρ* 19. *Υ* 348. *ἰσχανάασκον* *Ο* 723. *ἰσχαναάσθω* *Τ* 234. *συμμητιάασθαι* *Κ* 197. *μητιάασθε* *Χ* 174. *ναιετάασκε(ν)* *Λ* 673.

P 308. *ναιετάασκον* *B* 539. 841. *εἰσοράασθαι* *Ξ* 345. *εἰσοράασθε* *Ψ* 495.

2. *αει*, *αη*. — *ἀντιάαν* *N* 215. *ἀσχαλάᾳ* *B* 293. *ἀσχαλάαν* *B* 297. *βοάᾳ* *Ξ* 394. *δαμάᾳ* *X* 271. *ἐάᾳ* *Θ* 414. *ἐλάαν* *E* 366. *Θ* 45. *N* 27. *P* 496. *X* 400. *Ψ* 334. *ἐξελάαν* *Θ* 527. *ἰσχανάᾳ* *P* 572. *μενοινάᾳ* *T* 164. *μενοινήῃσι* *O* 82. *ὁράᾳς* *Π* 448. *O* 555. *Φ* 108. *περάαν* *B* 613. *M* 63. *Φ* 454.

3. *αο*. — *ἠγορόωντο* *Δ* 1. *ἠτιόωντο* *Λ* 78. *ἀντιόωντες* *Y* 125. *ἀντιοώντων* *Ψ* 643. *ἀσχαλόωντα* *X* 412. *ἀφόωντα* *Z* 322. *βοόωντα* *B* 198. *βοόωντες* *B* 97. *γανόωντες* *N* 265. *δεικανόωντο* *O* 86. *ἑδριόωντο* *K* 198. *ἐσχατόωντα* *K* 206. *εὐχετόωντο* *Θ* 347. *Λ* 761. *O* 369. *X* 394. *ἡβώοντα* *I* 446. *ἡβώοντες* *Ω* 604. *κατηπιόωντο* *E* 417. *ἰσχανόωντο* *M* 38. *κελευτιόωντε* *M* 265. *κομόωντας* *B* 11. 28. 51. 65. 443. *Δ* 268. *Θ* 341. *N* 310. *T* 69. *κομόωντε* *Θ* 42. *N* 24. *κομόωντες* *B* 323. 472. 542. *Γ* 43. 79. *Δ* 261. *H* 85. 328. 442. 448. 459. 472. 476. *Θ* 53. 510. *I* 45. *Σ* 6. 359. *κυδιόωντες* *Φ* 519. *κυκόωντι* *E* 903. *λαμπετόωντι* *Λ* 104. *μητιόωντες* *Y* 153. *μητιόωντι* *Σ* 312. *μητιόωντο* *M* 17. *μηχανόωντο* *Θ* 177. *Λ* 695. *(ἐ)μνώοντο* *B* 686. *Λ* 71. *Π* 697. 771. *εἰσορόωντα* *O* 456. *P* 687. *εἰσορόωντας* *Γ* 342. *Δ* 79. *Ω* 482. *ὁρόωντες* *P* 637. *Ω* 633. *εἰσορόωντες* *Δ* 4. *H* 214. *I* 229. *N* 88. *Ω* 23. *εἰσορόωντι* *Ψ* 464. *παμφανόωντα* *E* 295. 619. *Θ* 435. *I* 596. *Λ* 261. *O* 120. *Σ* 144. *Ψ* 613. *παμφανόωντος* *Θ* 320. *Ψ* 509. *πλανόωνται* *Ψ* 321. *ἐστιχόωντο* *B* 92. 516. 602. 680. 733. *Γ* 266. 341. *Δ* 432. *Σ* 577. *ἐστρατόωντο* *Γ* 187. *Δ* 378. *ἀμφεστρατόωντο* *Λ* 713. *φαληριόωντα* *N* 799. *φυσιόωντας* *Δ* 227. *Π* 506.

4. *αοι*. — *αἰτιόῳτο* *Λ* 654. *εὐχετόῳτο* *M* 391. *ἡβώοιμι* *H* 157. *Λ* 670. *Ψ* 629. *ὁρόῳτε* *Λ* 347. *τρυγόῳεν* *Σ* 566. (Cf. *γοόωμεν* *Ω* 664).

5. *αου*. — *ἀντιόωσα* *Φ* 431. *ἀντιόωσαν* *A* 31. *ἀντιόωσι* *Z* 127. *Φ* 151. *ἀσχαλόωσι* *Ω* 403. *βοόωσι* *P* 265. *γανόωσαι* *T* 359. *γοόωσα* *E* 413. *Z* 373. *Π* 857. *X* 363. 476. *Ψ* 106. *δαμόωσι* *Z* 368. *ἐλόωσι* *N* 315. *ἐσχατόωσα* *B* 616. *ἐσχατόωσαν* *B* 508. *ἰσχανόωσαν* *Ψ* 300. *ἰσχανόωσι* *E* 89. *καγχαλόωσι* *Γ* 43. *μαιμώωσα* *E* 661. *O* 542. *μαιμώωσι* *N* 75. *μειδιόωσα* *Φ* 491. *μητιόωσα* *O* 27. *μητιόωσι(ν)* *H* 45. *K* 208. 409. *εἰσορόωσα* *Λ* 73. *εἰσορόωσαι* *Λ* 9. *E* 418. *εἰσορόωσι* *M* 312. *παμφανόωσα* *B* 458. *παμφανόωσαν* *Z* 473. *Σ* 206. *Φ* 349. *τηλεθόωσα* *Z* 148. *τηλεθόωσαν* *Ψ* 142.

6. *αω*. — *ἀκροκελαινιόων* *Φ* 249. *ἀντιόω* *M* 368. *N* 752. *βοόων* *O* 687. 732. *γλαυκιόων* *Y* 172. *εἰλυφόων* *Λ* 156. *καγχαλόων* *Z* 514. *K* 565. *κελευτιόων* *N* 125. *κρεμόω* *H* 83. *κυδιόων* *B* 579.

Z 509. *O* 266. *μαιμώων* *O* 742. *μειδιόων* *H* 212. *Ψ* 786. *μενοινώω* *N* 79. *ὁρόω* *E* 244. *Λ* 651. *Ω* 355. *ὁρόων* *Λ* 350. *Γ* 325. *K* 239. *Y* 23. 481. *Ψ* 323. *εἰσορόων* *E* 183. *Θ* 52. *K* 123. *Λ* 82. 601. *X* 321. *Ω* 632.

III. Nonnullae formae rariores singillatim tractandae sunt.

3. *ναιετάωσαν* *Z* 415, *ναιεταώσας* *B* 648, *ναιεταώσῃ* *Γ* 387 formas corruptas Bekkerum[2] et Nauckium secutus ita correxi, ut pro *αω* scriberem *αον*.

4. Verborum in *-όω* desinentium formae ad analogiam verborum in *-άω* desinentium depravatae in Iliade traditae sunt *δηιόωντες* *Λ* 153, *δηιόωντο* *N* 675. Eas iure correxerunt Christ (qui Buttmannum [Ausführl. griech. Sprachlehre § 105, Anm. 6] secutus addidit *ἐστρατόωντο* *Γ* 187. *Δ* 378) et Fick ita, ut iustas formas *-όοντες*, *-όοντο* restituerent.

Etiam *σαόω* verbi nonnullae formae, quarum et de vocalibus et de accentu libri manu scripti inter se discrepant, olim inter distractas referebantur: *σόωσι* *I* 393, *σόῳ* *I* 424, *σόῳς* *I* 681. Pro eis Nauckius (BPt. 22 p. 33) postulavit et ipse (a. 1877) scripsit: *σαῶσι*, *σαοῖ*, *σαοῖς*. Sed quoniam imperativi (*ν* 230. *ρ* 595) et indicativi imperfecti (*Π* 363. *Φ* 238) forma *σάω* aeolice ex analogia verborum in *-μι* exeuntium facta in omnibus codicibus tradita est, praestat, quod Christius (a. 1884) fecit, etiam coniunctivum ita formare: *σαῷ*, *σαῷς*, ut concinat cum exemplis qualia sunt *γνῷ* *Α* 411, *γνῷς* *χ* 373, *δῷς* *H* 27. Accedit quod *σαῷς* *I* 681 in altera editionum Aristarchearum scriptum fuit; cf. Ludwich AHT. I p. 310.

IV. Restant pauca de eis exemplis distractionis vocalium dicenda, quae extra declinationem verborum reperiuntur.

2. *φόως* in *φάος* mutavi his locis: *B* 49. *Z* 6. *Θ* 282. *Λ* 2. 797. *O* 669. 741. *Π* 39. *T* 2. *Ψ* 226, *φόωσδε* in *φάοσδε* his: *B* 309. *Π* 188. *T* 103. 118. — Praeterea pro *ἀστυβοώτην* *Ω* 701 cum Wackernagelio (p. 311) scripsi *ἀστυβοήτην*.

3. Reliqui praeter ea, quae in praefatione Odysseae commemorata sunt, haec: *κραιαίνω* *B* 419. *Γ* 302. *E* 508 (quod Wackernagel p. 311 in *κραίνω*, Fick in editione sua in *κρανάννω* mutant; *ἀκράαντος* *B* 138. *β* 202. *τ* 565 etiam secundum Wackernagelii rationem recte se habet); *φάανθεν* *A* 200, *ἐξεφάανθεν* *T* 17, *φαάνθη* *P* 650, *ἐξεφαάνθη* *Λ* 468. *N* 278 (quamquam probabiliter Fickius et in Odyssea et in Iliade *ἐφάενθεν*, *ἐφαένθη* scripsit): *πρώονες* *Θ* 557. *Π* 299 (quod Wackernagel p. 309 in *πρηόνες* mutat); *αὐτοχόωνον* *Ψ* 826 (pro quo apud Fickium

scriptum est *αὐτοχόωνον*, *Δηικόων*, *Δημοκόων*, similia (quae mutanda esse censet Wackernagel p. 311), *Θόωσα* α 71.

§ 6.

De verborum et nominum declinatione.

I. 1. Augmentum et syllabicum et temporale ab Aristarcho omissum esse nonnullis locis (e. g. *Α* 464. *Ι* 492; *Κ* 359) traditum est: sed non desunt formae, quas Aristarchum augmento ornatas dedisse ex Didymi adnotatione intellegatur: *ὤκνεον* Υ 155, *ὤτρυνεν* *Ρ* 215, *ὠφείλετο* (*Λ* 686. Ita quoniam non constat, quam rationem ille in hoc genere constituerit, nolui Bekkerum[2], Larochium, Nauckium sequi, qui dispersa testimonia veterum grammaticorum cum codicum varietate lectionis comparantes iustam quandam regulam constituere posse sibi visi sunt. Malui Kirchhoffii exemplar imitari, qui cum perspexisset (Od. p. XII) condicionem carminum Homericorum qualia ad nos pervenerunt eam esse, ut diiudicari iam non possit, ecquae leges vel grammaticae vel metricae fuerint, quibus usus augmenti apud antiquos poetas epicos adstrictus esset, ipse non dubitavit in Odyssea inconstantiam augmenti modo additi modo omissi, quam codices exhibent, inemendatam proponere. Eam rationem quod Eugenius Eberhard (Zeitschr. für das Gymnasialw. 42 [1888] p. 219) graviter improbavit, non miror, quoniam omnis opera, quam ille in libro meo pertractando consumpsit, eiusmodi fuit, ut magnas quaestiones anxie vitaverit, minima quaeque iudicio suo attingere ausus sit. Equidem puto ad intellegenda carmina Homerica nihil referre, utrum *δὲ λίποντο*, *ὁπλίζοντο* scribamus an *δ' ἐλίποντο*, *ὡπλίζοντο*. Itaque ut in Odyssea ita in Iliade fere semper augmentum posui, ubi in libris optimis scriptum erat, non posui, ubi omissum, neque vereor, ne viris ingenio validis et criticae artis peritis displiceat, quod apud me *αὖτ' ἐχάρη* *Γ* 76, *σπεῖσάν τ' ἔπιόν θ'* *Ι* 177, *πόλλ' ἔπαθον καὶ πόλλ' ἐμόγησα* *Ι* 492 aeque leguntur ac *δὲ κέλευντο* *Β* 684, *δὲ δάμεν* *Ο* 2, *ἔτυμόν γε φάμεν* *Ψ* 440, porro *ὡρμήθησαν* (*Ν* 496. 526. *Ψ* 817. κ 214) aeque atque *ὁρμηθήτην* *Ε* 12. *Ρ* 530, *ὁρμήθησαν* *Κ* 359. Omnino in hac ratione editio mea cum priore Bekkeri plerumque congruit: quod ubi aliter est, varietatem lectionis adnotavi.

Paucis locis, quibus ad Aristarchi auctoritatem certa aliqua ratio grammatica vel metrica accedebat, eam secutus a libris manu scriptis recessi: *κακὰ μήσατο* *Z* 157 posui propter diaeresin bucolicam; de *ἕλκε ἔλπετο* similibus v. § 1, II, 3, de *ἐστήκει* § 8.

2. Infinitivum in *-έμεν* desinentem in quarta sede ante diaeresin bucolicam incerta vel adversa codicum auctoritate Bekkerum[2] et Nauckium secutus scripsi his locis: *B* 121. 452. *Γ* 67. 393. 435. *E* 802. 894. *Z* 266. *H* 3. 42. 118. 169. 324. *Θ* 78. *I* 11. 93. 241. 250. 403. 408. 615. *K* 359. 371. *Λ* 12. 717. *N* 64. 74. 172. 312. 814. *Ξ* 152. *O* 456. *Π* 631. 834. *P* 465. *Σ* 255. 258. *T* 30. 71. 72. 79. 140. 149. 206. 228. *Y* 100. 180. *Φ* 100. 231. 341. 572. *X* 156. 200. *Ψ* 50. *Ω* 309. Iam ante Bekkerum[2] forma in *-έμεν* desinens incerta codicum auctoritate scribebatur *Λ* 274.

Infinitivorum aor. II. act. in *-έειν* desinentium (*ἰδέειν*, *φυγέειν*) novam explicationem proposuit Fickius Il. (1886) p. 548, qui collata forma Cypria *δόϝεναι* probare studet in nonnullis carminibus Homericis *-έεν* iustam terminationem esse. Res digna est, quae accuratius investigetur.

3. Insoliti accentus, quem errore in libros irrepsisse putarem, in Iliade haec erant exempla:

ἀκαχήμενος, *ἀκάχησθαι*, quae mutavi in *ἀκαχημένος* *E* 24. *Λ* 702. *T* 312. *Ω* 550, *ἀκαχῆσθαι* *T* 335.

ἐγρήγορθαι *K* 67, quod in *ἐγρηγόρθαι* mutavit Nauck.

ἐσσύμενος, *ἐπεσσύμενος*, quae ut participia perfecti scripsi *ἐσσυμένος* *Z* 518. *Λ* 554. *N* 57. 142. 315. 630. 787. *P* 663. *ἐπεσσυμένος* *Δ* 527. *M* 388. *Ξ* 147. *Π* 411. 511. *P* 737. *Y* 288. *X* 26.

πέφνοντα *Π* 827, quod displicebat iam Tyrannioni.

4. Coniunctivus aoristi primi antiquitus apud Iones forma non diversus fuit ab indicativo futuri: in *σαώσομεν σαώσετε σαώσετον* coniunctivum aoristi vocali thematica non producta iam pridem viri docti agnoverunt: sed non minus *σαώσεις σαώσει σαώσουσι*, ubi haec et similia ab Homero usurpantur, ad coniunctivum pertinere posse exemplis ex inscriptionibus collectis demonstravit Guilelmus Schulze Herm. 20 (1885) p. 491 sqq. Quod si Herwerdeno (Rev. de Philol. N. S. VI [1882] p. 22 sqq.) concedimus indicativum futuri cum *ἄν* vel *κεν* particula non recte coniungi, sed ubicumque ita positus esse videatur poetam coniunctivum aoristi ponere voluisse, tamen causa non est cur pro formis in *-σεις*, *-σει*, *-σουσι* exeuntibus scribamus formas, quae in *-σῃς*, *-σῃ*, *-σωσι* desinunt. Itaque servavi formas traditas has: *ἀλύξει* *ϱ* 547.

θέλξει π 298, *μελήσει* K 282. P 515, *μενοινήσει* β 248, *οἴσει* B 229, *ἐποίσει* π 438, *ἐξοίσουσι* Ψ 675, *σαώσει* K 44, *τεύξει* Ξ 240, *τιμήσουσι* A 175. I 155. 297. ε 36, quibus omnibus Herwerdenus l. l. vocales longas η ω reddendas esse putat. Reliqui etiam *ἐκπέρσουσ(ι)* E 489.

Ceterum ne de eis quidem exemplis indicativi futuri cum *ἄν* vel *κεν* coniuncti, quae ad coniunctivum aoristi referri non possunt quaeque aut per athetesin tollenda (*κεχολώσεται* A 139, *ἀπελθήσεσθον* Θ 405. 419, *πεφιδήσεται* O 215) aut per coniecturam corrigenda (*γε ταῦτα μελήσεται* A 523, *γε — κεκλήσῃ* Γ 138, *ὧδε δέ τις ἐρέει* Δ 176, *ἀτιμάσσει* I 62, *δώω* Ξ 268, *κορέσῃ* P 241, *ἐρύωσιν* vel *ἐρύσωσιν* X 67, *κε — κείωνται* vel *τε — κείσονται* X 71) esse van Herwerden l. l. putat, ei assentior. Rectius ipse in fine disputationis suae (p. 27) statuit: „ex non intellecto a serioribus coniunctivo cum brevi vocali mature natum esse hunc opinionis errorem, Homerum suo arbitrio requirentibus numeris futuris addidisse particulam condicionalem, indeque factum esse, ut non solum hic illic librarii erraverint, sed etiam sequiores poetastri, qui versus suos pro Homericis venditantes eius carmina interpolarint, structuram cum antiqui sermonis indole pugnantem admiserint." Opponit inter se, ut olim omnes atque adhuc multi viri docti faciunt, Homerum et interpolatores, non recte: poetae epici vetustiores et recentiores discernendi sunt. Quibus si quando sui cuique versus distributi erunt, diiudicari poterit, qui versus tam recentes sint, ut in eis indicativus fut. cum *ἄν* vel *κεν* coniunctus ferendus sit, qui tam vetusti, ut non ferendus. Nunc quidem diiudicari non potest.

II. 1. De dativo pluralis primae et secundae declinationum cur a Nauckio dissentiam, in praefatione Odysseae exposui. B 164 ut *σοῖς* ante vocalem pro *σοῖς δ'* scriberem, Didymus auctor fuit; nec magis Π 144 et Τ 391, ubi iam ante Nauckium editores *ἐκ κορυφῆς* scripserunt pro eo quod Aristarchus habebat *ἐν κορυφῆς*, id egi, ut formam in *-ῃς* desinentem delerem. E 75 *ἐν κονίῃς* ante consonam et I 602 *δώροις* in fine versus reliqui. — Ceterum primae declinationis iustam terminationem monosyllabam non *-ῃς* esse sed *-αις* demonstravit Adolfus Fritsch, Zum Vokalismus des Herodotischen Dialektes (Hamburg 1888) p. 35. Cui quamquam nondum id concessi, ut *-ῃς* ubique in *-αις* mutarem, tamen *παλάμαις* A 238, quod editores ni fallor omnes repudiaverunt, ex codicum auctoritate re-

stitui et ἀκταῖς *M* 284, quod recentiores nonnulli expellere conati sunt, servavi. — *τοῖσδεσσι* *K* 462, ut traditum est, scripsi.

2. De dativo plur. tertiae declinationis nihil habeo quod eis addam, quae in praefatione Odysseae commemoravi.

3. Nominativum a poeta pro vocativo poni posse Aristarchus noverat, cuius rei testis est Aristonicus ad *Γ* 277 et *Δ* 189, qui exempla affert *Φ* 106. *ρ* 415. Accedunt alia exempla, quae in codicibus plurimis nominativum habent: *Θ* 471. *K* 169. *O* 49. *Σ* 357. Itaque Barnesium (a. 1711) et Cobetum (MCr. 333 sq.) et Naberum (QH. 135 sq.) et Wackernagelium (Bzb. Btr. IV 280 sq.) secutus etiam eis locis, quibus vocativus auctoritate codicum defendebatur, nominativum restitui, si ratione metrica postulari videbatur: *B* 8. *Δ* 155. 338. (*E* 359). *Σ* 385. 424. *Φ* 474. *Ψ* 493. *Ω* 88. *γ* 230. *ω* 192. Reliqui vocativum: *Γ* 172. *Ξ* 357. *Ψ* 602. *Ω* 569, praeterea (cf. § 4, 1) *Θ* 420. *Υ* 20. *ε* 87.

§ 7.

De praepositionibus.

In usu praepositionum quam maxime apparet, quantum intersit inter sermonem epicum paulatim accrescentem necdum certis legibus logicis vel syntacticis astrictum et perfectam illam atque rationi logicae fere ab omni parte accommodatam linguam Atticam. Eo discrimine non satis perspecto multi grammatici cum veteres tum recentiores cum singula vocabula Homerica ad normam posterioris aetatis litteris exprimere, intervallis distinguere, notis prosodiacis ornare studerent, fieri non potuit quin multis locis antiquo sermoni epico vim afferrent. Praepositionibus quidem Homerus saepe ita usus est, ut non ad gravius aliquod vocabulum (vel nomen vel verbum) relatae et quasi inclinatae, sed per se ipsae pristina vi adverbiorum positae esse videantur. Neque id mirum est. Nam omnes fere illae particulae orationis, quas praepositiones vocare solemus, antiquitus adverbia fuerunt relationem aliquam aut localem aut temporalem significantia. Quod si versus a veteribus poetis profectos scribimus, cavendum est, ne ipsi nos impediamus praeceptis, quae grammatici Alexandrini ex consuetudine sermonis Attici repetiverunt. Quibus praeceptis strenue observatis editores tantum non omnes id effecerunt, ut non paucis locis sententia per se certa et dilucida obscura et

ambigua facta sit. Nam et composita quaedam vocabula paene monstruosa finxerunt, cum praepositiones singulas binas ternas, quarum partem poeta per se intellegendam adverbiorum vice pronuntiaverat, vocabulis sequentibus agglutinarent (quo in genere Bekkerus, vir alioquin de Homero redintegrando egregie meritus, multa quae ante eum recte scripta erant pervertit), et pristino accentu adverbiorum non restituto sescentis locis legentibus auctores fuerunt, ut ea tamquam praepositiones ad nomina vel verba sequentia referrent. Utriusque generis in mea editione Odysseae satis multa sunt, quae praeclara disputatione Iosephi Kuhl impulsus novaverim. Quos tum fines mihi constitueram, eisdem in Iliade edenda me continui; quamquam si quis dicat a quibusdam partibus (quas ipse infra significavi) extra eos fines egrediendum esse, equidem non refrager.

I. Vocabula composita disiungendo explicare conatus sum ea quae sequuntur, partim meo consilio partim alios viros doctos, non raro etiam librarium codicis Veneti A secutus.

1. Nomina et adverbia non multa sunt: *ἐπιμάρτυρος* *Η* 76, *ἐπίσκοπος* *Κ* 38. 342, *κατακαίριον* *Λ* 439 (cf. *Δ* 185), *μετάγγελος* *Ο* 144 (aliter *Ψ* 199). Comparari possunt quae non mutavi: *ἐπαράς* *Ι* 456, *ἐπίουρον* *Ν* 450 et, quae nunc aut omnes aut plerique disiungunt: *ἐπιμείλια* *Ι* 147, *ὑπολίζονες* *Σ* 519, *ὑποπυθμένες* *Λ* 635. — *ἀπονόσφι* *Α* 541. *Β* 233. *Λ* 555. *Ο* 548. *Ρ* 664. Non inutile erit comparare *κατ' αὖθι* *κ* 567. *φ* 55, *κατ' αὐτόθι* *φ* 90 (quae in praefatione Odysseae non commemoravi) et *παρ' αὖθι* *Ψ* 163, *παρ' αὐτόθι* *Ψ* 147 (cf. *Ν* 42. *Ψ* 640), quae quamquam in plurimis codicibus ita tradita erant, nonnulli editores Bekkerum[2] secuti coniuncte scripserunt.

2. Verborum maior est numerus: *ἀμφὶ μάχεσθαι* *Π* 496. 533, *ἀμφὶ μάχονται* *Σ* 20, *ἀμφ' ἐμάχοντο* *Ο* 391: (reliqui *ἀμφιμάχεσθαι* c. acc. et non recte in Odyssea *τοῦ δ' ἀμφιτρομέω* *δ* 820). — *ἀμφὶ φόβηθεν* *Π* 290. — *εἲς ἀναβᾶσα* *Ω* 700, *εἲς ἀναβῆναι* *Ρ* 337, *εἲς ἀνέβησαν* *Ζ* 74. *Ρ* 320: (reliqui, fortasse non recte, *εἰσαναβαίνοι* *Θ* 291, *εἰσαναβᾶσαι* *Β* 514, *εἰσανέβησαν* *Σ* 68; cf. *ἐξαναβᾶσαι* *Ω* 97). — *εἲς ἀνιδών* *Π* 232. *Ω* 307. — *εἲς ἀνιών* *Η* 423. — *ἒκ δέρκεται* *Ψ* 477. — *ἒκ κατέπαλτο* *Τ* 351. — *ἒκ κατιδών* *Δ* 508. *Η* 21. — *ἒκ νοστήσαντε, -ι* *Ε* 157; *Ρ* 207. *Χ* 444. *Ω* 705. — *ἒκ ποτέονται* *Τ* 357. — *ἒκ φθέγξατο* *Φ* 213. — *ἒκ φορέοντο* *Τ* 360. — *ἒξ ἀγαγόντες* *Ν* 379, *ἒξ ἀγάγοις* *Τ* 332. — *ἒξ ἀναλῦσαι* *Π* 442. *Χ* 180; (ferri poterat *ἐξαναδύς*, *ἐξαναδῦσαι* *ε* 438. *δ* 405). — *ἒξ ἀποδίω-*

μαι *E* 763. — *ἔξ ἀπονέεσθαι* *Π* 252. *Υ* 212. — *ἔξ ἐπράθομεν* *A* 125. — *ἔξ ὑπανέστη* *B* 267. — *ἔπι θρώσκουσι* *E* 772. — *ἔπι κρατέουσιν* *K* 214 (manet *ἐπικρατέουσι* *Ξ* 98). — *ἔπι λεύσσει* *Γ* 12. — *ἔπι προέμεν* *Δ* 94, *ἔπι προέηκα* *P* 708 (cf. *ο* 299; aliter se habent *ἐπιπροέηκα* *Σ* 58. 439, *ἐπιπροέηκεν* *I* 520). — *παρὲκ προφύγῃσιν* *Ψ* 314. — *πέρι δείδια* *K* 93. *P* 240; (servavi *περιδείδια* *N* 52 [cf. *χ* 96] et, fortasse [cf. *K* 240] non recte, *Δ* 508. *O* 123. *P* 242. *Φ* 328. *Ψ* 822). — *πέρι δινηθήτην* *X* 165. — *περὶ κτείνοντο* *Δ* 538, *περὶ κτεινώμεθα* *M* 245. — *πέρι μάρναο* *Π* 497. — *πέρι οἶδε* *K* 247, *πέρι ἴδμεναι* *N* 728. — *πέρι χώσατο* *I* 449. *Ξ* 266. — *ὕπο λευκαίνονται* *E* 502. — *ὕπο πεπτηῶτες* *B* 312. — Reliqui non solum *ἀπομηνίσαντος* *T* 62, sed etiam *ἐξαπολοίατ'* *Z* 60, *ἐξαπόλωλε* *Σ* 290. *υ* 357, *περίκειται* *I* 321, *περικήδετο* *γ* 219. *ξ* 527, *περιπροχυθείς* *Ξ* 316, et non recte *περιμαιμάουσα* *μ* 95. Restitui, quae in codicibus fere omnibus ita scripta sunt, *ἔξειμι* *Ω* 397. *ἔξεισι* *ν* 130, *ἐξέμμεναι* *Z* 100, *ἔξεσσι* *Ω* 377. 387, quae editores plerique immerito disiunxerunt: nam si *ἄπεσαν*, *ἔνειμεν*, *πάρεστι*, *παρέμμεναι*, *ὑπῆσαν*, similia sine dubitatione scribimus nec minus *ἐξεγένοντο* (*E* 637, saepius), causa non est, cur *ἔξειμι* verbum compositum ab Homero abiudicemus.

Quam rationem eis quae modo enumeravi adhibui, eadem plerique recentiorum editorum usi sunt in his, quae Wolfius primus disiunxit: *διὰ κοιρανέοντα* *Δ* 230, *κάτα κοιρανέουσιν* *E* 332. *M* 318. *α* 247. *ν* 377. *ο* 510. *π* 124. *φ* 346 (cf. *ἀνὰ κοιρανέοντα* *E* 824). In ceteris exemplis si quos auctores sententiae meae proferre potui, suis locis eos nominavi; quo in numero etiam Aristarchum reperies. Recentiorum editorum plerique B e k k e r u m (cuius priore editione [a. 1843] tamquam unico fonte sinceri sermonis Homerici uti commodius quam cautius multi assueverunt) secuti non pauca, quae aut antiquitus disiunctim scribebantur aut a W o l f i o, S p i t z n e r o recte disiuncta erant, denuo composuerunt.

3. Liceat hoc loco addere, quae ex alio genere petita sunt: *ὁμοῦ στιχάει* *O* 635, *πάλιν πλαγχθέντας* *A* 59, *πάλιν ὁρμένω* *Δ* 326.

II. Cum in praefatione Odysseae de a c c e n t u p r a e p o s i t i o n u m egi, non noveram commentationem copiosam et argutam, qua eam rem tractavit T h e o d o r u s B e n f e y, Nachrichten von der Kgl. Gesellsch. der Wissensch. zu Göttingen. 1878, p. 176—189. Is quae exposuit, non parvi momenti sunt ad confirmandam eam rationem scribendi, quam ipse Kuhlium secutus

adhibui. Pauca addam, ut adversus eos me defendam, qui inconstantiam mihi crimini dederunt. — Benfey p. 177 recte statuit genuinum accentum eorum adverbiorum, quae in usum praepositivum abierunt, non eum esse, quem pueri ex grammatica sermonis Attici discere solent, sed eum, quem praepositiones accipiunt, ubi anastrophen passae esse vulgo dicuntur. Et quoniam constat Homerum ut in usu singulorum vocabulorum ita in constructione orationis ab antiquissimo statu linguae Graecae propius abesse quam Atticos, quaerendum est, quibus locis apud eum praepositiones agnoscendae sint, quibus eaedem pro adverbiis habendae. At certa et absoluta regula discernendi inveniri non potest. Nam ut in animalibus et herbis classes quasdam et genera et species et formas distinguimus, natura autem ipsa, velut si irrideat fines, quibus homines docti liberam eam circumscribere conentur, innumerabiles procreat varietates, quae inter singulas formas a nobis constitutas ita interiectae sunt, ut ab altera ad alteram sensim sine sensu traducamur: non alia est natura linguae humanae. Crescit per occultum et paulatim mutatur nec subito aut interrupto motu transgreditur a vetustiore vel forma vel significatione ad recentiorem. Mirari igitur non possumus, quod cum in omni lingua humana tum in Homerica multa sunt, quae in systema grammaticum quamvis luculente a viris doctis descriptum redigi nequeant. Id quam maxime experiri licet in adhibendis eis legibus, quas de accentu in praepositionibus Graecis scribendo non natura constituit sed homines consuetudinem loquendi auscultantes et mutationes eius animo percipientes ita excogitaverunt, ut, quantum fieri posset, ad varietatem pronuntiandi accommodatae essent. Multa sunt iam apud Homerum exempla praepositionum cum sequentibus nominibus vel verbis coniunctarum, multa etiam, in quibus haud dubie pristinam vim adverbiorum habent: sed difficultatem parat magnus numerus eorum quae in medio posita sunt maxime eius generis, quod per tmesin olim grammatici explicabant. In eo genere consentaneum esse videtur semper formas adverbiales (ἔν, ἔξ, ἄπο, πάρα cet.) scribere; sed si id faceremus, non raro sententiam, quam illustrare conamur, obscuriorem redderemus. Neque negari potest saepe particulas illas tam parvulum momentum afferre ad significationem verbi alicuius temperandam, ut non per se intellegendae sint sed, etiamsi pauca vocabula intercedant, ad verbum quod sequitur inclinatae esse videantur. Nimirum

praepositio et verbum unam notionem efficere potuerunt iam ea aetate, qua in unum vocabulum nondum coaluerant. Itaque in hoc genere libero arbitrio, quid cuique loco aptum esset, diiudicavi: ceterum quam rationem secutus sim, exemplis idoneis inter se oppositis significabo.

a) Pristinum accentum adverbiorum scripsi, ubi pristina significatio eorum per se positorum agnosci poterat: *ἄπο γὰρ δειδίσσετο τάφρος* Μ 52, *ἐκ δ' αἰὼν πέφαται* Τ 27, *ἐν δὲ κυδοιμὸν ὦρσε* Λ 52 sq., *ἐν δ' ἐτίθει νειὸν μαλακήν* Σ 541, *ἔπι δ' ἠμύει ἀσταχύεσσιν* Β 148, *ἔπι τ' ἔλπεται* Ω 491, *ἐς δ' ἄλοχον Ἑκάβην ἐκαλέσσατο* Ω 193, *κάτα δ' ὅρκια πιστὰ πάτησαν* Δ 157, *ὕπο δὲ στεναχίζετο γαῖα* Β 95, *ὕπο τε τρόμος ἔλλαβε γυῖα* Γ 34. Sed ubi pristina vis adverbii agnosci non poterat vel adverbium cum verbo, quod parvo intervallo subsequeretur, unam notionem efficere videbatur, eum accentum scripsi, quem grammatici praepositionibus dederunt: *ἡμῖν ἀπὸ λοιγὸν ἀμῦναι* Α 67, *ἐκ γάρ δή μ' ἀπάτησε* Ι 375, *ὅτε τε Ζεὺς ἐν φόβον ὄρσῃ* Ξ 522, *ἐν δ' ὠτειλὰς πλῆσαν* Σ 351, *ἐν δ' ἐτίθει δύο κῆρε* Θ 70, *ἐπὶ δ' ἤνεον* Γ 461, *ἐπὶ δὲ μνήσασθε ἕκαστος* Ο 662, *ἐς δ' ἄγε χειρὸς ἑλών* Λ 646, *χαλεπὸν κατὰ γῆρας ἐπείγει* Ψ 623, *δίομαι ἢ κατὰ πάμπαν τεθνάμεν* Τ 334 sq., *ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο* Ψ 108, *ὑπὸ δ' ἔστρεφον ἡνιοχῆες* Ε 505.

b) Nonnunquam pristinum accentum propterea posui, ut appareret praepositionem vel ad nomen aliquod praecedens referendam vel cum nomine sequenti non coniungendam esse: *Δαναῶν ἄπο λοιγὸν ἀμῦναι* Π 75 (cf. *ἀρὴν ἀπὸ οἴκου ἀμῦναι* β 59), *ὅσσον ἔπι φλὸξ ἦλθε* Φ 251, *τῆς δ' αἶψα κατ' ἀσβέστη κέχυτο φλόξ* Π 123: *ῥῆξεν δ' ἄπο τοῖο τένοντας* Π 587, *ἢ κεν ἄπο Τρώων κεφαλὰς καὶ τεύχεα κήαι* Φ 336, *ἐν δέ οἱ ἦτορ δῦν' ἄχος* Τ 366, *τόφρα δ' ἔπι Τρώων στίχες ἤλυθον* Λ 221, *κυανέῃσιν ἔπ' ὀφρύσι νεῦσε* Α 528, *κάτα δ' ἠέρα πουλὺν ἔχευεν* Θ 50, *πρίν με κάτα πρηνὲς βαλέειν* Β 414, *Πάτροκλον πέρι μὲν τὰ ἃ τεύχεα ἕσσεν* Σ 451, *ὕπο δ' ἕρματα μακρὰ τάνυσσαν* Α 486. Rursus ubi periculum erat, ne praepositio ad nomen praecedens falso referretur vel cum nomine sequenti falso non coniungeretur, eum accentum posui, quem in praepositionibus scribere solemus: *Λυκίων ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο* Ε 673, *κάπρου ἀπὸ τρίχας ἀρξάμενος* Τ 254, *μάχης ἐπὶ μήδεα κείρει* Ο 467, *ἢ βοὸς ἢ οἰος κατὰ πίονα μηρία καίων* Ο 373 (cf. *δόλον κατὰ εἴδατα βάλλων* μ 252), *δηίων ὑπὸ χεῖρας ἀλύξας* Ν 395, *Δαναῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν* Ο 291 (cf. *ὑπέλυσε* Ζ 27); *ῥῆξε δ'*

ἀφ' ἵππειον λόφον αὐτοῦ Ο 537, *ἐν δέ οἱ ἦτορ στήθεσσιν λασίοισι διάνδιχα μερμήριξεν* Α 188 sq., *ὑπὸ δ' ἤρεον ἔρματα νηῶν* Β 154, *ὑπὸ δ' ἀμφίπολοι ῥώοντο ἄνακτι* Σ 417 (cf. *ὕπο δὲ κνῆμαι ῥώοντο* Σ 411).

Ita quoniam eis, qui rationem meam scribendi examinare cupiunt, materiam praebui, sequitur ut omnes locos, quibus accentum usitatum mutaverim, per varia genera distributos enumerem.

1. In praepositionibus monosyllabis *εἰς, ἐν, ἐξ* accentum scripsi, ubi nominibus suis postpositae erant, qua in re non paucis locis mecum faciunt Spitzner (v. quae dixit ad Ε 157) et Baeumlein: *εἴς, ἔς* Α 222. Ζ 74. Η 423. Ν 717. Ο 59. Π 232. Ρ 320. 337. Ω 307. 700. — *ἔν* Ε 40. Η 73. 313. Θ 95. 258. Ι 382. 669. Λ 447. Ο 650. Χ 283. Ω 803. — *ἔξ, ἔκ* Α 125. Β 84. 267. Δ 508. Ε 64. 157. 729. 763. 865. Η 21. Ι 641. Λ 38. Ν 379. 632. Ξ 472 (ita iam veteres; cf. ρ 518) Π 252. 442. Ρ 207. Τ 332. 351. 357. 360. Υ 212. Φ 598. Χ 180. 444. Ψ 477. Ω 617. 705. 743.

Ubi praepositiones monosyllabae inter duo nomina coniuncta positae erant, accentum omisi, etiam si substantivum antecedebat. Ambiguitatis vitandae causa *ἔξ* scripsi Τ 111.

2. In praepositionibus monosyllabis *ἐς, ἐν, ἐξ* accentum scripsi, ubi adverbiorum vice fungi videbantur: *ἔς* Α 142. 309. Ω 193. — *ἔν* Α 142. 309. 311. Β 578. 588. Η 441. Ι 154. 208. 296. 350. 361. Λ 16. 52. Π 551. Ρ 744 (cf. Χ 242). Σ 419. 483. 485. 490. 535. 541. 550. 561. 573. 587. 590. 607. Τ 16. 366. Φ 571. Ψ 481. Ω 472; accedunt ea exempla, in quibus *ἔν* idem significat atque *ἔνεστι, ἔνεισι:* Ε 740. 741. Ν 797. Ξ 216. Φ 569. — *ἔξ, ἔκ* Η 360. Λ 696. Μ 28. 145. 234. Σ 480. Τ 27. Ψ 853 (cf. Χ 398). Ω 233. 234.

3. In praepositionibus disyllabis nomini suo vel verbo postpositis vel adverbiorum loco adhibitis accentum retraxi, etiam si ultima syllaba elisione absumpta erat: *ἄπ'* Μ 195. 459. Ο 343. Υ 5. — *ἔπ'* Α 350. Β 39. 150. 312. 395. 616. 793. Γ 336. 384. Δ 352. Ε 743. Ζ 424. Η 60. 164. 165. 167. Θ 110. 262. 263. 265. 516. Ι 360. Κ 568. Λ 41. Ν 682. Ξ 31. Ο 480. 729. Π 137. 429. Ρ 459. Τ 236. 237. 318. 378. Υ 392. Ψ 293. 355. 401. 514. Ω 298. 445. — *κάτ'* Κ 273. Ν 653. Π 123 (cf. Ψ 282 et infra n. 4). — *μέτ'* Η 361. Θ 261. 525. Ρ 258. Ψ 377. — *πάρ'* Δ 97. Σ 191. 400. Ψ 147 (cf. infra n. 6). — *ὕπ'* Β 374. Δ 291. Ε 559. 564. Θ 359. Κ 310. 397. Ν 19. 667. 763. 816. Ο 289. Π 794. Ρ 677. Ψ 513 (cf.

infra n. 6). *Ω* 168. — Etiam in hoc genere compluribus locis Baeumlein, paucis alii editores ante me idem fecerunt.

4. In praepositionibus disyllabis accentum retraxi, etiam si unum vel plura vocabula interposita erant inter praepositionem et antecedens nomen vel verbum, ad quod pertineret: *ἄπο E* 308. *I* 335. *Π* 221. 587. — *ἔνι K* 265. *Ξ* 179. *O* 647. — *ἔπι Γ* 12 bis (cf. *Ψ* 251). 336. *E* 101 (— 283. 347. *Θ* 160: cf. *Z* 66. *Θ* 172). *E* 401 et 900 (cf. *Δ* 218). 405. *H* 163. 164. 165. 167. *Θ* 262. 263. 265. *K* 335. 351. *Λ* 36. 41. *O* 358. 480. *Π* 137. *P* 459. *Φ* 251. *Ψ* 65. 290. 293. 355. 356. 401. 514. 766. 840. — *κάτα Π* 123 (cf. n. 3). — *μέτα Θ* 261. *P* 258. *Ψ* 377. — *πάρα I* 470. — *ὕπο B* 44. *Δ* 505. *K* 22. 132. *Ξ* 186. 347. 492. *Π* 588. 805. *P* 316. *Σ* 31.

5. Ubi inter duo nomina coniuncta praepositio posita erat, nunc quoque Aristarchi legem observare studui, qui *τοῖς κυριωτέροις συντάττει τὰς προθέσεις* (Herodianus ad *B* 839). Itaque, ut paucis utar exemplis, scripsi *ποταμοῦ ἀπὸ Σελλήεντος B* 839. *M* 97 et *γαμβροῖο παρὰ Προίτοιο Z* 177, sed *Λυκίοισι μετὰ πρώτοισι M* 315. 321, rursus *ἐμεῦ δ' ἄπο μούνου I* 335.

6. Praepositionum, quas pro adverbiis positas esse statuerem, accentum mutavi his locis: *ἄπο A* 541. *B* 162 et 178 (cf. *N* 696 et *O* 335, ubi vulgo ita scribitur). 233. *Λ* 242. *M* 52. 70. *N* 227. *Ξ* 70. *O* 548. *Π* 75. 80. *T* 329. *X* 467. *Φ* 336. — *ἔπι A* 39. 233. 462. 528. *B* 643. *Δ* 218 (cf. *E* 401. 900). 221. 384. *E* 618. 705. *Z* 419. *H* 76. 223. *Θ* 158. 507. 542. 547. *I* 132. 147. 187. 274. 289. 620. *K* 46. 71. 189. 466. *Λ* 45. 412. 480. 630. 639 sq. 830. 846. *M* 252. *N* 104. 543. 799. 800. *Ξ* 350. 449. *O* 321 (aliter *ζ* 117). 589. *Π* 567. 612. *P* 107. 209. 528. *Σ* 310. 317. 529. 612. *Y* 35. *Φ* 373. *Ψ* 18. 42. 188. 251 (cf. *Γ* 12. *K* 351). 256. *Ω* 38. 272. 491. — *κάτα B* 414. *Δ* 157. *Θ* 50. *Ψ* 798. 799 (aliter 700). 884. — *μέτα A* 48. *B* 446. 477. *I* 131. 273. *O* 67. *Σ* 515. *Ψ* 133. — *πάρα A* 611. *B* 279. *Γ* 135. 440. *E* 369. *K* 75. *Λ* 631. *N* 35. *Ψ* 147 (cf. supra n. 3). 359. *Ω* 720. — *πέρι Λ* 30. *Ξ* 359 (paulo aliter *Π* 735. *σ* 201). *Σ* 451. (Cf. infra n. 7). — *πότι K* 108. *Π* 86; (aliter se habet *Π* 504). — *ὕπο A* 486. *B* 95. 465. *Γ* 34. *Δ* 421. 497. *E* 74. 862. *Θ* 77. *K* 95. 390. *Λ* 117. 635. *Ξ* 506. *O* 574. *Σ* 319. 347. 411 (aliter 417). 519. 570. *Y* 37. *Φ* 52. 260. 270. 361. *Ψ* 513 (cf. supra n. 3).

7. *πέρι* adverbium pro eo quod postea fuit *περισσῶς* positum est his locis: *A* 258 (bis). 287. *Δ* 46. 53. 257. 375. *E* 566. *H* 289. *Θ* 27 (bis). 161. *I* 53. 100. 133. *K* 244. *Λ* 180. 557. *N* 119. 206. 430. 554. 631. 727. *Π* 157. 186. 699. *P* 22. 171. 279 (bis).

666. Σ 549. Φ 65. 105. 214 (bis). X 70. Ω 61. 236. 423. 435. (Cf. I 321.) — περί praepositionem significatione superandi scripsi his locis: Δ 417. B 831. E 325. I 38. K 88. Λ 329. N 374. Σ 81. Υ 304. Φ 566.

8. A praepositionibus disyllabis, quas anastrophes expertes esse a veteribus traditum est (*ἀνά, διά, ἀμφί, ἀντί*), etiam in Iliade abstinui. Qua in re me fortasse non recte fecisse quod in praefatione Odysseae significavi, ea dubitatio aucta est indicio G. Hermanni, qui ea, quae veteres grammatici de *ἀνά* praepositione anastrophes impatienti docuerunt, ratione carere dixit ad Euripidis Medeae (ed. Elmsley) v. 1143. — Ambiguitatis vitandae causa *M* 160. *Π* 772 *ἄμφ'* scripsi.

§ 8.

Varia.

ἀδδεές in codicibus scriptum est *Θ* 423. *Φ* 481. *τ* 91; quod servavi Bekkerum[1] et Fickium secutus, quamquam Aristarchum *ἀδεές* scripsisse Didymus ad *Θ* 423 adnotavit. Cf. infra *δεῖσαι*.

ἅδην *E* 203. *N* 315. *T* 423. *ε* 290, *ἁδηκότες* et *ἁδηκότας* *K* 98. 312. 399. 471. *μ* 281, *ἁδήσειεν* *α* 134, *ἅδος* *Λ* 88 per spiritum asperum scribenda esse ex Aristarchi et Herodiani sententia demonstravit La Roche HTk. 179 sq.

ἁδινός scripsi ex sententia Herodiani (ad *B* 87), quamquam in libris fere semper aut *ἀδινός* scriptum est aut (in A) *αδινός*. Singulis locis (*B* 87. 469. *Π* 481. *Σ* 124. 316. *T* 314. X 430. *Ψ* 17. 225. *Ω* 123. 510. 747) discrepantiam codicum non adnotavi.

In *ἅλσο, ἅλτο* paenultimam brevem esse docuit Bekker HBl. II 11, cuius sententiam Nauckius in editione sua secutus est. Codicum plerique *ἇλσο, ἇλτο* saepius habent quam alteras formas. Singulis locis (*ἅλσο* *Π* 754, *ἅλτο* *Λ* 532. *Γ* 29. *Δ* 125. 419. *E* 111. 494. *Z* 103. *Λ* 211. *M* 81. 390. *N* 611. 749. *Π* 426. 733. 755. *Σ* 616. *Υ* 62. 353. *Φ* 174. *Ω* 469. 572. *φ* 388. *χ* 2. 80, *ἔπαλτο* *N* 643. *Φ* 140, *ἔσαλτο* *M* 466. *N* 679, *κατέπαλτο* *T* 351, *ὑπέρᾱλτο* *Υ* 327) in Iliade varietatem lectionis non adnotavi.

ἁθρόος scripsi ex sententia Aristarchi et Herodiani pro *ἀθρόος*, quod libri fere semper habent. Singulis locis (*B* 439.

Ξ 38. *Ο* 657. *Σ* 197. *T* 236. *Χ* 271. *Φ* 200) discrepantiam codicum non adnotavi.

ἀλωή ut in Odyssea ita in Iliade scripsi: *E* 90. 499. *I* 534. 540. *N* 588. *Σ* 57. 561. 566. *Y* 496. *Φ* 36. 77. 346.

βιβάς in omnibus libris scriptum est *H* 213. *ι* 450, in melioribus *O* 307. 686. *προβιβάς* in omnibus *N* 18. 158. *ρ* 27, *βιβάντα* in omnibus *N* 371. Aristarcho formas *βιβάς βιβάντα* probatas fuisse dicit Didymus ad *H* 213. *N* 371: quod si ad *O* 307 in A adscriptum est *Ἀρίσταρχος „βιβῶν“*, id errore factum esse iure statuit Duentzer. De Zenodoti stud. Hom. p. 131. Itaque etiam contra codices scripsi *βιβάντα* *Γ* 22. *προβιβάντος* *Π* 609, *προβιβάντι* *N* 807, *προβιβάντα* *ο* 555, *βιβᾶσα* *λ* 539.

γάρ et *τ' ἄρ* (vel *τάρ*) non raro in codicibus inter se mutantur. Itaque *τ' ἄρ* pro *γάρ* ab initio orationis posito paucis locis Bekker[2] scripsit, pluribus Duentzer (Odyss. 1863. Il. 1865): nonnulla in eandem sententiam disseruit Cobet MCr. 320 sqq. Equidem *γάρ* non ferendum esse putavi, ubi nihil antecedebat nisi pronomen vel adverbium interrogativum aut demonstrativum: *K* 61. 424. *O* 201. *ν* 417. *ο* 509. *π* 222. At ubi antecedit appellatio personae alicuius, *γάρ* eam vim habere potest, ut modus appellandi explicetur: eis igitur locis *γάρ* reliqui, cuius rei exempla habes: *Σ* 182. *γ* 22. Cf. etiam *Ψ* 626 sq. *ψ* 174.

γέλος Aeolicam formam contra codices scripsi *Λ* 599, quod Bentleium secuti Bekker[2], Nauck, alii fecerunt. Cf. *ἔρος*.

γίγνομαι, *γιγνώσκω* editores inde ab Heynio plerique scripserunt, quamquam codices fere semper habent *γίνομαι*, *γινώσκω*: pauci, in eis Duentzer et Nauck, redierunt ad scripturam ante Heynium vulgatam. Consentaneum videtur Homero formas vetustiores reddendas esse, non eas, quae ex communi sermone in codices irrepserunt (v. La Roche HTk. 220). Itaque et in *γίνομαι γινώσκω* alterum *γ* ante *ν* addidi et *γεινόμενος* (*K* 71. *Y* 128. *Ψ* 79. *Ω* 210. *δ* 208. *η* 198), *γεινόμεθ'* (*Χ* 477), quae usque ad Spitznerum ab editoribus retinebantur et nuper a Larochio revocata sunt, non cum Duentzero et Nauckio in *γινόμενος γινόμεθ'* sed cum Bekkero (iam 1843) et aliis in *γιγνόμενος γιγνόμεθ'* mutavi.

δείδω cur non mutaverim in *δείδια*, dixi ad *ε* 473. Legitur his locis: *K* 39. *Λ* 470. *N* 745. *Ξ* 44. *T* 24. *Y* 30. *X* 455. *ε* 300. 419. 473. *μ* 122.

δεῖσαι aoristi eas formas, in quibus *δ* post vocalem posita est, per duplicem *δ* scripsi contra Aristarchi auctoritatem (v. La Roche

HTk. 390), sed secundum consuetudinem librorum paene constantem; qua in re mecum faciunt Cobet MCr. 268 (qui tamen non *δδ* sed *δϝ* restituendum putat) et Fick, faciebat etiam Bekker[1]. Exempla in Iliade sunt haec: *ἔδδεισας* *Χ* 19. *Ω* 364, *ἐδδείσατε* *Ν* 624, *ἔδδεισεν* *Α* 33. 568. *Γ* 418. *Κ* 240. *Υ* 61. *Ψ* 425. *Ω* 571. 689. — *περίδδεισαν* *Λ* 508, *περιδδείσαντες* *Ψ* 822, *περιδδείσασα* *Ο* 123. *Φ* 328. — *ὑπέδδεισαν* *Α* 406, *ὑποδδείσαντες* *Μ* 413. *Σ* 199. *Ψ* 417. 446. *Ω* 265, *ὑποδδείσας* *Χ* 282. — Exempla ex Odyssea collegi ad *κ* 219. — Cf. supra *ἀδδεές*.

Δμωαί, *Τρωαί* quo iure scribantur, dictum est in praef. Od. § 8.

ἐάων contra codices scripsi *Ω* 528, *ἐῆος* item *Α* 393. *Ο* 138. *Σ* 138. *Τ* 342. *Ω* 422. 550.

ἐγώ γε, *ἐμοί γε* pro *ἔγωγε*, *ἔμοιγε* scripsi ut in Odyssea.

ἐγών an *ἐγώ* scriberem, ex auctoritate codicum diudicavi. Itaque *ἐγὼ εἴπω* restitui, quod editores non solum ante Bekkerum[2] sed etiam post eum multi in *ἐγὼν εἴπω* mutaverunt: *Β* 139. *Ι* 26. 704(!). *Μ* 75. *Ξ* 74. 370. *Ο* 294(!). *Σ* 297. *μ* 213. *ν* 179. Accedit aliud exemplum *Ι* 167, et addendum fuerat *ρ* 160.

ἐῆος: v. *ἐάων*.

εἰδυῖα: v. *ἰδυῖα*.

εἰμί verbi eis formis, quae non copulae munere funguntur sed idem significant quod in lingua Attica *ὑπάρχειν*, accentum reddidi, in quo ab editoribus aut nonnullis aut plerisque recessi his locis: *εἰσίν* vel *εἴσ'* *Α* 566. *Ε* 728. 877. *Θ* 451. *Ι* 144. 286. 502. *Κ* 66. *Σ* 429. *α* 394. *ρ* 376; (reliqui inclinationem accentus *Τ* 105. 111); *ἔστι(ν)* *Α* 300. *Γ* 242. *Ε* 892 (aliter *Η* 35 = *Ψ* 484). *Η* 239. *Ν* 636. *Ρ* 446; (reliqui vel restitui *ἐστιν* *Ι* 117. *Λ* 366. *Υ* 106. 453. *ξ* 57, *ἐστίν* *η* 320. *π* 252).

εἰνάετες *Σ* 400, *εἰνάνυχες* *Ι* 470, *εἴνατος* *Β* 295. *Θ* 266 Bekkerum (HBl. I 164) secutus iure in *ἐννάετες*, *ἐννάνυχες*, *ἔνατος* mutavit Nauck; cf. *ἐννάκις* *ξ* 230.

εἰνοσίφυλλον (*Β* 632. 757) servavi, quamquam crediderim ad analogiam similis adiectivi *ἐννοσίγαιος* rectius scribi *ἐννοσίφυλλον*; cf. infra *ἐννεσίῃσιν*.

Pro *εἱστήκει*, quod ita vulgo in libris scriptum est, etiam in Iliade ex Aristarchi sententia *ἑστήκει* plerique recentiorum editorum posuerunt, quorum exemplar secutus sum: *Δ* 329. 367. *Ε* 587. *Λ* 600. *Μ* 446. *Ο* 730. *Ρ* 133. 139. *Σ* 557. 563. *Τ* 117. *Φ* 526. *Χ* 36; adde *ἐφεστήκει* *Ζ* 373. *Ψ* 106. Ceterum Venetus A non plus

quam tribus locis (*E* 587. *Λ* 600. *M* 446 *εἱστήκει* habet. Uno loco (*P* 435) coniunctivus *ἑστήκῃ* coniectura Hermanni restitutus est.

ἐκεῖνος: v. *κεῖνος*.

ἐννεσίῃσιν *E* 894, quod van Herwerden Qec. 11 in *εἰνεσίῃσιν* mutandum putat, reliqui ut simile eis quae supra commemorata sunt: *ἐννοσίγαιος*, *ἐννάετες*.

ἔρος pro *ἔρως* formam Aeolicam, quae *Ξ* 315 metro firmatur, Heynium, Bekkerum[2], Nauckium, alios secutus etiam *Γ* 442. *Ξ* 294 contra codices scripsi. Accusativus apud Homerum semper est *ἔρον*, dativus *ἔρῳ* *σ* 212. Cf. *γέλος*.

ἑσπόμενην aoristi formas coniunctivi, optativi, infinitivi, participii ab *ἑσπ-* incipientes apud Homerum ferri non posse docuit Bekker HBl. I 56. 118, cui assensus est Nauck BPt. 24 p. 372, adversatur G. Curtius Verb. II[2] 32. Equidem Bekkerum[2] et Nauckium secutus illas formas delevi: (*E* 423). *K* 246. *M* 350. 363. 395. *N* 570. *μ* 349. *τ* 579. *φ* 77.

ζωός: v. praef. Odyss. s. v. *δμωαί*.

Inter *ἦ* et *ἤ* (*ἠέ*) non secundum codices distinxi, sed in interrogationibus simplicibus scripsi *ἦ* (e. g. *A* 82. *E* 466. *I* 339. *Ξ* 265. *O* 18. 506. *Σ* 287. *Φ* 396), in disiunctivis *ἤ*, *ἠέ* (*O* 735), etiam si prior pars interrogationis disiunctivae omissa erat (e. g. *Λ* 133. *B* 229. *E* 349. *Θ* 140. *O* 132. 504. 735. *P* 450. *Y* 188. *Ψ* 670), aut si interrogationi, quae ab initio simplex esset, novum membrum additum esse videbatur (e. g. *K* 387 sqq.; cf. *O* 735 sq.). De discrepantia codicum quae erat inter *ἦ* et *ἤ* singulis locis nihil adnotavi. — *ἦε* *Ψ* 465 nonnullos editores secutus deleta interrogatione in *ἠέ* mutavi.

ἤ pro *εἰ* in priore membro interrogationis disiunctivae non directae scripsi Bekkeri (HBl. I 59 sq.) sententiam secutus codicum auctoritate adversa his locis: *B* 367. *Z* 367. *Θ* 532. *X* 244; codicum et grammaticorum veterum auctoritate ancipiti his locis: *B* 300. *N* 456. *Ω* 408. Praeterea *εἰ* in *ἦ* mutavi *Γ* 215. Cf. etiam *B* 349.

ἤδει pro *ἤδη* restitui: *A* 70. *B* 38. 213. *E* 64. 326. *Z* 351. *Λ* 741. *N* 355. 674. *T* 115. *Y* 466. Ceterum *ἠείδης* *X* 280 (ut *ἤδησθα* *ι* 93) rectius se habet quam id, quod in libris plurimis et optimis scriptum est, *ἠείδεις*: qua de re v. Curtius Verb. II[2] 257. 263.

ἤδυμος: v. *νήδυμος*.

ἧμιν propter rationem metricam scripsi *P* 415. 417.

θαμειαί Pamphilum scripsisse, *θαμειαί* Aristarchum dicit Herodianus ad *Α* 52: in codicibus tantum non semper *θαμειαί θαμειάς* scriptum est: *Α* 52. *Μ* 44. 278. 287. 296. *Ξ* 422. *Σ* 68. *Τ* 383. *Χ* 316 (hoc loco *θαμείας* habent Eustathius et palimpsestus Syr.). Tamen Bekkerum², Nauckium, alios secutus praetuli alteram accentus rationem, quippe quae magis conveniret ad masculinas formas *θαμέες, θαμέσι*. Cf. *ταρφεῖαι*.

θνήσκω, ut in Odyssea scripsi, Venetus A habet quattuor locis: *Α* 56. *Β* 106. *Χ* 355. *Ω* 743. Duobus reliquis locis (*Δ* 243. 383) quid in codicibus sit, ex Larochii adnotatione intellegi non potest.

θρῴσκω in A ubique *ι* adscriptum habere dicit La Roche HU. 217 (sed v. quae adnotavit ad *Ε* 772. *Θ* 515): in ceteris codicibus *ι* semper fere omissum est. Eius verbi formae in Iliade leguntur his locis: *Β* 702. *Δ* 177. *Ε* 772. *Θ* 515. *Ν* 140. 589. *Ο* 314. 470. 684. *Π* 748. *Φ* 126.

θρῳσμός per *ῳ* scripsi eadem ratione qua *θρῴσκω*. La Roche HU. 217 dicit in A *ι* semper adscriptum esse. In ceteris libris *ω* scriptum esse adnotatum est ad *Λ* 56. *Υ* 3; tertio loco (*Κ* 160) si ex silentio, quo Larochius in adnotatione utitur, argumentationem facere licet, omnes libri *ῳ* habere putandi sunt.

ἴδῃ et *ἴδῃς* nonnunquam in libris inter se mutantur; Zenodotum *ἰδῇς*, Aristarchum *ἰδῇ* scripsisse a Didymo ad *Ν* 449 et alias traditum est. Itaque semper *ἴδῃ* scripsi: *Δ* 203. *Γ* 163. *Δ* 205. *Ν* 449. *Ο* 32. *λ* 94. *ο* 76. 432. — Duobus locis (*Ν* 449. *Ο* 32) Cobet MCr. 302 pro *ϝίδῃς* ponit *ϝιδῇς*, quod ad *ϝοῖδα* referri posse non recte putat; cf. *Ξ* 235. *π* 236.

ἰδυῖα participii formae ab *ἰ*, non ab *εἰ* incipientes ex sententia Bentlei, Ahrensii, Bekkeri contra codices in Iliade restitutae sunt his locis: *Α* 365. *Ι* 128. 270. *Τ* 245. *Ψ* 263. Ceterum *ἰδυίῃσι* *Υ* 12 et in libris plurimis et optimis exstat et Aristarchi auctoritate firmatum est; idem in libris fere omnibus scriptum est *Σ* 380. *η* 92, in Veneto A et paucis aliis *Λ* 608. — Reliqui *εἰδυῖα* *Ρ* 5, ubi iusta forma substitui non potest.

κε ante mutam cum liquida reliqui, ubi in libris aut plurimis aut optimis scriptum erat: *Α* 95. *Ε* 273. *Κ* 307. *Ν* 288. 343. *Ρ* 613. *Ω* 437. 565 (ubi ita Aristarchus). *λ* 106. 221 (?). *π* 392. *σ* 255. *τ* 128. *φ* 162. *χ* 167; nec minus ante *ζ*: *Μ* 275. *Π* 445. — Sed etiam *κεν* eodem loco, si codicum consensu firmabatur, non mutavi: *Δ* 66. 71. *Ζ* 69. 285. *Ι* 363. *Κ* 282. *Ο* 297. *Φ* 459; acce-

dunt exempla ν litterae ante ζ (*Γ* 220. *Ε* 887. *Ω* 686) et ante ῥ (*Τ* 90, ubi Aristarchus κε; *δ* 649) in libris additae. — Utrisque locis κε scripsit La Roche (v. HU. 15. 31 sq. 45), κεν Bekker[2] et Nauck.

κεῖνος formam breviorem ea ratione, quam in praefatione Odysseae significavi, pro longiore *ἐκεῖνος* adversa vel incerta librorum auctoritate scripsi his locis: *Ζ* 200. *Ο* 94. *Σ* 262.

λήγω verbi eas formas, in quibus λ post vocalem posita est, Aristarchum per simplicem λ scripsisse testis est Didymus ad *Ι* 299. *Ο* 31. Editorum plerique (praeter Larochium: cf. HU. 52) ex consuetudine codicum meliorum (in eis A) λλ posuerunt, quam rationem ipse quoque secutus sum: *ἄλληκτος* *Ι* 636. *Α* 12. *Ξ* 152. *μ* 325; *ἀπολλήξῃς* *Ο* 31, *ἀπολλήξωσι* *ν* 151, *ἀπολλήξειαν* *μ* 224, *ἀπολλήξεις* *τ* 166; *μεταλλήξαντι* *Ι* 157. 261. 299. — Cf. *λίσσομαι*.

λίσσομαι et *λιτανεύω* verborum formas augmento ornatas recentiores editores fere omnes non excepto Larochio per λλ scripserunt, quamquam codices non pauci simplicem λ habent. In Veneto A, si Larochii adnotationem recte interpretor (v. Χ 414), constanter geminatio facta est. Eadem igitur ratione usus, quae pertinet ad *ἔδδεισεν ἔλλαβον ἔμμαθες* similia, ipse quoque scripsi: *ἐλλίσσετο* *Ζ* 45. *Φ* 71. *κ* 264, *ἐλλίσσονθ'* *Ι* 585, *ἐλλισάμην* *λ* 35. *ν* 273; *ἐλλιτάνευε* Χ 414. *η* 145, *ἐλλιτάνευσα* *κ* 481. Accedunt *πολύλλιστος* *ε* 445 et *τρίλλιστος* *Θ* 488. Quod *Ι* 574. *Σ* 448 libri meliores habent, *δὲ λίσσοντο* reliqui, praesertim cum ita Aristarchum scripsisse Didymus ad *Ι* 574 adnotaverit. — Cf. *λήγω*.

μαχήσομαι. μαχήσασθαι an *μαχέσσομαι. μαχέσσασθαι* scribendum esset, et grammatici veteres, quorum testimonia collegit La Roche HTk. 308, et librarii dubitaverunt. Aristarchum ησ scripsisse dicit Didymus ad *Α* 298, saepius. Tamen Bentleium et Nauckium secutus *μαχέσσομαι. μαχέσσασθαι* praetuli, quia magis conveniunt cum formis quae ipsae apud Homerum certae sunt *μαχέσασθαι. μαχέσαι(τ)ο*. Exempla εσσ syllabae pro ησ restitutae haec sunt: *Α* 153. 298. 304. *Β* 377. 801. *Γ* 137. 254. 290 393. *Ε* 483. 833. *Ζ* 84. 184. *Η* 30. 291. 377. 396. *Ι* 32. 48. 702. *Μ* 216. *Ν* 118. *Ρ* 146. 604. 719. *Σ* 59. 265. 440. *Τ* 157. *Φ* 498. *Ψ* 621. *β* 245. *σ* 39. 63. Adde *Ο* 633, ubi libri *μαχέσασθαι* habent.

μηδέ in duo vocabula disiunxi eadem ratione qua *οὐδέ* his locis: *Ι* 12. *Σ* 126. Pluribus locis cum ceteris editoribus fere omnibus *μηδέ* scripsi pro *μὴ δέ*, quod in libris optimis traditum

et a Larochio restitutum est: *Δ* 509. *E* 249. 440. 606. 830. *H* 111. *Θ* 399. *K* 85. 239. *Λ* 141. *N* 48. *Ξ* 85. *O* 159. 376. 666. *Φ* 340.

νήδυμος in *ἥδυμος* mutati in Iliade haec sunt exempla: *B* 2. *K* 91. 187. *Ξ* 242. 253. 354. *Π* 454. *Ψ* 63.

νῴ, *σφῴ* an *νώ*, *σφώ* scribendum esset, iam apud veteres grammaticos dubitabatur (v. La Roche HTk. 319; HU. 190). Cobet MCr. 259 sq. docuit *νῴ*, *σφῴ* rectius se habere, quoniam ex *νῶι*, *σφῶι* orta essent. Itaque scripsi: *νῴ* *E* 219. *ο* 475, *σφῴ* *A* 574. *Δ* 782. *N* 47. *O* 146. Accedit *σφῷν* *δ* 62, quod plerique editores servaverunt, quamquam nonnulli libri cum Aristarcho et Herodiano *σφῶν* habent.

ὅ οἱ pro *ὅς οἱ* nonnullis locis coniectura Bentlei (ad *Z* 90. *N* 561) et denuo G. Hermanni (Orph. p. 778) repertum erat, duobus locis (*N* 211. *ξ* 3) etiam in libris manu scriptis legebatur; eandem formam Aristarcho probatam fuisse dicit Didymus ad *α* 300. Itaque cum plerisque recentiorum editorum *ὅ οἱ* scripsi contra codices his locis: *Z* 90. *N* 561. *α* 300. *γ* 198. 308. *φ* 416. Cf. § 1, II, 2 *a*.

ὅ σφιν, *ὅ σφῶι*, similia, non *ὅς σφιν*, *ὅς σφῶι* Aristarchum scripsisse dicit Didymus ad *A* 73, 336, alias; eandem rationem librarii semper fere observaverunt. Itaque omisi paucorum codicum discrepantiam notare et scripsi, ut vulgo scribitur: *ὅ σφε* *ϑ* 271, *ὅ σφιν* *A* 73. 253. *B* 78. 283. *H* 326. 367. *I* 95. *O* 285. *Σ* 253. *β* 160. 228. *η* 158. *π* 399. *φ* 145. *ω* 53. 453, *ὅ σφισιν* *O* 594; *ὅ σφῶι* *A* 336, *ὅ σφωιν* *Ψ* 281. Accedit ὃ *χϑιζός* *β* 262, ubi complures libri ὃς habent.

οὐδέ, ubi adversativam vim habere videbatur, disiunctim *οὐ δέ* scripsi (quod nonnullis locis iam Heynius fecerat): *A* 318. 536. *B* 419. 703. 726. 753. *Γ* 215. 302. 348. *Δ* 127. 477. *E* 138. 319. 621. 674. *Z* 371. 417. *H* 259. 427. 450. *Θ* 97. *I* 249. 372. 375. *K* 299. 515. *Λ* 236. 437. 497. 504. 717. *M* 6. 50. 173. 262. 404. 406. *N* 10. 70. 117. 348. 410. 510. 552. 607. 645. 647. 687. 712. *O* 102. 406. 706. *Π* 107. 601. 813. *P* 1. 9. 24. 44. 366. 702. 709. *Σ* 132. 238. *Υ* 112. *Φ* 58. 164. 248. 305. 596. *X* 78. 91. 328. *Ψ* 192. 311. 730. 863. *Ω* 25. 44. 418. 433. — Cf. *μηδέ*.

οὐδ' ἔτ(ι), *μηδ' ἔτ(ι)* scripsi pro traditis *οὐδέ τ(ι)*, *μηδέ τ(ι)* his locis, quorum nonnullis iam alii editores, in primis Doederlein (1863. 1864), idem fecerant: *A* 124. 575. *I* 374. *N* 721. *X* 300. *α* 296. *η* 273. *κ* 380. *σ* 403. *τ* 263. 343. Cf. praeterea *I* 234. 675. *α* 243. *β* 63; *κ* 18. *λ* 393 et maxime *M* 106, *P* 637. *ξ* 149.

οὕτω in fine versus aut sententiae reliqui, ubi codicum aut omnium aut plurimorum consensu firmatum erat: *Δ* 307. *E* 249. *N* 225. 309. *Φ* 184. Cf. *μεσηγύ* *Λ* 570. *Π* 396.

πάρος γε et *πάρος περ* qua ratione discernenda sint, exposuit Nauck BPt. 25 p. 474 sqq. Eam rationem secutus scripsi *γε* codicum auctoritate adiuvante *N* 465, incerta vel adversa *P* 587. *Ω* 201, *περ* adversa *O* 256.

προτί et *ποτί* formas eis locis, quibus utraque versui apta erat, ita discrevi, ut ex auctoritate optimorum codicum fieri oportebat (v. *Φ* 561; *M* 273. *Υ* 420. *Ω* 330). Ubi ratione metrica *ποτί* commendabatur (*Φ* 507), *ρ* litteram per libros traditam omisi.

πρυμνή adiectivum esse, *πρύμνη* substantivum docet Herodianus ad *E* 292, quam legem observare conati sunt Bekker[2], Nauck, alii. In codicibus, sive forma aliqua *νηῦς* substantivi addita est sive supplenda est, semper fere *πρύμνη* scriptum exstat (v. La Roche HTk. 347). Neque negari potest illam distinctionem difficilem esse (v. *Θ* 475. *Ξ* 32. *O* 704. *Π* 124. *ο* 285; cf. etiam Bekker HBl. II 44) et parum utilem. Itaque Larochii exemplar secutus semper *πρυμνή* scripsi, ad quam sententiam etiam Bekkerus HBl. I 179 (a. 1860) pervenisse videtur. *πρυμνή* adiectivum est his locis: *H* 383. *K* 35. 570. *Λ* 600. *M* 403. *N* 333. 762. *Ξ* 51. *O* 248. 435. 704. 722. *Π* 286. *T* 135. *β* 417. *μ* 411. *ν* 75. *ο* 206. 223; substantivi vicem obtinet his: *Λ* 409. *Θ* 475. *Ξ* 32. *O* 385. *Π* 124. *Σ* 76. 447. *ο* 285. Cf. etiam *ν* 84.

πρῴρης (*μ* 230: v. etiam *ν* 84), *Πρῳρεύς* (*ϑ* 113), *κυανοπρῴροιο* (*O* 693. *Ψ* 852. 878. *ι* 482. 539. *κ* 127. *λ* 6. *μ* 100. 148. 354. *ξ* 311. *χ* 465; cf. *κυανοπρῳρείους* *γ* 299) per *ω* scribenda esse censet Cobet MCr. 336, cui adversatur Bekker HBl. II 43 sq., qui iam ibid. I 178 sq. contenderat *ι* adscriptum omittendum esse. Editores ante Larochium *ω* scripserant; La Roche, Nauck, Kirchhoff *ι* subscripserunt ratione, quam ego quoque secutus sum, etymologica ducti. Quid in codicibus traditum sit, ex Larochii silentio pro certo intellegi non potest.

πω et *πως* cum secundum significationem distinguerem, incerta vel adversa codicum auctoritate *πως* scribendum fuit his locis: *B* 419. *Γ* 302. 306. *Δ* 234. *M* 270. *Σ* 513. Dubito de his: *B* 553. *Ξ* 143. *P* 422. *X* 279.

ῥαίω verbi formae compositae (*διαρραίουσι* *μ* 290, *διαρραίσει* *I* 78. *β* 49, *διαρραίσουσι* *α* 251. *π* 128, *διαρραίσεσθαι* *Ω* 355, *διαρραῖσαι* *B* 473. *Λ* 713. *P* 727) in codicibus fere semper per *ρρ*

scriptae sunt. Aristarcho geminationem non probatam fuisse dicit Didymus ad *I* 78, quae causa fuit, cur La Roche in Odyssea *ϱ* scriberet; in Iliade ad rationem ceterorum editorum, qui *ϱϱ* servaverunt, rediit.

σφῴ: vide *νῴ*.

τάϱ vel *τ' ἄϱ*: vide *γάϱ*.

ταϱφεῖαι (*T* 357. 359), *ταϱφείας* (*M* 158) cum Dionysio Thrace contra codices et Aristarchum pro *ταϱφειαί*, *ταϱφειάς* scripsi propter formas masc. et neutr. *ταϱφέες*, *ταϱφέας*, *ταϱφέα*. Mecum faciunt Bekker², Nauck, alii. Cf. *θαμεῖαι*.

Τϱῳάδες, *Τϱῳός* (mascul. *Ψ* 291) scripsi eadem ratione qua *δμῳαί*, *Τϱῳαί*.

υἱός nominis ubi prior syllaba correpta esset, rectius *ὑός* scribendum esse primus docuit Nauck in Aristophanis Byz. frgm. p. 53, cuius sententiam ex editoribus ante me secuti sunt Kirchhoff et Fick (qui *ὑος*, *ὑον*, *ὑε* scripsit). Eis locis, quibus ratio metrica postulabat, ut *ι* vocalis deleretur (*Δ* 473. *E* 612. *Z* 130. *H* 47. *I* 84. *Λ* 200. *O* 244. *P* 575. 590. *λ* 270), accedebant alii, quibus per coniecturam vocabulum antecedens ita mutatum erat, ut correptio prioris syllabae *υἱός* substantivi efficeretur, quibus locis ipsis quoque *ι* vocalem Kirchhoff et Fick iure deleverunt: *Δ* 489. *B* 566. *Π* 21. *T* 216. *Ψ* 678. *λ* 478; addidi *ϱ* 212. (Reliqui, quod Nauckius mutavit, *ϱίγησ' υἱός M* 331.) — *υἷι* (quod *Π* 177 Bekker immerito in *υἱῷ* mutaverat) ex sententia Godofredi Hermanni (v. ad *λ* 273) pro *υἱεῖ* scripsi incerta aut adversa librorum auctoritate his locis: *Σ* 458. *Φ* 34. *X* 302. *λ* 273. *ξ* 435, quod ante me Kirchhoff et Nauck fecerunt eadem ratione, quam uno loco (*B* 791) omnes editores secuti sunt. *υἱέι* pro *υἱεῖ* scripsi ex Nauckii emendatione *Σ* 144. — *υἱόν* in tertia sede hexametri ubique in *υἷα* mutandum esse putat Nauck BPt. 26 (1880) p. 211, tamen ipse non mutaverat praeter *P* 89, quo loco emendationem Barnesii ab eo probatam ipse recepi. — Nondum admisi correctiones satis probabiles, quas Guilelmus Schulze proposuit in disputatione „de reconditioribus quibusdam nominum in *-υς* exeuntium formis“, quae inserta est Commentationibus philologis in honorem sodalitii philologorum Gryphiswaldensis scriptis a veteribus sodalibus (Berolini 1887).

φῄς 2. sing. ind. praes., non *φής*, ex sententia Elmslei scripsi *Δ* 351. *Ξ* 265. *P* 174. *φῆς E* 473 est imperfectum.

§ 9.

De coniunctivo et optativo inter se mutatis.

Nonnullae formae coniunctivi et optativi ita comparatae sunt, ut in libris manu scriptis facile inter se mutentur. Itaque iam pridem viri docti coeperunt pro optativis in *-οιμι* desinentibus coniunctivos in *-ωμι* restituere, ubi ratio grammatica eos postulabat, cuius rei exempla collegerunt La Roche HU. 250 et Cobet MCr. 340. 375. Nec minus litteris inter se similes sunt optativi in *-είης*, *-είη* et coniunctivi in *-ήῃς*, *-ήῃ* exeuntes, praesertim in eis codicibus et editionibus, in quibus coniunctivus per *-έῃς*, *-έῃ* perperam scribi solet, qua de re pluribus verbis egi praef. Od. § 2, I. Quod si Godofredus Hermann Opusc. II 32 verbi *εἶναι* veterem coniunctivum *εἴῃ* vel *ἤῃ* nonnullis locis (*H* 340. *I* 245: *Σ* 88. *ο* 448. *ϱ* 586) ex optativo reficere conatus est, non dubitavi duobus prioribus locis eam correctionem accipere: sed quod Hermannus in dubio reliquerat, utrum *εἴῃ* an *ἤῃ* praestaret, nunc ita diiudicari potuit, ut *ἤῃ* praeferretur. Item quod Christius *δ* 692 scribendum proposuit, *φιλείῃ*, non nego bene inventum esse, sed *φιλήῃ* scribendum puto. Coniunctivi in *-ῃς*, *-ῃ* et optativi in *-οις*, *-οι* formae quamquam minus inter se similes, tamen ipsae quoque a librariis non raro permixtae sunt, cuius erroris exempla habes apud Larochium in indice Odysseae p. 347. Itaque eas quoque formas ad rationem logicam et grammaticam potius quam ad fidem librorum discernendi munus a Thierschio, Hermanno, Bekkero, aliis optimo iure susceptum est. Praeclarae sunt Hermanni dissertationes „de legibus quibusdam subtilioribus sermonis Homerici" Opusc. II p. 18—58. Tamen non omnibus locis mihi persuasit, sed tota exemplorum mole congesta et, quantum potui, digesta paulo diversas leges de usu modorum agnoscere mihi visus sum. Eae quales sint et quibus locis adhibendae fuerint, nunc breviter explicabo.

I. Initium faciam ab eis sententiis, quae pendent de verbo aliquo temporis praesentis vel futuri.

A) In sententiis finalibus et temporalibus, quibus accedunt eae sententiae relativae quae finalem aut temporalem vim habent, optativus usurpari non potest, si tota sententia spectat ad tempus praesens vel futurum. Itaque coniunctivum scripsi adversa aut incerta codicum auctoritate

1. adiecta ἄν vel κεν particula his locis: *I* 112. *P* 506. *Ω* 717. β 193. ε 378. ι 356. ν 402. π 282. 297 (cf. β 53 infra sub *D*). τ 490. χ 444. ψ 135. ω 532. (Accedit *Φ* 127.)

2. non adiecta eadem particula: *Δ* 263. 344. *H* 340. *I* 245. *Σ* 63. μ 157. ξ 374. ρ 250. χ 392. Per se defenditur ω 344. Restat mira loquendi ratio ω 254, quam, si Hermannum sequaris, intellegas ex similitudine eorum exemplorum, quae sub *C* 2 posui.

B) Interrogativarum quae dicuntur sententiarum, quae per hypotaxin ad verbum aliquod referuntur, duplex est genus:

1. unum earum, quae ab εἰ vel εἴ κεν incipientes optationem continent (v. Lange, Der homer. Gebrauch d. Partikel εἰ [1872. 1873] p. 80); in eis coniunctivum scripsi *E* 279. *H* 243. ε 471 sq. χ 7. 77.

2. alterum earum, quae iustam quaestionem continent (v. Lange p. 200); in eis optativum cum κεν coniunctum reliqui: *Λ* 792. *Σ* 308. μ 114. ξ 120; coniunctivum restitui *X* 246.

C) In sententiis condicionalibus et concessivis, quibus accedunt sententiae relativae et temporales (*Γ* 55. *N* 320), quae condicionem continent,

1. adiecta κεν particula legitimus est usus coniunctivi; itaque optativum cum κεν coniunctum in coniunctivum mutavi his locis: *Δ* 549. *I* 397. *X* 351. η 33. λ 149. ξ 183 sq. ο 21. 448. φ 348.

2. Aliis locis optativus defendi potest ea ratione, quam Hermannus Opusc. II 31. 34 sq. significavit, ut hypothesis magis incerta efficiatur. Huc referenda sunt optativi cum κεν coniuncti pauca exempla: *Λ* 60. *K* 307. *X* 220. *Ψ* 346 (?). μ 345, optativi per se positi vix plura: *Γ* 55. *Δ* 386. *N* 320. *P* 631. *Ψ* 494. 894. α 414. ζ 286. ϑ 139. ο 545 (ex emendatione). ρ 539. Alia ratione defenditur *Δ* 389. Argumentis non logicis sed litteralibus commotus coniunctivum scripsi *K* 346. τ 511.

D) In sententiis relativis eis, quae neque finalem neque condicionalem vim habent neque omnino sententiae alicui antecedenti vel subsequenti logica ratione subiunctae sunt, optativus non habet quo offendamur, etiam si tota constructio verborum, cui adiectae vel insertae sunt, ad tempus praesens vel futurum spectat. Reperies igitur optativum cum ἄν vel κεν coniunctum his locis: *Δ* 64. *E* 192. *Z* 453. *H* 231. *Θ* 291. *K* 166. 171. *Ξ* 241. 299. *O* 736. 738. α 254. β 53 (ubi ὅς κε scribendum). γ 319 (ubi κε per coniecturam restitutum). δ 167. 560. ε 17. 142. 166.

ι 126. κ 434. λ 366. π 257. ρ 146. 586 (ubi Hermannus Opusc. II 32 coniunctivum postulat). ν 383. ω 190; — non adiecta κεν particula multo rarius, quod non mirum est: X 348. [γ 319].

II. Sequuntur eae sententiae, quae pendent de verbo aliquo temporis praeteriti, in quibus lege grammatica optativus postulatur; subtiliorem rationem, qua nonnunquam coniunctivus defenditur, exposuit G. Hermann Opusc. II 27—29.

A) In sententiis finalibus

1. optativum reliqui ε 490 (?), contra codices aut omnes aut optimos scripsi *B* 4. *K* 368. *O* 23. 598. κ 65.

2. coniunctivum reliqui, ubi eo more Graecorum, quem Hermannus l. l. 28 descripsit, cogitatum e praeterito tempore in praesens transferri videbatur: *N* 649. ι 102. κ 24. ξ 328. π 369. τ 297. His locis aut inter sententiam finalem et tempus praeteritum interiectum est participium aliquod praesentis, quo significatur loquentem in descriptione rei praeteritae commorari, aut transitio fit ex obliqua quam dicimus oratione in rectam (v. § 333 et cf. *Δ* 303. *Ψ* 855. *Ω* 175 sqq. α 40).

Accedunt alia exempla, in quibus coniunctivus significat consilium, quo quis quid fecisse dicitur, etiam ad praesens tempus pertinere: *A* 158. *E* 128. *I* 99. 495. 691. *X* 282. ϑ 580. λ 94. ν 303. π 234.

3. Vitiosum putaverim coniunctivum *Ω* 586.

B) In sententiis temporalibus

1. optativus cum ἄν coniunctus non ferendus est: itaque Thierschium secutus ἐπήν in ἐπεί mutavi β 105. τ 150. ω 140, de qua re v. etiam Hermann Opusc. II 34. Cf. infra III *A*.

2. Coniunctivus *Ξ* 522 defenditur eo, quod Hermannus l. l. 27 dicit, ἀνδρῶν τρεσσάντων universe dictum esse pro ἐν τροπῇ μάχης. Alio loco coniunctivus positus est, quia consilium eius, de quo narratur, etiam ad praesens tempus pertinet: *Σ* 190.

C) In sententiis interrogativis

1. coniunctivus ξ 329. ο 300 (ubi codices inter se discrepant) recte se habere potest ea ratione, qua supra in sententiis finalibus (*A*, 2) usus sum; eadem futurum defenditur ν 386.

2. Contra codices optativum scripsi *Ξ* 165. *Π* 650.

D) E sententiis condicionalibus legitimi usus optativi non adiecta κεν particula exempla afferre non est necesse: optativum cum ἄν vel κε coniunctum *B* 598. *H* 387 bene explicavit Lange, Homer. Gebrauch d. Partikel εἰ, p. 209. 206.

III. Restat tertium genus, in quo cum ea sententia, ad quam alia per hypotaxin refertur, ipsa per optativum pronuntiata sit, etiam sententia subiuncta iure optativum habet.

A) In sententiis finalibus optativum reliqui *O* 71. *Ω* 149. *β* 78, in temporali *I* 304. In temporalibus sententiis *ἐπήν*, quod Thierschius Griech. Gramm. § 324. 8 in *ἐπεί* mutari iubet, cum optativo reliqui *T* 208. *Ω* 227. *δ* 222; cf. supra II *B*, 1.

B) In sententiis condicionalibus et eis temporalibus et relativis, quae condicionem continent,

1. optativum per se positum reliqui *Θ* 23 *(ὅτε)*, *κε* in *γε* mutato effeci *ρ* 223;

2. optativus cum *κεν* coniunctus legitur eis locis, quos postquam alii viri docti coniecturis temptaverunt, Lange (Homer. Gebrauch d. Partikel *εἰ* p. 187 sqq.) sano indicio tractavit: *B* 123. *E* 273. *Z* 50. *Θ* 196. 205. *I* 141. 283. 445. *K* 381. *N* 288. *T* 322. *Ψ* 593. *β* 76. *η* 315. *ϑ* 353. *ν* 389. *τ* 589; [etiam *β* 248, si vetus correctio accipiatur]. Accedunt in sententiis relativis: *β* 54. *π* 392. *φ* 162.

Catalogus librorum

qui saepius laudantur.

A = codex Venetus n. 454, saec. X; v. La Roche HTk. p. 458.

Ambr. = codex Ambrosianus pictus, saec. V vel VI; v. La Roche HTk. p. 450 sqq.

Bekker HBl. = Homerische Blätter von Immanuel Bekker. (Beilage zu dessen Carmina Homerica Bonn 1858.) Bonn 1863. — Zweiter Band. Bonn 1872.

BPt. = Bulletin de l'Académie impériale des sciences de St.-Pétersbourg.

Bzb. Btr. = Beiträge zur Kunde der indogermanischen Sprachen, herausgegeben von Dr. Adalbert Bezzenberger. Göttingen 1876 sqq.

C = codex Laurentianus plut. 32 n. 3, saec. XI; v. La Roche HTk. p. 460.

Cobet MCr. = Miscellanea critica quibus continentur observationes criticae in scriptores Graecos praesertim Homerum et Demosthenem. Scripsit C. G. Cobet. Lugduni-Batavorum 1876.

Curtius Verb.[2] = Das Verbum der griechischen Sprache seinem Baue nach dargestellt von Georg Curtius. Erster Band, zweite Auflage. Leipzig 1877. — Zweiter Band, zweite Auflage. 1880.

D = codex Laurentianus plut. 32 n. 15, saec. XI; v. La Roche HTk. p. 460.

Fick Il. = Die homerische Ilias nach ihrer Entstehung betrachtet und in der ursprünglichen Sprachform wiederhergestellt von August Fick. Göttingen 1886.

Fick Od. = Die homerische Odyssee in der ursprünglichen Sprachform wiederhergestellt von August Fick. Göttingen 1883.

Hartel HSt. I² = Homerische Studien. Beiträge zur homerischen Prosodie und Metrik von Wilhelm Hartel. Zweite Auflage. Berlin 1873.

Hartel HSt. II. III = Homerische Studien von Wilhelm Hartel. II. III. Sitzungsberichte der philos.-histor. Classe der kais. Akademie der Wissenschaften 76, p. 329—376 und 78, p. 7—88. Wien 1874.

van Herwerden Qee. = Quaestiunculae epicae et elegiacae. Scripsit H. van Herwerden. Traiecti ad Rhenum 1876.

Kirchhoff Od.² = Die homerische Odyssee von A. Kirchhoff. Zweite, umgearbeitete Auflage von „Die homerische Odyssee und ihre Entstehung“ und „Die Composition der Odyssee“. Berlin 1879.

KZ. = Zeitschrift für vergleichende Sprachforschung auf dem Gebiete der indogermanischen Sprachen, begründet von Adalbert Kuhn.

La Roche HTk. = Die homerische Textkritik im Alterthum, von Jacob La Roche. Nebst einem Anhange über die Homerhandschriften. Leipzig 1866.

La Roche HU. = Homerische Untersuchungen von Jacob La Roche. Leipzig 1869.

Lpz. Stud. = Leipziger Studien zur classischen Philologie. 1878 sqq.

Ludwich AHT. = Aristarchs homerische Textkritik nach den Fragmenten des Didymus dargestellt und beurtheilt von Arthur Ludwich. Erster Theil. Leipzig 1884. — Zweiter Theil. 1885.

Naber QH. = Quaestiones Homericae. Scripsit S. A. Naber. Edidit academia regia disciplinarum Nederlandica. Amstelodami 1877.

Roemer Zen. = Über die Homerrecension des Zenodot. Von Adolf Roemer. Aus den Abhandlungen der k. bayer. Akademie der Wissenschaften. I. Cl., XVII. Bd., III. Abth. München 1885.

Stud. = Studien zur griechischen und lateinischen Grammatik. herausgegeben von Georg Curtius. Leipzig 1868—1878.

Syr. = codex Syriacus palimpsestus, saec. VI (?); v. La Roche HTk. p. 454 sqq.

de Wilamowitz HU. = Homerische Untersuchungen von Ulrich von Wilamowitz-Moellendorff. Berlin 1884.

Index rerum grammaticarum

quae in praefatione (praeter § 8) et in adnotationibus commemorantur.[1])

I.

---

[1]) Ei numeri paragraphorum, quibus „Il." praescriptum est, ad solam Iliadis praefationem spectant.

II.

Conspectus.

ΙΛΙΑΔΟΣ

Α—Μ

ΙΛΙΑΔΟΣ Α.

ΛΟΙΜΟΣ. ΜΗΝΙΣ.

Μῆνιν ἄειδε, θεά, Πηληιάδεω Ἀχιλῆος
οὐλομένην, ἣ μυρί᾽ Ἀχαιοῖς ἄλγε᾽ ἔθηκεν,
πολλὰς δ᾽ ἰφθίμους ψυχὰς Ἄιδι προΐαψεν
ἡρώων, αὐτοὺς δὲ ἑλώρια τεῦχε κύνεσσιν
οἰωνοῖσί τε δαῖτα — Διὸς δ᾽ ἐτελείετο βουλή —,
ἐξ οὗ δὴ τὰ πρῶτα διαστήτην ἐρίσαντε
Ἀτρεΐδης τε ἄναξ ἀνδρῶν καὶ δῖος Ἀχιλλεύς.
τίς τ᾽ ἄρ σφωε θεῶν ἔριδι ξυνέηκε μάχεσθαι;
Λητοῦς καὶ Διὸς υἱός. ὃ γὰρ βασιλῆι χολωθεὶς
νοῦσον ἀνὰ στρατὸν ὦρσε κακήν, ὀλέκοντο δὲ λαοί,
οὕνεκα τὸν Χρύσην ἠτίμασεν ἀρητῆρα
Ἀτρεΐδης. ὃ γὰρ ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
λυσόμενός τε θύγατρα φέρων τ᾽ ἀπερείσι᾽ ἄποινα,
στέμματ᾽ ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος
χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ, καὶ λίσσετο πάντας Ἀχαιούς,
Ἀτρεΐδα δὲ μάλιστα δύω κοσμήτορε λαῶν·
„Ἀτρεΐδαι τε καὶ ἄλλοι ἐυκνήμιδες Ἀχαιοί,

---

5 *δαῖτα*] Zenodotus, *πᾶσι* libri cum Aristarcho. Illud praeferendum esse docuit Nauck BPt. XII (1868) p. 482 sqq. et praef. Il. I p. X sqq., Aristarchi sententiam defendere conatur Ludwich AHT. II p. 87 sqq. 11 *ἠτίμασεν*] pauci in eis A et Ambrosianus 1. manu, *ἠτίμασ᾽* vel *ἠτίμησεν* alii, *ἠτίμησ᾽* plerique; illud primus recepit Bekker[2]. Verbi *ἀτιμᾶν* formas ab Homero omnino abiudicat Nauck BPt. 20 p. 507 sq. 15 *λίσσετο*] A cum Aristarcho, *ἐλίσσετο* ceteri; cf. *Α* 374.

I *ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν Ὀλύμπια δώματ᾽ ἔχοντες*
ἐκπέρσαι Πριάμοιο πόλιν, εὖ δ᾽ οἴκαδ᾽ ἱκέσθαι·
παῖδα δ᾽ ἐμοὶ λῦσαί τε φίλην τά τ᾽ ἄποινα δέχεσθαι
ἁζόμενοι Διὸς υἱὸν ἑκηβόλον Ἀπόλλωνα.“
ἔνθ᾽ ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοὶ
αἰδεῖσθαί θ᾽ ἱερῆα καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα·
ἀλλ᾽ οὐκ Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ,
ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ᾽ ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν·
„μή σε, γέρον, κοίλῃσιν ἐγὼ παρὰ νηυσὶ κιχείω
ἢ νῦν δηθύνοντα ἢ ὕστερον αὖτις ἰόντα,
μή νύ τοι οὐ χραίσμῃ σκῆπτρον καὶ στέμμα θεοῖο.
τὴν δ᾽ ἐγὼ οὐ λύσω· πρίν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν
ἡμετέρῳ ἐνὶ οἴκῳ ἐν Ἄργεϊ τηλόθι πάτρης,
ἱστὸν ἐποιχομένην καὶ ἐμὸν λέχος ἀντιάουσαν.
ἀλλ᾽ ἴθι, μή μ᾽ ἐρέθιζε, σαώτερος ὥς κε νέηαι.“
ὣς ἔφατ᾽, ἔδδεισεν δ᾽ ὁ γέρων καὶ ἐπείθετο μύθῳ·
βῆ δ᾽ ἀκέων παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.
πολλὰ δ᾽ ἔπειτ᾽ ἀπάνευθε κιὼν ἠρᾶθ᾽ ὁ γεραιὸς
Ἀπόλλωνι ἄνακτι, τὸν ἠΰκομος τέκε Λητώ·
„κλῦθί μευ, ἀργυρότοξ᾽, ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας
Κίλλαν τε ζαθέην Τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις,
Σμινθεῦ. εἴ ποτέ τοι χαρίεντ᾽ ἔπι νηὸν ἔρεψα,
ἢ εἰ δή ποτέ τοι κατὰ πίονα μηρί᾽ ἔκηα
ταύρων ἠδ᾽ αἰγῶν, τόδε μοι κρήηνον ἐέλδωρ·

---

20 *λῦσαί τε*] pauci, *λύσαιτε* alii in eis A, *λύσατε* CD reliqui. *τά τ᾽*] utrum in libris traditum an Wolfii coniectura pro *τὰ δ᾽* positum sit, non constat. *δέχεσθαι*] *δέχεσθε* nonnulli in eis C. 27 *δηθύνοντα*] *δηθύνοντ᾽* alii in eis A; v. praef. § 4, I, 1. 31 *ἀντιάουσαν*] *ἀντιόωσαν* libri.

τίσειαν Δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσιν.“ I
  ὣς ἔφατ᾽ εὐχόμενος· τοῦ δ᾽ ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων.
βῆ δὲ κατ᾽ Οὐλύμποιο καρήνων χωόμενος κῆρ,
τόξ᾽ ὤμοισιν ἔχων ἀμφηρεφέα τε φαρέτρην·
ἔκλαγξαν δ᾽ ἄρ᾽ ὀιστοὶ ἐπ᾽ ὤμων χωομένοιο,
αὐτοῦ κινηθέντος· ὁ δ᾽ ἤιε νυκτὶ ἐοικώς.
ἕζετ᾽ ἔπειτ᾽ ἀπάνευθε νεῶν, μέτα δ᾽ ἰὸν ἕηκεν·
δεινὴ δὲ κλαγγὴ γένετ᾽ ἀργυρέοιο βιοῖο.
οὐρῆας μὲν πρῶτον ἐπῴχετο καὶ κύνας ἀργούς,
αὐτὰρ ἔπειτ᾽ αὐτοῖσι βέλος ἐχεπευκὲς ἐφιεὶς
βάλλ᾽· αἰεὶ δὲ πυραὶ νεκύων καίοντο θαμεῖαι.
  ἐννῆμαρ μὲν ἀνὰ στρατὸν ᾤχετο κῆλα θεοῖο,
τῇ δεκάτῃ δ᾽ ἀγορήνδε καλέσσατο λαὸν Ἀχιλλεύς·
τῷ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
κήδετο γὰρ Δαναῶν, ὅτι ῥα θνήσκοντας ὁρᾶτο.
οἳ δ᾽ ἐπεὶ οὖν ἤγερθεν ὁμηγερέες τ᾽ ἐγένοντο,
τοῖσι δ᾽ ἀνιστάμενος μετέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
  „Ἀτρεΐδη, νῦν ἄμμε πάλιν πλαγχθέντας ὀίω
ἂψ ἀπονοστήσειν, εἴ κεν θάνατόν γε φύγοιμεν,
εἰ δὴ ὁμοῦ πόλεμός τε δαμᾷ καὶ λοιμὸς Ἀχαιούς.
ἀλλ᾽ ἄγε δή τινα μάντιν ἐρείομεν ἢ ἱερῆα
ἢ καὶ ὀνειροπόλον — καὶ γάρ τ᾽ ὄναρ ἐκ Διός ἐστιν —,
ὅς κ᾽ εἴποι, ὅ τι τόσσον ἐχώσατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
εἴ τ᾽ ἄρ᾽ ὅ γ᾽ εὐχωλῆς ἐπιμέμφεται εἴ θ᾽ ἑκατόμβης·
αἴ κέν πως ἀρνῶν κνίσης αἰγῶν τε τελείων
βούλεται ἀντιάσας ἡμῖν ἀπὸ λοιγὸν ἀμῦναι.“

---

59 πάλιν πλαγχθέντας] παλιμπλα(γ)χθέντα(ς) libri cum Aristarcho (schol. B), correxit Doederlein; cf. ν 5.

I *ἤ τοι ὅ γ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο. τοῖσι δ' ἀνέστη*
Κάλχας Θεστορίδης οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστος,
ὃς ᾔδει τά τ' ἐόντα τά τ' ἐσσόμενα πρό τ' ἐόντα
καὶ νήεσσ' ἡγήσατ' Ἀχαιῶν Ἴλιον εἴσω
ἣν διὰ μαντοσύνην, τήν οἱ πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων·
ὅ σφιν ἐὺ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
„ὦ Ἀχιλεῦ, κέλεαί με, διίφιλε, μυθήσασθαι
μῆνιν Ἀπόλλωνος ἑκατηβελέταο ἄνακτος.
τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο καί μοι ὄμοσσον
ἦ μέν μοι πρόφρων ἔπεσιν καὶ χερσὶν ἀρήξειν.
ἦ γὰρ ὀίομαι ἄνδρα χολωσέμεν, ὃς μέγα πάντων
Ἀργείων κρατέει καί οἱ πείθονται Ἀχαιοί.
κρείσσων γὰρ βασιλεύς, ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρηι·
εἴ περ γάρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ,
ἀλλά τε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον, ὄφρα τελέσσῃ,
ἐν στήθεσσιν ἑοῖσι. σὺ δὲ φράσαι, εἴ με σαώσεις.“
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
„θαρσήσας μάλα εἰπὲ θεοπρόπιον ὅ τι οἶσθα·
οὐ μὰ γὰρ Ἀπόλλωνα διίφιλον, ᾧ τε σύ, Κάλχαν,
εὐχόμενος Δαναοῖσι θεοπροπίας ἀναφαίνεις,
οὔ τις ἐμεῦ ζῶντος καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο
σοὶ κοίλῃς παρὰ νηυσὶ βαρείας χεῖρας ἐποίσει
συμπάντων Δαναῶν, οὐδ' ἢν Ἀγαμέμνονα εἴπῃς,
ὃς νῦν πολλὸν ἄριστος Ἀχαιῶν εὔχεται εἶναι.“
καὶ τότε δὴ θάρσησε καὶ ηὔδαε μάντις ἀμύμων·
„οὔτ' ἄρ' ὅ γ' εὐχωλῆς ἐπιμέμφεται οὔθ' ἑκατόμβης,
ἀλλ' ἕνεκ' ἀρητῆρος, ὃν ἠτίμησ' Ἀγαμέμνων

---

70 *ᾔδει*] *ᾔδη* plerique. 92 *ηὔδαε*] *ηὔδα* libri.

οὐδ' ἀπέλυσε θύγατρα καὶ οὐκ ἀπεδέξατ' ἄποινα,
τοὔνεκ' ἄρ' ἄλγε' ἔδωκεν ἑκηβόλος ἠδ' ἔτι δώσει.
οὐδ' ὅ γε πρὶν Δαναοῖσιν ἀεικέα λοιγὸν ἀπώσει,
πρίν γ' ἀπὸ πατρὶ φίλῳ δόμεναι ἑλικώπιδα κούρην
ἀπριάτην ἀνάποινον, ἄγειν θ' ἱερὴν ἑκατόμβην
ἐς Χρύσην· τότε κέν μιν ἱλασσάμενοι πεπίθοιμεν.“
  ἦ τοι ὅ γ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο. τοῖσι δ' ἀνέστη
ἥρως Ἀτρεΐδης εὐρὺ κρείων Ἀγαμέμνων
ἀχνύμενος· μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
πίμπλαντ', ὄσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετάοντι ἐίκτην.
Κάλχαντα πρώτιστα κάκ' ὀσσόμενος προσέειπεν·
  „μάντι κακῶν, οὔ πώ ποτέ μοι τὸ κρήγυον εἶπας·
αἰεί τοι τὰ κάκ' ἐστὶ φίλα φρεσὶ μαντεύεσθαι,
ἐσθλὸν δ' οὔτε τί πω εἶπας ἔπος οὔτ' ἐτέλεσσας.
καὶ νῦν ἐν Δαναοῖσι θεοπροπέων ἀγορεύεις,
ὡς δὴ τοῦδ' ἕνεκά σφιν ἑκηβόλος ἄλγεα τεύχει,
οὕνεκ' ἐγὼ κούρης Χρυσηίδος ἀγλά' ἄποινα
οὐκ ἔθελον δέξασθαι, ἐπεὶ πολὺ βούλομαι αὐτὴν
οἴκοι ἔχειν. καὶ γάρ ῥα Κλυταιμνήστρης προβέβουλα
κουριδίης ἀλόχου, ἐπεὶ οὔ ἑθέν ἐστι χερείων,
οὐ δέμας οὐδὲ φυήν, οὔτ' ἂρ φρένας οὔτε τι ἔργα.
ἀλλὰ καὶ ὣς ἐθέλω δόμεναι πάλιν, εἰ τό γ' ἄμεινον·
βούλομ' ἐγὼ λαὸν σόον ἔμμεναι ἢ ἀπολέσθαι.
αὐτὰρ ἐμοὶ γέρας αὐτίχ' ἑτοιμάσατ', ὄφρα μὴ οἶος
Ἀργείων ἀγέραστος ἔω, ἐπεὶ οὐδὲ ἔοικεν.

---

104 *λαμπετάοντι*] *λαμπετόωντι* libri. 117 *σόον*] libri fere omnes, *σῶον* D, *σάον* Apollon. Dysc. de coniunction. 489, 16, *σῶν* Aristarchus; v. praef. § 3, 14.

I *λεύσσετε γὰρ τό γε πάντες, ὅ μοι γέρας ἔρχεται ἄλλῃ."*
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
„Ἀτρεΐδη κύδιστε, φιλοκτεανώτατε πάντων,
πῶς γάρ τοι δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί;
οὐδ' ἔτι που ἴδμεν ξυνήια κείμενα πολλά·
ἀλλὰ τὰ μὲν πολίων ἒξ ἐπράθομεν, τὰ δέδασται,
λαοὺς δ' οὐκ ἐπέοικε παλίλλογα ταῦτ' ἐπαγείρειν.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν τήνδε θεῷ πρόες· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
τριπλῇ τετραπλῇ τ' ἀποτίσομεν, αἴ κέ ποθι Ζεὺς
δῷσι πόλιν Τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπάξαι."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
„μὴ δὴ οὕτως ἀγαθός περ ἐών, θεοείκελ' Ἀχιλλεῦ,
κλέπτε νόῳ, ἐπεὶ οὐ παρελεύσεαι οὐδέ με πείσεις.
ἦ ἐθέλεις, ὄφρ' αὐτὸς ἔχῃς γέρας, αὐτὰρ ἔμ' αὔτως
ἧσθαι δευόμενον, κέλεαι δέ με τήνδ' ἀποδοῦναι;
ἀλλ' εἰ μὲν δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοὶ
ἄρσαντες κατὰ θυμόν, ὅπως ἀντάξιον ἔσται, —
εἰ δέ κε μὴ δώωσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι·
ἢ τεὸν ἢ Αἴαντος ἰὼν γέρας ἢ Ὀδυσῆος
ἄξω ἑλών· ὁ δέ κεν κεχολώσεται, ὅν κεν ἵκωμαι.
ἀλλ' ἦ τοι μὲν ταῦτα μεταφρασόμεσθα καὶ αὖτις·

---

124 *οὐδ' ἔτι*] Wolf, Doederlein, *οὐδέ τι* libri. 125 *ἒξ ἐπράθομεν*] *ἐξεπράθομεν* libri, disiunxerunt Wolf, Spitzner, Baeumlein. 129 *Τροίην*] nonnulli cum Zenodoto, *Τροΐην* meliores cum Aristarcho; cf. *λ* 510. Antiquitus scriptum fuisse *πόλιν Τρῳὴν* putat Cobet MCr. 253.

131 *μὴ δὴ*] *μὴ δ'* libri, mutavit Bekker². Exempla eiusdem mutationis collegit La Roche HU. 281 sq. 137 *ἕλωμαι·*] colon posuit I. H. Voſs, Kritische Blätter (1828) I p. 179. 139] damnabat Aristarchus, quem plerique editores secuti sunt.

νῦν δ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἅλα δῖαν, I
ἒν δ' ἐρέτας ἐπιτηδὲς ἀγείρομεν, ἒς δ' ἑκατόμβην
θείομεν, ἂν δ' αὐτὴν Χρυσηίδα καλλιπάρῃον
βήσομεν· εἷς δέ τις ἀρχὸς ἀνὴρ βουληφόρος ἔστω,
ἢ Αἴας ἢ Ἰδομενεὺς ἢ δῖος Ὀδυσσεὺς
ἠὲ σύ, Πηλεΐδη, πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν,
ὄφρ' ἡμῖν ἑκάεργον ἱλάσσεαι ἱερὰ ῥέξας."
  τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
„ὤ μοι, ἀναιδείην ἐπιειμένε, κερδαλεόφρον,
πῶς τίς τοι πρόφρων ἔπεσιν πείθηται Ἀχαιῶν
ἢ ὁδὸν ἐλθέμεναι ἢ ἀνδράσιν ἶφι μάχεσθαι;
οὐ γὰρ ἐγὼ Τρώων ἕνεκ' ἤλυθον αἰχμητάων
δεῦρο μαχεσσόμενος, ἐπεὶ οὔ τί μοι αἴτιοί εἰσιν·
οὐ γάρ πώ ποτ' ἐμὰς βοῦς ἤλασαν οὐδὲ μὲν ἵππους,
οὐδέ ποτ' ἐν Φθίῃ ἐριβώλακι βωτιανείρῃ
καρπὸν ἐδηλήσαντ', ἐπεὶ ἦ μάλα πολλὰ μεταξὺ
οὔρεά τε σκιόεντα θάλασσά τε ἠχήεσσα·
ἀλλὰ σοί, ὦ μέγ' ἀναιδές, ἅμ' ἑσπόμεθ', ὄφρα σὺ χαίρῃς,
τιμὴν ἀρνύμενοι Μενελάῳ σοί τε, κυνῶπα,
πρὸς Τρώων· τῶν οὔ τι μετατρέπῃ οὐδ' ἀλεγίζεις.
καὶ δή μοι γέρας αὐτὸς ἀφαιρήσεσθαι ἀπειλεῖς,
ᾧ ἔπι πόλλ' ἐμόγησα, δόσαν δέ μοι υἷες Ἀχαιῶν.
οὐ μὲν σοί ποτε ἶσον ἔχω γέρας, ὁππότ' Ἀχαιοὶ
Τρώων ἐκπέρσωσ' εὖ ναιόμενον πτολίεθρον·
ἀλλὰ τὸ μὲν πλεῖον πολυάικος πολέμοιο
χεῖρες ἐμαὶ διέπουσ'· ἀτὰρ ἤν ποτε δασμὸς ἵκηται,

---

142 ἒν δ' ἐρέτας] ἐν δ' ἐρέτας Aristarchus, ἐς δ' ἐρέτας libri; cf. 309. 153 μαχεσσόμενος] μαχησόμενος libri.

I *σοὶ τὸ γέρας πολὺ μεῖζον, ἐγὼ δ' ὀλίγον τε φίλον τε*
ἔρχομ' ἔχων ἐπὶ νῆας, ἐπεί κε κάμω πολεμίζων.
νῦν δ' εἶμι Φθίηνδ', ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερόν ἐστιν
οἴκαδ' ἴμεν σὺν νηυσὶ κορωνίσιν, οὐδέ σ' ὀίω
ἐνθάδ' ἄτιμος ἐὼν ἄφενος καὶ πλοῦτον ἀφύξειν.“
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
„φεῦγε μάλ', εἴ τοι θυμὸς ἐπέσσυται· οὐδέ σ' ἐγώ γε
λίσσομαι εἵνεκ' ἐμεῖο μένειν· πάρ' ἐμοί γε καὶ ἄλλοι,
οἵ κέ με τιμήσουσι, μάλιστα δὲ μητίετα Ζεύς.
ἔχθιστος δέ μοί ἐσσι διοτρεφέων βασιλήων·
αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη πόλεμοί τε μάχαι τε.
εἰ μάλα καρτερός ἐσσι, θεός που σοὶ τό γ' ἔδωκεν.
οἴκαδ' ἰὼν σὺν νηυσί τε σῇς καὶ σοῖς ἑτάροισιν
Μυρμιδόνεσσιν ἄνασσε· σέθεν δ' ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω
οὐδ' ὄθομαι κοτέοντος. ἀπειλήσω δέ τοι ὧδε·
ὡς ἔμ' ἀφαιρεῖται Χρυσηίδα Φοῖβος Ἀπόλλων,
τὴν μὲν ἐγὼ σὺν νηί τ' ἐμῇ καὶ ἐμοῖς ἑτάροισιν
πέμψω, ἐγὼ δέ κ' ἄγω Βρισηίδα καλλιπάρῃον
αὐτὸς ἰὼν κλισίηνδε, τὸ σὸν γέρας, ὄφρ' ἐὺ εἰδῇς,
ὅσσον φέρτερός εἰμι σέθεν, στυγέῃ δὲ καὶ ἄλλος
ἶσον ἐμοὶ φάσθαι καὶ ὁμοιωθήμεναι ἄντην.“
ὣς φάτο· Πηλεΐωνι δ' ἄχος γένετ', ἐν δέ οἱ ἦτορ
στήθεσσιν λασίοισι διάνδιχα μερμήριξεν,
ἢ ὅ γε φάσγανον ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
τοὺς μὲν ἀναστήσειεν ὃ δ' Ἀτρεΐδην ἐναρίζοι,
ἦε χόλον παύσειεν ἐρητύσειέ τε θυμόν.

---

168 *ἐπεί κε κάμω*] Aristarchus et Herodianus, *ἐπὴν κεκάμω* codices; cf. ***H*** 5. 177] damnabat Aristarchus collato ***E*** 891.

ἧος δ' ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν
ἕλκετο δ' ἐκ κολεοῖο μέγα ξίφος, ἦλθε δ' Ἀθήνη
οὐρανόθεν· πρὸ γὰρ ἧκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσά τε κηδομένη τε.
στῆ δ' ὄπιθεν, ξανθῆς δὲ κόμης ἕλε Πηλεΐωνα,
οἴῳ φαινομένη· τῶν δ' ἄλλων οὔ τις ὁρᾶτο.
θάμβησεν δ' Ἀχιλεύς, μετὰ δ' ἐτράπετ'· αὐτίκα δ' ἔγνω
Παλλάδ' Ἀθηναίην — δεινὼ δέ οἱ ὄσσε φάανθεν —
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„τίπτ' αὖτ', αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, εἰλήλουθας;
ἦ ἵνα ὕβριν ἴδῃ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο;
ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τελέεσθαι ὀίω·
ᾗς ὑπεροπλίῃσι τάχ' ἄν ποτε θυμὸν ὀλέσσῃ.“
τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
„ἦλθον ἐγὼ παύσουσα τὸ σὸν μένος, αἴ κε πίθηαι,
οὐρανόθεν· πρὸ δέ μ' ἧκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσά τε κηδομένη τε.
ἀλλ' ἄγε, λῆγ' ἔριδος μηδὲ ξίφος ἕλκεο χειρί·
ἀλλ' ἦ τοι ἔπεσιν μὲν ὀνείδισον, ὡς ἔσεταί περ.
ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
καί ποτέ τοι τρὶς τόσσα παρέσσεται ἀγλαὰ δῶρα
ὕβριος εἵνεκα τῆσδε· σὺ δ' ἴσχεο, πείθεο δ' ἡμῖν.“
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
„χρὴ μὲν σφωίτερόν γε, θεά, ἔπος εἰρύσσασθαι
καὶ μάλα περ θυμῷ κεχολωμένον· ὡς γὰρ ἄμεινον.
ὅς κε θεοῖς ἐπιπείθηται, μάλα τ' ἔκλυον αὐτοῦ.“

---

193 ἧος] ἕως libri. 203 ἴδῃ] libri fere omnes, ἴδῃς duo; v. praef. II. § 8. 205 ὀλέσσῃ] ὀλέσσαι alii in eis CD. 216 εἰρύσσασθαι] εἰρύσασθαι alii in eis ACD; cf. Θ 143. Ρ 327. π 459 et Β 859.

I ἦ, καὶ ἐπ᾽ ἀργυρέῃ κώπῃ σχέθε χεῖρα βαρεῖαν,
ἂψ δ᾽ ἐς κουλεὸν ὦσε μέγα ξίφος, οὐδ᾽ ἀπίθησεν
μύθῳ Ἀθηναίης. ἡ δ᾽ Οὔλυμπόνδε βεβήκει
δώματ᾽ ἐς αἰγιόχοιο Διὸς μετὰ δαίμονας ἄλλους.
Πηλεΐδης δ᾽ ἐξαῦτις ἀταρτηροῖς ἐπέεσσιν
Ἀτρεΐδην προσέειπε καὶ οὔ πω λῆγε χόλοιο·
„οἰνοβαρές, κυνὸς ὄμματ᾽ ἔχων κραδίην δ᾽ ἐλάφοιο,
οὔτε ποτ᾽ ἐς πόλεμον ἅμα λαῷ θωρηχθῆναι
οὔτε λόχονδ᾽ ἰέναι σὺν ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν
τέτληκας θυμῷ· τὸ δέ τοι κὴρ εἴδεται εἶναι.
ἦ πολὺ λώϊόν ἐστι κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
δῶρ᾽ ἀποαιρεῖσθαι, ὅς τις σέθεν ἀντίον εἴπῃ,
δημοβόρος βασιλεύς, ἐπεὶ οὐτιδανοῖσιν ἀνάσσεις·
ἦ γὰρ ἄν, Ἀτρεΐδη, νῦν ὕστατα λωβήσαιο.
ἀλλ᾽ ἔκ τοι ἐρέω καὶ ἔπι μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι·
ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον, τὸ μὲν οὔ ποτε φύλλα καὶ ὄζους
φύσει, ἐπεὶ δὴ πρῶτα τομὴν ἐν ὄρεσσι λέλοιπεν,
οὐδ᾽ ἀναθηλήσει· περὶ γάρ ῥά ἑ χαλκὸς ἔλεψεν
φύλλα τε καὶ φλοιόν· νῦν αὖτέ μιν υἷες Ἀχαιῶν
ἐν παλάμαις φορέουσι δικασπόλοι, οἵ τε θέμιστας
πρὸς Διὸς εἰρύαται· ὁ δέ τοι μέγας ἔσσεται ὅρκος·
ἦ ποτ᾽ Ἀχιλλῆος ποθὴ ἵξεται υἷας Ἀχαιῶν
σύμπαντας· τότε δ᾽ οὔ τι δυνήσεαι ἀχνύμενός περ
χραισμεῖν, εὖτ᾽ ἂν πολλοὶ ὑφ᾽ Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
θνήσκοντες πίπτωσι· σὺ δ᾽ ἔνδοθι θυμὸν ἀμύξεις
χωόμενος, ὅ τ᾽ ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισας.“

---

238 *παλάμαις*] codices, *παλάμῃς* ex Etymologico Magno 166, 42 receperunt editores; cf. *ἀκταῖς* *M* 284.

ὣς φάτο Πηλεΐδης, ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ I
χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον, ἕζετο δ' αὐτός·
Ἀτρεΐδης δ' ἑτέρωθεν ἐμήνιε. τοῖσι δὲ Νέστωρ
ἡδυεπὴς ἀνόρουσε, λιγὺς Πυλίων ἀγορητής,
τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή· —
τῷ δ' ἤδη δύο μὲν γενεαὶ μερόπων ἀνθρώπων
ἐφθίαθ', οἵ οἱ πρόσθεν ἅμα τράφεν ἠδ' ἐγένοντο
ἐν Πύλῳ ἠγαθέῃ, μετὰ δὲ τριτάτοισιν ἄνασσεν· —
ὅ σφιν ἐὺ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
,,ὦ πόποι, ἦ μέγα πένθος Ἀχαιίδα γαῖαν ἱκάνει.
ἦ κεν γηθήσαι Πρίαμος Πριάμοιό τε παῖδες,
ἄλλοι τε Τρῶες μέγα κεν κεχαροίατο θυμῷ,
εἰ σφῶιν τάδε πάντα πυθοίατο μαρναμένοιιν,
οἳ πέρι μὲν βουλὴν Δαναῶν, πέρι δ' ἐστὲ μάχεσθαι.
ἀλλὰ πίθεσθ'· ἄμφω δὲ νεωτέρω ἐστὸν ἐμεῖο.
ἤδη γάρ ποτ' ἐγὼ καὶ ἀρείοσιν ἠέ περ ὑμῖν
ἀνδράσιν ὡμίλησα, καὶ οὔ ποτέ μ' οἵ γ' ἀθέριζον.
οὐ γάρ πω τοίους ἴδον ἀνέρας οὐδὲ ἴδωμαι,
οἷον Πειρίθοόν τε Δρύαντά τε ποιμένα λαῶν
Καινέα τ' Ἐξάδιόν τε καὶ ἀντίθεον Πολύφημον
[Θησέα τ' Αἰγεΐδην ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν].
κάρτιστοι δὴ κεῖνοι ἐπιχθονίων τράφεν ἀνδρῶν·
κάρτιστοι μὲν ἔσαν καὶ καρτίστοις ἐμάχοντο,
φηρσὶν ὀρεσκῴοισι, καὶ ἐκπάγλως ἀπόλεσσαν.
καὶ μὲν τοῖσιν ἐγὼ μεθομίλεον ἐκ Πύλου ἐλθὼν

---

251 *οἵ οἱ*] *αἵ οἱ* Zenodotus; cf. *Π* 281. 260 *ὑμῖν*] nonnulli cum Zenodoto, *ἡμῖν* alii cum Aristarcho. 265] omittunt libri plerique: est apud Hesiodum Scut. 182.

I *τηλόθεν ἐξ ἀπίης γαίης, καλέσαντο γὰρ αὐτοί,*
καὶ μαχόμην κατ᾽ ἔμ᾽ αὐτὸν ἐγώ· κείνοισι δ᾽ ἂν οὔ τις
τῶν, οἳ νῦν βροτοί εἰσιν ἐπιχθόνιοι, μαχέοιτο.
καὶ μέν μευ βουλέων ξύνιεν πείθοντό τε μύθῳ·
ἀλλὰ πίθεσθε καὶ ὔμμες, ἐπεὶ πείθεσθαι ἄμεινον.
μήτε σὺ τόνδ᾽ ἀγαθός περ ἐὼν ἀποαίρεο κούρην,
ἀλλ᾽ ἔα, ὥς οἱ πρῶτα δόσαν γέρας υἷες Ἀχαιῶν·
μήτε σύ, Πηλεΐδη, θέλ᾽ ἐριζέμεναι βασιλῆι
ἀντιβίην, ἐπεὶ οὔ ποθ᾽ ὁμοίης ἔμμορε τιμῆς
σκηπτοῦχος βασιλεύς, ᾧ τε Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν.
εἰ δὲ σὺ καρτερός ἐσσι θεὰ δέ σε γείνατο μήτηρ,
ἀλλ᾽ ὅδε φέρτερός ἐστιν, ἐπεὶ πλεόνεσσιν ἀνάσσει.
Ἀτρεΐδη, σὺ δὲ παῦε τεὸν μένος· αὐτὰρ ἐγώ γε
λίσσομ᾽ Ἀχιλλῆι μεθέμεν χόλον, ὃς μέγα πᾶσιν
ἕρκος Ἀχαιοῖσιν πέλεται πολέμοιο κακοῖο.“
τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
„ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γέρον, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
ἀλλ᾽ ὅδ᾽ ἀνὴρ ἐθέλει πέρι πάντων ἔμμεναι ἄλλων,
πάντων μὲν κρατέειν ἐθέλει πάντεσσι δ᾽ ἀνάσσειν
πᾶσι δὲ σημαίνειν, ἅ τιν᾽ οὐ πείσεσθαι ὀίω.
εἰ δέ μιν αἰχμητὴν ἔθεσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
τοὔνεκά οἱ προθέουσιν ὀνείδεα μυθήσασθαι;“
τὸν δ᾽ ἄρ᾽ ὑποβλήδην ἠμείβετο δῖος Ἀχιλλεύς·
„ἦ γάρ κεν δειλός τε καὶ οὐτιδανὸς καλεοίμην,
εἰ δὴ σοὶ πᾶν ἔργον ὑπείξομαι, ὅττι κεν εἴπῃς·
ἄλλοισιν δὴ ταῦτ᾽ ἐπιτέλλεο· μὴ γὰρ ἐμοί γε

---

277 *Πηλεΐδη, θέλ᾽*] *Πηλείδη, θέλ᾽* nonnulli in eis CD, *Πηλεΐδ ἤθελ᾽* A et duo alii, *Πηλειδῆθελ᾽* Aristarchus; cf. *ο* 317.

[σήμαιν᾽· οὐ γὰρ ἐγώ γ᾽ ἔτι σοὶ πείσεσθαι ὀίω]. I
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ᾽ ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
χερσὶ μὲν οὔ τοι ἐγώ γε μαχέσσομαι εἵνεκα κούρης,
οὔτε σοὶ οὔτε τῳ ἄλλῳ, ἐπεί μ᾽ ἀφέλεσθέ γε δόντες·
τῶν δ᾽ ἄλλων ἅ μοί ἐστι θοῇ παρὰ νηὶ μελαίνῃ,
τῶν οὐκ ἄν τι φέροις ἀνελὼν ἀέκοντος ἐμεῖο.
εἰ δ᾽ ἄγε μὴν πείρησαι, ἵνα γνώωσι καὶ οἵδε·
αἶψά τοι αἷμα κελαινὸν ἐρωήσει περὶ δουρί.“
ὣς τώ γ᾽ ἀντιβίοισι μαχεσσαμένω ἐπέεσσιν
ἀνστήτην, λῦσαν δ᾽ ἀγορὴν παρὰ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Πηλεΐδης μὲν ἐπὶ κλισίας καὶ νῆας ἐίσας
ἤιε σύν τε Μενοιτιάδῃ καὶ οἷς ἑτάροισιν·
Ἀτρεΐδης δ᾽ ἄρα νῆα θοὴν ἅλαδε προέρυσσεν,
ἐν δ᾽ ἐρέτας ἔκρινεν ἐείκοσιν, ἐς δ᾽ ἑκατόμβην
βῆσε θεῷ, ἀνὰ δὲ Χρυσηίδα καλλιπάρηον
εἷσεν ἄγων· ἐν δ᾽ ἀρχὸς ἔβη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
οἱ μὲν ἔπειτ᾽ ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα,
λαοὺς δ᾽ Ἀτρεΐδης ἀπολυμαίνεσθαι ἄνωγεν.
οἱ δ᾽ ἀπελυμαίνοντο καὶ εἰς ἅλα λύματ᾽ ἔβαλλον,
ἔρδον δ᾽ Ἀπόλλωνι τεληέσσας ἑκατόμβας
ταύρων ἠδ᾽ αἰγῶν παρὰ θῖν᾽ ἁλὸς ἀτρυγέτοιο·
κνίση δ᾽ οὐρανὸν ἷκεν ἑλισσομένη περὶ καπνῷ.
ὣς οἱ μὲν τὰ πένοντο κατὰ στρατόν· οὐ δ᾽ Ἀγαμέμνων
λῆγ᾽ ἔριδος, τὴν πρῶτον ἐπηπείλησ᾽ Ἀχιλῆι,
ἀλλ᾽ ὅ γε Ταλθύβιόν τε καὶ Εὐρυβάτην προσέειπεν,

296] damnavit Aristarchus. 298 μαχέσσομαι] μαχήσομαι libri meliores. 304 μαχεσσαμένω] ACD alii, μαχησαμένω reliqui. 309 ἐν δ᾽ ἐρέτας] ἐν δ᾽ ἐρέτας Aristarchus, ἐς δ᾽ ἐρέτας libri; cf. 142. 318 οὐ δ᾽] οὐδ᾽ codices; disiunxerat Heyne.

I *τὼ οἱ ἔσαν κήρυκε καὶ ὀτρηρὼ θεράποντε·*
„ἔρχεσθον κλισίην Πηληιάδεω Ἀχιλῆος,
χειρὸς ἑλόντ᾽ ἀγέμεν Βρισηίδα καλλιπάρηον.
εἰ δέ κε μὴ δώησιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι
ἐλθὼν σὺν πλεόνεσσι· τό οἱ καὶ ῥίγιον ἔσται.“
ὣς εἰπὼν προΐει, κρατερὸν δ᾽ ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν.
τὼ δ᾽ ἀκέοντε βάτην παρὰ θῖν᾽ ἁλὸς ἀτρυγέτοιο,
Μυρμιδόνων δ᾽ ἐπί τε κλισίας καὶ νῆας ἱκέσθην.
τὸν δ᾽ εὗρον παρά τε κλισίῃ καὶ νηὶ μελαίνῃ
ἥμενον· οὐδ᾽ ἄρα τώ γε ἰδὼν γήθησεν Ἀχιλλεύς.
τὼ μὲν ταρβήσαντε καὶ αἰδομένω βασιλῆα
στήτην οὐδέ τί μιν προσεφώνεον οὐδ᾽ ἐρέοντο·
αὐτὰρ ὁ ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσὶ φώνησέν τε·
„χαίρετε, κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν·
ἆσσον ἴτ᾽· οὔ τί μοι ὔμμες ἐπαίτιοι, ἀλλ᾽ Ἀγαμέμνων,
ὃ σφῶι προΐει Βρισηίδος εἵνεκα κούρης.
ἀλλ᾽ ἄγε, διογενὲς Πατρόκλεες, ἔξαγε κούρην
καί σφωιν δὸς ἄγειν. τὼ δ᾽ αὐτὼ μάρτυροι ἔστων
πρός τε θεῶν μακάρων πρός τε θνητῶν ἀνθρώπων
καὶ πρὸς τοῦ βασιλῆος ἀπηνέος, εἴ ποτε δὴ αὖτε
χρειὼ ἐμεῖο γένηται ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι
τοῖς ἄλλοις. ἦ γὰρ ὅ γ᾽ ὀλοιῇσι φρεσὶ θύει,
οὐδέ τι οἶδε νοῆσαι ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω,
ὅππως οἱ παρὰ νηυσὶ σόοι μαχέονται Ἀχαιοί.“

---

327 *ἀκέοντε*] Bentley, *ἀέκοντε* libri; cf. *Α* 34. 348. 337 *Πατρόκλεες*] unus liber, *Πατρόκλεις* ceteri. 340 *δὴ αὖτε*] *δ᾽ αὖτε* libri correxit Bekker[2] et ante eum Thiersch Griech. Gramm. § 329, 1. Cf. *Α* 131. 344 *μαχέονται*] *μαχέοιντο* libri, correxit Thiersch Gr. Gr. § 347, 1*a*; *μαχεοίατ᾽* proposuerat Barnes (1711).

ὣς φάτο· Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἑταίρῳ, I
ἐκ δ' ἄγαγε κλισίης Βρισηίδα καλλιπάρηον,
δῶκε δ' ἄγειν. τὼ δ' αὖτις ἴτην παρὰ νῆας Ἀχαιῶν·
ἡ δ' ἀκέουσ' ἅμα τοῖσι γυνὴ κίεν. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
δακρύσας ἑτάρων ἄφαρ ἕζετο νόσφι λιασθεὶς
θῖν' ἔφ' ἁλὸς πολιῆς, ὁράων ἐπ' ἀπείρονα πόντον·
πολλὰ δὲ μητρὶ φίλῃ ἠρήσατο χεῖρας ὀρεγνύς·
„μῆτερ, ἐπεί μ' ἔτεκές γε μινυνθάδιόν περ ἐόντα,
τιμήν πέρ μοι ὄφελλεν Ὀλύμπιος ἐγγυαλίξαι
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης· νῦν δ' οὐδέ με τυτθὸν ἔτισεν.
ἦ γάρ μ' Ἀτρεΐδης εὐρὺ κρείων Ἀγαμέμνων
ἠτίμησεν· ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας, αὐτὸς ἀπούρας."
ὣς φάτο δάκρυ χέων· τοῦ δ' ἔκλυε πότνια μήτηρ
ἡμένη ἐν βένθεσσιν ἁλὸς παρὰ πατρὶ γέροντι.
καρπαλίμως δ' ἀνέδυ πολιῆς ἁλὸς ἠύτ' ὀμίχλη
καί ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο δάκρυ χέοντος,
χειρί τέ μιν κατέρεξεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
„τέκνον, τί κλαίεις; τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος;
ἐξαύδα, μὴ κεῦθε νόῳ, ἵνα εἴδομεν ἄμφω."
τὴν δὲ βαρὺ στενάχων προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
„οἶσθα· τί ἦ τοι ταῦτα ἰδυίῃ πάντ' ἀγορεύω;
ᾠχόμεθ' ἐς Θήβην ἱερὴν πόλιν Ἠετίωνος,
τὴν δὲ διεπράθομέν τε καὶ ἤγομεν ἐνθάδε πάντα.
καὶ τὰ μὲν εὖ δάσσαντο μετὰ σφίσιν υἷες Ἀχαιῶν,
ἐκ δ' ἕλον Ἀτρεΐδῃ Χρυσηίδα καλλιπάρηον.

---

348 ἀκέουσ'] ἀέκουσ' libri, correxit Nauck BPt. VI p. 10; cf. Α 327. β 311. 350 ὁράων] ὁρόων libri. ἐπ' ἀπείρονα] Aristarchus, ἐπὶ οἴνοπα libri. 365 ταῦτα ἰδυίῃ] ταῦτ' εἰδυίῃ libri.

Χρύσης δ' αὖθ' ἱερεὺς ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος
ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
λυσόμενός τε θύγατρα φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα,
στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος
χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ, καὶ λίσσετο πάντας Ἀχαιούς,
Ἀτρεΐδα δὲ μάλιστα δύω κοσμήτορε λαῶν.
ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοὶ
αἰδεῖσθαί θ' ἱερῆα καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα·
ἀλλ' οὐκ Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ,
ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν.
χωόμενος δ' ὁ γέρων πάλιν ᾤχετο· τοῖο δ' Ἀπόλλων
εὐξαμένου ἤκουσεν, ἐπεὶ μάλα οἱ φίλος ἦεν.
ἧκε δ' ἐπ' Ἀργεΐοισι κακὸν βέλος· οἱ δέ νυ λαοὶ
θνῇσκον ἐπασσύτεροι, τὰ δ' ἐπῴχετο κῆλα θεοῖο
πάντῃ ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν. ἄμμι δὲ μάντις
εὖ εἰδὼς ἀγόρευε θεοπροπίας ἑκάτοιο.
αὐτίκ' ἐγὼ πρῶτος κελόμην θεὸν ἱλάσκεσθαι·
Ἀτρεΐωνα δ' ἔπειτα χόλος λάβεν, αἶψα δ' ἀναστὰς
ἠπείλησεν μῦθον, ὃ δὴ τετελεσμένος ἐστίν.
τὴν μὲν γὰρ σὺν νηὶ θοῇ ἑλίκωπες Ἀχαιοὶ
ἐς Χρύσην πέμπουσιν, ἄγουσι δὲ δῶρα ἄνακτι·
τὴν δὲ νέον κλισίηθεν ἔβαν κήρυκες ἄγοντες
κούρην Βρισῆος, τήν μοι δόσαν υἷες Ἀχαιῶν.
ἀλλὰ σύ, εἰ δύνασαί γε, περίσχεο παιδὸς ἐῆος·
ἐλθοῦσ' Οὔλυμπόνδε Δία λίσαι, εἴ ποτε δή τι

---

374 *λίσσετο*] A cum Aristarcho, *ἐλίσσετο* ceteri fere omnes; cf. *Α* 15. 393 *ἐῆος*] *ἑῆος* alii in eis AD (cf. praef. § 8), *ἑοῖο* pauci cum Zenodoto, quod praeferendum esse putat Brugman(n), Ein Problem d. hom. Textkr. u. d. vglchd. Sprachwissensch. (1876) p. 53 sq.

ἢ ἔπει ὤνησας κραδίην Διὸς ἠὲ καὶ ἔργῳ. I
πολλάκι γάρ σεο πατρὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἄκουσα
εὐχομένης, ὅτ᾽ ἔφησθα κελαινεφέι Κρονίωνι
οἴη ἐν ἀθανάτοισιν ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι,
ὁππότε μιν ξυνδῆσαι Ὀλύμπιοι ἤθελον ἄλλοι,
Ἥρη τ᾽ ἠδὲ Ποσειδάων καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.
ἀλλὰ σὺ τόν γ᾽ ἐλθοῦσα, θεά, ὑπελύσαο δεσμῶν,
ὦχ᾽ ἑκατόγχειρον καλέσασ᾽ ἐς μακρὸν Ὄλυμπον,
ὃν Βριάρεων καλέουσι θεοί, ἄνδρες δέ τε πάντες
Αἰγαίων᾽· ὁ γὰρ αὖτε βίῃ οὗ πατρὸς ἀμείνων·
ὅς ῥα παρὰ Κρονίωνι καθέζετο κύδεϊ γαίων.
τὸν καὶ ὑπέδδεισαν μάκαρες θεοὶ οὐδέ ἑ δῆσαν.
τῶν νῦν μιν μνήσασα παρέζεο καὶ λαβὲ γούνων,
αἴ κέν πως ἐθέλῃσιν ἐπὶ Τρώεσσιν ἀρῆξαι,
τοὺς δὲ κατὰ πρυμνάς τε καὶ ἀμφ᾽ ἅλα ἔλσαι Ἀχαιοὺς
κτεινομένους, ἵνα πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος,
γνῷ δὲ καὶ Ἀτρεΐδης εὐρὺ κρείων Ἀγαμέμνων
ἣν ἄτην, ὅ τ᾽ ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισεν.“
τὸν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα Θέτις κατὰ δάκρυ χέουσα·
„ὤ μοι, τέκνον ἐμόν, τί νύ σ᾽ ἔτρεφον αἰνὰ τεκοῦσα;
αἴθ᾽ ὄφελες παρὰ νηυσὶν ἀδάκρυτος καὶ ἀπήμων
ἧσθαι, ἐπεί νύ τοι αἶσα μίνυνθά περ, οὔ τι μάλα δήν·
νῦν δ᾽ ἅμα τ᾽ ὠκύμορος καὶ ὀϊζυρὸς περὶ πάντων
ἔπλεο· τῷ σε κακῇ αἴσῃ τέκον ἐν μεγάροισιν.
τοῦτο δέ τοι ἐρέουσα ἔπος Διὶ τερπικεραύνῳ

---

400 *Παλλὰς Ἀθήνη*] libri, *Φοῖβος Ἀπόλλων* Zenodotus; v. Roemer Zen. 680 sq. 406 *ἑ δῆσαν*] *τ᾽ ἔδησαν* libri, correxerunt (*Ϝ᾽ ἔδησαν*) van Leeuwen et Mendes da Costa; cf. praef. § 1, II, 2 *b*.

I *εἶμ' αὐτὴ πρὸς Ὄλυμπον ἀγάννιφον, αἴ κε πίθηται.*
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισιν
μήνι' Ἀχαιοῖσιν, πολέμου δ' ἀποπαύεο πάμπαν.
Ζεὺς γὰρ ἐς Ὠκεανὸν μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας
χθιζὸς ἔβη κατὰ δαῖτα, θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἕποντο·
δωδεκάτῃ δέ τοι αὖτις ἐλεύσεται Οὔλυμπόνδε,
καὶ τότ' ἔπειτά τοι εἶμι Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ
καί μιν γουνάσομαι, καί μιν πείσεσθαι ὀίω.“
ὣς ἄρα φωνήσασ' ἀπεβήσετο· τὸν δ' ἔλιπ' αὐτοῦ
χωόμενον κατὰ θυμὸν ἐυζώνοιο γυναικός,
τήν ῥα βίῃ ἀέκοντος ἀπηύρων. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
ἐς Χρύσην ἵκανεν ἄγων ἱερὴν ἑκατόμβην.
οἳ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς ἵκοντο,
ἱστία μὲν στείλαντο θέσαν δ' ἐν νηὶ μελαίνῃ,
ἱστὸν δ' ἱστοδόκῃ πέλασαν προτόνοισιν ὑφέντες
καρπαλίμως, τὴν δ' εἰς ὅρμον προέρεσσαν ἐρετμοῖς.
ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν·
ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης,
ἐκ δ' ἑκατόμβην βῆσαν ἑκηβόλῳ Ἀπόλλωνι·
ἐκ δὲ Χρυσηὶς νηὸς βῆ ποντοπόροιο.
τὴν μὲν ἔπειτ' ἐπὶ βωμὸν ἄγων πολύμητις Ὀδυσσεὺς
πατρὶ φίλῳ ἐν χερσὶ τίθει, καί μιν προσέειπεν·
„ὦ Χρύση, πρό μ' ἔπεμψεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
παῖδά τε σοὶ ἀγέμεν Φοίβῳ θ' ἱερὴν ἑκατόμβην
ῥέξαι ὑπὲρ Δαναῶν, ὄφρ' ἱλασόμεσθα ἄνακτα,

---

430 *ἀέκοντος*] *ἀέκοντα* dubitanter coniecit Ahrens; cf. praef. § 4 I, 1. 435 *προέρεσσαν*] Aristarchus et alii veterum, *προέρυσσαν* codices; v. quae adnotavit Spitzner et cf. *ι* 73. *ν* 279. *ο* 497.

ὃς νῦν Ἀργείοισι πολύστονα κήδε' ἐφῆκεν." I
ὣς εἰπὼν ἐν χερσὶ τίθει, ὁ δ' ἐδέξατο χαίρων
παῖδα φίλην. τοὶ δ' ὦκα θεῷ κλειτὴν ἑκατόμβην
ἑξείης ἔστησαν ἐΰδμητον περὶ βωμόν,
χερνίψαντο δ' ἔπειτα καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο.
τοῖσιν δὲ Χρύσης μεγάλ' εὔχετο χεῖρας ἀνασχών·
„κλῦθί μευ, ἀργυρότοξ', ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας
Κίλλαν τε ζαθέην Τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις·
ἠμὲν δή ποτ' ἐμεῦ πάρος ἔκλυες εὐξαμένοιο,
τίμησας μὲν ἐμέ, μέγα δ' ἴψαο λαὸν Ἀχαιῶν·
ἠδ' ἔτι καὶ νῦν μοι τόδ' ἐπικρήηνον ἐέλδωρ,
ἤδη νῦν Δαναοῖσιν ἀεικέα λοιγὸν ἄμυνον."
ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
αὐέρυσαν μὲν πρῶτα καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
μηρούς τ' ἐξέταμον κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν
δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.
καῖε δ' ἐπὶ σχίζῃς ὁ γέρων, ἔπι δ' αἴθοπα οἶνον
λεῖβε· νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
μίστυλλόν τ' ἄρα τἆλλα καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν
ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου τετύκοντό τε δαῖτα,
δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.

---

447 *κλειτὴν*] libri (de quibus tacet La Roche), *ἱερὴν* Zenodotus et Aristarchus; cf. 99. 431. 443. 464 *μῆρ' ἐκάη*] libri, *μῆρε κάη* Ptolemaeus Ascalonita, *μῆρα κάη* fortasse Aristarchus; v. Ludwich AHT. I 197. *σπλάγχν' ἐπάσαντο*] libri, *σπλάγχνα πάσαντο* Aristarchus. Cf. *B* 427.

I *αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,*
κοῦροι μὲν κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο,
νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν·
οἳ δὲ πανημέριοι μολπῇ θεὸν ἱλάσκοντο
καλὸν ἀείδοντες παιήονα κοῦροι Ἀχαιῶν,
μέλποντες ἑκάεργον, ὃ δὲ φρένα τέρπετ' ἀκούων.
ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
δὴ τότε κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηός.
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
καὶ τότ' ἔπειτ' ἀνάγοντο μετὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν·
τοῖσιν δ' ἴκμενον οὖρον ἵει ἑκάεργος Ἀπόλλων.
οἳ δ' ἱστὸν στήσαντ' ἀνά θ' ἱστία λευκὰ πέτασσαν·
ἐν δ' ἄνεμος πρῆσεν μέσον ἱστίον, ἀμφὶ δὲ κῦμα
στείρῃ πορφύρεον μεγάλ' ἴαχε νηὸς ἰούσης·
ἣ δ' ἔθεεν κατὰ κῦμα διαπρήσσουσα κέλευθον.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκοντο κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν,
νῆα μὲν οἵ γε μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν
ὑψοῦ ἐπὶ ψαμάθοις, ὕπο δ' ἕρματα μακρὰ τάνυσσαν,
αὐτοὶ δ' ἐσκίδναντο κατὰ κλισίας τε νέας τε.
αὐτὰρ ὃ μήνιε νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισιν
διογενὴς Πηλῆος ὑὸς πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
οὔτε ποτ' εἰς ἀγορὴν πωλέσκετο κυδιάνειραν
οὔτε ποτ' ἐς πόλεμον, ἀλλὰ φθινύθεσκε φίλον κῆρ
αὖθι μένων, ποθέεσκε δ' ἀυτήν τε πτόλεμόν τε.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐκ τοῖο δυωδεκάτη γένετ' ἠώς,
καὶ τότε δὴ πρὸς Ὄλυμπον ἴσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες

---

489 *Πηλῆος*] duo ex deterioribus, *Πηλέος* vel *Πηλέως* ceteri libri cf. praef. Il. § 3, 15 γ. *ὑὸς*] *υἱὸς* libri; v. praef. Il. § 8.

πάντες ἅμα, Ζεὺς δ᾽ ἦρχε. Θέτις δ᾽ οὐ λήθετ᾽ ἐφετμέων I
παιδὸς ἑοῦ, ἀλλ᾽ ἥ γ᾽ ἀνεδύσετο κῦμα θαλάσσης,
ἠερίη δ᾽ ἀνέβη μέγαν οὐρανὸν Οὔλυμπόν τε.
εὗρεν δ᾽ εὐρύοπα Κρονίδην ἄτερ ἥμενον ἄλλων
ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο.
καί ῥα πάροιθ᾽ αὐτοῖο καθέζετο καὶ λάβε γούνων
σκαιῇ, δεξιτερῇ δ᾽ ἄρ᾽ ὑπ᾽ ἀνθερεῶνος ἑλοῦσα
λισσομένη προσέειπε Δία Κρονίωνα ἄνακτα·
„Ζεῦ πάτερ, εἴ ποτε δή σε μετ᾽ ἀθανάτοισιν ὄνησα
ἢ ἔπει ἢ ἔργῳ, τόδε μοι κρήηνον ἐέλδωρ·
τίμησόν μοι υἱόν, ὃς ὠκυμορώτατος ἄλλων
ἔπλετ᾽, ἀτάρ μιν νῦν γε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
ἠτίμησεν· ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας, αὐτὸς ἀπούρας.
ἀλλὰ σύ πέρ μιν τῖσον, Ὀλύμπιε μητίετα Ζεῦ·
τόφρα δ᾽ ἐπὶ Τρώεσσι τίθει κράτος, ὄφρ᾽ ἂν Ἀχαιοὶ
υἱὸν ἐμὸν τίσωσιν ὀφέλλωσίν τέ ἑ τιμῇ.“
ὣς φάτο· τὴν δ᾽ οὔ τι προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς,
ἀλλ᾽ ἀκέων δὴν ἧστο. Θέτις δ᾽ ὡς ἥψατο γούνων,
ὣς ἔχετ᾽ ἐμπεφυυῖα, καὶ εἴρετο δεύτερον αὖτις·
„νημερτὲς μὲν δή μοι ὑπόσχεο καὶ κατάνευσον,
ἢ ἀπόειπ᾽, ἐπεὶ οὔ τοι ἔπι δέος, ὄφρ᾽ ἐὺ εἰδῶ,
ὅσσον ἐγὼ μετὰ πᾶσιν ἀτιμοτάτη θεός εἰμι.“
τὴν δὲ μέγ᾽ ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
„ἦ δὴ λοίγια ἔργ᾽, ὅτε μ᾽ ἐχθοδοπῆσαι ἐφήσεις
Ἥρῃ, ὅτ᾽ ἄν μ᾽ ἐρέθῃσιν ὀνειδείοις ἐπέεσσιν·
ἡ δὲ καὶ αὔτως μ᾽ αἰὲν ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν
νεικεῖ καί τέ με φησὶ μάχῃ Τρώεσσιν ἀρήγειν.

---

520 *αἰὲν*] *αἰεὶ* libri meliores; v. Bekker HBl. I 30.

I *ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν αὖτις ἀπόστιχε, μή τι νοήσῃ*
Ἥρη· ἐμοὶ δέ κε ταῦτα μελήσεται, ὄφρα τελέσσω.
εἰ δ᾽ ἄγε τοι κεφαλῇ κατανεύσομαι, ὄφρα πεποίθῃς·
τοῦτο γὰρ ἐξ ἐμέθεν γε μετ᾽ ἀθανάτοισι μέγιστον
τέκμωρ· οὐ γὰρ ἐμὸν παλινάγρετον οὐδ᾽ ἀπατηλὸν
οὐδ᾽ ἀτελεύτητον, ὅ τί κεν κεφαλῇ κατανεύσω.“
ἦ, καὶ κυανέῃσιν ἐπ᾽ ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων·
ἀμβρόσιαι δ᾽ ἄρα χαῖται ἐπερρώσαντο ἄνακτος
κρατὸς ἀπ᾽ ἀθανάτοιο, μέγαν δ᾽ ἐλέλιξεν Ὄλυμπον.
τώ γ᾽ ὣς βουλεύσαντε διέτμαγεν· ἡ μὲν ἔπειτα
εἰς ἅλα ἆλτο βαθεῖαν ἀπ᾽ αἰγλήεντος Ὀλύμπου,
Ζεὺς δὲ ἑὸν πρὸς δῶμα. θεοὶ δ᾽ ἅμα πάντες ἀνέσταν
ἐξ ἑδέων σφοῦ πατρὸς ἐναντίον, οὐδέ τις ἔτλη
μεῖναι ἐπερχόμενον, ἀλλ᾽ ἀντίοι ἔσταν ἅπαντες.
ὣς ὁ μὲν ἔνθα καθέζετ᾽ ἐπὶ θρόνου· οὐ δέ μιν Ἥρη
ἠγνοίησεν ἰδοῦσ᾽, ὅτι οἱ συμφράσσατο βουλὰς
ἀργυρόπεζα Θέτις θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος.
αὐτίκα κερτομίοισι Δία Κρονίωνα προσηύδα·
„τίς δὴ αὖ τοι, δολομῆτα, θεῶν συμφράσσατο βουλάς;
αἰεί τοι φίλον ἐστὶν ἐμεῦ ἄπο νόσφιν ἐόντα
κρυπτάδια φρονέοντα δικαζέμεν, οὐδέ τί πώ μοι
πρόφρων τέτληκας εἰπεῖν ἔπος ὅττι νοήσῃς.“
τὴν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
„Ἥρη, μὴ δὴ πάντας ἐμοὺς ἐπιέλπεο μύθους
εἰδήσειν· χαλεποί τοι ἔσοντ᾽ ἀλόχῳ περ ἐούσῃ.

---

522 *μή τι*] Aristarchus et plerique veterum grammaticorum, *μή σε* codices. 536 *οὐ δέ*] *οὐδέ* libri. 540 *δὴ αὖ*] *δ᾽ αὖ* libri; v. *Α* 131. 541 *ἄπο νόσφιν*] *ἀπὸ νόσφιν* pauci, *ἀπονόσφιν* ceteri libri.

ἀλλ' ὃν μέν κ' ἐπιεικὲς ἀκουέμεν, οὔ τις ἔπειτα I
οὔτε θεῶν πρότερος τόν γ' εἴσεται οὔτ' ἀνθρώπων·
ὃν δέ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε θεῶν ἐθέλωμι νοῆσαι,
μή τι σὺ ταῦτα ἕκαστα διείρεο μηδὲ μετάλλα.“
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη·
„αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
καὶ λίην σε πάρος γ' οὔτ' εἴρομαι οὔτε μεταλλῶ,
ἀλλὰ μάλ' εὔκηλος τὰ φράζεαι, ἅσσ' ἐθέλησθα·
νῦν δ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα, μή σε παρείπῃ
ἀργυρόπεζα Θέτις θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος·
ἠερίη γὰρ σοί γε παρέζετο καὶ λάβε γούνων.
τῇ σ' ὀίω κατανεῦσαι ἐτήτυμον, ὡς Ἀχιλῆα
τιμήσεις, ὀλέσεις δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.“
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
„δαιμονίη, αἰεὶ μὲν ὀίεαι οὐδέ σε λήθω·
πρῆξαι δ' ἔμπης οὔ τι δυνήσεαι, ἀλλ' ἀπὸ θυμοῦ
μᾶλλον ἐμοὶ ἔσεαι· τὸ δέ τοι καὶ ῥίγιον ἔσται.
εἰ δ' οὕτω τοῦτ' ἐστίν, ἐμοὶ μέλλει φίλον εἶναι.
ἀλλ' ἀκέουσα κάθησο, ἐμῷ δ' ἐπιπείθεο μύθῳ,
μή νύ τοι οὐ χραίσμωσιν ὅσοι θεοί εἴσ' ἐν Ὀλύμπῳ
ἆσσον ἰόνθ', ὅτε κέν τοι ἀάπτους χεῖρας ἐφείω.“
ὣς ἔφατ'· ἔδδεισεν δὲ βοῶπις πότνια Ἥρη,

---

549 *ἐθέλωμι*] *ἐθέλοιμι* libri, correxit G. Hermann Opusc. II p. 38 (paulo aliter iudicat idem IV p. 172): v. praef. II. § 9, I C, 1. 555 *παρείπῃ*] libri, *παρεῖπεν* coniecturam Burgessii affert Heyne; idem collato ε 300 denuo coniecit van Herwerden Qce. 1. 559 *τιμήσεις, ὀλέσεις*] D manu prima, *τιμήσῃς ὀλέσῃς* ceteri; illud commendaverat Doederlein (1863), recepit Nauck. 567 *ἰόνθ'*] *ἰὼν* coniecerunt Bentley et Clarke; sed cf. *H* 143 sq.

I *καί ῥ᾽ ἀκέουσα καθῆστο ἐπιγνάμψασα φίλον κῆρ·*
ὤχθησαν δ᾽ ἀνὰ δῶμα Διὸς θεοὶ Οὐρανίωνες.
τοῖσιν δ᾽ Ἥφαιστος κλυτοτέχνης ἦρχ᾽ ἀγορεύειν,
μητρὶ φίλῃ ἐπὶ ἦρα φέρων λευκωλένῳ Ἥρῃ·
„ἦ δὴ λοίγια ἔργα τάδ᾽ ἔσσεται οὐδ᾽ ἔτ᾽ ἀνεκτά,
εἰ δὴ σφῷ ἕνεκα θνητῶν ἐριδαίνετον ὧδε,
ἐν δὲ θεοῖσι κολῳὸν ἐλαύνετον· οὐδ᾽ ἔτι δαιτὸς
ἐσθλῆς ἔσσεται ἦδος, ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ.
μητρὶ δ᾽ ἐγὼ παράφημι καὶ αὐτῇ περ νοεούσῃ,
πατρὶ φίλῳ ἐπὶ ἦρα φέρειν Διί, ὄφρα μὴ αὖτε
νεικείῃσι πατήρ, σὺν δ᾽ ἡμῖν δαῖτα ταράξῃ.
εἴ περ γάρ κ᾽ ἐθέλῃσιν Ὀλύμπιος ἀστεροπητὴς
ἐξ ἑδέων στυφελίξαι — ὃ γὰρ πολὺ φέρτατός ἐστιν.
ἀλλὰ σὺ τόν γ᾽ ἐπέεσσι καθάπτεσθαι μαλακοῖσιν·
αὐτίκ᾽ ἔπειθ᾽ ἵλαος Ὀλύμπιος ἔσσεται ἡμῖν.“
ὣς ἄρ᾽ ἔφη, καὶ ἀναΐξας δέπας ἀμφικύπελλον
μητρὶ φίλῃ ἐν χειρὶ τίθει καί μιν προσέειπεν·
„τέτλαθι, μῆτερ ἐμή, καὶ ἀνάσχεο κηδομένη περ,
μή σε φίλην περ ἐοῦσαν ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδωμαι
θεινομένην· τότε δ᾽ οὔ τι δυνήσομαι ἀχνύμενός περ
χραισμεῖν· ἀργαλέος γὰρ Ὀλύμπιος ἀντιφέρεσθαι.
ἤδη γάρ με καὶ ἄλλοτ᾽ ἀλεξέμεναι μεμαῶτα
ῥῖψε, ποδὸς τεταγών, ἀπὸ βηλοῦ θεσπεσίοιο.
πᾶν δ᾽ ἦμαρ φερόμην, ἅμα δ᾽ ἠελίῳ καταδύντι
κάππεσον ἐν Λήμνῳ, ὀλίγος δ᾽ ἔτι θυμὸς ἐνῆεν·
ἔνθα με Σίντιες ἄνδρες ἄφαρ κομίσαντο πεσόντα.“
ὣς φάτο· μείδησεν δὲ θεὰ λευκώλενος Ἥρη,

---

574 σφῷ] σφὼ libri; v. praef. II. § 8. 575* *οὐδ᾽ ἔτι*] *οὐδέ τι* libri.

μειδήσασα δὲ παιδὸς ἐδέξατο χειρὶ κύπελλον. I
αὐτὰρ ὃ τοῖς ἄλλοισι θεοῖς ἐνδέξια πᾶσιν
οἰνοχόει γλυκὺ νέκταρ ἀπὸ κρητῆρος ἀφύσσων.
ἄσβεστος δ᾽ ἄρ᾽ ἐνῶρτο γέλος μακάρεσσι θεοῖσιν,
ὡς ἴδον Ἥφαιστον διὰ δώματα ποιπνύοντα.
ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
δαίνυντ᾽, οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐίσης,
οὐ μὲν φόρμιγγος περικαλλέος, ἣν ἔχ᾽ Ἀπόλλων,
Μουσάων θ᾽, αἳ ἄειδον ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατέδυ λαμπρὸν φάος ἠελίοιο,
οἳ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἕκαστος,
ἧχι ἑκάστῳ δῶμα περικλυτὸς ἀμφιγυήεις
Ἥφαιστος ποίησεν ἰδυίῃσι πραπίδεσσιν.
Ζεὺς δὲ πρὸς ὃν λέχος ἤι᾽ Ὀλύμπιος ἀστεροπητής,
ἔνθα πάρος κοιμᾶθ᾽, ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἱκάνοι·
ἔνθα καθεῦδ᾽ ἀναβάς, πάρα δὲ χρυσόθρονος Ἥρη.

ΙΛΙΑΔΟΣ Β.

ΟΝΕΙΡΟΣ. ΒΟΙΩΤΙΑ Η ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ.

Ἄλλοι μέν ῥα θεοί τε καὶ ἀνέρες ἱπποκορυσταὶ II
εὗδον παννύχιοι, Δία δ᾽ οὐκ ἔχεν ἥδυμος ὕπνος,
ἀλλ᾽ ὅ γε μερμήριζε κατὰ φρένα, ὡς Ἀχιλῆα

598 *οἰνοχόει*] Aristarchus et alii antiqui grammatici, *ᾠνοχόει* vel *ὠνοχόει* libri manu scripti. 599 *γέλος*] *γέλως* libri; v. praef. § 8. 2 *ἔχεν ἥδυμος*] *ἔχε νήδυμος* libri.

II *τιμήσαι, ὀλέσαι δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.*
ἥδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή·
πέμψαι ἐπ᾽ Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι οὖλον Ὄνειρον.
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„βάσκ᾽ ἴθι, οὖλος Ὄνειρε· θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
ἐλθὼν ἐς κλισίην Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
πάντα μάλ᾽ ἀτρεκέως ἀγορευέμεν, ὡς ἐπιτέλλω.
θωρῆξαί ἑ κέλευε κάρη κομάοντας Ἀχαιοὺς
πανσυδίῃ· νῦν γάρ κεν ἕλοι πόλιν εὐρυάγυιαν
Τρώων. οὐ γὰρ ἔτ᾽ ἀμφὶς Ὀλύμπια δώματ᾽ ἔχοντες
ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
Ἥρη λισσομένη, Τρώεσσι δὲ κήδε᾽ ἐφῆπται.“
ὣς φάτο· βῆ δ᾽ ἄρ᾽ Ὄνειρος, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν,
καρπαλίμως δ᾽ ἵκανε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
βῆ δ᾽ ἄρ᾽ ἐπ᾽ Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα· τὸν δ᾽ ἐκίχανεν
εὕδοντ᾽ ἐν κλισίῃ, περὶ δ᾽ ἀμβρόσιος κέχυθ᾽ ὕπνος.
στῆ δ᾽ ἄρ᾽ ὑπὲρ κεφαλῆς Νηληίῳ υἷι ἐοικὼς
Νέστορι, τόν ῥα μάλιστα γερόντων τῖ᾽ Ἀγαμέμνων·
τῷ μιν ἐεισάμενος προσεφώνεε θεῖος Ὄνειρος·
„εὕδεις, Ἀτρέος υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο;
οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα,
ᾧ λαοί τ᾽ ἐπιτετράφαται καὶ τόσσα μέμηλεν.
νῦν δ᾽ ἐμέθεν ξύνες ὦκα· Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι,

---

4 *τιμήσαι, ὀλέσαι*] *τιμήσῃ* (*ει* supra *ῃ* adscriptum in A), *ὀλέσῃ* libri; optativos postulavit I. H. Voſs, Kritische Blätter (1828) I p. 229. Cf. praef. Il. § 9, II *Δ*, 1. 8 *οὖλος*] *οὖλε* libri; correxit collato *Δ* 189 Naber; v. praef. Il. § 6, II, 3. *Ὄνειρε· θοὰς*] ita distinguendum; male post *Ἀχαιῶν* punctum vel comma posuerunt editores Nicanorem secuti; cf. *Ω* 144. 11 *κομάοντας*] *κομόωντας* libri.

ὅς σευ ἄνευθεν ἐὼν μέγα κήδεται ἠδ᾽ ἐλεαίρει. II
θωρῆξαί σ᾽ ἐκέλευσε κάρη κομάοντας Ἀχαιοὺς
πανσυδίῃ· νῦν γάρ κεν ἕλοις πόλιν εὐρυάγυιαν
Τρώων. οὐ γὰρ ἔτ᾽ ἀμφὶς Ὀλύμπια δώματ᾽ ἔχοντες
ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
Ἥρη λισσομένη, Τρώεσσι δὲ κήδε᾽ ἐφῆπται
ἐκ Διός. ἀλλὰ σὺ σῇσιν ἔχε φρεσί, μηδέ σε λήθη
αἱρείτω, εὖτ᾽ ἄν σε μελίφρων ὕπνος ἀνήῃ."
ὣς ἄρα φωνήσας ἀπεβήσετο· τὸν δὲ λίπ᾽ αὐτοῦ
τὰ φρονέοντ᾽ ἀνὰ θυμόν, ἅ ῥ᾽ οὐ τελέεσθαι ἔμελλον.
φῆ γὰρ ὅ γ᾽ αἱρήσειν Πριάμου πόλιν ἤματι κείνῳ,
νήπιος, οὐδὲ τὰ ᾔδει ἅ ῥα Ζεὺς μήδετο ἔργα·
θήσειν γὰρ ἔτ᾽ ἔμελλεν ἐπ᾽ ἄλγεά τε στοναχάς τε
Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι διὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
ἔγρετο δ᾽ ἐξ ὕπνου, θείη δέ μιν ἀμφέχυτ᾽ ὀμφή.
ἕζετο δ᾽ ὀρθωθείς, μαλακὸν δ᾽ ἔνδυνε χιτῶνα
καλὸν νηγάτεον, περὶ δὲ μέγα βάλλετο φᾶρος,
ποσσὶ δ᾽ ὕπο λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·
ἀμφὶ δ᾽ ἄρ᾽ ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον,
εἵλετο δὲ σκῆπτρον πατρώιον, ἄφθιτον αἰεί·
σὺν τῷ ἔβη κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
Ἠὼς μέν ῥα θεὰ προσεβήσετο μακρὸν Ὄλυμπον
Ζηνὶ φάος ἐρέουσα καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν·

27] damnabat Aristarchus collato *Ω* 174; cf. *Β* 64. *ὅς σευ*] unus liber, *ὅς σεῦ* ceteri cum Herodiano; cf. *Υ* 334. *Ω* 174. 28 *σ᾽ ἐκέλευσε*] plerique, *σ᾽ ἐκέλευε* pauci, *σε κέλευ(σ)ε* tres in eis D; cf. *Β* 65. *κομάοντας*] *κομόωντας* libri. 35 *δὲ λίπ᾽*] A cum Aristarcho, *δ᾽ ἔλιπ᾽* ceteri libri. 38 *ᾔδει*] *ᾔδη* plerique. 49 *φάος*] unus codex, *φόως* ceteri.

II *αὐτὰρ ὁ κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσεν*
κηρύσσειν ἀγορήνδε κάρη κομάοντας Ἀχαιούς.
οἳ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ᾽ ἠγείροντο μάλ᾽ ὦκα.
βουλὴν δὲ πρῶτον μεγαθύμων ἷζε γερόντων
Νεστορέῃ παρὰ νηὶ Πυλοιγενέος βασιλῆος.
τοὺς ὅ γε συγκαλέσας πυκινὴν ἠρτύνετο βουλήν·
„κλῦτε, φίλοι· θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειρος
ἀμβροσίην διὰ νύκτα, μάλιστα δὲ Νέστορι δίῳ
εἶδός τε μέγεθός τε φυήν τ᾽ ἄγχιστα ἐῴκει.
στῆ δ᾽ ἄρ᾽ ὑπὲρ κεφαλῆς καί με πρὸς μῦθον ἔειπεν·
‚εὕδεις, Ἀτρέος υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο;
οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα,
ᾧ λαοί τ᾽ ἐπιτετράφαται καὶ τόσσα μέμηλεν.
νῦν δ᾽ ἐμέθεν ξύνες ὦκα· Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι,
ὅς σευ ἄνευθεν ἐὼν μέγα κήδεται ἠδ᾽ ἐλεαίρει.
θωρῆξαί σε κέλευσε κάρη κομάοντας Ἀχαιοὺς
πανσυδίῃ· νῦν γάρ κεν ἕλοις πόλιν εὐρυάγυιαν
Τρώων. οὐ γὰρ ἔτ᾽ ἀμφὶς Ὀλύμπια δώματ᾽ ἔχοντες
ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
Ἥρη λισσομένη, Τρώεσσι δὲ κήδε᾽ ἐφῆπται
ἐκ Διός. ἀλλὰ σὺ σῇσιν ἔχε φρεσίν.‘ ὣς ὁ μὲν εἰπὼν
ᾤχετ᾽ ἀποπτάμενος, ἐμὲ δὲ γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν.
ἀλλ᾽ ἄγετ᾽, αἴ κέν πως θωρήξομεν υἷας Ἀχαιῶν.
πρῶτα δ᾽ ἐγὼν ἔπεσιν πειρήσομαι, ἣ θέμις ἐστίν,

---

51 *κομάοντας*] *κομόωντας* libri. 64] damnabat Aristarchus; v. *Β* 27. *ὅς σευ*] unus liber, *ὅς σεῦ* ceteri; v. 27. 65 *σε κέλευσε*] A et unus ex aliis, *σε κέλευε* D, *σ᾽ ἐκέλευ(σ)ε* ceteri: cf. *Β* 28. *κομάοντας*] *κομόωντας* libri.

καὶ φεύγειν σὺν νηυσὶ πολυκληῗσι κελεύσω· II
ὑμεῖς δ' ἄλλοθεν ἄλλος ἐρητύειν ἐπέεσσιν."
  ἦ τοι ὅ γ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
Νέστωρ, ὅς ῥα Πύλοιο ἄναξ ἦν ἠμαθόεντος·
ὅ σφιν ἐὺ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
  „ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
εἰ μέν τις τὸν ὄνειρον Ἀχαιῶν ἄλλος ἔνισπεν,
ψεῦδός κεν φαῖμεν καὶ νοσφιζοίμεθα μᾶλλον·
νῦν δ' ἴδεν ὃς μέγ' ἄριστος Ἀχαιῶν εὔχεται εἶναι.
ἀλλ' ἄγετ', αἴ κέν πως θωρήξομεν υἷας Ἀχαιῶν."
  ὣς ἄρα φωνήσας βουλῆς ἒξ ἦρχε νέεσθαι,
οἳ δ' ἐπανέστησαν πείθοντό τε ποιμένι λαῶν
σκηπτοῦχοι βασιλῆες· ἐπεσσεύοντο δὲ λαοί.
ἠύτε ἔθνεα εἶσι μελισσάων ἁδινάων
πέτρης ἐκ γλαφυρῆς αἰεὶ νέον ἐρχομενάων,
βοτρυδὸν δὲ πέτονται ἐπ' ἄνθεσιν εἰαρινοῖσιν,
αἳ μέν τ' ἔνθα ἅλις πεποτήαται αἳ δέ τε ἔνθα·
ὣς τῶν ἔθνεα πολλὰ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων
ἠιόνος προπάροιθε βαθείης ἐστιχάοντο
ἰλαδὸν εἰς ἀγορήν. μετὰ δέ σφισιν ὄσσα δεδήει
ὀτρύνουσ' ἰέναι, Διὸς ἄγγελος· οἳ δ' ἀγέροντο.
  τετρήχει δ' ἀγορή, ὕπο δὲ στεναχίζετο γαῖα
λαῶν ἱζόντων, ὅμαδος δ' ἦν· ἐννέα δέ σφεας
κήρυκες βοάοντες ἐρήτυον, εἴ ποτ' ἀυτῆς
σχοίατ', ἀκούσειαν δὲ διοτρεφέων βασιλήων.
σπουδῇ δ' ἕζετο λαός, ἐρήτυθεν δὲ καθ' ἕδρας

---

74 *πολυκληῗσι*] *πολυκλήισι* libri. 92 *ἐστιχάοντο*] *ἐστιχόωντο* libri. 97 *βοάοντες*] *βοόωντες* libri.

II *παυσάμενοι κλαγγῆς. ἀνὰ δὲ κρείων Ἀγαμέμνων*
ἔστη σκῆπτρον ἔχων, τὸ μὲν Ἥφαιστος κάμε τεύχων· —
Ἥφαιστος μὲν δῶκε Διὶ Κρονίωνι ἄνακτι,
αὐτὰρ ἄρα Ζεὺς δῶκε διακτόρῳ ἀργεϊφόντῃ·
Ἑρμείας δὲ ἄναξ δῶκεν Πέλοπι πληξίππῳ,
αὐτὰρ ὃ αὖτε Πέλοψ δῶκ' Ἀτρέι ποιμένι λαῶν·
Ἀτρεὺς δὲ θνήσκων ἔλιπεν πολύαρνι Θυέστῃ,
αὐτὰρ ὃ αὖτε Θυέστ' Ἀγαμέμνονι λεῖπε φορῆναι,
πολλῇσιν νήσοισι καὶ Ἄργεϊ παντὶ ἀνάσσειν. —
τῷ ὅ γ' ἐρεισάμενος ἔπε' Ἀργείοισι μετηύδα·
„ὦ φίλοι, ἥρωες Δαναοί, θεράποντες Ἄρηος,
Ζεύς με μέγας Κρονίδης ἄτῃ ἐνέδησε βαρείῃ
σχέτλιος, ὃς πρὶν μέν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι,
νῦν δὲ κακὴν ἀπάτην βουλεύσατο καί με κελεύει
δυσκλέα Ἄργος ἱκέσθαι, ἐπεὶ πολὺν ὤλεσα λαόν.
οὕτω που Διὶ μέλλει ὑπερμενέι φίλον εἶναι,
ὃς δὴ πολλάων πολίων κατέλυσε κάρηνα
ἠδ' ἔτι καὶ λύσει· τοῦ γὰρ κράτος ἐστὶ μέγιστον.
αἰσχρὸν γὰρ τόδε γ' ἐστὶ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι,
μὰψ οὕτω τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν Ἀχαιῶν
ἄπρηκτον πόλεμον πολεμιζέμεν ἠδὲ μάχεσθαι
ἀνδράσι παυροτέροισι· τέλος δ' οὔ πώ τι πέφανται.
εἴ περ γάρ κ' ἐθέλοιμεν Ἀχαιοί τε Τρῶές τε
ὅρκια πιστὰ ταμόντες ἀριθμηθήμεναι ἄμφω,

---

111 *μέγας*] Aristarchus, *μέγα* libri fere omnes cum Zenodoto; v. Cobet MCr. 412 et Ludwich AHT. I 205. 297. Cf *I* 18. 116—118] damnat Bekker HBl. II 111; cf. *I* 23 sqq. 121 *πολεμιζέμεν*] *πολεμίζειν* libri.

Τρῶες μὲν λέξασθαι ἐφέστιοι ὅσσοι ἔασιν, II
ἡμεῖς δ' ἐς δεκάδας διακοσμηθεῖμεν Ἀχαιοί,
Τρώων δ' ἄνδρα ἕκαστοι ἑλοίμεθα οἰνοχοεύειν,
πολλαί κεν δεκάδες δευοίατο οἰνοχόοιο.
τόσσον ἐγὼ φημὶ πλέας ἔμμεναι υἷας Ἀχαιῶν
Τρώων, οἳ ναίουσι κατὰ πτόλιν· ἀλλ' ἐπίκουροι
πολλέων ἐκ πολίων ἐγχέσπαλοι ἄνδρες ἔασιν,
οἵ με μέγα πλάζουσι καὶ οὐκ εἰῶσ' ἐθέλοντα
Ἰλίου ἐκπέρσαι εὖ ναιόμενον πτολίεθρον.
ἐννέα δὴ βεβάασι Διὸς μεγάλου ἐνιαυτοὶ
καὶ δὴ δοῦρα σέσηπε νεῶν καὶ σπάρτα λέλυνται,
αἳ δέ που ἡμέτεραί τ' ἄλοχοι καὶ νήπια τέκνα
ἥατ' ἐνὶ μεγάροις ποτιδέγμεναι· ἄμμι δὲ ἔργον
αὔτως ἀκράαντον, οὗ εἵνεκα δεῦρ' ἱκόμεσθα.
ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες·
φεύγωμεν σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
οὐ γὰρ ἔτι Τροίην αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν.“
ὣς φάτο· τοῖσι δὲ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινεν
πᾶσι μετὰ πληθύν, ὅσοι οὐ βουλῆς ἐπάκουσαν.
κινήθη δ' ἀγορὴ φὴ κύματα μακρὰ θαλάσσης
πόντου Ἰκαρίοιο, τὰ μέν τ' εὖρός τε νότος τε
ὤρορ' ἐπαΐξας πατρὸς Διὸς ἐκ νεφελάων.
ὡς δ' ὅτε κινήσῃ ζέφυρος βαθὺ λήιον ἐλθών,

---

125 *Τρῶες*] Aristarchus, *Τρῶας* libri. 127 *ἕκαστοι*] Aristarchum scripsisse censet Ludwich; *ἕκαστον* libri cum Ixione. 130—133] damnabat Aristarchus collato *Θ* 56. 137 *ἥατ'*] *εἵατ(ο)* vel *εἴατ(αι)* libri. 144 *φὴ*] pauci cum Zenodoto, *ὡς* libri plurimi et optimi cum Aristarcho: cf. *Ξ* 499. 147. 148] v. p. 34. 147 *κινήσῃ*] pauci in eis A, *κινήσει* ceteri (rectius); cf. *B* 395 et v. *β* 248.

II *λάβρος ἐπαιγίζων, ἔπι δ' ἠμύει ἀσταχύεσσιν,*
ὣς τῶν πᾶσ' ἀγορὴ κινήθη. τοὶ δ' ἀλαλητῷ
νῆας ἔπ' ἐσσεύοντο, ποδῶν δ' ὑπένερθε κονίη
ἵστατ' ἀειρομένη. τοὶ δ' ἀλλήλοισι κέλευον
ἅπτεσθαι νηῶν ἠδ' ἑλκέμεν εἰς ἅλα δῖαν,
οὐρούς τ' ἐξεκάθαιρον· ἀυτὴ δ' οὐρανὸν ἷκεν
οἴκαδε ἱεμένων· ὑπὸ δ' ᾕρεον ἕρματα νηῶν.
ἔνθα κεν Ἀργεΐοισιν ὑπέρμορα νόστος ἐτύχθη,
εἰ μὴ Ἀθηναίην Ἥρη πρὸς μῦθον ἔειπεν·
„ὢ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἀτρυτώνη,
οὕτω δὴ οἶκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
Ἀργέιοι φεύξονται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης;
κὰδ δέ κεν εὐχωλὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιεν
Ἀργεΐην Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλοὶ Ἀχαιῶν
ἐν Τροίῃ ἀπόλοντο φίλης ἄπο πατρίδος αἴης.
ἀλλ' ἴθι νῦν κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
σοῖς ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρήτυε φῶτα ἕκαστον
μηδὲ ἔα νῆας ἅλαδ' ἑλκέμεν ἀμφιελίσσας.“
ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα,
καρπαλίμως δ' ἵκανε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
εὗρεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον
ἑσταότ', οὐδ' ὅ γε νηὸς ἐυσσέλμοιο μελαίνης

---

147. 148] notavit G. Hermann Opusc. VIII p. 17, damnat Bekker². Cf. *B* 455—483, *Λ* 548—557, *P* 723—759. Aliter se habere videntur: *O* 618—637, *T* 374—379, *Y* 490—503. 148* *ἔπι δ'*] *ἐπί τ'* libri. Hoc loco et similibus *Θ* 340. *Λ* 156 *τε* sequente indicativo ferri posse contra Thierschium affirmabat G. Hermann Opusc. II 57. 168] omittunt libri meliores; cf. *B* 17.

ἅπτετ', ἐπεί μιν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἵκανεν· II
ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
„διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
οὕτω δὴ οἶκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
φεύξεσθ', ἐν νήεσσι πολυκληῗσι πεσόντες;
κὰδ δέ κεν εὐχωλὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιτε
Ἀργείην Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλοὶ Ἀχαιῶν
ἐν Τροίῃ ἀπόλοντο φίλης ἄπο πατρίδος αἴης.
ἀλλ' ἴθι νῦν κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν, μηδέ τ' ἐρώει,
σοῖς δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρήτυε φῶτα ἕκαστον
μηδὲ ἔα νῆας ἅλαδ' ἑλκέμεν ἀμφιελίσσας."
ὣς φάθ', ὃ δὲ ξυνέηκε θεᾶς ὄπα φωνησάσης·
βῆ δὲ θέειν, ἀπὸ δὲ χλαῖναν βάλε, τὴν δ' ἐκόμισσεν
κῆρυξ Εὐρυβάτης Ἰθακήσιος, ὅς οἱ ὀπήδει.
αὐτὸς δ' Ἀτρεΐδεω Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἐλθὼν
δέξατό οἱ σκῆπτρον πατρώιον, ἄφθιτον αἰεί·
σὺν τῷ ἔβη κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
ὅν τινα μὲν βασιλῆα καὶ ἔξοχον ἄνδρα κιχείη,
τὸν δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρητύσασκε παραστάς·
„δαιμόνι', οὔ σε ἔοικε κακὸν ὣς δειδίσσεσθαι,
ἀλλ' αὐτός τε κάθησο καὶ ἄλλους ἵδρυε λαούς.
οὐ γάρ πω σάφα οἶσθ', οἷος νόος Ἀτρεΐωνος·
νῦν μὲν πειρᾶται, τάχα δ' ἴψεται υἷας Ἀχαιῶν.
ἐν βουλῇ δ' οὐ πάντες ἀκούσαμεν οἷον ἔειπεν;
μή τι χολωσάμενος ῥέξῃ κακὸν υἷας Ἀχαιῶν.
θυμὸς δὲ μέγας ἐστὶ διοτρεφέος βασιλῆος,

175 *πολυκληῗσι*] *πολυκλήισι* libri. 194] signum interrogationis posuit Monro, Journ. of. Philol. XI (1882) p. 125 sqq. 196 *διοτρεφέος βασιλῆος*] AC alii cum Aristarcho, *διοτρεφέων βασιλήων* ceteri

II *τιμὴ δ' ἐκ Διός ἐστι, φιλεῖ δέ ἑ μητίετα Ζεύς."*
ὃν δ' αὖ δήμου τ' ἄνδρα ἴδοι βοάοντά τ' ἐφεύροι,
τὸν σκήπτρῳ ἐλάσασκεν ὁμοκλήσασκέ τε μύθῳ·
„δαιμόνι', ἀτρέμας ἧσο καὶ ἄλλων μῦθον ἄκουε,
οἳ σέο φέρτεροί εἰσι· σὺ δ' ἀπτόλεμος καὶ ἄναλκις,
οὔτε ποτ' ἐν πολέμῳ ἐναρίθμιος οὔτ' ἐνὶ βουλῇ.
οὐ μέν πως πάντες βασιλεύσομεν ἐνθάδ' Ἀχαιοί.
οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη· εἷς κοίρανος ἔστω,
εἷς βασιλεύς, ᾧ ἔδωκε Κρόνου πάις ἀγκυλομήτεω
[σκῆπτρόν τ' ἠδὲ θέμιστας, ἵνα σφίσι βασιλεύῃ]."
ὣς ὅ γε κοιρανέων δίεπε στρατόν· οἳ δ' ἀγορήνδε
αὖτις ἐπεσσεύοντο νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων
ἠχῇ, ὡς ὅτε κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης
αἰγιαλῷ μεγάλῳ βρέμεται, σμαραγεῖ δέ τε πόντος.
ἄλλοι μέν ῥ' ἕζοντο, ἐρήτυθεν δὲ καθ' ἕδρας·
Θερσίτης δ' ἔτι μοῦνος ἀμετροεπὴς ἐκολῴα, —
ὃς ἔπεα φρεσὶν ᾗσιν ἄκοσμά τε πολλά τε ᾔδει,
μάψ ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν,
ἀλλ' ὅ τί οἱ εἴσαιτο γελοίιον Ἀργείοισιν
ἔμμεναι. αἴσχιστος δὲ ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθεν·
φολκὸς ἔην, χωλὸς δ' ἕτερον πόδα· τὼ δέ οἱ ὤμω
κυρτώ, ἐπὶ στῆθος συνοχωκότε· αὐτὰρ ὕπερθεν
φοξὸς ἔην κεφαλήν, ψεδνὴ δ' ἐπενήνοθε λάχνη.

---

cum Zenodoto, quod receperunt Nauck (v. BPt. III [1861] p. 305) et alii. 198 *δήμου τ' ἄνδρα*] plerique, *δήμου ἄνδρα* alii in eis A; *τ'* non omittendum esse docuit Bekker HBl. II 165. *βοάοντά*] *βοόωντά* libri.

206] omittunt plerique; cf. *Ι* 99. 213 *ὃς*] *ὅς* (*ὅ* unus) *ῥ'* libri, correxit Bentley; cf. *Α* 70. *Ζ* 351. *ᾔδει*] ita vel *ἤδει* pauci, *ᾔδη* alii, *ἤδη* unus.

ἔχθιστος δ' Ἀχιλῆι μάλιστ' ἦν ἠδ' Ὀδυσῆι·
τὼ γὰρ νεικείεσκε· — τότ' αὖτ' Ἀγαμέμνονι δίῳ
ὀξέα κεκληγὼς λέγ' ὀνείδεα· τῷ δ' ἄρ' Ἀχαιοὶ
ἐκπάγλως κοτέοντο νεμέσσηθέν τ' ἐνὶ θυμῷ·
αὐτὰρ ὃ μακρὰ βοῶν Ἀγαμέμνονα νείκεε μύθῳ·
„Ἀτρεΐδη, τέο δὴ αὖτ' ἐπιμέμφεαι ἠδὲ χατίζεις;
πλεῖαί τοι χαλκοῦ κλισίαι, πολλαὶ δὲ γυναῖκες
εἰσὶν ἐνὶ κλισίῃς ἐξαίρετοι, ἅς τοι Ἀχαιοὶ
πρωτίστῳ δίδομεν, εὖτ' ἂν πτολίεθρον ἕλωμεν.
ἦ ἔτι καὶ χρυσοῦ ἐπιδεύεαι, ὅν κέ τις οἴσει
Τρώων ἱπποδάμων ἐξ Ἰλίου υἷος ἄποινα,
ὅν κεν ἐγὼ δήσας ἀγάγω ἢ ἄλλος Ἀχαιῶν;
ἠὲ γυναῖκα νέην, ἵνα μίσγεαι ἐν φιλότητι,
ἥν τ' αὐτὸς ἄπο νόσφι κατίσχεαι; οὐ μὲν ἔοικεν
ἀρχὸν ἐόντα κακῶν ἐπιβασκέμεν υἷας Ἀχαιῶν.
ὦ πέπονες, κάκ' ἐλέγχε', Ἀχαιίδες, οὐκέτ' Ἀχαιοί·
οἴκαδέ περ σὺν νηυσὶ νεώμεθα, τόνδε δ' ἐῶμεν
αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ γέρα πεσσέμεν, ὄφρα ἴδηται,
ἤ ῥά τί οἱ χἠμεῖς προσαμύνομεν ἠὲ καὶ οὐκί.
ὃς καὶ νῦν Ἀχιλῆα ἕο μέγ' ἀμείνονα φῶτα
ἠτίμησεν· ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας, αὐτὸς ἀπούρας.
ἀλλὰ μάλ' οὐκ Ἀχιλῆι χόλος φρεσίν, ἀλλὰ μεθήμων·
ἦ γὰρ ἄν, Ἀτρεΐδη, νῦν ὕστατα λωβήσαιο.“
ὣς φάτο νεικείων Ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν
Θερσίτης. τῷ δ' ὦκα παρίστατο δῖος Ὀδυσσεύς,

---

225 *δὴ αὖτ'*] Bekker[2] (et ita Zenodotus), *δ' αὖτ'* libri cum Aristarcho; v. *A* 131. 233 *ἄπο νόσφι*] unus liber, *ἀπὸ νόσφι* pauci, *ἀπονόσφι* reliqui. 238 *χἠμεῖς*] *χ' ἡμεῖς* libri; v. La Roche HU. 284.

II *καί μιν ὑπόδρα ἰδὼν χαλεπῷ ἠνίπαπε μύθῳ·*
„Θερσῖτ᾽ ἀκριτόμυθε, λιγύς περ ἐὼν ἀγορητὴς
ἴσχεο μηδ᾽ ἔθελ᾽ οἶος ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν.
οὐ γὰρ ἐγὼ σέο φημὶ χερειότερον βροτὸν ἄλλον
ἔμμεναι, ὅσσοι ἅμ᾽ Ἀτρεΐδῃς ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον·
τῷ οὐκ ἂν βασιλῆας ἀνὰ στόμ᾽ ἔχων ἀγορεύοις
καί σφιν ὀνείδεά τε προφέροις νόστον τε φυλάσσοις.
οὐδέ τί πω σάφα ἴδμεν, ὅπως ἔσται τάδε ἔργα,
ἢ εὖ ἠὲ κακῶς νοστήσομεν υἷες Ἀχαιῶν.
τῷ νῦν Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν
ἧσαι ὀνειδίζων, ὅτι οἱ μάλα πολλὰ διδοῦσιν
ἥρωες Δαναοί; σὺ δὲ κερτομέων ἀγορεύεις;
ἀλλ᾽ ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
εἴ κ᾽ ἔτι σ᾽ ἀφραίνοντα κιχήσομαι ὥς νύ περ ὧδε,
μηκέτ᾽ ἔπειτ᾽ Ὀδυσῆι κάρη ὤμοισιν ἐπείη
μηδ᾽ ἔτι Τηλεμάχοιο πατὴρ κεκλημένος εἴην,
εἰ μὴ ἐγώ σε λαβὼν ἀπὸ μὲν φίλα εἵματα δύσω,
χλαῖνάν τ᾽ ἠδὲ χιτῶνα τά τ᾽ αἰδόα ἀμφικαλύπτει,
αὐτὸν δὲ κλαίοντα θοὰς ἐπὶ νῆας ἀφήσω
πεπληγὼς ἀγορῆθεν ἀεικέσσι πληγῇσιν.“
ὣς ἄρ᾽ ἔφη, σκήπτρῳ δὲ μετάφρενον ἠδὲ καὶ ὤμω
πλῆξεν· ὁ δ᾽ ἰδνώθη, θαλερὸν δέ οἱ ἔκφυγε δάκρυ,
σμῶδιξ δ᾽ αἱματόεσσα μεταφρένου ἒξ ὑπανέστη

252—256] damnabat Aristarchus. 254—256] damnant Wolf, Bekker, ceteri. 256 *Δαναοί;*] signum interrogationis Eustathium (p. 214, 30) secutus posuit I. H. Voſs in versione sua. 262 *αἰδόα*] *αἰδῶ* libri. 266 *ἔκφυγε*] Aristarchus, *ἔκπεσε* libri. 267 *ἒξ ὑπανέστη*] *ἐξ ὑπανέστη* duo e deterioribus, *ἐξυπανέστη* ceteri; v. praef. § 7, I, 2.

σκήπτρου ὕπο χρυσέου. ὁ δ' ἄρ' ἕζετο τάρβησέν τε, II
ἀλγήσας δ', ἀχρεῖον ἰδών, ἀπομόρξατο δάκρυ.
οἱ δὲ καὶ ἀχνύμενοί περ ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν·
ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
„ὢ πόποι, ἦ δὴ μυρί' Ὀδυσσεὺς ἐσθλὰ ἔοργεν
βουλάς τ' ἐξάρχων ἀγαθὰς πόλεμόν τε κορύσσων·
νῦν δὲ τόδε μέγ' ἄριστον ἐν Ἀργείοισιν ἔρεξεν,
ὃς τὸν λωβητῆρα ἐπεσβόλον ἔσχ' ἀγοράων.
οὔ θήν μιν πάλιν αὖτις ἀνήσει θυμὸς ἀγήνωρ
νεικείειν βασιλῆας ὀνειδείοις ἐπέεσσιν."
ὣς φάσαν ἡ πληθύς. ἀνὰ δ' ὁ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς
ἔστη σκῆπτρον ἔχων· πάρα δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη
εἰδομένη κήρυκι σιωπᾶν λαὸν ἀνώγει,
ὡς ἅμα οἱ πρῶτοί τε καὶ ὕστατοι υἷες Ἀχαιῶν
μῦθον ἀκούσειαν καὶ ἐπιφρασσαίατο βουλήν·
ὅ σφιν ἐὺ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
„Ἀτρεΐδη, νῦν δή σε, ἄναξ, ἐθέλουσιν Ἀχαιοὶ
πᾶσιν ἐλέγχιστον θέμεναι μερόπεσσι βροτοῖσιν
οὐδέ τοι ἐκτελέουσιν ὑπόσχεσιν, ἥν περ ὑπέσταν
ἐνθάδ' ἔτι στείχοντες ἀπ' Ἄργεος ἱπποβότοιο,
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι.
ὥς τε γὰρ ἢ παῖδες νεαροὶ χῆραί τε γυναῖκες
ἀλλήλοισιν ὀδύρονται οἶκόνδε νέεσθαι.
ἦ μὴν καὶ πόνος ἐστὶν ἀνιηθέντα νέεσθαι·

---

281 *ἅμα οἱ*] *θ'* post *ἅμα* delevit Nauck BPt. IX p. 332.

284 *νῦν δή*] libri, *νῦν γάρ* Aristarchus, quod praefert Cobet MCr. 319.

291 *πόνος*] libri; *πόθος ἔστι*, quam coniecturam Jahrb. Philol. Paedag. 125 (1882) p. 244 ut meam proposui, eam iam pridem ab aliis

II *καὶ γάρ τίς θ' ἕνα μῆνα μένων ἀπὸ ἧς ἀλόχοιο*
ἀσχαλάει σὺν νηὶ πολυζύγῳ, ὅν περ ἄελλαι
χειμέριαι εἰλέωσιν ὀρινομένη τε θάλασσα·
ἡμῖν δ' ἔνof ἔννατός ἐστι περιτροπέων ἐνιαυτὸς
ἐνθάδε μιμνόντεσσι. τῷ οὐ νεμεσίζομ' Ἀχαιοὺς
ἀσχαλάειν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν· ἀλλὰ καὶ ἔμπης
αἰσχρόν τοι δηρόν τε μένειν κενεόν τε νέεσθαι.
τλῆτε, φίλοι, καὶ μείνατ' ἐπὶ χρόνον, ὄφρα δαῶμεν,
ἢ ἐτεὸν Κάλχας μαντεύεται ἠὲ καὶ οὐκί.
εὖ γὰρ δὴ τόδε ἴδμεν ἐνὶ φρεσίν, ἐστὲ δὲ πάντες
μάρτυροι οὓς μὴ κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι·
χθιζά τε καὶ πρωίζ' ὅτ' ἐς Αὐλίδα νῆες Ἀχαιῶν
ἠγερέθοντο κακὰ Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ φέρουσαι,
ἡμεῖς δ' ἀμφὶ περὶ κρήνην ἱεροὺς κατὰ βωμοὺς
ἔρδομεν ἀθανάτοισι τεληέσσας ἑκατόμβας
καλῇ ὑπὸ πλατανίστῳ, ὅθεν ῥέεν ἀγλαὸν ὕδωρ,
ἔνθ' ἐφάνη μέγα σῆμα· δράκων ἐπὶ νῶτα δαφοινὸς
σμερδαλέος, τόν ῥ' αὐτὸς Ὀλύμπιος ἧκε φάοσδε,
βωμοῦ ὑπαΐξας πρός ῥα πλατάνιστον ὄρουσεν.
ἔνθα δ' ἔσαν στρουθοῖο νεοσσοί, νήπια τέκνα,
ὄζῳ ἔπ' ἀκροτάτῳ πετάλοις ὕπο πεπτηῶτες

---

inventam esse testis est Clarke. Sententiam difficilem Spengel Philol. 23 p. 548 ita expediebat, ut scriberet *ἀνιηθέντ' ἀνέχεσθαι*. 293 *ἀσχαλάει*] *ἀσχαλάᾳ* libri. 295 *ἔννατός*] *εἴνατός* libri. 297 *ἀσχαλάειν*] *ἀσχαλάαν* libri. 300 *ἢ*] A (supra scripto *εἰ*) cum Aristarcho, *εἰ* ceteri libri. 303 *πρωίζ'*] *πρώιζ'* libri fere omnes, *πρωιζὰ* unus, *προΐζ'* C: correxit Bekker[2]. 309 *φάοσδε*] *φόοσδε* D, *φόωσδε* vel *φόως δέ* ceteri. 312 *ὕπο πεπτηῶτες*] *ὑποπεπτηῶτες* libri; v. praef. § 7, I, 2 et cf. ξ 474. χ 362.

ὀκτώ, ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, ἣ τέκε τέκνα. II
ἔνθ' ὅ γε τοὺς ἐλεεινὰ κατήσθιε τετριγῶτας,
μήτηρ δ' ἀμφεποτᾶτο ὀδυρομένη φίλα τέκνα·
τὴν δ' ἐλελιξάμενος πτέρυγος λάβεν ἀμφιαχυῖαν.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ τέκν' ἔφαγε στρουθοῖο καὶ αὐτήν,
τὸν μὲν ἀρίζηλον θῆκεν θεὸς ὅς περ ἔφηνεν·
λᾶαν γάρ μιν ἔθηκε Κρόνου πάις ἀγκυλομήτεω.
ἡμεῖς δ' ἑσταότες θαυμάζομεν, οἷον ἐτύχθη,
ὡς οὖν δεινὰ πέλωρα θεῶν εἰσῆλθ' ἑκατόμβας.
Κάλχας δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοπροπέων ἀγόρευεν·
‚τίπτ' ἄνεῳ ἐγένεσθε, κάρη κομάοντες Ἀχαιοί;
ἡμῖν μὲν τόδ' ἔφηνε τέρας μέγα μητίετα Ζεύς,
ὄψιμον ὀψιτέλεστον, ὅο κλέος οὔ ποτ' ὀλεῖται.
ὡς οὗτος κατὰ τέκν' ἔφαγε στρουθοῖο καὶ αὐτήν,
ὀκτώ, ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, ἣ τέκε τέκνα·
ὣς ἡμεῖς τοσσαῦτ' ἔτεα πτολεμίξομεν αὖθι,
τῷ δεκάτῳ δὲ πόλιν αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν.‘
κεῖνος τὼς ἀγόρευε· τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
ἀλλ' ἄγε μίμνετε πάντες, ἐυκνήμιδες Ἀχαιοί,
αὐτοῦ, εἰς ὅ κεν ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἕλωμεν.“
ὣς ἔφατ'· Ἀργέιοι δὲ μέγ' ἴαχον — ἀμφὶ δὲ νῆες
σμερδαλέον κονάβησαν ἀυσάντων ὑπ' Ἀχαιῶν —

---

318 *ἀρίζηλον*] libri fere omnes, *ἀρίδηλον* Zenodotus, *ἀίζηλον* codex Ambrosianus 1. manu cum Aristarcho, *ἀείζηλον* Apollon. Soph. 16, 29, *ἀίδηλον* Etym. Magn. 41, 44; Cicero de divin. II 64 vertit: ‚abdidit‘.

319] damnabat Aristarchus. 320 sq. *ἐτύχθη, ὡς*] coniunxi Ciceronem l. l. secutus. 323 *ἄνεῳ*] A et alii (cum Aristarcho?), *ἄνεω* CD Ambrosianus reliqui; cf. *ψ* 93 et v. La Roche HTk. 191 sq. et Ludwich AHT. I 214. *κομάοντες*] *κομόωντες* libri. 325 *ὅο*] *ὅον* libri.

II *μῦθον ἐπαινήσαντες Ὀδυσσῆος θείοιο.*
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
„ὢ πόποι, ἦ δὴ παισὶν ἐοικότες ἀγοράεσθε
νηπιάχοις, οἷς οὔ τι μέλει πολεμήια ἔργα.
πῇ δὴ συνθεσίαι τε καὶ ὅρκια βήσεται ἡμῖν;
ἐν πυρὶ δὴ βουλαί τε γενοίατο μήδεά τ᾽ ἀνδρῶν
σπονδαί τ᾽ ἄκρητοι καὶ δεξιαί, ᾗς ἐπέπιθμεν.
αὔτως γὰρ ἐπέεσσ᾽ ἐριδαίνομεν οὐδέ τι μῆχος
εὑρέμεναι δυνάμεσθα, πολὺν χρόνον ἐνθάδ᾽ ἐόντες.
Ἀτρεΐδη, σὺ δ᾽ ἔθ᾽ ὡς πρὶν ἔχων ἀστεμφέα βουλὴν
ἄρχευ᾽ Ἀργεΐοισι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας·
τούσδε δ᾽ ἔα φθινύθειν, ἕνα καὶ δύο, τοί κεν Ἀχαιῶν
νόσφιν βουλεύωσ᾽ — ἄνυσις δ᾽ οὐκ ἔσσεται αὐτῶν —
πρὶν Ἄργοσδ᾽ ἰέναι, πρὶν καὶ Διὸς αἰγιόχοιο
γνώμεναι εἴ τε ψεῦδος ὑπόσχεσις εἴ τε καὶ οὐκί.
φημὶ γὰρ οὖν κατανεῦσαι ὑπερμενέα Κρονίωνα
ἤματι τῷ, ὅτε νηυσὶν ἐν ὠκυπόροισιν ἔβαινον
Ἀργέιοι Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες,
ἀστράπτων ἐπιδέξι᾽, ἐναίσιμα σήματα φαίνων.
τῷ μή τις πρὶν ἐπειγέσθω οἶκόνδε νέεσθαι,
πρίν τινα πὰρ Τρώων ἀλόχῳ κατακοιμηθῆναι,
τίσασθαι δ᾽ Ἑλένης ὁρμήματά τε στοναχάς τε.
εἰ δέ τις ἐκπάγλως ἐθέλει οἶκόνδε νέεσθαι,

---

337 *ἀγοράεσθε*] *ἀγοράασθε* libri. 342 *γὰρ*] unus codex, item Apollon. Soph. 47, 13 et schol. B ad *K* 167, *γάρ ῥ᾽* libri fere omnes.

349 *εἴ τε — εἴ τε*] libri fere omnes et editio Florentina, *εἴ τε — ἠὲ* Aldina prima, inde ceterae editiones (etiam Heyne, Wolf, Spitzner); *ἤ τε — ἦε* posuit Bekker (1843. 1858). Cf. *A* 65. *γ* 90 sq. et v. Lange, Homer. Gebrauch d. Partikel *εἰ*, II p. 533. 351 *ἐν*] *ἐπ᾽* alii.

ἁπτέσθω ἧς νηὸς ἐυσσέλμοιο μελαίνης, II
ὄφρα πρόσθ' ἄλλων θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ.
ἀλλά, ἄναξ, αὐτός τ' εὖ μήδεο πείθεό τ' ἄλλῳ·
οὔ τοι ἀπόβλητον ἔπος ἔσσεται, ὅττι κεν εἴπω.
κρῖν' ἄνδρας κατὰ φῦλα, κατὰ φρήτρας, Ἀγάμεμνον,
ὡς φρήτρη φρήτρηφιν ἀρήγῃ, φῦλα δὲ φύλοις.
εἰ δέ κεν ὣς ἔρξῃς καί τοι πείθωνται Ἀχαιοί,
γνώσῃ ἔπειθ', ὅς θ' ἡγεμόνων κακὸς ὅς τέ νυ λαῶν,
ἠδ' ὅς κ' ἐσθλὸς ἔῃσι· κατὰ σφέας γὰρ μαχέονται·
γνώσῃ δ', ἢ καὶ θεσπεσίῃ πόλιν οὐκ ἀλαπάζεις
ἢ ἀνδρῶν κακότητι καὶ ἀφραδίῃ πολέμοιο."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
„ἦ μὰν αὖτ' ἀγορῇ νικᾷς, γέρον, υἷας Ἀχαιῶν.
αἲ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
τοιοῦτοι δέκα μοι συμφράδμονες εἶεν Ἀχαιῶν·
τῷ κε τάχ' ἠμύσειε πόλις Πριάμοιο ἄνακτος
χερσὶν ὑφ' ἡμετέρῃσιν ἁλοῦσά τε περθομένη τε.
ἀλλά μοι αἰγίοχος Κρονίδης Ζεὺς ἄλγε' ἔδωκεν,
ὅς με μετ' ἀπρήκτους ἔριδας καὶ νείκεα βάλλει·
καὶ γὰρ ἐγὼν Ἀχιλεύς τε μαχεσσάμεθ' εἵνεκα κούρης
ἀντιβίοις ἐπέεσσιν, ἐγὼ δ' ἦρχον χαλεπαίνων.
εἰ δέ ποτ' ἔς γε μίαν βουλεύσομεν, οὐκέτ' ἔπειτα
Τρωσὶν ἀνάβλησις κακοῦ ἔσσεται, οὐδ' ἠβαιόν.
νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον, ἵνα ξυνάγωμεν Ἄρηα·
εὖ μέν τις δόρυ θηξάσθω, εὖ δ' ἀσπίδα θέσθω,

---

367 *γνώσῃ*] *γνώσεαι* libri. *ἢ καὶ*] *εἰ καὶ* libri. *ἀλαπάζεις*] *ἀλαπάξεις* libri, correxit Bekker HBl. II 27. 377 *μαχεσσάμεθ'*] AC alii, *μαχεσάμεθ'* D, *μαχησάμεθ'* reliqui.

II *εὖ δέ τις ἵπποισιν δεῖπνον δότω ὠκυπόδεσσιν,*
εὖ δέ τις ἅρματος ἀμφὶς ἰδὼν πολέμοιο μεδέσθω,
ὥς κε πανημέριοι στυγερῷ κρινώμεθ' Ἄρηι.
οὐ γὰρ παυσωλή γε μετέσσεται, οὐδ' ἠβαιόν,
εἰ μὴ νὺξ ἐλθοῦσα διακρινέει μένος ἀνδρῶν.
ἱδρώσει μέν τευ τελαμὼν ἀμφὶ στήθεσφιν
ἀσπίδος ἀμφιβρότης, περὶ δ' ἔγχεϊ χεῖρα καμεῖται·
ἱδρώσει δέ τευ ἵππος ἐΰξοον ἅρμα τιταίνων.
ὃν δέ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε μάχης ἐθέλοντα νοήσω
μιμνάζειν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, οὔ οἱ ἔπειτα
ἄρκιον ἐσσεῖται φυγέειν κύνας ἠδ' οἰωνούς."
ὣς ἔφατ'· Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον, ὡς ὅτε κῦμα
ἀκτῇ ἔφ' ὑψηλῇ, ὅτε κινήσῃ νότος ἐλθών,
προβλῆτι σκοπέλῳ, τὸν δ' οὔ ποτε κύματα λείπει
παντοίων ἀνέμων, ὅτ' ἂν ἔνθ' ἢ ἔνθα γένωνται.
ἀνστάντες δ' ὀρέοντο κεδασθέντες κατὰ νῆας
κάπνισσάν τε κατὰ κλισίας καὶ δεῖπνον ἕλοντο.
ἄλλος δ' ἄλλῳ ἔρεζε θεῶν αἰειγενετάων,
εὐχόμενος θάνατόν τε φυγεῖν καὶ μῶλον Ἄρηος.
αὐτὰρ ὁ βοῦν ἱέρευσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
πίονα πενταέτηρον ὑπερμενέι Κρονίωνι,
κίκλησκεν δὲ γέροντας ἀριστῆας Παναχαιῶν·
Νέστορα μὲν πρώτιστα καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα,
αὐτὰρ ἔπειτ' Αἴαντε δύω καὶ Τυδέος υἱόν,
ἕκτον δ' αὖτ' Ὀδυσῆα Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον.
αὐτόματος δέ οἱ ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·

---

388 *στήθεσφιν*] AC alii, *στήθεσ(σ)ιν* reliqui: cf. *E* 722. *M* 401.
395 *κινήσῃ*] A et alii, *κινήσει* reliqui; v. *B* 147.

ᾔδεε γὰρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεόν, ὡς ἐπονεῖτο. II
βοῦν δὲ περίστησάν τε καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο.
τοῖσιν δ' εὐχόμενος μετέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
„Ζεῦ κύδιστε μέγιστε, κελαινεφές, αἰθέρι ναίων,
μὴ πρὶν ἠέλιον δῦναι καὶ ἐπὶ κνέφας ἐλθεῖν,
πρίν με κάτα πρηνὲς βαλέειν Πριάμοιο μέλαθρον
αἰθαλόεν, πρῆσαι δὲ πυρὸς δηίοιο θύρετρα,
Ἑκτόρεον δὲ χιτῶνα περὶ στήθεσσι δαΐξαι
χαλκῷ ῥωγαλέον· πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι
πρηνέες ἐν κονίῃσιν ὀδὰξ λαζοίατο γαῖαν."
ὣς ἔφατ'· οὐ δ' ἄρα πώς οἱ ἐπεκραίαινε Κρονίων,
ἀλλ' ὅ γε δέκτο μὲν ἱρά, πόνον δ' ἀμέγαρτον ὄφελλεν.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
αὐέρυσαν μὲν πρῶτα καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
μηρούς τ' ἐξέταμον κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν
δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.
καὶ τὰ μὲν ἂρ σχίζῃσιν ἀφύλλοισιν κατέκαιον,
σπλάγχνα δ' ἄρ' ἀμπείραντες ὑπείρεχον Ἡφαίστοιο.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
μίστυλλόν τ' ἄρα τἆλλα καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν
ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου τετύκοντό τε δαῖτα,
δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐίσης.

---

410 *περίστησάν τε*] *περιστήσαντο* libri, correxit Bekker (iam 1843): cf. *μ* 356. 413 *πρὶν ἠέλιον*] *ἐπ'* ante *ἠέλιον* delevit Duentzer: *πρίν γ'* coniecit van Herwerden Qee. 3. Cf. *E* 288. *X* 266. 419 *οὐ δ'*] *οὐδ'* libri: disiunxerat Heyne. * *πώς οἱ*] *πώ* (*πῶ*, *πω* singuli) *οἱ* libri: cf. *Γ* 302. 427 *σπλάγχν' ἐπάσαντο*] libri, *σπλάγχνα πάσαντο* Aristarchus; cf. *A* 464.

αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
„Ἀτρεΐδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
μηκέτι νῦν δήθ' αὖθι λεγώμεθα μηδ' ἔτι δηρὸν
ἀμβαλλώμεθα ἔργον, ὃ δὴ θεὸς ἐγγυαλίζει.
ἀλλ' ἄγε, κήρυκες μὲν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
λαὸν κηρύσσοντες ἀγειρόντων κατὰ νῆας,
ἡμεῖς δ' ἀθρόοι ὧδε κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
ἴομεν, ὄφρα κε θᾶσσον ἐγείρομεν ὀξὺν Ἄρηα.“
ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
αὐτίκα κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσεν
κηρύσσειν πόλεμόνδε κάρη κομάοντας Ἀχαιούς.
οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα.
οἱ δ' ἀμφ' Ἀτρεΐωνα διοτρεφέες βασιλῆες
θῦνον κρίνοντες, μέτα δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη
αἰγίδ' ἔχουσ' ἐρίτιμον, ἀγήραον ἀθανάτην τε·
τῆς ἑκατὸν θύσανοι παγχρύσεοι ἠερέθονται
πάντες ἐϋπλεκέες, ἑκατόμβοιος δὲ ἕκαστος.
σὺν τῇ παιφάσσουσα διέσσυτο λαὸν Ἀχαιῶν
ὀτρύνουσ' ἰέναι· ἐν δὲ σθένος ὦρσεν ἑκάστῳ
καρδίῃ, ἄλληκτον πολεμιζέμεν ἠδὲ μάχεσθαι.
τοῖσι δ' ἄφαρ πόλεμος γλυκίων γένετ' ἠὲ νέεσθαι
ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
ἠύτε πῦρ ἀΐδηλον ἐπιφλέγει ἄσπετον ὕλην

---

443 *κομάοντας*] *κομόωντας* libri. 447 *ἀγήραον*] libri plurimi et optimi, *ἀγήρω τ'* unus, *ἀγήρων* reliqui cum Aristophane et Aristarcho. 452 *πολεμιζέμεν*] *πολεμίζειν* libri. 455—458] damnant Bekker[2], Koechly; cf. *B* 147 sq.

οὔρεος ἐν κορυφῇς, ἕκαθεν δέ τε φαίνεται αὐγή, II
ὣς τῶν ἐρχομένων ἀπὸ χαλκοῦ θεσπεσίοιο
αἴγλη παμφανάουσα δι' αἰθέρος οὐρανὸν ἷκεν.
τῶν δ', ὥς τ' ὀρνίθων πετεηνῶν ἔθνεα πολλά,
χηνῶν ἢ γεράνων ἢ κύκνων δουλιχοδείρων,
Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι Καϋστρίου ἀμφὶ ῥέεθρα
ἔνθα καὶ ἔνθα ποτῶνται ἀγαλλόμενα πτερύγεσσιν,
κλαγγηδὸν προκαθιζόντων, σμαραγεῖ δέ τε λειμών·
ὣς τῶν ἔθνεα πολλὰ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων
ἐς πεδίον προχέοντο Σκαμάνδριον, αὐτὰρ ὑπο χθὼν
σμερδαλέον κονάβιζε ποδῶν αὐτῶν τε καὶ ἵππων.
ἔσταν δ' ἐν λειμῶνι Σκαμανδρίῳ ἀνθεμόεντι
μυρίοι, ὅσσα τε φύλλα καὶ ἄνθεα γίγνεται ὥρῃ.
ἠύτε μυιάων ἁδινάων ἔθνεα πολλά,
αἵ τε κατὰ σταθμὸν ποιμνήιον ἠλάσκουσιν
ὥρῃ εἰαρινῇ, ὅτε τε γλάγος ἄγγεα δεύει,
τόσσοι ἐπὶ Τρώεσσι κάρη κομάοντες Ἀχαιοὶ
ἐν πεδίῳ ἵσταντο, διαρραῖσαι μεμαῶτες.
τοὺς δ', ὥς τ' αἰπόλια πλατἔ αἰγῶν αἰπόλοι ἄνδρες
ῥεῖα διακρίνωσιν, ἐπεί κε νομῷ μιγέωσιν,
ὣς τοὺς ἡγεμόνες διεκόσμεον ἔνθα καὶ ἔνθα

---

458 *παμφανάουσα*] *παμφανόωσα* libri. 459—468] damnat Mauritius Haupt (v. Lachmann, Betrachtungen üb. Homers Ilias[3], p. 103). Cf. 455 sqq. 461 *Ἀσίῳ*] pauci in eis C, *Ἀσίω* AD reliqui libri et grammatici veteres; v. Ludwich AHT. I p. 219. 469—473] damnant Bekker[2], Koechly; cf. 455 sqq. 471 *ὥρῃ εἰαρινῇ*] *ἐν* post *ὥρῃ* Bentleium secutus delevit Bekker[2], qui comparat *Θ* 307. *ε* 485. Cf. *Π* 643. *σ* 367. *χ* 301. 472 *κομάοντες*] *κομόωντες* libri. 474—479] damnat Haupt l. l. Cf. 459 sqq.

II ὑσμίνηνδ' ἰέναι, μέτα δὲ κρείων Ἀγαμέμνων
ὄμματα καὶ κεφαλὴν ἴκελος Διὶ τερπικεραύνῳ,
Ἄρεϊ δὲ ζώνην, στέρνον δὲ Ποσειδάωνι.
ἠύτε βοῦς ἀγέληφι μέγ' ἔξοχος ἔπλετο πάντων
ταῦρος· ὁ γάρ τε βόεσσι μεταπρέπει ἀγρομένῃσιν·
τοῖον ἄρ' Ἀτρεΐδην θῆκε Ζεὺς ἤματι κείνῳ,
ἐκπρεπέ' ἐν πολλοῖσι καὶ ἔξοχον ἡρώεσσιν.
ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι, —
ὑμεῖς γὰρ θεαί ἐστε πάρεστέ τε ἴστε τε πάντα,
ἡμεῖς δὲ κλέος οἶον ἀκούομεν οὐδέ τι ἴδμεν —
οἵ τινες ἡγεμόνες Δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν.
πληθὺν δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω,
οὐδ' εἴ μοι δέκα μὲν γλῶσσαι δέκα δὲ στόματ' εἶεν,
φωνὴ δ' ἄρρηκτος, χάλκεον δέ μοι ἦτορ ἐνείη,
εἰ μὴ Ὀλυμπιάδες Μοῦσαι Διὸς αἰγιόχοιο
θυγατέρες μνησαίαθ', ὅσοι ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον.
ἀρχοὺς αὖ νηῶν ἐρέω νῆάς τε προπάσας.
Βοιωτῶν μὲν Πηνέλεως καὶ Λήιτος ἦρχον
Ἀρκεσίλαός τε Προθοήνωρ τε Κλονίος τε,
οἵ θ' Ὑρίην ἐνέμοντο καὶ Αὐλίδα πετρήεσσαν
Σχοῖνόν τε Σκῶλόν τε πολύκνημόν τ' Ἐτεωνόν,
Θέσπειαν Γραῖάν τε καὶ εὐρύχορον Μυκαλησσόν,
οἵ τ' ἀμφ' Ἅρμ' ἐνέμοντο καὶ Εἰλέσιον καὶ Ἐρύθρας,
οἵ τ' Ἐλεῶν' εἶχον ἠδ' Ὕλην καὶ Πετεῶνα,
Ὠκαλέην Μεδεῶνά τ' ἐυκτίμενον πτολίεθρον,
Κώπας Εὔτρησίν τε πολυτρήρωνά τε Θίσβην,

480—483] damnant Bekker[2], Koechly; cf. 455 sqq. 491—493] damnat Bekker[2].

οἵ τε Κορώνειαν καὶ ποιήενθ' Ἁλίαρτον, II
οἵ τε Πλάταιαν ἔχον ἠδ' οἳ Γλίσαντ' ἐνέμοντο,
οἵ θ' Ὑποθήβας εἶχον ἐυκτίμενον πτολίεθρον
Ὀγχηστόν θ' ἱερόν, Ποσιδήιον ἀγλαὸν ἄλσος,
οἵ τε πολυστάφυλον Ἄρνην ἔχον, οἵ τε Μίδειαν
Νῖσάν τε ζαθέην Ἀνθηδόνα τ' ἐσχατάουσαν.
τῶν μὲν πεντήκοντα νέες κίον, ἐν δὲ ἑκάστῃ
κοῦροι Βοιωτῶν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι βαῖνον.
οἳ δ' Ἀσπληδόνα ναῖον ἰδ' Ὀρχομενὸν Μινύειον,
τῶν ἦρχ' Ἀσκάλαφος καὶ Ἰάλμενος υἷες Ἄρηος,
οὓς τέκεν Ἀστυόχη δόμῳ Ἄκτορος Ἀζεΐδαο
παρθένος αἰδοίη, ὑπερώιον εἰσαναβᾶσα,
Ἄρηι κρατερῷ· ὃ δέ οἱ παρελέξατο λάθρῃ.
τοῖς δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχάοντο.
αὐτὰρ Φωκήων Σχεδίος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον
υἱέες Ἰφίτοο μεγαθύμου Ναυβολίδαο,
οἳ Κυπάρισσον ἔχον Πυθῶνά τε πετρήεσσαν
Κρῖσάν τε ζαθέην καὶ Δαυλίδα καὶ Πανοπῆα,
οἵ τ' Ἀνεμώρειαν καὶ Ὑάμπολιν ἀμφενέμοντο,
οἵ τ' ἄρα πὰρ ποταμὸν Κηφισὸν δῖον ἔναιον,
οἵ τε Λίλαιαν ἔχον πηγῇς ἔπι Κηφισοῖο.
τοῖς δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
οἳ μὲν Φωκήων στίχας ἵστασαν ἀμφιέποντες,
Βοιωτῶν δ' ἔμπλην ἐπ' ἀριστερὰ θωρήσσοντο.
Λοκρῶν δ' ἡγεμόνευεν Ὀιλῆος ταχὺς Αἴας —

504 Γλίσαντ'] utrum ita an Γλισᾶντ' scribendum esset, veteres grammatici dubitabant et codices inter se discrepant. Cf. quae adnotavit Spitzner. 508 ἐσχατάουσαν] ἐσχατόωσαν libri. 516 ἐστιχάοντο] ἐστιχόωντο libri. 518 Ἰφίτοο] Ἰφίτου libri.

II *μείων, οὔ τι τόσος γε ὅσος Τελαμώνιος Αἴας,*
ἀλλὰ πολὺ μείων· ὀλίγος μὲν ἔην, λινοθώρηξ,
ἐγχείῃ δ᾽ ἐκέκαστο Πανέλληνας καὶ Ἀχαιούς, —
οἳ Κῦνόν τ᾽ ἐνέμοντ᾽ Ὀπόεντά τε Καλλίαρόν τε
Βῆσσάν τε Σκάρφην τε καὶ Αὐγειὰς ἐρατεινὰς
Τάρφην τε Θρόνιόν τε Βοαγρίου ἀμφὶ ῥέεθρα.
τῷ δ᾽ ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο
Λοκρῶν, οἳ ναίουσι πέρην ἱερῆς Εὐβοίης.
οἳ δ᾽ Εὔβοιαν ἔχον μένεα πνείοντες Ἄβαντες,
Χαλκίδα τ᾽ Εἰρέτριάν τε πολυστάφυλόν θ᾽ Ἱστίαιαν
Κήρινθόν τ᾽ ἔφαλον Δίου τ᾽ αἰπὺ πτολίεθρον
οἵ τε Κάρυστον ἔχον ἠδ᾽ οἳ Στύρα ναιετάεσκον,
τῶν αὖθ᾽ ἡγεμόνευ᾽ Ἐλεφήνωρ ὄζος Ἄρηος
Χαλκωδοντιάδης, μεγαθύμων ἀρχὸς Ἀβάντων.
τῷ δ᾽ ἅμ᾽ Ἄβαντες ἕποντο θοοί, ὄπιθεν κομάοντες,
αἰχμηταί, μεμαῶτες ὀρεκτῇσιν μελίῃσιν
θώρηκας ῥήξειν δηίων ἀμφὶ στήθεσσιν.
τῷ δ᾽ ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
οἳ δ᾽ ἄρ᾽ Ἀθήνας εἶχον ἐυκτίμενον πτολίεθρον,
δῆμον Ἐρεχθῆος μεγαλήτορος, — ὅν ποτ᾽ Ἀθήνη
θρέψε Διὸς θυγάτηρ, τέκε δὲ ζείδωρος ἄρουρα·
κὰδ δ᾽ ἐν Ἀθήνῃς εἷσεν ἑῷ ἐν πίονι νηῷ,
ἔνθα δέ μιν ταύροισι καὶ ἀρνειοῖς ἱλάονται
κοῦροι Ἀθηναίων περιτελλομένων ἐνιαυτῶν· —
τῶν αὖθ᾽ ἡγεμόνευ᾽ υἱὸς Πετεῶο Μενεσθεύς.

---

539 *ναιετάεσκον*] *ναιετάασκον* libri. 542 *κομάοντες*] *κομόωντες* libri. 546] ab hoc versu incipere interpolationem Pisistrati contendebat Dieuchidas Megarensis (apud Diogenem Laertium I 57). 549 *ἐν πίονι*] AC alii, *ἐνὶ πίονι* reliqui.

τῷ δ' οὔ πώ τις ὁμοῖος ἐπιχθόνιος γένετ' ἀνὴρ
κοσμῆσαι ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας·
Νέστωρ οἶος ἔριζεν, ὃ γὰρ προγενέστερος ἦεν.
τῷ δ' ἅμα πεντήκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Αἴας δ' ἐκ Σαλαμῖνος ἄγεν δύο καὶ δέκα νῆας·
στῆσε δ' ἄγων, ἵν' Ἀθηναίων ἵσταντο φάλαγγες.
οἳ δ' Ἄργος τ' εἶχον Τίρυνθά τε τειχιόεσσαν,
Ἑρμιόνην Ἀσίνην τε βαθὺν κατὰ κόλπον ἐχούσας,
Τροιζῆν' Ἠιόνας τε καὶ ἀμπελόεντ' Ἐπίδαυρον,
οἵ τ' ἔχον Αἴγιναν Μάσητά τε κοῦροι Ἀχαιῶν,
τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης
καὶ Σθένελος Καπανῆος ἀγακλειτοῦ φίλος υἱός·
τοῖσι δ' ἅμ' Εὐρύαλος τρίτατος κίεν ἰσόθεος φώς,
Μηκιστῆος ὑὸς Ταλαϊονίδαο ἄνακτος.
συμπάντων δ' ἡγεῖτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
τοῖσι δ' ἅμ' ὀγδώκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
οἳ δὲ Μυκήνας εἶχον ἐυκτίμενον πτολίεθρον
ἀφνειόν τε Κόρινθον ἐυκτιμένας τε Κλεωνάς,
Ὀρνειάς τ' ἐνέμοντο Ἀραιθυρέην τ' ἐρατεινὴν
καὶ Σικυῶν', ὅθ' ἄρ' Ἄδρηστος πρῶτ' ἐμβασίλευεν,
οἵ θ' Ὑπερησίην τε καὶ αἰπεινὴν Γονόεσσαν
Πελλήνην τ' εἶχον ἠδ' Αἴγιον ἀμφενέμοντο

558] omittunt pauci in eis A, noverat Aristoteles Rhetor. I 15, damnabat Aristarchus; a Pisistrato vel Solone hunc versum additum esse Megarenses arguebant, quod narrant Strabo IX p. 394, Diogenes Laertius I 48. (57), alii. Cf. Ritschl Opusc. I 53 sqq., de Wilamowitz HU. 239 sqq. 251, Ludwich AHT. II 394 sqq. 566 *Μηκιστῆος*] *Μηκιστέος* vel *Μηκιστέως* libri; v. praef. II. § 3, 15 *γ*. *ὑὸς*] *υἱὸς* libri; v. praef. II. § 8.

II Αἰγιαλόν τ' ἀνὰ πάντα καὶ ἀμφ' Ἑλίκην εὐρεῖαν,
τῶν ἑκατὸν νηῶν ἦρχε κρείων Ἀγαμέμνων
Ἀτρεΐδης. ἅμα τῷ γε πολὺ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι
λαοὶ ἕποντ'· ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσετο νώροπα χαλκὸν
κυδιάων· πᾶσιν δὲ μετέπρεπεν ἡρώεσσιν,
οὕνεκ' ἄριστος ἔην πολὺ δὲ πλείστους ἄγε λαούς.
οἳ δ' εἶχον κοίλην Λακεδαίμονα καιετάεσσαν
Φᾶρίν τε Σπάρτην τε πολυτρήρωνά τε Μέσσην,
Βρυσειάς τ' ἐνέμοντο καὶ Αὐγειὰς ἐρατεινάς,
οἵ τ' ἄρ' Ἀμύκλας εἶχον Ἕλος τ' ἔφαλον πτολίεθρον,
οἵ τε Λάαν εἶχον ἠδ' Οἴτυλον ἀμφενέμοντο,
τῶν οἱ ἀδελφεὸς ἦρχε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
ἑξήκοντα νεῶν· ἀπάτερθε δὲ θωρήσσοντο.
ἐν δ' αὐτὸς κίεν ᾗσι προθυμίῃσι πεποιθώς,
ὀτρύνων πόλεμόνδε· μάλιστα δὲ ἵετο θυμῷ
τίσασθαι Ἑλένης ὁρμήματά τε στοναχάς τε.
οἳ δὲ Πύλον τ' ἐνέμοντο καὶ Ἀρήνην ἐρατεινὴν
καὶ Θρύον, Ἀλφειοῖο πόρον, καὶ ἐΰκτιτον Αἰπὺ
καὶ Κυπαρισσήεντα καὶ Ἀμφιγένειαν ἔναιον
καὶ Πτελεὸν καὶ Ἕλος καὶ Δώριον, ἔνθα τε Μοῦσαι
ἀντόμεναι Θάμυριν τὸν Θρήικα παῦσαν ἀοιδῆς
Οἰχαλίηθεν ἰόντα παρ' Εὐρύτου Οἰχαλιῆος· —
στεῦτο γὰρ εὐχόμενος νικησέμεν, εἴ περ ἂν αὐταὶ
Μοῦσαι ἀείδοιεν κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο·
αἳ δὲ χολωσάμεναι πηρὸν θέσαν, αὐτὰρ ἀοιδὴν
θεσπεσίην ἀφέλοντο καὶ ἐκλέλαθον κιθαριστύν· —

579 *κυδιάων*] *κυδιόων* libri. *πᾶσιν δὲ*] Zenodotus et in altera editione Aristarchus, *ὅτι* (*καὶ* unus) *πᾶσι* libri. 581 *καιετάεσσαν*] Zenodotus, *κητώεσσαν* libri; cf. *δ* 1 et v. Nauck BPt. 25 p. 473.

τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
τῷ δ' ἐνενήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχάοντο.
οἳ δ' ἔχον Ἀρκαδίην ὑπὸ Κυλλήνης ὄρος αἰπὺ
Αἰπύτιον παρὰ τύμβον, ἵν' ἀνέρες ἀγχιμαχηταί,
οἳ Φενεόν τ' ἐνέμοντο καὶ Ὀρχομενὸν πολύμηλον
Ῥίπην τε Στρατίην τε καὶ ἠνεμόεσσαν Ἐνίσπην,
καὶ Τεγέην εἶχον καὶ Μαντινέην ἐρατεινήν,
Στύμφηλόν τ' εἶχον καὶ Παρρασίην ἐνέμοντο,
τῶν ἦρχ' Ἀγκαίοιο πάις κρείων Ἀγαπήνωρ,
ἑξήκοντα νεῶν· πολέες δ' ἐν νηὶ ἑκάστῃ
Ἀρκάδες ἄνδρες ἔβαινον, ἐπιστάμενοι πολεμίζειν.
αὐτὸς γάρ σφιν δῶκεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
νῆας ἐυσσέλμους, περάειν ἐπὶ οἴνοπα πόντον,
Ἀτρεΐδης, ἐπεὶ οὔ σφι θαλάσσια ἔργα μεμήλει.
οἳ δ' ἄρα Βουπράσιόν τε καὶ Ἤλιδα δῖαν ἔναιον,
ὅσσον ἔφ' Ὑρμίνη καὶ Μύρσινος ἐσχατάουσα
πέτρη τ' Ὠλενίη καὶ Ἀλείσιον ἐντὸς ἐέργει,
τῶν αὖ τέσσαρες ἀρχοὶ ἔσαν, δέκα δ' ἀνδρὶ ἑκάστῳ
νῆες ἕποντο θοαί, πολέες δ' ἔμβαινον Ἐπειοί.
τῶν μὲν ἄρ' Ἀμφίμαχος καὶ Θάλπιος ἡγησάσθην,
υἷες ὃ μὲν Κτεάτου ὃ δ' ἄρ' Εὐρύτου, Ἀκτορίωνε·
τῶν δ' Ἀμαρυγκεΐδης ἦρχε κρατερὸς Διώρης·
τῶν δὲ τετάρτων ἦρχε Πολύξεινος θεοειδὴς
υἱὸς Ἀγασθένεος Αὐγηιάδαο ἄνακτος.
οἳ δ' ἐκ Δουλιχίοιο Ἐχινάων θ' ἱεράων

---

602 ἐστιχάοντο] ἐστιχόωντο libri. 605 Φενεόν] pauci, ita Strabo et Stephanus Byzantius, Φένεόν libri plerique. 613 περάειν] περάαν libri. 616 ἐσχατάουσα] ἐσχατόωσα libri. 617 Ἀλείσιον] libri; cf. Λ 757.

II *νήσων, αἳ ναίουσι πέρην ἁλός, Ἤλιδος ἄντα,*
τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε Μέγης ἀτάλαντος Ἄρηι
Φυλεΐδης, ὃν τίκτε διίφιλος ἱππότα Φυλεύς,
ὅς ποτε Δουλίχιόνδ' ἀπενάσσατο πατρὶ χολωθείς.
τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς ἦγε Κεφαλλῆνας μεγαθύμους,
οἵ ῥ' Ἰθάκην εἶχον καὶ Νήριτον εἰνοσίφυλλον,
καὶ Κροκύλει' ἐνέμοντο καὶ Αἰγίλιπα τρηχεῖαν,
οἵ τε Ζάκυνθον ἔχον ἠδ' οἳ Σάμον ἀμφενέμοντο,
οἵ τ' ἤπειρον ἔχον ἠδ' ἀντιπέραι' ἐνέμοντο.
τῶν μὲν Ὀδυσσεὺς ἦρχε Διὶ μῆτιν ἀτάλαντος·
τῷ δ' ἅμα νῆες ἕποντο δυώδεκα μιλτοπάρηοι.
Αἰτωλῶν δ' ἡγεῖτο Θόας Ἀνδραίμονος υἱός,
οἳ Πλευρῶν' ἐνέμοντο καὶ Ὤλενον ἠδὲ Πυλήνην
Χαλκίδα τ' ἀγχίαλον Καλυδῶνά τε πετρήεσσαν.
οὐ γὰρ ἔτ' Οἰνῆος μεγαλήτορος υἱέες ἦσαν —
οὐδ' ἄρ' ἔτ' αὐτὸς ἔην —, θάνε δὲ ξανθὸς Μελέαγρος·
τῷ δ' ἐπὶ πάντ' ἐτέταλτο ἀνασσέμεν Αἰτωλοῖσιν.
τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Κρητῶν δ' Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν,
οἳ Κνωσόν τ' εἶχον Γόρτυνά τε τειχιόεσσαν,
Λύκτον Μίλητόν τε καὶ ἀργινόεντα Λύκαστον
Φαιστόν τε Ῥύτιόν τε, πόλις εὖ ναιεταούσας,
ἄλλοι θ' οἳ Κρήτην ἑκατόμπολιν ἀμφενέμοντο.
τῶν μὲν ἄρ' Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν

---

646 *Κνωσόν*] *Κνωσσόν* alii in eis C. 648 *πόλις*] ex A recepit Bekker[2], *πόλεις* habent ceteri libri: cf. *Ι* 328. *Σ* 342. 490. *ϑ* 560. 574, *ἐπάλξις* *Μ* 258, *ἀκοίτις* *κ* 7, *ὄις*. *ναιεταούσας*] *ναιεταώσας* libri.

Μηριόνης τ' ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρεϊφόντῃ· II
τοῖσι δ' ἅμ' ὀγδώκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Τληπόλεμος δ' Ἡρακλεΐδης ἠΰς τε μέγας τε
ἐκ Ῥόδου ἐννέα νῆας ἄγεν Ῥοδίων ἀγερώχων,
οἳ Ῥόδον ἀμφενέμοντο διὰ τρίχα κοσμηθέντες,
Λίνδον Ἰηλυσόν τε καὶ ἀργινόεντα Κάμειρον.
τῶν μὲν Τληπόλεμος δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν,
ὃν τέκεν Ἀστυόχεια βίῃ Ἡρακληείῃ· —
τὴν ἄγετ' ἐξ Ἐφύρης ποταμοῦ ἀπὸ Σελλήεντος,
πέρσας ἄστεα πολλὰ διοτρεφέων αἰζηῶν.
Τληπόλεμος δ' ἐπεὶ οὖν τράφ' ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτῳ,
αὐτίκα πατρὸς ἑοῖο φίλον μήτρωα κατέκτα
ἤδη γηράσκοντα Λικύμνιον ὄζον Ἄρηος.
αἶψα δὲ νῆας ἔπηξε, πολὺν δ' ὅ γε λαὸν ἀγείρας
βῆ φεύγων ἐπὶ πόντον· ἀπείλησαν γάρ οἱ ἄλλοι
υἱέες υἱωνοί τε βίης Ἡρακληείης.
αὐτὰρ ὅ γ' ἐς Ῥόδον ἷξεν ἀλώμενος, ἄλγεα πάσχων. —
τριχθὰ δὲ ᾤκηθεν καταφυλαδόν, ἠδ' ἐφίληθεν
ἐκ Διός, ὅς τε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσει·
καί σφιν θεσπέσιον πλοῦτον κατέχευε Κρονίων.
Νιρεὺς αὖ Σύμηθεν ἄγε τρεῖς νῆας ἐΐσας,
Νιρεὺς Ἀγλαΐης υἱὸς Χαρόποιό τ' ἄνακτος,
Νιρεύς, ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθεν
τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα·
ἀλλ' ἀλαπαδνὸς ἔην, παῦρος δέ οἱ εἵπετο λαός.

---

656 *Κάμειρον*] *Κάμιρον* alii. 661 *τράφ' ἐνὶ*] AC alii, *τράφεν ἐνὶ* alii, *τράφ' ἐν* et *τράφη ἐν* singuli. Cf. *E* 555. *H* 199. *Φ* 279, ab altera parte *Γ* 201. *Δ* 222.

II οἳ δ' ἄρα Νίσυρόν τ' εἶχον Κράπαθόν τε Κάσον τε
καὶ Κῶν Εὐρυπύλοιο πόλιν νήσους τε Καλύδνας,
τῶν αὖ Φείδιππός τε καὶ Ἄντιφος ἡγησάσθην
Θεσσαλοῦ υἷε δύω Ἡρακλεΐδαο ἄνακτος·
τοῖς δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχάοντο.
νῦν αὖ τούς, ὅσσοι τὸ Πελασγικὸν Ἄργος ἔναιον,
οἵ τ' Ἄλον οἵ τ' Ἀλόπην οἵ τε Τρηχῖν' ἐνέμοντο,
οἵ τ' εἶχον Φθίην ἠδ' Ἑλλάδα καλλιγύναικα,
Μυρμιδόνες δὲ καλεῦντο καὶ Ἕλληνες καὶ Ἀχαιοί, —
τῶν αὖ πεντήκοντα νεῶν ἦν ἀρχὸς Ἀχιλλεύς.
ἀλλ' οἵ γ' οὐ πολέμοιο δυσηχέος ἐμνάοντο·
οὐ γὰρ ἔην ὅς τίς σφιν ἐπὶ στίχας ἡγήσαιτο.
κεῖτο γὰρ ἐν νήεσσι ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς
κούρης χωόμενος Βρισηίδος ἠυκόμοιο,
τὴν ἐκ Λυρνησσοῦ ἐξείλετο πολλὰ μογήσας,
Λυρνησσὸν διαπορθήσας καὶ τείχεα Θήβης·
κὰδ δὲ Μύνητ' ἔβαλεν καὶ Ἐπίστροφον ἐγχεσιμώρους
υἱέας Εὐηνοῖο Σεληπιάδαο ἄνακτος.
τῆς ὅ γε κεῖτ' ἀχέων, τάχα δ' ἀνστήσεσθαι ἔμελλεν.
οἳ δ' εἶχον Φυλάκην καὶ Πύρασον ἀνθεμόεντα,
Δήμητρος τέμενος, Ἴτωνά τε μητέρα μήλων
ἀγχίαλόν τ' Ἀντρῶνα ἰδὲ Πτελεὸν λεχεποίην,
τῶν αὖ Πρωτεσίλαος ἀρήιος ἡγεμόνευεν
ζωὸς ἐών· τότε δ' ἤδη ἔχεν κάτα γαῖα μέλαινα.
τοῦ δὲ καὶ ἀμφιδρυφὴς ἄλοχος Φυλάκη ἐλέλειπτο
καὶ δόμος ἡμιτελής· τὸν δ' ἔκτανε Δάρδανος ἀνὴρ

---

680 *ἐστιχάοντο*] *ἐστιχόωντο* libri. 686 *ἐμνάοντο*] *ἐμνώοντο* libri.

νηὸς ἀποθρῴσκοντα πολὺ πρώτιστον Ἀχαιῶν. II
οὐ δὲ μὲν οὐδ' οἳ ἄναρχοι ἔσαν — πόθεόν γε μὲν ἀρχόν —,
ἀλλά σφεας κόσμησε Ποδάρκης ὄζος Ἄρηος
Ἰφίκλου υἱὸς πολυμήλου Φυλακίδαο,
αὐτοκασίγνητος μεγαθύμου Πρωτεσιλάου
ὁπλότερος γενεῇ· ὁ δ' ἅμα πρότερος καὶ ἀρείων
[ἥρως Πρωτεσίλαος ἀρήιος· οὐδέ τι λαοὶ
δεύονθ' ἡγεμόνος, πόθεόν γε μὲν ἐσθλὸν ἐόντα].
τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
οἳ δὲ Φερὰς ἐνέμοντο παραὶ Βοιβηίδα λίμνην,
Βοίβην καὶ Γλαφύρας καὶ ἐυκτιμένην Ἰαωλκόν,
τῶν ἦρχ' Ἀδμήτοιο φίλος πάις ἕνδεκα νηῶν
Εὔμηλος, τὸν ὑπ' Ἀδμήτῳ τέκε δῖα γυναικῶν
Ἄλκηστις, Πελίαο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστη.
οἳ δ' ἄρα Μηθώνην καὶ Θαυμακίην ἐνέμοντο
καὶ Μελίβοιαν ἔχον καὶ Ὀλιζῶνα τρηχεῖαν,
τῶν δὲ Φιλοκτήτης ἦρχεν τόξων ἐὺ εἰδώς,
ἑπτὰ νεῶν· ἐρέται δ' ἐν ἑκάστῃ πεντήκοντα
ἐμβέβασαν, τόξων εὖ εἰδότες ἶφι μάχεσθαι.
ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήσῳ κεῖτο κρατέρ' ἄλγεα πάσχων
Λήμνῳ ἐν ἠγαθέῃ, ὅθι μιν λίπον υἷες Ἀχαιῶν
ἕλκεϊ μοχθίζοντα κακῷ ὀλοόφρονος ὕδρου·
ἔνθ' ὅ γε κεῖτ' ἀχέων, τάχα δὲ μνήσεσθαι ἔμελλον
Ἀργέιοι παρὰ νηυσὶ Φιλοκτήταο ἄνακτος.
οὐ δὲ μὲν οὐδ' οἳ ἄναρχοι ἔσαν — πόθεόν γε μὲν ἀρχόν —,

---

703 *οὐ δὲ*] *οὐδὲ* libri. 708. 709] damnaverunt Payne Knight (1820), Bekker[2], Friedlaender Anal. Hom. (1859) p. 473. 726 *οὐ δὲ*] *οὐδὲ* libri.

Π *ἀλλὰ Μέδων κόσμησεν Ὀιλῆος νόθος υἱός,*
τόν ῥ' ἔτεκεν Ῥήνη ὑπ' Ὀιλῆι πτολιπόρθῳ.
οἳ δ' εἶχον Τρίκκην καὶ Ἰθώμην κλωμακόεσσαν,
οἵ τ' ἔχον Οἰχαλίην πόλιν Εὐρύτου Οἰχαλιῆος,
τῶν αὖθ' ἡγείσθην Ἀσκληπιόο δύο παῖδε,
ἰητῆρ' ἀγαθώ, Ποδαλείριος ἠδὲ Μαχάων.
τοῖς δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχάοντο.
οἳ δ' ἔχον Ὀρμένιον οἵ τε κρήνην Ὑπέρειαν,
οἵ τ' ἔχον Ἀστέριον Τιτάνοιό τε λευκὰ κάρηνα,
τῶν ἦρχ' Εὐρύπυλος Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός·
τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
οἳ δ' Ἄργισσαν ἔχον καὶ Γυρτώνην ἐνέμοντο,
Ὄρθην Ἠλώνην τε πόλιν τ' Ὀλοοσσόνα λευκήν,
τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε μενεπτόλεμος Πολυποίτης
υἱὸς Πειριθόοιο, τὸν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς, —
τόν ῥ' ὑπὸ Πειριθόῳ τέκετο κλυτὸς Ἱπποδάμεια
ἤματι τῷ, ὅτε φῆρας ἐτίσατο λαχνήεντας,
τοὺς δ' ἐκ Πηλίου ὦσε καὶ Αἰθίκεσσι πέλασσεν, —
οὐκ οἶος, ἅμα τῷ γε Λεοντεὺς ὄζος Ἄρηος
υἱὸς ὑπερθύμοιο Κορώνου Καινεΐδαο.
τοῖς δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Γουνεὺς δ' ἐκ Κύφου ἦγε δύω καὶ εἴκοσι νῆας·
τῷ δ' Ἐνιῆνες ἕποντο μενεπτόλεμοί τε Περαιβοί,
οἳ περὶ Δωδώνην δυσχείμερον οἰκί' ἔθεντο,
οἵ τ' ἀμφ' ἱμερτὸν Τιταρήσιον ἔργ' ἐνέμοντο,

---

731 *Ἀσκληπιόο*] *Ἀσκληπιοῦ* libri. 733 *ἐστιχάοντο*] *ἐστιχόωντο* libri. 752 *προϊεῖ*] *προΐει* libri, correxit Bekker²; cf. *E* 880. *Z* 523. *K* 121. (*N* 732). *δ* 372.

ὅς ῥ' ἐς Πηνειὸν προΐει καλλίρροον ὕδωρ·
οὐ δ' ὅ γε Πηνειῷ συμμίσγεται ἀργυροδίνῃ,
ἀλλά τέ μιν καθύπερθεν ἐπιρρέει ἠύτ' ἔλαιον·
ὅρκου γὰρ δεινοῦ Στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀπορρώξ.
  Μαγνήτων δ' ἦρχε Πρόθοος Τενθρηδόνος υἱός,
οἳ περὶ Πηνειὸν καὶ Πήλιον εἰνοσίφυλλον
ναίεσκον· τῶν μὲν Πρόθοος θοὸς ἡγεμόνευεν.
τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
  οὗτοι ἄρ' ἡγεμόνες Δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν.
τίς τ' ἂρ τῶν ὄχ' ἄριστος ἔην, σύ μοι ἔννεπε, Μοῦσα,
αὐτῶν ἠδ' ἵππων, οἳ ἅμ' Ἀτρεΐδῃσιν ἕποντο;
ἵπποι μὲν μέγ' ἄρισται ἔσαν Φηρητιάδαο,
τὰς Εὔμηλος ἔλαυνε ποδώκεας ὄρνιθας ὥς,
ὄτριχας οἰέτεας, σταφύλῃ ἐπὶ νῶτον ἐίσας —
τὰς ἐν Πιερίῃ θρέψ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
ἄμφω θηλείας, φόβον Ἄρηος φορεούσας —,
ἀνδρῶν αὖ μέγ' ἄριστος ἔην Τελαμώνιος Αἴας,
ὄφρ' Ἀχιλεὺς μήνιεν· ὃ γὰρ πολὺ φέρτατος ἦεν,
ἵπποι θ', οἳ φορέεσκον ἀμύμονα Πηλεΐωνα.
ἀλλ' ὃ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσι ποντοπόροισιν
κεῖτ' ἀπομηνίσας Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν
Ἀτρεΐδῃ· λαοὶ δὲ παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης
δίσκοισιν τέρποντο καὶ αἰγανέῃσιν ἱέντες
τόξοισίν θ'· ἵπποι δὲ παρ' ἅρμασιν οἷσιν ἕκαστος
λωτὸν ἐρεπτόμενοι ἐλεόθρεπτόν τε σέλινον
ἕστασαν· ἅρματα δ' εὖ πεπυκασμένα κεῖτο ἀνάκτων

---

752 *προΐει*] v. p. 58.   753 *οὐ δ'*] *οὐδ'* libri.   766 *Πιερίῃ*] libri plurimi et schol. A ad Ψ 383, *Πηερίῃ* A, *Πηρείῃ* Eustathius.

II ἐν κλισίῃς. οἳ δ' ἀρχὸν ἀρηΐφιλον ποθέοντες
φοίτων ἔνθα καὶ ἔνθα κατὰ στρατὸν οὐδ' ἐμάχοντο.
οἳ δ' ἄρ' ἴσαν, ὡς εἴ τε πυρὶ χθὼν πᾶσα νέμοιτο·
γαῖα δ' ὑπεστενάχιζε Διὶ ὣς τερπικεραύνῳ
χωομένῳ, ὅτε τ' ἀμφὶ Τυφωέι γαῖαν ἱμάσσῃ
εἰν Ἀρίμοις, ὅθι φασὶ Τυφωέος ἔμμεναι εὐνάς·
ὣς ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ μέγα στεναχίζετο γαῖα
ἐρχομένων· μάλα δ' ὦκα διέπρησσον πεδίοιο.
Τρωσὶν δ' ἄγγελος ἦλθε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις
πὰρ Διὸς αἰγιόχοιο σὺν ἀγγελίῃ ἀλεγεινῇ·
οἳ δ' ἀγορὰς ἀγόρευον ἐπὶ Πριάμοιο θύρῃσιν
πάντες ὁμηγερέες, ἠμὲν νέοι ἠδὲ γέροντες.
ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις·
εἴσατο δὲ φθογγὴν υἷι Πριάμοιο Πολίτῃ,
ὃς Τρώων σκοπὸς ἷζε ποδωκείῃσι πεποιθὼς
τύμβῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ Αἰσυήταο γέροντος,
δέγμενος ὁππότε ναῦφιν ἀφορμηθεῖεν Ἀχαιοί·
τῷ μιν ἐεισαμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις·
„ὦ γέρον, αἰεί τοι μῦθοι φίλοι ἄκριτοί εἰσιν
ὥς ποτ' ἐπ' εἰρήνης· πόλεμος δ' ἀλίαστος ὄρωρεν.
ἦ μὲν δὴ μάλα πολλὰ μάχας εἰσήλυθον ἀνδρῶν,
ἀλλ' οὔ πω τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν ὄπωπα·
λίην γὰρ φύλλοισιν ἐοικότες ἢ ψαμάθοισιν
ἔρχονται πεδίοιο μαχεσσόμενοι προτὶ ἄστυ.
Ἕκτορ, σοὶ δὲ μάλιστ' ἐπιτέλλομαι ὧδέ γε ῥέξαι·

—

795 προσέφη] AC alii; μετέφη reliqui, et adscriptum in A. 801 μαχεσσόμενοι] μαχησόμενοι libri. προτὶ] Zenodotus et Aristophanes et Aristarchus, περὶ codices.

πολλοὶ γὰρ κατὰ ἄστυ μέγα Πριάμου ἐπίκουροι, II
ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα πολυσπερέων ἀνθρώπων·
τοῖσιν ἕκαστος ἀνὴρ σημαινέτω οἷσί περ ἄρχει,
τῶν δ' ἐξηγείσθω, κοσμησάμενος πολιήτας."
ὣς ἔφαθ'· Ἕκτωρ δ' οὔ τι θεᾶς ἔπος ἠγνοίησεν,
αἶψα δ' ἔλυσ' ἀγορήν· ἐπὶ τεύχεα δ' ἐσσεύοντο.
πᾶσαι δ' ὠΐγνυντο πύλαι, ἐκ δ' ἔσσυτο λαός,
πεζοί θ' ἱππῆές τε· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
ἔστι δέ τις προπάροιθε πόλιος αἰπεῖα κολώνη
ἐν πεδίῳ ἀπάνευθε, περίδρομος ἔνθα καὶ ἔνθα,
τὴν ἤ τοι ἄνδρες Βατίειαν κικλήσκουσιν,
ἀθάνατοι δέ τε σῆμα πολυσκάρθμοιο Μυρίνης·
ἔνθα τότε Τρῶές τε διέκριθεν ἠδ' ἐπίκουροι.
Τρωσὶ μὲν ἡγεμόνευε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ
Πριαμίδης· ἅμα τῷ γε πολὺ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι
λαοὶ θωρήσσοντο μεμαότες ἐγχείῃσιν.
Δαρδανίων αὖτ' ἦρχεν ἐῢς πάις Ἀγχίσαο
Αἰνείας, τὸν ὑπ' Ἀγχίσῃ τέκε δῖ' Ἀφροδίτη,
Ἴδης ἐν κνημοῖσι θεὰ βροτῷ εὐνηθεῖσα,
οὐκ οἶος, ἅμα τῷ γε δύω Ἀντήνορος υἷε
Ἀρχέλοχός τ' Ἀκάμας τε μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
οἳ δὲ Ζέλειαν ἔναιον ὑπαὶ πόδα νείατον Ἴδης
ἀφνειοί, πίνοντες ὕδωρ μέλαν Αἰσήποιο,
Τρῶες, τῶν αὖτ' ἦρχε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱὸς
Πάνδαρος, ᾧ καὶ τόξον Ἀπόλλων αὐτὸς ἔδωκεν.
οἳ δ' Ἀδρήστειάν τ' εἶχον καὶ δῆμον Ἀπαισοῦ

---

806 ἐξηγείσθω] libri, ἐξηγεῖσθαι coniecerunt Matthiae et Heyne. scripsit Duentzer.

II *καὶ Πιτύειαν ἔχον καὶ Τηρείης ὄρος αἰπύ,*
τῶν ἦρχ᾽ Ἄδρηστός τε καὶ Ἄμφιος λινοθώρηξ
υἷε δύω Μέροπος Περκωσίου, ὃς περὶ πάντων
ἤδεε μαντοσύνας· οὐδὲ οὓς παῖδας ἔασκεν
στείχειν ἐς πόλεμον φθισήνορα· τὼ δέ οἱ οὔ τι
πειθέσθην, κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο.
οἳ δ᾽ ἄρα Περκώτην καὶ Πράκτιον ἀμφενέμοντο
καὶ Σηστὸν καὶ Ἄβυδον ἔχον καὶ δῖαν Ἀρίσβην,
τῶν αὖθ᾽ Ὑρτακίδης ἦρχ᾽ Ἄσιος ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Ἄσιος Ὑρτακίδης, ὃν Ἀρίσβηθεν φέρον ἵπποι
αἴθωνες μεγάλοι ποταμοῦ ἀπὸ Σελλήεντος.
Ἱππόθοος δ᾽ ἄγε φῦλα Πελασγῶν ἐγχεσιμώρων
τῶν, οἳ Λάρισαν ἐριβώλακα ναιετάεσκον.
τῶν ἦρχ᾽ Ἱππόθοός τε Πύλαιός τ᾽ ὄζος Ἄρηος
υἷε δύω Λήθοιο Πελασγοῦ Τευταμίδαο.
αὐτὰρ Θρήικας ἦγ᾽ Ἀκάμας καὶ Πείροος ἥρως,
ὅσσους Ἑλλήσποντος ἀγάρροος ἐντὸς ἐέργει.
Εὔφημος δ᾽ ἀρχὸς Κικόνων ἦν αἰχμητάων,
υἱὸς Τροιζήνοιο διοτρεφέος Κεάδαο.
αὐτὰρ Πυραίχμης ἄγε Παίονας ἀγκυλοτόξους
τηλόθεν ἐξ Ἀμυδῶνος ἀπ᾽ Ἀξιοῦ εὐρὺ ῥέοντος,
Ἀξιοῦ, οὗ κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται αἶαν.
Παφλαγόνων δ᾽ ἡγεῖτο Πυλαιμένεος λάσιον κῆρ
ἐξ Ἐνετῶν, ὅθεν ἡμιόνων γένος ἀγροτεράων·
οἵ ῥα Κύτωρον ἔχον καὶ Σήσαμον ἀμφενέμοντο
ἀμφί τε Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ δώματ᾽ ἔναιον,
Κρῶμνάν τ᾽ Αἰγιαλόν τε καὶ ὑψηλοὺς Ἐρυθίνους.

---

841 *ναιετάεσκον*] unus codex, *ναιετάασκον* ceteri.

αὐτὰρ Ἁλιζώνων Ὀδίος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον
τηλόθεν ἐξ Ἀλύβης, ὅθεν ἀργύρου ἐστὶ γενέθλη.
Μυσῶν δὲ Χρόμις ἦρχε καὶ Ἔννομος οἰωνιστής·
ἀλλ' οὐκ οἰωνοῖσιν ἐρύσατο κῆρα μέλαιναν,
ἀλλ' ἐδάμη ὑπὸ χερσὶ ποδώκεος Αἰακίδαο
ἐν ποταμῷ, ὅθι περ Τρῶας κεράϊζε καὶ ἄλλους.
Φόρκυς αὖ Φρύγας ἦγε καὶ Ἀσκάνιος θεοειδὴς
τῆλ' ἐξ Ἀσκανίης· μέμασαν δ' ὑσμῖνι μάχεσθαι.
Μῄοσιν αὖ Μέσθλης τε καὶ Ἄντιφος ἡγησάσθην
υἷε Ταλαιμένεος, τὼ Γυγαίη τέκε λίμνη,
οἳ καὶ Μῄονας ἦγον ὑπὸ Τμώλῳ γεγαῶτας.
Νάστης αὖ Καρῶν ἡγήσατο βαρβαροφώνων,
οἳ Μίλητον ἔχον Φθιρῶν τ' ὄρος ἀκριτόφυλλον
Μαιάνδρου τε ῥοὰς Μυκάλης τ' αἰπεινὰ κάρηνα.
τῶν μὲν ἄρ' Ἀμφίμαχος καὶ Νάστης ἡγησάσθην —
Νάστης Ἀμφίμαχός τε Νομίονος ἀγλαὰ τέκνα —,
ὃς καὶ χρυσὸν ἔχων πόλεμόνδ' ἴεν ἠΰτε κούρη,
νήπιος· οὐδέ τί οἱ τό γ' ἐπήρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
ἀλλ' ἐδάμη ὑπὸ χερσὶ ποδώκεος Αἰακίδαο
ἐν ποταμῷ, χρυσὸν δ' Ἀχιλεὺς ἐκόμισσε δαΐφρων.
Σαρπηδὼν δ' ἦρχεν Λυκίων καὶ Γλαῦκος ἀμύμων
τηλόθεν ἐκ Λυκίης Ξάνθου ἄπο δινήεντος.

---

856 *Ἁλιζώνων*] *Ἀλιζώνων* alii: cf. *E* 39 et Strabo XII p. 550.
859 *ἐρύσατο*] *ἐρύσσατο* alii in eis AC: cf. *E* 344. *Λ* 363. *O* 290. *Υ* 194. 450. *α* 6. *ξ* 279. *χ* 372, et *Λ* 216. 868 *Φθιρῶν*] libri meliores cum Herodiano (apud Eustathium p. 368, 12: cf. Lentz II p. 599. 20), *Φθειρῶν* alii.

ΙΛΙΑΔΟΣ Γ.

ΟΡΚΟΙ. ΤΕΙΧΟΣΚΟΠΙΑ. ΠΑΡΙΔΟΣ ΚΑΙ ΜΕΝΕΛΑΟΥ ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ.

III *Αὐτὰρ ἐπεὶ κόσμηθεν ἅμ' ἡγεμόνεσσιν ἕκαστοι,*
Τρῶες μὲν κλαγγῇ τ' ἐνοπῇ τ' ἴσαν ὄρνιθες ὥς·
ἠύτε περ κλαγγὴ γεράνων πέλει οὐρανόθι πρό,
αἵ τ' ἐπεὶ οὖν χειμῶνα φύγον καὶ ἀθέσφατον ὄμβρον,
κλαγγῇ ταί γε πέτονται ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥοάων,
ἀνδράσι Πυγμαίοισι φόνον καὶ κῆρα φέρουσαι·
ἠέριαι δ' ἄρα ταί γε κακὴν ἔριδα προφέρονται.
οἳ δ' ἄρ' ἴσαν σιγῇ μένεα πνείοντες Ἀχαιοί,
ἐν θυμῷ μεμαῶτες ἀλεξέμεν ἀλλήλοισιν.
ἠῦτ' ὄρεος κορυφῇσι νότος κατέχευεν ὀμίχλην,
ποιμέσιν οὔ τι φίλην κλέπτῃ δέ τε νυκτὸς ἀμείνω,
τόσσον τίς τ' ἔπι λεύσσει, ὅσον τ' ἔπι λᾶαν ἵησιν·
ὣς ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ κονίσαλος ὤρνυτ' ἀελλὴς
ἐρχομένων· μάλα δ' ὦκα διέπρησσον πεδίοιο.
οἳ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Τρωσὶν μὲν προμάχιζεν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
παρδαλέην ὤμοισιν ἔχων καὶ καμπύλα τόξα
καὶ ξίφος· αὐτὰρ ὁ δοῦρε δύω κεκορυθμένα χαλκῷ

---

10 *ἠῦτ' ὄρεος*] *ὥς τ' ὄρεος* unus codex, *εὖτ' ὄρεος* ceteri cum Aristarcho, *ἠύτ(ε) ὄρεος* veteres editiones Chia, Massiliensis, aliae; correxit Buttmann Lexil. II n. 101. Cf. *T* 386. 12 *ἔπι λεύσσει*] *ἐπιλεύσ(σ)ει* libri; disiunxit Bekker^2.

πάλλων Ἀργείων προκαλίζετο πάντας ἀρίστους III
ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηιοτῆτι.
τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν ἀρηίφιλος Μενέλαος
ἐρχόμενον προπάροιθεν ὁμίλου, μακρὰ βιβάντα,
ὥς τε λέων ἐχάρη μεγάλῳ ἐπὶ σώματι κύρσας,
εὑρὼν ἢ ἔλαφον κεραὸν ἢ ἄγριον αἶγα,
πεινάων — μάλα γάρ τε κατεσθίει, εἴ περ ἂν αὐτὸν
σεύωνται ταχέες τε κύνες θαλεροί τ' αἰζηοί —·
ὣς ἐχάρη Μενέλαος Ἀλέξανδρον θεοειδῆ
ὀφθαλμοῖσιν ἰδών· φάτο γὰρ τίσεσθαι ἀλείτην.
αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε.
τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
ἐν προμάχοισι φανέντα, κατεπλήγη φίλον ἦτορ·
ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων.
ὡς δ' ὅτε τίς τε δράκοντα ἰδὼν παλίνορσος ἀπέστη
οὔρεος ἐν βήσσῃς, ὕπο τε τρόμος ἔλλαβε γυῖα,
ἂψ δ' ἀνεχώρησεν ὦχρός τέ μιν εἷλε παρειάς,
ὣς αὖτις καθ' ὅμιλον ἔδυ Τρώων ἀγερώχων
δείσας Ἀτρέος υἱὸν Ἀλέξανδρος θεοειδής.
τὸν δ' Ἕκτωρ νείκεσσεν ἰδὼν αἰσχροῖς ἐπέεσσιν·
,,Δύσπαρι, εἶδος ἄριστε, γυναιμανές, ἠπεροπευτά,
αἴθ' ὄφελες ἄγονός τ' ἔμεναι ἄγαμός τ' ἀπολέσθαι.
καί κε τὸ βουλοίμην καί κεν πολὺ κέρδιον ἦεν,
ἢ οὕτω λώβην τ' ἔμεναι καὶ ὑπόψιον ἄλλων.
ἦ που καγχαλάουσι κάρη κομάοντες Ἀχαιοὶ

---

27 *θεοειδῆ*] C, *θεοειδέα* ceteri. 28 *τίσεσθαι*] duo libri in eis Λ, *τίσασθαι* ceteri; cf. *Γ* 366. 35 *ἂψ δ'*] libri, *ἄψ τ'* editores ante Larochium. 43 *καγχαλάουσι*] *καγχαλόωσι* libri. *κομάοντες*] *κομόωντες* libri.

III φάντες ἀριστῆα πρόμον ἔμμεναι, οὕνεκα καλὸν
εἶδος ἔπ᾽· ἀλλ᾽ οὐκ ἔστι βίη φρεσὶν οὐδέ τις ἀλκή.
ἦ τοιόσδε ἐὼν ἐν ποντοπόροισι νέεσσιν
πόντον ἐπιπλώσας, ἑτάρους ἐρίηρας ἀγείρας,
μιχθεὶς ἀλλοδαποῖσι γυναῖκ᾽ εὐειδέ᾽ ἀνῆγες
ἐξ ἀπίης γαίης, νυὸν ἀνδρῶν αἰχμητάων;
πατρί τε σῷ μέγα πῆμα πόληΐ τε παντί τε δήμῳ,
δυσμενέσιν μὲν χάρμα κατηφείην δὲ σοὶ αὐτῷ.
οὐκ ἂν δὴ μείνειας ἀρηΐφιλον Μενέλαον·
γνοίης χ᾽, οἵου φωτὸς ἔχεις θαλερὴν παράκοιτιν.
οὐκ ἄν τοι χραίσμῃ κίθαρις τά τε δῶρ᾽ Ἀφροδίτης
ἥ τε κόμη τό τε εἶδος, ὅτ᾽ ἐν κονίῃσι μιγείης.
ἀλλὰ μάλα Τρῶες δειδήμονες· ἦ τέ κεν ἤδη
λάινον ἕσσο χιτῶνα κακῶν ἕνεχ᾽, ὅσσα ἔοργας."
τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
„Ἕκτορ, ἐπεί με κατ᾽ αἶσαν ἐνείκεσας οὐδ᾽ ὑπὲρ αἶσαν, —
αἰεί τοι κραδίη πέλεκυς ὥς ἐστιν ἀτειρής,
ὅς τ᾽ εἶσιν διὰ δουρὸς ὑπ᾽ ἀνέρος, ὅς ῥά τε τέχνῃ
νήιον ἐκτάμνῃσιν, ὀφέλλει δ᾽ ἀνδρὸς ἐρωήν·
ὥς σοὶ ἐνὶ στήθεσσιν ἀτάρβητος νόος ἐστίν· —
μή μοι δῶρ᾽ ἐρατὰ πρόφερε χρυσῆς Ἀφροδίτης·
οὔ τοι ἀπόβλητ᾽ ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα,
ὅσσα κεν αὐτοὶ δῶσιν, ἑκὼν δ᾽ οὐκ ἄν τις ἕλοιτο.

---

46 *τοιόσδε*] libri, *τοιοῦτος* postulabat Bentley; cf. ad *ω* 351, praeterea *E* 118. *Λ* 767. *T* 288. *Ω* 696. 52 *Μενέλαον*·] delevi signum interrogationis; cf. *B* 250. *Ξ* 126. *υ* 135. 54 *χραίσμῃ*] libri, *χραίσμοι* ex coniectura scripsit Bekker[2]; sed cf. *Λ* 387. *ρ* 540. 64 *χρυσῆς*] libri plurimi et optimi, *χρυσέης* ceteri.

νῦν αὖτ', εἴ μ' ἐθέλεις πολεμιζέμεν ἠδὲ μάχεσθαι, III
ἄλλους μὲν κάθισον Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιούς,
αὐτὰρ ἔμ' ἐν μέσσῳ καὶ ἀρηίφιλον Μενέλαον
συμβάλετ' ἀμφ' Ἑλένῃ καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι.
ὁππότερος δέ κε νικήσῃ κρείσσων τε γένηται,
κτήμαθ' ἑλὼν εὖ πάντα γυναῖκά τε οἴκαδ' ἀγέσθω·
οἱ δ' ἄλλοι φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ ταμόντες
ναίοιτε Τροίην ἐριβώλακα, τοὶ δὲ νεέσθων
Ἄργος ἐς ἱππόβοτον καὶ Ἀχαιίδα καλλιγύναικα."
ὣς ἔφαθ'· Ἕκτωρ δ' αὖτ' ἐχάρη μέγα μῦθον ἀκούσας
καί ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν Τρώων ἀνέεργε φάλαγγας,
μέσσου δουρὸς ἑλών· τοὶ δ' ἱδρύνθησαν ἅπαντες.
τῷ δ' ἐπετοξάζοντο κάρη κομάοντες Ἀχαιοὶ
ἰοῖσίν τε τιτυσκόμενοι λάεσσί τ' ἔβαλλον.
αὐτὰρ ὃ μακρὸν ἄυσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
„ἴσχεσθ', Ἀργέιοι, μὴ βάλλετε, κοῦροι Ἀχαιῶν·
στεῦται γάρ τι ἔπος ἐρέειν κορυθαίολος Ἕκτωρ."
ὣς ἔφαθ'· οἳ δ' ἔσχοντο μάχης ἄνεῴ τ' ἐγένοντο
ἐσσυμένως. Ἕκτωρ δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ἔειπεν·
„κέκλυτέ μευ, Τρῶες καὶ ἐυκνήμιδες Ἀχαιοί,
μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρεν.
ἄλλους μὲν κέλεται Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιοὺς
τεύχεα κάλ' ἀποθέσθαι ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
αὐτὸν δ' ἐν μέσσῳ καὶ ἀρηίφιλον Μενέλαον
οἴους ἀμφ' Ἑλένῃ καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι.
ὁππότερος δέ κε νικήσῃ κρείσσων τε γένηται,

67 *πολεμιζέμεν*] *πολεμίζειν* libri. 79 *κομάοντες*] *κομόωντες* libri. 84 *ἄνεῴ*] *ἄνεῳ* alii; v. *B* 323.

III κτήμαθ' ἑλὼν εὖ πάντα γυναῖκά τε οἴκαδ' ἀγέσθω·
οἱ δ' ἄλλοι φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ τάμωμεν.“
ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
„κέκλυτε νῦν καὶ ἐμεῖο· μάλιστα γὰρ ἄλγος ἱκάνει
θυμὸν ἐμόν· φρονέω δὲ διακρινθήμεναι ἤδη
Ἀργείους καὶ Τρῶας, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέποσθε
εἵνεκ' ἐμῆς ἔριδος καὶ Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἀρχῆς.
ἡμέων δ' ὁπποτέρῳ θάνατος καὶ μοῖρα τέτυκται,
τεθναίη· ἄλλοι δὲ διακρινθεῖτε τάχιστα.
οἴσετε δ' ἄρν', ἕτερον λευκὸν ἑτέρην δὲ μέλαιναν,
Γῇ τε καὶ Ἠελίῳ· Διὶ δ' ἡμεῖς οἴσομεν ἄλλον.
ἄξετε δὲ Πριάμοιο βίην, ὄφρ' ὅρκια τάμνῃ
αὐτός, ἐπεί οἱ παῖδες ὑπερφίαλοι καὶ ἄπιστοι,
μή τις ὑπερβασίῃ Διὸς ὅρκια δηλήσηται.
αἰεὶ δ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν φρένες ἠερέθονται·
οἷς δ' ὁ γέρων μετέῃσιν, ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω
λεύσσει, ὅπως ὄχ' ἄριστα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται.“
ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἐχάρησαν Ἀχαιοί τε Τρῶές τε
ἐλπόμενοι παύσεσθαι ὀιζυροῦ πολέμοιο.
καί ῥ' ἵππους μὲν ἔρυξαν ἐπὶ στίχας, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοὶ
τεύχεά τ' ἐξεδύοντο· τὰ μὲν κατέθεντ' ἐπὶ γαίῃ
πλησίον ἀλλήλων, ὀλίγη δ' ἦν ἀμφὶς ἄρουρα.
Ἕκτωρ δὲ προτὶ ἄστυ δύω κήρυκας ἔπεμπεν

---

99 πέποσθε] libri α supra scripto in A fere omnes, πέποισθε unus, πέπασθε Aristarchus. 100 ἀρχῆς] libri cum Aristarcho, ἄτης Zenodotus: cf. Z 356. Ω 28. 112 παύσεσθαι] editores ante Larochium (1873), παύσασθαι libri: v. Cobet MCr. 328 sq. et cf. Γ 28. 366. X 118. 120. 235, praeterea X 195. Ψ 773.

καρπαλίμως ἄρνας τε φέρειν Πρίαμόν τε καλέσσαι.
αὐτὰρ ὃ Ταλθύβιον προΐει κρείων Ἀγαμέμνων
νῆας ἔπι γλαφυρὰς ἰέναι, ἠδ᾽ ἄρν᾽ ἐκέλευεν
οἰσέμεναι· ὃ δ᾽ ἄρ᾽ οὐκ ἀπίθησ᾽ Ἀγαμέμνονι δίῳ.
  Ἶρις δ᾽ αὖθ᾽ Ἑλένῃ λευκωλένῳ ἄγγελος ἦλθεν
εἰδομένη γαλόῳ, Ἀντηνορίδαο δάμαρτι,
τὴν Ἀντηνορίδης εἶχε κρείων Ἑλικάων
Λαοδίκην, Πριάμοιο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην.
τὴν δ᾽ εὗρ᾽ ἐν μεγάρῳ· ἣ δὲ μέγαν ἱστὸν ὕφαινεν
δίπλακα πορφυρέην, πολέας δ᾽ ἐνέπασσεν ἀέθλους
Τρώων θ᾽ ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
οὓς ἕθεν εἵνεκ᾽ ἔπασχον ὑπ᾽ Ἄρηος παλαμάων.
ἀγχοῦ δ᾽ ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις·
  „δεῦρ᾽ ἴθι, νύμφα φίλη, ἵνα θέσκελα ἔργα ἴδηαι
Τρώων θ᾽ ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
οἳ πρὶν ἐπ᾽ ἀλλήλοισι φέρον πολύδακρυν Ἄρηα
ἐν πεδίῳ, ὀλοοῖο λιλαιόμενοι πολέμοιο,
οἳ δὴ νῦν ἕαται σιγῇ — πόλεμος δὲ πέπαυται —
ἀσπίσι κεκλιμένοι, πάρα δ᾽ ἔγχεα μακρὰ πέπηγεν.
αὐτὰρ Ἀλέξανδρος καὶ ἀρηίφιλος Μενέλαος
μακρῇς ἐγχείῃσι μαχέσσονται περὶ σεῖο·
τῷ δέ κε νικήσαντι φίλη κεκλήσῃ ἄκοιτις.“
  ὣς εἰποῦσα θεὰ γλυκὺν ἵμερον ἔμβαλε θυμῷ
ἀνδρός τε προτέροιο καὶ ἄστεος ἠδὲ τοκήων.
αὐτίκα δ᾽ ἀργεννῇσι καλυψαμένη ὀθόνῃσιν
ὡρμᾶτ᾽ ἐκ θαλάμοιο, τέρεν κατὰ δάκρυ χέουσα,
οὐκ οἴη· ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι δύ᾽ ἕποντο,

---

137 *μαχέσσονται*] *μαχήσονται* libri.

Αἴθρη Πιτθῆος θυγάτηρ Κλυμένη τε βοῶπις.
αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανον, ὅθι Σκαιαὶ πύλαι ἦσαν.
οἱ δ' ἀμφὶ Πρίαμον καὶ Πάνθοον ἠδὲ Θυμοίτην
Λάμπον τε Κλυτίον θ' Ἱκετάονά τ' ὄζον Ἄρηος
Οὐκαλέγων τε καὶ Ἀντήνωρ, πεπνυμένω ἄμφω,
ἥατο δημογέροντες ἐπὶ Σκαιῇσι πύλῃσιν,
γήραϊ δὴ πολέμοιο πεπαυμένοι, ἀλλ' ἀγορηταὶ
ἐσθλοί, τεττίγεσσιν ἐοικότες, οἵ τε καθ' ὕλην
δενδρέῳ ἐφεζόμενοι ὄπα λειριόεσσαν ἱεῖσιν·
τοῖοι ἄρα Τρώων ἡγήτορες ἧντ' ἐπὶ πύργῳ.
οἱ δ' ὡς οὖν εἴδονθ' Ἑλένην ἐπὶ πύργον ἰοῦσαν,
ἦκα πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον·
„οὐ νέμεσις Τρῶας καὶ ἐυκνήμιδας Ἀχαιοὺς
τοιῇδ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν·
αἰνῶς ἀθανάτῃσι θεῇς εἰς ὦπα ἔοικεν.
ἀλλὰ καὶ ὥς, τοίη περ ἐοῦσ', ἐν νηυσὶ νεέσθω
μηδ' ἡμῖν τεκέεσσί τ' ὀπίσσω πῆμα λίποιτο.“
ὣς ἄρ' ἔφαν· Πρίαμος δ' Ἑλένην ἐκαλέσσατο φωνῇ·
„δεῦρο πάροιθ' ἐλθοῦσα, φίλον τέκος, ἵζευ ἐμεῖο,
ὄφρα ἴδῃ πρότερόν τε πόσιν πηούς τε φίλους τε, —
οὔ τί μοι αἰτίη ἐσσί· θεοί νύ μοι αἴτιοί εἰσιν,
οἵ μοι ἐφώρμησαν πόλεμον πολύδακρυν Ἀχαιῶν, —
ὥς μοι καὶ τόνδ' ἄνδρα πελώριον ἐξονομήνῃς,
ὅς τις ὅδ' ἐστὶν Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἠύς τε μέγας τε.
ἦ τοι μὲν κεφαλῇ καὶ μείζονες ἄλλοι ἔασιν·
καλὸν δ' οὕτω ἐγὼν οὔ πω ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
οὐδ' οὕτω γεραρόν· βασιλῆι γὰρ ἀνδρὶ ἔοικεν.“

---

149 ἥατο] εἵατο libri (εἴατο CD). 163 ἴδῃ] ἴδῃς pauci.

τὸν δ᾽ Ἑλένη μύθοισιν ἀμείβετο δῖα γυναικῶν· III
„αἰδοῖός τέ μοί ἐσσι, φίλε ἑκυρέ, δεινός τε·
ὡς ὄφελεν θάνατός μοι ἁδεῖν κακός, ὁππότε δεῦρο
υἱέι σῷ ἑπόμην, θάλαμον γνωτούς τε λιποῦσα
παῖδά τε τηλυγέτην καὶ ὁμηλικίην ἐρατεινήν.
ἀλλὰ τά γ᾽ οὐκ ἐγένοντο· τὸ καὶ κλαίουσα τέτηκα.
τοῦτο δέ τοι ἐρέω, ὅ μ᾽ ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς·
οὗτός γ᾽ Ἀτρεΐδης εὐρὺ κρείων Ἀγαμέμνων,
ἀμφότερον, βασιλεύς τ᾽ ἀγαθὸς κρατερός τ᾽ αἰχμητής·
δαὴρ αὖτ᾽ ἐμὸς ἔσκε κυνώπιδος, εἴ ποτ᾽ ἔην γε.“
ὣς φάτο· τὸν δ᾽ ὁ γέρων ἠγάσσατο φώνησέν τε·
„ὦ μάκαρ Ἀτρεΐδη, μοιρηγενές, ὀλβιόδαιμον,
ἦ ῥά νύ τοι πολλοὶ δεδμήατο κοῦροι Ἀχαιῶν.
ἤδη καὶ Φρυγίην εἰσήλυθον ἀμπελόεσσαν,
ἔνθα ἴδον πλείστους Φρύγας ἀνέρας αἰολοπώλους,
λαοὺς Ὀτρῆος καὶ Μυγδόνος ἀντιθέοιο,
οἵ ῥα τότ᾽ ἐστρατάοντο παρ᾽ ὄχθας Σαγγαρίοιο·
καὶ γὰρ ἐγὼν ἐπίκουρος ἐὼν μετὰ τοῖσιν ἐλέχθην
ἤματι τῷ, ὅτε τ᾽ ἦλθον Ἀμαζόνες ἀντιάνειραι·
ἀλλ᾽ οὐδ᾽ οἳ τόσοι ἦσαν, ὅσοι ἑλίκωπες Ἀχαιοί.“
δεύτερον αὖτ᾽ Ὀδυσῆα ἰδὼν ἐρέειν᾽ ὁ γεραιός·
„εἴπ᾽ ἄγε μοι καὶ τόνδε, φίλον τέκος, ὅς τις ὅδ᾽ ἐστίν·
μείων μὲν κεφαλῇ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο,
εὐρύτερος δ᾽ ὤμοισιν ἰδὲ στέρνοισιν ἰδέσθαι.
τεύχεα μέν οἱ κεῖται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
αὐτὸς δὲ κτίλος ὣς ἐπιπωλεῖται στίχας ἀνδρῶν·

---

187 ἐστρατάοντο] ἐστρατόωντο libri, ἐστρατόοντο Christ; cf. praef. II. § 5, III, 4.

III ἀρνειῷ μιν ἐγώ γε ἐίσκω πηγεσιμάλλῳ,
ὅς τ' οἰῶν μέγα πῶυ διέρχεται ἀργεννάων."
  τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειθ' Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα·
„οὗτος δ' αὖ Λαερτιάδης πολύμητις Ὀδυσσεύς,
ὃς τράφη ἐν δήμῳ Ἰθάκης κραναῆς περ ἐούσης
εἰδὼς παντοίους τε δόλους καὶ μήδεα πυκνά."
  τὴν δ' αὖτ' Ἀντήνωρ πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
„ὦ γύναι, ἦ μάλα τοῦτο ἔπος νημερτὲς ἔειπες·
ἤδη γὰρ καὶ δεῦρό ποτ' ἤλυθε δῖος Ὀδυσσεὺς
σεῦ ἕνεκ' ἀγγελίης σὺν ἀρηιφίλῳ Μενελάῳ·
τοὺς δ' ἐγὼ ἐξείνισσα καὶ ἐν μεγάροισι φίλησα,
ἀμφοτέρων δὲ φυὴν ἐδάην καὶ μήδεα πυκνά.
ἀλλ' ὅτε δὴ Τρώεσσιν ἐν ἀγρομένοισιν ἔμιχθεν,
στάντων μὲν Μενέλαος ὑπείρεχεν εὐρέας ὤμους,
ἄμφω δ' ἑζομένω γεραρώτερος ἦεν Ὀδυσσεύς.
ἀλλ' ὅτε δὴ μύθους καὶ μήδεα πᾶσιν ὕφαινον,
ἦ τοι μὲν Μενέλαος ἐπιτροχάδην ἀγόρευεν,
παῦρα μὲν ἀλλὰ μάλα λιγέως, ἐπεὶ οὐ πολύμυθος
οὐ δ' ἀφαμαρτοεπής· ἦ καὶ γένει ὕστερος ἦεν.
ἀλλ' ὅτε δὴ πολύμητις ἀναΐξειεν Ὀδυσσεύς,
στάσκεν ὑπαὶ δὲ ἴδεσκε κατὰ χθονὸς ὄμματα πήξας,
σκῆπτρον δ' οὔτ' ὀπίσω οὔτε προπρηνὲς ἐνώμα,
ἀλλ' ἀστεμφὲς ἔχεσκεν, ἀΐδρεϊ φωτὶ ἐοικώς·
φαίης κεν ζάκοτόν τέ τιν' ἔμμεναι ἄφρονά τ' αὔτως.

---

206 σεῦ] libri, σῆς Zenodotus. ἀγγελίης] libri, ἀγγελίην coniecit Bentley collato Δ 140; sed cf. Γ 100. ξ 70. κ 245. π 334. Aliter se habent N 252. O 640. 215 οὐ δ'] οὐδ' libri; cf. ν 243. ἦ] ᾗ pauci in eis A, εἰ reliqui libri; utrum ᾗ an ἦ scribendum esset, dubitabat Nicanor; ἦ primus edidit Baeumlein.

ἀλλ' ὅτε δὴ ὄπα τε μεγάλην ἐκ στήθεος εἵη
καὶ ἔπεα νιφάδεσσιν ἐοικότα χειμερίῃσιν,
οὐκ ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆι ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος·
οὐ τότε γ' ὧδ' Ὀδυσῆος ἀγασσάμεθ' εἶδος ἰδόντες."
  τὸ τρίτον αὖτ' Αἴαντα ἰδὼν ἐρέειν' ὁ γεραιός·
„τίς τ' ἄρ' ὅδ' ἄλλος Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἠύς τε μέγας τε,
ἔξοχος Ἀργείων κεφαλήν τε καὶ εὐρέας ὤμους;"
  τὸν δ' Ἑλένη τανύπεπλος ἀμείβετο δῖα γυναικῶν·
„οὗτος δ' Αἴας ἐστὶ πελώριος, ἕρκος Ἀχαιῶν.
Ἰδομενεὺς δ' ἑτέρωθεν ἐνὶ Κρήτεσσι θεὸς ὣς
ἕστηκ', ἀμφὶ δέ μιν Κρητῶν ἀγοὶ ἠγερέθονται.
πολλάκι μιν ξείνισσεν ἀρηίφιλος Μενέλαος
οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ, ὁπότε Κρήτηθεν ἵκοιτο.
νῦν δ' ἄλλους μὲν πάντας ὁρῶ ἑλίκωπας Ἀχαιούς,
οὕς κεν ἐὺ γνοίην καί τ' οὔνομα μυθησαίμην·
δοιὼ δ' οὐ δύναμαι ἰδέειν κοσμήτορε λαῶν,
Κάστορά θ' ἱππόδαμον καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκη
αὐτοκασιγνήτω, τώ μοι μία γείνατο μήτηρ.
ἢ οὐχ ἑσπέσθην Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς,
ἢ δεύρω μὲν ἕποντο νέεσσ' ἔνι ποντοπόροισιν,
νῦν αὖτ' οὐκ ἐθέλουσι μάχην καταδύμεναι ἀνδρῶν,
αἴσχεα δειδιότες καὶ ὀνείδεα πόλλ', ἅ μοι ἔστιν."
  ὣς φάτο· τοὺς δ' ἤδη κάτεχεν φυσίζοος αἶα
ἐν Λακεδαίμονι αὖθι, φίλῃ ἐν πατρίδι γαίῃ.

---

221 *δὴ ὄπα*] libri; *ῥ'* ab editoribus prave insertum deleverunt Bekker², Duentzer, La Roche, alii. 223 *Ὀδυσῆι*] *Ὀδυσῆί γ'* libri: v. praef. § 4, I, 1. 224] spurium indicant Bentley, Bekker², Friedlaender Anal. Hom. p. 474. 237 *Πολυδεύκη*] *Πολυδεύκην* C et unus ex deterioribus, *Πολυδεύκεα* reliqui. 244 *φίλῃ*] libri, *ἐῇ* Zenodotus.

III κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ θεῶν φέρον ὅρκια πιστά,
ἄρνε δύω καὶ οἶνον ἐύφρονα, καρπὸν ἀρούρης,
ἀσκῷ ἐν αἰγείῳ· φέρε δὲ κρητῆρα φαεινὸν
κῆρυξ Ἰδαῖος ἠδὲ χρύσεια κύπελλα.
ὤτρυνεν δὲ γέροντα παριστάμενος ἐπέεσσιν·
„ὄρσεο, Λαομεδοντιάδη· καλέουσιν ἄριστοι
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
ἐς πεδίον καταβῆναι, ἵν' ὅρκια πιστὰ τάμητε.
αὐτὰρ Ἀλέξανδρος καὶ ἀρηίφιλος Μενέλαος
μακρῇς ἐγχείῃσι μαχέσσοντ' ἀμφὶ γυναικί·
τῷ δέ κε νικήσαντι γυνὴ καὶ κτήμαθ' ἕποιτο,
οἱ δ' ἄλλοι φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ ταμόντες
ναίοιμεν Τροίην ἐριβώλακα, τοὶ δὲ νέονται
Ἄργος ἐς ἱππόβοτον καὶ Ἀχαιίδα καλλιγύναικα.“
ὣς φάτο· ῥίγησεν δ' ὁ γέρων, ἐκέλευσε δ' ἑταίροις
ἵππους ζευγνύμεναι· τοὶ δ' ὀτραλέως ἐπίθοντο.
ἂν δ' ἄρ' ἔβη Πρίαμος, κατὰ δ' ἡνία τεῖνεν ὀπίσσω·
πὰρ δέ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσετο δίφρον.
τὼ δὲ διὰ Σκαιῶν πεδίονδ' ἔχον ὠκέας ἵππους.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκοντο μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς,
ἐξ ἵππων ἀποβάντες ἐπὶ χθόνα πουλυβότειραν
ἐς μέσσον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἐστιχάοντο.
ὤρνυτο δ' αὐτίκ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
ἂν δ' Ὀδυσεὺς πολύμητις· ἀτὰρ κήρυκες ἀγαυοὶ
ὅρκια πιστὰ θεῶν σύναγον, κρητῆρι δὲ οἶνον
μίσγον, ἀτὰρ βασιλεῦσιν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν.

---

254 *μαχέσσοντ'*] *μαχήσοντ(αι)* libri. 266 *ἐστιχάοντο*] *ἐστιχόωντο* libri.

Ἀτρεΐδης δὲ ἐρυσσάμενος χείρεσσι μάχαιραν,
ἥ οἱ πὰρ ξίφεος μέγα κουλεὸν αἰὲν ἄωρτο,
ἀρνῶν ἐκ κεφαλέων τάμνε τρίχας· αὐτὰρ ἔπειτα
κήρυκες Τρώων καὶ Ἀχαιῶν νεῖμαν ἀρίστοις.
τοῖσιν δ' Ἀτρεΐδης μεγάλ' εὔχετο χεῖρας ἀνασχών·
„Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε μέγιστε,
Ἠέλιός θ', ὃς πάντ' ἐφορᾷς καὶ πάντ' ἐπακούεις,
καὶ ποταμοὶ καὶ γαῖα, καὶ οἳ ὑπένερθε καμόντας
ἀνθρώπους τίνυσθε, ὅτις κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ,
ὑμεῖς μάρτυροι ἔστε, φυλάσσετε δ' ὅρκια πιστά.
εἰ μέν κεν Μενέλαον Ἀλέξανδρος καταπέφνῃ,
αὐτὸς ἔπειθ' Ἑλένην ἐχέτω καὶ κτήματα πάντα,
ἡμεῖς δ' ἐν νήεσσι νεώμεθα ποντοπόροισιν·
εἰ δέ κ' Ἀλέξανδρον κτείνῃ ξανθὸς Μενέλαος,
Τρῶας ἔπειθ' Ἑλένην καὶ κτήματα πάντ' ἀποδοῦναι,
τιμὴν δ' Ἀργείοις ἀποτινέμεν ἥν τιν' ἔοικεν,
ἥ τε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται.
εἰ δ' ἂν ἐμοὶ τιμὴν Πρίαμος Πριάμοιό τε παῖδες
τίνειν οὐκ ἐθέλωσιν Ἀλεξάνδροιο πεσόντος,
αὐτὰρ ἐγὼ καὶ ἔπειτα μαχέσσομαι εἵνεκα ποινῆς
αὖθι μένων, ἧός κε τέλος πολέμοιο κιχείω.“
ἦ, καὶ ἀπὸ στομάχους ἀρνῶν τάμε νηλέι χαλκῷ.
καὶ τοὺς μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὸς ἀσπαίροντας
θυμοῦ δευομένους· ἀπὸ γὰρ μένος εἵλετο χαλκός·

---

278 *οἵ*] libri, *αἵ* dubitanter coniecit Duentzer collato *T* 259.
279 *τίνυσθε*] *τίν(ν)υσθον* libri cum Zenodoto et Aristarcho, *ε* supra scriptum in uno ex deterioribus; v. praef. § 4, I, 1 et cf. *T* 260.
290 *μαχέσσομαι*] duo libri, *μαχέσομαι* unus, *μαχήσομαι* reliqui.
291 *ἧός κε*] *εἵως κε* libri, *εἵσοκε* unus.

III οἶνον δ' ἐκ κρητῆρος ἀφυσσόμενοι δεπάεσσιν
ἔκχεον ἠδ' εὔχοντο θεοῖς αἰειγενέτῃσιν.
ὧδε δέ τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε·
„Ζεῦ κύδιστε μέγιστε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
ὁππότεροι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια πημήνειαν,
ὧδέ σφ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέοι ὡς ὅδε οἶνος,
αὐτῶν καὶ τεκέων, ἄλοχοι δ' ἄλλοισι δαμεῖεν."
ὣς ἔφαν· οὐ δ' ἄρα πώς σφιν ἐπεκραίαινε Κρονίων.
τοῖσι δὲ Δαρδανίδης Πρίαμος μετὰ μῦθον ἔειπεν·
„κέκλυτέ μευ, Τρῶες καὶ ἐυκνήμιδες Ἀχαιοί·
ἤ τοι ἐγὼν εἶμι προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν
ἄψ, ἐπεὶ οὔ πως τλήσομ' ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρᾶσθαι
μαρνάμενον φίλον υἱὸν ἀρηιφίλῳ Μενελάῳ.
Ζεὺς μέν που τό γε οἶδε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
ὁπποτέρῳ θανάτοιο τέλος πεπρωμένον ἐστίν."
ἦ ῥα, καὶ ἐς δίφρον ἄρνας θέτο ἰσόθεος φώς,
ἂν δ' ἄρ' ἔβαιν' αὐτός, κατὰ δ' ἡνία τεῖνεν ὀπίσσω·
πὰρ δέ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσετο δίφρον.
τὼ μὲν ἄρ' ἄψορροι προτὶ Ἴλιον ἀπονέοντο·
Ἕκτωρ δὲ Πριάμοιο πάις καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς
χῶρον μὲν πρῶτον διεμέτρεον, αὐτὰρ ἔπειτα
κλήρους ἐν κυνέῃ χαλκήρεϊ πάλλον ἑλόντες,
ὁππότερος δὴ πρόσθεν ἀφείη χάλκεον ἔγχος.
λαοὶ δ' ἠρήσαντο, θεοῖσι δὲ χεῖρας ἀνέσχον·

---

295 *ἀφυσσόμενοι*] pauci in eis (*α* supra scripto) A cum Aristarcho. *ἀφυσσάμενοι* ceteri; cf. *K* 579. *Ψ* 220. 302 *οὐ δ'*] *οὐδ'* libri. * *πώς σφιν*] *πώ σφιν* libri; cf. *B* 419. 306 *οὔ πως*] editores ante Heynium, *οὔ πω* codices et editiones Florentina (1488) et Aldina prima (1504).

ὧδε δέ τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε· III
„Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε μέγιστε,
ὁππότερος τάδε ἔργα μετ᾽ ἀμφοτέροισιν ἔθηκεν,
τὸν δὸς ἀποφθίμενον δῦναι δόμον Ἄιδος εἴσω,
ἡμῖν δ᾽ αὖ φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ γενέσθαι.“
ὣς ἄρ᾽ ἔφαν· πάλλεν δὲ μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ
ἂψ ὁράων, Πάριος δὲ θοῶς ἐκ κλῆρος ὄρουσεν.
οἱ μὲν ἔπειθ᾽ ἵζοντο κατὰ στίχας, ἧχι ἑκάστῳ
ἵπποι ἀερσίποδες καὶ ποικίλα τεύχε᾽ ἔκειτο·
αὐτὰρ ὅ γ᾽ ἀμφ᾽ ὤμοισιν ἐδύσετο τεύχεα καλὰ
δῖος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠυκόμοιο.
κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκεν
καλάς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας·
δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνεν
οἷο κασιγνήτοιο Λυκάονος, ἥρμοσε δ᾽ αὐτῷ.
ἀμφὶ δ᾽ ἄρ᾽ ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον
χάλκεον, αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε·
κρατὶ δ᾽ ἐπ᾽ ἰφθίμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκεν
ἵππουριν, δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν·
εἵλετο δ᾽ ἄλκιμον ἔγχος, ὅ οἱ παλάμηφιν ἀρήρει.
ὣς δ᾽ αὔτως Μενέλαος ἀρήιος ἔντε᾽ ἔδυνεν.
οἱ δ᾽ ἐπεὶ οὖν ἑκάτερθεν ὁμίλου θωρήχθησαν,
ἐς μέσσον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἐστιχάοντο
δεινὸν δερκόμενοι· θάμβος δ᾽ ἔχεν εἰσοράοντας
Τρῶάς θ᾽ ἱπποδάμους καὶ ἐυκνήμιδας Ἀχαιούς.

---

325 *ὁράων*] *ὁρόων* libri. 326 *ἑκάστῳ*] libri, *ἑκάστου* Aristarchus. 341 *ἐστιχάοντο*] *ἐστιχόωντο* libri. 342 *εἰσοράοντας*] *εἰσορόωντας* libri.

III *καί ῥ' ἐγγὺς στήτην διαμετρητῷ ἐνὶ χώρῳ*
σείοντ' ἐγχείας, ἀλλήλοισιν κοτέοντε.
πρόσθε δ' Ἀλέξανδρος προΐει δολιχόσκιον ἔγχος
καὶ βάλεν Ἀτρεΐδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐίσην·
οὐ δ' ἔρρηξεν χαλκός, ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμὴ
ἀσπίδ' ἔνι κρατερῇ. ὃ δὲ δεύτερος ὤρνυτο χαλκῷ
Ἀτρεΐδης Μενέλαος, ἐπευξάμενος Διὶ πατρί·
„Ζεῦ ἄνα, δὸς τίσασθαι ὅ με πρότερος κάκ' ἔοργεν,
δῖον Ἀλέξανδρον, καὶ ἐμῇς ὑπὸ χερσὶ δάμασσον,
ὄφρα τις ἐρρίγῃσι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων
ξεινοδόκον κακὰ ῥέξαι, ὅ κεν φιλότητα παράσχῃ.“
ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος
καὶ βάλε Πριαμίδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐίσην.
διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄβριμον ἔγχος
καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο·
ἀντικρὺ δὲ παραὶ λαπάρην διάμησε χιτῶνα
ἔγχος, ὃ δ' ἐκλίνθη καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
Ἀτρεΐδης δὲ ἐρυσσάμενος ξίφος ἀργυρόηλον
πλῆξεν ἀνασχόμενος κόρυθος φάλον· ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ
τριχθά τε καὶ τετραχθὰ διατρυφὲν ἔκπεσε χειρός.
Ἀτρεΐδης δ' ᾤμωξεν ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·
„Ζεῦ πάτερ, οὔ τις σεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος.
ἦ τ' ἐφάμην τίσεσθαι Ἀλέξανδρον κακότητος·
νῦν δέ μοι ἐν χείρεσσιν ἄγη ξίφος, ἐκ δέ μοι ἔγχος
ἠίχθη παλάμηφιν ἐτώσιον, οὐδ' ἔβαλόν μιν.“

---

348 *οὐ δ'*] *οὐδ'* libri. 349 *ἀσπίδ' ἔνι*] Bekker; *ἀσπίδι ἐν* libri optimi, *ἀσπίδ(ι) ἐνὶ* pauci. Cf. *Η* 272. *Ρ* 45. 324. 352 *δάμασσον*] libri, *δαμῆναι* Aristarchus. 366 *τίσεσθαι*] *τίσασθαι* libri, correxit Cobet. Cf. *Γ* 28. 112.

ἦ, καὶ ἐπαΐξας κόρυθος λάβεν ἱπποδασείης, III
ἕλκε δ' ἐπιστρέψας μετ' ἐυκνήμιδας Ἀχαιούς·
ἄγχε δέ μιν πολύκεστος ἱμὰς ἁπαλὴν ὑπὸ δειρήν,
ὅς οἱ ὑπ' ἀνθερεῶνος ὀχεὺς τέτατο τρυφαλείης.
καί νύ κεν εἴρυσσέν τε καὶ ἄσπετον ἤρατο κῦδος,
εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
ἥ οἱ ῥῆξεν ἱμάντα βοὸς ἶφι κταμένοιο·
κεινὴ δὲ τρυφάλεια ἅμ' ἕσπετο χειρὶ παχείῃ.
τὴν μὲν ἔπειθ' ἥρως μετ' ἐυκνήμιδας Ἀχαιοὺς
ῥῖψ' ἐπιδινήσας, κόμισαν δ' ἐρίηρες ἑταῖροι·
αὐτὰρ ὃ ἂψ ἐπόρουσε κατακτάμεναι μενεαίνων
ἔγχεϊ χαλκείῳ. τὸν δ' ἐξήρπαξ' Ἀφροδίτη
ῥεῖα μάλ' ὥς τε θεός, ἐκάλυψε δ' ἄρ' ἠέρι πολλῇ,
κὰδ δ' εἷσ' ἐν θαλάμῳ εὐώδεϊ κηώεντι.
αὐτὴ δ' αὖθ' Ἑλένην καλέουσ' ἴε· τὴν δ' ἐκίχανεν
πύργῳ ἔφ' ὑψηλῷ, περὶ δὲ Τρῳαὶ ἅλις ἦσαν.
χειρὶ δὲ νεκταρέου ἑανοῦ ἐτίναξε λαβοῦσα,
γρηὶ δέ μιν εἰκυῖα παλαιγενέι προσέειπεν
εἰροκόμῳ, ἥ οἱ Λακεδαίμονι ναιεταούσῃ
ἤσκειν εἴρια καλά, μάλιστα δέ μιν φιλέεσκεν·
τῇ μιν ἐεισαμένη προσεφώνεε δῖ' Ἀφροδίτη·
„δεῦρ' ἴθ'· Ἀλέξανδρός σε καλεῖ οἶκόνδε νέεσθαι
κείμενος ἐν θαλάμῳ καὶ δινωτοῖσι λέχεσσιν,
κάλλεΐ τε στίλβων καὶ εἵμασιν· οὐδέ κε φαίης

---

387 *ναιεταούσῃ*] unus codex, *ναιεταώσῃ* ceteri. 388 *ἤσκειν*] *ἤσκει* alii; *ἤσκειν* Aristarchum scripsisse dicit Didymus ad *ρ* 359. Cf. *Z* 170. 391 *κείμενος*] *κεῖνος ὅ γ'* libri, correxit Nauck BPt. 26 p. 192.

III ἀνδρὶ μαχεσσάμενον τόν γ' ἐλθέμεν, ἀλλὰ χορόνδε
ἔρχεσθ' ἠὲ χοροῖο νέον λήγοντα καθίζειν."
ὣς φάτο, τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινεν·
καί ῥ' ὡς οὖν ἐνόησε θεᾶς περικαλλέα δειρὴν
στήθεά θ' ἱμερόεντα καὶ ὄμματα μαρμαίροντα,
θάμβησέν τ' ἄρ' ἔπειτα ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
„δαιμονίη, τί με ταῦτα λιλαίεαι ἠπεροπεύειν;
ἦ πῄ με προτέρω πολίων εὖ ναιομενάων
ἄξεις ἢ Φρυγίης ἢ Μῃονίης ἐρατεινῆς,
εἴ τίς τοι καὶ κεῖθι φίλος μερόπων ἀνθρώπων;
οὕνεκα δὴ νῦν δῖον Ἀλέξανδρον Μενέλαος
νικήσας ἐθέλει στυγερὴν ἐμὲ οἴκαδ' ἄγεσθαι,
τοὔνεκα δὴ νῦν δεῦρο δολοφρονέουσα παρέστης;
ἧσο παρ' αὐτὸν ἰοῦσα, θεῶν δ' ἀπόεικε κελεύθου,
μηδ' ἔτι σοῖσι πόδεσσιν ὑποστρέψειας Ὄλυμπον,
ἀλλ' αἰεὶ περὶ κεῖνον ὀΐζυε καί ἑ φύλασσε,
εἰς ὅ κέ σ' ἢ ἄλοχον ποιήσεται ἢ ὅ γε δούλην.
κεῖσε δ' ἐγὼν οὐκ εἶμι — νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη —
κείνου πορσυνέουσα λέχος· Τρῳαὶ δέ μ' ὀπίσσω
πᾶσαι μωμήσονται· ἔχω δ' ἄχε' ἄκριτα θυμῷ."
τὴν δὲ χολωσαμένη προσεφώνεε δῖ' Ἀφροδίτη·
„μή μ' ἔρεθε, σχετλίη, μὴ χωσαμένη σε μεθείω,
τὼς δέ σ' ἀπεχθήρω ὡς νῦν ἔκπαγλ' ἐφίλησα,
μέσσῳ δ' ἀμφοτέρων μητίσομαι ἔχθεα λυγρά,
Τρώων καὶ Δαναῶν· σὺ δέ κεν κακὸν οἶτον ὄληαι."

---

393 *μαχεσσάμενον*] libri fere omnes, *μαχεσάμενον* Eustathius, *μαχησάμενον* A. *ἐλθέμεν*] *ἐλθεῖν* libri. 417] spurium iudicat Doederlein.

ὣς ἔφατ᾽· ἔδδεισεν δ᾽ Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα,
βῆ δὲ κατασχομένη ἑανῷ ἀργῆτι φαεινῷ
σιγῇ, πάσας δὲ Τρῳὰς λάθεν· ἦρχε δὲ δαίμων.
αἳ δ᾽ ὅτ᾽ Ἀλεξάνδροιο δόμον περικαλλέ᾽ ἵκοντο,
ἀμφίπολοι μὲν ἔπειτα θοῶς ἐπὶ ἔργα τράποντο,
ἣ δ᾽ εἰς ὑψόροφον θάλαμον κίε δῖα γυναικῶν.
τῇ δ᾽ ἄρα δίφρον ἑλοῦσα φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη
ἀντί᾽ Ἀλεξάνδροιο θεὰ κατέθηκε φέρουσα·
ἔνθα καθῖζ᾽ Ἑλένη κούρη Διὸς αἰγιόχοιο
ὄσσε πάλιν κλίνασα, πόσιν δ᾽ ἠνίπαπε μύθῳ·
„ἤλυθες ἐκ πολέμου; ὡς ὤφελες αὐτόθ᾽ ὀλέσθαι
ἀνδρὶ δαμεὶς κρατερῷ, ὃς ἐμὸς πρότερος πόσις ἦεν.
ἦ μὲν δὴ πρίν γ᾽ εὔχε᾽ ἀρηιφίλου Μενελάου
σῇ τε βίῃ καὶ χερσὶ καὶ ἔγχεϊ φέρτερος εἶναι·
ἀλλ᾽ ἴθι νῦν προκάλεσσαι ἀρηίφιλον Μενέλαον
ἐξαῦτις μαχέσασθαι ἐναντίον. ἀλλά σ᾽ ἐγώ γε
παύεσθαι κέλομαι μηδὲ ξανθῷ Μενελάῳ
ἀντίβιον πόλεμον πολεμιζέμεν ἠδὲ μάχεσθαι
ἀφραδέως, μή πως τάχ᾽ ὑπ᾽ αὐτοῦ δουρὶ δαμήῃς."
τὴν δὲ Πάρις μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
„μή με, γύναι, χαλεποῖσιν ὀνείδεσι θυμὸν ἔνιπτε.
νῦν μὲν γὰρ Μενέλαος ἐνίκησεν σὺν Ἀθήνῃ,
κεῖνον δ᾽ αὖτις ἐγώ· πάρα γὰρ θεοί εἰσι καὶ ἡμῖν.
ἀλλ᾽ ἄγε δὴ φιλότητι τραπείομεν εὐνηθέντε·

---

428 *πολέμου;*] interrogationem esse intellexerat Nicanor. 435 *πολεμιζέμεν*] *πολεμίζειν* libri. 436 *δαμήῃς*] Aristarchus secundum emendationem Bekkeri, *δαμασθῇς* A, *δαμείῃς* reliqui libri.

οὐ γάρ πώ ποτέ μ' ὧδέ γ' ἔρος φρένας ἀμφεκάλυψεν,
οὐδ' ὅτε σε πρῶτον Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς
ἔπλεον ἁρπάξας ἐν ποντοπόροισι νέεσσιν,
νήσῳ δ' ἐν Κρανάῃ ἐμίγην φιλότητι καὶ εὐνῇ,
ὥς σεο νῦν ἔραμαι καί με γλυκὺς ἵμερος αἱρεῖ."
ἦ ῥα, καὶ ἦρχε λέχοσδε κιών· ἅμα δ' εἵπετ' ἄκοιτις.
τὼ μὲν ἄρ' ἐν τρητοῖσι κατεύνασθεν λεχέεσσιν·
Ἀτρεΐδης δ' ἀν' ὅμιλον ἐφοίταε θηρὶ ἐοικώς,
εἴ που ἐσαθρήσειεν Ἀλέξανδρον θεοειδῆ.
ἀλλ' οὔ τις δύνατο Τρώων κλειτῶν τ' ἐπικούρων
δεῖξαι Ἀλέξανδρον τότ' ἀρηιφίλῳ Μενελάῳ·
οὐ μὲν γὰρ φιλότητί γ' ἔκευθον ἄν, εἴ τις ἴδοιτο·
ἶσον γάρ σφιν πᾶσιν ἀπήχθετο κηρὶ μελαίνῃ.
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
„κέκλυτέ μευ, Τρῶες καὶ Δάρδανοι ἠδ' ἐπίκουροι·
νίκη μὲν δὴ φαίνετ' ἀρηιφίλου Μενελάου·
ὑμεῖς δ' Ἀργείην Ἑλένην καὶ κτήμαθ' ἅμ' αὐτῇ
ἔκδοτε, καὶ τιμὴν ἀποτινέμεν ἥν τιν' ἔοικεν,
ἥ τε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται."
ὣς ἔφατ' Ἀτρεΐδης, ἐπὶ δ' ᾔνεον ἄλλοι Ἀχαιοί.

---

442 *ἔρος*] secundum Eustathium restituendum esse vidit Heyne, *ἔρως* libri. Cf. Ξ 294. 315 et *γέλος* praef. § 8. 447 *ἦρχε*] *ἄρχε* libri, mutavit Barnes: v. quae adnotavit Heyne. 449 *ἐφοίταε*] *ἐφοίτα* (*ἐφοῖτα* D) libri. 450 *θεοειδῆ*] duo libri, *θεοειδέα* reliqui. 453 *ἔκευθον ἄν*] *ἐκεύθανον* libri: emendationem ab Heynio laudatam in textum recepit Duentzer. 459 *ἀποτινέμεν*] libri (cum Aristarcho), *ἀποτίνετον* Zenodotus: *ἀποτίνειε* bene coniecit Ahrens: cf. praef. § 4. I, 2.

ΙΛΙΑΔΟΣ Δ.

ΟΡΚΙΩΝ ΣΥΓΧΥΣΙΣ. ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΟΣ ΕΠΙΠΩΛΗΣΙΣ.

Οἱ δὲ θεοὶ πὰρ Ζηνὶ καθήμενοι ἠγοράοντο IV
χρυσέῳ ἐν δαπέδῳ, μετὰ δέ σφισι πότνια Ἥβη
νέκταρ ἐῳνοχόει· τοὶ δὲ χρυσέοις δεπάεσσιν
δειδέχατ' ἀλλήλους Τρώων πόλιν εἰσοράοντες.
αὐτίκ' ἐπειρᾶτο Κρονίδης ἐρεθιζέμεν Ἥρην
κερτομίοις ἐπέεσσι, παραβλήδην ἀγορεύων·
„δοιαὶ μὲν Μενελάῳ ἀρηγόνες εἰσὶ θεάων,
Ἥρη τ' Ἀργείη καὶ Ἀλαλκομενηὶς Ἀθήνη.
ἀλλ' ἦ τοι ταὶ νόσφι καθήμεναι εἰσοράουσαι
τέρπεσθον· τῷ δ' αὖτε φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη
αἰεὶ παρμέμβλωκε καὶ αὐτοῦ κῆρας ἀμύνει,
καὶ νῦν ἐξεσάωσεν οἰόμενον θανέεσθαι.
ἀλλ' ἦ τοι νίκη μὲν ἀρηιφίλου Μενελάου·
ἡμεῖς δὲ φραζώμεθ', ὅπως ἔσται τάδε ἔργα,
ἤ ῥ' αὖτις πόλεμόν τε κακὸν καὶ φύλοπιν αἰνὴν
ὄρσομεν ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι βάλωμεν.
εἰ δ' αὖ πως τόδε πᾶσι φίλον καὶ ἡδὺ γένοιτο,
ἦ τοι μὲν οἰκέοιτο πόλις Πριάμοιο ἄνακτος,
αὖτις δ' Ἀργείην Ἑλένην Μενέλαος ἄγοιτο.“

---

1 *ἠγοράοντο*] *ἠγορόωντο* libri. 4 *εἰσοράοντες*] *εἰσορόωντες* libri. 9 *εἰσοράουσαι*] *εἰσορόωσαι* libri. 17 *αὖ πως*] Aristarchus, *αὔτως* vel *αὕτως* libri cum Aristophane.

IV ὣς ἔφαθ᾽· αἳ δ᾽ ἐπέμυξαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη·
πλησίαι αἵ γ᾽ ἥσθην, κακὰ δὲ Τρώεσσι μεδέσθην.
ἤ τοι Ἀθηναίη ἀκέων ἦν οὐδέ τι εἶπεν,
σκυζομένη Διὶ πατρί, χόλος δέ μιν ἄγριος ᾕρει·
Ἥρη δ᾽ οὐκ ἔχαδε στῆθος χόλον, ἀλλὰ προσηύδα·
„αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
πῶς ἐθέλεις ἅλιον θεῖναι πόνον ἠδ᾽ ἀτέλεστον
ἱδρῶ θ᾽, ὃν ἵδρωσα μόγῳ; καμέτην δέ μοι ἵπποι
λαὸν ἀγειρούσῃ, Πριάμῳ κακὰ τοῖό τε παισίν.
ἔρδ᾽· ἀτὰρ οὔ τοι πάντες ἐπαινέομεν θεοὶ ἄλλοι.“
τὴν δὲ μέγ᾽ ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
„δαιμονίη, τί νύ σε Πρίαμος Πριάμοιό τε παῖδες
τόσσα κακὰ ῥέζουσιν, ὅ τ᾽ ἀσπερχὲς μενεαίνεις
Ἰλίου ἐξαλαπάξαι ἐυκτίμενον πτολίεθρον;
εἰ δὲ σύ γ᾽ εἰσελθοῦσα πύλας καὶ τείχεα μακρὰ
ὠμὸν βεβρώθοις Πρίαμον Πριάμοιό τε παῖδας
ἄλλους τε Τρῶας, τότε κεν χόλον ἐξακέσαιο.
ἔρξον ὅπως ἐθέλεις· μὴ τοῦτό γε νεῖκος ὀπίσσω
σοὶ καὶ ἐμοὶ μέγ᾽ ἔρισμα μετ᾽ ἀμφοτέροισι γένηται.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ᾽ ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
ὁππότε κεν καὶ ἐγὼ μεμαὼς πόλιν ἐξαλαπάξαι
τὴν ἐθέλω, ὅθι σοὶ φίλοι ἀνέρες ἐγγεγάασιν,
μή τι διατρίβειν τὸν ἐμὸν χόλον, ἀλλά μ᾽ ἐᾶσαι·
καὶ γὰρ ἐγὼ σοὶ δῶκα ἑκὼν ἀέκοντί γε θυμῷ.
αἳ γὰρ ὑπ᾽ ἠελίῳ τε καὶ οὐρανῷ ἀστερόεντι
ναιετάουσι πόληες ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
τάων μοι πέρι κῆρι τιέσκετο Ἴλιος ἱρὴ

---

41 *σοὶ] τοι libri, τοὶ male Barnes et Heyne.

καὶ Πρίαμος καὶ λαὸς ἐυμμελίω Πριάμοιο.
οὐ γάρ μοί ποτε βωμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐίσης,
λοιβῆς τε κνίσης τε· τὸ γὰρ λάχομεν γέρας ἡμεῖς.“
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη·
„ἦ τοι ἐμοὶ τρεῖς μὲν πολὺ φίλταταί εἰσι πόληες,
Ἄργος τε Σπάρτη τε καὶ εὐρυάγυια Μυκήνη·
τὰς διαπέρσαι, ὅτ' ἄν τοι ἀπέχθωνται πέρι κῆρι.
τάων οὔ τοι ἐγὼ πρόσθ' ἵσταμαι οὐδὲ μεγαίρω·
εἴ περ γὰρ φθονέω τε καὶ οὐκ εἰῶ διαπέρσαι,
οὐκ ἀνύω φθονέουσ', ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερός ἐσσι.
ἀλλὰ χρὴ καὶ ἐμὸν θέμεναι πόνον οὐκ ἀτέλεστον·
καὶ γὰρ ἐγὼ θεός εἰμι, γένος δέ μοι ἔνθεν ὅθεν σοί,
καί με πρεσβυτάτην τέκετο Κρόνος ἀγκυλομήτης,
ἀμφότερον, γενεῇ τε καὶ οὕνεκα σὴ παράκοιτις
κέκλημαι, σὺ δὲ πᾶσι μετ' ἀθανάτοισιν ἀνάσσεις.
ἀλλ' ἦ τοι μὲν ταῦθ' ὑποείξομεν ἀλλήλοισιν,
σοὶ μὲν ἐγώ, σὺ δ' ἐμοί· ἐπὶ δ' ἕψονται θεοὶ ἄλλοι
ἀθάνατοι. σὺ δὲ θᾶσσον Ἀθηναίῃ ἐπιτεῖλαι
ἐλθεῖν ἐς Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπιν αἰνήν,
πειρᾶν δ', ὥς κεν Τρῶες ὑπερκύδαντας Ἀχαιοὺς
ἄρξωσι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσασθαι.“
ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
αὐτίκ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„αἶψα μάλ' ἐς στρατὸν ἐλθὲ μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς,
πειρᾶν δ', ὥς κεν Τρῶες ὑπερκύδαντας Ἀχαιοὺς
ἄρξωσι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσασθαι.“
ὣς εἰπὼν ὤτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην·
βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀίξασα.
οἷον δ' ἀστέρα ἧκε Κρόνου πάις ἀγκυλομήτεω,

IV ἢ ναύτῃσι τέρας ἠὲ στρατῷ εὐρέι λαῶν,
λαμπρόν· τοῦ δέ τε πολλοὶ ἀπὸ σπινθῆρες ἵενται·
τῷ ἐικυῖ' ἤιξεν ἐπὶ χθόνα Παλλὰς Ἀθήνη·
κὰδ δ' ἔθορ' ἐς μέσσον. θάμβος δ' ἔχεν εἰσοράοντας
Τρῶάς θ' ἱπποδάμους καὶ ἐυκνήμιδας Ἀχαιούς·
ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
„ἦ ῥ' αὖτις πόλεμός τε κακὸς καὶ φύλοπις αἰνὴ
ἔσσεται; ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι τίθησιν
Ζεύς, ὅς τ' ἀνθρώπων ταμίης πολέμοιο τέτυκται;“
ὣς ἄρα τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε.
ἣ δ' ἀνδρὶ ἰκέλη Τρώων κατεδύσεθ' ὅμιλον,
Λαοδόκῳ Ἀντηνορίδῃ κρατερῷ αἰχμητῇ,
Πάνδαρον ἀντίθεον διζημένη, εἴ που ἐφεύροι.
εὗρε Λυκάονος υἱὸν ἀμύμονά τε κρατερόν τε
ἑσταότ'· ἀμφὶ δέ μιν κρατεραὶ στίχες ἀσπιστάων
λαῶν, οἵ οἱ ἕποντο ἀπ' Αἰσήποιο ῥοάων.
ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„ἦ ῥά νύ μοί τι πίθοιο, Λυκάονος υἱὲ δαΐφρον;
τλαίης κεν Μενελάῳ ἔπι προέμεν ταχὺν ἰόν·
πᾶσι δέ κε Τρώεσσι χάριν καὶ κῦδος ἄροιο,
ἐκ πάντων δὲ μάλιστα Ἀλεξάνδρῳ βασιλῆι.
τοῦ κεν δὴ πάμπρωτα πάρ' ἀγλαὰ δῶρα φέροιο,
αἴ κεν ἴδῃ Μενέλαον ἀρήιον Ἀτρέος υἱὸν
σῷ βέλεϊ δμηθέντα πυρῆς ἐπιβάντ' ἀλεγεινῆς.
ἀλλ' ἄγ' ὀίστευσον Μενελάου κυδαλίμοιο,

---

79 εἰσοράοντας] εἰσορόωντας libri. 83. 84 ἔσσεται; — τέτυκται;] interrogationem esse intellexerat Nicanor. 94 ἔπι προέμεν] Aristarchus teste Herodiano, ἐπιπροέμεν libri.

εὔχεο δ' Ἀπόλλωνι λυκηγενέϊ κλυτοτόξῳ
ἀρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην
οἴκαδε νοστήσας ἱερῆς εἰς ἄστυ Ζελείης."
 ὣς φάτ' Ἀθηναίη, τῷ δὲ φρένας ἄφρονι πεῖθεν.
αὐτίκ' ἐσύλα τόξον εὔξοον ἰξάλου αἰγὸς
ἀγρίου, ὅν ῥά ποτ' αὐτὸς ὑπὸ στέρνοιο τυχήσας
πέτρης ἐκβαίνοντα, δεδεγμένος ἐν προδοκῇσιν,
βεβλήκει πρὸς στῆθος, ὁ δ' ὕπτιος ἔμπεσε πέτρῃ· —
τοῦ κέρα ἐκ κεφαλῆς ἑκκαιδεκάδωρα πεφύκει·
καὶ τὰ μὲν ἀσκήσας κεραοξόος ἤραρε τέκτων,
πᾶν δ' εὖ λειήνας χρυσῆν ἐπέθηκε κορώνην· —
καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκε τανυσσάμενος, ποτὶ γαίῃ
ἀγκλίνας· πρόσθεν δὲ σάκη σχέθον ἐσθλοὶ ἑταῖροι,
μὴ πρὶν ἀναΐξειαν ἀρήιοι υἷες Ἀχαιῶν,
πρὶν βλῆσθαι Μενέλαον ἀρήιον Ἀτρέος υἱόν.
αὐτὰρ ὁ σύλα πῶμα φαρέτρης, ἐκ δ' ἕλετ' ἰὸν
ἀβλῆτα πτερόεντα, μελαινέων ἕρμ' ὀδυνάων·
αἶψα δ' ἐπὶ νευρῇ κατεκόσμεε πικρὸν ὀιστόν,
εὔχετο δ' Ἀπόλλωνι λυκηγενέϊ κλυτοτόξῳ
ἀρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην
οἴκαδε νοστήσας ἱερῆς εἰς ἄστυ Ζελείης.
ἕλκε δ' ὁμοῦ γλυφίδας τε λαβὼν καὶ νεῦρα βόεια·
νευρὴν μὲν μαζῷ πέλασεν, τόξῳ δὲ σίδηρον.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ κυκλοτερὲς μέγα τόξον ἔτεινεν,
λίγξε βιός, νευρὴ δὲ μέγ' ἴαχεν, ἆλτο δ' ὀιστὸς
ὀξυβελὴς καθ' ὅμιλον ἐπιπτέσθαι μενεαίνων.

---

111 χρυσῆν] χρυσέην libri. 113 σάκη] σάκεα libri. 118 κατεκόσμεε] tres libri, κατεκόσμει ceteri.

IV οὐ δὲ σέθεν, Μενέλαε, θεοὶ μάκαρες λελάθοντο
ἀθάνατοι, πρώτη δὲ Διὸς θυγάτηρ ἀγελείη,
ἥ τοι πρόσθεν στᾶσα βέλος ἐχεπευκὲς ἄμυνεν.
ἡ δὲ τόσον μὲν ἔεργεν ἀπὸ χροός, ὡς ὅτε μήτηρ
παιδὸς ἐέργῃ μυῖαν, ὅθ' ἡδέι λέξεται ὕπνῳ·
αὐτὴ δ' αὖτ' ἴθυνεν, ὅθι ζωστῆρος ὀχῆες
χρύσειοι σύνεχον καὶ διπλόος ἤντετο θώρηξ.
ἐν δ' ἔπεσε ζωστῆρι ἀρηρότι πικρὸς ὀιστός·
διὰ μὲν ἂρ ζωστῆρος ἐλήλατο δαιδαλέοιο
καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο
μίτρης θ', ἣν ἐφόρει ἔρυμα χροός, ἕρκος ἀκόντων,
ἥ οἱ πλεῖστον ἔρυτο· διαπρὸ δὲ εἴσατο καὶ τῆς.
ἀκρότατον δ' ἄρ' ὀιστὸς ἐπέγραψε χρόα φωτός·
αὐτίκα δ' ἔρρεεν αἷμα κελαινεφὲς ἐξ ὠτειλῆς.
ὡς δ' ὅτε τίς τ' ἐλέφαντα γυνὴ φοίνικι μιήνῃ
Μῃονὶς ἠὲ Κάειρα, παρήιον ἔμμεναι ἵππων· —
κεῖται δ' ἐν θαλάμῳ, πολέες τέ μιν ἠρήσαντο
ἱππῆες φορέειν· βασιλῆι δὲ κεῖται ἄγαλμα,
ἀμφότερον, κόσμος θ' ἵππῳ ἐλατῆρί τε κῦδος· —
τοῖοί τοι, Μενέλαε, μιάνθην αἵματι μηροὶ
εὐφυέες κνῆμαί τε ἰδὲ σφυρὰ κάλ' ὑπένερθεν.
ῥίγησεν δ' ἄρ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,

127 *οὐ δὲ*] *οὐδὲ* libri. 129 *πρόσθεν*] *πρόσθε* pauci: cf. *M* 446. 131 *ἐέργῃ*] pauci in eis A, *ἐέργει* ceteri: cf. *P* 264. 146 *μιάνθην*] libri fere omnes, *μίανθεν*, *μιάνθη* singuli. Ahrensium secutus *μίανθεν* postulat Curtius Verb. II² 348, cui iure adversatur Nauck BPt. 24 p. 348. Similes formae exstant in titulis Creticis Del. 123. 124. 128 *διελέγην*, in Coo Del. 164 *ἐστεφανώθην*, in Delphico WF. 254 *ἀπελύθην*.

ὡς εἶδεν μέλαν αἷμα καταρρέον ἐξ ὠτειλῆς·
ῥίγησεν δὲ καὶ αὐτὸς ἀρηίφιλος Μενέλαος.
ὡς δὲ ἴδεν νεῦρόν τε καὶ ὄγκους ἐκτὸς ἐόντας,
ἄψορρόν οἱ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀγέρθη.
τοῖς δὲ βαρὺ στενάχων μετέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
χειρὸς ἔχων Μενέλαον — ἐπεστενάχοντο δ᾽ ἑταῖροι —·
„φίλε κασίγνητος, θάνατόν νύ τοι ὅρκι᾽ ἔταμνον
οἶον προστήσας πρὸ Ἀχαιῶν Τρωσὶ μάχεσθαι,
ὥς σ᾽ ἔβαλον Τρῶες, κάτα δ᾽ ὅρκια πιστὰ πάτησαν.
οὐ μέν πως ἅλιον πέλει ὅρκιον αἷμά τε ἀρνῶν
σπονδαί τ᾽ ἄκρητοι καὶ δεξιαί, ᾗς ἐπέπιθμεν·
εἴ περ γάρ τε καὶ αὐτίκ᾽ Ὀλύμπιος οὐκ ἐτέλεσσεν,
ἔκ δὲ καὶ ὀψὲ τελεῖ, σύν τε μεγάλῳ ἀπέτισαν
σὺν σφῇσιν κεφαλῇσι γυναιξί τε καὶ τεκέεσσιν.
εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
ἔσσεται ἦμαρ, ὅτ᾽ ἄν ποτ᾽ ὀλώλῃ Ἴλιος ἱρὴ
καὶ Πρίαμος καὶ λαὸς ἐυμμελίω Πριάμοιο·
Ζεὺς δέ σφι Κρονίδης ὑψίζυγος, αἰθέρι ναίων,
αὐτὸς ἐπισσείῃσιν ἐρεμνὴν αἰγίδα πᾶσιν
τῆσδ᾽ ἀπάτης κοτέων· τὰ μὲν ἔσσεται οὐκ ἀτέλεστα.
ἀλλά μοι αἰνὸν ἄχος σέθεν ἔσσεται, ὦ Μενέλαε,
αἴ κε θάνῃς καὶ πότμον ἀναπλήσῃς βιότοιο.
καί κεν ἐλέγχιστος πολυδίψιον Ἄργος ἱκοίμην —
αὐτίκα γὰρ μνήσονται Ἀχαιοὶ πατρίδος αἴης —,
κὰδ δέ κεν εὐχωλὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιμεν
Ἀργείην Ἑλένην. σέο δ᾽ ὀστέα πύσει ἄρουρα

---

155 κασίγνητος] commendavit Barnes collato Δ 189, κασίγνητε libri. 161 ἔκ δὲ] ἔκ τε libri, correxit Bekker^2: cf. Δ 262. M 246.

IV κειμένου ἐν Τροίῃ ἀτελευτήτῳ ἐπὶ ἔργῳ·
καί κέ τις ὧδ' ἐρέει Τρώων ὑπερηνορεόντων
τύμβῳ ἐπιθρῴσκων Μενελάου κυδαλίμοιο·
,,αἴθ' οὕτως ἐπὶ πᾶσι χόλον τελέσει' Ἀγαμέμνων,
ὡς καὶ νῦν ἅλιον στρατὸν ἤγαγεν ἐνθάδ' Ἀχαιῶν
καὶ δὴ ἔβη οἶκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
σὺν κεινῇσιν νηυσί, λιπὼν ἀγαθὸν Μενέλαον.'
ὥς ποτέ τις ἐρέει· τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών."
τὸν δ' ἐπιθαρσύνων προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
,,θάρσει, μηδέ τί πω δειδίσσεο λαὸν Ἀχαιῶν.
οὐκ ἐν καιρίῳ ὀξὺ πάγη βέλος, ἀλλὰ πάροιθεν
εἰρύσατο ζωστήρ τε παναίολος ἠδ' ὑπένερθεν
ζῶμά τε καὶ μίτρη, τὴν χαλκῆες κάμον ἄνδρες."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
,,αἲ γὰρ δὴ οὕτως εἴη, φίλος ὦ Μενέλαε.
ἕλκος δ' ἰητὴρ ἐπιμάσσεται ἠδ' ἐπιθήσει
φάρμαχ', ἅ κεν παύσῃσι μελαινάων ὀδυνάων."
ἦ, καὶ Ταλθύβιον θεῖον κήρυκα προσηύδα·
,,Ταλθύβι', ὅττι τάχιστα Μαχάονα δεῦρο κάλεσσον,
φῶτ' Ἀσκληπιοῦ υἱὸν ἀμύμονος ἰητῆρος,
ὄφρα ἴδῃ Μενέλαον ἀρήιον Ἀτρέος υἱόν,
ὅν τις ὀιστεύσας ἔβαλεν τόξων εὖ εἰδὼς
Τρώων ἢ Λυκίων, τῷ μὲν κλέος ἄμμι δὲ πένθος."
ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἄρα οἱ κῆρυξ ἀπίθησεν ἀκούσας,
βῆ δ' ἰέναι κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
παπταίνων ἥρωα Μαχάονα. τὸν δ' ἐνόησεν
ἑσταότ'· ἀμφὶ δέ μιν κρατεραὶ στίχες ἀσπιστάων

---

195 Ἀτρέος υἱόν] ἀρχὸν Ἀχαιῶν alii.

λαῶν, οἵ οἱ ἕποντο Τρίκης ἐξ ἱπποβότοιο.
ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„ὄρσ', Ἀσκληπιάδη· καλέει κρείων Ἀγαμέμνων,
ὄφρα ἴδῃ Μενέλαον ἀρήιον ἀρχὸν Ἀχαιῶν,
ὅν τις ὀιστεύσας ἔβαλεν τόξων ἐὺ εἰδὼς
Τρώων ἢ Λυκίων, τῷ μὲν κλέος ἄμμι δὲ πένθος."
ὣς φάτο, τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινεν·
βὰν δ' ἰέναι καθ' ὅμιλον ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον, ὅθι ξανθὸς Μενέλαος
βλήμενος ἦν — περὶ δ' αὐτὸν ἀγηγέραθ' ὅσσοι ἄριστοι
κυκλόσ', ὁ δ' ἐν μέσσοισι παρίστατο ἰσόθεος φώς —,
αὐτίκα δ' ἐκ ζωστῆρος ἀρηρότος ἕλκεν ὀιστόν·
τοῦ δ' ἐξελκομένοιο πάλιν ἄγεν ὀξέες ὄγκοι.
λῦσε δέ οἱ ζωστῆρα παναίολον ἠδ' ὑπένερθεν
ζῶμά τε καὶ μίτρην, τὴν χαλκῆες κάμον ἄνδρες.
αὐτὰρ ἐπεὶ ἴδεν ἕλκος, ὅθ' ἔμπεσε πικρὸς ὀιστός,
αἷμ' ἐκμυζήσας ἔπ' ἄρ' ἤπια φάρμακα εἰδὼς
πάσσε, τά οἵ ποτε πατρὶ φίλα φρονέων πόρε Χείρων.
ὄφρα τοὶ ἀμφεπένοντο βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον,
τόφρα δ' ἔπι Τρώων στίχες ἤλυθον ἀσπιστάων·
οἳ δ' αὖτις κατὰ τεύχε' ἔδυν, μνήσαντο δὲ χάρμης.
ἔνθ' οὐκ ἂν βρίζοντα ἴδοις Ἀγαμέμνονα δῖον
οὐδὲ καταπτώσσοντ' οὐδ' οὐκ ἐθέλοντα μάχεσθαι,
ἀλλὰ μάλα σπεύδοντα μάχην ἐς κυδιάνειραν.
ἵππους μὲν γὰρ ἔασε καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῷ,
καὶ τοὺς μὲν θεράπων ἀπάνευθ' ἔχε φυσιάοντας

---

205 ἴδῃ] libri meliores, ἴδῃς alii. 213 ἕλκεν] unus cum Aristarcho, εἷλκεν (εἵλκεν D) ceteri. 227 φυσιάοντας] φυσιόωντας libri.

IV *Εὐρυμέδων υἱὸς Πτολεμαίου Πειραΐδαο,*
τῷ μάλα πόλλ' ἐπέτελλε παρισχέμεν, ὁππότε κέν μιν
γυῖα λάβῃ κάματος πολέας διὰ κοιρανέοντα·
αὐτὰρ ὁ πεζὸς ἐὼν ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν.
καί ῥ' οὓς μὲν σπεύδοντας ἴδοι Δαναῶν ταχυπώλων,
τοὺς μάλα θαρσύνεσκε παριστάμενος ἐπέεσσιν·
„Ἀργέιοι, μή πώς τι μεθίετε θούριδος ἀλκῆς·
οὐ γὰρ ἐπὶ ψευδέσσι πατὴρ Ζεὺς ἔσσετ' ἀρωγός,
ἀλλ' οἵ περ πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσαντο,
τῶν ἦ τοι αὐτῶν τέρενα χρόα γῦπες ἔδονται,
ἡμεῖς αὖτ' ἀλόχους τε φίλας καὶ νήπια τέκνα
ἄξομεν ἐν νήεσσιν, ἐπὴν πτολίεθρον ἕλωμεν.“
οὕς τινας αὖ μεθιέντας ἴδοι στυγεροῦ πολέμοιο,
τοὺς μάλα νεικείεσκε χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν·
„Ἀργέιοι ἰόμωροι, ἐλέγχεα, οὔ νυ σέβεσθε;
τίφθ' οὕτως ἕστητε τεθηπότες ἠύτε νεβροί;
αἵ τ' ἐπεὶ οὖν ἔκαμον πολέος πεδίοιο θέουσαι,
ἑστᾶσ', οὐδ' ἄρα τίς σφι μετὰ φρεσὶ γίγνεται ἀλκή·
ὣς ὑμεῖς ἕστητε τεθηπότες οὐδὲ μάχεσθε.
ἦ μένετε Τρῶας σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔνθα τε νῆες
εἰρύατ' εὔπρυμνοι πολιῆς ἐπὶ θινὶ θαλάσσης,
ὄφρα ἴδητ', αἴ κ' ὔμμιν ὑπέρσχῃ χεῖρα Κρονίων;“
ὣς ὅ γε κοιρανέων ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν·
ἦλθε δ' ἐπὶ Κρήτεσσι κιὼν ἀνὰ οὐλαμὸν ἀνδρῶν.

---

234 *μή πώς*] *μήπω* libri. 235 *ψευδέσσι*] libri cum Aristarcho et Ptolemaeo Ascalonita, *ψεύδεσσι* Hermappias. 242 *ἐλέγχεα*] *ἐλεγχέες* libri, correxit collato *E* 787 Ahrens; v. praef. § 4, I, 2.

243 *ἕστητε*] CD alii cum Ptolemaeo Ascalonita, *ἔστητε* A et reliqui cum Herodiano. 246 *ἕστητε*] D et alii, *ἔστητε* ceteri.

οἳ δ' ἀμφ' Ἰδομενῆα δαΐφρονα θωρήσσοντο·
Ἰδομενεὺς μὲν ἐνὶ προμάχοις, συῒ εἴκελος ἀλκήν,
Μηριόνης δ' ἄρα οἱ πυμάτας ὤτρυνε φάλαγγας.
τοὺς δὲ ἰδὼν γήθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
αὐτίκα δ' Ἰδομενῆα προσηύδαε μειλιχίοισιν·
„Ἰδομενεῦ, πέρι μέν σε τίω Δαναῶν ταχυπώλων
ἠμὲν ἐνὶ πτολέμῳ ἠδ' ἀλλοίῳ ἐπὶ ἔργῳ
ἠδ' ἐν δαίθ', ὅτε πέρ τε γερούσιον αἴθοπα οἶνον
Ἀργείων οἱ ἄριστοι ἐνὶ κρητῆρι κερῶνται·
εἴ περ γάρ τ' ἄλλοι γε κάρη κομάοντες Ἀχαιοὶ
δαιτρὸν πίνωσιν, σὸν δὲ πλεῖον δέπας αἰεὶ
ἕστηχ' ὥς περ ἐμοί, πιέειν ὅτε θυμὸς ἀνώγῃ.
ἀλλ' ὄρσευ πόλεμόνδ', οἷος πάρος εὔχεαι εἶναι."
τὸν δ' αὖτ' Ἰδομενεὺς Κρητῶν ἀγὸς ἀντίον ηὔδα·
„Ἀτρεΐδη, μάλα μέν τοι ἐγὼν ἐρίηρος ἑταῖρος
ἔσσομαι, ὡς τὸ πρῶτον ὑπέστην καὶ κατένευσα·
ἀλλ' ἄλλους ὄτρυνε κάρη κομάοντας Ἀχαιούς,
ὄφρα τάχιστα μαχώμεθ', ἐπεὶ σύν γ' ὅρκι' ἔχευαν
Τρῶες. τοῖσιν δ' αὖ θάνατος καὶ κήδε' ὀπίσσω
ἔσσετ', ἐπεὶ πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσαντο."
ὣς ἔφατ'· Ἀτρεΐδης δὲ παρῴχετο γηθόσυνος κῆρ.
ἦλθε δ' ἐπ' Αἰάντεσσι κιὼν ἀνὰ οὐλαμὸν ἀνδρῶν·
τὼ δὲ κορυσσέσθην, ἅμα δὲ νέφος εἵπετο πεζῶν.
ὡς δ' ὅτ' ἀπὸ σκοπιῆς εἶδεν νέφος αἰπόλος ἀνὴρ
ἐρχόμενον κατὰ πόντον ὑπὸ Ζεφύροιο ἰωῆς·

---

256 προσηύδαε] προσηύδα libri (προσηῦδα D.). 260 κερῶνται] κέρωνται libri, correxit Bekker^{2}. 261 κομάοντες] κομόωντες libri. 263 ἀνώγῃ] ἀνώγει pauci, ἀνώγοι ceteri, correxit Bekker^{2}.

268 κομάοντας] κομόωντας libri (κομώοντας A?).

IV τῷ δέ τ' ἄνευθεν ἐόντι μελάντερον ἠύτε πίσσα
φαίνετ' ἰὸν κατὰ πόντον, ἄγει δέ τε λαίλαπα πολλήν·
ῥίγησέν τε ἰδών, ὑπό τε σπέος ἤλασε μῆλα· —
τοῖαι ἅμ' Αἰάντεσσι διοτρεφέων αἰζηῶν
δήιον ἐς πόλεμον πυκιναὶ κίνυντο φάλαγγες
κυάνεαι, σάκεσίν τε καὶ ἔγχεσι πεφρικυῖαι.
καὶ τοὺς μὲν γήθησεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων
καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„Αἴαντ', Ἀργείων ἡγήτορε χαλκοχιτώνων,
σφῶι μέν — οὐ γὰρ ἔοικ' ὀτρυνέμεν — οὔ τι κελεύω·
αὐτὼ γὰρ μάλα λαὸν ἀνώγετον ἶφι μάχεσθαι.
αἲ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
τοῖος πᾶσιν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γένοιτο·
τῷ κε τάχ' ἠμύσειε πόλις Πριάμοιο ἄνακτος
χερσὶν ὑφ' ἡμετέρῃσιν ἁλοῦσά τε περθομένη τε.“
ὣς εἰπὼν τοὺς μὲν λίπεν αὐτοῦ, βῆ δὲ μετ' ἄλλους.
ἔνθ' ὅ γε Νέστορ' ἔτετμε, λιγὺν Πυλίων ἀγορητήν,
οὓς ἑτάρους στέλλοντα καὶ ὀτρύνοντα μάχεσθαι
ἀμφὶ μέγαν Πελάγοντα Ἀλάστορά τε Χρομίον τε
Αἵμονά τε κρείοντα Βίαντά τε ποιμένα λαῶν.
ἱππῆας μὲν πρῶτα σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν,
πεζοὺς δ' ἐξόπιθεν στῆσεν πολέας τε καὶ ἐσθλούς,
ἕρκος ἔμεν πολέμοιο· κακοὺς δ' ἐς μέσσον ἔλασσεν,
ὄφρα καὶ οὐκ ἐθέλων τις ἀναγκαίῃ πολεμίζοι.
ἱππεῦσιν μὲν πρῶτ' ἐπετέλλετο· τοὺς γὰρ ἀνώγει
σφοὺς ἵππους ἐχέμεν μηδὲ κλονέεσθαι ὁμίλῳ·
„μηδέ τις ἱπποσύνῃ τε καὶ ἠνορέηφι πεποιθὼς
οἶος πρόσθ' ἄλλων μεμάτω Τρώεσσι μάχεσθαι,
μηδ' ἀναχωρείτω· ἀλαπαδνότεροι γὰρ ἔσεσθε.

ὃς δέ κ' ἀνὴρ ἀπὸ ὧν ὀχέων ἕτερ' ἅρμαθ' ἵκηται, IV
ἔγχει ὀρεξάσθω, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερον οὕτω.
ὧδε καὶ οἱ πρότεροι πόλιας καὶ τείχε' ἐπόρθευν,
τόνδε νόον καὶ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔχοντες."
ὣς ὁ γέρων ὤτρυνε πάλαι πολέμων εὖ εἰδώς.
καὶ τὸν μὲν γήθησεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„ὦ γέρον, εἴθ', ὡς θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν,
ὥς τοι γούναθ' ἕποιτο, βίη δέ τοι ἔμπεδος εἴη.
ἀλλά σε γῆρας τείρει ὁμοίιον· ὡς ὄφελέν τις
ἀνδρῶν ἄλλος ἔχειν, σὺ δὲ κουροτέροισι μετεῖναι."
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
„Ἀτρεΐδη, μάλα μέν τοι ἐγὼν ἐθέλοιμι καὶ αὐτὸς
ὣς ἔμεν, ὡς ὅτε δῖον Ἐρευθαλίωνα κατέκταν.
ἀλλ' οὔ πως ἅμα πάντα θεοὶ δόσαν ἀνθρώποισιν·
εἰ τότε κοῦρος ἔα, νῦν αὖτέ με γῆρας ὀπάζει.
ἀλλὰ καὶ ὣς ἱππεῦσι μετέσσομαι ἠδὲ κελεύσω
βουλῇ καὶ μύθοισι· τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ γερόντων.
αἰχμὰς δ' αἰχμάσσουσι νεώτεροι, οἵ περ ἐμεῖο
ὁπλότεροι γεγάασι πεποίθασίν τε βίηφιν."
ὣς ἔφατ'· Ἀτρεΐδης δὲ παρῴχετο γηθόσυνος κῆρ.
εὗρ' υἱὸν Πετεῶο Μενεσθῆα πλήξιππον
ἑσταότ'· ἀμφὶ δ' Ἀθηναῖοι, μήστωρες ἀυτῆς.
αὐτὰρ ὃ πλησίον ἑστήκει πολύμητις Ὀδυσσεύς,
πὰρ δὲ Κεφαλλήνων ἀμφὶ στίχες οὐκ ἀλαπαδναὶ

---

308 *ἐπόρθευν*] *ἐπόρθουν* plerique, *ἐπόρθεον* A et Townleianus. 318 *τοι*] libri plurimi et optimi, *κεν* duo, *γε* unus. Cf. *Δ* 193 — *Η* 180. *Λ* 838. *Ο* 45. *Τ* 321. *Ψ* 151. *γ* 231: sed v. etiam *Ε* 303.

IV ἕστασαν· οὐ γάρ πώ σφιν ἀκούετο λαὸς ἀυτῆς,
ἀλλὰ νέον συνορινόμεναι κίνυντο φάλαγγες
Τρώων ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν· οἳ δὲ μένοντες
ἕστασαν, ὁππότε πύργος Ἀχαιῶν ἄλλος ἐπελθὼν
Τρώων ὁρμήσειε καὶ ἄρξειαν πολέμοιο.
τοὺς δὲ ἰδὼν νείκεσσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„ὦ υἱὸς Πετεῶο διοτρεφέος βασιλῆος,
καὶ σύ, κακοῖσι δόλοισι κεκασμένε, κερδαλεόφρον,
τίπτε καταπτώσσοντες ἀφέστατε, μίμνετε δ᾽ ἄλλους;
σφῶιν μέν τ᾽ ἐπέοικε μετὰ πρώτοισιν ἐόντας
ἑστάμεν ἠδὲ μάχης καυστείρης ἀντιβολῆσαι·
πρώτω γὰρ καλέοντος ἀκουάζεσθον ἐμεῖο,
ὁππότε δαῖτα γέρουσιν ἐφοπλίζωμεν Ἀχαιοί.
ἔνθα φίλ᾽ ὀπταλέα κρέα ἔδμεναι ἠδὲ κύπελλα
οἴνου πινέμεναι μελιηδέος, ὄφρ᾽ ἐθέλητον·
νῦν δὲ φίλως χ᾽ ὁράοιτε, καὶ εἰ δέκα πύργοι Ἀχαιῶν
ὑμείων προπάροιθε μαχοίατο νηλέι χαλκῷ.“
τὸν δ᾽ ἄρ᾽ ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
„Ἀτρεΐδη, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
πῶς δὴ φῂς πολέμοιο μεθιέμεν; ὁππότ᾽ Ἀχαιοὶ
Τρωσὶν ἐφ᾽ ἱπποδάμοισιν ἐγείρομεν ὀξὺν Ἄρηα,
ὄψεαι, ἢν ἐθέλῃσθα καὶ αἴ κέν τοι τὰ μεμήλῃ,

---

338 *υἱὸς*] *υἱὲ* libri, correxit *Barnes* (1711) et denuo Ahrens Philol. 4 (1849) p. 598; v. praef. II. § 6, II, 3. 343 *καλέοντος*] *καὶ δαιτὸς* libri, correxit Nauck Herm. 12 (1877) p. 393 sq. 344 *ἐφοπλίζωμεν*] A, *ἐφοπλίζομεν* unus, *ἐφοπλίζοιμεν* reliqui libri. 347 *ὁράοιτε*] *ὁρόῳτε* C, *ὁρόωτε* ceteri. 351 *φῂς*] nonnulli, *φῇς* D, *φὴς* AC alii.

Τηλεμάχοιο φίλον πατέρα προμάχοισι μιγέντα
Τρώων ἱπποδάμων. σὺ δὲ ταῦτ' ἀνεμώλια βάζεις."
τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
ὡς γνῶ χωομένοιο· πάλιν δ' ὅ γε λάζετο μῦθον·
„διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
οὔτε σε νεικείω περιούσιον οὔτε κελεύω·
οἶδα γάρ, ὥς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν
ἤπια δήνεα οἶδε· τὰ γὰρ φρονέεις ἅ τ' ἐγώ περ.
ἀλλ' ἴθι, ταῦτα δ' ὄπισθεν ἀρεσσόμεθ', εἴ τι κακὸν νῦν
εἴρηται· τὰ δὲ πάντα θεοὶ μεταμώνια θεῖεν."
ὣς εἰπὼν τοὺς μὲν λίπεν αὐτοῦ, βῆ δὲ μετ' ἄλλους.
εὗρε δὲ Τυδέος υἱὸν ὑπέρθυμον Διομήδη
ἑσταότ' ἔν θ' ἵπποισι καὶ ἅρμασι κολλητοῖσιν·
πὰρ δέ οἱ ἑστήκει Σθένελος Καπανήιος υἱός.
καὶ τὸν μὲν νείκεσσεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„ὤ μοι, Τυδέος υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο,
τί πτώσσεις, τί δ' ὀπιπεύεις πολέμοιο γεφύρας;
οὐ μὲν Τυδέι γ' ὧδε φίλον πτωσκαζέμεν ἦεν,
ἀλλὰ πολὺ πρὸ φίλων ἑτάρων δηίοισι μάχεσθαι,
ὡς φάσαν οἵ μιν ἴδοντο πονεύμενον· οὐ γὰρ ἐγώ γε
ἤντησ' οὐδὲ ἴδον· πέρι δ' ἄλλων φασὶ γενέσθαι.
ἤ τοι μὲν γὰρ ἄτερ πολέμου εἰσῆλθε Μυκήνας
ξεῖνος ἅμ' ἀντιθέῳ Πολυνείκεϊ λαὸν ἀγείρων·
οἵ ῥα τότ' ἐστρατάονθ' ἱερὰ πρὸς τείχεα Θήβης,

---

359 *περιούσιον*] *περιώσιον* libri, correxi ex sententia Gustavi Meyeri (v. ad π 203) et Herwerdeni Qee. 12. 365 *Διομήδη*] *Διομήδεα* libri. 378 *ἐστρατάονθ'*] *ἐστρατόωνθ'* libri. *ἐστρατόονθ'* Christ; v. praef. II. § 5, III, 4.

IV καί ῥα μάλα λίσσοντο δόμεν κλειτοὺς ἐπικούρους.
οἱ δ᾽ ἔθελον δόμεναι καὶ ἐπῄνεον ὡς ἐκέλευον·
ἀλλὰ Ζεὺς ἔτρεψε, παραίσια σήματα φαίνων.
οἱ δ᾽ ἐπεὶ οὖν ᾤχοντο ἰδὲ πρὸ ὁδοῦ ἐγένοντο,
Ἀσωπὸν δ᾽ ἵκοντο βαθύσχοινον λεχεποίην,
ἔνθ᾽ αὖτ᾽ ἀγγελίην ἔπι Τυδῆ στεῖλαν Ἀχαιοί·
αὐτὰρ ὁ βῆ, πολέας δὲ κιχήσατο Καδμεΐωνας
δαινυμένους κατὰ δῶμα βίης Ἐτεοκληείης.
ἔνθ᾽ οὐδὲ ξεῖνός περ ἐὼν ἱππηλάτα Τυδεὺς
τάρβει, μοῦνος ἐὼν πολέσιν μετὰ Καδμείοισιν·
ἀλλ᾽ ὅ γ᾽ ἀεθλεύειν προκαλίζετο, πάντα δ᾽ ἐνίκα
ῥηιδίως· τοίη οἱ ἐπίρροθος ἦεν Ἀθήνη.
οἱ δὲ χολωσάμενοι Καδμεῖοι, κέντορες ἵππων,
ἂψ ἀναερχομένῳ πυκινὸν λόχον εἷσαν ἄγοντες,
κούρους πεντήκοντα· δύω δ᾽ ἡγήτορες ἦσαν,
Μαίων Αἱμονίδης ἐπιείκελος ἀθανάτοισιν
υἱός τ᾽ Αὐτοφόνοιο μενεπτόλεμος Πολυφόντης.
Τυδεὺς μὲν καὶ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκεν·
πάντας ἔπεφν᾽, ἕνα δ᾽ οἶον ἵει οἶκόνδε νέεσθαι·
Μαίον᾽ ἄρα προέηκε θεῶν τεράεσσι πιθήσας.
τοῖος ἔην Τυδεὺς Αἰτώλιος, ἀλλὰ τὸν υἱὸν
γείνατο εἷο χέρεια μάχῃ· ἀγορῇ δέ τ᾽ ἀμείνων."
ὣς φάτο· τὸν δ᾽ οὔ τι προσέφη κρατερὸς Διομήδης

---

384 ἔπι] ἐπὶ libri. correxit Heyne. Τυδῆ] Τυδεῖ allii; cf. praef. Il. § 3, 15 γ. 392 ἂψ ἀναερχομένῳ] nonnulli in eis A, ἂψ ἀνερχομένῳ CD reliqui: ἄψ οἱ ἀνερχομένῳ coniecit Barnes, ἂψ ἄρ᾽ ἀνερχομένῳ Bentley, αὖτις ἀνερχομένῳ Spitzner. V. quae adnotaverunt Ameis in appendice et La Roche. 400 χέρεια] libri meliores, χέρηα alii, χέρηα unus cum Eustathio. ἀμείνων] A cum Aristarcho, ἀμείνω ceteri libri.

αἰδεσθεὶς βασιλῆος ἐνιπὴν αἰδοίοιο· IV
τὸν δ' υἱὸς Καπανῆος ἀμείψατο κυδαλίμοιο·
„Ἀτρεΐδη, μὴ ψεύδε', ἐπιστάμενος σάφα εἰπεῖν.
ἡμεῖς τοι πατέρων μέγ' ἀμείνονες εὐχόμεθ' εἶναι·
ἡμεῖς καὶ Θήβης ἕδος εἵλομεν ἑπταπύλοιο,
παυρότερον λαὸν ἀγαγόνθ' ὑπὸ τεῖχος ἄρειον,
πειθόμενοι τεράεσσι θεῶν καὶ Ζηνὸς ἀρωγῇ·
κεῖνοι δὲ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο.
τῷ μή μοι πατέρας ποθ' ὁμοίῃ ἔνθεο τιμῇ.“
τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
„τέττα, σιωπῇ ἧσο, ἐμῷ δ' ἐπιπείθεο μύθῳ.
οὐ γὰρ ἐγὼ νεμεσῶ Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν
ὀτρύνοντι μάχεσθαι ἐυκνήμιδας Ἀχαιούς·
τούτῳ μὲν γὰρ κῦδος ἅμ' ἕψεται, εἴ κεν Ἀχαιοὶ
Τρῶας δῃώσωσιν ἕλωσί τε Ἴλιον ἱρήν,
τούτῳ δ' αὖ μέγα πένθος Ἀχαιῶν δῃωθέντων.
ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ νῶι μεδώμεθα θούριδος ἀλκῆς.“
ἦ ῥα, καὶ ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε·
δεινὸν δ' ἔβραχε χαλκὸς ἐπὶ στήθεσσιν ἄνακτος
ὀρνυμένου· ὕπο κεν ταλασίφρονά περ δέος εἷλεν.
ὡς δ' ὅτ' ἐν αἰγιαλῷ πολυηχέι κῦμα θαλάσσης
ὄρνυτ' ἐπασσύτερον ζεφύρου ὕπο κινήσαντος·
πόντῳ μέν τε πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
χέρσῳ ῥηγνύμενον μεγάλα βρέμει, ἀμφὶ δέ τ' ἄκρας
κυρτὸν ἰὸν κορυφοῦται, ἀποπτύει δ' ἁλὸς ἄχνην·
ὣς τότ' ἐπασσύτεραι Δαναῶν κίνυντο φάλαγγες

---

424 *μέν τε*] A et duo alii, *μέν τοι* unus, *μὲν τὰ* CD reliqui libri; v. Spitzner excurs. VIII. 426 *ἰὸν*] Aristarchus, *ἐὸν* libri.

IV νωλεμέως πόλεμόνδε. κέλευε δὲ οἷσιν ἕκαστος
ἡγεμόνων· οἱ δ' ἄλλοι ἀκὴν ἴσαν — οὐδέ κε φαίης
τόσσον λαὸν ἕπεσθαι ἔχοντ' ἐν στήθεσιν αὐδήν —
σιγῇ, δειδιότες σημάντορας· ἀμφὶ δὲ πᾶσιν
τεύχεα ποικίλ' ἔλαμπε, τὰ εἱμένοι ἐστιχάοντο.
Τρῶες δ', ὥς τ' ὄιες πολυπάμμονος ἀνδρὸς ἐν αὐλῇ
μυρίαι ἑστήκασιν ἀμελγόμεναι γάλα λευκὸν
ἀζηχὲς μεμακυῖαι, ἀκούουσαι ὄπα ἀρνῶν,
ὣς Τρώων ἀλαλητὸς ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν ὀρώρει·
οὐ γὰρ πάντων ἦεν ὁμὸς θρόος οὐδ' ἴα γῆρυς,
ἀλλὰ γλῶσσ' ἐμέμικτο, πολύκλητοι δ' ἔσαν ἄνδρες.
ὦρσε δὲ τοὺς μὲν Ἄρης τοὺς δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Δεῖμός τ' ἠδὲ Φόβος καὶ Ἔρις ἄμοτον μεμαυῖα,
Ἄρεος ἀνδροφόνοιο κασιγνήτη ἑτάρη τε·
ἥ τ' ὀλίγη μὲν πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
οὐρανῷ ἐστήριξε κάρη καὶ ἐπὶ χθονὶ βαίνει.
ἥ σφιν καὶ τότε νεῖκος ὁμοίιον ἔμβαλε μέσσῳ
ἐρχομένη καθ' ὅμιλον, ὀφέλλουσα στόνον ἀνδρῶν.
  οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἐς χῶρον ἕνα ξυνιόντες ἵκοντο,
σύν ῥ' ἔβαλον ῥινούς, σὺν δ' ἔγχεα καὶ μένε' ἀνδρῶν
χαλκεοθωρήκων, ἀτὰρ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι
ἔπληντ' ἀλλήλῃσι· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
ἔνθα δ' ἅμ' οἰμωγή τε καὶ εὐχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν
ὀλλύντων τε καὶ ὀλλυμένων, ῥέε δ' αἵματι γαῖα.
ὡς δ' ὅτε χείμαρροι ποταμοὶ κατ' ὄρεσφι ῥέοντες

---

432 ἐστιχάοντο] ἐστιχόωντο libri. 433 πολυπάμμονος] libri fere omnes, πολυπάμονος A: cf. Ω 250. ω 305 (ubi haud scio an scribendum sit Πολυπαμμονίδαο).

IV

ἐς μισγάγκειαν συμβάλλετον ὄβριμον ὕδωρ
κρουνῶν ἐκ μεγάλων κοίλης ἔντοσθε χαράδρης,
τῶν δέ τε τηλόσε δοῦπον ἐν οὔρεσιν ἔκλυε ποιμήν·
ὣς τῶν μισγομένων γένετο ἰαχή τε πόνος τε.
  πρῶτος δ' Ἀντίλοχος Τρώων ἕλεν ἄνδρα κορυστὴν
ἐσθλὸν ἐνὶ προμάχοισι, Θαλυσιάδην Ἐχέπωλον·
τόν ῥ' ἔβαλε πρῶτος κόρυθος φάλον ἱπποδασείης,
ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε, πέρησε δ' ἄρ' ὀστέον εἴσω
αἰχμὴ χαλκείη· τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν,
ἤριπε δ' ὡς ὅτε πύργος ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ.
τὸν δὲ πεσόντα ποδῶν ἔλαβε κρείων Ἐλεφήνωρ
Χαλκωδοντιάδης, μεγαθύμων ἀρχὸς Ἀβάντων,
ἕλκε δ' ὑπὲκ βελέων, λελιημένος, ὄφρα τάχιστα
τεύχεα συλήσειε· μίνυνθα δέ οἱ γένεθ' ὁρμή.
νεκρὸν γὰρ ἐρύοντα ἰδὼν μεγάθυμος Ἀγήνωρ
πλευρά, τά οἱ κύψαντι παρ' ἀσπίδος ἐξεφαάνθη,
οὔτησε ξυστῷ χαλκήρεϊ, λῦσε δὲ γυῖα.
ὣς τὸν μὲν λίπε θυμός, ἐπ' αὐτῷ δ' ἔργον ἐτύχθη
ἀργαλέον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν· οἱ δὲ λύκοι ὣς
ἀλλήλοις ἐπόρουσαν, ἀνὴρ δ' ἄνδρ' ἐδνοπάλιζεν.
  ἔνθ' ἔβαλ' Ἀνθεμίωνος ὑὸν Τελαμώνιος Αἴας
ἠίθεον θαλερὸν Σιμοείσιον, ὅν ποτε μήτηρ
Ἴδηθεν κατιοῦσα παρ' ὄχθῃσιν Σιμόεντος
γείνατ', ἐπεί ῥα τοκεῦσιν ἅμ' ἕσπετο μῆλα ἰδέσθαι.
τοὔνεκά μιν κάλεον Σιμοείσιον· οὐ δὲ τοκεῦσιν

---

456 *πόνος*] duo libri cum Aristarcho, *φόβος* A C D reliqui.
467 *γὰρ*] non pauci, *γάρ ῥ'* ceteri in eis A. Cf. praef. § 1, II, 2 *b*.
473 *ὑὸν*] *υἱὸν* libri; v. praef. II. § 8. 477 *οὐ δὲ*] *οὐδὲ* libri.

IV *θρέπτρα φίλοις ἀπέδωκε, μινυνθάδιος δέ οἱ αἰὼν*
ἔπλεθ' ὑπ' Αἴαντος μεγαθύμου δουρὶ δαμέντι.
πρῶτον γάρ μιν ἰόντα βάλε στῆθος παρὰ μαζὸν
δεξιόν, ἀντικρὺ δὲ δι' ὤμου χάλκεον ἔγχος
ἦλθεν· ὃ δ' ἐν κονίῃσι χαμαὶ πέσεν αἴγειρος ὥς,
ἥ ῥά τ' ἐν εἱαμενῇ ἕλεος μεγάλοιο πεφύκῃ
λείη, ἀτάρ τέ οἱ ὄζοι ἐπ' ἀκροτάτῃ πεφύασιν· —
τὴν μέν θ' ἁρματοπηγὸς ἀνὴρ αἴθωνι σιδήρῳ
ἐξέταμ', ὄφρα ἴτυν κάμψῃ περικαλλέι δίφρῳ·
ἡ μέν τ' ἀζομένη κεῖται ποταμοῖο παρ' ὄχθας· —
τοῖον ἄρ' Ἀνθεμίδην Σιμοείσιον ἐξενάριξεν
Αἴας διογενής. τοῦ δ' Ἄντιφος αἰολοθώρηξ
Πριαμίδης καθ' ὅμιλον ἀκόντισεν ὀξέι δουρί.
τοῦ μὲν ἅμαρθ', ὁ δὲ Λεῦκον Ὀδυσσέος ἐσθλὸν ἑταῖρον
βεβλήκει βουβῶνα, νέκυν ἑτέρωσ' ἐρύοντα·
ἤριπε δ' ἀμφ' αὐτῷ, νεκρὸς δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
τοῦ δ' Ὀδυσεὺς μάλα θυμὸν ἀποκταμένοιο χολώθη,
βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ,
στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ
ἀμφὶ ἓ παπτήνας· ὕπο δὲ Τρῶες κεκάδοντο
ἀνδρὸς ἀκοντίσσαντος. ὁ δ' οὐχ ἅλιον βέλος ἧκεν,
ἀλλ' υἱὸν Πριάμοιο νόθον βάλε Δημοκόωντα,
ὅς οἱ Ἀβυδόθεν ἦλθε παρ' ἵππων ὠκειάων.
τόν ῥ' Ὀδυσεὺς ἑτάροιο χολωσάμενος βάλε δουρὶ
κόρσην, ἡ δ' ἑτέροιο διὰ κροτάφοιο πέρησεν
αἰχμὴ χαλκείη, τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν·

---

483 *πεφύκῃ*] *πεφύκει* libri, correxit G. Hermann Opusc. II p. 44. Cf. *P*. 435. *χ* 469; neque aliter se habet *E* 6.

δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ. IV
χώρησαν δ' ὑπό τε πρόμαχοι καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ·
Ἀργεῖοι δὲ μέγα ἴαχον, ἐρύσαντο δὲ νεκρούς,
ἴθυσαν δὲ πολὺ προτέρω. νεμέσησε δ' Ἀπόλλων
Περγάμου ἐκ κατιδών, Τρώεσσι δὲ κέκλετ' ἀΰσας·
„ὄρνυσθ', ἱππόδαμοι Τρῶες, μηδ' εἴκετε χάρμης
Ἀργεΐοις, ἐπεὶ οὔ σφι λίθος χρὼς οὐδὲ σίδηρος
χαλκὸν ἀνασχέσθαι ταμεσίχροα βαλλομένοισιν.
οὐ μὰν οὐδ' Ἀχιλεὺς Θέτιδος πάις ἠυκόμοιο
μάρναται, ἀλλ' ἐπὶ νηυσὶ χόλον θυμαλγέα πέσσει.“
ὣς φάτ' ἀπὸ πτόλιος δεινὸς θεός· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
ὦρσε Διὸς θυγάτηρ κυδίστη Τριτογένεια
ἐρχομένη καθ' ὅμιλον, ὅθι μεθιέντας ἴδοιτο.
ἔνθ' Ἀμαρυγκεΐδην Διώρεα μοῖρ' ἐπέδησεν·
χερμαδίῳ γὰρ βλῆτο παρὰ σφυρὸν ὀκριόεντι
κνήμην δεξιτερήν, βάλε δὲ Θρῃκῶν ἀγὸς ἀνδρῶν
Πείροος Ἰμβρασίδης, ὃς ἄρ' Αἰνόθεν εἰληλούθει.
ἀμφοτέρω δὲ τένοντε καὶ ὀστέα λᾶας ἀναιδὴς
ἄχρις ἀπηλοίησεν· ὁ δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσιν
κάππεσεν ἄμφω χεῖρε φίλοις ἑτάροισι πετάσσας,
θυμὸν ἀποπνείων. ὁ δ' ἐπέδραμεν ὅς ῥ' ἔβαλέν περ
Πείροος, οὖτα δὲ δουρὶ παρ' ὀμφαλόν· ἐκ δ' ἄρα πᾶσαι
χύντο χαμαὶ χολάδες, τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν.
τὸν δὲ Θόας Αἰτωλὸς ἐπεσσυμένος βάλε δουρὶ

---

508 ἐκ κατιδών] ἐκ κατιδών Eustathium secutus scripsit Wolf, ἐκκατιδών codices. 517 μοῖρ' ἐπέδησε(ν)] libri omnes, μοῖρα πέδησε Aristarchus. 520. 525 Πείροος] Πείρως libri (omnes?), correxit Wolf; cf. B 844. 527 ἐπεσσυμένος] ἐπεσσύμενον libri meliores, ἀπεσσύμενον deteriores cum Aristarcho, ἐπεσσύμενος Aristarchus in altera editione.

IV στέρνον ὑπὲρ μαζοῖο, πάγη δ' ἐν πνεύμονι χαλκός·
ἀγχίμολον δέ οἱ ἦλθε Θόας, ἐκ δ' ὄβριμον ἔγχος
ἐσπάσατο στέρνοιο, ἐρύσσατο δὲ ξίφος ὀξύ·
τῷ ὅ γε γαστέρα τύψε μέσην, ἐκ δ' αἴνυτο θυμόν.
τεύχεα δ' οὐκ ἀπέδυσε· περίστησαν γὰρ ἑταῖροι
Θρήικες ἀκρόκομοι δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἔχοντες,
οἵ ἑ μέγαν περ ἐόντα καὶ ἴφθιμον καὶ ἀγαυὸν
ὦσαν ἀπὸ σφείων· ὃ δὲ χασσάμενος πελεμίχθη.
ὣς τώ γ' ἐν κονίῃσι παρ' ἀλλήλοισι τετάσθην,
ἦ τοι ὃ μὲν Θρῃκῶν ὃ δ' Ἐπειῶν χαλκοχιτώνων
ἡγεμόνες· πολλοὶ δὲ περὶ κτείνοντο καὶ ἄλλοι.
ἔνθα κεν οὐκέτι ἔργον ἀνὴρ ὀνόσαιτο μετελθών,
ὅς τις ἔτ' ἄβλητος καὶ ἀνούτατος ὀξέι χαλκῷ
δινεύοι κατὰ μέσσον, ἄγοι δέ ἑ Παλλὰς Ἀθήνη
χειρὸς ἑλοῦσ', αὐτὰρ βελέων ἀπερύκοι ἐρωήν·
πολλοὶ γὰρ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἤματι κείνῳ
πρηνέες ἐν κονίῃσι παρ' ἀλλήλοισι τέταντο.

---

538 *περὶ κτείνοντο*] A et alii, *περικτείνοντο* CD reliqui libri; illud primus recepit Wolf. 542 *ἑλοῦσ', αὐτὰρ*] libri plurimi et optimi, *ἑλοῦσ(α), ἀτὰρ* pauci; *ἑλοῦσ', αὐτὴ* coniecit Gerhard Lection. Apollon. p. 112, *ἑλοῦσα, ἀτὰρ* commendabat Ahrens Philol. VI p. 16.

ΙΛΙΑΔΟΣ Ε.

ΔΙΟΜΗΔΟΥΣ ΑΡΙΣΤΕΙΑ.

Ἔνθ᾽ αὖ Τυδεΐδῃ Διομήδεϊ Παλλὰς Ἀθήνη V
δῶκε μένος καὶ θάρσος, ἵν᾽ ἔκδηλος μετὰ πᾶσιν
Ἀργεΐοισι γένοιτο ἰδὲ κλέος ἐσθλὸν ἄροιτο.
δαῖέ οἱ ἐκ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος ἀκάματον πῦρ
ἀστέρ᾽ ὀπωρινῷ ἐναλίγκιον, ὅς τε μάλιστα
λαμπρὸν παμφαίνῃσι λελουμένος Ὠκεανοῖο·
τοῖόν οἱ πῦρ δαῖεν ἀπὸ κρατός τε καὶ ὤμων,
ὦρσε δέ μιν κατὰ μέσσον, ὅθι πλεῖστοι κλονέοντο.
ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δάρης ἀφνειὸς ἀμύμων,
ἱρεὺς Ἡφαίστοιο, δύω δέ οἱ υἱέες ἤστην
Φηγεὺς Ἰδαῖός τε μάχης εὖ εἰδότε πάσης·
τώ οἱ ἀποκρινθέντε ἐναντίω ὁρμηθήτην,
τὼ μὲν ἀφ᾽ ἵπποιιν, ὃ δ᾽ ἀπὸ χθονὸς ὤρνυτο πεζός.
οἳ δ᾽ ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ᾽ ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Φηγεύς ῥα πρότερος προΐει δολιχόσκιον ἔγχος·
Τυδεΐδεω δ᾽ ὑπὲρ ὦμον ἀριστερὸν ἤλυθ᾽ ἀκωκὴ
ἔγχεος, οὐδ᾽ ἔβαλ᾽ αὐτόν. ὃ δ᾽ ὕστερος ὤρνυτο χαλκῷ
Τυδεΐδης· τοῦ δ᾽ οὐχ ἅλιον βέλος ἔκφυγε χειρός,
ἀλλ᾽ ἔβαλε στῆθος μεταμάζιον, ὦσε δ᾽ ἀφ᾽ ἵππων.
Ἰδαῖος δ᾽ ἀπόρουσε λιπὼν περικαλλέα δίφρον
οὐδ᾽ ἔτλη περιβῆναι ἀδελφεόο κταμένοιο·

---

6 *παμφαίνῃσι*] libri plurimi et optimi cum Aristarcho, *παμφαίνησι* alii. quod probant G. Hermann Opusc. II p. 45 sq. et Baeumlein in praefatione editionis suae. Cf. *Δ* 483. 21 *ἀδελφεόο*] *ἀδελφειοῦ* libri.

V οὐδὲ γὰρ οὐδέ κεν αὐτὸς ὑπέκφυγε κῆρα μέλαιναν,
ἀλλ᾽ Ἥφαιστος ἔρυτο, σάωσε δὲ νυκτὶ καλύψας,
ὡς δή οἱ μὴ πάγχυ γέρων ἀκαχημένος εἴη.
ἵππους δ᾽ ἐξελάσας μεγαθύμου Τυδέος υἱὸς
δῶκεν ἑταίροισιν κατάγειν κοίλας ἐπὶ νῆας.
Τρῶες δὲ μεγάθυμοι ἐπεὶ ἴδον υἷε Δάρητος
τὸν μὲν ἀλευάμενον τὸν δὲ κτάμενον παρ᾽ ὄχεσφιν,
πᾶσιν ὀρίνθη θυμός. ἀτὰρ γλαυκῶπις Ἀθήνη
χειρὸς ἑλοῦσ᾽ ἐπέεσσι προσηύδαε θοῦρον Ἄρηα·
„Ἆρες, Ἄρες βροτολοιγέ, μιαιφόνε, τειχεσιπλῆτα,
οὐκ ἂν δὴ Τρῶας μὲν ἐάσαιμεν καὶ Ἀχαιοὺς
μάρνασθ᾽, ὁπποτέροισι πατὴρ Ζεὺς κῦδος ὀρέξῃ;
νῶι δὲ χαζώμεσθα Διὸς δ᾽ ἀλεώμεθα μῆνιν."
ὣς εἰποῦσα μάχης ἐξήγαγε θοῦρον Ἄρηα·
τὸν μὲν ἔπειτα καθεῖσεν ἐπ᾽ ἠιόεντι Σκαμάνδρῳ.
Τρῶας δ᾽ ἔκλιναν Δαναοί, ἕλε δ᾽ ἄνδρα ἕκαστος
ἡγεμόνων. πρῶτος δὲ ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
ἀρχὸν Ἁλιζώνων Ὀδίον μέγαν ἔκβαλε δίφρου·
πρώτῳ γὰρ στρεφθέντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν
ὤμων μεσσηγύς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσεν.
δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε᾽ ἐπ᾽ αὐτῷ.
Ἰδομενεὺς δ᾽ ἄρα Φαῖστον ἐνήρατο Μήονος υἱὸν
Βώρου, ὃς ἐκ Τάρνης ἐριβώλακος εἰληλούθει.
τὸν μὲν ἄρ᾽ Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἔγχεϊ μακρῷ
νύξ᾽ ἵππων ἐπιβησόμενον κατὰ δεξιὸν ὦμον·

24 ἀκαχημένος] ἀκαχήμενος libri. 30 προσηύδαε] προσηύδα (προσηῦδα D) libri. 39 Ἁλιζώνων] Ἀλιζώνων pauci; cf. *B* 856. 42] omittunt pauci in eis AC.

ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, στυγερὸς δ' ἄρα μιν σκότος εἷλεν. V
τὸν μὲν ἄρ' Ἰδομενῆος ἐσύλευον θεράποντες.
υἱὸν δὲ Στροφίοιο Σκαμάνδριον αἵμονα θήρης
Ἀτρεΐδης Μενέλαος ἕλ' ἔγχεϊ ὀξυόεντι,
ἐσθλὸν θηρητῆρα· δίδαξε γὰρ Ἄρτεμις αὐτὴ
βάλλειν ἄγρια πάντα, τά τε τρέφει οὔρεσιν ὕλη.
ἀλλ' οὔ οἱ τότε γε χραῖσμ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα
οὐδὲ ἑκηβολίαι, ᾗσιν τὸ πρίν γ' ἐκέκαστο·
ἀλλά μιν Ἀτρεΐδης δουρικλειτὸς Μενέλαος
πρόσθεν ἕθεν φεύγοντα μετάφρενον οὔτασε δουρὶ
ὤμων μεσσηγύς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσεν.
ἤριπε δὲ πρηνής, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Μηριόνης δὲ Φέρεκλον ἐνήρατο Τέκτονος υἱὸν
Ἁρμονίδεω, ὃς χερσὶν ἐπίστατο δαίδαλα πάντα
τεύχειν· ἔξοχα γάρ μιν ἐφίλατο Παλλὰς Ἀθήνη·
ὃς καὶ Ἀλεξάνδρῳ τεκτήνατο νῆας ἐίσας
ἀρχεκάκους, αἳ πᾶσι κακὸν Τρώεσσι γένοντο
οἵ τ' αὐτῷ, ἐπεὶ οὔ τι θεῶν ἐκ θέσφατα ᾔδει.
τὸν μὲν Μηριόνης, ὅτε δὴ κατέμαρπτε διώκων,
βεβλήκει γλουτὸν κάτα δεξιόν· ἡ δὲ διαπρὸ
ἀντικρὺ κατὰ κύστιν ὑπ' ὀστέον ἤλυθ' ἀκωκή.
γνὺξ δ' ἔριπ' οἰμώξας, θάνατος δέ μιν ἀμφεκάλυψεν.
Πήδαιον δ' ἄρ' ἔπεφνε Μέγης Ἀντήνορος υἱόν,
ὅς ῥα νόθος μὲν ἔην, πύκα δ' ἔτρεφε δῖα Θεανὼ
ἶσα φίλοισι τέκεσσι, χαριζομένη πόσεϊ ᾧ.

57] omittunt A (in textu) CD alii. 59 *Τέκτονος*] libri; diversam lectionem *τέκτονος* affert Eustathius. 64 *οἵ τ'*] D, *οἳ τ'* ceteri libri; v. La Roche HU. 130. 141. *ᾔδει*] *ᾔδη* alii cum Aristarcho.

V τὸν μὲν Φυλεΐδης δουρικλυτὸς ἐγγύθεν ἐλθὼν
βεβλήκει κεφαλῆς κατὰ ἰνίον ὀξέι δουρί,
ἀντικρὺ δ' ἀν' ὀδόντας ὕπο γλῶσσαν τάμε χαλκός·
ἤριπε δ' ἐν κονίης, ψυχρὸν δ' ἕλε χαλκὸν ὀδοῦσιν.
Εὐρύπυλος δ' Εὐαιμονίδης Ὑψήνορα δῖον
υἱὸν ὑπερθύμου Δολοπίονος, ὅς ῥα Σκαμάνδρου
ἀρητὴρ ἐτέτυκτο, θεὸς δ' ὣς τίετο δήμῳ,
τὸν μὲν ἄρ' Εὐρύπυλος Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱὸς
πρόσθεν ἕθεν φεύγοντα μεταδρομάδην ἔλασ' ὦμον
φασγάνῳ ἀίξας, ἀπὸ δ' ἔξεσε χεῖρα βαρεῖαν.
αἱματόεσσα δὲ χεὶρ πεδίῳ πέσε· τὸν δὲ κατ' ὄσσε
ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή.
ὣς οἱ μὲν πονέοντο κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.
Τυδεΐδην δ' οὐκ ἂν γνοίης, ποτέροισι μετείη,
ἠὲ μετὰ Τρώεσσιν ὁμιλέοι ἦ μετ' Ἀχαιοῖς.
θῦνε γὰρ ἂμ πεδίον ποταμῷ πλήθοντι ἐοικὼς
χειμάρρῳ, ὅς τ' ὦκα ῥέων ἐκέδασσε γεφύρας·
τὸν δ' οὔτ' ἄρ τε γέφυραι ἐερμέναι ἰσχανάουσιν
οὔτ' ἄρα ἕρκεα ἴσχει ἀλωάων ἐριθηλέων
ἐλθόντ' ἐξαπίνης, ὅτ' ἐπιβρίσῃ Διὸς ὄμβρος·
πολλὰ δ' ὑπ' αὐτοῦ ἔργα κατήριπε κάλ' αἰζηῶν.
ὣς ὑπὸ Τυδεΐδῃ πυκιναὶ κλονέοντο φάλαγγες
Τρώων, οὐδ' ἄρα μιν μίμνον πολέες περ ἐόντες.
τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱὸς
θύνοντ' ἂμ πεδίον, πρὸ ἕθεν κλονέοντα φάλαγγας,

---

74 ὕπο] ὑπὸ libri; an* ἀπὸ? Cf. E 292. P 618. 75 ἐν κονίης] ἐν κονίῃ alii; ἐξ ὀχέων diversa lectio commemoratur in A. 89 ἐερμέναι] Aristarchus, ἐεργμέναι libri. ἰσχανάουσιν] ἰσχανόωσιν libri.

αἶψ' ἐπὶ Τυδεΐδῃ ἐτιταίνετο καμπύλα τόξα· V
καὶ βάλ' ἐπαΐσσοντα, τυχὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον,
θώρηκος γύαλον· διὰ δ' ἔπτατο πικρὸς ὀιστός,
ἀντικρὺ δὲ διέσχε, παλάσσετο δ' αἵματι θώρηξ.
τῷ δ' ἔπι μακρὸν ἄυσε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
„ὄρνυσθε, Τρῶες μεγάθυμοι, κέντορες ἵππων·
βέβληται γὰρ ἄριστος Ἀχαιῶν, οὐδέ ἕ φημι
δήθ' ἀνσχήσεσθαι κρατερὸν βέλος, εἰ ἐτεόν με
ὦρσεν ἄναξ Διὸς υἱὸς ἀπορνύμενον Λυκίηθεν."
ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τὸν δ' οὐ βέλος ὠκὺ δάμασσεν,
ἀλλ' ἀναχωρήσας πρόσθ' ἵπποιιν καὶ ὄχεσφιν
ἔστη καὶ Σθένελον προσέφη Καπανήιον υἱόν·
„ὄρσο, πέπον Καπανηιάδη, καταβήσεο δίφρου,
ὄφρα μοι ἐξ ὤμοιο ἐρύσσῃς πικρὸν ὀιστόν."
ὣς ἄρ' ἔφη· Σθένελος δὲ καθ' ἵππων ἆλτο χαμᾶζε,
πὰρ δὲ στὰς βέλος ὠκὺ διαμπερὲς ἐξέρυσ' ὤμου·
αἷμα δ' ἀνηκόντιζε διὰ στρεπτοῖο χιτῶνος.
δὴ τότ' ἔπειτ' ἠρᾶτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
„κλῦθί μευ, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἀτρυτώνη·
εἴ ποτέ μοι καὶ πατρὶ φίλα φρονέουσα παρέστης
δηίῳ ἐν πολέμῳ, νῦν αὖτ' ἐμὲ φῖλαι, Ἀθήνη·
δὸς δέ τέ μ' ἄνδρα ἑλεῖν καὶ ἐς ὁρμὴν ἔγχεος ἐλθεῖν,
ὅς μ' ἔβαλε φθάμενος καὶ ἐπεύχεται οὐδέ με φησὶν
δηρὸν ἔτ' ὄψεσθαι λαμπρὸν φάος ἠελίοιο."
ὣς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη·
γυῖα δ' ἔθηκεν ἐλαφρά, πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν,

---

115 *μευ*] pauci, *μου* unus, *μοι* libri meliores: cf. *K* 278. ζ 239 et v. quae hoc loco adnotavit La Roche.

V ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„θαρσῶν νῦν, Διόμηδες, ἐπὶ Τρώεσσι μάχεσθαι·
ἐν γάρ τοι στήθεσσι μένος πατρώιον ἧκα
ἄτρομον, οἷον ἔχεσκε σακέσπαλος ἱππότα Τυδεύς.
ἀχλὺν δ' αὖ τοι ἀπ' ὀφθαλμῶν ἕλον, ἣ πρὶν ἐπῆεν,
ὄφρ' εὖ γιγνώσκῃς ἠμὲν θεὸν ἠδὲ καὶ ἄνδρα·
τῷ νῦν, αἴ κε θεὸς πειρώμενος ἐνθάδ' ἵκηται,
μή τι σύ γ' ἀθανάτοισι θεοῖς ἀντικρὺ μάχεσθαι
τοῖς ἄλλοις· ἀτὰρ εἴ κε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
ἔλθῃσ' ἐς πόλεμον, τήν γ' οὐτάμεν ὀξέι χαλκῷ."
ἣ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τυδεΐδης δ' ἐξαῦτις ἰὼν προμάχοισιν ἐμίχθη,
καὶ πρίν περ θυμῷ μεμαὼς Τρώεσσι μάχεσθαι.
δὴ τότε μιν τρὶς τόσσον ἕλεν μένος, ὥς τε λέοντα,
ὅν ῥά τε ποιμὴν ἀγρῷ ἐπ' εἰροπόκοις ὀίεσσιν
χραύσῃ μέν τ' αὐλῆς ὑπεράλμενον, οὐ δὲ δαμάσσῃ· —
τοῦ μέν τε σθένος ὦρσεν, ἔπειτα δέ τ' οὐ προσαμύνει,
ἀλλὰ κατὰ σταθμοὺς δύεται, τὰ δ' ἐρῆμα φοβεῖται·
αἳ μέν τ' ἀγχιστῖναι ἐπ' ἀλλήλῃσι κέχυνται,
αὐτὰρ ὃ ἐμμεμαὼς βαθέης ἐξάλλεται αὐλῆς. —
ὣς μεμαὼς Τρώεσσι μίγη κρατερὸς Διομήδης.
ἔνθ' ἕλεν Ἀστύνοον καὶ Ὑπείρονα ποιμένα λαῶν,
τὸν μὲν ὑπὲρ μαζοῖο βαλὼν χαλκήρεϊ δουρί,
τὸν δ' ἕτερον ξίφεϊ μεγάλῳ κληῖδα παρ' ὦμον
πλῆξ', ἀπὸ δ' αὐχένος ὦμον ἐέργαθεν ἠδ' ἀπὸ νώτου.
τοὺς μὲν ἔασ', ὃ δ' Ἄβαντα μετῴχετο καὶ Πολύιδον

---

135 *μάχεσθαι.*] punctum posuit Henricus Stephanus. 138 *οὐ δὲ*] *οὐδὲ* libri; disiunxerat Heyne.

υἷας Εὐρυδάμαντος ὀνειροπόλοιο γέροντος· V
τοῖς οὐκ ἐρχομένοις ὁ γέρων ἐκρίνατ' ὀνείρους,
ἀλλά σφεας κρατερὸς Διομήδης ἐξενάριξεν.
βῆ δὲ μετὰ Ξάνθον τε Θόωνά τε Φαίνοπος υἷε,
ἄμφω τηλυγέτω· ὁ δὲ τείρετο γήραϊ λυγρῷ,
υἱὸν δ' οὐ τέκετ' ἄλλον ἐπὶ κτεάτεσσι λιπέσθαι.
ἔνθ' ὅ γε τοὺς ἐνάριζε, φίλον δ' ἐξαίνυτο θυμὸν
ἀμφοτέρω, πατέρι δὲ γόον καὶ κήδεα λυγρὰ
λεῖπ', ἐπεὶ οὐ ζώοντε μάχης ἒκ νοστήσαντε
δέξατο· χηρωσταὶ δὲ διὰ κτῆσιν δατέοντο.
ἔνθ' υἷας Πριάμοιο δύω λάβε Δαρδανίδαο
εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντας, Ἐχέμμονά τε Χρομίον τε.
ὡς δὲ λέων ἐν βουσὶ θορὼν ἐξ αὐχένα ἄξῃ
πόρτιος ἠδὲ βοὸς ξύλοχον κάτα βοσκομενάων,
ὣς τοὺς ἀμφοτέρους ἐξ ἵππων Τυδέος υἱὸς
βῆσε κακῶς ἀέκοντας, ἔπειτα δὲ τεύχε' ἐσύλα·
ἵππους δ' οἷς ἑτάροισι δίδου μετὰ νῆας ἐλαύνειν.
τὸν δ' ἴδεν Αἰνείας ἀλαπάζοντα στίχας ἀνδρῶν·
βῆ δ' ἴμεν ἄν τε μάχην καὶ ἀνὰ κλόνον ἐγχειάων
Πάνδαρον ἀντίθεον διζήμενος, εἴ που ἐφεύροι.
εὗρε Λυκάονος υἱὸν ἀμύμονά τε κρατερόν τε,
στῆ δὲ πρόσθ' αὐτοῖο ἔπος τέ μιν ἀντίον ηὔδα·
„Πάνδαρε, ποῦ τοι τόξον ἰδὲ πτερόεντες ὀιστοὶ
καὶ κλέος; ᾧ οὔ τίς τοι ἐρίζεται ἐνθάδε γ' ἀνήρ,
οὐδέ τις ἐν Λυκίῃ σέο γ' εὔχεται εἶναι ἀμείνων.

---

157 ἒκ νοστήσαντε] ἐκνοστήσαντε libri (omnes?): disiunxerunt Wolf, Spitzner, Baeumlein, La Roche. 162 ἠδὲ] ἠὲ libri, correxit Bentley.

V ἀλλ' ἄγε τῷδ' ἔφες ἀνδρὶ βέλος Διὶ χεῖρας ἀνασχών,
ὅς τις ὅδε κρατέει καὶ δὴ κακὰ πολλὰ ἔοργεν
Τρῶας, ἐπεὶ πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν γούνατ' ἔλυσεν·
εἰ μή τις θεός ἐστι κοτεσσάμενος Τρώεσσιν,
ἱρῶν μηνίσας· χαλεπὴ δὲ θεοῦ ἔπι μῆνις."
τὸν δ' αὖτε προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
„Αἰνεία, Τρώων βουληφόρε χαλκοχιτώνων,
Τυδεΐδῃ μιν ἐγώ γε δαΐφρονι πάντα ἐΐσκω,
ἀσπίδι γιγνώσκων αὐλώπιδί τε τρυφαλείῃ
ἵππους τ' εἰσοράων· σάφα δ' οὐκ οἶδ', εἰ θεός ἐστιν.
εἰ δ' ὅ γ' ἀνήρ, ὅν φημί, δαΐφρων Τυδέος υἱός,
οὐχ ὅ γ' ἄνευθε θεοῦ τάδε μαίνεται, ἀλλά τις ἄγχι
ἕστηκ' ἀθανάτων νεφέλῃ εἰλυμένος ὤμους,
ὃς τούτου βέλος ὠκὺ κιχήμενον ἔτραπεν ἄλλῃ.
ἤδη γάρ οἱ ἐφῆκα βέλος καί μιν βάλον ὦμον
δεξιὸν ἀντικρὺ διὰ θώρηκος γυάλοιο·
καί μιν ἐγώ γ' ἐφάμην Ἀιδωνῆι προϊάψειν,
ἔμπης δ' οὐκ ἐδάμασσα· θεός νύ τίς ἐστι κοτήεις.
ἵπποι δ' οὐ παρέασι καὶ ἅρματα, τῶν κ' ἐπιβαίην·
ἀλλά που ἐν μεγάροισι Λυκάονος ἕνδεκα δίφροι
καλοὶ πρωτοπαγεῖς νεοτευχέες, ἀμφὶ δὲ πέπλοι
πέπτανται· παρὰ δέ σφιν ἑκάστῳ δίζυγες ἵπποι
ἑστᾶσι κρῖ λευκὸν ἐρεπτόμενοι καὶ ὀλύρας.
ἦ μέν μοι μάλα πολλὰ γέρων αἰχμητὰ Λυκάων
ἐρχομένῳ ἐπέτελλε δόμοις ἔνι ποιητοῖσιν·
ἵπποισίν μ' ἐκέλευε καὶ ἅρμασιν ἐμβεβαῶτα
ἀρχεύειν Τρώεσσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας·

---

183 εἰσοράων] εἰσορόων libri.

ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην — ἦ τ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν — V
ἵππων φειδόμενος, μή μοι δευοίατο φορβῆς
ἀνδρῶν εἰλομένων, εἰωθότες ἔδμεναι ἄδην.
ὣς λίπον, αὐτὰρ πεζὸς ἐς Ἴλιον εἰλήλουθα
τόξοισιν πίσυνος· τὰ δέ μ' οὐκ ἄρ' ἔμελλον ὀνήσειν.
ἤδη γὰρ δοιοῖσιν ἀριστήεσσιν ἐφῆκα,
Τυδεΐδῃ τε καὶ Ἀτρεΐδῃ· ἐκ δ' ἀμφοτέροιιν
ἀτρεκὲς αἷμ' ἔσσευα βαλών, ἤγειρα δὲ μᾶλλον.
τῷ ῥα κακῇ αἴσῃ ἀπὸ πασσάλου ἀγκύλα τόξα
ἤματι τῷ ἑλόμην, ὅτε Ἴλιον εἰς ἐρατεινὴν
ἡγεόμην Τρώεσσι, φέρων χάριν Ἕκτορι δίῳ.
εἰ δέ κε νοστήσω καὶ ἐσόψομαι ὀφθαλμοῖσιν
πατρίδ' ἐμὴν ἄλοχόν τε καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα,
αὐτίκ' ἔπειτ' ἀπ' ἐμεῖο κάρη τάμοι ἀλλότριος φώς,
εἰ μὴ ἐγὼ τάδε τόξα φαεινῷ ἐν πυρὶ θείην
χερσὶ διακλάσσας· ἀνεμώλια γάρ μοι ὀπηδεῖ."
τὸν δ' αὖτ' Αἰνείας Τρώων ἀγὸς ἀντίον ηὔδα·
„μὴ δὴ οὕτως ἀγόρευε· πάρος δ' οὐκ ἔσσεται ἄλλως,
πρίν γ' ἐπὶ νῷ τῷδ' ἀνδρὶ σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν
ἀντιβίην ἐλθόντε σὺν ἔντεσι πειρηθῆναι.
ἀλλ' ἄγ' ἐμῶν ὀχέων ἐπιβήσεο, ὄφρα ἴδηαι
οἷοι Τρώιοι ἵπποι, ἐπιστάμενοι πεδίοιο
κραιπνὰ μάλ' ἔνθα καὶ ἔνθα διωκέμεν ἠδὲ φέβεσθαι·
τὼ καὶ νῶι πόλινδε σαώσετον, εἴ περ ἂν αὖτε
Ζεὺς ἐπὶ Τυδεΐδῃ Διομήδεϊ κῦδος ὀρέξῃ.

203 ἔδην] Aristarchus, ἄδην D et Eustathius, ἄδδην ceteri libri cum Nicia. 218 δὴ οὕτως] δ' οὕτως libri: v. Α 131. 219 νῷ] νὼ libri; v. praef. Il. § 8.

V ἀλλ' ἄγε νῦν μάστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα
δέξαι, ἐγὼ δ' ἵππων ἐπιβήσομαι ὄφρα μάχωμαι·
ἠὲ σὺ τόνδε δέδεξο, μελήσουσιν δ' ἐμοὶ ἵπποι."
τὸν δ' αὖτε προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
„Αἰνεία, σὺ μὲν αὐτὸς ἔχ' ἡνία καὶ τεὼ ἵππω·
μᾶλλον ὑφ' ἡνιόχῳ εἰωθότι καμπύλον ἅρμα
οἴσετον, εἴ περ ἂν αὖτε φεβώμεθα Τυδέος υἱόν·
μὴ τὼ μὲν δείσαντε ματήσετον οὐδ' ἐθέλητον
ἐκφερέμεν πολέμοιο, τεὸν φθόγγον ποθέοντε,
νῶι δ' ἐπαΐξας μεγαθύμου Τυδέος υἱὸς
αὐτώ τε κτείνῃ καὶ ἐλάσσῃ μώνυχας ἵππους.
ἀλλὰ σύ γ' αὐτὸς ἔλαυνε τέ' ἅρματα καὶ τεὼ ἵππω,
τόνδε δ' ἐγὼν ἐπιόντα δεδέξομαι ὀξέι δουρί."
ὣς ἄρα φωνήσαντες, ἐς ἅρματα ποικίλα βάντες,
ἐμμεμαῶτ' ἐπὶ Τυδεΐδῃ ἔχον ὠκέας ἵππους.
τοὺς δὲ ἴδε Σθένελος Καπανήιος ἀγλαὸς υἱός,
αἶψα δὲ Τυδεΐδην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„Τυδεΐδη Διόμηδες, ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
ἄνδρ' ὁράω κρατερὼ ἐπὶ σοὶ μεμαῶτε μάχεσθαι
ἶν' ἀπέλεθρον ἔχοντας· ὃ μὲν τόξων ἐὺ εἰδώς,
Πάνδαρος, υἱὸς δ' αὖτε Λυκάονος εὔχεται εἶναι·
Αἰνείας δ' υἱὸς μὲν ἀμύμονος Ἀγχίσαο
εὔχεται ἐκγεγάμεν, μήτηρ δέ οἵ ἐστ' Ἀφροδίτη.
ἀλλ' ἄγε δὴ χαζώμεθ' ἐφ' ἵππων, μηδέ μοι οὕτω

---

227 *ἐπιβήσομαι*] pauci in eis C cum Zenodoto, *ἀποβήσομαι* reliqui cum Aristarcho. 239 *φωνήσαντες — βάντες*] *φωνήσαντε — βάντε* pauci. 244 *ὁράω*] *ὁρόω* libri. 245 *ἔχοντας*] *ἔχοντε* alii. 247 *μὲν ἀμύμονος*] *μεγαλήτορος* alii: cf. *E* 468. Y 208.

θῦνε διὰ προμάχων, μή πως φίλον ἦτορ ὀλέσσῃς." V
τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
„μή τι φόβονδ' ἀγόρευ', ἐπεὶ οὐδέ σε πεισέμεν οἴω·
οὐ γάρ μοι γενναῖον ἀλυσκάζοντι μάχεσθαι
οὐδὲ καταπτώσσειν· ἔτι μοι μένος ἔμπεδόν ἐστιν.
ὀκνείω δ' ἵππων ἐπιβαινέμεν, ἀλλὰ καὶ αὔτως
ἀντίον εἶμ' αὐτῶν· τρεῖν μ' οὐκ ἐᾷ Παλλὰς Ἀθήνη.
τούτω δ' οὐ πάλιν αὖτις ἐποίσετον ὠκέες ἵπποι
ἄμφω ἀφ' ἡμείων, εἴ γ' οὖν ἕτερός γε φύγῃσιν.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
αἴ κέν μοι πολύβουλος Ἀθήνη κῦδος ὀρέξῃ
ἀμφοτέρω κτεῖναι, σὺ δὲ τούσδε μὲν ὠκέας ἵππους
αὐτοῦ ἐρυκακέειν, ἐξ ἄντυγος ἡνία τείνας,
Αἰνείαο δ' ἐπαΐξαι μεμνημένος ἵππων,
ἐκ δ' ἐλάσαι Τρώων μετ' ἐυκνήμιδας Ἀχαιούς.
τῆς γάρ τοι γενεῆς, ἧς Τρωί περ εὐρύοπα Ζεὺς
δῶχ' υἷος ποινὴν Γανυμήδεος, οὕνεκ' ἄριστοι
ἵππων, ὅσσοι ἔασιν ὑπ' ἠόα τ' ἠέλιόν τε·
τῆς γενεῆς ἔκλεψεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγχίσης,
λάθρῃ Λαομέδοντος ὑποσχὼν θήλεας ἵππους.
τῶν οἱ ἓξ ἐγένοντο ἐνὶ μεγάροισι γενέθλῃ·
τοὺς μὲν τέσσαρας αὐτὸς ἔχων ἀτίταλλ' ἐπὶ φάτνῃ,
τὼ δὲ δύ' Αἰνείᾳ δῶκεν μήστωρι φόβοιο.
εἰ τούτω κε λάβοιμεν, ἀροίμεθά κε κλέος ἐσθλόν."

---

252 *οὐδέ σε*] nonnulli in eis CD cum Ptolemaeo Ascalonita, *οὐδέ με* duo libri, *οὐδε σὲ* A, *οὐδὲ σὲ* reliqui cum Herodiano. 253 *γάρ μοι*] *γὰρ ἐμοὶ* tres ex deterioribus. 267 *ἠόα*] *ἠῶ* (*ἠώ* unus) libri.

270 *γενέθλῃ*] codices fere omnes, *γενέθλαι* unus, *γενέθλης* adscriptum in alio: id receperunt editores ante Spitznerum et pauci post eum.

V *ὣς οἳ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·*
τὼ δὲ τάχ᾽ ἐγγύθεν ἦλθον ἐλαύνοντ᾽ ὠκέας ἵππους.
τὸν πρότερος προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
„καρτερόθυμε, δαΐφρον, ἀγαυοῦ Τυδέος υἱέ,
ἦ μάλα σ᾽ οὐ βέλος ὠκὺ δαμάσσατο, πικρὸς ὀιστός·
νῦν αὖτ᾽ ἐγχείῃ πειρήσομαι, αἴ κε τύχωμι.“
ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος
καὶ βάλε Τυδεΐδαο κατ᾽ ἀσπίδα· τῆς δὲ διαπρὸ
αἰχμὴ χαλκείη πταμένη θώρηκι πελάσθη.
τῷ δ᾽ ἔπι μακρὸν ἄυσε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
„βέβληαι κενεῶνα διαμπερές, οὐδέ σ᾽ ὀίω
δηρὸν ἔτ᾽ ἀνσχήσεσθαι· ἐμοὶ δὲ μέγ᾽ εὖχος ἔδωκας.“
τὸν δ᾽ οὐ ταρβήσας προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
„ἤμβροτες οὐδ᾽ ἔτυχες· ἀτὰρ οὐ μὲν σφῶΐ γ᾽ ὀίω
πρὶν ἀποπαύσεσθαι, πρὶν ἢ ἕτερόν γε πεσόντα
αἵματος ἆσαι Ἄρηα ταλαύρινον πολεμιστήν.“
ὣς φάμενος προέηκε· βέλος δ᾽ ἴθυνεν Ἀθήνη
ῥῖνα παρ᾽ ὀφθαλμόν, λευκοὺς δ᾽ ἐπέρησεν ὀδόντας.
τοῦ δ᾽ ἀπὸ μὲν γλῶσσαν πρυμνὴν τάμε χαλκὸς ἀτειρής,
αἰχμὴ δ᾽ ἐξεσύθη παρὰ νείατον ἀνθερεῶνα.
ἤριπε δ᾽ ἐξ ὀχέων, ἀράβησε δὲ τεύχε᾽ ἐπ᾽ αὐτῷ
αἰόλα παμφανάοντα, παρέτρεσσαν δέ οἱ ἵπποι
ὠκύποδες· τοῦ δ᾽ αὖθι λύθη ψυχή τε μένος τε.

---

279 *τύχωμι*] A, *τύχοιμι* ceteri libri. 288 *πρὶν — πρὶν*] *γ᾽* in libris bis additum delendum censebat Barnes, delevit Bekker[2]; cf. *B* 413. *X* 266. Aliter iudicat La Roche HU. 256 sq. 293 *ἐξεσύθη*] CD alii cum Zenodoto, *ἐξελύθη* alii in eis A cum Aristarcho, *ἐξελάθη* vel *ἐξέσυτο* vel *ἐξεχύθη* pauci. 295 *παμφανάοντα*] *παμφανόεντα* unus codex, *παμφανόωντα* ceteri.

Αἰνείας δ᾽ ἀπόρουσε σὺν ἀσπίδι δουρί τε μακρῷ, V
δείσας μή πώς οἱ ἐρυσαίατο νεκρὸν Ἀχαιοί·
ἀμφὶ δ᾽ ἄρ᾽ αὐτῷ βαῖνε λέων ὣς ἀλκὶ πεποιθώς,
πρόσθε δέ οἱ δόρυ τ᾽ ἔσχε καὶ ἀσπίδα πάντοσ᾽ ἐίσην
τὸν κτάμεναι μεμαώς, ὅς τις τοῦ γ᾽ ἀντίος ἔλθοι,
σμερδαλέα ἰάχων. ὁ δὲ χερμάδιον λάβε χειρὶ
Τυδεΐδης, μέγα ἔργον, ὃ οὐ δύο κ᾽ ἄνδρε φέροιεν,
οἷοι νῦν βροτοί εἰσ᾽· ὁ δέ μιν ῥέα πάλλε καὶ οἶος.
τῷ βάλεν Αἰνείαο κατ᾽ ἰσχίον, ἔνθα τε μηρὸς
ἰσχίῳ ἐνστρέφεται, κοτύλην δέ τέ μιν καλέουσιν·
θλάσσε δέ οἱ κοτύλην, πρὸς δ᾽ ἄμφω ῥῆξε τένοντε,
ὦσε δ᾽ ἄπο ῥινὸν τρηχὺς λίθος. αὐτὰρ ὅ γ᾽ ἥρως
ἔστη γνὺξ ἐριπὼν καὶ ἐρείσατο χειρὶ παχείῃ
γαίης· ἀμφὶ δὲ ὄσσε κελαινὴ νὺξ ἐκάλυψεν.
καί νύ κεν ἔνθ᾽ ἀπόλοιτο ἄναξ ἀνδρῶν Αἰνείας,
εἰ μὴ ἄρ᾽ ὀξὺ νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
μήτηρ, ἥ μιν ὑπ᾽ Ἀγχίσῃ τέκε βουκολέοντι·
ἀμφὶ δὲ ὃν φίλον υἱὸν ἐχεύατο πήχεε λευκώ,
πρόσθε δέ οἱ πέπλοιο φαεινοῦ πτύγμ᾽ ἐκάλυψεν,
ἕρκος ἔμεν βελέων, μή τις Δαναῶν ταχυπώλων
χαλκὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλὼν ἐκ θυμὸν ἕλοιτο.
ἡ μὲν ἑὸν φίλον υἱὸν ὑπεξέφερεν πολέμοιο.
οὐ δ᾽ υἱὸς Καπανῆος ἐλήθετο συνθεσιάων
τάων, ἃς ἐπέτελλε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·

---

303 *δύο κ᾽*] *δύο γ᾽* libri fere omnes, *δύο* unus: *κ᾽* dubitanter coniecerat Heyne, postulavit collato *M* 447 Naber QH. 100. Cf. *Υ* 286. 426. *Ω* 213, sed v. etiam *Δ* 318. *γ* 231. 310 *δὲ ὄσσε*] libri, *δέ Ϝ᾽ ὄσσε* postulat van Herwerden Qee. 6: cf. *Δ* 356. 314 *δὲ ὃν*] A alii, *δ᾽ ἑὸν* CD reliqui. 319 *οὐ δ᾽*] *οὐδ᾽* libri.

V ἀλλ' ὅ γε τοὺς μὲν ἑοὺς ἠρύκακε μώνυχας ἵππους
νόσφιν ἀπὸ φλοίσβου, ἐξ ἄντυγος ἡνία τείνας,
Αἰνείαο δ' ἐπαΐξας καλλίτριχας ἵππους
ἐξέλασε Τρώων μετ' ἐυκνήμιδας Ἀχαιούς·
δῶκε δὲ Δηιπύλῳ ἑτάρῳ φίλῳ, ὃν περὶ πάσης
τῖεν ὁμηλικίης, ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ἤδει,
νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν. αὐτὰρ ὅ γ' ἥρως
ὧν ἵππων ἐπιβὰς ἔλαβ' ἡνία σιγαλόεντα,
αἶψα δὲ Τυδεΐδην μέθεπε κρατερώνυχας ἵππους
ἐμμεμαώς. ὁ δὲ Κύπριν ἐπῴχετο νηλέι χαλκῷ,
γιγνώσκων, ὅ τ' ἄναλκις ἔην θεὸς οὐδὲ θεάων
τάων, αἵ τ' ἀνδρῶν πόλεμον κάτα κοιρανέουσιν,
οὔτ' ἄρ' Ἀθηναίη οὔτε πτολίπορθος Ἐνυώ.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐκίχανε πολὺν καθ' ὅμιλον ὀπάζων,
ἔνθ' ἐπορεξάμενος μεγαθύμου Τυδέος υἱὸς
ἄκρην οὔτασε χεῖρα μετάλμενος ὀξέι δουρὶ
ἀβληχρήν· εἶθαρ δὲ δόρυ χροὸς ἀντετόρησεν
ἀμβροσίου διὰ πέπλου, ὅν οἱ Χάριτες κάμον αὐταί,
πρυμνὸν ὕπερ θέναρος. ῥέε δ' ἄμβροτον αἷμα θεοῖο,
ἰχώρ, οἷός πέρ τε ῥέει μακάρεσσι θεοῖσιν·
οὐ γὰρ σῖτον ἔδουσ', οὐ πίνουσ' αἴθοπα οἶνον·
τοὔνεκ' ἀναίμονές εἰσι καὶ ἀθάνατοι καλέονται.
ἡ δὲ μέγα ἰάχουσα ἀπὸ ἕο κάββαλεν υἱόν·
καὶ τὸν μὲν μετὰ χερσὶν ἐρύσατο Φοῖβος Ἀπόλλων
κυανέῃ νεφέλῃ, μή τις Δαναῶν ταχυπώλων

---

326 *ἤδει*] unus liber, *ἤδη* alius, *ᾔδη* vel *ᾔδῃ* ceteri. 343 *κάββαλεν*] *κάμβαλεν* pauci in eis AC; cf. ζ 172. 344 *ἐρύσατο*] AD alii, *ἐρύσσατο* ceteri; cf. *B* 859.

χαλκὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλὼν ἐκ θυμὸν ἕλοιτο.
τῇ δ' ἔπι μακρὸν ἄυσε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
„εἶκε, Διὸς θύγατερ, πολέμου καὶ δηιοτῆτος.
ἦ οὐχ ἅλις, ὅττι γυναῖκας ἀνάλκιδας ἠπεροπεύεις;
εἰ δὲ σύ γ' ἐς πόλεμον πωλήσεαι, ἦ τέ σ' ὀίω
ῥιγήσειν πόλεμόν γε, καὶ εἴ χ' ἑτέρωθι πύθηαι."
ὣς ἔφαθ'· ἡ δ' ἀλύουσ' ἀπεβήσετο, τείρετο δ' αἰνῶς.
τὴν μὲν ἄρ' Ἶρις ἑλοῦσα ποδήνεμος ἔξαγ' ὁμίλου
ἀχθομένην ὀδύνῃσι· μελαίνετο δὲ χρόα καλόν.
εὗρεν ἔπειτα μάχης ἐπ' ἀριστερὰ θοῦρον Ἄρηα
ἥμενον, ἠέρι δ' ἔγχος ἐκέκλιτο καὶ ταχέ' ἵππω·
ἡ δὲ γνὺξ ἐριποῦσα κασιγνήτοιο φίλοιο
πολλὰ λισσομένη χρυσάμπυκας ᾔτεεν ἵππους·
„φίλε κασίγνητος, κόμισαί τέ με δός τέ μοι ἵππους,
ὄφρ' ἐς Ὄλυμπον ἵκωμαι ἵν' ἀθανάτων ἕδος ἐστίν.
λίην ἄχθομαι ἕλκος, ὅ με βροτὸς οὔτασεν ἀνὴρ
Τυδεΐδης, ὃς νῦν γε καὶ ἂν Διὶ πατρὶ μάχοιτο."
ὣς φάτο· τῇ δ' ἄρ' Ἄρης δῶκε χρυσάμπυκας ἵππους.
ἡ δ' ἐς δίφρον ἔβαινεν ἀκηχεμένη φίλον ἦτορ,
πὰρ δέ οἱ Ἶρις ἔβαινε καὶ ἡνία λάζετο χερσίν,
μάστιξεν δ' ἐλάειν· τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην.
αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκοντο θεῶν ἕδος, αἰπὺν Ὄλυμπον·
ἔνθ' ἵππους ἔστησε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις

---

359 *κασίγνητος, κόμισαι*] *κασίγνητε, κόμισαι* vel *κασίγνητ', ἐκκόμισαι* libri; correxerunt van Leeuwen et Mendes da Costa. Cf. *Δ* 155. *δός τέ*] C, *δὸς δέ* reliqui; illud primus recepit Heyne. 365 *δέ οἱ*] libri, *δέ ϝε* collato *χ* 233 coniecit Cobet MCr. 413; sed cf. *Γ* 262. *Δ* 367.

366 *ἐλάειν*] *ἐλάαν* (*ἐλάᾳν* unus) libri. *ἀέκοντε*] pauci, *ἄκοντε* plurimi et optimi.

V *λύσασ' ἐξ ὀχέων, παρὰ δ' ἀμβρόσιον βάλεν εἶδαρ.*
ἡ δ' ἐν γούνασι πῖπτε Διώνης δῖ' Ἀφροδίτη
μητρὸς ἑῆς· ἡ δ' ἀγκὰς ἐλάζετο θυγατέρα ἥν,
χειρί τέ μιν κατέρεξεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
„τίς νύ σε τοιάδ' ἔρεξε, φίλον τέκος, Οὐρανιώνων
μαψιδίως, ὡς εἴ τι κακὸν ῥέζουσαν ἐνωπῇ;“
τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη·
„οὖτά με Τυδέος υἱὸς ὑπέρθυμος Διομήδης,
οὕνεκ' ἐγὼ φίλον υἱὸν ὑπεξέφερον πολέμοιο
Αἰνείαν, ὃς ἐμοὶ πάντων πολὺ φίλτατός ἐστιν.
οὐ γὰρ ἔτι Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνή,
ἀλλ' ἤδη Δαναοί γε καὶ ἀθανάτοισι μάχονται.“
τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Διώνη δῖα θεάων·
„τέτλαθι, τέκνον ἐμόν, καὶ ἀνάσχεο κηδομένη περ·
πολλοὶ γὰρ δὴ τλῆμεν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
ἐξ ἀνδρῶν, χαλέπ' ἄλγε' ἐπ' ἀλλήλοισι τιθέντες.
τλῆ μὲν Ἄρης, ὅτε μιν Ὦτος κρατερός τ' Ἐφιάλτης
παῖδες Ἀλωῆος δῆσαν κρατερῷ ἐνὶ δεσμῷ·
χαλκέῳ δ' ἐν κεράμῳ δέδετο τρεῖς καὶ δέκα μῆνας.
καί νύ κεν ἔνθ' ἀπόλοιτο Ἄρης ἆτος πολέμοιο,
εἰ μὴ μητρυιὴ περικαλλὴς Ἠερίβοια
Ἑρμέᾳ ἐξήγγειλεν· ὁ δ' ἐξέκλεψεν Ἄρηα
ἤδη τειρόμενον, χαλεπὸς δέ ἑ δεσμὸς ἐδάμνα.
τλῆ δ' Ἥρη, ὅτε μιν κρατερὸς πάις Ἀμφιτρύωνος
δεξιτερὸν κατὰ μαζὸν ὀιστῷ τριγλώχινι
βεβλήκει· τότε καί μιν ἀνήκεστον λάβεν ἄλγος.
τλῆ δ' Ἀίδης ἐν τοῖσι πελώριος ὠκὺν ὀιστόν,

---

387 *τρεῖς καὶ δέκα*] *τρισκαίδεκα* libri: v. *ω* 340.

εὖτέ μιν ωὑτὸς ἀνήρ, υἱὸς Διὸς αἰγιόχοιο, V
ἐν Πύλῳ ἐν νεκύεσσι βαλὼν ὀδύνῃσιν ἔδωκεν.
αὐτὰρ ὃ βῆ πρὸς δῶμα Διὸς καὶ μακρὸν Ὄλυμπον
κῆρ ἀχέων, ὀδύνῃσι πεπαρμένος· αὐτὰρ ὀιστὸς
ὤμῳ ἔνι στιβαρῷ ἠλήλατο, κῆδε δὲ θυμόν.
τῷ δ' ἔπι Παιήων ὀδυνήφατα φάρμακα πάσσων
ἠκέσατ'· οὐ μὲν γάρ τι καταθνητός γ' ἐτέτυκτο.
σχέτλιος, ὀβριμοεργός, ὃς οὐκ ὄθετ' αἴσυλα ῥέζων,
ὃς τόξοισιν ἔκηδε θεοὺς οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν.
σοὶ δ' ἔπι τοῦτον ἀνῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
νήπιος, οὐδὲ τὸ οἶδε κατὰ φρένα Τυδέος υἱός,
ὅττι μάλ' οὐ δηναιὸς ὃς ἀθανάτοισι μάχηται,
οὐδέ τί μιν παῖδες ποτὶ γούνασι παππάζουσιν
ἐλθόντ' ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηιοτῆτος.
τῷ νῦν Τυδεΐδης, εἰ καὶ μάλα καρτερός ἐστιν,
φραζέσθω, μή τίς οἱ ἀμείνων σεῖο μάχηται·
μὴ δὴν Αἰγιάλεια περίφρων Ἀδρηστίνη
ἐξ ὕπνου γοάουσα φίλους οἰκῆας ἐγείρῃ,
κουρίδιον ποθέουσα πόσιν τὸν ἄριστον Ἀχαιῶν,
ἰφθίμη ἄλοχος Διομήδεος ἱπποδάμοιο."
ἦ ῥα, καὶ ἀμφοτέρῃσιν ἀπ' ἰχῶ χειρὸς ὀμόργνυ·
ἄλθετο χείρ, ὀδύναι δὲ κατηπιάοντο βαρεῖαι.
αἳ δ' αὖτ' εἰσοράουσαι Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη
κερτομίοις ἐπέεσσι Δία Κρονίδην ἐρέθιζον·

---

403. 404] spurios iudicant Bekker[2], Nauck, alii.
413 γοάουσα] γοόωσα libri. 416 ἰχῶ] ἰχῶρ vel ἰχῶρ alii.
417 κατηπιάοντο] κατηπιόωντο libri. 418 εἰσοράουσαι] εἰσορόωσαι libri.

V *τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·*
„Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τί μοι κεχολώσεαι, ὅττι κεν εἴπω;
ἦ μάλα δή τινα Κύπρις Ἀχαιιάδων ἀνιεῖσα
Τρωσὶν ἅμα σπέσθαι, τοὺς νῦν ἔκπαγλ' ἐφίλησεν,
τῶν τινα καρρέζουσα Ἀχαιιάδων ἐυπέπλων
πρὸς χρυσῇ περόνῃ καταμύξατο χεῖρα ἁραιήν.“
ὣς φάτο· μείδησεν δὲ πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
καί ῥα καλεσσάμενος προσέφη χρυσῆν Ἀφροδίτην·
„οὔ τοι, τέκνον ἐμόν, δέδοται πολεμήια ἔργα,
ἀλλὰ σύ γ' ἱμερόεντα μετέρχεο ἔργα γάμοιο·
ταῦτα δ' Ἄρηι θοῷ καὶ Ἀθήνῃ πάντα μελήσει.“
ὣς οἳ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Αἰνείᾳ δ' ἐπόρουσε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης
γιγνώσκων, ὅ οἱ αὐτὸς ὑπείρεχε χεῖρας Ἀπόλλων·
ἀλλ' ὅ γ' ἄρ' οὐδὲ θεὸν μέγαν ἅζετο, ἵετο δ' αἰεὶ
Αἰνείαν κτεῖναι καὶ ἀπὸ κλυτὰ τεύχεα δῦσαι.
τρὶς μὲν ἔπειτ' ἐπόρουσε κατακτάμεναι μενεαίνων,
τρὶς δέ οἱ ἐστυφέλιξε φαεινὴν ἀσπίδ' Ἀπόλλων·
ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος,
δεινὰ δ' ὁμοκλήσας προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων·
„φράζεο, Τυδεΐδη, καὶ χάζεο μηδὲ θεοῖσιν
ἶσ' ἔθελε φρονέειν, ἐπεὶ οὔ ποτε φῦλον ὁμοῖον
ἀθανάτων τε θεῶν χαμαὶ ἐρχομένων τ' ἀνθρώπων.“
ὣς φάτο· Τυδεΐδης δ' ἀνεχάζετο τυτθὸν ὀπίσσω,
μῆνιν ἀλευάμενος ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος.

---

423 *ἅμα σπέσθαι*] *ἅμ' ἑσπέσθαι* alii in eis A et Ambrosianus; v. praef Il. § 8. 425 *χρυσῇ*] libri fere omnes, *χρυσέῃ* reliqui. *ἁραιήν*] pauci cum Aristarcho (schol. B) et Herodiano (ad Σ 411. κ 90), *ἀραιήν* ceteri codices. 427 *χρυσῆν*] libri fere omnes, *χρυσέην* reliqui.

Αἰνείαν δ᾽ ἀπάτερθεν ὁμίλου θῆκεν Ἀπόλλων V
Περγάμῳ εἰν ἱερῇ, ὅθι οἱ νηός γ᾽ ἐτέτυκτο.
ἦ τοι τὸν Λητώ τε καὶ Ἄρτεμις ἰοχέαιρα
ἐν μεγάλῳ ἀδύτῳ ἀκέοντό τε κύδαινόν τε·
αὐτὰρ ὁ εἴδωλον τεῦξ᾽ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
αὐτῷ τ᾽ Αἰνείᾳ ἴκελον καὶ τεύχεσι τοῖον.
ἀμφὶ δ᾽ ἄρ᾽ εἰδώλῳ Τρῶες καὶ δῖοι Ἀχαιοὶ
δῄουν ἀλλήλων ἀμφὶ στήθεσσι βοείας
ἀσπίδας εὐκύκλους λαισήιά τε πτερόεντα.
δὴ τότε θοῦρον Ἄρηα προσηύδαε Φοῖβος Ἀπόλλων·
„Ἆρες, Ἄρες βροτολοιγέ, μιαιφόνε, τειχεσιπλῆτα,
οὐκ ἂν δὴ τόνδ᾽ ἄνδρα μάχης ἐρύσαιο μετελθὼν
Τυδεΐδην, ὃς νῦν γε καὶ ἂν Διὶ πατρὶ μάχοιτο;
Κύπριδα μὲν πρῶτα σχεδὸν οὔτασε χεῖρ᾽ ἐπὶ καρπῷ,
αὐτὰρ ἔπειτ᾽ αὐτῷ μοι ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος."
ὣς εἰπὼν αὐτὸς μὲν ἐφέζετο Περγάμῳ ἄκρῃ·
Τρῳὰς δὲ στίχας οὖλος Ἄρης ὤτρυνε μετελθών,
εἰδόμενος Ἀκάμαντι θοῷ ἡγήτορι Θρῃκῶν.
υἱάσι δὲ Πριάμοιο διοτρεφέεσσι κέλευσεν·
„ὦ υἱεῖς Πριάμοιο διοτρεφέος βασιλῆος,
ἐς τί ἔτι κτείνεσθαι ἐάσετε λαὸν Ἀχαιοῖς;
ἦ εἰς ὅ κεν ἀμφὶ πύλῃς εὐποιήτῃσι μάχωνται;

---

448 *κύδαινον*] libri; *κήδαινον* coniecerat Daceria, idem vel *κήδευον* postulat van Herwerden Herm. 16 (1881) p. 355. 452 *βοείας*] in fine versus comma ponit Bekker HBl. I 231. 454 *προσηύδαε*] *προσηύδα* (*προσηῦδα* duo) libri. 458 *πρῶτα*] plerique, *πρῶτον* duo ex deterioribus; cf. 883. 463 *κέλευσεν*] AC alii multi, *κέλευεν* reliqui.

466 *εἰς ὅ κεν*] *εἰσόκ᾽* A et unus ex aliis, *ἐσόκεν* unus codex, unde *ἐς ὅ κ᾽* non male coniecit Nauck.

V κεῖται ἀνὴρ ὃν τ' ἶσον ἐτίομεν Ἕκτορι δίῳ,
Αἰνείας υἱὸς μεγαλήτορος Ἀγχίσαο.
ἀλλ' ἄγετ' ἐκ φλοίσβοιο σαώσομεν ἐσθλὸν ἑταῖρον."
ὣς εἰπὼν ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
ἔνθ' αὖ Σαρπηδὼν μάλα νείκεσεν Ἕκτορα δῖον·
„Ἕκτορ, πῇ δή τοι μένος οἴχεται ὃ πρὶν ἔχεσκες;
φῇς που ἄτερ λαῶν πόλιν ἑξέμεν ἠδ' ἐπικούρων
οἶος σὺν γαμβροῖσι κασιγνήτοισί τε σοῖσιν.
τῶν νῦν οὔ τιν' ἐγὼν ἰδέειν δύναμ' οὐδὲ νοῆσαι,
ἀλλὰ καταπτώσσουσι, κύνες ὣς ἀμφὶ λέοντα·
ἡμεῖς δ' αὖ μαχόμεσθ', οἵ πέρ τ' ἐπίκουροι ἔνειμεν.
καὶ γὰρ ἐγὼν ἐπίκουρος ἐὼν μάλα τηλόθεν ἥκω·
τηλοῦ γὰρ Λυκίη Ξάνθῳ ἔπι δινήεντι,
ἔνθ' ἄλοχόν τε φίλην ἔλιπον καὶ νήπιον υἱόν,
κὰδ δὲ κτήματα πολλά, τά τ' ἔλδεται ὅς κ' ἐπιδευής.
ἀλλὰ καὶ ὣς Λυκίους ὀτρύνω καὶ μέμον' αὐτὸς
ἀνδρὶ μαχέσσασθαι· ἀτὰρ οὔ τί μοι ἐνθάδε τοῖον,
οἷόν κ' ἠὲ φέροιεν Ἀχαιοὶ ἤ κεν ἄγοιεν.
τύνη δ' ἕστηκας, ἀτὰρ οὐδ' ἄλλοισι κελεύεις
λαοῖσιν μενέμεν καὶ ἀμυνέμεναι ὀάρεσσιν.
μή πως, ὡς ἀψῖσι λίνου ἁλόντε πανάγρου,
ἀνδράσι δυσμενέεσσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γένησθε,
οἳ δὲ τάχ' ἐκπέρσουσ' εὖ ναιομένην πόλιν ὑμήν.

---

473 *φῇς*] CD alii, *φῄς* vel *φής* A et reliqui; cf. praef. § 8. 475 *ἐγὼν* ACD alii, *ἐγὼ* tres libri. 478 *ἥκω*] libri, *ἵκω* Bekker², Nauck, La Roche, alii; cf. *ν* 325. 483 *μαχέσσασθαι*] ita vel *μαχέσασθαι* libri meliores, *μαχέσθαι* unus, *μαχήσασθαι* reliqui. 486 *ὀάρεσσιν*] *ὤρεσσιν* libri.

σοὶ δὲ χρὴ τάδε πάντα μέλειν, νύκτας τε καὶ ἦμαρ V
ἀρχοὺς λισσομένῳ τηλεκλειτῶν ἐπικούρων
νωλεμέως ἐχέμεν, χαλεπὴν δ' ἀποθέσθαι ἐνιπήν."
ὣς φάτο Σαρπηδών, δάκε δὲ φρένας Ἕκτορι μῦθος·
αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε,
πάλλων δ' ὀξέα δοῦρα κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντῃ
ὀτρύνων μαχέσασθαι, ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν.
οἳ δ' ἐλελίχθησαν καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν·
Ἀργέιοι δ' ὑπέμειναν ἀολλέες οὐδὲ φόβηθεν.
ὡς δ' ἄνεμος ἄχνας φορέει ἱερὰς κατ' ἀλωὰς
ἀνδρῶν λικμώντων, ὅτε τε ξανθὴ Δημήτηρ
κρίνῃ ἐπειγομένων ἀνέμων καρπόν τε καὶ ἄχνας,
αἳ δ' ὕπο λευκαίνονται ἀχυρμιαί· ὣς τότ' Ἀχαιοὶ
λευκοὶ ὕπερθε γένοντο κονισάλῳ, ὅν ῥα δι' αὐτῶν
οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον ἐπέπληγον πόδες ἵππων,
ἂψ ἐπιμισγομένων· ὑπὸ δ' ἔστρεφον ἡνιοχῆες.
οἳ δὲ μένος χειρῶν ἰθὺς φέρον· ἀμφὶ δὲ νύκτα
θοῦρος Ἄρης ἐκάλυψε μάχῃ Τρώεσσιν ἀρήγων,
πάντοσ' ἐποιχόμενος· τοῦ δ' ἐκραίαινεν ἐφετμὰς
Φοίβου Ἀπόλλωνος χρυσαόρου, ὅς μιν ἀνώγει
Τρωσὶν θυμὸν ἐγεῖραι, ἐπεὶ ἴδε Παλλάδ' Ἀθήνην

---

489 *ἐκπέρσουσ'*] plerique, *ἐκπέρσουσιν* AD, *ἐκπέρσωσ(ιν)* pauci in eis C, quod recepit Nauck; v. praef. Il. § 6, I, 4. 491 *τηλεκλειτῶν*] D alii, *τηλεκλητῶν* (quod aliis locis pauci neque optimi libri habent) complures in eis AC. 492 *χαλεπὴν*] complures in eis A, *κρατερὴν* CD reliqui. 495 *δοῦρα*] libri, *δοῦρε* Bekker[2]. 498 *οὐδὲ φόβηθεν*] AC alii, *οὐδ' ἐφόβηθεν* reliqui. 502 *ὕπο λευκαίνονται*] *ὑπολευκαίνονται* (*ὑπολεύκαινοντο* unus) libri.

V οἰχομένην· ἣ γάρ ῥα πέλεν Δαναοῖσιν ἀρηγών.
αὐτὸς δ' Αἰνείαν μάλα πίονος ἐξ ἀδύτοιο
ἧκε καὶ ἐν στήθεσσι μένος βάλε ποιμένι λαῶν·
Αἰνείας δ' ἑτάροισι μεθίστατο. τοὶ δ' ἐχάρησαν,
ὡς εἶδον ζωόν τε καὶ ἀρτεμέα προσιόντα
καὶ μένος ἐσθλὸν ἔχοντα· μετάλλησάν γε μὲν οὔ τι·
οὐ γὰρ ἔα πόνος ἄλλος, ὃν ἀργυρότοξος ἔγειρεν
Ἄρης τε βροτολοιγὸς Ἔρις τ' ἄμοτον μεμαυῖα.
τοὺς δ' Αἴαντε δύω καὶ Ὀδυσσεὺς καὶ Διομήδης
ὤτρυνον Δαναοὺς πολεμιζέμεν· οἳ δὲ καὶ αὐτοὶ
οὔτε βίας Τρώων ὑπεδείδισαν οὔτε ἰωκάς,
ἀλλ' ἔμενον νεφέλῃσιν ἐοικότες, ἅς τε Κρονίων
νηνεμίης ἔστησεν ἐπ' ἀκροπόλοισιν ὄρεσσιν
ἀτρέμας, ὄφρ' εὕδῃσι μένος βορέαο καὶ ἄλλων
ζαχρειῶν ἀνέμων, οἵ τε νέφεα σκιόεντα
πνοιῇσιν λιγυρῇσι διασκιδνᾶσιν ἀέντες·
ὣς Δαναοὶ Τρῶας μένον ἔμπεδον οὐδ' ἐφέβοντο.
Ἀτρεΐδης δ' ἀν' ὅμιλον ἐφοίταε πολλὰ κελεύων·
„ὦ φίλοι, ἀνέρες ἔστε καὶ ἄλκιμον ἦτορ ἕλεσθε,
ἀλλήλους τ' αἰδεῖσθε κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
αἰδομένων δ' ἀνδρῶν πλέονες σόοι ἠὲ πέφανται·
φευγόντων δ' οὔτ' ἂρ κλέος ὄρνυται οὔτε τις ἀλκή.“
ἦ, καὶ ἀκόντισε δουρὶ θοῶς, βάλε δὲ πρόμον ἄνδρα,
Αἰνείω ἕταρον μεγαθύμου Δηικόωντα
Περγασίδην, ὃν Τρῶες ὁμῶς Πριάμοιο τέκεσσιν

---

525 *ζαχρειῶν*] libri; *ζαχρηῶν* Wolfium et Bekkerum secuti editores fere omnes scripserunt. Cf. praef. II. § 2, III, 9. 528 *ἐφοίταε*] *ἐφοίτα* libri. 534 *Αἰνείω*] *Αἰνείεω* libri (*Αἰνείαο* unus), correxit Bekker (iam 1843): cf. *Ἑρμείω* O 214, *ἐυμμελίω*.

τῖον, ἐπεὶ θοὸς ἔσκε μετὰ πρώτοισι μάχεσθαι. V
τόν ῥα κατ' ἀσπίδα δουρὶ βάλε κρείων Ἀγαμέμνων·
ἡ δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διαπρὸ δὲ εἴσατο χαλκός,
νειαίρῃ δ' ἐν γαστρὶ διὰ ζωστῆρος ἔλασσεν.
δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
  ἔνθ' αὖτ' Αἰνείας Δαναῶν ἕλεν ἄνδρας ἀρίστους,
υἷε Διοκλῆος Κρήθωνά τε Ὀρσίλοχόν τε,
τῶν ῥα πατὴρ μὲν ἔναιεν ἐϋκτιμένῃ ἐνὶ Φηρῇ
ἀφνειὸς βιότοιο, γένος δ' ἦν ἐκ ποταμοῖο
Ἀλφειοῦ, ὅς τ' εὐρὺ ῥέει Πυλίων διὰ γαίης·
ὃς τέκετ' Ὀρσίλοχον πολέεσσ' ἄνδρεσσιν ἄνακτα,
Ὀρσίλοχος δ' ἄρ' ἔτικτε Διοκλῆα μεγάθυμον,
ἐκ δὲ Διοκλῆος διδυμάονε παῖδε γενέσθην
Κρήθων Ὀρσίλοχός τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
τὼ μὲν ἄρ' ἡβήσαντε μελαινάων ἐπὶ νηῶν
Ἴλιον εἰς εὔπωλον ἅμ' Ἀργείοισιν ἑπέσθην,
τιμὴν Ἀτρεΐδῃς Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ
ἀρνυμένω· τὼ δ' αὖθι τέλος θανάτοιο κάλυψεν.
οἵω τώ γε λέοντε δύω ὄρεος κορυφῇσιν
ἐτραφέτην ὑπὸ μητρὶ βαθείης τάρφεσιν ὕλης·
τὼ μὲν ἄρ' ἁρπάζοντε βόας καὶ ἴφια μῆλα
σταθμοὺς ἀνθρώπων κεραΐζετον, ὄφρα καὶ αὐτὼ
ἀνδρῶν ἐν παλάμῃσι κατέκταθεν ὀξέϊ χαλκῷ·
τοίω τὼ χείρεσσιν ὑπ' Αἰνείαο δαμέντε
καππεσέτην, ἐλάτῃσιν ἐοικότε ὑψηλῇσιν.
  τὼ δὲ πεσόντ' ἐλέησεν ἀρηίφιλος Μενέλαος,

---

560 *ἐοικότε*] duo libri cum Aristarcho, *ἐοικότες* ceteri: cf. praef. § 4, I, 2.

V βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ,
σείων ἐγχείην· τοῦ δ' ὤτρυνεν μένος Ἄρης,
τὰ φρονέων, ἵνα χερσὶν ὑπ' Αἰνείαο δαμείη.
τὸν δ' ἴδεν Ἀντίλοχος μεγαθύμου Νέστορος υἱός,
βῆ δὲ διὰ προμάχων· πέρι γὰρ δίε ποιμένι λαῶν,
μή τι πάθοι, μέγα δέ σφας ἀποσφήλειε πόνοιο.
τὼ μὲν δὴ χεῖράς τε καὶ ἔγχεα ὀξυόεντα
ἀντίον ἀλλήλων ἐχέτην μεμαῶτε μάχεσθαι·
Ἀντίλοχος δὲ μάλ' ἄγχι παρίστατο ποιμένι λαῶν.
Αἰνείας δ' οὐ μεῖνε θοός περ ἐὼν πολεμιστής,
ὡς εἶδεν δύο φῶτε παρ' ἀλλήλοισι μένοντε.
οἱ δ' ἐπεὶ οὖν νεκροὺς ἔρυσαν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν,
τὼ μὲν ἄρα δειλὼ βαλέτην ἐν χερσὶν ἑταίρων,
αὐτὼ δὲ στρεφθέντε μετὰ πρώτοισι μαχέσθην.
ἔνθα Πυλαιμένεα ἑλέτην ἀτάλαντον Ἄρηι,
ἀρχὸν Παφλαγόνων μεγαθύμων ἀσπιστάων.
τὸν μὲν ἄρ' Ἀτρεΐδης δουρικλειτὸς Μενέλαος
ἑσταότ' ἔγχεϊ νύξε, κατὰ κληῖδα τυχήσας·
Ἀντίλοχος δὲ Μύδωνα βάλ' ἡνίοχον θεράποντα
ἐσθλὸν Ἀτυμνιάδην — ὁ δ' ὑπέστρεφε μώνυχας ἵππους —
χερμαδίῳ ἀγκῶνα τυχὼν μέσον· ἐκ δ' ἄρα χειρῶν
ἡνία λεύκ' ἐλέφαντι χαμαὶ πέσον ἐν κονίῃσιν.
Ἀντίλοχος δ' ἄρ' ἐπαΐξας ξίφει ἤλασε κόρσην·
αὐτὰρ ὅ γ' ἀσθμαίνων εὐεργέος ἔκπεσε δίφρου
κύμβαχος ἐν κονίῃσιν ἐπὶ βρεχμόν τε καὶ ὤμους.
δηθὰ μάλ' ἑστήκει — τύχε γάρ ῥ' ἀμάθοιο βαθείης —,

---

567 σφας] σφεας libri meliores, σφε coniecit Ahrens: cf. π 372 et v. praef. § 4, I, 1.

ὄφρ᾽ ἵππω πλήξαντε χαμαὶ βάλον ἐν κονίῃσιν, V
τοὺς ἵμασ᾽ Ἀντίλοχος, μετὰ δὲ στρατὸν ἤλασ᾽ Ἀχαιῶν.
τοὺς δ᾽ Ἕκτωρ ἐνόησε κατὰ στίχας, ὦρτο δ᾽ ἐπ᾽ αὐτοὺς
κεκληγώς· ἅμα δὲ Τρώων εἵποντο φάλαγγες
καρτεραί. ἦρχε δ᾽ ἄρα σφιν Ἄρης καὶ πότνι᾽ Ἐνυώ,
ἣ μὲν ἔχουσα κυδοιμὸν ἀναιδέα δηιοτῆτος,
Ἄρης δ᾽ ἐν παλάμῃσι πελώριον ἔγχος ἐνώμα,
φοίτα δ᾽ ἄλλοτε μὲν πρόσθ᾽ Ἕκτορος, ἄλλοτ᾽ ὄπισθεν.
τὸν δὲ ἰδὼν ῥίγησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
ὡς δ᾽ ὅτ᾽ ἀνὴρ ἀπάλαμνος, ἰὼν πολέος πεδίοιο,
στήῃ ἐπ᾽ ὠκυρόῳ ποταμῷ ἅλαδε προρέοντι,
ἀφρῷ μορμύροντα ἰδών, ἀνά τ᾽ ἔδραμ᾽ ὀπίσσω·
ὣς τότε Τυδεΐδης ἀνεχάζετο εἶπέ τε λαῷ·
„ὦ φίλοι, οἷον δὴ θαυμάζομεν Ἕκτορα δῖον
αἰχμητήν τ᾽ ἔμεναι καὶ θαρσαλέον πολεμιστήν.
τῷ δ᾽ αἰεὶ πάρα εἷς γε θεῶν, ὃς λοιγὸν ἀμύνει·
καὶ νῦν οἱ πάρα κεῖνος, Ἄρης βροτῷ ἀνδρὶ ἐοικώς.
ἀλλὰ πρὸς Τρῶας τετραμμένοι αἰὲν ὀπίσσω
εἴκετε, μηδὲ θεοῖς μενεαινέμεν ἶφι μάχεσθαι.“
ὣς ἄρ᾽ ἔφη· Τρῶες δὲ μάλα σχεδὸν ἤλυθον αὐτῶν.
ἔνθ᾽ Ἕκτωρ δύο φῶτε κατέκτανεν εἰδότε χάρμης
εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντε, Μενέσθην Ἀγχίαλόν τε.
τὼ δὲ πεσόντ᾽ ἐλέησε μέγας Τελαμώνιος Αἴας·
στῆ δὲ μάλ᾽ ἐγγὺς ἰὼν καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
καὶ βάλεν Ἄμφιον Σελάγου ὑόν, ὅς ῥ᾽ ἐνὶ Παισῷ

589 τοὺς ἵμασ᾽] libri. 606 μενεαινέμεν] μενεαίνετε ex Heynii coniectura scripsit Bekker², postulabat etiam Ahrens; cf. praef. § 4, I, 2. 612 ὑόν] υἱόν libri; v. praef. II. § 8.

V ναῖε πολυκτήμων πολυλήιος· ἀλλά ἑ μοῖρα
ἦγ' ἐπικουρήσοντα μετὰ Πρίαμόν τε καὶ υἷας.
τόν ῥα κατὰ ζωστῆρα βάλεν Τελαμώνιος Αἴας,
νειαίρῃ δ' ἐν γαστρὶ πάγη δολιχόσκιον ἔγχος,
δούπησεν δὲ πεσών· ὁ δ' ἐπέδραμε φαίδιμος Αἴας
τεύχεα συλήσων. Τρῶες δ' ἔπι δούρατ' ἔχευαν
ὀξέα παμφανάοντα· σάκος δ' ἀνεδέξατο πολλά.
αὐτὰρ ὁ λὰξ προσβὰς ἐκ νεκροῦ χάλκεον ἔγχος
ἐσπάσατ', οὐ δ' ἄρ' ἔτ' ἄλλα δυνήσατο τεύχεα καλὰ
ὤμοιιν ἀφελέσθαι· ἐπείγετο γὰρ βελέεσσιν.
δεῖσε δ' ὅ γ' ἀμφίβασιν κρατερὴν Τρώων ἀγερώχων,
οἵ πολλοί τε καὶ ἐσθλοὶ ἐφέστασαν ἔγχε' ἔχοντες,
οἵ ἑ μέγαν περ ἐόντα καὶ ἴφθιμον καὶ ἀγαυὸν
ὦσαν ἀπὸ σφείων· ὁ δὲ χασσάμενος πελεμίχθη.
  ὣς οἳ μὲν πονέοντο κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.
Τληπόλεμον δ' Ἡρακλεΐδην ἠύν τε μέγαν τε
ὦρσεν ἐπ' ἀντιθέῳ Σαρπηδόνι μοῖρα κραταιή·
οἳ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες
υἱός θ' υἱωνός τε Διὸς νεφεληγερέταο,
τὸν καὶ Τληπόλεμος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπεν·
  „Σαρπῆδον, Λυκίων βουληφόρε, τίς τοι ἀνάγκη
πτώσσειν ἐνθάδ' ἐόντι μάχης ἀδαήμονι φωτί;
ψευδόμενοι δέ σε φασὶ Διὸς γόνον αἰγιόχοιο
εἶναι, ἐπεὶ πολλὸν κείνων ἐπιδεύεαι ἀνδρῶν,
οἳ Διὸς ἐξεγένοντο ἐπὶ προτέρων ἀνθρώπων.

---

619 *παμφανάοντα*] *παμφανόωντα* libri. 621 *οὐ δ'*] *οὐδ'* libri.
630 *ἰόντες*] libri, *ἰόντε* Aristarchus in altera editione; cf. *Z* 121.

ἀλλοῖόν τινα φασὶ βίην Ἡρακληείην V
εἶναι, ἐμὸν πατέρα θρασυμέμνονα θυμολέοντα,
ὅς ποτε δεῦρ᾽ ἐλθὼν ἕνεχ᾽ ἵππων Λαομέδοντος
ἓξ οἴῃς σὺν νηυσὶ καὶ ἀνδράσι παυροτέροισιν
Ἰλίου ἐξαλάπαξε πόλιν, χήρωσε δ᾽ ἀγυιάς.
σοὶ δὲ κακὸς μὲν θυμός, ἀποφθινύθουσι δὲ λαοί·
οὐδέ τί σε Τρώεσσιν ὀίομαι ἄλκαρ ἔσεσθαι
ἐλθόντ᾽ ἐκ Λυκίης, οὐδ᾽ εἰ μάλα καρτερός ἐσσι,
ἀλλ᾽ ὑπ᾽ ἐμοὶ δμηθέντα πύλας Ἀίδαο περήσειν.“
 τὸν δ᾽ αὖ Σαρπηδὼν Λυκίων ἀγὸς ἀντίον ηὔδα·
„Τληπόλεμ᾽, ἦ τοι κεῖνος ἀπώλεσεν Ἴλιον ἱρὴν
ἀνέρος ἀφραδίῃσιν ἀγαυοῦ Λαομέδοντος,
ὅς ῥά μιν εὖ ἔρξαντα κακῷ ἠνίπαπε μύθῳ
οὐδ᾽ ἀπέδωχ᾽ ἵππους, ὧν εἵνεκα τηλόθεν ἦλθεν.
σοὶ δ᾽ ἐγὼ ἐνθάδε φημὶ φόνον καὶ κῆρα μέλαιναν
ἐξ ἐμέθεν τεύξεσθαι, ἐμῷ δ᾽ ὑπὸ δουρὶ δαμέντα
εὖχος ἐμοὶ δώσειν, ψυχὴν δ᾽ Ἄιδι κλυτοπώλῳ.“
 ὣς φάτο Σαρπηδών· ὁ δ᾽ ἀνέσχετο μείλινον ἔγχος
Τληπόλεμος· καὶ τῶν μὲν ἁμαρτῇ δούρατα μακρὰ
ἐκ χειρῶν ἤιξαν. ὁ μὲν βάλεν αὐχένα μέσσον
Σαρπηδών, αἰχμὴ δὲ διαμπερὲς ἦλθ᾽ ἀλεγεινή,
τὸν δὲ κατ᾽ ὀφθαλμῶν ἐρεβεννὴ νὺξ ἐκάλυψεν·
Τληπόλεμος δ᾽ ἄρα μηρὸν ἀριστερὸν ἔγχεϊ μακρῷ
βεβλήκειν, αἰχμὴ δὲ διέσσυτο μαιμάουσα,
ὀστέῳ ἐγχριμφθεῖσα· πατὴρ δ᾽ ἔτι λοιγὸν ἄμυνεν.

---

638 *ἀλλοῖον*] Tyrannio, *ἀλλ᾽ οἷον* libri cum Aristophane, Aristarcho, aliis. 661 *βεβλήκειν*] Aristarchus, *βεβλήκει* libri: cf. *Z* 170. *μαιμάουσα*] *μαιμώωσα* libri.

V *οἱ μὲν ἄρ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα δῖοι ἑταῖροι*
ἐξέφερον πολέμοιο· βάρυνε δέ μιν δόρυ μακρὸν
ἑλκόμενον. τὸ μὲν οὔ τις ἐπεφράσατ' οὐδ' ἐνόησεν
μηροῦ ἐξερύσαι δόρυ μείλινον, ὄφρ' ἐπιβαίη,
σπευδόντων· τοῖον γὰρ ἔχον πόνον ἀμφιέποντες.
Τληπόλεμον δ' ἑτέρωθεν ἐυκνήμιδες Ἀχαιοὶ
ἐξέφερον πολέμοιο· νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς
τλήμονα θυμὸν ἔχων, μαίμησε δέ οἱ φίλον ἦτορ.
μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
ἢ προτέρω Διὸς υἱὸν ἐριγδούποιο διώκοι
ἢ ὅ γε τῶν πλεόνων Λυκίων ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.
οὐ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆι μεγαλήτορι μόρσιμον ἦεν
ἴφθιμον Διὸς υἱὸν ἀποκτάμεν ὀξέι χαλκῷ·
τῷ ῥα κατὰ πληθὺν Λυκίων τράπε θυμὸν Ἀθήνη.
ἔνθ' ὅ γε Κοίρανον εἷλεν Ἀκάστορά τε Χρομίον τε
Ἄλκανδρόν θ' Ἅλιόν τε Νοήμονά τε Πρύτανίν τε.
καί νύ κ' ἔτι πλέονας Λυκίων κτάνε δῖος Ὀδυσσεύς,
εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ.
βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ
δεῖμα φέρων Δαναοῖσι· χάρη δ' ἄρα οἱ προσιόντι
Σαρπηδὼν Διὸς υἱός, ἔπος δ' ὀλοφυδνὸν ἔειπεν·
„Πριαμίδη, μὴ δή με ἕλωρ Δαναοῖσιν ἐάσῃς
κεῖσθαι, ἀλλ' ἐπάμυνον. ἔπειτά με καὶ λίποι αἰὼν
ἐν πόλει ὑμετέρῃ, ἐπεὶ οὐκ ἄρ' ἔμελλον ἐγώ γε
νοστήσας οἶκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
εὐφρανέειν ἄλοχόν τε φίλην καὶ νήπιον υἱόν."
ὣς φάτο· τὸν δ' οὔ τι προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ,

---

674 *οὐ δ'*] *οὐδ'* libri.

ἀλλὰ παρήϊξεν, λελιημένος, ὄφρα τάχιστα
ὤσαιτ᾽ Ἀργείους πολέων δ᾽ ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.
οἱ μὲν ἄρ᾽ ἀντίθεον Σαρπηδόνα δῖοι ἑταῖροι
εἷσαν ὑπ᾽ αἰγιόχοιο Διὸς περικαλλέι φηγῷ·
ἐκ δ᾽ ἄρα οἱ μηροῦ δόρυ μείλινον ὦσε θύραζε
ἴφθιμος Πελάγων, ὅς οἱ φίλος ἦεν ἑταῖρος.
τὸν δ᾽ ἔλιπε ψυχή, κατὰ δ᾽ ὀφθαλμῶν κέχυτ᾽ ἀχλύς·
αὖτις δ᾽ ἀμπνύνθη, περὶ δὲ πνοιὴ βορέαο
ζώγρει ἐπιπνείουσα κακῶς κεκαφηότα θυμόν.
Ἀργέιοι δ᾽ ὑπ᾽ Ἄρηι καὶ Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ
οὔτε ποτὲ προτρέποντο μελαινάων ἐπὶ νηῶν
οὔτε ποτ᾽ ἀντεφέροντο μάχῃ, ἀλλ᾽ αἰὲν ὀπίσσω
χάζονθ᾽, ὡς ἐπύθοντο μετὰ Τρώεσσιν Ἄρηα.
ἔνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ᾽ ὕστατον ἐξενάριξαν
Ἕκτωρ τε Πριάμοιο πάις καὶ χάλκεος Ἄρης;
ἀντίθεον Τεύθραντ᾽, ἔπι δὲ πλήξιππον Ὀρέστην
Τρῆχόν τ᾽ αἰχμητὴν Αἰτώλιον Οἰνόμαόν τε
Οἰνοπίδην θ᾽ Ἕλενον καὶ Ὀρέσβιον αἰολομίτρην,
ὅς ῥ᾽ ἐν Ὕλῃ ναίεσκε μέγα πλούτοιο μεμηλώς,
λίμνῃ κεκλιμένος Κηφισίδι· πὰρ δέ οἱ ἄλλοι
ναῖον Βοιωτοὶ μάλα πίονα δῆμον ἔχοντες.
τοὺς δ᾽ ὡς οὖν ἐνόησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη
Ἀργείους ὀλέκοντας ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ,
αὐτίκ᾽ Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„ὢ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἀτρυτώνη,
ἦ ῥ᾽ ἅλιον τὸν μῦθον ὑπέστημεν Μενελάῳ
Ἴλιον ἐκπέρσαντ᾽ εὐτείχεον ἀπονέεσθαι,
εἰ οὕτω μαίνεσθαι ἐάσομεν οὖλον Ἄρηα.
ἀλλ᾽ ἄγε δὴ καὶ νῶι μεδώμεθα θούριδος ἀλκῆς.“

V ὣς ἔφατ᾽· οὐδ᾽ ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
ἡ μὲν ἐποιχομένη χρυσάμπυκας ἔντυεν ἵππους
Ἥρη πρέσβα θεά, θυγάτηρ μεγάλοιο Κρόνοιο.
Ἥβη δ᾽ ἀμφ᾽ ὀχέεσσι θοῶς βάλε καμπύλα κύκλα
χάλκεα ὀκτάκνημα, σιδηρέῳ ἄξονι ἀμφίς·
τῶν ἤ τοι χρυσῆ ἴτυς ἄφθιτος, αὐτὰρ ὕπερθεν
χάλκε᾽ ἐπίσσωτρα προσαρηρότα, θαῦμα ἰδέσθαι·
πλῆμναι δ᾽ ἀργύρου εἰσὶ περίδρομοι ἀμφοτέρωθεν.
δίφρος δὲ χρυσέοισι καὶ ἀργυρέοισιν ἱμᾶσιν
ἐντέταται, δοιαὶ δὲ περίδρομοι ἄντυγες εἰσίν.
τοῦ δ᾽ ἐξ ἀργύρεος ῥυμὸς πέλεν· αὐτὰρ ἐπ᾽ ἄκρῳ
δῆσε χρύσειον καλὸν ζυγόν, ἐν δὲ λέπαδνα
κάλ᾽ ἔβαλε χρύσει᾽. ὑπὸ δὲ ζυγὸν ἤγαγεν Ἥρη
ἵππους ὠκύποδας, μεμαυῖ᾽ ἔριδος καὶ ἀυτῆς.
  αὐτὰρ Ἀθηναίη κούρη Διὸς αἰγιόχοιο
πέπλον μὲν κατέχευεν ἑανὸν πατρὸς ἐπ᾽ οὔδει
ποικίλον, ὅν ῥ᾽ αὐτὴ ποιήσατο καὶ κάμε χερσίν·
ἡ δὲ χιτῶν᾽ ἐνδῦσα Διὸς νεφεληγερέταο
τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήσσετο δακρυόεντα.
ἀμφὶ δ᾽ ἄρ᾽ ὤμοισιν βάλετ᾽ αἰγίδα θυσσανόεσσαν
δεινήν, ἣν πέρι μὲν πάντῃ φόβος ἐστεφάνωται,
ἐν δ᾽ ἔρις, ἐν δ᾽ ἀλκή, ἐν δὲ κρυόεσσα ἰωκή,
ἐν δέ τε Γοργείη κεφαλὴ δεινοῖο πελώρου
δεινή τε σμερδνή τε, Διὸς τέρας αἰγιόχοιο.
κρατὶ δ᾽ ἐπ᾽ ἀμφίφαλον κυνέην θέτο τετραφάληρον
χρυσείην, ἑκατὸν πολίων πρυλέεσσ᾽ ἀραρυῖαν.

---

722 ὀχέεσσι] C, ὄχεσφι unus liber, ὀχέεσφι AD reliqui (fortasse recte); cf. *B* 388. 724 χρυσῆ] χρυσέη libri.

ἐς δ' ὄχεα φλόγεα ποσὶ βήσετο, λάζετο δ' ἔγχος
βριθὺ μέγα στιβαρόν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν
ἡρώων, τοῖσίν τε κοτέσσεται ὀβριμοπάτρη.
Ἥρη δὲ μάστιγι θοῶς ἐπεμαίετ' ἄρ' ἵππους·
αὐτόμαται δὲ πύλαι μύκον οὐρανοῦ, ἃς ἔχον Ὧραι,
τῇς ἐπιτέτραπται μέγας οὐρανὸς Οὔλυμπός τε,
ἠμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος ἠδ' ἐπιθεῖναι·
τῇ ῥα δι' αὐτάων κεντρηνεκέας ἔχον ἵππους.
εὗρον δὲ Κρονίωνα θεῶν ἄτερ ἥμενον ἄλλων
ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο·
ἔνθ' ἵππους στήσασα θεὰ λευκώλενος Ἥρη
Ζῆν' ὕπατον Κρονίδην ἐξείρετο καὶ προσέειπεν·
„Ζεῦ πάτερ, οὐ νεμεσίζῃ Ἄρῃ τάδε καρτερὰ ἔργα,
ὁσσάτιόν τε καὶ οἷον ἀπώλεσε λαὸν Ἀχαιῶν
μάψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον; ἐμοὶ δ' ἄχος· οἳ δὲ ἕκηλοι
τέρπονται Κύπρις τε καὶ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
ἄφρονα τοῦτον ἀνέντες, ὃς οὔ τινα οἶδε θέμιστα.
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τί μοι κεχολώσεαι, αἴ κεν Ἄρηα
λυγρῶς πεπληγυῖα μάχης ἒξ ἀποδίωμαι;"
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
„ἄγρει μάν οἱ ἔπορσον Ἀθηναίην ἀγελείην,
ἥ ἑ μάλιστ' εἴωθε κακῇς ὀδύνῃσι πελάζειν."
ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
μάστιξεν δ' ἵππους· τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην

---

757 *Ἄρῃ*] AD alii, *Ἄρει* reliqui: cf. *Φ* 112. 431: *Θ* 276. *Β* 479. *καρτερὰ ἔργα*] plerique cum Aristarcho, *ἔργ' ἀίδηλα* alii: cf. 872. 763 *ἒξ ἀποδίωμαι*] *ἐξαποδίωμαι* plerique in eis CD, *ἒξ ἀποδίωμαι* alii in eis A; disiunctim scripserunt Heyne, Wolf, Spitzner, Baeumlein. La Roche. 768 *ἀέκοντε*] pauci, *ἄκοντε* libri plurimi et optimi.

V *μεσσηγὺς γαίης τε καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος.*
ὅσσον δ' ἠεροειδὲς ἀνὴρ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν
ἥμενος ἐν σκοπιῇ, λεύσσων ἐπὶ οἴνοπα πόντον,
τόσσον ἔπι θρῴσκουσι θεῶν ὑψηχέες ἵπποι.
ἀλλ' ὅτε δὴ Τροίην ἶξον ποταμώ τε ῥέοντε,
ἧχι ῥοὰς Σιμόεις συμβάλλετον ἠδὲ Σκάμανδρος,
ἔνθ' ἵππους ἔστησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη
λύσασ' ἐξ ὀχέων, περὶ δ' ἠέρα πουλὺν ἔχευεν·
τοῖσιν δ' ἀμβροσίην Σιμόεις ἀνέτειλε νέμεσθαι.
αἳ δὲ βάτην τρήρωσι πελειάσιν ἴθμαθ' ὁμοῖαι,
ἀνδράσιν Ἀργείοισιν ἀλεξέμεναι μεμαυῖαι.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον, ὅθι πλεῖστοι καὶ ἄριστοι
ἕστασαν ἀμφὶ βίην Διομήδεος ἱπποδάμοιο
εἰλόμενοι, λείουσιν ἐοικότες ὠμοφάγοισιν
ἢ συσὶ κάπροισιν τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν,
ἔνθα στᾶσ' ἤυσε θεὰ λευκώλενος Ἥρη
Στέντορι εἰσαμένη μεγαλήτορι χαλκεοφώνῳ,
ὃς τόσον αὐδήσασχ' ὅσον ἄλλοι πεντήκοντα·
„αἰδώς, Ἀργέιοι, κάκ' ἐλέγχεα, εἶδος ἀγητοί.
ὄφρα μὲν ἐς πόλεμον πωλέσκετο δῖος Ἀχιλλεύς,
οὐδέποτε Τρῶες πρὸ πυλάων Δαρδανιάων
οἴχνεσκον· κείνου γὰρ ἐδείδισαν ὄβριμον ἔγχος·
νῦν δὲ ἑκὰς πόλιος κοίλης ἐπὶ νηυσὶ μάχονται."

---

772 *ἔπι θρῴσκουσι*] *ἐπιθρώσκουσι* libri; Bekkerum secuti multi editores disiunxerunt. 787 *κάκ' ἐλέγχεα*] libri, *κακελεγχέες* coniecit Aristarchus; cf. *B* 235. *Ω* 260. *Δ* 242 et v. praef. Il. § 1, II, 2, c.

789 *οὐδέποτε*] *οὐδέ ποτε* libri; coniunxerunt Heyne, Wolf, Spitzner, Nauck. 791 *δὲ ἑκὰς*] libri plerique, *δ' ἑκὰς, δ' ἕκαθεν* bini; v. *N* 107.

ὣς εἰποῦσ' ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Τυδεΐδῃ δ' ἐπόρουσε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
εὗρε δὲ τόν γε ἄνακτα παρ' ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν
ἕλκος ἀναψύχοντα, τό μιν βάλε Πάνδαρος ἰῷ.
ἱδρὼς γάρ μιν ἔτειρεν ὑπὸ πλατέος τελαμῶνος
ἀσπίδος εὐκύκλου· τῷ τείρετο, κάμνε δὲ χεῖρα,
ἂν δ' ἴσχων τελαμῶνα κελαινεφὲς αἷμ' ἀπομόργνυ.
ἱππείου δὲ θεὰ ζυγοῦ ἥψατο φώνησέν τε·
„ἦ ὀλίγον οἷ παῖδα ἐοικότα γείνατο Τυδεύς·
Τυδεύς τοι μικρὸς μὲν ἔην δέμας, ἀλλὰ μαχητής.
καί ῥ' ὅτε πέρ μιν ἐγὼ πολεμιζέμεν οὐκ ἐάεσκον
οὐδ' ἐκπαιφάσσειν, ὅτε τ' ἤλυθε νόσφιν Ἀχαιῶν
ἄγγελος ἐς Θήβας πολέας μετὰ Καδμεΐωνας —
δαίνυσθαί μιν ἄνωγον ἐνὶ μεγάροισιν ἕκηλον·
αὐτὰρ ὁ θυμὸν ἔχων ὃν καρτερόν, ὡς τὸ πάρος περ,
κούρους Καδμείων προκαλίζετο, πάντα δ' ἐνίκα
[ῥηιδίως· τοίη οἱ ἐγὼν ἐπιτάρροθος ἦα].
σοὶ δ' ἦ τοι μὲν ἐγὼ παρά θ' ἵσταμαι ἠδὲ φυλάσσω
καί σε προφρονέως κέλομαι Τρώεσσι μάχεσθαι·
ἀλλά σευ ἢ κάματος πολυᾶιξ γυῖα δέδυκεν,
ἤ νύ σέ που δέος ἴσχει ἀκήριον. οὐ σύ γ' ἔπειτα
Τυδέος ἔκγονός ἐσσι δαΐφρονος Οἰνεΐδαο."
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
„γιγνώσκω σε, θεά, θύγατερ Διὸς αἰγιόχοιο·
τῷ τοι προφρονέως ἐρέω ἔπος οὐδ' ἐπικεύσω.

---

802 πολεμιζέμεν] unus liber, πολεμίζειν ceteri. ἐάεσκον] εἴασκον libri; v. praef. § 2, III, 8. 808] damnavit Aristarchus: cf. Δ 390. 811 πολυᾶιξ] πολύαϊξ libri (omnes?); cf. κῆρυξ.

V οὔτε τί με δέος ἴσχει ἀκήριον οὔτε τις ὄκνος,
ἀλλ' ἔτι σῶν μέμνημαι ἐφετμέων, ἃς ἐπέτειλας·
οὔ μ' εἴας μακάρεσσι θεοῖς ἀντικρὺ μάχεσθαι
τοῖς ἄλλοις, ἀτὰρ εἴ κε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
ἔλθῃσ' ἐς πόλεμον, τήν γ' οὐτάμεν ὀξέι χαλκῷ.
τοὔνεκα νῦν αὐτός τ' ἀναχάζομαι ἠδὲ καὶ ἄλλους
Ἀργεΐους ἐκέλευσα ἀλήμεναι ἐνθάδε πάντας·
γιγνώσκω γὰρ Ἄρηα μάχην ἀνὰ κοιρανέοντα.“
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
„Τυδεΐδη Διόμηδες, ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
μήτε σύ γ' Ἄρηα τό γε δείδιθι μήτε τιν' ἄλλον
ἀθανάτων· τοίη τοι ἐγὼν ἐπιτάρροθός εἰμι.
ἀλλ' ἄγ' ἐπ' Ἄρηι πρώτῳ ἔχε μώνυχας ἵππους,
τύψον δὲ σχεδίην μηδ' ἅζεο θοῦρον Ἄρηα
τοῦτον μαινόμενον, τυκτὸν κακόν, ἀλλοπρόσαλλον·
ὃς πρῴην μὲν ἐμοί τε καὶ Ἥρῃ στεῦτ' ἀγορεύων
Τρωσὶ μαχέσσεσθαι ἀτὰρ Ἀργεΐοισιν ἀρήξειν,
νῦν δὲ μετὰ Τρώεσσιν ὁμιλεῖ, τῶν δὲ λέλασται.“
ὣς φαμένη Σθένελον μὲν ἀφ' ἵππων ὦσε χαμᾶζε
χειρὶ πάλιν ἐρύσασ'· ὃ δ' ἄρ' ἐμμαπέως ἀπόρουσεν.
ἣ δ' ἐς δίφρον ἔβαινε παραὶ Διομήδεα δῖον
ἐμμεμαυῖα θεά· μέγα δ' ἔβραχε φήγινος ἄξων

---

818 *σῶν*] libri, *σέων* Aristarchus. 824 *ἀνὰ κοιρανέοντα*] A, *ἄνα κοιρανέοντα* Apollon. Soph. 30, 22: *ἀνακοιρανέοντα* libri fere omnes et editiones Florentina et Aldina prima, quibus accesserunt Clarke et Ernesti. 832 *πρῴην*] pauci in eis A, *πρώην* ceteri: et Zenodotum et Aristarchum *πρῴην* scripsisse dicit Didymus ad *O* 470. Cf. *Ω* 500.

833 *μαχέσσεσθαι*] *μαχήσεσθαι* libri optimi, *μαχήσασθαι* pauci, *μαχέσασθαι* duo.

βριθοσύνῃ· δεινὴν γὰρ ἄγεν θεὸν ἄνδρα τ' ἄριστον. V
λάζετο δὲ μάστιγα καὶ ἡνία Παλλὰς Ἀθήνη·
αὐτίκ' ἐπ' Ἄρηι πρώτῳ ἔχε μώνυχας ἵππους.
ἤ τοι ὁ μὲν Περίφαντα πελώριον ἐξενάριζεν
Αἰτωλῶν ὄχ' ἄριστον, Ὀχησίου ἀγλαὸν υἱόν·
τὸν μὲν Ἄρης ἐνάριζε μιαιφόνος· αὐτὰρ Ἀθήνη
δῦν' Ἄιδος κυνέην, μή μιν ἴδοι ὄβριμος Ἄρης.
ὡς δὲ ἴδε βροτολοιγὸς Ἄρης Διομήδεα δῖον,
ἤ τοι ὁ μὲν Περίφαντα πελώριον αὐτόθ' ἔασεν
κεῖσθαι, ὅθι πρῶτον κτείνων ἐξαίνυτο θυμόν,
αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰθὺς Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
οἳ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
πρόσθεν Ἄρης ὠρέξαθ' ὑπὲρ ζυγὸν ἡνία θ' ἵππων
ἔγχεϊ χαλκείῳ, μεμαὼς ἀπὸ θυμὸν ἑλέσθαι·
καὶ τό γε χειρὶ λαβοῦσα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
ὦσεν ὑπὲκ δίφροιο ἐτώσιον ἀιχθῆναι.
δεύτερος αὖθ' ὡρμᾶτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης
ἔγχεϊ χαλκείῳ, ἐπέρεισε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη
νείατον ἐς κενεῶνα, ὅθι ζωννύσκετο μίτρῃ·
τῇ ῥά μιν οὖτα τυχών, διὰ δὲ χρόα καλὸν ἔδαψεν.
ἐκ δὲ δόρυ σπάσεν αὖτις· ὁ δ' ἔβραχε χάλκεος Ἄρης,
ὅσσον τ' ἐννεάχιλοι ἐπίαχον ἢ δεκάχιλοι
ἀνέρες ἐν πολέμῳ ἔριδα ξυνάγοντες Ἄρηος.
τοὺς δ' ἄρ' ὕπο τρόμος εἷλεν Ἀχαιούς τε Τρῶάς τε
δείσαντας· τόσον ἔβραχ' Ἄρης ἆτος πολέμοιο.
οἵη δ' ἐκ νεφέων ἐρεβεννὴ φαίνεται ἀήρ

---

857 *μίτρῃ*] Aristarchus, *μίτρην* libri cum Herodiano: cf. Ξ 181 et Κ 77. σ 67.

V *καύματος ἐξ ἀνέμοιο δυσαέος ὀρνυμένοιο,*
τοῖος Τυδεΐδῃ Διομήδεϊ χάλκεος Ἄρης
φαίνεθ' ὁμοῦ νεφέεσσιν ἰὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν.
καρπαλίμως δ' ἵκανε θεῶν ἕδος, αἰπὺν Ὄλυμπον,
πὰρ δὲ Διὶ Κρονίωνι καθέζετο θυμὸν ἀχεύων·
δεῖξεν δ' ἄμβροτον αἷμα καταρρέον ἐξ ὠτειλῆς
καί ῥ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„Ζεῦ πάτερ, οὐ νεμεσίζῃ ὁρῶν τάδε καρτερὰ ἔργα;
[αἰεί τοι ῥίγιστα θεοὶ τετληότες εἰμὲν
ἀλλήλων ἰότητι, χάριν ἄνδρεσσι φέροντες.]
σοὶ πάντες μαχόμεσθα· σὺ γὰρ τέκες ἄφρονα κούρην
οὐλομένην, ᾗ τ' αἰὲν ἀήσυλα ἔργα μέμηλεν.
ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες ὅσοι θεοὶ εἴσ' ἐν Ὀλύμπῳ
σοί τ' ἐπιπείθονται καὶ δεδμήμεσθα ἕκαστος·
ταύτην δ' οὔτ' ἔπεϊ προτιβάλλεαι οὔτε τι ἔργῳ,
ἀλλ' ἀνιεῖς, ἐπεὶ αὐτὸς ἐγείναο παῖδ' ἀΐδηλον.
ἣ νῦν Τυδέος υἱὸν ὑπερφίαλον Διομήδη
μαργαίνειν ἀνέηκεν ἐπ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν·
Κύπριδα μὲν πρῶτον σχεδὸν οὔτασε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ,
αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτῷ μοι ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος.
ἀλλά μ' ὑπήνεικαν ταχέες πόδες· ἦ τέ κε δηρὸν
αὐτοῦ πήματ' ἔπασχον ἐν αἰνῇσιν νεκάδεσσιν,

---

872 *καρτερὰ ἔργα*] *ἔργ' ἀΐδηλα* vel *ἀΐδηλ' ἔργα* pauci; cf. 757.

873. 874] collatis *E* 383 sq. damnavit Bekker HBl. II 68. 874 *χάριν*] complures, *χάριν δ'* libri meliores cum Aristarcho. 880 *ἀνιεῖς*] *ἀνίεις* libri plerique, *ἀνίης* vel *ἀνείης* reliqui. correxit Brunckio (ad Oed. Reg. 628) assensus Heyne; *ἀνιεῖς* scriptum est in scholio A ad *Ξ* 131. Cf. *B* 752. 881 *Διομήδη*] *Διομήδεα* libri. 883 *πρῶτον*] plerique, *πρῶτα* duo libri, *πρώτην* Etym. Magn. 676, 37.

ἤ κεν ζὼς ἀμενηνὸς ἔα χαλκοῖο τυπῇσιν.“ V
τὸν δ᾽ ἄρ᾽ ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
„μή τί μοι, ἀλλοπρόσαλλε, παρεζόμενος μινύριζε.
ἔχθιστος δέ μοί ἐσσι θεῶν οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν·
αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη πόλεμοί τε μάχαι τε.
μητρός τοι μένος ἐστὶν ἀνάσχετον, οὐκ ἐπιεικτόν,
Ἥρης, τὴν μὲν ἐγὼ σπουδῇ δάμνημ᾽ ἐπέεσσιν·
τῷ σ᾽ ὀίω κείνης τάδε πασχέμεν ἐννεσίῃσιν.
ἀλλ᾽ οὐ μάν σ᾽ ἔτι δηρὸν ἀνέξομαι ἄλγε᾽ ἔχοντα·
ἐκ γὰρ ἐμεῦ γένος ἐσσί, ἐμοὶ δέ σε γείνατο μήτηρ.
εἰ δέ τευ ἐξ ἄλλου γε θεῶν γένευ ὧδ᾽ ἀίδηλος,
καί κεν δὴ πάλαι ἦσθα ἐνέρτερος Οὐρανιώνων.“
ὣς φάτο, καὶ Παιῆον᾽ ἀνώγειν ἰήσασθαι·
τῷ δ᾽ ἔπι Παιήων ὀδυνήφατα φάρμακα πάσσεν.
[ἠκέσατ᾽· οὐ μὲν γάρ τι καταθνητός γ᾽ ἐτέτυκτο.]
ὡς δ᾽ ὅτ᾽ ὀπὸς γάλα λευκὸν ἐπειγόμενος συνέπηξεν
ὑγρὸν ἐόν, μάλα δ᾽ ὦκα περιτρέφεται κυκάοντι,
ὣς ἄρα καρπαλίμως ἰήσατο θοῦρον Ἄρηα.
τὸν δ᾽ Ἥβη λοῦσεν, χαρίεντα δὲ εἵματα ἕσσεν·
πὰρ δὲ Διὶ Κρονίωνι καθέζετο κύδεϊ γαίων.

---

892 *ἀνάσχετον*] *ἀάσχετον* libri; *ἀνάσχετον* idem significans atque *ἄσχετον* restituit Wackernagel Bzb. Btr. IV 299 sqq. collatis *ἀνάεδνος* (*I* 146. 288. *N* 366), *ἀνάελπτος* (Hes. Theog. 660), *ἀνάπνευστος* (Hes. Theog. 797 et fortasse ε 456). 894 *πασχέμεν*] *πάσχειν* libri. 899 *ἀνώγειν*] tres libri in eis AC, *ἀνώγει* plerique, *ἀνῶγεν* D, *ἄνωγεν* Eustathius; cf. *Θ* 68. 900 *πάσσεν*] libri meliores (*φάρμακ᾽ ἔπασσεν* unus) cum Aristarcho, *πάσσων* reliqui. 901] omittunt complures, non noverat Aristarchus. 903 *κυκάοντι*] *κυκόωντι* libri.

V αἳ δ᾽ αὖτις πρὸς δῶμα Διὸς μεγάλοιο νέοντο
Ἥρη τ᾽ Ἀργεΐη καὶ Ἀλαλκομενηὶς Ἀθήνη,
παύσασαι βροτολοιγὸν Ἄρην ἀνδροκτασιάων.

ΙΛΙΑΔΟΣ Ζ.

ΕΚΤΟΡΟΣ ΚΑΙ ΑΝΔΡΟΜΑΧΗΣ ΟΜΙΛΙΑ.

VI *Τρώων δ᾽ οἰώθη καὶ Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνή·*
πολλὰ δ᾽ ἄρ᾽ ἔνθα καὶ ἔνθ᾽ ἴθυσε μάχη πεδίοιο
ἀλλήλων ἰθυνομένων χαλκήρεα δοῦρα
μεσσηγὺς Σιμόεντος ἰδὲ Ξάνθοιο ῥοάων.
Αἴας δὲ πρῶτος Τελαμώνιος, ἕρκος Ἀχαιῶν,
Τρώων ῥῆξε φάλαγγα φάος δ᾽ ἑτάροισιν ἔθηκεν
ἄνδρα βαλών, ὃς ἄριστος ἐνὶ Θρῄκεσσι τέτυκτο,
υἱὸν Ἐυσσώρου Ἀκάμαντ᾽ ἠΰν τε μέγαν τε.
τόν ῥ᾽ ἔβαλε πρῶτος κόρυθος φάλον ἱπποδασείης,
ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε, πέρησε δ᾽ ἄρ᾽ ὀστέον εἴσω
αἰχμὴ χαλκείη· τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν.
Ἄξυλον δ᾽ ἄρ᾽ ἔπεφνε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης
Τευθρανίδην, ὃς ἔναιεν ἐυκτιμένῃ ἐν Ἀρίσβῃ
ἀφνειὸς βιότοιο, φίλος δ᾽ ἦν ἀνθρώποισιν·
πάντας γὰρ φιλέεσκεν ὁδῷ ἔπι οἰκία ναίων.
ἀλλά οἱ οὔ τις τῶν γε τότ᾽ ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον
πρόσθεν ὑπαντιάσας, ἀλλ᾽ ἄμφω θυμὸν ἀπηύρα,
αὐτὸν καὶ θεράποντα Καλήσιον, ὅς ῥα τόθ᾽ ἵππων

---

6 *φάος*] *φόως* libri.

ἔσκεν ὑφηνίοχος· τὼ δ' ἄμφω γαῖαν ἐδύτην. VI
Δρῆσον δ' Εὐρύαλος καὶ Ὀφέλτιον ἐξενάριξεν·
βῆ δὲ μετ' Αἴσηπον καὶ Πήδασον, οὕς ποτε νύμφη
νηὶς Ἀβαρβαρέη τέκ' ἀμύμονι Βουκολίωνι· —
Βουκολίων δ' ἦν υἱὸς ἀγαυοῦ Λαομέδοντος
πρεσβύτατος γενεῇ, σκότιον δέ ἑ γείνατο μήτηρ.
ποιμαίνων δ' ἐπ' ὄεσσι μίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ,
ἡ δ' ὑποκυσαμένη διδυμάονε γείνατο παῖδε· —
καὶ μὲν τῶν ὑπέλυσε μένος καὶ φαίδιμα γυῖα
Μηκιστηιάδης καὶ ἀπ' ὤμων τεύχε' ἐσύλα.
Ἀστύαλον δ' ἄρ' ἔπεφνε μενεπτόλεμος Πολυποίτης·
Πιδύτην δ' Ὀδυσεὺς Περκώσιον ἐξενάριξεν
ἔγχεϊ χαλκείῳ, Τεῦκρος δ' Ἀρετάονα δῖον.
Ἀντίλοχος δ' Ἄβληρον ἐνήρατο δουρὶ φαεινῷ
Νεστορίδης, Ἔλατον δὲ ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
ναῖε δὲ Σατνιόεντος ἐυρρείταο παρ' ὄχθας
Πήδασον αἰπεινήν. Φύλακον δ' ἕλε Λήιτος ἥρως
φεύγοντ'· Εὐρύπυλος δὲ Μελάνθιον ἐξενάριξεν.
Ἄδρηστον δ' ἄρ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
ζωὸν ἕλ'· ἵππω γάρ οἱ, ἀτυζομένω πεδίοιο,
ὄζῳ ἔνι βλαφθέντε μυρικίνῳ ἀγκύλον ἅρμα
ἄξαντ' ἐν πρώτῳ ῥυμῷ αὐτὼ μὲν ἐβήτην
πρὸς πόλιν, ᾗ περ οἱ ἄλλοι ἀτυζόμενοι φοβέοντο,
αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο παρὰ τροχὸν ἐξεκυλίσθη
πρηνὴς ἐν κονίῃσιν ἐπὶ στόμα. πὰρ δέ οἱ ἔστη
Ἀτρεΐδης Μενέλαος ἔχων δολιχόσκιον ἔγχος.
Ἄδρηστος δ' ἄρ' ἔπειτα λαβὼν ἐλλίσσετο γούνων·
„ζώγρει, Ἀτρέος υἱέ, σὺ δ' ἄξια δέξαι ἄποινα.
πολλὰ δ' ἐν ἀφνειοῦ πατρὸς κειμήλια κεῖται,

VI χαλκός τε χρυσός τε πολύκμητός τε σίδηρος·
τῶν κέν τοι χαρίσαιτο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα,
εἴ κεν ἐμὲ ζωὸν πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν."
 ὣς φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθεν,
καὶ δή μιν τάχ' ἔμελλε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
δώσειν ᾧ θεράποντι καταξέμεν· ἀλλ' Ἀγαμέμνων
ἀντίος ἦλθε θέων καὶ ὁμοκλήσας ἔπος ηὔδα·
 „ὦ πέπον, ὦ Μενέλαε, τί ἦ δὲ σὺ κήδεαι οὕτως
ἀνδρῶν; ἦ σοὶ ἄριστα πεποίηται κατὰ οἶκον
πρὸς Τρώων. τῶν μή τις ὑπεκφύγοι αἰπὺν ὄλεθρον
χεῖράς θ' ἡμετέρας, μηδ' ὅν τινα γαστέρι μήτηρ
κοῦρον ἐόντα φέροι, μηδ' ὃς φύγοι· ἀλλ' ἅμα πάντες
Ἰλίου ἐξαπολοίατ' ἀκήδεστοι καὶ ἄφαντοι."
 ὣς εἰπὼν ἔτρεψεν ἀδελφεόο φρένας ἥρως
αἴσιμα παρειπών· ὃ δ' ἀπὸ ἕθεν ὤσατο χειρὶ
ἥρω' Ἄδρηστον. τὸν δὲ κρείων Ἀγαμέμνων
οὖτα κατὰ λαπάρην· ὃ δ' ἀνετράπετ', Ἀτρεΐδης δὲ
λὰξ ἐν στήθεσι βὰς ἐξέσπασε μείλινον ἔγχος.
 Νέστωρ δ' Ἀργεΐοισιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀΰσας·
„ὦ φίλοι, ἥρωες Δαναοί, θεράποντες Ἄρηος,
μή τις νῦν ἐνάρων ἐπιβαλλόμενος μετόπισθεν
μιμνέτω, ὥς κεν πλεῖστα φέρων ἐπὶ νῆας ἵκηται,
ἀλλ' ἄνδρας κτείνωμεν· ἔπειτα δὲ καὶ τὰ ἕκηλοι
νεκροὺς ἂμ πεδίον συλήσετε τεθνηῶτας."
 ὣς εἰπὼν ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.

---

51 ἔπειθε(ν)] ὄρινε(ν) alii. 61 ἔτρεψεν] παρέπεισεν alii. ἀδελφεόο] ἀδελφειοῦ libri. 71 τεθνηῶτας] nonnulli cum Aristarcho, τεθνειῶτας alii in eis CD, τεθνηιῶτας A.

ἔνθα κεν αὖτε Τρῶες ἀρηιφίλων ὑπ᾽ Ἀχαιῶν
Ἴλιον εἰ̓̀ς ἀνέβησαν, ἀναλκείῃσι δαμέντες,
εἰ μὴ ἄρ᾽ Αἰνείᾳ τε καὶ Ἕκτορι εἶπε παραστὰς
Πριαμίδης Ἕλενος οἰωνοπόλων ὄχ᾽ ἄριστος·
„Αἰνεία τε καὶ Ἕκτορ, ἐπεὶ πόνος ὔμμι μάλιστα
Τρώων καὶ Λυκίων ἐγκέκλιται, οὕνεκ᾽ ἄριστοι
πᾶσαν ἐπ᾽ ἰθύν ἐστε μάχεσθαί τε φρονέειν τε,
στῆτ᾽ αὐτοῦ καὶ λαὸν ἐρυκάκετε πρὸ πυλάων
πάντῃ ἐποιχόμενοι, πρὶν αὖτ᾽ ἐν χερσὶ γυναικῶν
φεύγοντας πεσέειν, δηίοισι δὲ χάρμα γενέσθαι.
αὐτὰρ ἐπεί κε φάλαγγας ἐποτρύνητον ἁπάσας,
ἡμεῖς μὲν Δαναοῖσι μαχεσσόμεθ᾽ αὖθι μένοντες,
καὶ μάλα τειρόμενοί περ· ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγει.
Ἕκτορ, ἀτὰρ σὺ πόλινδε μετέρχεο, εἰπὲ δ᾽ ἔπειτα
μητέρι σῇ καὶ ἐμῇ· ἡ δὲ ξυνάγουσα γεραιὰς
νηὸν Ἀθηναίης γλαυκώπιδος ἐν πόλει ἄκρῃ,
οἴξασα κληῖδι θύρας ἱεροῖο δόμοιο,
πέπλον, ὅ οἱ δοκέει χαριέστατος ἠδὲ μέγιστος
εἶναι ἐνὶ μεγάρῳ καί οἱ πολὺ φίλτατος αὐτῇ,
θεῖναι Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠυκόμοιο·
καί οἱ ὑποσχέσθαι δύο καὶ δέκα βοῦς ἐνὶ νηῷ
ἤνις ἠκέστας ἱερευσέμεν, αἴ κ᾽ ἐλεήσῃ
ἄστυ τε καὶ Τρώων ἀλόχους καὶ νήπια τέκνα,
αἴ κεν Τυδέος υἱὸν ἀπόσχῃ Ἰλίου ἱρῆς
ἄγριον αἰχμητήν, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο,
ὃν δὴ ἐγὼ κάρτιστον Ἀχαιῶν φημὶ γενέσθαι.

---

74 εἰ̓̀ς ἀνέβησαν] εἰς ἀνέβησαν A, εἰσανέβησαν ceteri. 84 μαχεσσόμεθ᾽] μαχησόμεθ᾽ libri. 90 ὅ οἱ] ὅς οἱ libri; v. praef. II. § 8.

VI οὐδ᾽ Ἀχιλῆά ποθ᾽ ὧδέ γ᾽ ἐδείδιμεν ὄρχαμον ἀνδρῶν,
ὅν περ φασὶ θεᾶς ἐξέμμεναι· ἀλλ᾽ ὅδε λίην
μαίνεται, οὐδέ τίς οἱ δύναται μένος ἰσοφαρίζειν.“
ὣς ἔφαθ᾽· Ἕκτωρ δ᾽ οὔ τι κασιγνήτῳ ἀπίθησεν.
αὐτίκα δ᾽ ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε,
πάλλων δ᾽ ὀξέα δοῦρα κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντῃ
ὀτρύνων μαχέσασθαι, ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν.
οἱ δ᾽ ἐλελίχθησαν καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν,
Ἀργέιοι δ᾽ ὑπεχώρησαν, λῆξαν δὲ φόνοιο·
φὰν δέ τιν᾽ ἀθανάτων ἐξ οὐρανοῦ ἀστερόεντος
Τρωσὶν ἀλεξήσοντα κατελθέμεν· ὣς ἐλέλιχθεν.
Ἕκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀύσας·
„Τρῶες ὑπέρθυμοι τηλεκλειτοί τ᾽ ἐπίκουροι,
ἀνέρες ἔστε, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς,
ὄφρ᾽ ἂν ἐγὼ βήω προτὶ Ἴλιον ἠδὲ γέρουσιν
εἴπω βουλευτῇσι καὶ ἡμετέρῃς ἀλόχοισιν
δαίμοσιν ἀρήσασθαι, ὑποσχέσθαι δ᾽ ἑκατόμβας.“
ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
ἀμφὶ δέ μιν σφυρὰ τύπτε καὶ αὐχένα δέρμα κελαινόν,
ἄντυξ ἣ πυμάτη θέεν ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης.
Γλαῦκος δ᾽ Ἱππολόχοιο πάις καὶ Τυδέος υἱὸς
ἐς μέσον ἀμφοτέρων συνίτην μεμαῶτε μάχεσθαι.
οἱ δ᾽ ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ᾽ ἀλλήλοισιν ἰόντες,
τὸν πρότερος προσέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
„τίς δὲ σύ ἐσσι, φέριστε, καταθνητῶν ἀνθρώπων;

---

104 *δοῦρα*] libri, *δοῦρε* Bekker[2]. 113 *βήω*] *βείω* libri. 121 *ἰόντες*] libri, *ἰόντε* Zenodotus, Aristophanes, Aristarchus (cf. *E* 630), quod hoc loco et similibus praeferendum censet Ahrens Philol. VI, 20.

οὐ μὲν γάρ ποτ᾽ ὄπωπα μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ VI
τὸ πρίν· ἀτὰρ μὲν νῦν γε πολὺ προβέβηκας ἁπάντων
σῷ θάρσει, ὅτ᾽ ἐμὸν δολιχόσκιον ἔγχος ἔμεινας.
δυστήνων δέ τε παῖδες ἐμῷ μένει ἀντιάουσιν.
εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ᾽ οὐρανοῦ εἰλήλουθας,
οὐκ ἂν ἐγώ γε θεοῖσιν ἐπουρανίοισι μαχοίμην.
οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Δρύαντος ὑὸς κρατερὸς Λυκόοργος
δὴν ἦν, ὅς ῥα θεοῖσιν ἐπουρανίοισιν ἔριζεν·
ὅς ποτε μαινομένοιο Διωνύσοιο τιθήνας
σεῦε κατ᾽ ἠγάθεον Νυσήιον, αἱ δ᾽ ἅμα πᾶσαι
θύσθλα χαμαὶ κατέχευαν, ὑπ᾽ ἀνδροφόνοιο Λυκούργου
θεινόμεναι βουπλῆγι. Διώνυσος δὲ φοβηθεὶς
δύσεθ᾽ ἁλὸς κατὰ κῦμα, Θέτις δ᾽ ὑπεδέξατο κόλπῳ
δειδιότα· κρατερὸς γὰρ ἔχε τρόμος ἀνδρὸς ὁμοκλῇ.
τῷ μὲν ἔπειτ᾽ ὀδύσαντο θεοὶ ῥεῖα ζώοντες,
καί μιν τυφλὸν ἔθηκε Κρόνου πάϊς· οὐδ᾽ ἄρ᾽ ἔτι δὴν
ἦν, ἐπεὶ ἀθανάτοισιν ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσιν.
οὐδ᾽ ἂν ἐγὼ μακάρεσσι θεοῖς ἐθέλοιμι μάχεσθαι.
εἰ δέ τίς ἐσσι βροτῶν οἳ ἀρούρης καρπὸν ἔδουσιν,
ἆσσον ἴθ᾽, ὥς κεν θᾶσσον ὀλέθρου πείραθ᾽ ἵκηαι.“
τὸν δ᾽ αὖθ᾽ Ἱππολόχοιο προσηύδαε φαίδιμος υἱός·
„Τυδεΐδη μεγάθυμε, τί ἦ γενεὴν ἐρεείνεις;
οἵη περ φύλλων γενεή, τοίη δὲ καὶ ἀνδρῶν.
φύλλα τὰ μέν τ᾽ ἄνεμος χαμάδις χέει, ἄλλα δέ θ᾽ ὕλη
τηλεθάουσα φύει — ἔαρος δ᾽ ἐπιγίγνεται ὥρη —·

---

127 ἀντιάουσιν] ἀντιόωσιν libri. 130 ὑὸς] υἱὸς libri; v. praef. II. § 8. 144 προσηύδαε] προσηύδα (προσηῦδα D) libri. 148 τηλεθάουσα] τηλεθόωσα libri.

VI ὣς ἀνδρῶν γενεὴ ἣ μὲν φύει, ἣ δ᾽ ἀπολήγει.
εἰ δ᾽ ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι ὄφρ᾽ εὐ εἰδῇς,
ἡμετέρην γενεήν — πολλοὶ δέ μιν ἄνδρες ἴσασιν·
ἔστι πόλις Ἐφύρη μυχῷ Ἄργεος ἱπποβότοιο,
ἔνθα δὲ Σίσυφος ἔσκεν, ὃ κέρδιστος γένετ᾽ ἀνδρῶν,
Σίσυφος Αἰολίδης· ὃ δ᾽ ἄρα Γλαῦκον τέκεθ᾽ υἱόν,
αὐτὰρ Γλαῦκος ἔτικτεν ἀμύμονα Βελλεροφόντην.
τῷ δὲ θεοὶ κάλλος τε καὶ ἠνορέην ἐρατεινὴν
ὤπασαν. αὐτάρ οἱ Προῖτος κακὰ μήσατο θυμῷ,
ὅς ῥ᾽ ἐκ δήμου ἔλασσεν, ἐπεὶ πολὺ φέρτερος ἦεν,
Ἀργεΐων· Ζεὺς γάρ οἱ ὑπὸ σκήπτρῳ ἐδάμασσεν.
τῷ δὲ γυνὴ Προίτου ἐπεμήνατο δῖ᾽ Ἄντεια
κρυπταδίῃ φιλότητι μιγήμεναι· ἀλλὰ τὸν οὔ τι
πεῖθ᾽ ἀγαθὰ φρονέοντα δαΐφρονα Βελλεροφόντην.
ἣ δὲ ψευσαμένη Προῖτον βασιλῆα προσηύδα·
,τεθναίης, ὦ Προῖτ᾽, ἢ κάκτανε Βελλεροφόντην,
ὅς μ᾽ ἔθελεν φιλότητι μιγήμεναι οὐκ ἐθελούσῃ.'
ὣς φάτο· τὸν δὲ ἄνακτα χόλος λάβεν, οἷον ἄκουσεν.
κτεῖναι μέν ῥ᾽ ἀλέεινε, σεβάσσατο γὰρ τό γε θυμῷ·
πέμπε δέ μιν Λυκίηνδε, πόρεν δ᾽ ὅ γε σήματα λυγρὰ
γράψας ἐν πίνακι πτυκτῷ θυμοφθόρα πολλά·
δεῖξαι δ᾽ ἠνώγειν ᾧ πενθερῷ, ὄφρ᾽ ἀπόλοιτο.
αὐτὰρ ὃ βῆ Λυκίηνδε θεῶν ὑπ᾽ ἀμύμονι πομπῇ.
„ἀλλ᾽ ὅτε δὴ Λυκίην ἷξε Ξάνθον τε ῥέοντα,
προφρονέως μιν τῖεν ἄναξ Λυκίης εὐρείης.

---

157 *κακὰ μήσατο*] Aristarchus, *κάκ᾽ ἐμήσατο* libri. 170 *ἠνώγειν*] A cum Aristarcho, *ἠνώγει* ceteri libri. Cf. *Γ* 388. *Ε* 661, sed aliter *Ξ* 412.

ἐννῆμαρ ξείνισσε καὶ ἐννέα βοῦς ἱέρευσεν· VI
ἀλλ' ὅτε δὴ δεκάτη ἐφάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
καὶ τότε μιν ἐρέεινε καὶ ᾔτεε σῆμα ἰδέσθαι,
ὅττι ῥά οἱ γαμβροῖο παρὰ Προίτοιο φέροιτο.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σῆμα κακὸν παρεδέξατο γαμβροῦ,
πρῶτον μέν ῥα Χίμαιραν ἀμαιμακέτην ἐκέλευσεν
πεφνέμεν· ἡ δ' ἄρ' ἔην θεῖον γένος οὐδ' ἀνθρώπων,
πρόσθε λέων ὄπιθεν δὲ δράκων μέσση δὲ χίμαιρα,
δεινὸν ἀποπνείουσα πυρὸς μένος αἰθομένοιο·
καὶ τὴν μὲν κατέπεφνε θεῶν τεράεσσι πιθήσας.
δεύτερον αὖ Σολύμοισι μαχέσσατο κυδαλίμοισιν·
καρτίστην δὴ τήν γε μάχην φάτο δύμεναι ἀνδρῶν.
τὸ τρίτον αὖ κατέπεφνεν Ἀμαζόνας ἀντιανείρας·
τῷ δ' ἄρ' ἀνερχομένῳ πυκινὸν δόλον ἄλλον ὕφαινεν·
κρίνας ἐκ Λυκίης εὐρείης φῶτας ἀρίστους
εἷσε λόχον. τοὶ δ' οὔ τι πάλιν οἶκόνδε νέοντο·
πάντας γὰρ κατέπεφνεν ἀμύμων Βελλεροφόντης.
ἀλλ' ὅτε δὴ γίγνωσκε θεοῦ γόνον ἠὺν ἐόντα,
αὐτοῦ μιν κατέρυκε, δίδου δ' ὅ γε θυγατέρα ἥν,
δῶκε δέ οἱ τιμῆς βασιληίδος ἥμισυ πάσης·
καὶ μέν οἱ Λύκιοι τέμενος τάμον ἔξοχον ἄλλων,
καλόν, φυταλιῆς καὶ ἀρούρης, ὄφρα νέμοιτο.
ἡ δ' ἔτεκε τρία τέκνα δαΐφρονι Βελλεροφόντῃ,
Ἴσανδρόν τε καὶ Ἱππόλοχον καὶ Λαοδάμειαν·
Λαοδαμείῃ μὲν παρελέξατο μητίετα Ζεύς,
ἡ δ' ἔτεκ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα χαλκοκορυστήν.

---

184 *μαχέσσατο*] libri plurimi et optimi, *μαχέσατο* pauci, *μαχήσατο* reliqui.

VI „ἀλλ᾽ ὅτε δὴ καὶ κεῖνος ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσιν,
ἤ τοι ὃ κὰπ πεδίον τὸ Ἀλήιον οἶος ἀλᾶτο
ὃν θυμὸν κατέδων, πάτον ἀνθρώπων ἀλεείνων·
Ἴσανδρον δέ οἱ υἱὸν Ἄρης ἆτος πολέμοιο
μαρνάμενον Σολύμοισι κατέκτανε κυδαλίμοισιν·
τὴν δὲ χολωσαμένη χρυσήνιος Ἄρτεμις ἔκτα.
Ἱππόλοχος δ᾽ ἐμὲ τίκτε, καὶ ἐκ τοῦ φημὶ γενέσθαι·
πέμπε δέ μ᾽ ἐς Τροίην καί μοι μάλα πόλλ᾽ ἐπέτελλεν
αἰὲν ἀριστεύειν καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων
μηδὲ γένος πατέρων αἰσχυνέμεν, οἳ μέγ᾽ ἄριστοι
ἔν τ᾽ Ἐφύρῃ ἐγένοντο καὶ ἐν Λυκίῃ εὐρείῃ.
ταύτης τοι γενεῆς τε καὶ αἵματος εὔχομαι εἶναι.“
ὣς φάτο· γήθησεν δὲ βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
ἔγχος μὲν κατέπηξεν ἐνὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
αὐτὰρ ὃ μειλιχίοισι προσηύδαε ποιμένα λαῶν·
„ἦ ῥά νύ μοι ξεῖνος πατρώιός ἐσσι παλαιός·
Οἰνεὺς γάρ ποτε δῖος ἀμύμονα Βελλεροφόντην
ξείνισ᾽ ἐνὶ μεγάροισιν ἐείκοσιν ἤματ᾽ ἐρύξας.
οἳ δὲ καὶ ἀλλήλοισι πόρον ξεινήια καλά·
Οἰνεὺς μὲν ζωστῆρα δίδου φοίνικι φαεινόν,
Βελλεροφόντης δὲ χρύσεον δέπας ἀμφικύπελλον,
καί μιν ἐγὼ κατέλειπον ἰὼν ἐν δώμασ᾽ ἐμοῖσιν. —
Τυδέα δ᾽ οὐ μέμνημαι, ἐπεί μ᾽ ἔτι τυτθὸν ἐόντα
κάλλιφ᾽, ὅτ᾽ ἐν Θήβῃσιν ἀπώλετο λαὸς Ἀχαιῶν. —
τῷ νῦν σοὶ μὲν ἐγὼ ξεῖνος φίλος Ἄργεϊ μέσσῳ

---

200 καὶ κεῖνος] A et Eustathius, κἀκεῖνος ceteri libri. 206 δ᾽ ἐμὲ τίκτε] δέ μ᾽ ἔτικτε libri, correxit Bekker HBl. I 322. 213 ἐνὶ] ἐπὶ libri, correxit Bekker[2]; cf. Ψ 876. 214 προσηύδαε] προσηύδα (προσηῦδα D) libri.

εἰμί, σὺ δ' ἐν Λυκίῃ, ὅτε κεν τῶν δῆμον ἵκωμαι. VI
ἔγχεα δ' ἀλλήλων ἀλεώμεθα καὶ δι' ὁμίλου·
πολλοὶ μὲν γὰρ ἐμοὶ Τρῶες κλειτοί τ' ἐπίκουροι,
κτείνειν ὅν κε θεός γε πόρῃ καὶ ποσσὶ κιχείω,
πολλοὶ δ' αὖ σοὶ Ἀχαιοί, ἐναιρέμεν ὅν κε δύνηαι.
τεύχεα δ' ἀλλήλοις ἐπαμείψομεν, ὄφρα καὶ οἵδε
γνῶσιν, ὅτι ξεῖνοι πατρώιοι εὐχόμεθ' εἶναι."
  ὣς ἄρα φωνήσαντε, καθ' ἵππων ἀίξαντε
χεῖράς τ' ἀλλήλων λαβέτην καὶ πιστώσαντο.
ἔνθ' αὖτε Γλαύκῳ Κρονίδης φρένας ἐξέλετο Ζεύς,
ὃς πρὸς Τυδεΐδην Διομήδεα τεύχε' ἄμειβεν
χρύσεα χαλκείων, ἑκατόμβοι' ἐννεαβοίων.
  Ἕκτωρ δ' ὡς Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκανεν,
ἀμφ' ἄρα μιν Τρώων ἄλοχοι θέον ἠδὲ θύγατρες
εἰρόμεναι παῖδάς τε κασιγνήτους τε ἔτας τε
καὶ πόσιας. ὁ δ' ἔπειτα θεοῖς εὔχεσθαι ἀνώγει
πάσας ἑξείης· πολλῇσι δὲ κήδε' ἐφῆπτο.
ἀλλ' ὅτε δὴ Πριάμοιο δόμον περικαλλέ' ἵκανεν,
ξεστῇς αἰθούσῃσι τετυγμένον — αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
πεντήκοντ' ἔνεσαν θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο,
πλησίοι ἀλλήλων δεδμημένοι· ἔνθα δὲ παῖδες
κοιμῶντο Πριάμοιο παρὰ μνηστῇς ἀλόχοισιν.
κουράων δ' ἑτέρωθεν ἐναντίοι ἔνδοθεν αὐλῆς
δώδεκ' ἔσαν τέγεοι θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο,
πλησίοι ἀλλήλων δεδμημένοι· ἔνθα δὲ γαμβροὶ
κοιμῶντο Πριάμοιο παρ' αἰδοίῃς ἀλόχοισιν· —

---

237 φηγὸν] πύργον alii. 245 πλησίοι] C et alii, πλησίον D et reliqui, πλησίον supra scripto ι A; cf. Ψ 732. ε 71, et ab altera parte Γ 115. μ 102. ξ 14. 249 πλησίοι] ut 245.

VI *ἔνθα οἱ ἠπιόδωρος ἐναντίη ἤλυθε μήτηρ*
Λαοδίκην ἐσάγουσα θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην,
ἔν τ᾽ ἄρα οἱ φῦ χειρὶ ἔπος τ᾽ ἔφατ᾽ ἔκ τ᾽ ὀνόμαζεν·
„τέκνον, τίπτε λιπὼν πόλεμον θρασὺν εἰλήλουθας;
ἦ μάλα δὴ τείρουσι δυσώνυμοι υἷες Ἀχαιῶν
μαρναμένους περὶ ἄστυ, σὲ δ᾽ ἐνθάδε θυμὸς ἀνῆκεν
ἐλθόντ᾽ ἐξ ἄκρης πόλιος Διὶ χεῖρας ἀνασχεῖν;
ἀλλὰ μέν᾽, ὄφρα κέ τοι μελιηδέα οἶνον ἐνείκω,
ὡς σπείσῃς Διὶ πατρὶ καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν
πρῶτον, ἔπειτα δὲ καὐτὸς ὀνήσεαι, αἴ κε πίῃσθα·
ἀνδρὶ δὲ κεκμηῶτι μένος μέγα οἶνος ἀέξει,
ὡς τύνη κέκμηκας ἀμύνων σοῖσιν ἔτῃσιν.“
τὴν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
„μή μοι οἶνον ἄειρε μελίφρονα, πότνια μῆτερ,
μή μ᾽ ἀπογυιώσῃς, μένεος δ᾽ ἀλκῆς τε λάθωμαι·
χερσὶ δ᾽ ἀνίπτοισιν Διὶ λειβέμεν αἴθοπα οἶνον
ἅζομαι, οὐδέ πῃ ἔστι κελαινεφέι Κρονίωνι
αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον εὐχετάεσθαι.
ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς νηὸν Ἀθηναίης ἀγελείης
ἔρχεο σὺν θυέεσσιν, ἀολλίσσασα γεραιάς·
πέπλον δ᾽, ὅς τίς τοι χαριέστατος ἠδὲ μέγιστος
ἔστιν ἐνὶ μεγάρῳ καί τοι πολὺ φίλτατος αὐτῇ,
τὸν θὲς Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠυκόμοιο·
καί οἱ ὑποσχέσθαι δύο καὶ δέκα βοῦς ἐνὶ νηῷ
ἦνις ἠκέστας ἱερευσέμεν, αἴ κ᾽ ἐλεήσῃ

---

256 *μαρναμένους*] *μαρνάμενοι* libri, correxit van Herwerden Qee. 9; cf. *Z* 328. 387 et *I* 327. 257 *ἀνασχεῖν*;] signum interrogationis posuit Doederlein. 266 *λειβέμεν*] *λείβειν* libri. 268 *εὐχετάεσθαι*] *εὐχετάασθαι* libri.

ἄστυ τε καὶ Τρώων ἀλόχους καὶ νήπια τέκνα, VI
αἴ κεν Τυδέος υἱὸν ἀπόσχῃ Ἰλίου ἱρῆς
ἄγριον αἰχμητήν, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο.
ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς νηὸν Ἀθηναίης ἀγελείης
ἔρχευ· ἐγὼ δὲ Πάριν μετελεύσομαι ὄφρα καλέσσω,
αἴ κ' ἐθέλῃσ' εἰπόντος ἀκουέμεν. ὥς κέ οἱ αὖθι
γαῖα χάνοι· μέγα γάρ μιν Ὀλύμπιος ἔτρεφε πῆμα
Τρωσί τε καὶ Πριάμῳ μεγαλήτορι τοῖό τε παισίν.
εἰ κεῖνόν γε ἴδοιμι κατελθόντ' Ἄιδος εἴσω,
φαίην κεν φρέν' ἀτέρπου ὀιζύος ἐκλελαθέσθαι."
ὣς ἔφαθ'· ἣ δὲ μολοῦσα ποτὶ μέγαρ' ἀμφιπόλοισιν
κέκλετο· ταὶ δ' ἄρ' ἀόλλισσαν κατὰ ἄστυ γεραιάς.
αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον κατεβήσετο κηώεντα,
ἔνθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι, ἔργα γυναικῶν
Σιδονίων, τὰς αὐτὸς Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
ἤγαγε Σιδονίηθεν, ἐπιπλὼς εὐρέα πόντον,
τὴν ὁδὸν ἣν Ἑλένην περ ἀνήγαγεν εὐπατέρειαν.
τῶν ἕν' ἀειραμένη Ἑκάβη φέρε δῶρον Ἀθήνῃ,
ὃς κάλλιστος ἔην ποικίλμασιν ἠδὲ μέγιστος,
ἀστὴρ δ' ὣς ἀπέλαμπεν, ἔκειτο δὲ νείατος ἄλλων.
βῆ δ' ἰέναι, πολλαὶ δὲ μετεσσεύοντο γεραιαί.
αἳ δ' ὅτε νηὸν ἵκανον Ἀθήνης ἐν πόλει ἄκρῃ,
τῇσι θύρας ὤιξε Θεανὼ καλλιπάρῃος
Κισσηίς, ἄλοχος Ἀντήνορος ἱπποδάμοιο·

---

285 *φρέν' ἀτέρπου*] libri fere omnes, *φρέν' ἄτερ που* A cum Aristarcho; *φίλον ἦτορ* coniecit Zenodotus, receperunt Bekker², Nauck, alii. 289 *παμποίκιλοι*] libri fere omnes, *παμποίκιλα* unus, quod postulabat Bentley; cf. *I* 228. 291 *ἐπιπλὼς*] libri, *ἐπιπλοὺς* bene van Herwérden Qee. 10.

τὴν γὰρ Τρῶες ἔθηκαν Ἀθηναίης ἱέρειαν.
αἱ δ᾽ ὀλολυγῇ πᾶσαι Ἀθήνῃ χεῖρας ἀνέσχον.
ἡ δ᾽ ἄρα πέπλον ἑλοῦσα Θεανὼ καλλιπάρῃος
θῆκεν Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠυκόμοιο·
εὐχομένη δ᾽ ἠρᾶτο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο·
„πότνι᾽ Ἀθηναίη, ἐρυσίπτολι, δῖα θεάων,
ἆξον δὴ ἔγχος Διομήδεος ἠδὲ καὶ αὐτὸν
πρηνέα δὸς πεσέειν Σκαιῶν προπάροιθε πυλάων,
ὄφρα τοι αὐτίκα νῦν δύο καὶ δέκα βοῦς ἐνὶ νηῷ
ἤνις ἠκέστας ἱερεύσομεν, αἴ κ᾽ ἐλεήσῃς
ἄστυ τε καὶ Τρώων ἀλόχους καὶ νήπια τέκνα.“
ὣς ἔφατ᾽ εὐχομένη· ἀνένευε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη.
ὣς αἱ μέν ῥ᾽ εὔχοντο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο·
Ἕκτωρ δὲ πρὸς δώματ᾽ Ἀλεξάνδροιο βεβήκει
καλά, τά ῥ᾽ αὐτὸς ἔτευξε σὺν ἀνδράσιν, οἳ τότ᾽ ἄριστοι
ἦσαν ἐνὶ Τροίῃ ἐριβώλακι τέκτονες ἄνδρες·
οἵ οἱ ἐποίησαν θάλαμον καὶ δῶμα καὶ αὐλὴν
ἐγγύθι τε Πριάμοιο καὶ Ἕκτορος ἐν πόλει ἄκρῃ.
ἔνθ᾽ Ἕκτωρ εἰσῆλθε διίφιλος, ἐν δ᾽ ἄρα χειρὶ
ἔγχος ἔχ᾽ ἑνδεκάπηχυ· πάροιθε δὲ λάμπετο δουρὸς
αἰχμὴ χαλκείη, περὶ δὲ χρύσεος θέε πόρκης.
τὸν δ᾽ εὗρ᾽ ἐν θαλάμῳ περὶ κάλλιμα τεύχε᾽ ἕποντα,
ἀσπίδα καὶ θώρηκα, καὶ ἀγκύλα τόξ᾽ ἁφάοντα·
Ἀργείη δ᾽ Ἑλένη μετ᾽ ἄρα δμῳῇσι γυναιξὶν
ἧστο καὶ ἀμφιπόλοισι περικλυτὰ ἔργα κέλευεν.

---

305 *ἐρυσίπτολι*] libri; *ἄμεινον ῥυσίπτολι*: schol. 311] damnabat Aristarchus. 321 *περὶ κάλλιμα*] *περικαλλέα* libri, correxit collato *O* 555 Bekker². 322 *ἁφάοντα*] *ἀφόωντα* pauci, *ἀφόωντα* plerique, *ἀφόοντα* unus.

τὸν δ᾽ Ἕκτωρ νείκεσσεν ἰδὼν αἰσχροῖς ἐπέεσσιν· VI
„δαιμόνι᾽, οὐ μὲν καλὰ χόλον τόνδ᾽ ἔνθεο θυμῷ·
λαοὶ μὲν φθινύθουσι περὶ πτόλιν αἰπύ τε τεῖχος
μαρνάμενοι, σέο δ᾽ εἵνεκ᾽ ἀυτή τε πτόλεμός τε
ἄστυ τόδ᾽ ἀμφιδέδηε. σὺ δ᾽ ἂν μαχέσαιο καὶ ἄλλῳ,
ὅν τινά που μεθιέντα ἴδοις στυγεροῦ πολέμοιο.
ἀλλ᾽ ἄνα, μὴ τάχα ἄστυ πυρὸς δηίοιο θέρηται.“
τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
„Ἕκτορ, ἐπεί με κατ᾽ αἶσαν ἐνείκεσας οὐδ᾽ ὑπὲρ αἶσαν,
τοὔνεκά τοι ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο καί μευ ἄκουσον.
οὔ τοι ἐγὼ Τρώων τόσσον χόλῳ οὐδὲ νεμέσσι
ἥμην ἐν θαλάμῳ, ἔθελον δ᾽ ἄχεϊ προτραπέσθαι.
νῦν δέ με παρειποῦσ᾽ ἄλοχος μαλακοῖς ἐπέεσσιν
ὅρμησ᾽ ἐς πόλεμον, δοκέει δέ μοι ὧδε καὶ αὐτῷ
λώιον ἔσσεσθαι· νίκη δ᾽ ἐπαμείβεται ἄνδρας.
ἀλλ᾽ ἄγε νῦν ἐπίμεινον, ἀρήια τεύχεα δύω·
ἢ ἴθ᾽, ἐγὼ δὲ μέτειμι· κιχήσεσθαι δέ σ᾽ ὀίω.“
ὣς φάτο· τὸν δ᾽ οὔ τι προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ.
τὸν δ᾽ Ἑλένη μύθοισι προσηύδαε μειλιχίοισιν·
„δᾶερ ἐμεῖο, κυνὸς κακομηχάνοο κρυοέσσης,
ὥς μ᾽ ὄφελ᾽ ἤματι τῷ, ὅτε με πρῶτον τέκε μήτηρ,
οἴχεσθαι προφέρουσα κακὴ ἀνέμοιο θύελλα
εἰς ὄρος ἢ εἰς κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
ἔνθα με κῦμ᾽ ἀπόερσε πάρος τάδε ἔργα γενέσθαι.
αὐτὰρ ἐπεὶ τάδε γ᾽ ὧδε θεοὶ κακὰ τεκμήραντο,

---

330 ὅν τινά] Aristarchus, εἴ τινά libri. 343 προσηύδαε] προσηύδα (προσηῦδα D) libri. 344 κακομηχάνοο κρυοέσσης] κακομηχάνου ὀκρυοέσσης libri; v. praef. Il. § 3, 16.

ἀνδρὸς ἔπειτ' ὤφελλον ἀμείνονος εἶναι ἄκοιτις,
ὃς ᾔδει νέμεσίν τε καὶ αἴσχεα πόλλ' ἀνθρώπων.
τούτῳ δ' οὔτ' ἂρ νῦν φρένες ἔμπεδοι οὔτ' ἄρ' ὀπίσσω
ἔσσονται· τῷ καί μιν ἐπαυρήσεσθαι ὀίω.
ἀλλ' ἄγε νῦν εἴσελθε καὶ ἕζεο τῷδ' ἐπὶ δίφρῳ,
δᾶερ, ἐπεὶ σὲ μάλιστα πόνος φρένας ἀμφιβέβηκεν
εἵνεκ' ἐμεῖο κυνὸς καὶ Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἄτης,
οἷσιν ἐπὶ Ζεὺς θῆκε κακὸν μόρον, ὡς καὶ ὀπίσσω
ἀνθρώποισι πελώμεθ' ἀοίδιμοι ἐσσομένοισιν."
  τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα μέγας κορυθαιόλος Ἕκτωρ·
„μή με κάθιζ', Ἑλένη, φιλέουσά περ· οὐδέ με πείσεις·
ἤδη γάρ μοι θυμὸς ἐπέσσυται, ὄφρ' ἐπαμύνω
Τρώεσσ', οἳ μέγ' ἐμεῖο ποθὴν ἀπεόντος ἔχουσιν.
ἀλλὰ σύ γ' ὄρνυθι τοῦτον, ἐπειγέσθω δὲ καὶ αὐτός,
ὥς κεν ἔμ' ἔντοσθεν πόλιος καταμάρψῃ ἐόντα.
καὶ γὰρ ἐγὼν οἶκόνδ' ἐσελεύσομαι, ὄφρα ἴδωμαι
οἰκῆας ἄλοχόν τε φίλην καὶ νήπιον υἱόν.
οὐ γὰρ οἶδ', ἢ ἔτι σφιν ὑπότροπος ἵξομαι αὖτις
ἢ ἤδη μ' ὑπὸ χερσὶ θεοὶ δαμάουσιν Ἀχαιῶν."
  ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαιόλος Ἕκτωρ·
αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανε δόμους εὖ ναιετάοντας.
οὐ δ' εὗρ' Ἀνδρομάχην λευκώλενον ἐν μεγάροισιν,

---

353 τῷ] libri, τοῦ bene coniecit van Herwerden Qee. 10; cf. Α 410. Ν 733. Ο 17. 356 ἄτης] ἀρχῆς unus codex; cf. Γ 100 et praef. Od. § 3, 9. 365 οἶκόνδ' ἐσελεύσομαι] libri plurimi et optimi, οἶκόνδ' ἐλεύσομαι alii, οἶκόνδε ἐλεύσομαι duo, quod praetulerunt Ahrens et La Roche. Cf. α 88. ρ 52 et praef. § 4, I, 1. 367 γὰρ οἶδ'] γὰρ ἔτ(ι) οἶδ(α) pauci, γάρ τ' οἶδ' reliqui, correxit Bekker[2]. ἢ ἔτι] εἰ ἔτι libri. 368 δαμάουσιν] δαμόωσιν libri. 371 οὐ δ'] οὐδ' libri.

ἀλλ' ἥ γε ξὺν παιδὶ καὶ ἀμφιπόλῳ εὐπέπλῳ VI
πύργῳ ἐφεστήκει γοάουσά τε μυρομένη τε.
Ἕκτωρ δ' ὡς οὐκ ἔνδον ἀμύμονα τέτμεν ἄκοιτιν,
ἔστη ἐπ' οὐδὸν ἰών, μετὰ δὲ δμῳῇσιν ἔειπεν·
„εἰ δ' ἄγε μοι, δμῳαί, νημερτέα μυθήσασθε·
πῇ ἔβη Ἀνδρομάχη λευκώλενος ἐκ μεγάροιο;
ἠέ πῃ ἐς γαλόων ἢ εἰνατέρων εὐπέπλων
ἢ ἐς Ἀθηναίης ἐξοίχεται, ἔνθα περ ἄλλαι
Τρῳαὶ ἐυπλόκαμοι δεινὴν θεὸν ἱλάσκονται;“
τὸν δ' αὖτ' ὀτρηρὴ ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν·
„Ἕκτορ, ἐπεὶ μάλ' ἄνωγας ἀληθέα μυθήσασθαι·
οὔτε πῃ ἐς γαλόων οὔτ' εἰνατέρων εὐπέπλων
οὔτ' ἐς Ἀθηναίης ἐξοίχεται, ἔνθα περ ἄλλαι
Τρῳαὶ ἐυπλόκαμοι δεινὴν θεὸν ἱλάσκονται,
ἀλλ' ἐπὶ πύργον ἔβη μέγαν Ἰλίου, οὕνεκ' ἄκουσεν
τείρεσθαι Τρῶας, μέγα δὲ κράτος εἶναι Ἀχαιῶν.
ἡ μὲν δὴ πρὸς τεῖχος ἐπειγομένη ἀφικάνει,
μαινομένῃ εἰκυῖα· φέρει δ' ἅμα παῖδα τιθήνη.“
ἦ ῥα γυνὴ ταμίη· ὁ δ' ἀπέσσυτο δώματος Ἕκτωρ
τὴν αὐτὴν ὁδὸν αὖτις ἐυκτιμένας κατ' ἀγυιάς.
εὖτε πύλας ἵκανε διερχόμενος μέγα ἄστυ
Σκαιάς, τῇ ἄρ' ἔμελλε διεξίμεναι πεδίονδε,
ἔνθ' ἄλοχος πολύδωρος ἐναντίη ἦλθε θέουσα
Ἀνδρομάχη, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἠετίωνος,
Ἠετίων, ὃς ἔναιεν ὑπὸ Πλάκῳ ὑληέσσῃ,
Θήβῃ ὑποπλακίῃ, Κιλίκεσσ' ἄνδρεσσιν ἀνάσσων·

---

373 *γοάουσά*] *γοόωσά* libri. 393 *ἄρ'*] libri, *γὰρ* editores ante Larochium.

τοῦ περ δὴ θυγάτηρ ἔχεθ' Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ.
ἥ οἱ ἔπειτ' ἤντησ', ἅμα δ' ἀμφίπολος κίεν αὐτῇ
παῖδ' ἐπὶ κόλπῳ ἔχουσ' ἀταλάφρονα, νήπιον αὔτως,
Ἑκτορίδην ἀγαπητὸν ἀλίγκιον ἀστέρι καλῷ,
τόν ῥ' Ἕκτωρ καλέεσκε Σκαμάνδριον, αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
Ἀστυάνακτ'· οἶος γὰρ ἐρύετο Ἴλιον Ἕκτωρ.
ἦ τοι ὁ μὲν μείδησεν ἰδὼν ἐς παῖδα σιωπῇ·
Ἀνδρομάχη δέ οἱ ἄγχι παρίστατο δάκρυ χέουσα
ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
„δαιμόνιε, φθίσει σε τὸ σὸν μένος, οὐδ' ἐλεαίρεις
παῖδά τε νηπίαχον καὶ ἔμ' ἄμμορον, ἣ τάχα χήρη
σεῦ ἔσομαι· τάχα γάρ σε κατακτενέουσιν Ἀχαιοὶ
πάντες ἐφορμηθέντες. ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἴη
σεῦ ἀφαρματούσῃ χθόνα δύμεναι· οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλη
ἔσται θαλπωρή, ἐπεὶ ἂν σύ γε πότμον ἐπίσπῃς,
ἀλλ' ἄχε'· οὐδέ μοι ἔστι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.
ἦ τοι γὰρ πατέρ' ἁμὸν ἀπέκτανε δῖος Ἀχιλλεύς,
ἐκ δὲ πόλιν πέρσεν Κιλίκων εὖ ναιετάουσαν
Θήβην ὑψίπυλον· κατὰ δ' ἔκτανεν Ἠετίωνα· —
οὔ δέ μιν ἐξενάριξε, σεβάσσατο γὰρ τό γε θυμῷ,
ἀλλ' ἄρα μιν κατέκηε σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισιν
ἠδ' ἔπι σῆμ' ἔχεεν· περὶ δὲ πτελέας ἐφύτευσαν
νύμφαι ὀρεστιάδες, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο. —
οἳ δέ μοι ἑπτὰ κασίγνητοι ἔσαν ἐν μεγάροισιν,
οἳ μὲν πάντες ἰῷ κίον ἤματι Ἄϊδος εἴσω·

---

409 *κατακτενέουσιν*] *κατακτανέουσιν* libri, correxit Cobet Var. lect. (1854) p. 195. Cf. Ξ 481. Σ 309. 415 *ναιετάουσαν*] pauci, *ναιετάωσαν* libri plurimi et optimi, *ναιετόωσαν* Aristarchus. 417 *οὐ δέ*] *οὐδέ* libri.

πάντας γὰρ κατέπεφνε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς
βουσὶν ἐπ' εἰλιπόδεσσι καὶ ἀργεννῇς ὀίεσσιν.
μητέρα δ', ἣ βασίλευεν ὑπὸ Πλάκῳ ὑληέσσῃ,
τὴν ἐπεὶ ἂρ δεῦρ' ἤγαγ' ἅμ' ἄλλοισι κτεάτεσσιν,
ἂψ ὅ γε τὴν ἀπέλυσε λαβὼν ἀπερείσι' ἄποινα,
πατρὸς δ' ἐν μεγάροισι βάλ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα.
Ἕκτορ, ἀτὰρ σύ μοί ἐσσι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
ἠδὲ κασίγνητος, σὺ δέ μοι θαλερὸς παρακοίτης.
ἀλλ' ἄγε νῦν ἐλέαιρε καὶ αὐτοῦ μίμν' ἐπὶ πύργῳ,
μὴ παῖδ' ὀρφανικὸν θήῃς χήρην τε γυναῖκα.
λαὸν δὲ στῆσον παρ' ἐρινεόν, ἔνθα μάλιστα
ἀμβατός ἐστι πόλις καὶ ἐπίδρομον ἔπλετο τεῖχος.
τρὶς γὰρ τῇ γ' ἐλθόντες ἐπειρήσανθ' οἱ ἄριστοι
ἀμφ' Αἴαντε δύω καὶ ἀγακλυτὸν Ἰδομενῆα
ἠδ' ἀμφ' Ἀτρεΐδας καὶ Τυδέος ἄλκιμον υἱόν·
ἤ πού τίς σφιν ἔνισπε θεοπροπίων ἐὺ εἰδώς,
ἤ νυ καὶ αὐτῶν θυμὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει."
τὴν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
„ἦ καὶ ἐμοὶ τάδε πάντα μέλει, γύναι· ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
αἰδέομαι Τρῶας καὶ Τρῳάδας ἑλκεσιπέπλους,
αἴ κε κακὸς ὣς νόσφιν ἀλυσκάζω πολέμοιο.
οὐδέ με θυμὸς ἄνωγεν, ἐπεὶ μάθον ἔμμεναι ἐσθλὸς
αἰεὶ καὶ πρώτοισι μετὰ Τρώεσσι μάχεσθαι,
ἀρνύμενος πατρός τε μέγα κλέος ἠδ' ἐμὸν αὐτοῦ.
εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
ἔσσεται ἦμαρ, ὅτ' ἄν ποτ' ὀλώλῃ Ἴλιος ἱρὴ
καὶ Πρίαμος καὶ λαὸς ἐυμμελίω Πριάμοιο.

---

432 θήῃς] θείῃς alii. 433—439] damnabat Aristarchus.

VI ἀλλ' οὔ μοι Τρώων τόσσον μέλει ἄλγος ὀπίσσω
οὔτ' αὐτῆς Ἑκάβης οὔτε Πριάμοιο ἄνακτος
οὔτε κασιγνήτων, οἵ κεν πολέες τε καὶ ἐσθλοὶ
ἐν κονίῃσι πέσοιεν ὑπ' ἀνδράσι δυσμενέεσσιν,
ὅσσον σεῦ, ὅτε κέν τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
δακρυόεσσαν ἄγηται, ἐλεύθερον ἦμαρ ἀπούρας.
καί κεν ἐν Ἄργει ἐοῦσα πρὸς ἄλλης ἱστὸν ὑφαίνοις,
καί κεν ὕδωρ φορέοις Μεσσηίδος ἢ Ὑπερείης
πόλλ' ἀεκαζομένη, κρατερὴ δ' ἐπικείσετ' ἀνάγκη.
καί ποτέ τις εἴπῃσιν ἰδὼν κατὰ δάκρυ χέουσαν·
‚Ἕκτορος ἥδε γυνή, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι
Τρώων ἱπποδάμων, ὅτε Ἴλιον ἀμφεμάχοντο.'
ὥς ποτέ τις ἐρέει· σοὶ δ' αὖ νέον ἔσσεται ἄλγος
χήτεϊ τοιοῦδ' ἀνδρός, ἀμύνειν δούλιον ἦμαρ.
ἀλλά με τεθνηῶτα χυτὴ κατὰ γαῖα καλύπτοι,
πρίν γ' ἔτι σῆς τε βοῆς σοῦ θ' ἑλκηθμοῖο πυθέσθαι."
ὣς εἰπὼν οὗ παιδὸς ὀρέξατο φαίδιμος Ἕκτωρ.
ἂψ δ' ὁ πάις πρὸς κόλπον ἐυζώνοιο τιθήνης
ἐκλίνθη ἰάχων, πατρὸς φίλου ὄψιν ἀτυχθείς,
ταρβήσας χαλκόν τε ἰδὲ λόφον ἱππιοχαίτην,
δεινὸν ἀπ' ἀκροτάτης κόρυθος νεύοντα νοήσας·
ἐκ δ' ἐγέλασσε πατήρ τε φίλος καὶ πότνια μήτηρ.
αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸς κόρυθ' εἵλετο φαίδιμος Ἕκτωρ
καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὶ παμφανάουσαν·

---

454 σεῦ] σεῖ' vel σεῖο libri (omnes?); σεῦ praetulerunt Clarke, Spitzner, Bekker, alii. 464 τεθνηῶτα] pauci, τεθνειῶτα plerique (ηι supra scripto in A). 465 γ' ἔτι] γέ τι alii, γέ τοι unus liber.
473 παμφανάουσαν] παμφανόωσαν libri.

αὐτὰρ ὅ γ᾽ ὃν φίλον υἱὸν ἐπεὶ κύσε πῆλέ τε χερσίν,
εἶπεν ἐπευξάμενος Διί τ᾽ ἄλλοισίν τε θεοῖσιν·
„Ζεῦ ἄλλοι τε θεοί, δότε δὴ καὶ τόνδε γενέσθαι
παῖδ᾽ ἐμόν, ὡς καὶ ἐγώ περ, ἀριπρεπέα Τρώεσσιν,
ὧδε βίην τ᾽ ἀγαθὸν καὶ Ἰλίου ἶφι ἀνάσσειν.
καί ποτέ τις εἴποι ‚πατρός γ᾽ ὅδε πολλὸν ἀμείνων‘
ἐκ πολέμου ἀνιόντα· φέροι δ᾽ ἔναρα βροτόεντα
κτείνας δήιον ἄνδρα, χαρείη δὲ φρένα μήτηρ.“
ὣς εἰπὼν ἀλόχοιο φίλης ἐν χερσὶν ἔθηκεν
παῖδ᾽ ἑόν· ἡ δ᾽ ἄρα μιν κηώδεϊ δέξατο κόλπῳ
δακρυόεν γελάσασα. πόσις δ᾽ ἐλέησε νοήσας
χειρί τέ μιν κατέρεξεν ἔπος τ᾽ ἔφατ᾽ ἔκ τ᾽ ὀνόμαζεν·
„δαιμονίη, μή μοί τι λίην ἀκαχίζεο θυμῷ·
οὐ γάρ τίς μ᾽ ὑπὲρ αἶσαν ἀνὴρ Ἄιδι προϊάψει,
μοῖραν δ᾽ οὔ τινα φημὶ πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν,
οὐ κακὸν οὐδὲ μὲν ἐσθλόν, ἐπὴν τὰ πρῶτα γένηται.
ἀλλ᾽ εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ σ᾽ αὐτῆς ἔργα κόμιζε,
ἱστόν τ᾽ ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
ἔργον ἐποίχεσθαι· πόλεμος δ᾽ ἄνδρεσσι μελήσει
πᾶσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα, τοὶ Ἰλίῳ ἐγγεγάασιν.“
ὣς ἄρα φωνήσας κόρυθ᾽ εἵλετο φαίδιμος Ἕκτωρ
ἵππουριν· ἄλοχος δὲ φίλη οἶκόνδε βεβήκει
ἐντροπαλιζομένη, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσα.
αἶψα δ᾽ ἔπειθ᾽ ἵκανε δόμους εὖ ναιετάοντας
Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο, κιχήσατο δ᾽ ἔνδοθι πολλὰς

---

479 εἴποι] Nicanor, εἴπῃσι libri (οι supra scripto in A), quod defendere conatur Ludwich AHT. II 350 sqq. γ᾽ ὅδε] Aristarchus, δ᾽ ὅ γε libri.

VI *ἀμφιπόλους, τῇσιν δὲ γόον πάσῃσιν ἐνῶρσεν.*
αἳ μὲν ἔτι ζωὸν γόον Ἕκτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ·
οὐ γάρ μιν ἔτ᾽ ἔφαντο ὑπότροπον ἐκ πολέμοιο
ἵξεσθαι, προφυγόντα μένος καὶ χεῖρας Ἀχαιῶν.
οὐδὲ Πάρις δήθυνεν ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν·
ἀλλ᾽ ὅ γ᾽ ἐπεὶ κατέδυ κλυτὰ τεύχεα ποικίλα χαλκῷ,
σεύατ᾽ ἔπειτ᾽ ἀνὰ ἄστυ ποσὶ κραιπνοῖσι πεποιθώς.
ὡς δ᾽ ὅτε τις στατὸς ἵππος, ἀκοστήσας ἐπὶ φάτνῃ,
δεσμὸν ἀπορρήξας θείῃ πεδίοιο κροαίνων,
εἰωθὼς λούεσθαι ἐυρρεῖος ποταμοῖο,
κυδιάων· ὑψοῦ δὲ κάρη ἔχει, ἀμφὶ δὲ χαῖται
ὤμοις ἀίσσονται· ὃ δ᾽ ἀγλαΐηφι πεποιθώς,
ῥίμφα ἑ γοῦνα φέρει μετά τ᾽ ἤθεα καὶ νομὸν ἵππων· —
ὣς υἱὸς Πριάμοιο Πάρις κατὰ Περγάμου ἄκρης
τεύχεσι παμφαίνων ὥς τ᾽ ἠλέκτωρ ἐβεβήκει
καγχαλάων, ταχέες δὲ πόδες φέρον. αἶψα δ᾽ ἔπειτα
Ἕκτορα δῖον ἔτετμεν ἀδελφεόν, εὖτ᾽ ἄρ᾽ ἔμελλεν
στρέψεσθ᾽ ἐκ χώρης, ὅθι ᾗ ὀάριζε γυναικί.
τὸν πρότερος προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
„ἠθεῖ᾽, ἦ μάλα δή σε καὶ ἐσσυμένον κατερύκω
δηθύνων, οὐδ᾽ ἦλθον ἐναίσιμον, ὡς ἐκέλευες.“
τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
„δαιμόνι᾽, οὐκ ἄν τίς τοι ἀνήρ, ὃς ἐναίσιμος εἴη,
ἔργον ἀτιμήσειε μάχης, ἐπεὶ ἄλκιμός ἐσσι.
ἀλλὰ ἑκὼν μεθιεῖς τε καὶ οὐκ ἐθέλεις· τὸ δ᾽ ἐμὸν κῆρ

---

509 *κυδιάων*] *κυδιόων* libri. 514 *καγχαλάων*] *καγχαλόων* libri. 518 *ἐσσυμένον*] *ἐσσύμενον* libri. 523 *μεθιεῖς*] *μεθίεις* libri fere omnes, *μεθίῃς* reliqui: correxit Brunckio assensus Heyne. Cf. *B* 752. *E* 880.

ἄχνυται ἐν θυμῷ, ὅθ' ὑπὲρ σέθεν αἴσχε' ἀκούω VI
πρὸς Τρώων, οἳ ἔχουσι πολὺν πόνον εἵνεκα σεῖο.
ἀλλ' ἴομεν· τὰ δ' ὄπισθεν ἀρεσσόμεθ', αἴ κέ ποθι Ζεὺς
δώῃ ἐπουρανίοισι θεοῖς αἰειγενέτῃσιν
κρητῆρα στήσασθαι ἐλεύθερον ἐν μεγάροισιν,
ἐκ Τροίης ἐλάσαντας ἐυκνήμιδας Ἀχαιούς."

ΙΛΙΑΔΟΣ Η.

ΕΚΤΟΡΟΣ ΚΑΙ ΑΙΑΝΤΟΣ ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ.

ΝΕΚΡΩΝ ΑΝΑΙΡΕΣΙΣ.

Ὣς εἰπὼν πυλέων ἐξέσσυτο φαίδιμος Ἕκτωρ, VII
τῷ δ' ἅμ' Ἀλέξανδρος κί' ἀδελφεός· ἐν δ' ἄρα θυμῷ
ἀμφότεροι μέμασαν πολεμιζέμεν ἠδὲ μάχεσθαι.
ὡς δὲ θεὸς ναύτῃσιν ἐελδομένοισιν ἔδωκεν
οὖρον, ἐπεί κε κάμωσιν ἐυξέστῃς ἐλάτῃσιν
πόντον ἐλαύνοντες, καμάτῳ δ' ὑπὸ γυῖα λέλυνται,
ὣς ἄρα τὼ Τρώεσσιν ἐελδομένοισι φανήτην.
ἔνθ' ἑλέτην ὁ μὲν υἱὸν Ἀρηιθόοιο ἄνακτος
Ἄρνῃ ναιετάοντα Μενέσθιον, ὃν κορυνήτης
γείνατ' Ἀρηίθοος καὶ Φυλομέδουσα βοῶπις·
Ἕκτωρ δ' Ἠιονῆα βάλ' ἔγχεϊ ὀξυόεντι
αὐχέν' ὑπὸ στεφάνης εὐχάλκου, λῦσε δὲ γυῖα.
Γλαῦκος δ' Ἱππολόχοιο πάις Λυκίων ἀγὸς ἀνδρῶν
Ἰφίνοον βάλε δουρὶ κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην

---

3 *πολεμιζέμεν*] unus liber, *πολεμίζειν* ceteri. 5 *ἐπεί κε κάμωσιν*] pauci in eis AC cum Aristarcho, *ἐπὴν κεκάμωσιν* (vel *κε κάμωσιν*) ceteri; cf. *Α* 168.

VII Δεξιάδην, ἵππων ἐπιάλμενον ὠκειάων,
ὦμον· ὁ δ᾽ ἐξ ἵππων χαμάδις πέσε, λύντο δὲ γυῖα.
  τοὺς δ᾽ ὡς οὖν ἐνόησε ϑεὰ γλαυκῶπις Ἀϑήνη
Ἀργεΐους ὀλέκοντας ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ,
βῆ ῥα κατ᾽ Οὐλύμποιο καρήνων ἀίξασα
Ἴλιον εἰς ἱερήν· τῇ δ᾽ ἀντίος ὤρνυτ᾽ Ἀπόλλων
Περγάμου ἒκ κατιδών, Τρώεσσι δὲ βούλετο νίκην.
ἀλλήλοισι δὲ τώ γε συναντέσϑην παρὰ φηγῷ·
τὴν πρότερος προσέειπεν ἄναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων·
  „τίπτε σὺ δὴ αὖ μεμαυῖα, Διὸς ϑύγατερ μεγάλοιο,
ἦλϑες ἀπ᾽ Οὐλύμποιο, μέγας δέ σε ϑυμὸς ἀνῆκεν;
ἦ ἵνα δὴ Δαναοῖσι μάχης ἑτεραλκέα νίκην
δῷς; ἐπεὶ οὔ τι Τρῶας ἀπολλυμένους ἐλεαίρεις.
ἀλλ᾽ εἴ μοί τι πίϑοιο — τό κεν πολὺ κέρδιον εἴη —,
νῦν μὲν παύσωμεν πόλεμον καὶ δηιοτῆτα
σήμερον· ὕστερον αὖτε μαχέσσοντ᾽, εἰς ὅ κε τέκμωρ
Ἰλίου εὕρωσιν, ἐπεὶ ὣς φίλον ἔπλετο ϑυμῷ
ὑμῖν ἀϑανάτῃσι, διαπραϑέειν τόδε ἄστυ.“
  τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπε ϑεὰ γλαυκῶπις Ἀϑήνη·
„ὧδ᾽ ἔστω, ἑκάεργε· τὰ γὰρ φρονέουσα καὶ αὐτὴ
ἦλϑον ἀπ᾽ Οὐλύμποιο μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς.
ἀλλ᾽ ἄγε, πῶς μέμονας πόλεμον καταπαυσέμεν ἀνδρῶν;“
  τὴν δ᾽ αὖτε προσέειπεν ἄναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων·
„Ἕκτορος ὄρσωμεν κρατερὸν μένος ἱπποδάμοιο,
ἤν τινά που Δαναῶν προκαλέσσεται οἰόϑεν οἶος
ἀντίβιον μαχέσασϑαι ἐν αἰνῇ δηιοτῆτι·

---

21 ἒκ κατιδών] Baeumlein, ἐκ κατιδών Wolf, ἐκκατιδών codices; ἐκ κατιών coniecit Payne Knight. 24 δὴ αὖ] δ᾽ αὖ libri; v. Α 131. 30 μαχέσσοντ᾽] μαχήσοντ᾽ (μαχήσονται unus) libri.

VII

οἵ δέ κ' ἀγασσάμενοι χαλκοκνήμιδες Ἀχαιοὶ
οἷον ἐπόρσειαν, πολεμιζέμεν Ἕκτορι δίῳ."
  ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
τῶν δ' Ἕλενος Πριάμοιο φίλος παῖς σύνθετο θυμῷ
βουλήν, ἥ ῥα θεοῖσιν ἐφήνδανε μητιάουσιν·
στῆ δὲ παρ' Ἕκτορ' ἰὼν καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
  „Ἕκτορ, υἱὲ Πριάμοιο, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντε,
ἦ ῥά νύ μοί τι πίθοιο; κασίγνητος δέ τοί εἰμι.
ἄλλους μὲν κάθισον Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιούς,
αὐτὸς δὲ προκάλεσσαι Ἀχαιῶν ὅς τις ἄριστος
ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηιοτῆτι·
οὐ γάρ πώ τοι μοῖρα θανεῖν καὶ πότμον ἐπισπεῖν.
ὣς γὰρ ἐγὼν ὄπ' ἄκουσα θεῶν αἰειγενετάων."
  ὣς ἔφαθ', Ἕκτωρ δ' αὖτ' ἐχάρη μέγα μῦθον ἀκούσας·
καί ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν Τρώων ἀνέεργε φάλαγγας
μέσσου δουρὸς ἑλών, οἵ δ' ἱδρύνθησαν ἅπαντες·
κὰδ δ' Ἀγαμέμνων εἷσεν ἐυκνήμιδας Ἀχαιούς.
κὰδ δ' ἄρ' Ἀθηναίη τε καὶ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
ἑζέσθην ὄρνισιν ἐοικότες αἰγυπιοῖσιν
φηγῷ ἐφ' ὑψηλῇ πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο,
ἀνδράσι τερπόμενοι· τῶν δὲ στίχες ἥατο πυκναί,
ἀσπίσι καὶ κορύθεσσι καὶ ἔγχεσι πεφρικυῖαι.
οἵη δὲ ζεφύροιο ἐχεύατο πόντον ἔπι φρὶξ
ὀρνυμένοιο νέον, μελάνει δέ τε πόντος ὑπ' αὐτῆς,

---

42 *πολεμιζέμεν*] *πολεμίζειν* libri. 45 *μητιάουσιν*] *μητιόωσι(ν)* libri. 47 *υἱὲ*] *υἱὲ* libri; v. praef. Il. § 8. 53] damnabat Aristarchus. 56 *οἵ*] *τοὶ* alii. 61 *ἥατο*] *εἵατο* libri (*εἴατο* CD). 64 *πόντος*] *πόντον* pauci cum Aristarcho. *αὐτῆς*] libri plurimi et optimi, *αὐτοῦ* unus, *αὐτῇ* reliqui cum Aristarcho.

VII τοῖαι ἄρα στίχες ἤατ᾽ Ἀχαιῶν τε Τρώων τε
ἐν πεδίῳ. Ἕκτωρ δὲ μετ᾽ ἀμφοτέροισιν ἔειπεν·
„κέκλυτέ μευ, Τρῶες καὶ ἐυκνήμιδες Ἀχαιοί,
ὄφρ᾽ εἴπω, τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
ὅρκια μὲν Κρονίδης ὑψίζυγος οὐκ ἐτέλεσσεν,
ἀλλὰ κακὰ φρονέων τεκμαίρεται ἀμφοτέροισιν,
εἰς ὅ κεν ἢ ὑμεῖς Τροίην εὔπυργον ἕλητε,
ἢ αὐτοὶ παρὰ νηυσὶ δαμήετε ποντοπόροισιν.
ὑμῖν δ᾽ — ἒν γὰρ ἔασιν ἀριστῆες Παναχαιῶν·
τῶν νῦν ὅν τινα θυμὸς ἐμοὶ μαχέσασθαι ἀνώγει,
δεῦρ᾽ ἴτω ἐκ πάντων πρόμος ἔμμεναι Ἕκτορι δίῳ.
ὧδε δὲ μυθέομαι, Ζεὺς δ᾽ ἄμμ᾽ ἔπι μάρτυρος ἔστω·
εἰ μέν κεν ἐμὲ κεῖνος ἕλῃ ταναήκεϊ χαλκῷ,
τεύχεα συλήσας φερέτω κοίλας ἐπὶ νῆας,
σῶμα δὲ οἴκαδ᾽ ἐμὸν δόμεναι πάλιν, ὄφρα πυρός με
Τρῶες καὶ Τρώων ἄλοχοι λελάχωσι θανόντα·
εἰ δέ κ᾽ ἐγὼ τὸν ἕλω δώῃ δέ μοι εὖχος Ἀπόλλων,
τεύχεα συλήσας οἴσω προτὶ Ἴλιον ἱρὴν
καὶ κρεμάω προτὶ νηὸν Ἀπόλλωνος ἑκάτοιο,
τὸν δὲ νέκυν ἐπὶ νῆας ἐυσσέλμους ἀποδώσω,
ὄφρα ἑ ταρχύσωσι κάρη κομάοντες Ἀχαιοὶ
σῆμά τέ οἱ χεύωσιν ἐπὶ πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ.
καί ποτέ τις εἴπῃσι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων

---

65 ἤατ᾽] εἵατ᾽ libri (εἴατ᾽ CD). 72 δαμήετε] δαμείετε libri. 73 δ᾽ ἒν] δ᾽ ἐν nonnulli cum Aristarcho, μὲν ACD reliqui. 76 ἔπι μάρτυρος] ἐπι μάρτυρος A, et commendabat Heyne, ἐπιμάρτυρος ceteri libri; seiunctim scripserunt Bekker[2], Nauck. 83 κρεμάω] κρεμόω libri. 85 κομάοντες] κομόωντες libri.

νηὶ πολυκληῗδι πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον·
„ἀνδρὸς μὲν τόδε σῆμα πάλαι κατατεθνηῶτος,
ὅν ποτ᾽ ἀριστεύοντα κατέκτανε φαίδιμος Ἕκτωρ.‟
ὥς ποτέ τις ἐρέει· τὸ δ᾽ ἐμὸν κλέος οὔ ποτ᾽ ὀλεῖται.“
ὣς ἔφαθ᾽· οἳ δ᾽ ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·
αἴδεσθεν μὲν ἀνήνασθαι, δεῖσαν δ᾽ ὑποδέχθαι.
ὀψὲ δὲ δὴ Μενέλαος ἀνίστατο καὶ μετέειπεν
νείκει ὀνειδίζων, μέγα δὲ στεναχίζετο θυμῷ·
„ὤ μοι, ἀπειλητῆρες, Ἀχαιίδες, οὐκέτ᾽ Ἀχαιοί·
ἦ μὲν δὴ λώβη τάδε γ᾽ ἔσσεται αἰνόθεν αἰνῶς,
εἰ μή τις Δαναῶν νῦν Ἕκτορος ἀντίος εἶσιν.
ἀλλ᾽ ὑμεῖς μὲν πάντες ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε,
ἥμενοι αὖθι ἕκαστος ἀκήριοι, ἀκλεὲς αὔτως·
τῷδε δ᾽ ἐγὼν αὐτὸς θωρήξομαι· αὐτὰρ ὕπερθεν
νίκης πείρατ᾽ ἔχονται ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν.“
ὣς ἄρα φωνήσας κατεδύσετο τεύχεα καλά.
ἔνθα κέ τοι, Μενέλαε, φάνη βιότοιο τελευτὴ
Ἕκτορος ἐν παλάμῃσιν, ἐπεὶ πολὺ φέρτερος ἦεν,
εἰ μὴ ἀναΐξαντες ἕλον βασιλῆες Ἀχαιῶν·
αὐτός τ᾽ Ἀτρεΐδης εὐρὺ κρείων Ἀγαμέμνων
δεξιτερῆς ἕλε χειρὸς ἔπος τ᾽ ἔφατ᾽ ἔκ τ᾽ ὀνόμαζεν·
„ἀφραίνεις, Μενέλαε διοτρεφές, οὐδέ τί σε χρὴ
ταύτης ἀφροσύνης· ἀνὰ δὲ σχέο κηδόμενός περ
μηδ᾽ ἔθελ᾽ ἐξ ἔριδος σεῦ ἀμείνονι φωτὶ μάχεσθαι

---

88 *πολυκληῗδι*] *πολυκλήιδι* libri. 89 *κατατεθνηῶτος*] pauci cum Aristarcho, *κατατεθνειῶτος* ceteri in eis ACD. 100 **ἕκαστος*] *ἕκαστοι* libri; v. Jahrb. Philol. Paedag. 125 (1882) p. 243 et cf. *I* 88.

110 *ἀνὰ δὲ σχέο*] pauci in eis A cum Aristarcho (v. Ludwich AHT. I p. 274), *ἄνα δ᾽ ἔσχεο* duo libri, *ἀνὰ δ᾽ ἴσχεο* reliqui; cf. *E* 382.

VII Ἕκτορι Πριαμίδῃ, τόν τε στυγέουσι καὶ ἄλλοι.
καὶ δ' Ἀχιλεὺς τούτῳ γε μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ
ἔρριγ' ἀντιβολῆσαι, ὅ περ σέο πολλὸν ἀμείνων.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἵζευ ἰὼν μετὰ ἔθνος ἑταίρων,
τούτῳ δὲ πρόμον ἄλλον ἀναστήσουσιν Ἀχαιοί.
εἴ περ ἀδειής τ' ἐστὶ καὶ εἰ μόθου ἔστ' ἀκόρητος,
φημί μιν ἀσπασίως γόνυ καμψέμεν, αἴ κε φύγῃσιν
δηίου ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηιοτῆτος.“
ὣς εἰπὼν παρέπεισεν ἀδελφεόο φρένας ἥρως
αἴσιμα παρειπών, ὁ δ' ἐπείθετο· τοῦ μὲν ἔπειτα
γηθόσυνοι θεράποντες ἀπ' ὤμων τεύχε' ἕλοντο.
Νέστωρ δ' Ἀργείοισιν ἀνίστατο καὶ μετέειπεν·
„ὢ πόποι, ἦ μέγα πένθος Ἀχαιίδα γαῖαν ἱκάνει·
ἦ κε μέγ' οἰμώξειε γέρων ἱππηλάτα Πηλεύς,
ἐσθλὸς Μυρμιδόνων βουληφόρος ἠδ' ἀγορητής,
ὅς ποτέ μ' εἰρόμενος μέγ' ἐγήθεεν ᾧ ἐνὶ οἴκῳ,
πάντων Ἀργείων ἐρέων γενεήν τε τόκον τε.
τοὺς νῦν εἰ πτώσσοντας ὑφ' Ἕκτορι πάντας ἀκούσαι,
πολλά κεν ἀθανάτοισι φίλας ἀνὰ χεῖρας ἀείραι,
θυμὸν ἀπὸ μελέων δῦναι δόμον Ἄιδος εἴσω.
αἲ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
ἡβῷμ', ὡς ὅτ' ἐπ' ὠκυρόῳ Κελάδοντι μάχοντο
ἀγρόμενοι Πύλιοί τε καὶ Ἀρκάδες ἐγχεσίμωροι
Φειᾶς πὰρ τείχεσσιν, Ἰαρδάνου ἀμφὶ ῥέεθρα.
τοῖσι δ' Ἐρευθαλίων πρόμος ἵστατο ἰσόθεος φὼς
τεύχε' ἔχων ὤμοισιν Ἀρηιθόοιο ἄνακτος —
δίου Ἀρηιθόου, τὸν ἐπίκλησιν κορυνήτην

---

118 καμψέμεν] κάμψειν libri. 120 ἀδελφεόο] ἀδελφειοῦ libri.

ἄνδρες κίκλησκον καλλίζωνοί τε γυναῖκες,
οὕνεκ' ἄρ' οὐ τόξοισι μαχέσκετο δουρί τε μακρῷ,
ἀλλὰ σιδηρείῃ κορύνῃ ῥήγνυσκε φάλαγγας.
τὸν Λυκόοργος ἔπεφνε δόλῳ, οὔ τι κράτεΐ γε,
στεινωπῷ ἐν ὁδῷ, ὅθ' ἄρ' οὐ κορύνη οἱ ὄλεθρον
χραῖσμε σιδηρείη· πρὶν γὰρ Λυκόοργος ὑποφθὰς
δουρὶ μέσον περόνησεν, ὃ δ' ὕπτιος οὔδει ἐρείσθη·
τεύχεα δ' ἐξενάριξε, τά οἱ πόρε χάλκεος Ἄρης.
καὶ τὰ μὲν αὐτὸς ἔπειτα φόρει μετὰ μῶλον Ἄρηος·
αὐτὰρ ἐπεὶ Λυκόοργος ἐνὶ μεγάροισιν ἐγήρα,
δῶκε δ' Ἐρευθαλίωνι φίλῳ θεράποντι φορῆναι. —
τοῦ ὅ γε τεύχε' ἔχων προκαλίζετο πάντας ἀρίστους·
οἱ δὲ μάλ' ἐτρόμεον καὶ ἐδείδισαν, οὐδέ τις ἔτλη.
ἀλλ' ἐμὲ θυμὸς ἀνῆκε πολυτλήμων πολεμίζειν
θάρσεϊ ᾧ, γενεῇ δὲ νεώτατος ἔσκον ἁπάντων·
καὶ μαχόμην οἱ ἐγώ, δῶκεν δέ μοι εὖχος Ἀθήνη.
τὸν δὴ μήκιστον καὶ κάρτιστον κτάνον ἄνδρα·
πολλὸς γάρ τις ἔκειτο παρήορος ἔνθα καὶ ἔνθα.
εἴθ' ὣς ἡβάοιμι βίη τέ μοι ἔμπεδος εἴη·
τῷ κε τάχ' ἀντήσειε μάχης κορυθαίολος Ἕκτωρ.
ὑμέων δ' οἵ περ ἔασιν ἀριστῆες Παναχαιῶν,
οὐδ' οἳ προφρονέως μέμαθ' Ἕκτορος ἀντίον ἐλθεῖν.“
ὣς νείκεσσ' ὁ γέρων· οἱ δ' ἐννέα πάντες ἀνέσταν.
ὦρτο πολὺ πρῶτος μὲν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
τῷ δ' ἔπι Τυδεΐδης ὦρτο κρατερὸς Διομήδης,

---

153 *θάρσεϊ ᾧ*] *θάρσει ἐμῷ* Zenodotus. 157 *ἡβάοιμι*] *ἡβώοιμι* libri. *τέ μοι*] *δέ μοι* libri, correxit Nauck BPt. 30 p. 27; cf. *Λ* 670.

VII τοῖσι δ' ἔπ' Αἴαντες θοῦριν ἐπιειμένοι ἀλκήν,
τοῖσι δ' ἔπ' Ἰδομενεὺς καὶ ὀπάων Ἰδομενῆος
Μηριόνης, ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρεϊφόντῃ,
τοῖσι δ' ἔπ' Εὐρύπυλος Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός,
ἂν δὲ Θόας Ἀνδραιμονίδης καὶ δῖος Ὀδυσσεύς·
πάντες ἄρ' οἵ γ' ἔθελον πολεμιζέμεν Ἕκτορι δίῳ.
τοῖς δ' αὖτις μετέειπε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
„κλήρῳ νῦν πεπάλεσθε διαμπερές, ὅς κε λάχῃσιν·
οὗτος γὰρ δὴ ὀνήσει ἐυκνήμιδας Ἀχαιούς,
καὶ δ' αὐτὸς ὃν θυμὸν ὀνήσεται, αἴ κε φύγῃσιν
δηίου ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηιοτῆτος.“
ὣς ἔφαθ'· οἱ δὲ κλῆρον ἐσημήναντο ἕκαστος.
ἐν δ' ἔβαλον κυνέῃ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο.
λαοὶ δ' ἠρήσαντο, θεοῖσι δὲ χεῖρας ἀνέσχον·
ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·
„Ζεῦ πάτερ, ἢ Αἴαντα λαχεῖν ἢ Τυδέος υἱὸν
ἢ αὐτὸν βασιλῆα πολυχρύσοιο Μυκήνης.“
ὣς ἄρ' ἔφαν· πάλλεν δὲ Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
ἐκ δ' ἔθορε κλῆρος κυνέης, ὃν ἄρ' ἤθελον αὐτοί,
Αἴαντος. κῆρυξ δὲ φέρων ἀν' ὅμιλον ἁπάντῃ
δεῖξ' ἐνδέξια πᾶσιν ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν·
οἱ δ' οὐ γιγνώσκοντες ἀπηνήναντο ἕκαστος·
ἀλλ' ὅτε δὴ τὸν ἵκανε φέρων ἀν' ὅμιλον ἁπάντῃ,
ὅς μιν ἐπιγράψας κυνέῃ βάλε, φαίδιμος Αἴας,
ἦ τοι ὑπέσχεθε χεῖρ', ὁ δ' ἄρ' ἔμβαλεν ἄγχι παραστάς·
γνῶ δὲ κλήρου σῆμα ἰδών, γήθησε δὲ θυμῷ.

---

169 *πολεμιζέμεν*] *πολεμίζειν* libri. 171 *πεπάλεσθε*] *πεπάλασθε* pauci in eis A cum Aristarcho, *πεπάλαχθε* ceteri libri: correxit et hoc loco et ι 331 Doederlein (1863).

τὸν μὲν πὰρ πόδ' ἑὸν χαμάδις βάλε φώνησέν τε·
„ὦ φίλοι, ἦ τοι κλῆρος ἐμός, χαίρω δὲ καὶ αὐτὸς
θυμῷ, ἐπεὶ δοκέω νικησέμεν Ἕκτορα δῖον.
ἀλλ' ἄγετ', ὄφρ' ἂν ἐγὼ πολεμήια τεύχεα δύω
τόφρ' ὑμεῖς εὔχεσθε Διὶ Κρονίωνι ἄνακτι
σιγῇ ἐφ' ὑμείων, ἵνα μὴ Τρῶές γε πύθωνται,
ἠὲ καὶ ἀμφαδίην, ἐπεὶ οὔ τινα δείδιμεν ἔμπης·
οὐ γάρ τίς με βίῃ γε ἑκὼν ἀέκοντα δίηται
οὐδέ τι ἰδρείῃ, ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ νήιδά γ' οὕτως
ἔλπομαι ἐν Σαλαμῖνι γενέσθαι τε τραφέμεν τε.“
ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' εὔχοντο Διὶ Κρονίωνι ἄνακτι·
ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·
„Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε μέγιστε,
δὸς νίκην Αἴαντι καὶ ἀγλαὸν εὖχος ἀρέσθαι.
εἰ δὲ καὶ Ἕκτορά περ φιλέεις καὶ κήδεαι αὐτοῦ,
ἴσην ἀμφοτέροισι βίην καὶ κῦδος ὄπασσον.“
ὣς ἄρ' ἔφαν· Αἴας δὲ κορύσσετο νώροπι χαλκῷ.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα περὶ χροῒ ἕσσατο τεύχη,
σεύατ' ἔπειθ' οἷός τε πελώριος ἔρχεται Ἄρης,
ὅς τ' εἶσιν πόλεμόνδε μετ' ἀνέρας, οὕς τε Κρονίων
θυμοβόρου ἔριδος μένεϊ ξυνέηκε μάχεσθαι.
τοῖος ἄρ' Αἴας ὦρτο πελώριος, ἕρκος Ἀχαιῶν,
μειδιάων βλοσυροῖσι προσώπασι· νέρθε δὲ ποσσὶν
ἤιε μακρὰ βιβάς, κραδάων δολιχόσκιον ἔγχος.
τὸν δὲ καὶ Ἀργέιοι μὲν ἐγήθεον εἰσοράοντες,
Τρῶας δὲ τρόμος αἰνὸς ὑπήλυθε γυῖα ἕκαστον.

195—199] damnabant Zenodotus, Aristophanes, Aristarchus. 207 τεύχη] libri, τεύχεα supra scriptum in A. 212 μειδιάων] μειδιόων libri. 214 εἰσοράοντες] εἰσορόωντες libri.

VII *Ἕκτορί τ' αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι πάτασσεν·*
ἀλλ' οὔ πως ἔτι εἶχεν ὑποτρέσαι οὐδ' ἀναδῦναι
ἂψ λαῶν ἐς ὅμιλον, ἐπεὶ προκαλέσσατο χάρμῃ.
Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε φέρων σάκος ἠΰτε πύργον,
χάλκεον ἑπταβόειον, ὅ οἱ Τυχίος κάμε τεύχων,
σκυτοτόμων ὄχ' ἄριστος, Ὕλῃ ἔνι οἰκία ναίων·
ὅς οἱ ἐποίησεν σάκος αἰόλον ἑπταβόειον
ταύρων ζατρεφέων, ἔπι δ' ὄγδοον ἤλασε χαλκόν.
τὸ πρόσθε στέρνοιο φέρων Τελαμώνιος Αἴας
στῆ ῥα μάλ' Ἕκτορος ἐγγύς, ἀπειλήσας δὲ προσηύδα·
„Ἕκτορ, νῦν μὲν δὴ σάφα εἴσεαι οἰόθεν οἶος,
οἷοι καὶ Δαναοῖσιν ἀριστῆες μετέασιν
καὶ μετ' Ἀχιλλῆα ῥηξήνορα θυμολέοντα.
ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσι ποντοπόροισιν
κεῖτ' ἀπομηνίσας Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν·
ἡμεῖς δ' εἰμὲν τοῖοι οἳ ἂν σέθεν ἀντιάσαιμεν
καὶ πολέες. ἀλλ' ἄρχε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο.“
τὸν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαιόλος Ἕκτωρ·
„Αἶαν διογενὲς Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
μή τί μευ ἠΰτε παιδὸς ἀφαυροῦ πειρήτιζε
ἠὲ γυναικός, ἣ οὐκ οἶδεν πολεμήια ἔργα.
αὐτὰρ ἐγὼν εὖ οἶδα μάχας τ' ἀνδροκτασίας τε·
οἶδ' ἐπὶ δεξιά, οἶδ' ἐπ' ἀριστερὰ νωμῆσαι βῶν
ἀζαλέην, τό μοι ἔστι ταλαύρινον πολεμίζειν·
οἶδα δ' ἐπαΐξαι μόθον ἵππων ὠκειάων,
οἶδα δ' ἐνὶ σταδίῃ δηίῳ μέλπεσθαι Ἄρηι.

---

224 *πρόσθε*] nonnulli in eis AD, *πρόσθεν* C et reliqui: cf. *M* 446.
238 *βῶν*] libri fere omnes cum Aristarcho, *βοῦν* unus cum Aristophane.

ἀλλ' οὐ γάρ σ' ἐθέλω βαλέειν τοιοῦτον ἐόντα
λάθρῃ ὀπιπεύσας, ἀλλ' ἀμφαδόν, αἴ κε τύχωμι."
ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος
καὶ βάλεν Αἴαντος δεινὸν σάκος ἑπταβόειον
ἀκρότατον κατὰ χαλκόν, ὃς ὄγδοος ἦεν ἐπ' αὐτῷ·
ἓξ δὲ διὰ πτύχας ἦλθε δαΐζων χαλκὸς ἀτειρής,
ἐν τῇ δ' ἑβδομάτῃ ῥινῷ σχέτο. δεύτερος αὖτε
Αἴας διογενὴς προΐει δολιχόσκιον ἔγχος
καὶ βάλε Πριαμίδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐίσην.
διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄβριμον ἔγχος
καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο·
ἀντικρὺ δὲ παραὶ λαπάρην διάμησε χιτῶνα
ἔγχος· ὃ δ' ἐκλίνθη καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
τὼ δ' ἐκσπασσαμένω δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἅμ' ἄμφω
σύν ῥ' ἔπεσον, λείουσιν ἐοικότες ὠμοφάγοισιν
ἢ συσὶ κάπροισιν, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν.
Πριαμίδης μὲν ἔπειτα μέσον σάκος οὔτασε δουρί·
οὐ δ' ἔρρηξεν χαλκός, ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμή.
Αἴας δ' ἀσπίδα νύξεν ἐπάλμενος· ἣ δὲ διαπρὸ
ἤλυθεν ἐγχείη, στυφέλιξε δέ μιν μεμαῶτα·
τμήδην δ' αὐχέν' ἐπῆλθε, μέλαν δ' ἀνεκήκιεν αἷμα.
ἀλλ' οὐδ' ὣς ἀπέληγε μάχης κορυθαίολος Ἕκτωρ,
ἀλλ' ἀναχασσάμενος λίθον εἵλετο χειρὶ παχείῃ
κείμενον ἐν πεδίῳ μέλανα, τρηχύν τε μέγαν τε·
τῷ βάλεν Αἴαντος δεινὸν σάκος ἑπταβόειον
μέσσον ἐπομφάλιον· περιήχησεν δ' ἄρα χαλκός.
δεύτερος αὖτ' Αἴας πολὺ μείζονα λᾶαν ἀείρας

---

243 τύχωμι] pauci in eis A, τύχοιμι ceteri. 259 οὐ δ'] οὐδ' libri.

VII ἧκ' ἐπιδινήσας, ἐπέρεισε δὲ ἶν' ἀπέλεθρον·
εἴσω δ' ἀσπίδ' ἔαξε βαλὼν μυλοειδέι πέτρῳ,
βλάψε δέ οἱ φίλα γούναθ', ὁ δ' ὕπτιος ἐξετανύσθη
ἀσπίδ' ἐνιχριμφθείς· τὸν δ' αἶψ' ὤρθωσεν Ἀπόλλων.
καί νύ κε δὴ ξιφέεσσ' αὐτοσχεδὸν οὐτάζοντο,
εἰ μὴ κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν,
ἦλθον, ὁ μὲν Τρώων ὁ δ' Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Ταλθύβιός τε καὶ Ἰδαῖος, πεπνυμένω ἄμφω.
μέσσῳ δ' ἀμφοτέρων σκῆπτρα σχέθον, εἶπέ τε μῦθον
κῆρυξ Ἰδαῖος πεπνυμένα μήδεα εἰδώς·
„μηκέτι, παῖδε φίλω, πολεμίζετε μηδὲ μάχεσθον·
ἀμφοτέρω γὰρ σφῶι φιλεῖ νεφεληγερέτα Ζεύς,
ἄμφω δ' αἰχμητά· τό γε δὴ καὶ ἴδμεν ἅπαντες.
νὺξ δ' ἤδη τελέθει· αγαθὸν καὶ νυκτὶ πιθέσθαι.“
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Τελαμώνιος Αἴας·
„Ἰδαῖ', Ἕκτορα ταῦτα κελεύετε μυθήσασθαι·
αὐτὸς γὰρ χάρμῃ προκαλέσσατο πάντας ἀρίστους.
ἀρχέτω· αὐτὰρ ἐγὼ μάλα πείσομαι ᾗ περ ἂν οὗτος.“
τὸν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
„Αἶαν, ἐπεί τοι δῶκε θεὸς μέγεθός τε βίην τε
καὶ πινυτήν, πέρι δ' ἔγχει Ἀχαιῶν φέρτατός ἐσσι,
νῦν μὲν παυσώμεσθα μάχης καὶ δηιοτῆτος
σήμερον· ὕστερον αὖτε μαχεσσόμεθ', εἰς ὅ κε δαίμων
ἄμμε διακρίνῃ, δώῃ δ' ἑτέροισί γε νίκην.
νὺξ δ' ἤδη τελέθει· ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πιθέσθαι.

---

272 *ἀσπίδ' ἐνιχριμφθείς*] unus codex cum Aristarcho, *ἀσπίδι ἐγχριμφθείς* ceteri; cf. Γ 349. Aliter atque ego iudicant La Roche HU. 127 et Hartel HSt. I² 58. 291 *μαχεσσόμεθ'*] *μαχησόμεθ'* libri.

ὣς σύ τ' ἐυφρήνῃς πάντας παρὰ νηυσὶν Ἀχαιοὺς
σούς τε μάλιστα ἔτας καὶ ἑταίρους, οἵ τοι ἔασιν·
αὐτὰρ ἐγὼ κατὰ ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἄνακτος
Τρῶας ἐυφρανέω καὶ Τρῳάδας ἑλκεσιπέπλους,
αἵ τέ μοι εὐχόμεναι θεῖον δύσονται ἀγῶνα.
δῶρα δ' ἄγ' ἀλλήλοισι περικλυτὰ δώομεν ἄμφω,
ὄφρα τις ὧδ' εἴπῃσιν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε·
‚ἠμὲν ἐμαρνάσθην ἔριδος πέρι θυμοβόροιο,
ἠδ' αὖτ' ἐν φιλότητι διέτμαγεν ἀρθμήσαντε.'“
  ὣς ἄρα φωνήσας δῶκε ξίφος ἀργυρόηλον
σὺν κολεῷ τε φέρων καὶ ἐυτμήτῳ τελαμῶνι·
Αἴας δὲ ζωστῆρα δίδου φοίνικι φαεινόν.
τὼ δὲ διακρινθέντε ὃ μὲν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν
ἤι', ὃ δ' ἐς Τρώων ὅμαδον κίε. τοὶ δ' ἐχάρησαν,
ὡς εἶδον ζωόν τε καὶ ἀρτεμέα προσιόντα
Αἴαντος προφυγόντα μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους,
καί ῥ' ἦγον προτὶ ἄστυ ἀελπτεῦντες σόον εἶναι·
Αἴαντ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἐυκνήμιδες Ἀχαιοὶ
εἰς Ἀγαμέμνονα δῖον ἄγον κεχαρηότα νίκῃ.
  οἳ δ' ὅτε δὴ κλισίῃσιν ἐν Ἀτρεΐδαο γένοντο,
τοῖσι δὲ βοῦν ἱέρευσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
ἄρσενα πενταέτηρον ὑπερμενέι Κρονίωνι.
τὸν δέρον ἀμφί θ' ἕπον καί μιν διέχευαν ἅπαντα,
μίστυλλόν τ' ἄρ' ἐπισταμένως πεῖράν τ' ὀβελοῖσιν
ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου τετύκοντό τε δαῖτα,
δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐίσης·

---

310 *ἀελπτεῦντες*] *ἀελπτέοντες* libri fere omnes, *ἀέλποντες* unus, *ἀελπέοντες* Hesychius.

VII νώτοισιν δ' Αἴαντα διηνεκέεσσι γέραιρεν
ἥρως Ἀτρεΐδης εὐρὺ κρείων Ἀγαμέμνων.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
τοῖς ὁ γέρων πάμπρωτος ὑφαινέμεν ἤρχετο μῆτιν
Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνετο βουλή·
ὅ σφιν ἐῢ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
„Ἀτρεΐδη τε καὶ ἄλλοι ἀριστῆες Παναχαιῶν·
πολλοὶ γὰρ τεθνᾶσι κάρη κομάοντες Ἀχαιοί,
τῶν νῦν αἷμα κελαινὸν ἐΰρροον ἀμφὶ Σκάμανδρον
ἐσκέδασ' ὀξὺς Ἄρης, ψυχαὶ δ' Ἄιδόσδε κατῆλθον.
τῷ σε χρὴ πόλεμον μὲν ἅμ' ἠόι παῦσαι Ἀχαιῶν,
αὐτοὶ δ' ἀγρόμενοι κυκλήσομεν ἐνθάδε νεκροὺς
βουσὶ καὶ ἡμιόνοισιν· ἀτὰρ κατακήομεν αὐτοὺς
τυτθὸν ἀποπρὸ νεῶν, ὥς κ' ὀστέα παισὶν ἕκαστος
οἴκαδ' ἄγῃ, ὅτ' ἂν αὖτε νεώμεθα πατρίδα γαῖαν.
τύμβον δ' ἀμφὶ πυρὴν ἕνα χεύομεν ἐξαγαγόντες
ἄκριτον ἐκ πεδίου· ποτὶ δ' αὐτὸν δείμομεν ὦκα
πύργους ὑψηλούς, εἶλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν·
ἐν δ' αὐτοῖσι πύλας ποιήσομεν εὖ ἀραρυίας,
ὄφρα δι' αὐτάων ἱππηλασίη ὁδὸς ἤῃ.
ἔκτοσθεν δὲ βαθεῖαν ὀρύξομεν ἐγγύθι τάφρον,
ἥ χ' ἵππους καὶ λαὸν ἐρυκάκοι ἀμφὶς ἐοῦσα,
μή ποτ' ἐπιβρίσῃ πόλεμος Τρώων ἀγερώχων."
ὣς ἔφαθ'· οἳ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνησαν βασιλῆες.
Τρώων αὖτ' ἀγορὴ γένετ' Ἰλίου ἐν πόλει ἄκρῃ

---

324 ὑφαινέμεν] ὑφαίνειν libri. 328 κομάοντες] κομόωντες libri. 331 ἠόι] ἠοῖ libri. 333 κατακήομεν] κατακείομεν plerique. 340 ἤῃ] εἴη libri, correxit G. Hermann; v. praef. II. § 9, I A, 2.

δεινὴ τετρηχυῖα, παρὰ Πριάμοιο θύρῃσιν. VII
τοῖσιν δ' Ἀντήνωρ πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν·
„κέκλυτέ μευ, Τρῶες καὶ Δάρδανοι ἠδ' ἐπίκουροι,
ὄφρ' εἴπω, τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
δεῦτ' ἄγετ', Ἀργείην Ἑλένην καὶ κτήμαθ' ἅμ' αὐτῇ
δώομεν Ἀτρείδῃσιν ἄγειν. νῦν δ' ὅρκια πιστὰ
ψευσάμενοι μαχόμεσθα· τῷ οὔ νύ τι κέρδιον ἡμῖν
[ἔλπομαι ἐκτελέεσθαι, ἵνα μὴ ῥέξομεν ὧδε].“
ἦ τοι ὅ γ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
δῖος Ἀλέξανδρος Ἑλένης πόσις ἠυκόμοιο,
ὅς μιν ἀμειβόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„Ἀντῆνορ, σὺ μὲν οὐκέτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις·
οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τοῦδε νοῆσαι.
εἰ δ' ἐτεὸν δὴ τοῦτον ἀπὸ σπουδῆς ἀγορεύεις,
ἐξ ἄρα δή τοι ἔπειτα θεοὶ φρένας ὤλεσαν αὐτοί·
αὐτὰρ ἐγὼ Τρώεσσι μεθ' ἱπποδάμοις ἀγορεύσω.
ἀντικρὺ δ' ἀπόφημι· γυναῖκα μὲν οὐκ ἀποδώσω,
κτήματα δ' ὅσσ' ἀγόμην ἐξ Ἄργεος ἡμέτερον δῶ
πάντ' ἐθέλω δόμεναι καὶ ἔτ' οἴκοθεν ἄλλ' ἐπιθεῖναι.“
ἦ τοι ὅ γ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
Δαρδανίδης Πρίαμος θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος,
ὅ σφιν ἐὺ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
„κέκλυτέ μευ, Τρῶες καὶ Δάρδανοι ἠδ' ἐπίκουροι,
ὄφρ' εἴπω, τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
νῦν μὲν δόρπον ἕλεσθε κατὰ πτόλιν ὡς τὸ πάρος περ
καὶ φυλακῆς μνήσασθε καὶ ἐγρήγορθε ἕκαστος·
ἠῶθεν δ' Ἰδαῖος ἴτω κοίλας ἐπὶ νῆας

353] damnavit Aristarchus.

εἰπέμεν Ἀτρεΐδῃς Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ
μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρεν.
καὶ δὲ τόδ' εἰπέμεναι πυκινὸν ἔπος, αἴ κ' ἐθέλωσιν
παύσασθαι πολέμοιο δυσηχέος, εἰς ὅ κε νεκροὺς
κήομεν· ὕστερον αὖτε μαχεσσόμεθ', εἰς ὅ κε δαίμων
ἄμμε διακρίνῃ, δώῃ δ' ἑτέροισί γε νίκην."
ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοντο.
[δόρπον ἔπειθ' εἵλοντο κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσιν.]
ἠῶθεν δ' Ἰδαῖος ἔβη κοίλας ἐπὶ νῆας.
τοὺς δ' εὗρ' εἰν ἀγορῇ Δαναούς, θεράποντας Ἄρηος,
νηὶ παρὰ πρυμνῇ Ἀγαμέμνονος· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν
στὰς ἐν μέσσοισιν μετεφώνεεν ἠπύτα κῆρυξ·
„Ἀτρεΐδη τε καὶ ἄλλοι ἀριστῆες Παναχαιῶν,
ἠνώγει Πρίαμός τε καὶ ἄλλοι Τρῶες ἀγαυοὶ
εἰπεῖν, αἴ κέ περ ὔμμι φίλον καὶ ἡδὺ γένοιτο,
μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρεν.
κτήματα μέν, ὅσ' Ἀλέξανδρος κοίλῃς ἐνὶ νηυσὶν
ἠγάγετο Τροίηνδ' — ὡς πρὶν ὤφελλ' ἀπολέσθαι —,
πάντ' ἐθέλει δόμεναι καὶ ἔτ' οἴκοθεν ἄλλ' ἐπιθεῖναι·
κουριδίην δ' ἄλοχον Μενελάου κυδαλίμοιο
οὔ φησιν δώσειν· ἦ μὴν Τρῶές γε κέλονται.
καὶ δὲ τόδ' ἠνώγευν εἰπεῖν ἔπος, αἴ κ' ἐθέλητε
παύσασθαι πολέμοιο δυσηχέος, εἰς ὅ κε νεκροὺς

---

377 κήομεν] κείομεν plerique. μαχεσσόμεθ'] pauci, μαχησόμεθ' plures et meliores. 380] omittunt tres in eis A: cf. Λ 730. Σ 298. 394 ἠνώγευν] ἠνώγεον plerique in eis ACD. ἠνώγην unus, ἠνώγειν reliqui: ἠνώγει Bekker[2] et Nauck. Cf. γεγώνευν ι 47. μ 370, ἐγεγώνευν ρ 161.

κήομεν· ὕστερον αὖτε μαχεσσόμεθ᾽, εἰς ὅ κε δαίμων
ἄμμε διακρίνῃ, δώῃ δ᾽ ἑτέροισί γε νίκην.“
  ὣς ἔφαθ᾽· οἱ δ᾽ ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
  „μήτ᾽ ἄρ τις νῦν κτήματ᾽ Ἀλεξάνδροιο δεχέσθω
μήθ᾽ Ἑλένην· γνωτὸν δέ, καὶ ὃς μάλα νήπιός ἐστιν,
ὡς ἤδη Τρώεσσιν ὀλέθρου πείρατ᾽ ἐφῆπται.“
  ὣς ἔφαθ᾽· οἱ δ᾽ ἄρα πάντες ἐπίαχον υἷες Ἀχαιῶν
μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
καὶ τότ᾽ ἄρ᾽ Ἰδαῖον προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
  „Ἰδαῖ᾽, ἦ τοι μῦθον Ἀχαιῶν αὐτὸς ἀκούεις,
ὥς τοι ὑποκρίνονται· ἐμοὶ δ᾽ ἐπιανδάνει οὕτως.
ἀμφὶ δὲ νεκροῖσιν — κατακαιέμεν οὔ τι μεγαίρω·
οὐ γάρ τις φειδὼ νεκύων κατατεθνηώτων
γίγνετ᾽, ἐπεί κε θάνωσι, πυρὸς μειλισσέμεν ὦκα.
ὅρκια δὲ Ζεὺς ἴστω, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης.“
  ὣς εἰπὼν τὸ σκῆπτρον ἀνέσχεθε πᾶσι θεοῖσιν·
ἄψορρον δ᾽ Ἰδαῖος ἔβη προτὶ Ἴλιον ἱρήν.
οἱ δ᾽ ἕατ᾽ εἰν ἀγορῇ Τρῶες καὶ Δαρδανίωνες
πάντες ὁμηγερέες, ποτιδέγμενοι, ὁππότ᾽ ἄρ᾽ ἔλθοι
Ἰδαῖος· ὁ δ᾽ ἄρ᾽ ἦλθε καὶ ἀγγελίην ἀπέειπεν
στὰς ἐν μέσσοισιν. τοὶ δ᾽ ὡπλίζοντο μάλ᾽ ὦκα,
ἀμφότερον, νέκυάς τ᾽ ἀγέμεν, ἕτεροι δὲ μεθ᾽ ὕλην.
Ἀργέιοι δ᾽ ἑτέρωθεν ἐυσσέλμων ἀπὸ νηῶν
ὀτρύνοντο νέκυς τ᾽ ἀγέμεν, ἕτεροι δὲ μεθ᾽ ὕλην.

---

396 *κήομεν*] *κείομεν* plerique. *μαχεσσόμεθ᾽*] duo libri, *μαχησόμεθ᾽* ceteri. 409 *κατατεθνηώτων*] nonnulli, *κατατεθνειώτων* alii in eis ACD. 420 *ὀτρύνοντο νέκυς*] Aristarchus, *ὤτρυνον* (*ὄτρυνον* duo) *νέκυας* libri.

VII ἠέλιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας,
ἐξ ἀκαλαρρείταο βαθυρρόου Ὠκεανοῖο
οὐρανὸν εἲς ἀνιών· οἱ δ' ἤντεον ἀλλήλοισιν.
ἔνθα διαγνῶναι χαλεπῶς ἦν ἄνδρα ἕκαστον·
ἀλλ' ὕδατι νίζοντες ἄπο βρότον αἱματόεντα,
δάκρυα θερμὰ χέοντες, ἀμαξάων ἐπάειραν.
οὐ δ' εἴα κλαίειν Πρίαμος μέγας· οἱ δὲ σιωπῇ
νεκροὺς πυρκαϊῆς ἐπενήεον ἀχνύμενοι κῆρ,
ἐν δὲ πυρὶ πρήσαντες ἔβαν προτὶ Ἴλιον ἱρήν.
ὣς δ' αὔτως ἑτέρωθεν ἐυκνήμιδες Ἀχαιοὶ
νεκροὺς πυρκαϊῆς ἐπενήεον ἀχνύμενοι κῆρ,
ἐν δὲ πυρὶ πρήσαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας.
ἦμος δ' οὔτ' ἄρ πω ἠώς, ἔτι δ' ἀμφιλύκη νύξ,
τῆμος ἄρ' ἀμφὶ πυρὴν κριτὸς ἤγρετο λαὸς Ἀχαιῶν·
τύμβον δ' ἀμφ' αὐτὴν ἕνα ποίεον ἐξαγαγόντες
ἄκριτον ἐκ πεδίου, ποτὶ δ' αὐτὸν τεῖχος ἔδειμαν
πύργους θ' ὑψηλούς, εἶλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν.
ἐν δ' αὐτοῖσι πύλας ἐνεποίεον εὖ ἀραρυίας,
ὄφρα δι' αὐτάων ἱππηλασίη ὁδὸς εἴη·
ἔκτοσθεν δὲ βαθεῖαν ἐπ' αὐτῷ τάφρον ὄρυξαν
εὐρεῖαν μεγάλην, ἐν δὲ σκόλοπας κατέπηξαν.
ὣς οἱ μὲν πονέοντο κάρη κομάοντες Ἀχαιοί·
οἱ δὲ θεοὶ πὰρ Ζηνὶ καθήμενοι ἀστεροπητῇ
θηεῦντο μέγα ἔργον Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.

---

423 εἲς ἀνιών] εἰς ἀνιὼν A, εἰσανιὼν ceteri. 427 οὐ δ'] οὐδ' libri. 428 ἐπενήεον] ἐπενήνεον libri, ἐπινήνεον adscriptum in A; correxit Bekker². Cf. α 147. 431 ἐπενήεον] ἐπενήνεον libri. 434 ἤγρετο] ἔγρετο libri, correxit Duentzer; cf. Ω 789. Ψ 287. 442 κομάοντες] κομόωντες libri.

τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Ποσειδάων ἐνοσίχθων· VII
„Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τις ἔστι βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν,
ὅς τις ἔτ' ἀθανάτοισι νόον καὶ μῆτιν ἐνίψει;
οὐχ ὁράεις, ὅτι δὴ αὖτε κάρη κομάοντες Ἀχαιοὶ
τεῖχος ἐτειχίσσαντο νεῶν ὕπερ, ἀμφὶ δὲ τάφρον
ἤλασαν, οὐ δὲ θεοῖσι δόσαν κλειτὰς ἑκατόμβας;
τοῦ δ' ἦ τοι κλέος ἔσται, ὅσον τ' ἐπικίδναται ἠώς·
τοῦ δ' ἐπιλήσονται, τὸ ἐγὼ καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων
ἥρωι Λαομέδοντι πολίσσαμεν ἀθλήσαντε.“
τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
„ὢ πόποι, ἐννοσίγαι' εὐρυσθενές, οἷον ἔειπες.
ἄλλος κέν τις τοῦτο θεῶν δείσειε νόημα,
ὃς σέο πολλὸν ἀφαυρότερος χεῖράς τε μένος τε·
σὸν δ' ἦ τοι κλέος ἔσται, ὅσον τ' ἐπικίδναται ἠώς.
ἄγρει μάν, ὅτ' ἂν αὖτε κάρη κομάοντες Ἀχαιοὶ
οἴχωνται σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
τεῖχος ἀναρρήξας τὸ μὲν εἰς ἅλα πᾶν καταχεῦαι,
αὖτις δ' ἠιόνα μεγάλην ψαμάθοισι καλύψαι,
ὥς κέν τοι μέγα τεῖχος ἀμαλδύνηται Ἀχαιῶν.“
ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
δύσετο δ' ἠέλιος, τετέλεστο δὲ ἔργον Ἀχαιῶν·
βουφόνεον δὲ κατὰ κλισίας καὶ δόρπον ἕλοντο.
νῆες δ' ἐκ Λήμνοιο παρέστασαν οἶνον ἄγουσαι
πολλαί, τὰς προέηκεν Ἰησονίδης Εὔνηος,

---

448 *ὁράεις*] *ὁράᾳς* libri. *δὴ αὖτε*] *δ' αὖτε* libri; v. *Α* 131. 450 *οὐ δὲ*] *οὐδὲ* libri. 452 *τὸ ἐγὼ*] pauci cum Aristarcho, *τό τ' ἐγὼ* vel *ὅτ' ἐγὼ* plerique. 453 *ἥρωι*] libri (*ἥρωϊ* non pauci), *ἥρῳ* Aristarchus et Eustathius; cf. *Θ* 483. *ἀθλήσαντε*] libri meliores, *ἀθλήσαντες* alii. 459 *κομάοντες*] *κομόωντες* libri.

VII *τόν ῥ' ἔτεχ' Ὑψιπύλη ὑπ' Ἰήσονι ποιμένι λαῶν.*
χωρὶς δ' Ἀτρεΐδῃς Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ
δῶκεν Ἰησονίδης ἀγέμεν μέθυ, χίλια μέτρα.
ἔνθεν ἄρ' οἰνίζοντο κάρη κομάοντες Ἀχαιοί,
ἄλλοι μὲν χαλκῷ, ἄλλοι δ' αἴθωνι σιδήρῳ,
ἄλλοι δὲ ῥινοῖς, ἄλλοι δ' αὐτῇσι βόεσσιν,
ἄλλοι δ' ἀνδραπόδεσσι· τίθεντο δὲ δαῖτα θάλειαν.
παννύχιοι μὲν ἔπειτα κάρη κομάοντες Ἀχαιοὶ
δαίνυντο, Τρῶες δὲ κατὰ πτόλιν ἠδ' ἐπίκουροι·
παννύχιος δέ σφιν κακὰ μήδετο μητίετα Ζεὺς
σμερδαλέα κτυπέων. τοὺς δὲ χλωρὸν δέος ᾕρει·
οἶνον δ' ἐκ δεπάων χαμάδις χέον, οὐδέ τις ἔτλη
πρὶν πιέειν, πρὶν λεῖψαι ὑπερμενέι Κρονίωνι.
κοιμήσαντ' ἄρ' ἔπειτα καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.

ΙΛΙΑΔΟΣ Θ.

ΚΟΛΟΣ ΜΑΧΗ.

VIII *Ἠὼς μὲν κροκόπεπλος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἶαν·*
Ζεὺς δὲ θεῶν ἀγορὴν ποιήσατο τερπικέραυνος
ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο.
αὐτὸς δέ σφ' ἀγόρευε, θεοὶ δ' ὑπὸ πάντες ἄκουον·
„κέκλυτέ μευ, πάντες τε θεοὶ πᾶσαί τε θέαιναι,
ὄφρ' εἴπω, τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
μήτε τις οὖν θήλεια θεὸς τό γε μήτε τις ἄρσην
πειράτω διακέρσαι ἐμὸν ἔπος, ἀλλ' ἅμα πάντες

472. 476 *κομάοντες*] *κομόωντες* libri.

αἰνεῖτ᾽, ὄφρα τάχιστα τελευτήσω τάδε ἔργα.
ὃν δ᾽ ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε θεῶν ἐθέλοντα νοήσω
ἐλθόντ᾽ ἢ Τρώεσσιν ἀρηγέμεν ἢ Δαναοῖσιν,
πληγεὶς οὐ κατὰ κόσμον ἐλεύσεται Οὔλυμπόνδε·
ἤ μιν ἑλὼν ῥίψω ἐς Τάρταρον ἠερόεντα
τῆλε μάλ᾽, ἧχι βάθιστον ὑπὸ χθονός ἐστι βέρεθρον,
ἔνθα σιδήρειαί τε πύλαι καὶ χάλκεος οὐδός,
τόσσον ἔνερθ᾽ Ἀίδεω, ὅσον οὐρανός ἐστ᾽ ἀπὸ γαίης·
γνώσετ᾽ ἔπειθ᾽, ὅσον εἰμὶ θεῶν κάρτιστος ἁπάντων.
εἰ δ᾽ ἄγε πειρήσασθε, θεοί, ἵνα εἴδετε πάντες·
σειρὴν χρυσείην ἐξ οὐρανόθεν κρεμάσαντες
πάντες τ᾽ ἐξάπτεσθε θεοὶ πᾶσαί τε θέαιναι·
ἀλλ᾽ οὐκ ἂν ἐρύσαιτ᾽ ἐξ οὐρανόθεν πεδίονδε
Ζῆν᾽ ὕπατον μήστωρ᾽, οὐδ᾽ εἰ μάλα πολλὰ κάμοιτε.
ἀλλ᾽ ὅτε δὴ καὶ ἐγὼ πρόφρων ἐθέλοιμι ἐρύσσαι,
αὐτῇ κεν γαίῃ ἐρύσαιμ᾽ αὐτῇ τε θαλάσσῃ.
σειρὴν μέν κεν ἔπειτα περὶ ῥίον Οὐλύμποιο
δησαίμην, τὰ δέ κ᾽ αὖτε μετήορα πάντα γένοιτο.
τόσσον ἐγὼ περί τ᾽ εἰμὶ θεῶν περί τ᾽ εἴμ᾽ ἀνθρώπων.“
ὣς ἔφαθ᾽· οἳ δ᾽ ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ
μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶς ἀγόρευσεν.
ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
„ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν, ὅ τοι σθένος οὐκ ἐπιεικτόν·
ἀλλ᾽ ἔμπης Δαναῶν ὀλοφυρόμεθ᾽ αἰχμητάων,

---

20 πάντες τ᾽] C, πάντες δ᾽ ceteri; illud ex coniectura collato 5 scripserat Bekker[2]. 23 ἐθέλοιμι] libri, ἐθέλωμι Aristarchus, cui adversatur G. Hermann Opusc. IV p. 172.

VIII οἵ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὄλωνται.
ἀλλ' ἦ τοι πολέμου μὲν ἀφεξόμεθ', ὡς σὺ κελεύεις·
βουλὴν δ' Ἀργείοις ὑποθησόμεθ', ἥ τις ὀνήσει,
ὡς μὴ πάντες ὄλωνται ὀδυσσαμένοιο τεοῖο."
τὴν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
„θάρσει, Τριτογένεια, φίλον τέκος· οὔ νύ τι θυμῷ
πρόφρονι μυθέομαι, ἐθέλω δέ τοι ἤπιος εἶναι."
ὣς εἰπὼν ὑπ' ὄχεσφι τιτύσκετο χαλκόποδ' ἵππω
ὠκυπέτα, χρυσῇσιν ἐθείρῃσιν κομάοντε·
χρυσὸν δ' αὐτὸς ἔδυνε περὶ χροΐ, γέντο δ' ἱμάσθλην
χρυσείην εὔτυκτον, ἑοῦ δ' ἐπεβήσετο δίφρου.
μάστιξεν δ' ἐλάειν· τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην
μεσσηγὺς γαίης τε καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος.
Ἴδην δ' ἵκανεν πολυπίδακα, μητέρα θηρῶν,
Γάργαρον· ἔνθα δέ οἱ τέμενος βωμός τε θυήεις.
ἔνθ' ἵππους ἔστησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
λύσας ἐξ ὀχέων, κατὰ δ' ἠέρα πουλὺν ἔχευεν·
αὐτὸς δ' ἐν κορυφῇσι καθέζετο κύδεϊ γαίων,
εἰσοράων Τρώων τε πόλιν καὶ νῆας Ἀχαιῶν.
οἳ δ' ἄρα δεῖπνον ἕλοντο κάρη κομάοντες Ἀχαιοὶ
ῥίμφα κατὰ κλισίας, ἀπὸ δ' αὐτοῦ θωρήσσοντο.
Τρῶες δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἀνὰ πτόλιν ὡπλίζοντο
παυρότεροι· μέμασαν δὲ καὶ ὣς ὑσμῖνι μάχεσθαι
χρειοῖ ἀναγκαίῃ, πρό τε παίδων καὶ πρὸ γυναικῶν.

---

35 ὡς σὺ] pauci in eis A cum Aristarcho, ἧ σὺ C, εἰ σὺ D et reliqui: cf. Θ 466. 42 χρυσῇσιν] χρυσείῃσιν D et Eustathius, χρυσέῃσιν reliqui libri. κομάοντε] κομόωντε libri (κομόωνται, κομόωντας singuli). 45 ἐλάειν] ἐλάαν (ἐλάᾳν unus) libri. ἀέκοντε] ἄκοντε libri. 52 εἰσοράων] εἰσορόων libri. 53 κομάοντες] κομόωντες libri.

πᾶσαι δ' ὠΐγνυντο πύλαι, ἐκ δ' ἔσσυτο λαός,
πεζοί θ' ἱππῆές τε· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
οἳ δ' ὅτε δή ῥ' ἐς χῶρον ἕνα ξυνιόντες ἵκοντο,
σύν ῥ' ἔβαλον ῥινούς, σὺν δ' ἔγχεα καὶ μένε' ἀνδρῶν
χαλκεοθωρήκων· ἀτὰρ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι
ἔπληντ' ἀλλήλῃσι, πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
ἔνθα δ' ἅμ' οἰμωγή τε καὶ εὐχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν
ὀλλύντων τε καὶ ὀλλυμένων, ῥέε δ' αἵματι γαῖα.
  ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ,
τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἥπτετο, πῖπτε δὲ λαός.
ἦμος δ' ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει,
καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα·
ἐν δ' ἐτίθει δύο κῆρε τανηλεγέος θανάτοιο,
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
ἕλκε δὲ μέσσα λαβών· ῥέπε δ' αἴσιμον ἦμαρ Ἀχαιῶν.
αἱ μὲν Ἀχαιῶν κῆρες ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ
ἑζέσθην, Τρώων δὲ πρὸς οὐρανὸν εὐρὺν ἄερθεν.
αὐτὸς δ' ἐξ Ἴδης μεγάλ' ἔκτυπε, δαιόμενον δὲ
ἧκε σέλας μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν· οἳ δὲ ἰδόντες
θάμβησαν, καὶ πάντας ὕπο χλωρὸν δέος εἷλεν.
  ἔνθ' οὔτ' Ἰδομενεὺς τλῆ μιμνέμεν οὔτ' Ἀγαμέμνων,
οὔτε δύ' Αἴαντες μενέτην θεράποντες Ἄρηος.
Νέστωρ οἶος ἔμιμνε Γερήνιος οὖρος Ἀχαιῶν,
οὔ τι ἑκών, ἀλλ' ἵππος ἐτείρετο, τὸν βάλεν ἰῷ

---

68 *ἀμφιβεβήκει*] libri. Aristarchus hoc loco utrum *-ειν* scripserit (ut *Z* 170) an *-ει* (ut *Ξ* 412. *X* 36), incertum est sicut *E* 899. *μ* 160.

73. 74] damnabat Aristarchus, quem plerique recentiorum editorum secuti sunt. Cf. *X* 213. 78 *μιμνέμεν*] *μίμνειν* libri.

VIII *δῖος Ἀλέξανδρος Ἑλένης πόσις ἠυκόμοιο*
ἄκρην κὰκ κορυφήν, ὅθι τε πρῶται τρίχες ἵππων
κρανίῳ ἐμπεφύασι, μάλιστα δὲ καίριόν ἐστιν·
ἀλγήσας δ' ἀνέπαλτο, βέλος δ' εἰς ἐγκέφαλον δῦ,
σὺν δ' ἵππους ἐτάραξε κυλινδόμενος περὶ χαλκῷ.
ὄφρ' ὁ γέρων ἵπποιο παρηορίας ἀπέταμνεν
φασγάνῳ ἀίσσων, τόφρ' Ἕκτορος ὠκέες ἵπποι
ἦλθον ἀν' ἰωχμόν, θρασὺν ἡνίοχον φορέοντες
Ἕκτορα· καί νύ κεν ἔνθ' ὁ γέρων ἀπὸ θυμὸν ὄλεσσεν,
εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
σμερδαλέον δ' ἐβόησεν ἐποτρύνων Ὀδυσῆα·
„διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
πῇ φεύγεις μετὰ νῶτα βαλὼν κακὸς ὣς ἐν ὁμίλῳ;
μή τίς τοι φεύγοντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πήξῃ.
ἀλλὰ μέν', ὄφρα γέροντος ἀπώσομεν ἄγριον ἄνδρα.“
ὣς ἔφατ'· οὐ δ' ἐσάκουσε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
ἀλλὰ παρήιξεν κοίλας ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Τυδεΐδης δ' αὐτός περ ἐὼν προμάχοισιν ἐμίχθη,
στῆ δὲ πρόσθ' ἵππων Νηληιάδαο γέροντος
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„ὦ γέρον, ἦ μάλα δή σε νέοι τείρουσι μαχηταί·
σὴ δὲ βίη λέλυται, χαλεπὸν δέ σε γῆρας ὀπάζει,
ἠπεδανὸς δέ νύ τοι θεράπων, βραδέες δέ τοι ἵπποι.
ἀλλ' ἄγ' ἐμῶν ὀχέων ἐπιβήσεο, ὄφρα ἴδηαι
οἷοι Τρώιοι ἵπποι, ἐπιστάμενοι πεδίοιο
κραιπνὰ μάλ' ἔνθα καὶ ἔνθα διωκέμεν ἠδὲ φέβεσθαι,
οὕς ποτ' ἀπ' Αἰνείαν ἑλόμην μήστωρα φόβοιο.

---

97 *οὐ δ'*] *οὐδ'* libri.

τούτω μὲν θεράποντε κομείτων, τώδε δὲ νῶι
Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοις ἰθύνομεν, ὄφρα καὶ Ἕκτωρ
εἴσεται, εἰ καὶ ἐμὸν δόρυ μαίνεται ἐν παλάμῃσιν."
ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Νεστορέας μὲν ἔπειθ' ἵππους θεράποντε κομείτην
ἴφθιμος Σθένελός τε καὶ Εὐρυμέδων ἀγαπήνωρ,
τὼ δ' εἰς ἀμφοτέρω Διομήδεος ἅρματα βήτην.
Νέστωρ δ' ἐν χείρεσσι λάβ' ἡνία σιγαλόεντα,
μάστιξεν δ' ἵππους· τάχα δ' Ἕκτορος ἄγχι γένοντο.
τοῦ δ' ἰθὺς μεμαῶτος ἀκόντισε Τυδέος υἱός·
καὶ τοῦ μέν ῥ' ἀφάμαρτεν, ὃ δ' ἡνίοχον θεράποντα
υἱὸν ὑπερθύμου Θηβαίου Ἠνιοπῆα
ἵππων ἡνί' ἔχοντα βάλε στῆθος παρὰ μαζόν.
ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ὑπερώησαν δέ οἱ ἵπποι
ὠκύποδες· τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε μένος τε.
Ἕκτορα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἡνιόχοιο.
τὸν μὲν ἔπειτ' εἴασε, καὶ ἀχνύμενός περ ἑταίρου,
κεῖσθαι, ὃ δ' ἡνίοχον μέθεπε θρασύν· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
ἵππω δευέσθην σημάντορος· αἶψα γὰρ εὗρεν
Ἰφιτίδην Ἀρχεπτόλεμον θρασύν, ὅν ῥα τόθ' ἵππων
ὠκυπόδων ἐπέβησε, δίδου δέ οἱ ἡνία χερσίν.
ἔνθα κε λοιγὸς ἔην καὶ ἀμήχανα ἔργα γένοντο
καί νύ κε σήκασθεν κατὰ Ἴλιον ἠύτε ἄρνες,
εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
βροντήσας δ' ἄρα δεινὸν ἀφῆκ' ἀργῆτα κεραυνόν,
κὰδ δὲ πρόσθ' ἵππων Διομήδεος ἧκε χαμᾶζε·

---

111 εἰ] CD alii et supra scriptum in A, ᾗ reliqui libri. 114 ἴφθιμος] AD, ἴφθιμοι ceteri; cf. Ψ 511.

VIII δεινὴ δὲ φλὸξ ὦρτο θεείου καιομένοιο,
τὼ δ' ἵππω δείσαντε καταπτήτην ὑπ' ὄχεσφιν.
Νέστορα δ' ἐκ χειρῶν φύγον ἡνία σιγαλόεντα·
δεῖσε δ' ὅ γ' ἐν θυμῷ, Διομήδεα δὲ προσέειπεν·
„Τυδεΐδη, ἄγε δὴ αὖτε φόβονδ' ἔχε μώνυχας ἵππους.
ἦ οὐ γιγνώσκεις, ὅ τοι ἐκ Διὸς οὐχ ἕπετ' ἀλκή;
νῦν μὲν γὰρ τούτῳ Κρονίδης Ζεὺς κῦδος ὀπάζει
σήμερον· ὕστερον αὖτε καὶ ἡμῖν, αἴ κ' ἐθέλῃσιν,
δώσει. ἀνὴρ δέ κεν οὔ τι Διὸς νόον εἰρύσσαιτο,
οὐδὲ μάλ' ἴφθιμος, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερός ἐστιν.“
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
„ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γέρον, κατὰ μοῖραν ἔειπες,
ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει·
Ἕκτωρ γάρ ποτε φήσει ἐνὶ Τρώεσσ' ἀγορεύων·
‚Τυδεΐδης ὑπ' ἐμεῖο φοβεύμενος ἵκετο νῆας.‘
ὥς ποτ' ἀπειλήσει· τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.“
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
„ὤ μοι, Τυδέος υἱὲ δαΐφρονος, οἷον ἔειπες.
εἴ περ γάρ σ' Ἕκτωρ γε κακὸν καὶ ἀνάλκιδα φήσει,
ἀλλ' οὐ πείσονται Τρῶες καὶ Δαρδανίωνες
καὶ Τρώων ἄλοχοι μεγαθύμων ἀσπιστάων,
τάων ἐν κονίῃσι βάλες θαλεροὺς παρακοίτας.“
ὣς ἄρα φωνήσας φύγαδ' ἔτραπε μώνυχας ἵππους
αὖτις ἀν' ἰωχμόν· ἔπι δὲ Τρῶές τε καὶ Ἕκτωρ
ἠχῇ θεσπεσίῃ βέλεα στονόεντα χέοντο.
τῷ δ' ἔπι μακρὸν ἄυσε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·

---

139 ἄγε δὴ αὖτε] ἄγε δ' αὖτε libri (v. Δ 131), ἄγε νῶι Zenodotus.
153 φήσει] libri; φῇσιν collato α 168 male coniecit Cobet MCr. 358.

„Τυδεΐδη, πέρι μέν σε τίον Δαναοὶ ταχύπωλοι
ἕδρῃ τε κρέασίν τε ἰδὲ πλείοις δεπάεσσιν·
νῦν δέ σ' ἀτιμήσουσι· γυναικὸς ἄρ' ἀντὶ τέτυξο.
ἔρρε, κακὴ γλήνη, ἐπεὶ οὐκ εἴξαντος ἐμεῖο
πύργων ἡμετέρων ἐπιβήσεαι οὐδὲ γυναῖκας
ἄξεις ἐν νήεσσι· πάρος τοι δαίμονα δώσω."
ὣς φάτο· Τυδεΐδης δὲ διάνδιχα μερμήριξεν,
ἵππους τε στρέψαι καὶ ἐναντίβιον μαχέσασθαι.
τρὶς μὲν μερμήριξε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
τρὶς δ' ἄρ' ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων κτύπε μητίετα Ζεὺς
σῆμα τιθείς, Τρώεσσι μάχης ἑτεραλκέα νίκην.
Ἕκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀύσας·
„Τρῶες καὶ Λύκιοι καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί,
ἀνέρες ἔστε, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς.
γιγνώσκω δ', ὅτι μοι πρόφρων κατένευσε Κρονίων
νίκην καὶ μέγα κῦδος, ἀτὰρ Δαναοῖσί γε πῆμα.
νήπιοι, οἳ ἄρα δὴ τάδε τείχεα μηχανάοντο
ἀβλήχρ' οὐδενόσωρα· τὰ δ' οὐ μένος ἁμὸν ἐρύξει,
ἵπποι δὲ ῥέα τάφρον ὑπερθορέονται ὀρυκτήν.
ἀλλ' ὅτε κεν δὴ νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσι γένωμαι,
μνημοσύνη τις ἔπειτα πυρὸς δηίοιο γενέσθω,
ὡς πυρὶ νῆας ἐνιπρήσω, κτείνω δὲ καὶ αὐτοὺς
[Ἀργείους παρὰ νηυσὶν ἀτυζομένους ὑπὸ καπνοῦ]."
ὣς εἰπὼν ἵπποισιν ἐκέκλετο φώνησέν τε·
„Ξάνθε τε καὶ σύ, Πόδαργε, καὶ Αἴθων Λάμπε τε δῖε,
νῦν μοι τὴν κομιδὴν ἀποτίνετον, ἣν μάλα πολλὴν

---

177 *μηχανάοντο*] *μηχανόωντο* (*-νται* pauci) libri. 183] omittunt plerique. 185] damnabat Aristarchus.

VIII *Ἀνδρομάχη θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἠετίωνος*
ὑμῖν πὰρ προτέροισι μελίφρονα πυρὸν ἔθηκεν
οἶνόν τ' ἐγκεράσασα πιεῖν, ὅτε θυμὸς ἀνώγοι,
ἢ ἐμοί, ὅς πέρ οἱ θαλερὸς πόσις εὔχομαι εἶναι.
ἀλλ' ἐφομαρτεῖτον καὶ σπεύδετον, ὄφρα λάβωμεν
ἀσπίδα Νεστορέην, τῆς νῦν κλέος οὐρανὸν ἵκει,
πᾶσαν χρυσείην ἔμεναι, κανόνας τε καὶ αὐτήν·
αὐτὰρ ἀπ' ὤμοιιν Διομήδεος ἱπποδάμοιο
δαιδάλεον θώρηκα, τὸν Ἥφαιστος κάμε τεύχων.
εἰ τούτω κε λάβοιμεν, ἐελποίμην κεν Ἀχαιοὺς
αὐτονυχὶ νηῶν ἐπιβησέμεν ὠκειάων.“
ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· νεμέσησε δὲ πότνια Ἥρη.
σείσατο δ' εἰνὶ θρόνῳ, ἐλέλιξε δὲ μακρὸν Ὄλυμπον,
καί ῥα Ποσειδάωνα μέγαν θεὸν ἀντίον ηὔδα·
„ὢ πόποι, ἐννοσίγαι' εὐρυσθενές, οὐδέ νυ σοί περ
ὀλλυμένων Δαναῶν ὀλοφύρεται ἐν φρεσὶ θυμός;
οἱ δέ τοι εἰς Ἑλίκην τε καὶ Αἰγὰς δῶρ' ἀνάγουσιν
πολλά τε καὶ χαρίεντα· σὺ δέ σφισι βούλεο νίκην.
εἴ περ γάρ κ' ἐθέλοιμεν, ὅσοι Δαναοῖσιν ἀρωγοί,
Τρῶας ἀπώσασθαι καὶ ἐρυκέμεν εὐρύοπα Ζῆν,
αὐτοῦ κ' ἔνθ' ἀκάχοιτο καθήμενος οἶος ἐν Ἴδῃ.“
τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη κρείων ἐνοσίχθων·
„Ἥρη ἀπτοεπές, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
οὐκ ἂν ἐγώ γ' ἐθέλοιμι Διὶ Κρονίωνι μάχεσθαι
ἡμέας τοὺς ἄλλους, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερός ἐστιν.“

189] damnabat Aristophanes et Aristarchus. 206 *Ζῆν*] *Ζῆν'* (*Ζῆνα* pauci) libri; correxit G. Hermann Elem. doctr. metr. p. 351. Cf. *Ξ* 265. *Ω* 331.

ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον. VIII
τῶν δ', ὅσον ἐκ νηῶν ἀπὸ πύργου τάφρος ἔεργεν,
πλῆθεν ὁμῶς ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν ἀσπιστάων
εἰλομένων· εἴλει δὲ θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηι
Ἕκτωρ Πριαμίδης, ὅτε οἱ Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν.
καί νύ κ' ἐνέπρησεν πυρὶ κηλέῳ νῆας ἐίσας,
εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ θῆκ' Ἀγαμέμνονι πότνια Ἥρη
αὐτῷ ποιπνύσαντι θοῶς ὀτρῦναι Ἀχαιούς.
βῆ δ' ἰέναι παρά τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν
πορφύρεον μέγα φᾶρος ἔχων ἐν χειρὶ παχείῃ,
στῆ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆος μεγακήτεϊ νηὶ μελαίνῃ,
ἥ ῥ' ἐν μεσσάτῳ ἔσκε γεγωνέμεν ἀμφοτέρωσε
[ἠμὲν ἐπ' Αἴαντος κλισίας Τελαμωνιάδαο
ἠδ' ἐπ' Ἀχιλλῆος, τοί ῥ' ἔσχατα νῆας ἐίσας
εἴρυσαν ἠνορέῃ πίσυνοι καὶ κάρτεϊ χειρῶν]·
ἤυσεν δὲ διαπρύσιον Δαναοῖσι γεγωνώς·
„αἰδώς, Ἀργέιοι, κάκ' ἐλέγχεα, εἶδος ἀγητοί·
πῇ ἔβαν εὐχωλαί, ὅτε δὴ φάμεν εἶναι ἄριστοι;
ἅς, ὁπότ' ἐν Λήμνῳ, κενεαυχέες ἠγοράεσθε
ἔσθοντες κρέα πολλὰ βοῶν ὀρθοκραιράων
πίνοντες κρητῆρας ἐπιστεφέας οἴνοιο,
Τρώων ἄνθ' ἑκατόν τε διηκοσίων τε ἕκαστος
στήσεσθ' ἐν πολέμῳ· νῦν δ' οὐδ' ἑνὸς ἄξιοί εἰμεν
Ἕκτορος, ὃς τάχα νῆας ἐνιπρήσει πυρὶ κηλέῳ.

224—226] omittunt plerique: cf. *Λ* 7 sqq. 228 *κάκ' ἐλέγχεα*] libri: v. *Ε* 787. 230 *ἠγοράεσθε*] *ἠγοράασθε* libri. 233 *ἄνθ'*] i. e. *ἄντα* nonnulli cum Herodiano, *ἀνθ'* i. e. *ἀντὶ* alii, in quibus CD. cum Aristarcho. 235] damnabat Aristarchus.

VIII *Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τιν᾽ ἤδη ὑπερμενέων βασιλήων*
τῇδ᾽ ἄτῃ ἄσας καί μιν μέγα κῦδος ἀπηύρας;
οὐ μὲν δή ποτε φημὶ τεὸν περικαλλέα βωμὸν
νηὶ πολυκληῖδι παρελθέμεν ἐνθάδε ἔρρων·
ἀλλ᾽ ἐπὶ πᾶσι βοῶν δημὸν καὶ μηρί᾽ ἔκηα,
ἱέμενος Τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπάξαι.
ἀλλά, Ζεῦ, τόδε πέρ μοι ἐπικρήηνον ἐέλδωρ·
αὐτοὺς δή περ ἔασον ὑπεκφυγέειν καὶ ἀλύξαι
μηδ᾽ οὕτω Τρώεσσιν ἔα δάμνασθαι Ἀχαιούς.“
ὣς φάτο· τὸν δὲ πατὴρ ὀλοφύρατο δάκρυ χέοντα,
νεῦσε δέ οἱ λαὸν σόον ἔμμεναι οὐδ᾽ ἀπολέσθαι.
αὐτίκα δ᾽ αἰετὸν ἧκε τελειότατον πετεηνῶν,
νεβρὸν ἔχοντ᾽ ὀνύχεσσι, τέκος ἐλάφοιο ταχείης·
πὰρ δὲ Διὸς βωμῷ περικαλλέι κάββαλε νεβρόν,
ἔνθα πανομφαίῳ Ζηνὶ ῥέζεσκον Ἀχαιοί.
οἱ δ᾽ ὡς οὖν εἴδονθ᾽, ὅ τ᾽ ἄρ᾽ ἐκ Διὸς ἤλυθεν ὄρνις,
μᾶλλον ἐπὶ Τρώεσσι θόρον, μνήσαντο δὲ χάρμης.
ἔνθ᾽ οὔ τις πρότερος Δαναῶν πολλῶν περ ἐόντων
εὔξατο Τυδεΐδαο πάρος σχέμεν ὠκέας ἵππους
τάφρου τ᾽ ἐξελάσαι καὶ ἐναντίβιον μαχέσασθαι·
ἀλλὰ πολὺ πρῶτος Τρώων ἕλεν ἄνδρα κορυστὴν
Φραδμονίδην Ἀγέλαον· — ὃ μὲν φύγαδ᾽ ἔτραπεν ἵππους·
τῷ δὲ μεταστρεφθέντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν

---

237 *ἄσας*] *ἄασας* pauci in eis D man. rec. et C. 239 *πολυκληῖδι*] *πολυκληίδι* unus, *πολυκλήιδι* ceteri. 240 *ἔκηα*] plerique, *ἔκηον* (*ἔκηον* unus) pauci, *ἔκαιον* Ambrosianus. 246 *σόον*] libri plurimi et optimi, *σῶν* vel *σῶον* pauci; cf. *Λ* 117. *ἀπολέσθαι*] libri, *ἀπολεῖσθαι* Aristarchus. 249 *κάββαλε*] *κάμβαλε* C et duo alii: cf. *ζ* 172.

ὤμων μεσσηγύς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσεν·
ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ· —
τὸν δὲ μέτ' Ἀτρεΐδαι Ἀγαμέμνων καὶ Μενέλαος,
τοῖσι δ' ἔπ' Αἴαντες θοῦριν ἐπιειμένοι ἀλκήν,
τοῖσι δ' ἔπ' Ἰδομενεὺς καὶ ὀπάων Ἰδομενῆος
Μηριόνης, ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρεϊφόντῃ,
τοῖσι δ' ἔπ' Εὐρύπυλος Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός.
Τεῦκρος δ' ἔνατος ἦλθε παλίντονα τόξα τιταίνων,
στῆ δ' ἄρ' ὑπ' Αἴαντος σάκεϊ Τελαμωνιάδαο.
ἔνθ' Αἴας μὲν ὑπεξέφερεν σάκος· αὐτὰρ ὅ γ' ἥρως
παπτήνας, ἐπεὶ ἄρ τιν' ὀιστεύσας ἐν ὁμίλῳ
βεβλήκοι, ὃ μὲν αὖθι πεσὼν ἀπὸ θυμὸν ὄλεσσεν,
αὐτὰρ ὃ αὖτις ἰών, πάις ὣς ὑπὸ μητέρα, δύσκεν
εἰς Αἴανθ'· ὃ δέ μιν σάκεϊ κρύψασκε φαεινῷ.
  ἔνθα τίνα πρῶτον Τρώων ἕλε Τεῦκρος ἀμύμων;
Ὀρσίλοχον μὲν πρῶτα καὶ Ὄρμενον ἠδ' Ὀφελέστην
Δαίτορά τε Χρομίον τε καὶ ἀντίθεον Λυκοφόντην
καὶ Πολυαιμονίδην Ἀμοπάονα καὶ Μελάνιππον
[πάντας ἐπασσυτέρους πέλασε χθονὶ πουλυβοτείρῃ].
τὸν δὲ ἰδὼν γήθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
τόξου ἄπο κρατεροῦ Τρώων ὀλέκοντα φάλαγγας·
στῆ δὲ παρ' αὐτὸν ἰὼν καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
  „Τεῦκρε, φίλη κεφαλή, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
βάλλ' οὕτως, αἴ κέν τι φάος Δαναοῖσι γένηαι

---

266 *ἔνατος*] *εἴνατος* libri. 270 *ὄλεσσεν*] *ὄλεσκεν* unus codex, quod praeferebat Bekker. 272 *κρύψασκε*] *κρύπτασκε* libri, correxerunt van Leeuwen et Mendes da Costa (1887). Cf. *O* 23. 277] omittunt libri meliores. 282 *φάος*] *φόος* unus codex, *φόως* reliqui.

VIII πατρί τε σῷ Τελαμῶνι, ὅ σ' ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα
καί σε νόθον περ ἐόντα κομίσσατο ᾧ ἐνὶ οἴκῳ·
τὸν καὶ τηλόθ' ἐόντα ἐυκλείης ἐπίβησον.
σοὶ δ' ἐγὼ ἐξερέω, ὡς καὶ τετελεσμένον ἔσται·
αἴ κέν μοι δώῃ Ζεύς τ' αἰγίοχος καὶ Ἀθήνη
Ἰλίου ἐξαλαπάξαι ἐυκτίμενον πτολίεθρον,
πρώτῳ τοι μετ' ἐμὲ πρεσβήιον ἐν χερὶ θήσω,
ἢ τρίποδ' ἠὲ δύω ἵππους αὐτοῖσιν ὄχεσφιν
ἠὲ γυναῖχ', ἥ κέν τοι ὁμὸν λέχος εἰσαναβαίνοι.“
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε Τεῦκρος ἀμύμων·
„Ἀτρεΐδη κύδιστε, τί με σπεύδοντα καὶ αὐτὸν
ὀτρύνεις; οὐ μέν τοι, ὅση δύναμίς γε πάρεστιν,
παύομαι, ἀλλ' ἐξ οὗ προτὶ Ἴλιον ὠσάμεθ' αὐτούς,
ἐκ τοῦ δὴ τόξοισι δεδεγμένος ἄνδρας ἐναίρω.
ὀκτὼ δὴ προέηκα τανυγλώχινας ὀιστούς,
πάντες δ' ἐν χροῒ πῆχθεν ἀρηιθόων αἰζηῶν·
τοῦτον δ' οὐ δύναμαι βαλέειν κύνα λυσσητῆρα.“
ἦ ῥα, καὶ ἄλλον ὀιστὸν ἀπὸ νευρῆφιν ἴαλλεν
Ἕκτορος ἀντικρύ, βαλέειν δέ ἑ ἵετο θυμός.
καὶ τοῦ μέν ῥ' ἀφάμαρθ', ὁ δ' ἀμύμονα Γοργυθίωνα
υἱὸν ἐὺν Πριάμοιο κατὰ στῆθος βάλεν ἰῷ,
τόν ῥ' ἐξ Αἰσύμηθεν ὀπυιομένη τέκε μήτηρ
καλὴ Καστιάνειρα, δέμας ἐικυῖα θεῇσιν.
μήκων δ' ὡς ἑτέρωσε κάρη βάλεν, ἥ τ' ἐνὶ κήπῳ
καρπῷ βριθομένη νοτίῃσί τε εἰαρινῇσιν·
ὣς ἑτέρωσ' ἤμυσε κάρη πήληκι βαρυνθέν.
Τεῦκρος δ' ἄλλον ὀιστὸν ἀπὸ νευρῆφιν ἴαλλεν
Ἕκτορος ἀντικρύ, βαλέειν δέ ἑ ἵετο θυμός.
ἀλλ' ὅ γε καὶ τόθ' ἅμαρτε, παρέσφηλεν γὰρ Ἀπόλλων·

ἀλλ' Ἀρχεπτόλεμον θρασὺν Ἕκτορος ἡνιοχῆα
ἱέμενον πόλεμόνδε βάλε στῆθος παρὰ μαζόν.
ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ὑπερώησαν δέ οἱ ἵπποι
ὠκύποδες· τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε μένος τε.
Ἕκτορα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἡνιόχοιο.
τὸν μὲν ἔπειτ' εἴασε καὶ ἀχνύμενός περ ἑταίρου,
Κεβριόνην δ' ἐκέλευσεν ἀδελφεὸν ἐγγὺς ἐόντα
ἵππων ἡνί' ἑλεῖν· ὃ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησεν ἀκούσας.
αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο χαμαὶ θόρε παμφανάοντος
σμερδαλέα ἰάχων, ὃ δὲ χερμάδιον λάβε χειρί·
βῆ δ' ἰθὺς Τεύκρου, βαλέειν δέ ἑ θυμὸς ἀνώγει.
ἤ τοι ὃ μὲν φαρέτρης ἐξείλετο πικρὸν ὀιστόν,
θῆκε δ' ἐπὶ νευρῇ· τὸν δ' αὖ κορυθαίολος Ἕκτωρ
αὐερύοντα παρ' ὦμον, ὅθι κληὶς ἀποέργει
αὐχένα τε στῆθός τε, μάλιστα δὲ καίριόν ἐστιν,
τῇ ῥ' ἐπὶ οἷ μεμαῶτα βάλεν λίθῳ ὀκριόεντι.
ῥῆξε δέ οἱ νευρήν, νάρκησε δὲ χεὶρ ἐπὶ καρπῷ·
στῆ δὲ γνὺξ ἐριπών, τόξον δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
Αἴας δ' οὐκ ἀμέλησε κασιγνήτοιο πεσόντος,
ἀλλὰ θέων περίβη καί οἱ σάκος ἀμφεκάλυψεν·
τὸν μὲν ἔπειθ' ὑποδύντε δύω ἐρίηρες ἑταῖροι,
Μηκιστεὺς Ἐχίοιο πάις καὶ δῖος Ἀλάστωρ
νῆας ἔπι γλαφυρὰς φερέτην βαρέα στενάχοντα.
  ἂψ δ' αὖτις Τρώεσσιν Ὀλύμπιος ἐν μένος ὦρσεν·
οἳ δ' ἰθὺς τάφροιο βαθείης ὦσαν Ἀχαιούς,
Ἕκτωρ δ' ἐν πρώτοισι κίε σθένεϊ βλεμεαίνων.

---

320 παμφανάοντος] παμφανόωντος libri. 337 δ' ἐν] libri, δὲ Aristarchus; cf. Ξ 202. Π 775. Σ 568. 579. ζ 8.

VIII ὡς δ᾽ ὅτε τίς τε κύων συὸς ἀγρίου ἠὲ λέοντος
ἅπτηται κατόπισθε ποσὶν ταχέεσσι διώκων
ἰσχία τε γλουτούς τε ἑλισσόμενόν τε δοκεύῃ,
ὣς Ἕκτωρ ὤπαζε κάρη κομάοντας Ἀχαιούς,
αἰὲν ἀποκτείνων τὸν ὀπίστατον· οἱ δὲ φέβοντο.
αὐτὰρ ἐπεὶ διά τε σκόλοπας καὶ τάφρον ἔβησαν
φεύγοντες, πολλοὶ δὲ δάμεν Τρώων ὑπὸ χερσίν,
οἱ μὲν δὴ παρὰ νηυσὶν ἐρητύοντο μένοντες,
ἀλλήλοισί τε κεκλόμενοι καὶ πᾶσι θεοῖσιν
χεῖρας ἀνίσχοντες μεγάλ᾽ εὐχετάοντο ἕκαστος·
Ἕκτωρ δ᾽ ἀμφιπεριστρώφα καλλίτριχας ἵππους,
Γοργοῦς οἴματ᾽ ἔχων ἠὲ βροτολοιγοῦ Ἄρηος.
τοὺς δὲ ἰδοῦσ᾽ ἐλέησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
αἶψα δ᾽ Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„ὢ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, οὐκέτι νῶι
ὀλλυμένων Δαναῶν κεκαδησόμεθ᾽ ὑστάτιόν περ;
οἵ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὄλωνται
ἀνδρὸς ἑνὸς ῥιπῇ· ὃ δὲ μαίνεται οὐκέτ᾽ ἀνεκτῶς
Ἕκτωρ Πριαμίδης, καὶ δὴ κακὰ πολλὰ ἔοργεν.“
τὴν δ᾽ αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
„καὶ λίην οὗτός γε μένος θυμόν τ᾽ ὀλέσειεν,
χερσὶν ὑπ᾽ Ἀργείων φθίμενος ἐν πατρίδι γαίῃ·
ἀλλὰ πατὴρ οὑμὸς φρεσὶ μαίνεται οὐκ ἀγαθῇσιν
σχέτλιος, αἰὲν ἀλιτρός, ἐμῶν μενέων ἀπερωεύς·

---

340 δοκεύῃ] δοκεύει libri, correxit Thiersch Griech. Gramm. § 322, 7. Cf. *B* 148. 341 κομάοντας] κομόωντας libri. 342 δὲ φέβοντο] δ᾽ ἐφέβοντο pauci in eis D. 347 εὐχετάοντο] εὐχετόωντο libri. 349 οἴματ᾽] Aristarchus, ὄμματ᾽ libri cum Zenodoto; cf. *Π* 752. *Φ* 252

οὐδέ τι τῶν μέμνηται, ὅ οἱ μάλα πολλάκις υἱὸν VIII
τειρόμενον σώεσκον ὑπ᾽ Εὐρυσθῆος ἀέθλων.
ἦ τοι ὃ μὲν κλαίεσκε πρὸς οὐρανόν, αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς
τῷ ἐπαλεξήσουσαν ἀπ᾽ οὐρανόθεν προΐαλλεν.
εἰ γὰρ ἐγὼ τάδε ᾔδε᾽ ἐνὶ φρεσὶ πευκαλίμῃσιν,
εὖτέ μιν εἰς Ἀίδαο πυλάρταο προέπεμψεν
ἐξ ἐρέβευς ἄξοντα κύνα στυγεροῦ Ἀίδαο,
οὐκ ἂν ὑπεξέφυγε Στυγὸς ὕδατος αἰπὰ ῥέεθρα.
νῦν δ᾽ ἐμὲ μὲν στυγέει, Θέτιδος δ᾽ ἐξήνυσε βουλάς,
ἥ οἱ γούνατ᾽ ἔκυσσε καὶ ἔλλαβε χειρὶ γενείου
λισσομένη τιμῆσαι Ἀχιλλῆα πτολίπορθον.
ἔσται μὰν ὅτ᾽ ἂν αὖτε φίλην γλαυκώπιδα εἴπῃ.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν νῶιν ἐπέντυε μώνυχας ἵππους,
ὄφρ᾽ ἂν ἐγὼ καταδῦσα Διὸς δόμον αἰγιόχοιο
τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήξομαι, ὄφρα ἴδωμαι
ἦ νῶι Πριάμοιο πάις κορυθαίολος Ἕκτωρ
γηθήσει προφανέντε ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας,
ἦ τις καὶ Τρώων κορέει κύνας ἠδ᾽ οἰωνοὺς
δημῷ καὶ σάρκεσσι, πεσὼν ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.“
 ὣς ἔφατ᾽, οὐδ᾽ ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
ἡ μὲν ἐποιχομένη χρυσάμπυκας ἔντυεν ἵππους
Ἥρη πρέσβα θεά, θυγάτηρ μεγάλοιο Κρόνοιο.
αὐτὰρ Ἀθηναίη κούρη Διὸς αἰγιόχοιο

---

367 προέπεμψεν] προὔπεμψεν libri. 378 προφανέντε] A et duo alii cum Aristarcho (?), προφανείσας alii cum Zenodoto, προφανεῖσα D manu 1. et Eustathius cum Ptolemaeo Ascalonita (v. Ludwich AHT. I 292), προφανεῖσα(ν), προφανεισᾶν, προφανήσαι(ν), προφανήσαις singuli. Cf. praef. § 4, I, 1.

VIII πέπλον μὲν κατέχευεν ἑανὸν πατρὸς ἐπ' οὔδει
ποικίλον, ὅν ῥ' αὐτὴ ποιήσατο καὶ κάμε χερσίν,
ἡ δὲ χιτῶν' ἐνδῦσα Διὸς νεφεληγερέταο
τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήσσετο δακρυόεντα·
ἐς δ' ὄχεα φλόγεα ποσὶ βήσετο, λάζετο δ' ἔγχος
βριθὺ μέγα στιβαρόν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν
ἡρώων, τοῖσίν τε κοτέσσεται ὀβριμοπάτρη.
Ἥρη δὲ μάστιγι θοῶς ἐπεμαίετ' ἄρ' ἵππους·
αὐτόμαται δὲ πύλαι μύκον οὐρανοῦ, ἃς ἔχον Ὧραι,
τῇς ἐπιτέτραπται μέγας οὐρανὸς Οὔλυμπός τε,
ἠμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος ἠδ' ἐπιθεῖναι·
τῇ ῥα δι' αὐτάων κεντρηνεκέας ἔχον ἵππους.
Ζεὺς δὲ πατὴρ Ἴδηθεν ἐπεὶ ἴδε, χώσατ' ἄρ' αἰνῶς·
Ἶριν δ' ὤτρυνε χρυσόπτερον ἀγγελέουσαν·
„βάσκ' ἴθι, Ἶρι ταχεῖα, πάλιν τρέπε μηδ' ἔα ἄντην
ἔρχεσθ'· οὐ γὰρ καλὰ συνοισόμεθα πτόλεμόνδε.
ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
γυιώσω μέν σφωιν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους,
αὐτὰς δ' ἐκ δίφρου βαλέω κατά θ' ἅρματα ἄξω·
οὐδέ κεν ἐς δεκάτους περιτελλομένους ἐνιαυτοὺς
ἕλκε' ἀπαλθήσεσθον, ἅ κεν μάρπτῃσι κεραυνός·
ὄφρ' εἰδῇ γλαυκῶπις, ὅτ' ἂν ᾧ πατρὶ μάχηται.
Ἥρῃ δ' οὔ τι τόσον νεμεσίζομαι οὐδὲ χολοῦμαι·
αἰεὶ γάρ μοι ἔωθεν ἐνικλᾶν ὅττι κεν εἴπω."
ὣς ἔφατ'· ὦρτο δὲ Ἶρις ἀελλόπος ἀγγελέουσα,
βῆ δ' ἐξ Ἰδαίων ὀρέων ἐς μακρὸν Ὄλυμπον.

---

410 δ' ἐξ] pauci libri et Aristarchus (ad Λ 196), δὲ κατ' libri plures et meliores; cf. Ο 79.

πρώτῃσιν δὲ πύλῃσι πολυπτύχου Οὐλύμποιο
ἀντομένη κατέρυκε, Διὸς δέ σφ' ἔννεπε μῦθον·
„πῇ μέματον; τί σφῶιν ἐνὶ φρεσὶ μαίνεται ἦτορ;
οὐκ ἐάει Κρονίδης ἐπαμυνέμεν Ἀργείοισιν.
ὧδε γὰρ ἠπείλησε Κρόνου πάις, ᾗ τελέει περ·
γυιώσειν μὲν σφῶιν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους,
αὐτὰς δ' ἐκ δίφρου βαλέειν κατά θ' ἅρματα ἄξειν·
οὐδέ κεν ἐς δεκάτους περιτελλομένους ἐνιαυτοὺς
ἕλκε' ἀπαλθήσεσθον, ἅ κεν μάρπτῃσι κεραυνός,
ὄφρ' εἰδῇς, γλαυκῶπι, ὅτ' ἂν σῷ πατρὶ μάχηαι.
Ἥρῃ δ' οὔ τι τόσον νεμεσίζεται οὐδὲ χολοῦται,
αἰεὶ γάρ οἱ ἔωθεν ἐνικλᾶν ὅττι κεν εἴπῃ·
ἀλλὰ σύ γ' αἰνοτάτη, κύον ἀδδεές, εἰ ἐτεόν γε
τολμήσεις Διὸς ἄντα πελώριον ἔγχος ἀεῖραι."
ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη πόδας ὠκέα Ἶρις·
αὐτὰρ Ἀθηναίην Ἥρη πρὸς μῦθον ἔειπεν·
„ὢ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, οὐκέτ' ἐγώ γε
νῶι ἐῶ Διὸς ἄντα βροτῶν ἕνεκα πτολεμίζειν.
τῶν ἄλλος μὲν ἀποφθίσθω ἄλλος δὲ βιώτω,
ὅς κε τύχῃ· κεῖνος δὲ τὰ ἃ φρονέων ἐνὶ θυμῷ
Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι δικαζέτω, ὡς ἐπιεικές."
ὣς ἄρα φωνήσασα πάλιν τρέπε μώνυχας ἵππους.
τῇσιν δ' Ὧραι μὲν λῦσαν καλλίτριχας ἵππους·
καὶ τοὺς μὲν κατέδησαν ἐπ' ἀμβροσίῃσι κάπῃσιν,
ἅρματα δ' ἔκλιναν πρὸς ἐνώπια παμφανάοντα.
αὐταὶ δὲ χρυσέοισιν ἐπὶ κλισμοῖσι καθῖζον

---

414 ἐάει] ἐάᾳ (ἐᾶ unus) libri. 420—424] damnabat Aristarchus.
435 παμφανάοντα] παμφανόωντα libri.

VIII μίγδ' ἄλλοισι θεοῖσι, φίλον τετιημέναι ἦτορ.
Ζεὺς δὲ πατὴρ Ἴδηθεν ἐύτροχον ἅρμα καὶ ἵππους
Οὔλυμπόνδε δίωκε, θεῶν δ' ἐξίκετο θώκους.
τῷ δὲ καὶ ἵππους μὲν λῦσε κλυτὸς ἐννοσίγαιος,
ἅρματα δ' ἂμ βωμοῖσι τίθει, κατὰ λῖτα πετάσσας·
αὐτὸς δὲ χρύσειον ἐπὶ θρόνον εὐρύοπα Ζεὺς
ἕζετο, τῷ δ' ὑπὸ ποσσὶ μέγας πελεμίζετ' Ὄλυμπος.
αἳ δ' οἶαι Διὸς ἀμφὶς Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη
ἥσθην οὐδέ τί μιν προσεφώνεον οὐδ' ἐρέοντο·
αὐτὰρ ὃ ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσὶ φώνησέν τε·
„τίφθ' οὕτω τετίησθον, Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη;
οὐ μέν θην κάμετόν γε μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ
ὀλλῦσαι Τρῶας, τοῖσιν κότον αἰνὸν ἔθεσθε.
πάντως, οἷον ἐμόν γε μένος καὶ χεῖρες ἄαπτοι,
οὐκ ἄν με τρέψειαν ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ.
σφῶιν δὲ πρίν περ τρόμος ἔλλαβε φαίδιμα γυῖα,
πρὶν πόλεμόν τ' ἰδέειν πολέμοιό τε μέρμερα ἔργα.
ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δέ κεν τετελεσμένον ἦεν·
οὐκ ἂν ἐφ' ὑμετέρων ὀχέων, πληγέντε κεραυνῷ,
ἂψ ἐς Ὄλυμπον ἵκεσθον ἵν' ἀθανάτων ἕδος ἐστίν.“
ὣς ἔφαθ'· αἳ δ' ἐπέμυξαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη·
πλησίαι αἵ γ' ἥσθην, κακὰ δὲ Τρώεσσι μεδέσθην.
ἤ τοι Ἀθηναίη ἀκέων ἦν οὐδέ τι εἶπεν,
σκυζομένη Διὶ πατρί, χόλος δέ μιν ἄγριος ᾕρει·
Ἥρῃ δ' οὐκ ἔχαδε στῆθος χόλον, ἀλλὰ προσηύδα·

---

448 κάμετόν] καμέτην Zenodotus, cui assentiuntur Elmsley ad Aristoph. Acharn. 733, Nauck BPt. 20 (1875) p. 486, Cobet MCr. 279. Cf. Κ 545. Λ 776. 782 (et Κ 364. Ν 346. Σ 583).

„αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν, ὅ τοι σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν·
ἀλλ' ἔμπης Δαναῶν ὀλοφυρόμεθ' αἰχμητάων,
οἵ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὄλωνται.
[ἀλλ' ἤ τοι πολέμου μὲν ἀφεξόμεθ', εἰ σὺ κελεύεις·
βουλὴν δ' Ἀργείοις ὑποθησόμεθ', ἥ τις ὀνήσει,
ὡς μὴ πάντες ὄλωνται ὀδυσσαμένοιο τεοῖο.]"
τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
„ἠοῦς δὴ καὶ μᾶλλον ὑπερμενέα Κρονίωνα
ὄψεαι, αἴ κ' ἐθέλῃσθα, βοῶπις πότνια Ἥρη,
ὀλλύντ' Ἀργείων πουλὺν στρατὸν αἰχμητάων·
οὐ γὰρ πρὶν πολέμου ἀποπαύσεται ὄβριμος Ἕκτωρ,
πρὶν ὄρθαι παρὰ ναῦφι ποδώκεα Πηλείωνα
ἤματι τῷ, ὅτ' ἂν οἳ μὲν ἐπὶ πρυμνῇσι μάχωνται
στείνει ἐν αἰνοτάτῳ περὶ Πατρόκλοιο θανόντος·
ὡς γὰρ θέσφατόν ἐστι. σέθεν δ' ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω
χωομένης, οὐδ' εἴ κε τὰ νείατα πείραθ' ἵκηαι
γαίης καὶ πόντοιο, ἵν' Ἰαπετός τε Κρόνος τε
ἥμενοι οὔτ' αὐγῇς Ὑπερίονος Ἠελίοιο
τέρποντ' οὔτ' ἀνέμοισι, βαθὺς δέ τε Τάρταρος ἀμφίς·
οὐδ' ἢν ἔνθ' ἀφίκηαι ἀλωμένη, οὐ σεῦ ἐγώ γε
σκυζομένης ἀλέγω, ἐπεὶ οὐ σέο κύντερον ἄλλο."
ὣς φάτο· τὸν δ' οὔ τι προσέφη λευκώλενος Ἥρη.
ἐν δ' ἔπεσ' Ὠκεανῷ λαμπρὸν φάος ἠελίοιο

---

463 *ἀλαπαδνόν*] *ἐπιεικτόν* alii; cf. *Θ* 32. 466—468] omittunt plerique; cf. 35 sqq. 466 *εἰ σὺ*] *ὡς σὺ* unus liber: cf. 35. 471 *βοῶπις*] *βοῶπι* pauci in eis C: cf. praef. II. § 6, II, 3. 475. 476] damnabat Aristarchus. 476 *θανόντος*] *πεσόντος* alii.

VIII ἕλκον νύκτα μέλαιναν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.
Τρωσὶν μέν ῥ' ἀέκουσιν ἔδυ φάος, αὐτὰρ Ἀχαιοῖς
ἀσπασίη τρίλλιστος ἐπήλυθε νὺξ ἐρεβεννή.
  Τρώων αὖτ' ἀγορὴν ποιήσατο φαίδιμος Ἕκτωρ,
νόσφι νεῶν ἀγαγών, ποταμῷ ἔπι δινήεντι,
ἐν καθαρῷ, ὅθι δὴ νεκύων διεφαίνετο χῶρος.
ἐξ ἵππων δ' ἀποβάντες ἐπὶ χθόνα μῦθον ἄκουον,
τόν ῥ' Ἕκτωρ ἀγόρευε διίφιλος· ἐν δ' ἄρα χειρὶ
ἔγχος ἔχ' ἑνδεκάπηχυ· πάροιθε δὲ λάμπετο δουρὸς
αἰχμὴ χαλκείη, περὶ δὲ χρύσεος θέε πόρκης·
τῷ ὅ γ' ἐρεισάμενος ἔπεα Τρώεσσι μετηύδα·
  „κέκλυτέ μευ, Τρῶες καὶ Δάρδανοι ἠδ' ἐπίκουροι.
νῦν ἐφάμην νῆάς τ' ὀλέσας καὶ πάντας Ἀχαιοὺς
ἂψ ἀπονοστήσειν προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν·
ἀλλὰ πρὶν κνέφας ἦλθε, τὸ νῦν ἐσάωσε μάλιστα
Ἀργείους καὶ νῆας ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
ἀλλ' ἦ τοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ
δόρπα τ' ἐφοπλισόμεσθα· ἀτὰρ καλλίτριχας ἵππους
λύσαθ' ὑπὲξ ὀχέων, παρὰ δέ σφισι βάλλετ' ἐδωδήν.
ἐκ πόλιος δ' ἄξεσθε βόας καὶ ἴφια μῆλα
καρπαλίμως, οἶνον δὲ μελίφρονα οἰνίζεσθε
σῖτόν τ' ἐκ μεγάρων, ἔπι δὲ ξύλα πολλὰ λέγεσθε,
ὥς κεν παννύχιοι μέσφ' ἠόος ἠριγενείης
καίωμεν πυρὰ πολλά, σέλας δ' εἰς οὐρανὸν ἵκῃ,
μή πως καὶ διὰ νύκτα κάρη κομάοντες Ἀχαιοὶ

---

505 *ἄξεσθε*] unus codex cum Aristarcho, *ἄξατε* alius, *ἄξασθε* reliqui; cf. *Θ* 545. 508 *ἠόος*] *ἠοῦς* libri. 510 *κομάοντες*] *κομόωντες* libri.

φεύγειν ὁρμήσωνται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
μὴ μὰν ἀσπουδί γε νεῶν ἐπιβαῖεν ἕκηλοι,
ἀλλ' ὥς τις τούτων γε βέλος καὶ οἴκοθι πέσσῃ,
βλήμενος ἢ ἰῷ ἢ ἔγχεϊ ὀξυόεντι
νηὸς ἐπιθρῴσκων, ἵνα τις στυγέῃσι καὶ ἄλλος
Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισι φέρειν πολύδακρυν Ἄρηα.
κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ διίφιλοι ἀγγελλόντων
παῖδας πρωθήβας πολιοκροτάφους τε γέροντας
λέξασθαι περὶ ἄστυ θεοδμήτων ἐπὶ πύργων·
θηλύτεραι δὲ γυναῖκες ἐνὶ μεγάροισιν ἑκάστη
πῦρ μέγα καιόντων· φυλακὴ δέ τις ἔμπεδος ἔστω,
μὴ λόχος εἰσέλθῃσι πόλιν λαῶν ἀπεόντων.
ὧδ' ἔστω, Τρῶες μεγαλήτορες, ὡς ἀγορεύω.
μῦθος δ', ὃς μὲν νῦν ὑγιής, εἰρημένος ἔστω·
τὸν δ' ἠοῦς Τρώεσσι μεθ' ἱπποδάμοις ἀγορεύσω.
εὔχομαι ἐλπόμενος Διί τ' ἄλλοισίν τε θεοῖσιν
ἐξελάειν ἐνθένδε κύνας κηρεσσιφορήτους
[οὓς κῆρες φορέουσι μελαινάων ἐπὶ νηῶν].
ἀλλ' ἦ τοι ἐπὶ νυκτὶ φυλάξομεν ἡμέας αὐτούς·
πρωὶ δ' ὑπηοῖοι σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες
νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐγείρομεν ὀξὺν Ἄρηα.
εἴσομαι, ἤ κέ μ' ὁ Τυδεΐδης κρατερὸς Διομήδης

526 *εὔχομαι ἐλπόμενος*] libri fere omnes cum Aristarcho, *ἔλπομαι εὐχόμενος* unus cum Zenodoto. Illud praeferendum esse docuit Roemer Zen. 697 sqq. 527 *ἐξελάειν*] *ἐξελάαν* libri. 528] omiserat Zenodotus, spurium iudicavit Aristarchus. 532—541] horum versuum partem interpolatam esse veteres grammatici et recentiores consentiunt, de modo interpolationis dubitatur; v. Nauck BPt. 22 p. 36 sq. et Ludwich AHT. I 295 sq. 532 *εἴσομαι, ἤ*] *εἴσομαι, εἴ* (*αἴ* pauci) libri.

VIII *πὰρ νηῶν πρὸς τεῖχος ἀπώσεται, ἤ κεν ἐγὼ τὸν*
χαλκῷ δῃώσας ἔναρα βροτόεντα φέρωμαι.
αὔριον ἣν ἀρετὴν διαείσεται, εἴ κ᾽ ἐμὸν ἔγχος
μείνῃ ἐπερχόμενον· ἀλλ᾽ ἐν πρώτοισιν, ὀίω,
κείσεται οὐτηθείς, πολέες δ᾽ ἀμφ᾽ αὐτὸν ἑταῖροι,
ἠελίου ἀνιόντος ἐς αὔριον. εἰ γὰρ ἐγὼν ὣς
εἴην ἀθάνατος καὶ ἀγήραος ἤματα πάντα,
τιοίμην δ᾽ ὡς τίετ᾽ Ἀθηναίη καὶ Ἀπόλλων,
ὡς νῦν ἡμέρη ἥδε κακὸν φέρει Ἀργείοισιν.“
ὣς Ἕκτωρ ἀγόρευ᾽, ἐπὶ δὲ Τρῶες κελάδησαν.
οἱ δ᾽ ἵππους μὲν λῦσαν ὑπὸ ζυγοῦ ἱδρώοντας,
δῆσαν δ᾽ ἱμάντεσσι παρ᾽ ἅρμασιν οἷσιν ἕκαστος·
ἐκ πόλιος δ᾽ ἄξοντο βόας καὶ ἴφια μῆλα
καρπαλίμως, οἶνον δὲ μελίφρονα οἰνίζοντο
σῖτόν τ᾽ ἐκ μεγάρων, ἐπὶ δὲ ξύλα πολλὰ λέγοντο,
[ἔρδον δ᾽ ἀθανάτοισι τεληέσσας ἑκατόμβας].
κνίσην δ᾽ ἐκ πεδίου ἄνεμοι φέρον οὐρανὸν εἴσω
[ἡδεῖαν, τῆς δ᾽ οὔ τι θεοὶ μάκαρες δατέοντο
οὐδ᾽ ἔθελον· μάλα γάρ σφιν ἀπήχθετο Ἴλιος ἱρὴ
καὶ Πρίαμος καὶ λαὸς ἐυμμελίω Πριάμοιο].
οἱ δὲ μέγα φρονέοντες ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας
ἥατο παννύχιοι, πυρὰ δέ σφισι καίετο πολλά.
ὡς δ᾽ ὅτ᾽ ἐν οὐρανῷ ἄστρα φαεινὴν ἀμφὶ σελήνην

---

538 *ἐς αὔριον*] *ἐς οὐρανόν* coniecit Nauck l. l. 539 *ἀγήραος*] pauci in eis CD, *ἀγήρως* reliqui cum Aristarcho. 545 *ἄξοντο*] Aristarchus, *ἄξαντο* libri; cf. *Θ* 505. 548. 550—552] omittunt libri, addidit Barnes (1711) ex Platon. Alcib. II p. 149 *D*. 554 *ἥατο*] *εἵατο* (*εἴατο* unus) libri.

φαίνετ᾽ ἀριπρεπέα, ὅτε τ᾽ ἔπλετο νήνεμος αἰθήρ, VIII
ἔκ τ᾽ ἔφανεν πᾶσαι σκοπιαὶ καὶ πρώονες ἄκροι
καὶ νάπαι· οὐρανόθεν δὲ ὑπερράγη ἄσπετος αἰθήρ,
πάντα δὲ εἴδεται ἄστρα, γέγηθε δέ τε φρένα ποιμήν·
τόσσα μεσηγὺ νεῶν ἠδὲ Ξάνθοιο ῥοάων
Τρώων καιόντων πυρὰ φαίνετο Ἰλιόθι πρό.
χίλι᾽ ἄρ᾽ ἐν πεδίῳ πυρὰ καίετο, πὰρ δὲ ἑκάστῳ
ἥατο πεντήκοντα σέλαι πυρὸς αἰθομένοιο.
ἵπποι δὲ κρῖ λευκὸν ἐρεπτόμενοι καὶ ὀλύρας
ἑσταότες παρ᾽ ὄχεσφιν ἐΰθρονον Ἠόα μίμνον.

ΙΛΙΑΔΟΣ Ι.

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΠΡΟΣ ΑΧΙΛΛΕΑ. ΛΙΤΑΙ.

Ὣς οἱ μὲν Τρῶες φυλακὰς ἔχον· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς IX
θεσπεσίη ἔχε φύζα, φόβου κρυόεντος ἑταίρη,
πένθεϊ δ᾽ ἀτλήτῳ βεβολήατο πάντες ἄριστοι.
ὡς δ᾽ ἄνεμοι δύο πόντον ὀρίνετον ἰχθυόεντα,
βορρῆς καὶ ζέφυρος, τώ τε Θρήκηθεν ἄητον,
ἐλθόντ᾽ ἐξαπίνης· ἄμυδις δέ τε κῦμα κελαινὸν
κορθύεται, πολλὸν δὲ παρὲξ ἅλα φῦκος ἔχευεν·

---

557. 558] omiserat Zenodotus, spurios indicabant Aristophanes et Aristarchus. Cf. *Π* 299 sq. 558 *δὲ*] *δ᾽ ἄρ᾽* libri; v. praef. § 4, I, 1.

559 *δὲ εἴδεται*] unus codex cum Aristarcho, *δέ τ᾽ εἴδεται* ceteri.

563 *ἥατο*] *εἵατο* (*εἴατο* unus) libri. 565 *Ἠόα*] *ἠῶ* (*ἠῷ* D) libri.

5 *βορρῆς*] *βορέης* libri plurimi et optimi, *βορέας* reliqui; *βορρῆς* postulavit Sachs, De digammo eiusque usu apud Hom. (Berolini 1856) p. 39, scripserunt Dindorf, Nauck, Christ. Cf. *Ψ* 195. 7 *ἔχευεν*] pauci in eis A et Ambrosianus, *ἔχευαν* ceteri.

IX *ὣς ἐδαΐζετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.*
Ἀτρεΐδης δ' ἄχεϊ μεγάλῳ βεβολημένος ἦτορ
φοίτα κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κελεύων
κλήδην εἰς ἀγορὴν κικλησκέμεν ἄνδρα ἕκαστον,
μὴ δὲ βοᾶν· αὐτὸς δὲ μετὰ πρώτοισι πονεῖτο.
ἷζον δ' εἰν ἀγορῇ τετιηότες· ἂν δ' Ἀγαμέμνων
ἵστατο δάκρυ χέων ὥς τε κρήνη μελάνυδρος,
ἥ τε κατ' αἰγίλιπος πέτρης δνοφερὸν χέει ὕδωρ·
ὣς ὃ βαρὺ στενάχων ἔπε' Ἀργείοισι μετηύδα·
„ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Ζεύς με μέγας Κρονίδης ἄτῃ ἐνέδησε βαρείῃ
σχέτλιος, ὃς τότε μέν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι,
νῦν δὲ κακὴν ἀπάτην βουλεύσατο, καί με κελεύει
δυσκλέα Ἄργος ἱκέσθαι, ἐπεὶ πολὺν ὤλεσα λαόν.
οὕτω που Διὶ μέλλει ὑπερμενέι φίλον εἶναι,
ὃς δὴ πολλάων πολίων κατέλυσε κάρηνα
ἠδ' ἔτι καὶ λύσει· τοῦ γὰρ κράτος ἐστὶ μέγιστον.
ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες·
φεύγωμεν σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
οὐ γὰρ ἔτι Τροίην αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν.“
ὣς ἔφαθ'· οἳ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
δὴν δ' ἄνεῳ ἦσαν τετιηότες υἷες Ἀχαιῶν.
ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·

---

11 *κικλησκέμεν*] *κικλήσκειν* libri. 12 *μὴ δὲ*] CD alii, *μηδὲ* reliqui. 18 *μέγας*] Aristarchus, *μέγα* libri fere omnes cum Zenodoto; v. *B* 111. 19 *τότε*] pauci cum Aristarcho, *πρὶν* libri meliores; cf. *B* 112. 23—25] damnabant collatis *B* 116 sqq. Aristophanes et Aristarchus, non scripserat Zenodotus. 30 *ἄνεῳ*] *ἄνεω* alii; v. *B* 323.

„Ἀτρεΐδη, σοὶ πρῶτα μαχέσσομαι ἀφραδέοντι, IX
ἣ θέμις ἐστίν, ἄναξ, ἀγορῇ· σὺ δὲ μή τι χολωθῇς.
ἀλκὴν μέν μοι πρῶτον ὀνείδισας ἐν Δαναοῖσιν
φὰς ἔμεν ἀπτόλεμον καὶ ἀνάλκιδα· ταῦτα δὲ πάντα
ἴσασ᾽ Ἀργεΐων ἠμὲν νέοι ἠδὲ γέροντες.
σοὶ δὲ διάνδιχα δῶκε Κρόνου πάις ἀγκυλομήτεω·
σκήπτρῳ μέν τοι δῶκε τετιμῆσθαι περὶ πάντων,
ἀλκὴν δ᾽ οὔ τοι δῶκεν, ὅ τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.
δαιμόνι᾽, οὕτω που μάλα ἔλπεαι υἷας Ἀχαιῶν
ἀπτολέμους τ᾽ ἔμεναι καὶ ἀνάλκιδας, ὡς ἀγορεύεις;
εἰ δὲ σοὶ αὐτῷ θυμὸς ἐπέσσυται ὥς τε νέεσθαι,
ἔρχεο· πάρ τοι ὁδός, νῆες δέ τοι ἄγχι θαλάσσης
ἑστᾶσ᾽, αἵ τοι ἕποντο Μυκήνηθεν μάλα πολλαί.
ἀλλ᾽ ἄλλοι μενέουσι κάρη κομάοντες Ἀχαιοί,
εἰς ὅ κέ περ Τροίην διαπέρσομεν. εἰ δὲ καὶ αὐτοί —
φευγόντων σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
νῶι δ᾽, ἐγὼ Σθένελός τε, μαχεσσόμεθ᾽, εἰς ὅ κε τέκμωρ
Ἰλίου εὕρωμεν· σὺν γὰρ θεῷ εἰλήλουθμεν."
ὣς ἔφαθ᾽· οἳ δ᾽ ἄρα πάντες ἐπίαχον υἷες Ἀχαιῶν
μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
τοῖσι δ᾽ ἀνιστάμενος μετεφώνεεν ἱππότα Νέστωρ·
„Τυδεΐδη, πέρι μὲν πολέμῳ ἔνι καρτερός ἐσσι,
καὶ βουλῇ μετὰ πάντας ὁμήλικας ἔπλευ ἄριστος.
οὔ τίς τοι τὸν μῦθον ὀνόσσεται, ὅσσοι Ἀχαιοί,

---

32 μαχέσσομαι] μαχήσομαι libri. 42 δὲ σοὶ] δέ τοι (τι duo) libri, correxit Bekker; v. HBl. I 84 et cf. *I* 249. 44] damnabat Aristarchus. 45 κομάοντες] κομόωντες libri. 48 μαχεσσόμεθ᾽] μαχησόμεθ᾽ libri.

IX οὐδὲ πάλιν ἐρέει· ἀτὰρ οὐ τέλος ἵκεο μύθων.
ἦ μὴν καὶ νέος ἐσσί, ἐμὸς δέ κε καὶ πάις εἴης
ὁπλότατος γενεῆφιν· ἀτὰρ πεπνυμένα βάζεις
[Ἀργείων βασιλῆας, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπες].
ἀλλ' ἄγ' ἐγών, ὃς σεῖο γεραίτερος εὔχομαι εἶναι,
ἐξείπω καὶ πάντα διίξομαι· οὐδέ κέ τίς μοι
μῦθον ἀτιμήσει, οὐδὲ κρείων Ἀγαμέμνων.
[ἀφρήτωρ ἀθέμιστος ἀνέστιός ἐστιν ἐκεῖνος,
ὃς πολέμου ἔραται ἐπιδημίοο κρυόεντος.]
ἀλλ' ἦ τοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ
δόρπα τ' ἐφοπλισόμεσθα· φυλακτῆρες δὲ ἕκαστοι
λεξάσθων παρὰ τάφρον ὀρυκτὴν τείχεος ἐκτός.
κούροισιν μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι· αὐτὰρ ἔπειτα,
Ἀτρεΐδη, σὺ μὲν ἄρχε· σὺ γὰρ βασιλεύτατός ἐσσι·
δαίνυ δαῖτα γέρουσιν· ἔοικέ τοι, οὔ τοι ἀεικές.
πλεῖαί τοι οἴνου κλισίαι, τὸν νῆες Ἀχαιῶν
ἠμάτιαι Θρήκηθεν ἐπ' εὐρέα πόντον ἄγουσιν·
πᾶσά τοι ἔσθ' ὑποδεξίη, πολέσιν δὲ ἀνάσσεις.
πολλῶν δ' ἀγρομένων τῷ πείσεαι, ὅς κεν ἀρίστην
βουλὴν βουλεύσῃ· μάλα δὲ χρεὼ πάντας Ἀχαιοὺς
ἐσθλῆς καὶ πυκινῆς, ὅτι δήιοι ἐγγύθι νηῶν
καίουσιν πυρὰ πολλά· τίς ἂν τάδε γηθήσειεν;
νὺξ δ' ἥδ' ἠὲ διαρραίσει στρατὸν ἠὲ σαώσει."

59] damnavit Heyne. 63. 64] damnavit Friedlaender Anal. Hom. p. 470 sq. 64 ἐπιδημίοο κρυόεντος] ἐπιδημίου ὀκρυόεντος (ὀκριόεντος pauci) libri; v. praef. § 3, 16. 73 πολέσιν δὲ ἀνάσσεις] πολέσιν γὰρ ἀνάσσεις Aristarchus, πολέεσσι δ' ἀνάσσεις libri, correxit Hoffmann Quaestion. Hom. II p. 83.

ὣς ἔφαθ᾽· οἳ δ᾽ ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδ᾽ ἐπίθοντο. IX
ἐκ δὲ φυλακτῆρες σὺν τεύχεσιν ἐσσεύοντο
ἀμφί τε Νεστορίδην Θρασυμήδεα ποιμένα λαῶν
ἠδ᾽ ἀμφ᾽ Ἀσκάλαφον καὶ Ἰάλμενον υἷας Ἄρηος
ἀμφί τε Μηριόνην Ἀφαρῆά τε Δηίπυρόν τε
ἠδ᾽ ἀμφὶ Κρείοντος ἑὸν Λυκομήδεα δῖον.
ἕπτ᾽ ἔσαν ἡγεμόνες φυλάκων, ἑκατὸν δὲ ἑκάστῳ
κοῦροι ἅμα στεῖχον δολίχ᾽ ἔγχεα χερσὶν ἔχοντες.
κὰδ δὲ μέσον τάφρου καὶ τείχεος ἷζον ἰόντες·
ἔνθα δὲ πῦρ κήαντο, τίθεντο δὲ δόρπα ἕκαστοι.
Ἀτρεΐδης δὲ γέροντας ἀολλέας ἦγεν Ἀχαιῶν
ἐς κλισίην, παρὰ δέ σφι τίθει μενοεικέα δαῖτα·
οἳ δ᾽ ἐπ᾽ ὀνείαθ᾽ ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
τοῖς ὁ γέρων πάμπρωτος ὑφαινέμεν ἤρχετο μῆτιν
Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνετο βουλή·
ὅ σφιν ἐὺ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
„Ἀτρεΐδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
ἐν σοὶ μὲν λήξω, σέο δ᾽ ἄρξομαι, οὕνεκα πολλῶν
λαῶν ἐσσι ἄναξ καί τοι Ζεὺς ἐγγυάλιξεν
σκῆπτρόν τ᾽ ἠδὲ θέμιστας, ἵνα σφίσι βουλεύῃσθα.
τῷ σε χρὴ πέρι μὲν φάσθαι ἔπος ἠδ᾽ ἐπακοῦσαι,
κρηῆναι δὲ καὶ ἄλλῳ, ὅτ᾽ ἄν τινα θυμὸς ἀνώγῃ
εἰπεῖν εἰς ἀγαθόν· σέο δ᾽ ἕξεται, ὅττι κεν ἄρχῃ.

84 ἑὸν] υἱὸν libri; v. praef. II. § 8. 88 κήαντο] κείαντο plerique. *ἕκαστοι] ἕκαστος libri; cf. supra 66 et Ψ 55. Η 100. 89 ἀολλέας] libri, ἀριστέας Aristarchus. 93 ὑφαινέμεν] ὑφαίνειν libri.

IX αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
οὐ γάρ τις νόον ἄλλος ἀμείνονα τοῦδε νοήσει,
οἷον ἐγὼ νοέω ἠμὲν πάλαι ἠδ᾽ ἔτι καὶ νῦν,
ἐξ ἔτι τοῦ ὅτε, διογενές, Βρισηίδα κούρην
χωομένου Ἀχιλῆος ἔβης κλισίηθεν ἀπούρας
οὔ τι καθ᾽ ἡμέτερόν γε νόον. μάλα γάρ τοι ἐγώ γε
πόλλ᾽ ἀπεμυθεόμην· σὺ δὲ σῷ μεγαλήτορι θυμῷ
εἴξας ἄνδρα φέριστον, ὃν ἀθάνατοί περ ἔτισαν,
ἠτίμησας· ἑλὼν γὰρ ἔχεις γέρας. ἀλλ᾽ ἔτι καὶ νῦν
φραζώμεσθ᾽, ὥς κέν μιν ἀρεσσάμενοι πεπίθωμεν
δώροισίν τ᾽ ἀγανοῖσιν ἔπεσσί τε μειλιχίοισιν.“
τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
„ὦ γέρον, οὔ τι ψεῦδος ἐμὰς ἄτας κατέλεξας·
ἀασάμην, οὐδ᾽ αὐτὸς ἀναίνομαι. ἀντί νυ πολλῶν
λαῶν ἐστιν ἀνήρ, ὅν τε Ζεὺς κῆρι φιλήσῃ·
ὡς νῦν τοῦτον ἔτισε, δάμασσε δὲ λαὸν Ἀχαιῶν.
ἀλλ᾽ ἐπεὶ ἀασάμην φρεσὶ λευγαλέῃσι πιθήσας,
ἂψ ἐθέλω ἀρέσαι δόμεναί τ᾽ ἀπερείσι᾽ ἄποινα.
ὑμῖν δ᾽ ἐν πάντεσσι περικλυτὰ δῶρ᾽ ὀνομήνω·
ἕπτ᾽ ἀπύρους τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα,
αἴθωνας δὲ λέβητας ἐείκοσι, δώδεκα δ᾽ ἵππους
πηγοὺς ἀθλοφόρους, οἳ ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο· —
οὔ κεν ἀλήιος εἴη ἀνήρ, ᾧ τόσσα γένοιτο,
οὐδέ κεν ἀκτήμων ἐριτίμοιο χρυσοῖο,

---

104 *ἄλλος*] plerique; *ἄλλον* pauci in eis C, et adscriptum in A.

107 *χωομένου*] libri, *χωόμενος* Bekker[1], Baeumlein, Duentzer, Faesi-Franke. 112 *πεπίθωμεν*] D cum Aristarcho, *πεπίθοιμεν* ceteri (*ω* supra scripto in A).

ὅσσα μοι ἠνείκαντο ἀέθλια μώνυχες ἵπποι. — IX
δώσω δ' ἑπτὰ γυναῖκας ἀμύμονα ἔργα ἰδυίας
Λεσβίδας, ἅς, ὅτε Λέσβον ἐυκτιμένην ἕλεν αὐτός,
ἐξελόμην, αἳ κάλλει ἐνίκων φῦλα γυναικῶν.
τὰς μέν οἱ δώσω, μέτα δ' ἔσσεται, ἣν τότ' ἀπηύρων,
κούρη Βρισῆος· ἔπι δὲ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι
μή ποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι ἠδὲ μιγῆναι,
ἣ θέμις ἀνθρώπων πέλει, ἀνδρῶν ἠδὲ γυναικῶν.
ταῦτα μὲν αὐτίκα πάντα παρέσσεται· εἰ δέ κεν αὖτε
ἄστυ μέγα Πριάμοιο θεοὶ δώωσ' ἀλαπάξαι,
νῆα ἅλις χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ νηησάσθω,
εἰσελθὼν ὅτε κεν δατεώμεθα ληίδ' Ἀχαιοί·
Τρωιάδας δὲ γυναῖκας ἐείκοσιν αὐτὸς ἑλέσθω,
αἵ κε μετ' Ἀργείην Ἑλένην κάλλισται ἔωσιν.
εἰ δέ κεν Ἄργος ἱκοίμεθ' Ἀχαιικόν, οὖθαρ ἀρούρης,
γαμβρός κέν μοι ἔοι· τίσω δέ μιν ἶσον Ὀρέστῃ,
ὅς μοι τηλύγετος τρέφεται θαλίῃ ἔνι πολλῇ.
τρεῖς δέ μοι εἰσὶ θύγατρες ἐνὶ μεγάρῳ ἐυπήκτῳ,
Χρυσόθεμις καὶ Λαοδίκη καὶ Ἰφιάνασσα·
τάων ἥν κ' ἐθέλῃσι φίλην ἀνάεδνον ἀγέσθω
πρὸς οἶκον Πηλῆος· ἐγὼ δ' ἔπι μείλια δώσω
πολλὰ μάλ', ὅσσ' οὔ πώ τις ἑῇ ἐπέδωκε θυγατρί.
ἑπτὰ δέ οἱ δώσω εὖ ναιόμενα πτολίεθρα,

---

128 *ἔργα ἰδυίας*] *ἔργ'* (*ἔργα* duo) *εἰδυίας* libri. 137 sq. *νηησάσθω, εἰσελθὼν ὅτε*] ita distinguendum esse docuit Bekker HBl. I 217. 146 *ἀνάεδνον*] libri; *ἀνέϝεδνον* Bentleium secutus scripsit Bekker², illud defendit Wackernagel; v. *E* 892. 147 *ἔπι μείλια*] *ἐπὶ μείλια* Alexio et Apollodorus, *ἐπιμείλια* libri cum Aristarcho (schol. A); illud primus recepit Heyne.

IX *Καρδαμύλην Ἐνόπην τε καὶ Ἱρὴν ποιήεσσαν*
Φηράς τε ζαθέας ἠδ' Ἄνθειαν βαθύλειμον
καλήν τ' Αἴπειαν καὶ Πήδασον ἀμπελόεσσαν.
πᾶσαι δ' ἐγγὺς ἁλός, νέαται Πύλου ἠμαθόεντος·
ἐν δ' ἄνδρες ναίουσι πολύρρηνες πολυβοῦται,
οἵ κέ ἑ δωτίνῃσι θεὸν ὣς τιμήσουσιν
καί οἱ ὑπὸ σκήπτρῳ λιπαρὰς τελέουσι θέμιστας.
ταῦτά κέ οἱ τελέσαιμι μεταλλήξαντι χόλοιο.
δμηθήτω — Ἀίδης τοι ἀμείλιχος ἠδ' ἀδάμαστος·
τοὔνεκα καί τε βροτοῖσι θεῶν ἔχθιστος ἁπάντων —
καί μοι ὑποστήτω, ὅσσον βασιλεύτερός εἰμι
ἠδ' ὅσσον γενεῇ προγενέστερος εὔχομαι εἶναι.“
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
„Ἀτρεΐδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
δῶρα μὲν οὐκέτ' ὀνοστὰ διδοῖς Ἀχιλῆι ἄνακτι·
ἀλλ' ἄγετε, κλητοὺς ὀτρύνομεν, οἵ κε τάχιστα
ἔλθωσ' ἐς κλισίην Πηληιάδεω Ἀχιλῆος.
εἰ δ' ἄγε, τοὺς ἂν ἐγὼ ἐπιόψομαι· οἳ δὲ πιθέσθων.
Φοῖνιξ μὲν πρώτιστα διίφιλος ἡγησάσθω,
αὐτὰρ ἔπειτ' Αἴας τε μέγας καὶ δῖος Ὀδυσσεύς·
κηρύκων δ' Ὀδίος τε καὶ Εὐρυβάτης ἅμ' ἑπέσθων.
φέρτε δὲ χερσὶν ὕδωρ εὐφημῆσαί τε κέλεσθε,
ὄφρα Διὶ Κρονίδῃ ἀρησόμεθ', αἴ κ' ἐλεήσῃ.“
ὣς φάτο· τοῖσι δὲ πᾶσιν ἑαδότα μῦθον ἔειπεν.
αὐτίκα κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,

---

154 *πολύρρηνες*] libri, *πολύρηνες* Aristarchus; cf. *Ι* 296. *Κ* 216. *λ* 257 et praef. Il. § 8 s. v. *ῥαίω*. 167 *ἐγὼ*] AD alii cum Aristarcho, *ἐγὼν* pauci in eis C; cf. praef. Il. § 8.

κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο, IX
νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμός,
ὡρμῶντ' ἐκ κλισίης Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο.
τοῖσι δὲ πόλλ' ἐπέτελλε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ
δενδίλλων ἐς ἕκαστον, Ὀδυσσῆι δὲ μάλιστα,
πειρᾶν, ὡς πεπίθοιεν ἀμύμονα Πηλεΐωνα.
τὼ δὲ βάτην παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
πολλὰ μάλ' εὐχομένω γαιηόχῳ ἐννοσιγαίῳ
ῥηιδίως πεπιθεῖν μεγάλας φρένας Αἰακίδαο·
Μυρμιδόνων δ' ἐπί τε κλισίας καὶ νῆας ἱκέσθην.
τὸν δ' εὗρον φρένα τερπόμενον φόρμιγγι λιγείῃ
καλῇ δαιδαλέῃ, ἔπι δ' ἀργύρεον ζυγὸν ἦεν·
τὴν ἄρετ' ἐξ ἐνάρων πόλιν Ἠετίωνος ὀλέσσας·
τῇ ὅ γε θυμὸν ἔτερπεν, ἄειδε δ' ἄρα κλέα ἀνδρῶν.
Πάτροκλος δέ οἱ οἶος ἐναντίος ἧστο σιωπῇ
δέγμενος Αἰακίδην, ὁπότε λήξειεν ἀείδων.
τὼ δὲ βάτην προτέρω, ἡγεῖτο δὲ δῖος Ὀδυσσεύς,
στὰν δὲ πρόσθ' αὐτοῖο· ταφὼν δ' ἀνόρουσεν Ἀχιλλεὺς
αὐτῇ σὺν φόρμιγγι, λιπὼν ἕδος ἔνθα θάασσεν·
ὣς δ' αὔτως Πάτροκλος, ἐπεὶ ἴδε φῶτας, ἀνέστη.
τὼ καὶ δεικνύμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
„χαίρετον· ἦ φίλοι ἄνδρες ἱκάνετον — ἦ τι μάλα χρεώ —,
οἵ μοι σκυζομένῳ περ Ἀχαιῶν φίλτατοί ἐστον.“
ὣς ἄρα φωνήσας προτέρω ἄγε δῖος Ἀχιλλεύς,
εἷσεν δ' ἐν κλισμοῖσι τάπησί τε πορφυρέοισιν·
αἶψα δὲ Πάτροκλον προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα·
„μείζονα δὴ κρητῆρα, Μενοιτίου υἱέ, καθίστα,
ζωρότερον δὲ κέραιε, δέπας δ' ἔντυνον ἑκάστῳ·

IX οἳ γὰρ φίλτατοι ἄνδρες ἐμῷ ὑπέασι μελάθρῳ."
ὣς φάτο· Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἑταίρῳ.
αὐτὰρ ὅ γε κρεῖον μέγα κάββαλεν ἐν πυρὸς αὐγῇ,
ἐν δ' ἄρα νῶτον ἔθηκ' ὄιος καὶ πίονος αἰγός,
ἐν δὲ συὸς σιάλοιο ῥάχιν τεθαλυῖαν ἀλοιφῇ.
τῷ δ' ἔχεν Αὐτομέδων, τάμνεν δ' ἄρα δῖος Ἀχιλλεύς.
καὶ τὰ μὲν εὖ μίστυλλε καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειρεν,
πῦρ δὲ Μενοιτιάδης δαῖεν μέγα ἰσόθεος φώς.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ πῦρ ἐκάη καὶ φλὸξ ἐμαράνθη,
ἀνθρακιὴν στορέσας ὀβελοὺς ἐφύπερθε τάνυσσεν,
πάσσε δ' ἁλὸς θείοιο, κρατευτάων ἐπαείρας.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὤπτησε καὶ εἰν ἐλεοῖσιν ἔχευεν,
Πάτροκλος μὲν σῖτον ἑλὼν ἐπένειμε τραπέζῃ
καλοῖς ἐν κανέοισιν, ἀτὰρ κρέα νεῖμεν Ἀχιλλεύς.
αὐτὸς δ' ἀντίον ἷζεν Ὀδυσσῆος θεΐοιο
τοίχου τοῦ ἑτέροιο, θεοῖσι δὲ θῦσαι ἀνώγει
Πάτροκλον ὃν ἑταῖρον· ὁ δ' ἐν πυρὶ βάλλε θυηλάς.
οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
νεῦσ' Αἴας Φοίνικι· νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς,
πλησάμενος δ' οἴνοιο δέπας δείδεκτ' Ἀχιλῆα·
„χαῖρ', Ἀχιλεῦ· δαιτὸς μὲν ἐίσης οὐκ ἐπιδευεῖς
ἠμὲν ἐνὶ κλισίῃ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
ἠδὲ καὶ ἐνθάδε νῦν· πάρα γὰρ μενοεικέα πολλὰ
δαίνυσθ'. ἀλλ' οὐ δαιτὸς ἐπήρατα ἔργα μέμηλεν,

---

206 *κάββαλεν*] ACD alii, *κάμβαλεν* pauci; cf. ζ 172. 214 *κρατευτάων*] libri; *κραδευτάων* postulat Nauck BPt. 30 p. 34. 228 *ἐπήρατα*] *ἐπήρατον* libri, correxit Bentley; cf. *E* 429. *Z* 289.

ἀλλὰ λίην μέγα πῆμα, διοτρεφές, εἰσοράοντες
δείδιμεν· ἐν δοιῇ δὲ σόας ἔμεν ἢ ἀπολέσθαι
νῆας ἐυσσέλμους, εἰ μὴ σύ γε δύσεαι ἀλκήν.
ἐγγὺς γὰρ νηῶν καὶ τείχεος αὖλιν ἔθεντο
Τρῶες ὑπέρθυμοι τηλεκλειτοί τ' ἐπίκουροι,
κηάμενοι πυρὰ πολλὰ κατὰ στρατόν, οὐδ' ἔτι φασὶν
σχήσεσθ', ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσιν πεσέεσθαι.
Ζεὺς δέ σφι Κρονίδης ἐνδέξια σήματα φαίνων
ἀστράπτει. Ἕκτωρ δὲ μέγα σθένεϊ βλεμεαίνων
μαίνεται ἐκπάγλως, πίσυνος Διί, οὐδέ τι τίει
ἀνέρας οὐδὲ θεούς· κρατερὴ δέ ἑ λύσσα δέδυκεν.
ἀρᾶται δὲ τάχιστα φανήμεναι Ἠόα δῖαν·
στεῦται γὰρ νηῶν ἀποκοψέμεν ἄκρα κόρυμβα
αὐτάς τ' ἐμπρήσειν μαλεροῦ πυρός, αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
δῃώσειν παρὰ τῇσιν ὀρινομένους ὑπὸ καπνοῦ.
ταῦτ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα, μή οἱ ἀπειλὰς
ἐκτελέσωσι θεοί, ἡμῖν δὲ δὴ αἴσιμον ἤῃ
φθίσθαι ἐνὶ Τροίῃ ἑκὰς Ἄργεος ἱπποβότοιο.
ἀλλ' ἄνα, εἰ μέμονάς γε καὶ ὀψέ περ υἷας Ἀχαιῶν
τειρομένους ἐρύεσθαι ὑπὸ Τρώων ὀρυμαγδοῦ.
αὐτῷ τοι μετόπισθ' ἄχος ἔσσεται, οὐ δέ τι μῆχος
ῥεχθέντος κακοῦ ἔστ' ἄκος εὑρέμεν· ἀλλὰ πολὺ πρὶν

229 *εἰσοράοντες*] *εἰσορόωντες* libri. 230 *σόας ἔμεν*] *σαωσέμεν* libri, correxit Bekker². 234 *κηάμενοι*] *κειάμενοι* plerique.
240 *Ἠόα*] *ἠῶ* libri. 241 *ἀποκοψέμεν*] *ἀποκόψειν* libri. 243 *ὀρινομένους*] libri, *ἀτυζομένους* diversam lectionem commemorat Eustathius; cf. *Θ* 183. 245 *ἤῃ*] *εἴῃ* libri, correxit G. Hermann; v. praef. II. § 9. 249 *τοι*] libri, *σοὶ* Bekker; v. HBl. I 83 et cf. *χ* 345. *I* 680. 42. *οὐ δέ*] *οὐδέ* libri. 250 *εὑρέμεν*] *εὑρεῖν* libri.

IX φράζευ, ὅπως Δαναοῖσιν ἀλεξήσεις κακὸν ἦμαρ.
ὦ πέπον, ἦ μὲν σοί γε πατὴρ ἐπετέλλετο Πηλεὺς
ἤματι τῷ, ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπεν·
‚τέκνον ἐμόν, κάρτος μὲν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη
δώσουσ', αἴ κ' ἐθέλωσι, σὺ δὲ μεγαλήτορα θυμὸν
ἴσχειν ἐν στήθεσσι· φιλοφροσύνη γὰρ ἀμείνων·
ληγέμεναι δ' ἔριδος κακομηχάνου, ὄφρα σε μᾶλλον
τίωσ' Ἀργείων ἠμὲν νέοι ἠδὲ γέροντες.'
ὣς ἐπέτελλ' ὁ γέρων, σὺ δὲ λήθεαι. ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν
παύε', ἔα δὲ χόλον θυμαλγέα· σοὶ δ' Ἀγαμέμνων
ἄξια δῶρα δίδωσι μεταλλήξαντι χόλοιο.
εἰ δέ, σὺ μέν μευ ἄκουσον, ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω,
ὅσσα τοι ἐν κλισίῃσιν ὑπέσχετο δῶρ' Ἀγαμέμνων·
„ἕπτ' ἀπύρους τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα,
αἴθωνας δὲ λέβητας ἐείκοσι, δώδεκα δ' ἵππους
πηγοὺς ἀθλοφόρους, οἳ ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο· —
οὔ κεν ἀλήιος εἴη ἀνήρ, ᾧ τόσσα γένοιτο,
οὐδέ κεν ἀκτήμων ἐριτίμοιο χρυσοῖο,
ὅσσ' Ἀγαμέμνονος ἵπποι ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο. —
δώσει δ' ἑπτὰ γυναῖκας ἀμύμονα ἔργα ἰδυίας
Λεσβίδας, ἅς, ὅτε Λέσβον ἐυκτιμένην ἕλες αὐτός,
ἐξέλεθ', αἳ τότε κάλλει ἐνίκων φῦλα γυναικῶν.
τὰς μέν τοι δώσει, μέτα δ' ἔσσεται, ἣν τότ' ἀπηύρα,
κούρη Βρισῆος· ἔπι δὲ μέγαν ὅρκον ὀμεῖται
μή ποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι ἠδὲ μιγῆναι,
ἣ θέμις ἐστίν, ἄναξ, ἤ τ' ἀνδρῶν ἤ τε γυναικῶν.

---

251 ἀλεξήσεις] ἀλεξήσῃς alii in eis Λ, ἀλεξήσαις unus. 270 ἔργα ἰδυίας] ἔργ' (ἔργα unus) εἰδυίας libri.

ταῦτα μὲν αὐτίκα πάντα παρέσσεται· εἰ δέ κεν αὖτε
ἄστυ μέγα Πριάμοιο θεοὶ δώωσ' ἀλαπάξαι,
νῆα ἅλις χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ νηήσασθαι,
εἰσελθὼν ὅτε κεν δατεώμεθα ληίδ' Ἀχαιοί·
Τρωιάδας δὲ γυναῖκας ἐείκοσιν αὐτὸς ἑλέσθαι,
αἵ κε μετ' Ἀργείην Ἑλένην κάλλισται ἔωσιν.
εἰ δέ κεν Ἄργος ἱκοίμεθ' Ἀχαιικόν, οὖθαρ ἀρούρης,
γαμβρός κέν οἱ ἔοις· τίσει δέ σε ἶσον Ὀρέστῃ,
ὅς οἱ τηλύγετος τρέφεται θαλίῃ ἔνι πολλῇ.
τρεῖς δέ οἱ εἰσὶ θύγατρες ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτῳ,
Χρυσόθεμις καὶ Λαοδίκη καὶ Ἰφιάνασσα·
τάων ἥν κ' ἐθέλησθα φίλην ἀνάεδνον ἄγεσθαι
πρὸς οἶκον Πηλῆος· ὁ δ' αὖτ' ἔπι μείλια δώσει
πολλὰ μάλ', ὅσσ' οὔ πώ τις ἑῇ ἐπέδωκε θυγατρί.
ἑπτὰ δέ τοι δώσει εὖ ναιόμενα πτολίεθρα,
Καρδαμύλην Ἐνόπην τε καὶ Ἱρὴν ποιήεσσαν
Φηράς τε ζαθέας ἠδ' Ἄνθειαν βαθύλειμον
καλήν τ' Αἴπειαν καὶ Πήδασον ἀμπελόεσσαν.
πᾶσαι δ' ἐγγὺς ἁλός, νέαται Πύλου ἠμαθόεντος·
ἐν δ' ἄνδρες ναίουσι πολύρρηνες πολυβοῦται,
οἵ κέ σε δωτίνῃσι θεὸν ὣς τιμήσουσιν
καί τοι ὑπὸ σκήπτρῳ λιπαρὰς τελέουσι θέμιστας.
„ταῦτά κέ τοι τελέσειε μεταλλήξαντι χόλοιο.
εἰ δέ τοι Ἀτρεΐδης μὲν ἀπήχθετο κηρόθι μᾶλλον,
αὐτὸς καὶ τοῦ δῶρα, σὺ δ' ἄλλους περ Παναχαιοὺς

---

279 sq. νηήσασθαι, εἰσελθὼν ὅτε] v. *I* 137 sq. 288 ἀνάεδνον] v. *I* 146. 296 πολύρρηνες] libri fere omnes, πολύρηνες unus; cf. *I* 154.

IX *τειρομένους ἐλέαιρε κατὰ στρατόν, οἵ σε θεὸν ὣς*
τίσουσ᾽· ἦ γάρ κέ σφι μάλα μέγα κῦδος ἄροιο.
νῦν γάρ χ᾽ Ἕκτορ᾽ ἕλοις, ἐπεὶ ἂν μάλα τοι σχεδὸν ἔλθοι
λύσσαν ἔχων ὀλοήν, ἐπεὶ οὔ τινα φησὶν ὁμοῖον
οἷ ἔμεναι Δαναῶν, οὓς ἐνθάδε νῆες ἔνεικαν.“
τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
„διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν᾽ Ὀδυσσεῦ,
χρὴ μὲν δὴ τὸν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποειπεῖν
ᾗ περ δὴ φρονέω τε καὶ ὡς τετελεσμένον ἔσται,
ὡς μή μοι τρύζητε παρήμενοι ἄλλοθεν ἄλλος·
ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς Ἀίδαο πύλῃσιν,
ὅς χ᾽ ἕτερον μὲν κεύθῃ ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ εἴπῃ.
αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.“
„οὔτ᾽ ἐμέ γ᾽ Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα πεισέμεν οἴω
οὔτ᾽ ἄλλους Δαναούς, ἐπεὶ οὐκ ἄρα τις χάρις ἦεν
μάρνασθαι δηίοισιν ἐπ᾽ ἀνδράσι νωλεμὲς αἰεί·
ἴση μοῖρα μένοντι καὶ εἰ μάλα τις πολεμίζοι,
ἐν δὲ ἰῇ τιμῇ ἠμὲν κακὸς ἠδὲ καὶ ἐσθλός.
[κάτθαν᾽ ὁμῶς ὅ τ᾽ ἀεργὸς ἀνὴρ ὅ τε πολλὰ ἐοργώς.]
οὐδέ τί μοι περίκειται, ἐπεὶ πάθον ἄλγεα θυμῷ,
αἰὲν ἐμὴν ψυχὴν παραβαλλόμενος πολεμίζειν.
ὡς δ᾽ ὄρνις ἀπτῆσι νεοσσοῖσι προφέρῃσιν
μάστακ᾽, ἐπεί κε λάβῃσι, κακῶς δέ τέ οἱ πέλει αὐτῇ,

---

304 *ἔλθοι*] *ἔλθῃ* pauci. 320] Koeppenum secutus in suspicionem vocavit Heyne, denuo damnavit Friedlaender Anal. Hom. p. 469 sq. 321] *περίκειται*] libri cum Herodiano, *πέρι* (= *περισσῶς*) *κεῖται* Ptolemaeus Ascalonita. 322 *αἰὲν*] *αἰεὶ* libri, mutavit Bekker; cf. *Α* 520. 324] *δέ τέ οἱ*] *δ᾽ ἄρα οἱ* (*οἷ* unus) pauci cum Aristarcho.

ὡς καὶ ἐγὼ πολλὰς μὲν ἀΰπνους νύκτας ἴαυον,
ἤματα δ᾽ αἱματόεντα διέπρησσον πολεμίζων
ἀνδράσι μαρναμένοις ὀάρων ἕνεκα σφετεράων.
δώδεκα δὴ σὺν νηυσὶ πόλις ἀλάπαξ᾽ ἀνθρώπων,
πεζὸς δ᾽ ἕνδεκα φημὶ κατὰ Τροίην ἐρίβωλον·
τάων ἐκ πασέων κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλὰ
ἐξελόμην, καὶ πάντα φέρων Ἀγαμέμνονι δόσκον
Ἀτρεΐδῃ· ὁ δ᾽ ὄπισθε μένων παρὰ νηυσὶ θοῇσιν
δεξάμενος διὰ παῦρα δασάσκετο, πολλὰ δ᾽ ἔχεσκεν.
ἅσσα δ᾽ ἀριστήεσσι δίδου γέρα καὶ βασιλεῦσιν,
τοῖσι μὲν ἔμπεδα κεῖται, ἐμεῦ δ᾽ ἄπο μούνου Ἀχαιῶν
εἵλετ᾽· ἔχει δ᾽ ἄλοχον θυμαρέα, τῇ παριαύων
τερπέσθω. τί δὲ δεῖ πολεμιζέμεναι Τρώεσσιν
Ἀργεΐους; τί δὲ λαὸν ἀνήγαγεν ἐνθάδ᾽ ἀγείρας
Ἀτρεΐδης; ἦ οὐχ Ἑλένης ἕνεκ᾽ ἠυκόμοιο;
ἦ μοῦνοι φιλέουσ᾽ ἀλόχους μερόπων ἀνθρώπων
Ἀτρεΐδαι; ἐπεὶ ὅς τις ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ ἐχέφρων,
τὴν αὐτοῦ φιλέει καὶ κήδεται, ὡς καὶ ἐγὼ τὴν
ἐκ θυμοῦ φίλεον δουρικτητήν περ ἐοῦσαν.
νῦν δ᾽, ἐπεὶ ἐκ χειρῶν γέρας εἵλετο καί μ᾽ ἀπάτησεν,
μή μευ πειράτω εὖ εἰδότος — οὐδέ με πείσει —·
ἀλλ᾽, Ὀδυσεῦ, σὺν σοί τε καὶ ἄλλοισιν βασιλεῦσιν

---

327 *μαρναμένοις*] *μαρνάμενος* libri; illud, quod est in Aldina editione altera (1517), coniecerat Heyne, recepit Nauck; cf. *Z* 256. 328 *πόλις*] Bekker[2], *πόλεις* libri; cf. *B* 648. 334 *ἅσσα*] *ἄλλα* libri, correxit Bekker[2] (v. HBl. I 181 sq.). 336 *εἵλετ᾽· ἔχει*] de distinctione sententiarum v. Rhein. Mus. 44 (1889) p. 356. *θυμαρέα*] libri (*η* supra *α* scriptum in uno) cum Herodiano; cf. *ρ* 199. *ψ* 232; *κ* 362.

IX φραζέσθω νήεσσιν ἀλεξέμεναι δήιον πῦρ.
ἦ μὴν δὴ μάλα πολλὰ πονήσατο νόσφιν ἐμεῖο,
καὶ δὴ τεῖχος ἔδειμε καὶ ἤλασε τάφρον ἐπ᾽ αὐτῷ
εὐρεῖαν μεγάλην, ἐν δὲ σκόλοπας κατέπηξεν·
ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὣς δύναται σθένος Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
ἴσχειν. ὄφρα δ᾽ ἐγὼ μετ᾽ Ἀχαιοῖσιν πολέμιζον,
οὐκ ἐθέλεσκε μάχην ἀπὸ τείχεος ὀρνύμεν Ἕκτωρ,
ἀλλ᾽ ὅσον ἐς Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκανεν·
ἔνθα ποτ᾽ οἶον ἔμιμνε, μόγις δέ μευ ἔκφυγεν ὁρμήν.
„νῦν δ᾽, ἐπεὶ οὐκ ἐθέλω πολεμιζέμεν Ἕκτορι δίῳ,
αὔριον ἱρὰ Διὶ ῥέξας καὶ πᾶσι θεοῖσιν,
νηήσας εὖ νῆας, ἐπὴν ἅλαδε προερύσσω —
ὄψεαι, ἢν ἐθέλῃσθα καὶ αἴ κέν τοι τὰ μεμήλῃ,
ἦρι μάλ᾽ Ἑλλήσποντον ἔπ᾽ ἰχθυόεντα πλεούσας
νῆας ἐμάς, ἐν δ᾽ ἄνδρας ἐρεσσέμεναι μεμαῶτας·
εἰ δέ κεν εὐπλοΐην δώῃ κλυτὸς ἐννοσίγαιος,
ἤματί κεν τριτάτῳ Φθίην ἐρίβωλον ἱκοίμην.
ἔστι δέ μοι μάλα πολλά, τὰ κάλλιπον ἐνθάδε ἔρρων·
ἄλλον δ᾽ ἐνθένδε χρυσὸν καὶ χαλκὸν ἐρυθρὸν
ἠδὲ γυναῖκας ἐυζώνους πολιόν τε σίδηρον
ἄξομαι, ἅσσ᾽ ἔλαχόν γε· γέρας δέ μοι, ὅς περ ἔδωκεν,
αὖτις ἐφυβρίζων ἕλετο κρείων Ἀγαμέμνων
Ἀτρεΐδης. τῷ πάντ᾽ ἀγορευέμεν ὡς ἐπιτέλλω,
ἀμφαδόν, ὄφρα καὶ ἄλλοι ἐπισκύζωνται Ἀχαιοί,
εἴ τινά που Δαναῶν ἔτι ἔλπεται ἐξαπατήσειν,
αἰὲν ἀναιδείην ἐπιειμένος· οὐ δ᾽ ἂν ἐμοί γε

362 *εὐπλοΐην*] pauci in eis CD et editio Romana, *εὐπλοίην* ceteri; v. praef. II. § 3, 12. 372 *οὐ δ᾽*] *οὐδ᾽* (*οὐκ* Eustathius) libri.

τετλαίη κύνεός περ ἐὼν εἰς ὦπα ἰδέσθαι. IX
οὐδ' ἔτι οἱ βουλὰς συμφράσσομαι οὐδὲ μὲν ἔργον·
ἐκ γὰρ δή μ' ἀπάτησε καὶ ἤλιτεν. οὐ δ' ἂν ἔτ' αὖτις
ἐξαπάφοιτ' ἐπέεσσιν· ἅλις δέ οἱ. ἀλλὰ ἕκηλος
ἐρρέτω· ἐκ γάρ εὑ φρένας εἵλετο μητίετα Ζεύς.
„ἐχθρὰ δέ μοι τοῦ δῶρα, τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ.
οὐδ' εἴ μοι δεκάκις τε καὶ εἰκοσάκις τόσα δοίη,
ὅσσα τέ οἱ νῦν ἔστι, καὶ εἴ ποθεν ἄλλα γένοιτο,
οὐδ' ὅσ' ἐς Ὀρχομενὸν ποτινίσσεται οὐδ' ὅσα Θήβας
Αἰγυπτίας, ὅθι πλεῖστα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται,
αἵ θ' ἑκατόμπυλοί εἰσι, διηκόσιοι δ' ἀν' ἑκάστας
ἀνέρες ἐξοιχνεῦσι σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν·
οὐδ' εἴ μοι τόσα δοίη ὅσα ψάμαθός τε κόνις τε,
οὐδέ κεν ὧς ἔτι θυμὸν ἐμὸν πείσει' Ἀγαμέμνων,
πρίν γ' ἀπὸ πᾶσαν ἐμοὶ δόμεναι θυμαλγέα λώβην.
κούρην δ' οὐ γαμέω Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο,
οὐδ' εἰ χρυσείῃ Ἀφροδίτῃ κάλλος ἐρίζοι,
ἔργα δ' Ἀθηναίῃ γλαυκώπιδι ἰσοφαρίζοι·
οὐδέ μιν ὧς γαμέω· ὁ δ' Ἀχαιῶν ἄλλον ἑλέσθω,
ὅς τις οἷ τ' ἐπέοικε καὶ ὃς βασιλεύτερός ἐστιν.
ἢν γὰρ δή με σαῶσι θεοὶ καὶ οἴκαδ' ἵκωμαι,

374 *οὐδ' ἔτι*] A, *οὐδέ τι* ceteri libri: aliter se habet *I* 435. 375 *οὐ δ'*] *οὐδ'* libri: disiunxerat Heyne. 379 *δεκάκις τε καὶ εἰκοσάκις*] libri, *δεκάκις καὶ ἐϝεικοσάκις* Bentley, cui assentiuntur Bekker[2] et Cobet MCr. 380. Cf. *π* 249. Hoc loco (sicut *X* 349) *τε* quamquam non necessarium est (v. *A* 128. *ε* 306), tamen sententiae aptissimum (v. *Γ* 363. *β* 374. *δ* 588. *ι* 71). 386 *πείσει'*] *πείσει* (*πείσῃ* pauci) libri: apostrophum primus posuit Barnes. Cf. *Υ* 102. 393 *σαῶσι*] *σόωσι* libri cum Ptolemaeo Ascalonita, *σοῶσι* Tyrannio, *σάωσι* Apio; v. praef. II. § 5, III, 4.

IX Πηλεύς θήν μοι ἔπειτα γυναῖκα γαμέσσεται αὐτός.
πολλαὶ Ἀχαιΐδες εἰσὶν ἀν' Ἑλλάδα τε Φθίην τε
κοῦραι ἀριστήων, οἵ τε πτολίεθρα ῥύονται·
τάων ἥν κ' ἐθέλωμι φίλην ποιήσομ' ἄκοιτιν.
„ἔνθα δέ μοι μάλα πολλὸν ἐπέσσυτο θυμὸς ἀγήνωρ
γήμαντι μνηστὴν ἄλοχον, εἰκυῖαν ἄκοιτιν,
κτήμασι τέρπεσθαι τὰ γέρων ἐκτήσατο Πηλεύς.
οὐ γὰρ ἐμοὶ ψυχῆς ἀντάξιον οὐδ' ὅσα φασὶν
Ἴλιον ἐκτῆσθαι εὖ ναιόμενον πτολίεθρον
τὸ πρὶν ἐπ' εἰρήνης, πρὶν ἐλθέμεν υἷας Ἀχαιῶν,
οὐδ' ὅσα λάινος οὐδὸς ἀφήτορος ἐντὸς ἐέργει
Φοίβου Ἀπόλλωνος Πυθοῖ ἔνι πετρηέσσῃ.
ληιστοὶ μὲν γάρ τε βόες καὶ ἴφια μῆλα,
κτητοὶ δὲ τρίποδές τε καὶ ἵππων ξανθὰ κάρηνα·
ἀνδρὸς δὲ ψυχὴ πάλιν ἐλθέμεν οὔτε λεϊστὴ
οὔθ' ἑλετή, ἐπεὶ ἄρ κεν ἀμείψεται ἕρκος ὀδόντων.
μήτηρ γάρ τέ με φησὶ θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα
διχθαδίας κῆρας φερέμεν θανάτοιο τέλοσδε·
εἰ μέν κ' αὖθι μένων Τρώων πόλιν ἀμφιμάχωμαι,
ὤλετο μέν μοι νόστος, ἀτὰρ κλέος ἄφθιτον ἔσται·
εἰ δέ κεν οἴκαδ' ἵκωμαι ἐμὴν ἐς πατρίδα γαῖαν,
ὤλετό μοι κλέος ἐσθλόν, ἐπὶ δηρὸν δέ μοι αἰὼν

---

394 *γαμέσσεται*] libri (*γαμήσεται* unus), *γε μάσσεται* Aristarchus. 397 *ἐθέλωμι*] Aristarchus, *ἐθέλοιμι* libri. 398 *πολλὸν*] libri, *πολλὰ* postulat Ahrens; v. praef. § 4, I, 1. 403. 408 *ἐλθέμεν*] *ἐλθεῖν* libri. 414 *ἵκωμαι ἐμὴν*] Bentley, cui assentitur Bekker HBl. I p. 21 et (a. 1861) p. 218, *ἵκωμαι* (*ἵκωμι* A) *φίλην* libri; *ἵκωμαι ἑὴν* commendat Brugmann, Ein Problem d. homer. Textkr. u. d. vglchd. Sprchwsft. p. 71, *ἴωμι φίλην* coniecit Nauck BPt. 22 p. 38.

[ἔσσεται οὐδέ κέ μ' ὦκα τέλος θανάτοιο κιχείη]. IX
καὶ δ' ἂν τοῖς ἄλλοισιν ἐγὼ παραμυθησαίμην
οἴκαδ' ἀποπλείειν, ἐπεὶ οὐκέτι δήετε τέκμωρ
Ἰλίου αἰπεινῆς· μάλα γάρ ἑθεν εὐρύοπα Ζεὺς
χεῖρα ἑὴν ὑπερέσχε, τεθαρσήκασι δὲ λαοί.
„ἀλλ' ὑμεῖς μὲν ἰόντες ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν
ἀγγελίην ἀπόφασθε — τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ γερόντων —,
ὄφρ' ἄλλην φράζωνται ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ἀμείνω,
ἥ κέ σφιν νῆάς τε σαῷ καὶ λαὸν Ἀχαιῶν
νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇς, ἐπεὶ οὔ σφισιν ἥδε γ' ἑτοίμη
ἣν νῦν ἐφράσσαντο, ἐμεῦ ἀπομηνίσαντος.
Φοῖνιξ δ' αὖθι παρ' ἄμμι μένων κατακοιμηθήτω,
ὄφρα μοι ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδ' ἕπηται
αὔριον, ἢν ἐθέλῃσιν· ἀνάγκῃ δ' οὔ τί μιν ἄξω."
ὣς ἔφαθ'· οἳ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ
μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶς ἀπέειπεν.
ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε γέρων ἱππηλάτα Φοῖνιξ
δάκρυ ἀναπρήσας· πέρι γὰρ δίε νηυσὶν Ἀχαιῶν·
„εἰ μὲν δὴ νόστον γε μετὰ φρεσί, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
βάλλεαι οὐδέ τι πάμπαν ἀμύνειν νηυσὶ θοῇσιν
πῦρ ἐθέλεις ἀίδηλον, ἐπεὶ χόλος ἔμπεσε θυμῷ,
πῶς ἂν ἔπειτ' ἀπὸ σεῖο, φίλον τέκος, αὖθι λιποίμην
οἶος; σοὶ δέ μ' ἔπεμπε γέρων ἱππηλάτα Πηλεὺς
ἤματι τῷ, ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπεν

416] omiserat Zenodotus, spurium iudicavit Aristarchus. 424 σαῷ] σόῳ pauci, σόοι unus, σόω A, σόῃ complures in eis CD: v. praef. II. § 5, III, 4. 433 δάκρυ] δάκρυ' libri plures et meliores: cf. Σ 124. λ 530 et v. β 81.

IX νήπιον, οὔ πω εἰδόθ' ὁμοιίοο πτολέμοιο
οὐδ' ἀγορέων, ἵνα τ' ἄνδρες ἀριπρεπέες τελέθουσιν·
τοὔνεκά με προέηκε διδασκέμεναι τάδε πάντα,
μύθων τε ῥητῆρ' ἔμεναι πρηκτῆρά τε ἔργων.
ὣς ἂν ἔπειτ' ἀπὸ σεῖο, φίλον τέκος, οὐκ ἐθέλοιμι
λείπεσθ', οὐδ' εἴ κέν μοι ὑποσταίη θεὸς αὐτὸς
γῆρας ἀποξύσας θήσειν νέον ἡβάοντα,
οἷον ὅτε πρῶτον λίπον Ἑλλάδα καλλιγύναικα
φεύγων νείκεα πατρὸς Ἀμύντορος Ὀρμενίδαο·
ὅς μοι παλλακίδος πέρι χώσατο καλλικόμοιο,
τὴν αὐτὸς φιλέεσκεν, ἀτιμάζεσκε δ' ἄκοιτιν,
μητέρ' ἐμήν. ἣ δ' αἰὲν ἐμὲ λισσέσκετο γούνων
παλλακίδι προμιγῆναι, ἵν' ἐχθήρειε γέροντα.
τῇ πιθόμην καὶ ἔρεξα· πατὴρ δ' ἐμὸς αὐτίκ' ὀισθεὶς
πολλὰ κατηρᾶτο, στυγερὰς δ' ἐπεκέκλετ' ἐρινῦς,
μή ποτε γούνασιν οἷσιν ἐφέσσεσθαι φίλον υἱὸν
ἐξ ἐμέθεν γεγαῶτα· θεοὶ δ' ἐτέλειον ἐπαράς,
Ζεύς τε καταχθόνιος καὶ ἐπαινὴ Περσεφόνεια.
[τὸν μὲν ἐγὼ βούλευσα κατακτάμεν ὀξέι χαλκῷ·

440 *ὁμοιίοο*] *ὁμοιίου* libri. *πτολέμοιο*] duo libri, *πολέμοιο* ceteri. 444 *ὣς*] A et unus ex reliquis, *πῶς* alius, *ὡς* ceteri: *ὣς* scripserunt Barnes et Wolf, probat Lehrs. Arist.² 159. Cf. *Ο* 698. *Φ* 291. *β* 137: aliter se habet *Χ* 348. 446 *ἡβάοντα*] *ἡβώοντα* libri. 449 *πέρι χώσατο*] Eustathius et unus codex cum quibusdam veterum grammaticorum, *περὶ, χώσατο* A, *περιχώσατο* reliqui cum Alexione et Herodiano. Disiunctim scripserunt Barnes, Clarke: cf. *Ξ* 266. 456 *ἐπαράς*] plerique, *ἐπ' ἀράς* tres in eis AD, notum etiam Herodiano: fortasse praeferendum. V. praef. § 7, I, 1. 458—461] omittunt libri, servavit Plutarchus (Quomodo adulescens poetas audire debeat, p. 26 *F*): primus restituit Wolf.

ἀλλά τις ἀθανάτων παῦσεν χόλον, ὅς ῥ᾽ ἐνὶ θυμῷ IX
δήμου θῆκε φάτιν καὶ ὀνείδεα πόλλ᾽ ἀνθρώπων,
ὡς μὴ πατροφόνος μετ᾽ Ἀχαιοῖσιν καλεοίμην.]
ἔνθ᾽ ἐμοὶ οὐκέτι πάμπαν ἐρητύετ᾽ ἐν φρεσὶ θυμὸς
πατρὸς χωομένοιο κατὰ μέγαρα στρωφᾶσθαι.
ἦ μὲν πολλὰ ἔται καὶ ἀνεψιοὶ ἀμφὶς ἐόντες
αὐτοῦ λισσόμενοι κατερήτυον ἐν μεγάροισιν,
πολλὰ δὲ ἴφια μῆλα καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς
ἔσφαζον, πολλοὶ δὲ σύες θαλέθοντες ἀλοιφῇ
εὑόμενοι τανύοντο διὰ φλογὸς Ἡφαίστοιο,
πολλὸν δ᾽ ἐκ κεράμων μέθυ πίνετο τοῖο γέροντος.
ἐννάνυχες δέ μοι ἀμφ᾽ αὐτῷ πάρα νύκτας ἴαυον·
οἳ μὲν ἀμειβόμενοι φυλακὰς ἔχον, οὐδέ ποτ᾽ ἔσβη
πῦρ, ἕτερον μὲν ὑπ᾽ αἰθούσῃ εὐερκέος αὐλῆς,
ἄλλο δ᾽ ἐνὶ προδόμῳ πρόσθεν θαλάμοιο θυράων.
ἀλλ᾽ ὅτε δὴ δεκάτη μοι ἐπήλυθε νὺξ ἐρεβεννή,
καὶ τότ᾽ ἐγὼ θαλάμοιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας
ῥήξας ἐξῆλθον καὶ ὑπέρθορον ἑρκίον αὐλῆς,
ῥεῖα λαθὼν φύλακάς τ᾽ ἄνδρας δμῳάς τε γυναῖκας.
φεῦγον ἔπειτ᾽ ἀπάνευθε δι᾽ Ἑλλάδος εὐρυχόροιο,
Φθίην δ᾽ ἐξικόμην ἐριβώλακα, μητέρα μήλων,
ἐς Πηλῆα ἄναχθ᾽· ὃ δέ με πρόφρων ὑπέδεκτο
καί μ᾽ ἐφίλησ᾽, ὡς εἴ τε πατὴρ ὃν παῖδα φιλήσῃ
μοῦνον τηλύγετον πολλοῖσιν ἐπὶ κτεάτεσσιν,
καί μ᾽ ἀφνειὸν ἔθηκε, πολὺν δέ μοι ὤπασε λαόν·

---

470 ἐννάνυχες] εἰνάνυχες libri (altero ν supra scripto in C). 476 sq. αὐλῆς, ῥεῖα λαθών] ita distinguendum esse docuit Bekker HBl. I 176 sq. 481 μ᾽ ἐφίλησ᾽] με φίλησ᾽ pauci.

IX *ναῖον δ' ἐσχατιὴν Φθίης, Δολόπεσσιν ἀνάσσων.*
καί σε τοσοῦτον ἔθηκα, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
ἐκ θυμοῦ φιλέων, ἐπεὶ οὐκ ἐθέλεσκες ἅμ' ἄλλῳ
οὔτ' ἐς δαῖτ' ἰέναι οὔτ' ἐν μεγάροισι πάσασθαι,
πρίν γ' ὅτε δή σ' ἐπ' ἐμοῖσιν ἐγὼ γούνεσσι καθίσσας
ὄψου τ' ἄσαιμι προταμὼν καὶ οἶνον ἐπισχών.
πολλάκι μοι κατέδευσας ἐπὶ στήθεσσι χιτῶνα
οἴνου ἀποβλύζων ἐν νηπιέῃ ἀλεγεινῇ.
ὣς ἐπὶ σοὶ μάλα πόλλ' ἔπαθον καὶ πόλλ' ἐμόγησα,
τὰ φρονέων, ὅ μοι οὔ τι θεοὶ γόνον ἐξετέλειον
ἐξ ἐμεῦ· ἀλλὰ σὲ παῖδα, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
ποιεύμην, ἵνα μοί ποτ' ἀεικέα λοιγὸν ἀμύνῃς.
„ἀλλ', Ἀχιλεῦ, δάμασον θυμὸν μέγαν· οὐδέ τί σε χρὴ
νηλεὲς ἦτορ ἔχειν· στρεπτοὶ δέ τε καὶ θεοὶ αὐτοί,
τῶν περ καὶ μείζων ἀρετὴ τιμή τε βίη τε.
καὶ μὲν τοὺς θυέεσσι καὶ εὐχωλῇς ἀγανῇσιν
λοιβῇ τε κνίσῃ τε παρατρωπῶσ' ἄνθρωποι
λισσόμενοι, ὅτε κέν τις ὑπερβήῃ καὶ ἁμάρτῃ.
καὶ γάρ τε Λιταί εἰσι, Διὸς κοῦραι μεγάλοιο,
χωλαί τε ῥυσαί τε παραβλῶπές τ' ὀφθαλμώ,
αἵ ῥά τε καὶ μετόπισθ' Ἄτης ἀλέγουσι κιοῦσαι.
ἡ δ' Ἄτη σθεναρή τε καὶ ἀρτίπος, οὕνεκα πάσας
πολλὸν ὑπεκπροθέει, φθάνει δέ τε πᾶσαν ἐπ' αἶαν
βλάπτουσ' ἀνθρώπους· αἱ δ' ἐξακέονται ὀπίσσω.
ὃς μέν τ' αἰδέσεται κούρας Διὸς ἆσσον ἰούσας,
τὸν δὲ μέγ' ὤνησαν καί τ' ἔκλυον εὐξαμένοιο·

---

492 *πόλλ' ἔπαθον καὶ πόλλ' ἐμόγησα*] libri fere omnes, *πολλὰ πάθον καὶ πολλὰ μόγησα* Aristarchus. 509 *εὐξαμένοιο*] ACD alii, *εὐχομένοιο* duo libri cum Aristarcho; cf. *Α* 453. *Π* 236. 531.

ὃς δέ κ' ἀνήνηται καί τε στερεῶς ἀποείπῃ,
λίσσονται δ' ἄρα ταί γε Δία Κρονίωνα κιοῦσαι
τῷ Ἄτην ἅμ' ἕπεσθαι, ἵνα βλαφθεὶς ἀποτίσῃ.
ἀλλ', Ἀχιλεῦ, πόρε καὶ σὺ Διὸς κούρῃσιν ἕπεσθαι
τιμήν, ἥ τ' ἄλλων περ ἐπιγνάμπτει νόον ἐσθλῶν.
εἰ μὲν γὰρ μὴ δῶρα φέροι τὰ δ' ὄπισθ' ὀνομάζοι
Ἀτρεΐδης, ἀλλ' αἰὲν ἐπιζαφελῶς χαλεπαίνοι,
οὐκ ἂν ἐγώ γέ σε μῆνιν ἀπορρίψαντα κελοίμην
Ἀργεΐοισιν ἀμυνέμεναι χατέουσί περ ἔμπης·
νῦν δ' ἅμα τ' αὐτίκα πολλὰ διδοῖ τὰ δ' ὄπισθεν ὑπέστη,
ἄνδρας δὲ λίσσεσθαι ἐπιπροέηκεν ἀρίστους
κρινάμενος κατὰ λαὸν Ἀχαιικόν, οἵ τε σοὶ αὐτῷ
φίλτατοι Ἀργεΐων· τῶν μὴ σύ γε μῦθον ἐλέγξῃς
μηδὲ πόδας. πρὶν δ' οὔ τι νεμεσσητὸν κεχολῶσθαι.
„οὕτω καὶ τῶν πρόσθεν ἐπευθόμεθα κλέα ἀνδρῶν
ἡρώων, ὅτε κέν τιν' ἐπιζάφελος χόλος ἵκοι·
δωρητοί τε πέλοντο παράρρητοί τ' ἐπέεσσιν.
μέμνημαι τόδε ἔργον ἐγὼ πάλαι, οὔ τι νέον γε,
ὡς ἦν· ἐν δ' ὑμῖν ἐρέω πάντεσσι φίλοισιν.
Κουρῆτές τ' ἐμάχοντο καὶ Αἰτωλοὶ μενεχάρμαι
ἀμφὶ πόλιν Καλυδῶνα καὶ ἀλλήλους ἐνάριζον,
Αἰτωλοὶ μὲν ἀμυνόμενοι Καλυδῶνος ἐραννῆς,
Κουρῆτες δὲ διαπραθέειν μεμαῶτες Ἄρηι.
καὶ γὰρ τοῖσι κακὸν χρυσόθρονος Ἄρτεμις ὦρσεν
χωσαμένη, ὅ οἱ οὔ τι θαλύσια γουνῷ ἀλωῆς
Οἰνεὺς ἕρξ'· ἄλλοι δὲ θεοὶ δαίνυνθ' ἑκατόμβας,
οἴῃ δ' οὐκ ἔρρεξε Διὸς κούρῃ μεγάλοιο· —

---

535 ἕρξ'] ita vel ἔρεξ' libri fere omnes, ἕρξ', ῥέξ' singuli.

IX ἢ λάθετ' ἢ οὐκ ἐνόησεν· ἀάσατο δὲ μέγα θυμῷ. —
ἣ δὲ χολωσαμένη δῖον γένος ἰοχέαιρα
ὦρσεν ἔπι, χλούνην σῦν ἄγριον ἀργιόδοντα,
ὃς κακὰ πόλλ' ἔρδεσκεν ἔθων Οἰνῆος ἀλωήν·
πολλὰ δ' ὅ γε προθέλυμνα χαμαὶ βάλε δένδρεα μακρὰ
αὐτῇσιν ῥίζῃσι καὶ αὐτοῖς ἄνθεσι μήλων.
τὸν δ' υἱὸς Οἰνῆος ἀπέκτεινεν Μελέαγρος,
πολλέων ἐκ πολίων θηρήτορας ἄνδρας ἀγείρας
καὶ κύνας· οὐ μὲν γάρ κε δάμη παύροισι βροτοῖσιν·
τόσσος ἔην, πολλοὺς δὲ πυρῆς ἐπέβησ' ἀλεγεινῆς.
ἣ δ' ἀμφ' αὐτῷ θῆκε πολὺν κέλαδον καὶ ἀυτήν,
ἀμφὶ συὸς κεφαλῇ καὶ δέρματι λαχνήεντι,
Κουρήτων τε μεσηγὺ καὶ Αἰτωλῶν μεγαθύμων.
„ὄφρα μὲν οὖν Μελέαγρος ἀρηίφιλος πολέμιζεν,
τόφρα δὲ Κουρήτεσσι κακῶς ἦν, οὐδ' ἐδύναντο
τείχεος ἔκτοσθεν μίμνειν πολέες περ ἐόντες·
ἀλλ' ὅτε δὴ Μελέαγρον ἔδυ χόλος, ὅς τε καὶ ἄλλων
οἰδάνει ἐν στήθεσσι νόον πύκα περ φρονεόντων,
ἦ τοι ὁ μητρὶ φίλῃ Ἀλθαίῃ χωόμενος κῆρ
κεῖτο παρὰ μνηστῇ ἀλόχῳ καλῇ Κλεοπάτρῃ,
κούρῃ Μαρπήσσης καλλισφύρου Εὐηνίνης
Ἴδεώ θ', ὃς κάρτιστος ἐπιχθονίων γένετ' ἀνδρῶν
τῶν τότε, καί ῥα ἄνακτος ἐναντίον εἵλετο τόξον
Φοίβου Ἀπόλλωνος καλλισφύρου εἵνεκα νύμφης·

---

537 *ἀάσατο*] plerique, *ἀάσσατο* C et unus ex aliis, quod praetulit Nauck; cf. *Α* 340. *κ* 68. 538 sq.] vocabula distinxi ex sententia Duentzeri, qui *δῖον* mutat in *θεῖον* collato *Ζ* 180. 540 *ἔρδεσκεν*] libri, *ἔρρεζεν* Ammonius. 545 *κε δάμη*] pauci in eis AD, *κ' ἐδάμη* reliqui.

τὴν δὲ τότ' ἐν μεγάροισι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
Ἀλκυόνην καλέεσκον ἐπώνυμον, οὕνεκ' ἄρ' αὐτῆς
μήτηρ ἀλκυόνος πολυπενθέος οἶτον ἔχουσα
κλαῖ', ὅτε μιν ἑκάεργος ἀνήρπασε Φοῖβος Ἀπόλλων.
τῇ ὅ γε παρκατέλεκτο χόλον θυμαλγέα πέσσων,
ἐξ ἀρέων μητρὸς κεχολωμένος, ἥ ῥα θεοῖσιν
πόλλ' ἀχέουσ' ἠρᾶτο κασιγνήτοιο φόνοιο·
πολλὰ δὲ καὶ γαῖαν πολυφόρβην χερσὶν ἀλοία
κικλήσκουσ' Ἀίδην καὶ ἐπαινὴν Περσεφόνειαν
πρόχνυ καθεζομένη — δεύοντο δὲ δάκρυσι κόλποι —
παιδὶ δόμεν θάνατον· τῆς δ' ἠεροφοῖτις ἐρινὺς
ἔκλυεν ἐξ ἐρέβεσφιν, ἀμείλιχον ἦτορ ἔχουσα.
„τῶν δὲ τάχ' ἀμφὶ πύλας ὅμαδος καὶ δοῦπος ὀρώρει
πύργων βαλλομένων. τὸν δὲ λίσσοντο γέροντες
Αἰτωλῶν — πέμπον δὲ θεῶν ἱερῆας ἀρίστους —
ἐξελθεῖν καὶ ἀμῦναι, ὑποσχόμενοι μέγα δῶρον·
ὁππόθι πιότατον πεδίον Καλυδῶνος ἐραννῆς,
ἔνθα μιν ἤνωγον τέμενος περικαλλὲς ἑλέσθαι
πεντηκοντόγυον, τὸ μὲν ἥμισυ οἰνοπέδοιο
ἥμισυ δὲ ψιλὴν ἄροσιν πεδίοιο ταμέσθαι.
πολλὰ δέ μιν λιτάνευε γέρων ἱππηλάτα Οἰνεὺς
οὐδοῦ ἐπεμβεβαὼς ὑψηρεφέος θαλάμοιο,
σείων κολλητὰς σανίδας, γουνούμενος υἱόν·
πολλὰ δὲ τόν γε κασίγνηται καὶ πότνια μήτηρ
ἐλλίσσονθ' — ὁ δὲ μᾶλλον ἀναίνετο —, πολλὰ δ' ἑταῖροι,
οἵ οἱ κεδνότατοι καὶ φίλτατοι ἦσαν ἁπάντων·
ἀλλ' οὐδ' ὧς τοῦ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθον,
πρίν γ' ὅτε δὴ θάλαμος πύκ' ἐβάλλετο, τοὶ δ' ἐπὶ πύργων

588 πύκ' ἐβάλλετο] ACD alii, πύκα βάλλετο reliqui.

IX *βαῖνον Κουρῆτες καὶ ἐνέπρηθον μέγα ἄστυ.*
καὶ τότε δὴ Μελέαγρον ἐΰζωνος παράκοιτις
λίσσετ' ὀδυρομένη καί οἱ κατέλεξεν ἅπαντα,
κήδε' ὅσ' ἀνθρώποισι πέλει, τῶν ἄστυ ἁλώῃ·
ἄνδρας μὲν κτείνουσι, πόλιν δέ τε πῦρ ἀμαθύνει,
τέκνα δέ τ' ἄλλοι ἄγουσι βαθυζώνους τε γυναῖκας.
τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς ἀκούοντος κακὰ ἔργα·
βῆ δ' ἰέναι, χροῒ δ' ἔντε' ἐδύσετο παμφανάοντα.
ὣς ὁ μὲν Αἰτωλοῖσιν ἀπήμυνεν κακὸν ἦμαρ
εἴξας ᾧ θυμῷ· τῷ δ' οὐκέτι δῶρ' ἐτέλεσσαν
πολλά τε καὶ χαρίεντα, κακὸν δ' ἤμυνε καὶ αὔτως.
„ἀλλὰ σὺ μή τοι ταῦτα νόει φρεσί, μηδέ σε δαίμων
ἐνταῦθα τρέψειε, φίλος· χαλεπὸν δέ κεν εἴη
νηυσὶν καιομένῃσιν ἀμυνέμεν· ἀλλ' ἐπὶ δώροις
ἔρχεο· ἶσον γάρ σε θεῷ τίσουσιν Ἀχαιοί.
εἰ δέ κ' ἄτερ δώρων πόλεμον φθισήνορα δύῃς,
οὐκέθ' ὁμῶς τιμῆς ἔσεαι, πόλεμόν περ ἀλαλκών.“
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
„Φοῖνιξ, ἄττα γεραιέ, διοτρεφές, οὔ τί με ταύτης
χρεὼ τιμῆς· φρονέω δὲ τετιμῆσθαι Διὸς αἴσῃ,
ἥ μ' ἕξει παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, εἰς ὅ κ' ἀυτμὴ
ἐν στήθεσσι μένῃ καί μοι φίλα γούνατ' ὀρώρῃ.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·

---

591 *ἅπαντα, κήδε' ὅσ'*] ita distinxit Bekker HBl. I 230. 596 *παμφανάοντα*] *παμφανόωντα* libri. 600 *τοι*] libri, *μοι* Eustathius. 601 *χαλεπὸν*] *κάκιον* alii. 602 *δώροις*] libri meliores, *δώρων* alii cum Aristarcho. 605 *τιμῆς*] *τιμῇς* libri meliores cum Aristarcho, fortasse rectius; v. La Roche HU. 221.

μή μοι σύγχει θυμὸν ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων, IX
Ἀτρεΐδῃ ἥρωι φέρων χάριν· οὐδέ τί σε χρὴ
τὸν φιλέειν, ἵνα μή μοι ἀπέχθηαι φιλέοντι.
καλόν τοι σὺν ἐμοὶ τὸν κηδέμεν, ὅς κ' ἐμὲ κήδῃ·
ἶσον ἐμοὶ βασίλευε καὶ ἥμισυ μείρεο τιμῆς.
οὗτοι δ' ἀγγελέουσι, σὺ δ' αὐτόθι λέξεο μίμνων
εὐνῇ ἔνι μαλακῇ· ἅμα δ' ἠόι φαινομένηφιν
φρασσόμεθ', ἤ κε νεώμεθ' ἐφ' ἡμέτερ' ἤ κε μένωμεν.“
ἦ, καὶ Πατρόκλῳ ὅ γ' ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε σιωπῇ
Φοίνικι στορέσαι πυκινὸν λέχος, ὄφρα τάχιστα
ἐκ κλισίης νόστοιο μεδοίατο· τοῖσι δ' ἄρ' Αἴας
ἀντίθεος Τελαμωνιάδης μετὰ μῦθον ἔειπεν·
„διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
ἴομεν· οὐ γάρ μοι δοκέει μύθοιο τελευτὴ
τῇδέ γ' ὁδῷ κρανέεσθαι· ἀπαγγεῖλαι δὲ τάχιστα
χρὴ μῦθον Δαναοῖσι καὶ οὐκ ἀγαθόν περ ἐόντα,
οἵ που νῦν ἕαται ποτιδέγμενοι. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
ἄγριον ἐν στήθεσσι θέτο μεγαλήτορα θυμὸν
σχέτλιος, οὐδὲ μετατρέπεται φιλότητος ἑταίρων
τῆς, ᾗ μιν παρὰ νηυσὶν ἐτίομεν ἔξοχον ἄλλων,
νηλής. καὶ μέν τίς τε κασιγνήτοιο φονῆος
ποινὴν ἢ οὗ παιδὸς ἐδέξατο τεθνηῶτος·
καί ῥ' ὁ μὲν ἐν δήμῳ μένει αὐτοῦ πόλλ' ἀποτίσας,
τοῦ δέ τ' ἐρητύεται κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ

---

612 *ὀδυρόμενος καὶ*] libri, *ἐνὶ στήθεσσιν* Aristarchus. 615 *κηδέμεν*] *κήδειν* libri. 616] damnant Heyne, Bekker², alii multi. 618 *ἠόι*] *ἠοῖ* libri. 633 *τεθνηῶτος*] duo libri cum Aristarcho, *τεθνειῶτος* (*ηι* supra scripto in A) ceteri.

IX *ποινὴν δεξαμένου. σοὶ δ' ἄλληκτόν τε κακόν τε*
θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι θεοὶ θέσαν εἵνεκα κούρης
οἴης· νῦν δέ τοι ἑπτὰ παρίσχομεν ἔξοχ' ἀρίστας,
ἄλλα τε πόλλ' ἐπὶ τῇσι. σὺ δ' ἵλαον ἔνθεο θυμόν,
αἴδεσσαι δὲ μέλαθρον· ὑπωρόφιοι δέ τοί εἰμεν
πληθύος ἐκ Δαναῶν, μέμαμεν δέ τοι ἔξοχον ἄλλων
κήδιστοί τ' ἔμεναι καὶ φίλτατοι, ὅσσοι Ἀχαιοί."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
„Αἶαν διογενὲς Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
πάντα τί μοι κατὰ θυμὸν ἐείσαο μυθήσασθαι·
ἀλλά μοι οἰδάνεται κραδίη χόλῳ, ὁππότ' ἐκείνων
μνήσομαι, ὥς μ' ἀσύφηλον ἐν Ἀργεΐοισιν ἔρεξεν
Ἀτρεΐδης, ὡς εἴ τιν' ἀτίμητον μετανάστην.
ἀλλ' ὑμεῖς ἔρχεσθε καὶ ἀγγελίην ἀπόφασθε·
οὐ γὰρ πρὶν πολέμοιο μεδήσομαι αἱματόεντος,
πρίν γ' υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονος Ἕκτορα δῖον
Μυρμιδόνων ἐπί τε κλισίας καὶ νῆας ἱκέσθαι
κτείνοντ' Ἀργεΐους, κατά τε σμῦξαι πυρὶ νῆας.
ἀμφὶ δέ τοι τῇ ἐμῇ κλισίῃ καὶ νηὶ μελαίνῃ
Ἕκτορα καὶ μεμαῶτα μάχης σχήσεσθαι ὀίω."
ὣς ἔφαθ'· οἳ δὲ ἕκαστος ἑλὼν δέπας ἀμφικύπελλον
σπείσαντες παρὰ νῆας ἴσαν πάλιν, ἦρχε δ' Ὀδυσσεύς.
Πάτροκλος δ' ἑτάροισιν ἰδὲ δμῳῇσι κέλευσεν
Φοίνικι στορέσαι πυκινὸν λέχος ὅττι τάχιστα.
αἳ δ' ἐπιπειθόμεναι στόρεσαν λέχος, ὡς ἐκέλευσεν,

---

636 *δεξαμένου*] *δεξαμένῳ* libri meliores; cf. *ψ* 206, sed etiam *Κ* 188. *Ξ* 141. 645 *ἐείσαο*] duo libri, *ἐείσω* ceteri; *ἔν τισι τῶν ὑπομνημάτων διῃρημένως ἐείσαο:* Didymus.

κώεά τε ῥῆγός τε λίνοιό τε λεπτὸν ἄωτον·
ἔνθ' ὁ γέρων κατέλεκτο καὶ Ἠόα δῖαν ἔμιμνεν.
αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς εὗδε μυχῷ κλισίης εὐπήκτου·
τῷ δ' ἄρα παρκατέλεκτο γυνή, τὴν Λεσβόθεν ἦγεν,
Φόρβαντος θυγάτηρ Διομήδη καλλιπάρῃος.
Πάτροκλος δ' ἑτέρωθεν ἐλέξατο· πὰρ δ' ἄρα καὶ τῷ
Ἶφις ἐΰζωνος, τήν οἱ πόρε δῖος Ἀχιλλεὺς
Σκῦρον ἑλὼν αἰπεῖαν, Ἐνυῆος πτολίεθρον.
οἳ δ' ὅτε δὴ κλισίῃσιν ἐν Ἀτρεΐδαο γένοντο,
τοὺς μὲν ἄρα χρυσέοισι κυπέλλοις υἷες Ἀχαιῶν
δειδέχατ' ἄλλοθεν ἄλλος ἀνασταδὸν ἔκ τ' ἐρέοντο·
πρῶτος δ' ἐξερέεινεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
„εἴπ' ἄγε μ', ὦ πολύαιν' Ὀδυσεῦ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
ἤ ῥ' ἐθέλει νήεσσιν ἀλεξέμεναι δήιον πῦρ,
ἦ ἀπέειπε, χόλος δ' ἔτ' ἔχει μεγαλήτορα θυμόν;“
τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
„Ἀτρεΐδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
κεῖνός γ' οὐκ ἐθέλει σβέσσαι χόλον, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον
πιμπλάνεται μένεος, σὲ δ' ἀναίνεται ἠδὲ σὰ δῶρα.
αὐτόν σε φράζεσθαι ἐν Ἀργείοισιν ἄνωγεν,
ὅππως κεν νῆάς τε σαῷς καὶ λαὸν Ἀχαιῶν·
αὐτὸς δ' ἠπείλησεν ἅμ' ἠόι φαινομένηφιν
νῆας ἐυσσέλμους ἅλαδ' ἑλκέμεν ἀμφιελίσσας.

---

662 *Ἠόα*] *ἠῶ* libri. 680 *αὐτόν σε*] CD alii cum Herodiano. *αὐτὸν σὲ* reliqui in eis A cum Ptolemaeo Ascalonita. 681 *σαῷς*] *σόῳς* pauci, *σόῃς* vel *σόης* complures in eis AC, *σῴῃς* D, *σώσῃς*, *σόοις* pauci; *σοῷς* et *σαῷς* Aristarchus; v. praef. II. § 5, III, 4. 682 *ἠόι*] *ἠοῖ* libri.

IX *καὶ δ' ἂν τοῖς ἄλλοισιν ἔφη παραμυθήσασθαι*
οἴκαδ' ἀποπλείειν, ἐπεὶ οὐκέτι δήετε τέκμωρ
Ἰλίου αἰπεινῆς· μάλα γάρ ἕθεν εὐρύοπα Ζεὺς
χεῖρα ἑὴν ὑπερέσχε, τεθαρσήκασι δὲ λαοί.
ὣς ἔφατ'· εἰσὶ καὶ οἵδε τάδ' εἰπέμεν, οἵ μοι ἕποντο,
Αἴας καὶ κήρυκε δύω, πεπνυμένω ἄμφω.
Φοῖνιξ δ' αὖθ' ὁ γέρων κατελέξατο· ὣς γὰρ ἀνώγει,
ὄφρα οἱ ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδ' ἕπηται
αὔριον, ἢν ἐθέλῃσιν· ἀνάγκῃ δ' οὔ τί μιν ἄξει."
ὣς ἔφαθ'· οἳ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ
[*μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶς ἀγόρευσεν*].
δὴν δ' ἄνεῳ ἦσαν τετιηότες υἷες Ἀχαιῶν·
ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
„Ἀτρεΐδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
μηδ' ὄφελες λίσσεσθαι ἀμύμονα Πηλεΐωνα
μυρία δῶρα διδούς· ὃ δ' ἀγήνωρ ἐστὶ καὶ ἄλλως·
νῦν αὖ μιν πολὺ μᾶλλον ἀγηνορίῃσιν ἐνῆκας.
ἀλλ' ἤ τοι κεῖνον μὲν ἐάσομεν, ἤ κεν ἴῃσιν
ἤ κε μένῃ· τότε δ' αὖτε μαχέσσεται, ὁππότε κέν μιν
θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀνώγῃ καὶ θεὸς ὄρσῃ.
ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες.
νῦν μὲν κοιμήσασθε τεταρπόμενοι φίλον ἦτορ
σίτου καὶ οἴνοιο· τὸ γὰρ μένος ἐστὶ καὶ ἀλκή·
αὐτὰρ ἐπεί κε φανῇ καλὴ ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
καρπαλίμως πρὸ νεῶν ἐχέμεν λαόν τε καὶ ἵππους

694] omiserat Zenodotus, spurium indicavit Aristarchus; cf. *H* 404. *I* 431. 695 *ἄνεῳ*] *ἄνεω* alii: v. *B* 323. 702 *μαχέσσεται*] *μαχήσεται* libri. 704 *ἐγὼ*] libri fere omnes, *ἐγὼν* A.

ὀτρύνων, καὶ δ' αὐτὸς ἐνὶ πρώτοισι μάχεσθαι." IX
ὣς ἔφαθ'· οἳ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνησαν βασιλῆες
μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
καὶ τότε δὴ σπείσαντες ἔβαν κλισίηνδε ἕκαστος,
ἔνθα δὲ κοιμήσαντο καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.

ΙΛΙΑΔΟΣ Κ.

Δ Ο Λ Ω Ν Ε Ι Α.

Ἄλλοι μὲν παρὰ νηυσὶν ἀριστῆες Παναχαιῶν X
εὗδον παννύχιοι, μαλακῷ δεδμημένοι ὕπνῳ·
ἀλλ' οὐκ Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν
ὕπνος ἔχε γλυκερός, πολλὰ φρεσὶν ὁρμαίνοντα.
ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀστράπτῃ πόσις Ἥρης ἠυκόμοιο,
τεύχων ἢ πολὺν ὄμβρον ἀθέσφατον ἠὲ χάλαζαν
ἢ νιφετόν, ὅτε πέρ τε χιὼν ἐπάλυνεν ἀρούρας,
ἠέ ποθι πτολέμοιο μέγα στόμα πευκεδανοῖο,
ὣς πυκίν' ἐν στήθεσσιν ἀνεστενάχιζ' Ἀγαμέμνων
νειόθεν ἐκ κραδίης, τρομέοντο δέ οἱ φρένες ἐντός.
ἦ τοι ὅτ' ἐς πεδίον τὸ Τρωικὸν ἀθρήσειεν.
θαύμαζεν πυρὰ πολλά, τὰ καίετο Ἰλιόθι πρό,
αὐλῶν συρίγγων τ' ἐνοπὴν ὅμαδόν τ' ἀνθρώπων·
αὐτὰρ ὅτ' ἐς νῆάς τε ἴδοι καὶ λαὸν Ἀχαιῶν,
πολλὰς ἐκ κεφαλῆς προθελύμνους ἕλκετο χαίτας
ὑψόθ' ἐόντι Διί, μέγα δ' ἔστενε κυδάλιμον κῆρ.
ἥδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή·
Νέστορ' ἔπι πρῶτον Νηλήιον ἐλθέμεν ἀνδρῶν,

X εἴ τινά οἱ σὺν μῆτιν ἀμύμονα τεκτήναιτο,
ἥ τις ἀλεξίκακος πᾶσιν Δαναοῖσι γένοιτο.
ὀρθωθεὶς δ' ἔνδυνε περὶ στήθεσσι χιτῶνα,
ποσσὶ δ' ὕπο λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·
ἀμφὶ δ' ἔπειτα δαφοινὸν ἑέσσατο δέρμα λέοντος
αἴθωνος μεγάλοιο ποδηνεκές, εἵλετο δ' ἔγχος.
  ὣς δ' αὔτως Μενέλαον ἔχε τρόμος· οὐδὲ γὰρ αὐτῷ
ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἐφίζανε, μή τι πάθοιεν
Ἀργέιοι, τοὶ δὴ ἕθεν εἵνεκα πουλὺν ἐφ' ὑγρὴν
ἤλυθον ἐς Τροίην, πόλεμον θρασὺν ὁρμαίνοντες.
παρδαλέῃ μὲν πρῶτα μετάφρενον εὐρὺ κάλυψεν
ποικίλῃ, αὐτὰρ ἐπὶ στεφάνην κεφαλῆφιν ἀείρας
θήκατο χαλκείην, δόρυ δ' εἵλετο χειρὶ παχείῃ·
βῆ δ' ἴμεν ἀνστήσων ὃν ἀδελφεόν, ὃς μέγα πάντων
Ἀργείων ἤνασσε, θεὸς δ' ὣς τίετο δήμῳ.
τὸν δ' εὗρ' ἀμφ' ὤμοισι τιθήμενον ἔντεα καλὰ
νηὶ παρὰ πρυμνῇ· τῷ δ' ἀσπάσιος γένετ' ἐλθών.
τὸν πρότερος προσέειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
  „τίφθ' οὕτως, ἠθεῖε, κορύσσεαι; ἦ τιν' ἑταίρων
ὀτρυνέεις Τρώεσσιν ἔπι σκοπόν; ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
δείδω, μὴ οὔ τίς τοι ὑπόσχηται τόδε ἔργον,
ἄνδρας δυσμενέας σκοπιαζέμεν οἶος ἐπελθὼν
νύκτα δι' ἀμβροσίην· μάλα τις θρασυκάρδιος ἔσται."
  τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
„χρεὼ βουλῆς ἐμὲ καὶ σέ, διοτρεφὲς ὦ Μενέλαε,
κερδαλέης, ἥ τίς κεν ἐρύσσεται ἠδὲ σαώσει

---

38 *ἔπι σκοπόν*] Nicias apud Herodianum, quem recentiores editores non pauci secuti sunt, *ἐπίσκοπον* libri; cf. *K* 342.

Ἀργείους καὶ νῆας, ἐπεὶ Διὸς ἐτράπετο φρήν. X
Ἑκτορέοις ἄρα μᾶλλον ἔπι φρένα θῆχ' ἱεροῖσιν·
οὐ γάρ πω ἰδόμην οὐδ' ἔκλυον αὐδήσαντος
ἄνδρ' ἕνα τοσσάδε μέρμερ' ἐπ' ἤματι μητίσασθαι,
ὅσσ' Ἕκτωρ ἔρρεξε διίφιλος υἷας Ἀχαιῶν
αὔτως, οὔτε θεᾶς υἱὸς φίλος οὔτε θεοῖο.
ἔργα δ' ἔρεξ', ὅσα φημὶ μελησέμεν Ἀργείοισιν
δηθά τε καὶ δολιχόν· τόσα γὰρ κακὰ μήσατ' Ἀχαιούς.
ἀλλ' ἴθι νῦν, Αἴαντα καὶ Ἰδομενῆα κάλεσσον
ῥίμφα θέων παρὰ νῆας· ἐγὼ δ' ἐπὶ Νέστορα δῖον
εἶμι καὶ ὀτρυνέω ἀνστήμεναι, αἴ κ' ἐθέλῃσιν
ἐλθεῖν ἐς φυλάκων ἱερὸν τέλος ἠδ' ἐπιτεῖλαι.
κείνῳ γάρ κε μάλιστα πιθοίατο· τοῖο γὰρ υἱὸς
σημαίνει φυλάκεσσι καὶ Ἰδομενῆος ὀπάων
Μηριόνης· τοῖσιν γὰρ ἐπετράπομέν γε μάλιστα."
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
„πῶς τ' ἄρ μοι μύθῳ ἐπιτέλλεαι ἠδὲ κελεύεις;
αὖθι μένω μετὰ τοῖσι, δεδεγμένος εἰς ὅ κεν ἔλθῃς,
ἠὲ θέω μετὰ σ' αὖτις, ἐπὴν εὖ τοῖς ἐπιτείλω;"
τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
„αὖθι μένειν, μή πως ἀβροτάξομεν ἀλλήλοιιν
ἐρχομένω· πολλαὶ γὰρ ἀνὰ στρατὸν εἰσὶ κέλευθοι.
φθέγγεο δ', ᾗ κεν ἴῃσθα, καὶ ἐγρηγόρθαι ἄνωχθι

---

48 *ἐπ' ἤματι*] ACD alii, *ἐν ἤματι* reliqui cum Aristarcho (cf. *ω* 118), unde *ἕν' ἤματι* per coniecturam effecit Schrevelius (a. 1656) et eum secutus Barnes. Cf. *β* 284. 51. 52] damnabant Aristophanes et Aristarchus. 61 *τ' ἄρ*] *γάρ* libri, correxerunt Duentzer et Cobet; v. praef. Il. § 8. 67 *ἐγρηγόρθαι*] unus codex, *ἐγρήγορθαι* (*ἐγρήγορθε* unus) ceteri cum Herodiano; v. praef. § 6, I, 3.

X πατρόθεν ἐκ γενεῆς ὀνομάζων ἄνδρα ἕκαστον,
πάντας κυδαίνων, μηδὲ μεγαλίζεο θυμῷ.
ἀλλὰ καὶ αὐτοί περ πονεώμεθα· ὧδέ που ἄμμιν
Ζεὺς ἐπι γιγνομένοισιν ἵει κακότητα βαρεῖαν.“
ὣς εἰπὼν ἀπέπεμπεν ἀδελφεόν, εὖ ἐπιτείλας·
αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰέναι μετὰ Νέστορα ποιμένα λαῶν.
τὸν δ' εὗρεν παρά τε κλισίῃ καὶ νηὶ μελαίνῃ
εὐνῇ ἔνι μαλακῇ· πάρα δ' ἔντεα ποικίλ' ἔκειτο,
ἀσπὶς καὶ δύο δοῦρε φαεινή τε τρυφάλεια,
πὰρ δὲ ζωστὴρ κεῖτο παναίολος, ᾧ ῥ' ὁ γεραιὸς
ζώννυθ', ὅτ' ἐς πόλεμον φθισήνορα θωρήσσοιτο
λαὸν ἄγων, ἐπεὶ οὐ μὲν ἐπέτρεπε γήραϊ λυγρῷ.
ὀρθωθεὶς δ' ἄρ' ἐπ' ἀγκῶνος, κεφαλὴν ἐπαείρας,
Ἀτρεΐδην προσέειπε καὶ ἐξερεείνετο μύθῳ·
„τίς δ' οὗτος κατὰ νῆας ἀνὰ στρατὸν ἔρχεαι οἶος
νύκτα δι' ὀρφναίην, ὅτε θ' εὕδουσι βροτοὶ ἄλλοι;
ἠέ τιν' οὐρήων διζήμενος ἤ τιν' ἑταίρων;
φθέγγεο, μηδ' ἀκέων ἐπ' ἔμ' ἔρχεο· τίπτε δέ σε χρεώ;“
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
„ὦ Νέστορ Νηληιάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
γνώσεαι Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα, τὸν περὶ πάντων
Ζεὺς ἐνέηκε πόνοισι διαμπερές, εἰς ὅ κ' ἀυτμὴ
ἐν στήθεσσι μένῃ καί μοι φίλα γούνατ' ὀρώρῃ.
πλάζομαι ὧδ', ἐπεὶ οὔ μοι ἐπ' ὄμμασιν ἥδυμος ὕπνος
ἱζάνει, ἀλλὰ μέλει πόλεμος καὶ κήδε' Ἀχαιῶν.

---

71 *γιγνομένοισιν*] duo libri, *γεινομένοισιν* (ita AC) vel *γινομένοισιν* ceteri. 84] damnabat Aristarchus. 91 *ὄμμασιν ἥδυμος*] *ὄμμασι νήδυμος* libri.

αἰνῶς γὰρ Δαναῶν πέρι δείδια, οὐδέ μοι ἦτορ X
ἔμπεδον, ἀλλ' ἀλαλύκτημαι, κραδίη δέ μοι ἔξω
στηθέων ἐκθρῴσκει, τρομέει δ' ὕπο φαίδιμα γυῖα.
ἀλλ' εἴ τι δραίνεις, ἐπεὶ οὐδὲ σέ γ' ὕπνος ἱκάνει,
δεῦρ' ἐς τοὺς φύλακας καταβήομεν, ὄφρα ἴδωμεν,
μὴ τοὶ μὲν καμάτῳ ἀδηκότες ἠδὲ καὶ ὕπνῳ
κοιμήσωνται, ἀτὰρ φυλακῆς ἐπὶ πάγχυ λάθωνται.
δυσμενέες δ' ἄνδρες σχεδὸν ἥαται· οὐδέ τι ἴδμεν,
μή πως καὶ διὰ νύκτα μενοινήσωσι μάχεσθαι."
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
„Ἀτρεΐδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
οὔ θην Ἕκτορι πάντα νοήματα μητίετα Ζεὺς
ἐκτελέει, ὅσα που νῦν ἔλπεται· ἀλλά μιν οἴω
κήδεσι μοχθήσειν καὶ πλείοσιν, εἴ κεν Ἀχιλλεὺς
ἐκ χόλου ἀργαλέοιο μεταστρέψῃ φίλον ἦτορ.
σοὶ δὲ μάλ' ἕψομ' ἐγώ· πότι δ' αὖ καὶ ἐγείρομεν ἄλλους,
ἠμὲν Τυδεΐδην δουρικλυτὸν ἠδ' Ὀδυσῆα
ἠδ' Αἴαντα ταχὺν καὶ Φυλέος ἄλκιμον υἱόν.
ἀλλ' εἴ τις καὶ τούσδε μετοιχόμενος καλέσειεν,
ἀντίθεόν τ' Αἴαντα καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα·
τῶν γὰρ νῆες ἔασιν ἑκαστάτω οὐδὲ μάλ' ἐγγύς.
ἀλλὰ φίλον περ ἐόντα καὶ αἰδοῖον Μενέλαον
νεικέσω, εἴ πέρ μοι νεμεσήσεαι, οὐδ' ἐπικεύσω,

---

93 *πέρι δείδια*] complures in eis AC, *περιδείδια* reliqui; illud praeferebat Herodianus et scribebant editores ante Wolfium, qui primus coniunxit. Cf. *P* 240. 97 *καταβήομεν*] A, *κατα(μετα* unus) *βείομεν* ceteri. 98 *ἀδηκότες*] A, *ἀδδηκότες* pauci, *ἀδηκότες* reliqui. 100 *ἥαται*] *εἵαται* (*εἴαται* C) libri. 105 *που νῦν*] *πού νυν* pauci in eis A. Cf. *Ξ* 219. *ἔλπεται*] *ἐέλπεται* libri meliores.

X *ὣς εὕδει, σοὶ δ' οἴῳ ἐπέτρεψεν πονέεσθαι.*
νῦν ὄφελεν κατὰ πάντας ἀριστῆας πονέεσθαι
λισσόμενος· χρειὼ γὰρ ἱκάνεται οὐκέτ' ἀνεκτός."
τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
„ὦ γέρον, ἄλλοτε μέν σε καὶ αἰτιάεσθαι ἄνωγα·
πολλάκι γὰρ μεθιεῖ τε καὶ οὐκ ἐθέλει πονέεσθαι,
οὔτ' ὄκνῳ εἴκων οὔτ' ἀφραδίῃσι νόοιο,
ἀλλ' ἐμέ τ' εἰσοράων καὶ ἐμὴν ποτιδέγμενος ὁρμήν·
νῦν δ' ἐμέο πρότερος μάλ' ἐπέγρετο καί μοι ἐπέστη.
τὸν μὲν ἐγὼ προέηκα καλήμεναι, οὓς σὺ μεταλλᾷς.
ἀλλ' ἴομεν· κείνους δὲ κιχησόμεθα πρὸ πυλάων
ἐν φυλάκεσσ'· ἵνα γάρ σφιν ἐπέφραδον ἠγερέθεσθαι."
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
„οὕτως οὔ τίς οἱ νεμεσήσεται οὐδ' ἀπιθήσει
Ἀργείων, ὅτε κέν τιν' ἐποτρύνῃ καὶ ἀνώγῃ."
ὣς εἰπὼν ἔνδυνε περὶ στήθεσσι χιτῶνα,
ποσσὶ δ' ὕπο λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·
ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν περονήσατο φοινικόεσσαν
διπλῆν ἐκταδίην — οὔλη δ' ἐπενήνοθε λάχνη —,
εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος ἀκαχμένον ὀξέι χαλκῷ·
βῆ δ' ἰέναι κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
πρῶτον ἔπειτ' Ὀδυσῆα Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον
ἐξ ὕπνου ἀνέγειρε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ
φθεγξάμενος, τὸν δ' αἶψα περὶ φρένας ἤλυθ' ἰωή·

---

120 *αἰτιάεσθαι*] *αἰτιάασθαι* libri, *αἰτιάσασθαι* unus. 121 *μεθιεῖ*] *μεθίει* libri plurimi et optimi; illud primus scripsit Heyne, postulaverat Brunck. Cf. *B* 752. *E* 880. 123 *εἰσοράων*] *εἰσορόων* libri. 127 *ἵνα γάρ*] libri, *ἵνα τ' ἄρ* coniecit Bekker HBl. I 267 sq.

ἐκ δ' ἦλθε κλισίης καί σφεας πρὸς μῦθον ἔειπεν· X
„τίφθ' οὕτω κατὰ νῆας ἀνὰ στρατὸν οἶοι ἀλᾶσθε
νύκτα δι' ἀμβροσίην; ὅ τι δὴ χρειὼ τόσον ἵκει;“
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
„διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
μὴ νεμέσα· τοῖον γὰρ ἄχος βεβίηκεν Ἀχαιούς.
ἀλλ' ἕπε', ὄφρα καὶ ἄλλον ἐγείρομεν ὅν τ' ἐπέοικεν
βουλὰς βουλεύειν, ἢ φευγέμεν ἠὲ μάχεσθαι.“
ὣς φάθ'· ὁ δὲ κλισίηνδε κιὼν πολύμητις Ὀδυσσεὺς
ποικίλον ἀμφ' ὤμοισι σάκος θέτο, βῆ δὲ μετ' αὐτούς.
βὰν δ' ἐπὶ Τυδεΐδην Διομήδεα. τὸν δ' ἐκίχανον
ἐκτὸς ἀπὸ κλισίης σὺν τεύχεσιν· ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
εὗδον, ὑπὸ κρασὶν δ' ἔχον ἀσπίδας, ἔγχεα δέ σφιν
ὄρθ' ἐπὶ σαυρωτῆρας ἐλήλατο, τῆλε δὲ χαλκὸς
λάμφ' ὥς τε στεροπὴ πατρὸς Διός· αὐτὰρ ὅ γ' ἥρως
εὗδ', ὑπὸ δ' ἔστρωτο ῥινὸν βοὸς ἀγραύλοιο,
αὐτὰρ ὑπὸ κράτεσφι τάπης τετάνυστο φαεινός.
τὸν παρστὰς ἀνέγειρε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ
λὰξ ποδὶ κινήσας, ὄτρυνέ τε νείκεσέ τ' ἄντην·
„ἔγρεο, Τυδέος υἱέ· τί πάννυχον ὕπνον ἀωτεῖς;
οὐκ ἀίεις, ὡς Τρῶες ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο
ἥαται ἄγχι νεῶν, ὀλίγος δ' ἔτι χῶρος ἐρύκει;“
ὣς φάθ'· ὁ δ' ἐξ ὕπνοιο μάλα κραιπνῶς ἀνόρουσεν
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„σχέτλιός ἐσσι, γεραιέ· σὺ μὲν πόνου οὔ ποτε λήγεις.

---

146 ἕπε'] unus codex cum Aristarcho, ἕπευ ceteri: cf. Nauck BPt. 30 p. 30. 161 ἥαται] εἴαται AC et unus ex aliis, εἴατ' D, εἵαται reliqui.

X οὔ νυ καὶ ἄλλοι ἔασι νεώτεροι υἷες Ἀχαιῶν,
οἵ κεν ἔπειτα ἕκαστον ἐγείρειαν βασιλήων
πάντῃ ἐποιχόμενοι; σὺ δ' ἀμήχανός ἐσσι, γεραιέ."
τὸν δ' αὖτε προσέειπε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
„ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, φίλος, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
εἰσὶν μέν μοι παῖδες ἀμύμονες, εἰσὶ δὲ λαοὶ
καὶ πολέες, τῶν κέν τις ἐποιχόμενος καλέσειεν.
ἀλλὰ μάλα μεγάλη χρειὼ βεβίηκεν Ἀχαιούς·
νῦν γὰρ δὴ πάντεσσιν ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς
ἢ μάλα λυγρὸς ὄλεθρος Ἀχαιοῖς ἠὲ βιῶναι.
ἀλλ' ἴθι νῦν, Αἴαντα ταχὺν καὶ Φυλέος υἱὸν
ἄνστησον — σὺ γάρ ἐσσι νεώτερος —, εἴ μ' ἐλεαίρεις."
ὣς φάθ'· ὁ δ' ἀμφ' ὤμοισιν ἑέσσατο δέρμα λέοντος
αἴθωνος μεγάλοιο ποδηνεκές, εἵλετο δ' ἔγχος·
βῆ δ' ἰέναι, τοὺς δ' ἔνθεν ἀναστήσας ἄγεν ἥρως.
οἳ δ' ὅτε δὴ φυλάκεσσιν ἐν ἀγρομένοισιν ἔμιχθεν,
οὐδὲ μὲν εὕδοντας φυλάκων ἡγήτορας εὗρον,
ἀλλ' ἐγρηγορτὶ σὺν τεύχεσιν ἥατο πάντες.
ὡς δὲ κύνες περὶ μῆλα δυσωρήσωσιν ἐν αὐλῇ
θηρὸς ἀκούσαντες κρατερόφρονος, ὅς τε καθ' ὕλην
ἔρχηται δι' ὄρεσφι, πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ἐπ' αὐτῷ
ἀνδρῶν ἠδὲ κυνῶν, ἀπό τέ σφισιν ὕπνος ὄλωλεν·
ὣς τῶν ἥδυμος ὕπνος ἀπὸ βλεφάροιιν ὀλώλει
νύκτα φυλασσομένοισι κακήν· πεδίονδε γὰρ αἰεὶ

---

169 *φίλος*] libri fere omnes cum Aristophane (?), *γέρων* unus. *τέκος* fortasse Aristarchus. Cf. praef. II. § 6, II, 3. 182 *ἥατο*] *εἵατο* (*εἴατο* D) libri. 183 *δυσωρήσωσι*] *δυσωρήσονται* libri: illud ex Apollonii Sophistae lexico (60, 26) recepit Spitzner eumque secuti ceteri editores. 187 *ἥδυμος*] *νήδυμος* libri.

τετράφαθ᾽, ὁππότ᾽ ἐπὶ Τρώων ἀίοιεν ἰόντων. X
τοὺς δ᾽ ὁ γέρων γήθησεν ἰδὼν θάρσυνέ τε μύθῳ
[καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα]·
„οὕτω νῦν, φίλα τέκνα, φυλάσσετε· μηδέ τιν᾽ ὕπνος
αἱρείτω, μὴ χάρμα γενώμεθα δυσμενέεσσιν.“
ὣς εἰπὼν τάφροιο διέσσυτο· τοὶ δ᾽ ἅμ᾽ ἕποντο
Ἀργείων βασιλῆες, ὅσοι κεκλήατο βουλήν.
τοῖς δ᾽ ἅμα Μηριόνης καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱὸς
ἤισαν· αὐτοὶ γὰρ κάλεον συμμητιάεσθαι.
τάφρον δ᾽ ἐκδιαβάντες ὀρυκτὴν ἑδριάοντο
ἐν καθαρῷ, ὅθι δὴ νεκύων διεφαίνετο χῶρος
πιπτόντων, ὅθεν αὖτις ἀπετράπετ᾽ ὄβριμος Ἕκτωρ
ὀλλὺς Ἀργείους, ὅτε δὴ περὶ νὺξ ἐκάλυψεν·
ἔνθα καθεζόμενοι ἔπε᾽ ἀλλήλοισι πίφαυσκον.
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
„ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δή τις ἀνὴρ πεπίθοιθ᾽ ἑῷ αὐτοῦ
θυμῷ τολμήεντι μετὰ Τρῶας μεγαθύμους
ἐλθεῖν; εἴ τινά που δηίων ἕλοι ἐσχατάοντα
ἤ τινά που καὶ φῆμιν ἐνὶ Τρώεσσι πύθοιτο,
ἅσσα τε μητιάουσι μετὰ σφίσιν, ἢ μεμάασιν
αὖθι μένειν παρὰ νηυσὶν ἀπόπροθεν ἦε πόλινδε
ἂψ ἀναχωρήσουσιν, ἐπεὶ δαμάσαντό γ᾽ Ἀχαιούς.
ταῦτά τε πάντα πύθοιτο καὶ ἂψ εἰς ἡμέας ἔλθοι

191] omittunt complures in eis A; cf. *N* 480. *P* 585. *κ* 430. 482: *Δ* 16. *Δ* 303. *Z* 45. 197 *συμμητιάεσθαι*] *συμμητιάασθαι* libri. 198 *ἑδριάοντο*] *ἑδριόωντο* libri. 206 *ἐσχατάοντα*] *ἐσχατόωντα* libri. 208 *μητιάουσι*] *μητιόωσι* libri. 211 *ταῦτά τε*] non pauci cum Nicanore, *ταῦτά κε* alii.

X *ἀσκηθής· μέγα κέν οἱ ὑπουράνιον κλέος εἴη*
πάντας ἐπ' ἀνθρώπους. καί οἱ δόσις ἔσσεται ἐσθλή·
ὅσσοι γὰρ νήεσσιν ἔπι κρατέουσιν ἄριστοι,
τῶν πάντων οἱ ἕκαστος ὄιν δώσουσι μέλαιναν
θῆλυν ὑπόρρηνον, τῇ μὲν κτέρας οὐδὲν ὁμοῖον·
αἰεὶ δ' ἐν δαίτῃσι καὶ εἰλαπίνῃσι παρέσται.“
ὣς ἔφαθ'· οἳ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
„Νέστορ, ἔμ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
ἀνδρῶν δυσμενέων δῦναι στρατὸν ἐγγὺς ἐόντων
Τρώων. ἀλλ' εἴ τίς μοι ἀνὴρ ἅμ' ἕποιτο καὶ ἄλλος,
μᾶλλον θαλπωρὴ καὶ θαρσαλεώτερον ἔσται.
σύν τε δύ' ἐρχομένω — καί τε πρὸ ὃ τοῦ ἐνόησεν,
ὅππως κέρδος ἔῃ· μοῦνος δ' εἴ πέρ τε νοήσῃ,
ἀλλά τέ οἱ βράσσων τε νόος λεπτὴ δέ τε μῆτις.“
ὣς ἔφαθ'· οἳ δ' ἔθελον Διομήδεϊ πολλοὶ ἕπεσθαι.
ἠθελέτην Αἴαντε δύω θεράποντες Ἄρηος,
ἤθελε Μηριόνης, μάλα δ' ἤθελε Νέστορος υἱός,
ἤθελε δ' Ἀτρεΐδης δουρικλειτὸς Μενέλαος,
ἤθελε δ' ὁ τλήμων Ὀδυσεὺς καταδῦναι ὅμιλον
Τρώων· αἰεὶ γάρ οἱ ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἐτόλμα.
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
„Τυδεΐδη Διόμηδες, ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
τὸν μὲν δὴ ἕταρόν γ' αἱρήσεαι, ὅν κ' ἐθέλῃσθα,
φαινομένων τὸν ἄριστον, ἐπεὶ μεμάασί γε πολλοί.
μηδὲ σύ γ' αἰδόμενος σῇσι φρεσὶ τὸν μὲν ἀρείω

---

214 *ἔπι κρατέουσιν*] *ἐπικρατέουσιν* libri. 216 *ὑπόρρηνον*] libri, *ὑπόρηνον* Aristarchus; cf. *I* 154.

καλλείπειν, σὺ δὲ χείρον᾽ ὀπάσσεαι αἰδόι εἴκων X
ἐς γενεὴν ὁράων, μηδ᾽ εἰ βασιλεύτερός ἐστιν.“
ὣς ἔφατ᾽· ἔδδεισεν δὲ περὶ ξανθῷ Μενελάῳ.
τοῖς δ᾽ αὖτις μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
„εἰ μὲν δὴ ἕταρόν γε κελεύετέ μ᾽ αὐτὸν ἑλέσθαι,
πῶς ἂν ἔπειτ᾽ Ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην;
οὗ πέρι μὲν πρόφρων κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
ἐν πάντεσσι πόνοισι, φιλεῖ δέ ἑ Παλλὰς Ἀθήνη.
τούτου γε σπομένοιο καὶ ἐκ πυρὸς αἰθομένοιο
ἄμφω νοστήσαιμεν, ἐπεὶ πέρι οἶδε νοῆσαι.“
τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
„Τυδεΐδη, μήτ᾽ ἄρ με μάλ᾽ αἴνεε μήτε τι νείκει·
εἰδόσι γάρ τοι ταῦτα μετ᾽ Ἀργείοις ἀγορεύεις.
ἀλλ᾽ ἴομεν· μάλα γὰρ νὺξ ἄνεται, ἐγγύθι δ᾽ ἠώς·
ἄστρα δὲ δὴ προβέβηκε, παροίχωκεν δὲ πλέων νὺξ
τῶν δύο μοιράων, τριτάτη δ᾽ ἔτι μοῖρα λέλειπται.“
ὣς εἰπόνθ᾽ ὅπλοισιν ἔνι δεινοῖσιν ἐδύτην.
Τυδεΐδῃ μὲν δῶκε μενεπτόλεμος Θρασυμήδης
φάσγανον ἄμφηκες — τὸ δ᾽ ἑὸν παρὰ νηὶ λέλειπτο —
καὶ σάκος· ἀμφὶ δέ οἱ κυνέην κεφαλῆφιν ἔθηκεν
ταυρείην, ἄφαλόν τε καὶ ἄλλοφον, ἥ τε καταῖτυξ

---

238 *αἰδόι*] *αἰδοῖ* libri. 239 *ὁράων*] *ὁρόων* libri. 246 *γε σπομένοιο*] Ptolemaeus Ascalonita, *γ᾽ ἑσπομένοιο* libri. 247 *πέρι οἶδε*] nonnulli veterum grammaticorum, *περίοιδε* (*περίειδε* unus) libri cum Aristarcho. Recentiores Wolfium secuti coniuncte scripserunt. 252 *παροίχωκεν*] Dorotheus et Apollonius Dyscolus, fortasse etiam Aristarchus, *παρῴχηκε(ν)* libri. 253] omiserat Zenodotus, damnabant Aristophanes et Aristarchus. 258 *ἄλλοφον*] *ἄλοφον* alii cum Aristarcho; cf. *κ* 169.

X κέκληται, ῥύεται δὲ κάρη θαλερῶν αἰζηῶν.
Μηριόνης δ' Ὀδυσῆι δίδου βιὸν ἠδὲ φαρέτρην
καὶ ξίφος· ἀμφὶ δέ οἱ κυνέην κεφαλῆφιν ἔθηκεν
ῥινοῦ ποιητήν, πολέσιν δ' ἔντοσθεν ἱμᾶσιν
ἐντέτατο στερεῶς, ἔκτοσθε δὲ λευκοὶ ὀδόντες
ἀργιόδοντος ὑὸς θαμέες ἔχον ἔνθα καὶ ἔνθα
εὖ καὶ ἐπισταμένως, μέσσῃ δ' ἐνὶ πῖλος ἀρήρει.
τήν ῥά ποτ' ἐξ Ἐλεῶνος Ἀμύντορος Ὀρμενίδαο
ἐξέλετ' Αὐτόλυκος πυκινὸν δόμον ἀντιτορήσας,
Σκάνδειαν δ' ἄρα δῶκε Κυθηρίῳ Ἀμφιδάμαντι·
Ἀμφιδάμας δὲ Μόλῳ δῶκε ξεινήιον εἶναι,
αὐτὰρ ὃ Μηριόνῃ δῶκεν ᾧ παιδὶ φορῆναι.
δὴ τότ' Ὀδυσσῆος πύκασεν κάρη ἀμφιτεθεῖσα.
  τὼ δ' ἐπεὶ οὖν ὅπλοισιν ἔνι δεινοῖσιν ἐδύτην,
βάν ῥ' ἰέναι, λιπέτην δὲ κάτ' αὐτόθι πάντας ἀρίστους.
τοῖσι δὲ δεξιὸν ἧκεν ἐρῳδιὸν ἐγγὺς ὁδοῖο
Παλλὰς Ἀθηναίη· τοὶ δ' οὐκ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
νύκτα δι' ὀρφναίην, ἀλλὰ κλάγξαντος ἄκουσαν·
χαῖρε δὲ τῷ ὄρνιθ' Ὀδυσεύς, ἠρᾶτο δ' Ἀθήνῃ·
  „κλῦθί μευ, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἥ τέ μοι αἰεὶ
ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίστασαι, οὐδέ σε λήθω
κινύμενος· νῦν αὖτε μάλιστά με φῖλαι, Ἀθήνη.
δὸς δὲ πάλιν ἐπὶ νῆας ἐυκλεῖας ἀφικέσθαι
ῥέξαντας μέγα ἔργον, ὅ κεν Τρώεσσι μελήσει.“
  δεύτερος αὖτ' ἠρᾶτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
„κέκλυθι νῦν καὶ ἐμεῖο, Διὸς τέκος, ἀτρυτώνη.

---

278 μευ] pauci, μοι libri plurimi et optimi (μευ supra scripto in A): v. E 115.

σπεῖό μοι, ὡς ὅτε πατρὶ ἅμ' ἕσπεο Τυδέϊ δίῳ X
ἐς Θήβας, ὅτε τε πρὸ Ἀχαιῶν ἄγγελος ᾔει·
τοὺς δ' ἄρ' ἐπ' Ἀσωπῷ λίπε χαλκοχίτωνας Ἀχαιούς,
αὐτὰρ ὃ μειλίχιον μῦθον φέρε Καδμείοισιν
κεῖσ'· ἀτὰρ ἂψ ἀπιὼν μάλα μέρμερα μήσατο ἔργα
σὺν σοί, δῖα θεά, ὅτε οἱ πρόφρασσα παρέστης.
ὣς νῦν μοι ἐθέλουσα παρίστασο καί με φύλασσε.
σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βοῦν ἤνιν εὐρυμέτωπον
ἀδμήτην, ἣν οὔ πω ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν ἀνήρ·
τήν τοι ἐγὼ ῥέξω χρυσὸν κέρασιν περιχεύας."
  ὣς ἔφαν εὐχόμενοι· τῶν δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη.
οἳ δ' ἐπεὶ ἠρήσαντο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο,
βάν ῥ' ἴμεν ὥς τε λέοντε δύω διὰ νύκτα μέλαιναν
ἂμ φόνον, ἂν νέκυας, διά τ' ἔντεα καὶ μέλαν αἷμα.
  οὐ δὲ μὲν οὐδὲ Τρῶας ἀγήνορας εἴαεν Ἕκτωρ
εὕδειν, ἀλλ' ἅμυδις κικλήσκετο πάντας ἀρίστους,
ὅσσοι ἔσαν Τρώων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες·
τοὺς ὅ γε συγκαλέσας πυκινὴν ἠρτύνετο βουλήν·
  „τίς κέν μοι τόδε ἔργον ὑποσχόμενος τελέσειεν
δώρῳ ἔπι μεγάλῳ; μισθὸς δέ οἱ ἄρκιος ἔσται·
δώσω γὰρ δίφρον τε δύω τ' ἐριαύχενας ἵππους
οἵ κεν ἄριστοι ἔωσι θοῇς ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν,
ὅς τίς κε τλαίη, οἷ τ' αὐτῷ κῦδος ἄροιτο,
νηῶν ὠκυπόρων σχεδὸν ἐλθέμεν ἔκ τε πυθέσθαι,
ἠὲ φυλάσσονται νῆες θοαὶ ὡς τὸ πάρος περ,

---

292 ἤνιν] Tyrannio, ἦνιν libri: cf. γ 382. 299 οὐ δὲ] οὐδὲ libri. εἴαεν] εἴασ' vel εἴασεν libri, correxit collato υ 284 Payne Knight (1820).

X *ἠ ἤδη χείρεσσιν ὑφ᾽ ἡμετέρῃσι δαμέντες*
φύξιν βουλεύουσι μετὰ σφίσιν οὐδ᾽ ἐθέλουσιν
νύκτα φυλασσέμεναι, καμάτῳ ἀδηκότες αἰνῷ.“
ὣς ἔφαθ᾽· οἳ δ᾽ ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δόλων Εὐμήδεος υἱὸς
κήρυκος θείοιο πολύχρυσος πολύχαλκος,
ὃς δή τοι εἶδος μὲν ἔην κακός, ἀλλὰ ποδώκης·
αὐτὰρ ὃ μοῦνος ἔην μετὰ πέντε κασιγνήτῃσιν.
ὅς ῥα τότε Τρωσίν τε καὶ Ἕκτορι μῦθον ἔειπεν·
„Ἕκτορ, ἔμ᾽ ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
νηῶν ὠκυπόρων σχεδὸν ἐλθέμεν ἔκ τε πυθέσθαι.
ἀλλ᾽ ἄγε μοι τὸ σκῆπτρον ἀνάσχεο καί μοι ὄμοσσον
ἦ μὲν τοὺς ἵππους τε καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῷ
δωσέμεν, οἳ φορέουσιν ἀμύμονα Πηλεΐωνα.
σοὶ δ᾽ ἐγὼ οὐχ ἅλιος σκοπὸς ἔσσομαι οὐδ᾽ ἀπὸ δόξης·
τόφρα γὰρ ἐς στρατὸν εἶμι διαμπερές, ὄφρ᾽ ἂν ἵκωμαι
νῆ᾽ Ἀγαμεμνονέην, ὅθι που μέλλουσιν ἄριστοι
βουλὰς βουλεύειν, ἢ φευγέμεν ἠὲ μάχεσθαι.“
ὣς φάθ᾽· ὃ δ᾽ ἐν χερσὶ σκῆπτρον λάβε καί οἱ ὄμοσσεν·
„ἴστω νῦν Ζεὺς αὐτός, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης,
μὴ μὲν τοῖς ἵπποισιν ἀνὴρ ἐποχήσεται ἄλλος
Τρώων, ἀλλὰ σὲ φημὶ διαμπερὲς ἀγλαϊεῖσθαι.“
ὣς φάτο, καί ῥ᾽ ἐπίορκον ἐπώμοσε· τὸν δ᾽ ὀρόθυνεν.
αὐτίκα δ᾽ ἀμφ᾽ ὤμοισιν ἐβάλλετο καμπύλα τόξα,
ἕσσατο δ᾽ ἔκτοσθεν ῥινὸν πολιοῖο λύκοιο,
κρατὶ δ᾽ ἔπι κτιδέην κυνέην, ἕλε δ᾽ ὀξὺν ἄκοντα·
βῆ δ᾽ ἰέναι προτὶ νῆας ἀπὸ στρατοῦ. οὐδ᾽ ἄρ᾽ ἔμελλεν

---

312 *ἀδηκότες*] *ἀδηκότες* libri plurimi et optimi, *ἀδδηκότες* reliqui.

ἐλθὼν ἐκ νηῶν ἄψ Ἕκτορι μῦθον ἀποίσειν. X
  ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν κάλλιφ' ὅμιλον,
βῆ ῥ' ἀν' ὁδὸν μεμαώς· τὸν δὲ φράσατο προσιόντα
διογενὴς Ὀδυσεύς, Διομήδεα δὲ προσέειπεν·
  „οὗτός τις, Διόμηδες, ἀπὸ στρατοῦ ἔρχεται ἀνήρ,
οὐκ οἶδ', ἢ νήεσσιν ἔπι σκοπὸς ἡμετέρῃσιν,
ἤ τινα συλήσων νεκύων κατατεθνηώτων.
ἀλλ' ἐῶμέν μιν πρῶτα παρεξελθεῖν πεδίοιο
τυτθόν· ἔπειτα δέ κ' αὐτὸν ἐπαΐξαντες ἕλοιμεν
καρπαλίμως. εἰ δ' ἄμμε παραφθήῃσι πόδεσσιν,
αἰεί μιν ἐπὶ νῆας ἀπὸ στρατόφιν προτιειλεῖν
ἔγχει ἐπαΐσσων, μή πως προτὶ ἄστυ ἀλύξῃ."
  ὣς ἄρα φωνήσαντε παρὲξ ὁδοῦ ἐν νεκύεσσιν
κλινθήτην· ὃ δ' ἄρ' ὦκα παρέδραμεν ἀφραδίῃσιν.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἀπέην, ὅσσον τ' ἔπι οὖρα πέλονται
ἡμιόνων — αἱ γάρ τε βοῶν προφερέστεραί εἰσιν
ἑλκέμεναι νειοῖο βαθείης πηκτὸν ἄροτρον —,
τὼ μὲν ἐπεδραμέτην, ὃ δ' ἄρ' ἔστη δοῦπον ἀκούσας·
ἔλπετο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀποστρέψοντας ἑταίρους
ἐκ Τρώων ἰέναι, πάλιν Ἕκτορος ὀτρύναντος.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἄπεσαν δουρηνεκὲς ἢ καὶ ἔλασσον,
γνῶ ῥ' ἄνδρας δηίους, λαιψηρὰ δὲ γούνατ' ἐνώμα
φευγέμεναι· τοὶ δ' αἶψα διωκέμεν ὁρμήθησαν.

---

342 ἔπι σκοπὸς] ἐπίσκοπος libri: v. *K* 38. 343 κατατεθνηώτων] pauci cum Aristarcho, κατατεθνειώτων plerique in eis ACD.
346 παραφθήῃσι] παραφθαίῃσι vel παραφθαίησι libri, παραφθάνῃσι unus: correxit Thiersch Griech. Gramm. § 223, *c*. 359 διωκέμεν] διώκειν libri.

X ὡς δ' ὅτε καρχαρόδοντε δύω κύνε εἰδότε θήρης
ἢ κεμάδ' ἠὲ λαγωὸν ἐπείγετον ἐμμενὲς αἰεὶ
χῶρον ἀν' ὑλήεντα, ὃ δὲ προθέῃσι μεμηκώς,
ὣς τὸν Τυδεΐδης ἠδ' ὁ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς
λαοῦ ἀποτμήξαντε διώκετον ἐμμενὲς αἰεί.
ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλε μιγήσεσθαι φυλάκεσσιν
φεύγων ἐς νῆας, τότε δὴ μένος ἔμβαλ' Ἀθήνη
Τυδεΐδῃ, ἵνα μή τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
φθαίη ἐπευξάμενος βαλέειν, ὃ δὲ δεύτερος ἔλθοι.
δουρὶ δ' ἐπαΐσσων προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
„ἠὲ μέν', ἠέ σε δουρὶ κιχήσομαι· οὐδέ σε φημὶ
δηρὸν ἐμῆς ἀπὸ χειρὸς ἀλυξέμεν αἰπὺν ὄλεθρον.“
ἦ ῥα, καὶ ἔγχος ἀφῆκεν, ἑκὼν δ' ἡμάρτανε φωτός·
δεξιτερὸν δ' ὑπὲρ ὦμον ἐΰξου δουρὸς ἀκωκὴ
ἐν γαίῃ ἐπάγη. ὃ δ' ἄρ' ἔστη τάρβησέν τε
βαμβαίνων — ἄραβος δὲ διὰ στόμα γίγνετ' ὀδόντων —
χλωρὸς ὑπὸ δείους· τὼ δ' ἀσθμαίνοντε κιχήτην,
χειρῶν δ' ἁψάσθην. ὃ δὲ δακρύσας ἔπος ηὔδα·
„ζωγρεῖτ'· αὐτὰρ ἐγὼν ἐμὲ λύσομαι· ἔστι γὰρ ἔνδον
χαλκός τε χρυσός τε πολύκμητός τε σίδηρος·
τῶν κ' ὔμμιν χαρίσαιτο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα,
εἴ κεν ἐμὲ ζωὸν πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.“
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
„θάρσει, μηδέ τί τοι θάνατος καταθύμιος ἔστω.

---

362 *ὑλήεντα, ὃ δὲ*] Aristarchus: *ὑλήενθ', ὃ δέ τε* libri; cf. praef. § 4, I, 1. 368 *ἔλθοι*] ex libris deterioribus primus recepit Wolf, *ἔλθῃ* AC alii. 371 *ἀλυξέμεν*] *ἀλύξειν* libri. 376 *ὑπὸ*] *ὑπαὶ* libri; illud restituit Heyne, quem secuti sunt Bekker[2] et recentiores. Cf. *O* 4.

ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον· X
πῇ δὴ οὕτως ἐπὶ νῆας ἀπὸ στρατοῦ ἔρχεαι οἶος
νύκτα δι' ὀρφναίην, ὅτε θ' εὕδουσι βροτοὶ ἄλλοι;
ἤ τινα συλήσων νεκύων κατατεθνηώτων;
ἦ σ' Ἕκτωρ προέηκε διασκοπιᾶσθαι ἕκαστα
νῆας ἔπι γλαφυράς; ἦ σ' αὐτὸν θυμὸς ἀνῆκεν;"
  τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Δόλων, ὑπὸ δ' ἔτρεμε γυῖα·
„πολλῇσίν μ' ἄτῃσι παρὲκ νόον ἤγαγεν Ἕκτωρ,
ὅς μοι Πηλεΐωνος ἀγαυοῦ μώνυχας ἵππους
δωσέμεναι κατένευσε καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῷ·
ἠνώγει δέ μ' ἰόντα θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν
ἀνδρῶν δυσμενέων σχεδὸν ἐλθέμεν ἔκ τε πυθέσθαι,
ἠὲ φυλάσσονται νῆες θοαὶ ὡς τὸ πάρος περ,
ἦ ἤδη χείρεσσιν ὑφ' ἡμετέρῃσι δαμέντες
φύξιν βουλεύουσι μετὰ σφίσιν οὐδ' ἐθέλουσιν
νύκτα φυλασσέμεναι, καμάτῳ ἀδηκότες αἰνῷ."
  τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
„ἦ ῥά νύ τοι μεγάλων δώρων ἐπεμαίετο θυμός,
ἵππων Αἰακίδαο δαΐφρονος· οἳ δ' ἀλεγεινοὶ
ἀνδράσι γε θνητοῖσι δαμήμεναι ἠδ' ὀχέεσθαι,
ἄλλῳ γ' ἢ Ἀχιλῆι, τὸν ἀθανάτη τέκε μήτηρ.

---

385 *πῇ δὴ* Eustathius p. 810, 30, *πῇ δ'* libri et Eustathius p. 813, 25; cf. *A* 131. *T* 155. 387] damnabant collato 343 Aristophanes et Aristarchus. *κατατεθνηώτων*] plerique (si ex Larochii silentio colligere licet) cum Aristarcho, *κατατεθνειώτων* pauci in eis D. 397—399] damnabant Aristophanes et in altera editione Aristarchus: cf. 310 sqq. 398 *βουλεύουσι — ἐθέλουσιν*] pauci cum Aristarcho, *βουλεύοιτε — ἐθέλοιτε* libri plures et meliores. 399 *ἀδηκότες*] A, *ἀδδηκότες* duo libri, *ἀδηκότες* reliqui.

X ἀλλ᾽ ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·
ποῦ νῦν δεῦρο κιὼν λίπες Ἕκτορα ποιμένα λαῶν;
ποῦ δέ οἱ ἔντεα κεῖται ἀρήια, ποῦ δέ οἱ ἵπποι;
πῶς δαὶ τῶν ἄλλων Τρώων φυλακαί τε καὶ εὐναί;
ἅσσα τε μητιάουσι μετὰ σφίσιν, ἢ μεμάασιν
αὖθι μένειν παρὰ νηυσὶν ἀπόπροθεν ἠὲ πόλινδε
ἂψ ἀναχωρήσουσιν, ἐπεὶ δαμάσαντό γ᾽ Ἀχαιούς.“
τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπε Δόλων Εὐμήδεος υἱός·
„τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μάλ᾽ ἀτρεκέως καταλέξω.
Ἕκτωρ μὲν μετὰ τοῖσιν, ὅσοι βουληφόροι εἰσίν,
βουλὰς βουλεύει θείου παρὰ σήματι Ἴλου,
νόσφιν ἀπὸ φλοίσβου· φυλακὰς δ᾽ ἃς εἴρεαι, ἥρως,
οὔ τις κεκριμένη ῥύεται στρατὸν οὐδὲ φυλάσσει.
ὅσσαι μὲν Τρώων πυρὸς ἐσχάραι, οἷσιν ἀνάγκη,
οἵ δ᾽ ἐγρηγόρθασι φυλασσέμεναί τε κέλονται
ἀλλήλοις· ἀτὰρ αὖτε πολύκλητοι ἐπίκουροι
εὕδουσι, Τρωσὶν γὰρ ἐπιτραπέουσι φυλάσσειν·
οὐ γάρ σφιν παῖδες σχεδὸν ἥαται οὐδὲ γυναῖκες.“
τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
„πῶς τ᾽ ἂρ νῦν, Τρώεσσι μεμιγμένοι ἱπποδάμοισιν
εὕδουσ᾽, ἦ ἀπάνευθε; δίειπέ μοι, ὄφρα δαείω.“
τὸν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα Δόλων Εὐμήδεος υἱός·

---

408 *δαὶ*] complures in eis A cum Aristarcho, *δὲ* vel *δέ τε* pauci, *δ᾽ αἱ* C et Eustathius. Cf. *α* 225. *ω* 299. 409—411] damnabat Aristarchus: cf. 208 sqq. 409 *μητιάουσι*] *μητιόωσι* libri. 421 *ἐπιτραπέουσι*] libri: magis placeret *ἐπιτροπέουσι* (cf. *B* 295. *δ* 465): *ἐπιτροπόωσι* coniecit Nauck BPt. 26 p. 198. 422 *ἥαται*] *εἴαται* (*είαται* D) libri. 424 *τ᾽ ἄρ*] duo libri, *γὰρ* ceteri; illud praetulerunt Duentzer et Cobet. V. praef. Il. § 8.

„τοιγὰρ ἐγὼ καὶ ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω. X
πρὸς μὲν ἁλὸς Κᾶρες καὶ Παίονες ἀγκυλότοξοι
καὶ Λέλεγες καὶ Καύκωνες δῖοί τε Πελασγοί,
πρὸς Θύμβρης δ' ἔλαχον Λύκιοι Μυσοί τ' ἀγέρωχοι
καὶ Φρύγες ἱππόμαχοι καὶ Μῄονες ἱπποκορυσταί.
ἀλλὰ τί ἢ ἐμὲ ταῦτα διεξερέεσθε ἕκαστα;
εἰ γὰρ δὴ μέματον Τρώων καταδῦναι ὅμιλον,
Θρήικες οἵδ' ἀπάνευθε νεήλυδες, ἔσχατοι ἄλλων,
ἐν δέ σφιν Ῥῆσος βασιλεύς, πάις Ἠιονῆος.
τοῦ δὴ καλλίστους ἵππους ἴδον ἠδὲ μεγίστους·
λευκότεροι χιόνος, θείειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοῖοι.
ἅρμα δέ οἱ χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ εὖ ἤσκηται·
τεύχεα δὲ χρύσεια πελώρια, θαῦμα ἰδέσθαι,
ἤλυθ' ἔχων· τὰ μὲν οὔ τι καταθνητοῖσιν ἔοικεν
ἄνδρεσσιν φορέειν, ἀλλ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
ἀλλ' ἐμὲ μὲν νῦν νηυσὶ πελάσσετον ὠκυπόροισιν,
ἠέ με δήσαντες λίπετ' αὐτόθι νηλέι δεσμῷ,
ὄφρα κεν ἔλθητον καὶ πειρηθῆτον ἐμεῖο,
ἠὲ κατ' αἶσαν ἔειπον ἐν ὑμῖν ἠὲ καὶ οὐκί.“
τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
„μὴ δή μοι φύξιν γε, Δόλων, ἐμβάλλεο θυμῷ,
ἐσθλά περ ἀγγείλας, ἐπεὶ ἵκεο χεῖρας ἐς ἁμάς.
εἰ μὲν γάρ κέ σε νῦν ἀπολύσομεν ἠὲ μεθῶμεν,
ἦ τε καὶ ὕστερον εἶσθα θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
ἠὲ διοπτεύσων ἢ ἐναντίβιον πολεμίξων·

---

431 *ἱππόμαχοι*] unus codex cum Aristarcho. *ἱππόδαμοι* ceteri: illud primus recepit Bekker. 445 *ἠὲ κατ'*] pauci cum Aristarcho. *ἦ* (vel *ἢ*) *ῥά κατ'* libri meliores.

X *εἰ δέ κ' ἐμῇς ὑπὸ χερσὶ δαμεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσῃς,*
οὐκέτ' ἔπειτα σὺ πῆμά ποτ' ἔσσεαι Ἀργείοισιν."
ἦ, καὶ ὃ μέν μιν ἔμελλε γενείου χειρὶ παχείῃ
ἁψάμενος λίσσεσθαι, ὃ δ' αὐχένα μέσσον ἔλασσεν
φασγάνῳ ἀΐξας, ἀπὸ δ' ἄμφω κέρσε τένοντε·
φθεγγομένου δ' ἄρα τοῦ γε κάρη κονίῃσιν ἐμίχθη.
τοῦ δ' ἀπὸ μὲν κτιδέην κυνέην κεφαλῆφιν ἕλοντο,
καὶ λυκέην καὶ τόξα παλίντονα καὶ δόρυ μακρόν·
καὶ τά γ' Ἀθηναίῃ ληΐτιδι δῖος Ὀδυσσεὺς
ὑψόσ' ἀνέσχεθε χειρί, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα·
„χαῖρε, θεά, τοῖσδεσσι· σὲ γὰρ πρώτην ἐν Ὀλύμπῳ
πάντων ἀθανάτων ἐπιδωσόμεθ'. ἀλλὰ καὶ αὖτις
πέμψον ἐπὶ Θρῃκῶν ἀνδρῶν ἵππους τε καὶ εὐνάς."
ὣς ἄρ' ἐφώνησεν, καὶ ἀπὸ ἕθεν ὑψόσ' ἀείρας
θῆκεν ἀνὰ μυρίκην· δέελον δ' ἐπὶ σῆμά τ' ἔθηκεν,
συμμάρψας δόνακας μυρίκης τ' ἐριθηλέας ὄζους,
μὴ λάθοι αὖτις ἰόντε θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν.
τὼ δὲ βάτην προτέρω διά τ' ἔντεα καὶ μέλαν αἷμα,
αἶψα δ' ἐπὶ Θρῃκῶν ἀνδρῶν τέλος ἷξον ἰόντες.
οἳ δ' εὗδον καμάτῳ ἀδηκότες, ἔντεα δέ σφιν
καλὰ παρ' αὐτοῖσι χθονὶ κέκλιτο εὖ κατὰ κόσμον,
τριστοιχί· παρὰ δέ σφιν ἑκάστῳ δίζυγες ἵπποι·
Ῥῆσος δ' ἐν μέσῳ εὗδε, παρ' αὐτῷ δ' ὠκέες ἵπποι
ἐξ ἐπιδιφριάδος πυμάτης ἱμᾶσι δέδεντο.
τὸν δ' Ὀδυσεὺς προπάροιθεν ἰδὼν Διομήδεϊ δεῖξεν·

---

463 *ἐπιδωσόμεθ'*] pauci cum Aristarcho, *ἐπιβωσόμεθ'* libri me liores; cf. *X* 254. 471 *ἀδηκότες*] *ἀδηκότες* libri plurimi et optim *ἀδδηκότες* reliqui.

„οὗτός τοι, Διόμηδες, ἀνήρ, οὗτοι δέ τοι ἵπποι, X
οὓς νῶιν πίφαυσκε Δόλων ὃν ἐπέφνομεν ἡμεῖς.
ἀλλ' ἄγε δή, πρόφερε κρατερὸν μένος· οὐδέ τί σε χρὴ
ἑστάμεναι μέλεον σὺν τεύχεσιν, ἀλλὰ λύ' ἵππους·
ἠὲ σύ γ' ἄνδρας ἔναιρε, μελήσουσιν δ' ἐμοὶ ἵπποι.“
ὣς φάτο· τῷ δ' ἔμπνευσε μένος γλαυκῶπις Ἀθήνη.
κτεῖνε δ' ἐπιστροφάδην· τῶν δὲ στόνος ὤρνυτ' ἀεικὴς
ἄορι θεινομένων, ἐρυθαίνετο δ' αἵματι γαῖα.
ὡς δὲ λέων μήλοισιν ἀσημάντοισιν ἐπελθών,
αἴγεσιν ἢ ὀίεσσι, κακὰ φρονέων ἐνορούσῃ,
ὣς μὲν Θρήικας ἄνδρας ἐπῴχετο Τυδέος υἱός,
ὄφρα δυώδεκ' ἔπεφνεν. ἀτὰρ πολύμητις Ὀδυσσεύς,
ὅν τινα Τυδεΐδης ἄορι πλήξειε παραστάς,
τὸν δ' Ὀδυσεὺς μετόπισθε λαβὼν ποδὸς ἐξερύσασκεν,
τὰ φρονέων κατὰ θυμόν, ὅπως καλλίτριχες ἵπποι
ῥεῖα διέλθοιεν μηδὲ τρομεοίατο θυμῷ
νεκροῖς ἀμβαίνοντες· ἀήθεσσον γὰρ ἔτ' αὐτῶν.
ἀλλ' ὅτε δὴ βασιλῆα κιχήσατο Τυδέος υἱός,
τὸν τρισκαιδέκατον μελιηδέα θυμὸν ἀπηύρα
ἀσθμαίνοντα· κακὸν γὰρ ὄναρ κεφαλῆφιν ἐπέστη
[τὴν νύκτ', Οἰνεΐδαο πάις, διὰ μῆτιν Ἀθήνης].
τόφρα δ' ἄρ' ὁ τλήμων Ὀδυσεὺς λύε μώνυχας ἵππους,
σὺν δ' ἤειρεν ἱμᾶσι καὶ ἐξήλαυνεν ὁμίλου
τόξῳ ἐπιπλήσσων, ἐπεὶ οὐ μάστιγα φαεινὴν
ποικίλου ἐκ δίφροιο νοήσατο χερσὶν ἑλέσθαι.
ῥοίζησεν δ' ἄρα πιφαύσκων Διομήδεϊ δίῳ.

---

493 ἀμβαίνοντες] libri. ἐμβαίνοντες coniecit Cobet MCr. 351.
497] omiserant Zenodotus et Aristophanes, spurium iudicavit Aristarchus.

X *αὐτὰρ ὁ μερμήριζε μένων, ὅ τι κύντατον ἔρδοι·*
ἢ ὅ γε δίφρον ἑλών, ὅθι ποικίλα τεύχε᾽ ἔκειτο,
ῥυμοῦ ἐξερύοι ἢ ἐκφέροι ὑψόσ᾽ ἀείρας,
ἢ ἔτι τῶν πλεόνων Θρῃκῶν ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.
ἧος ὁ ταῦθ᾽ ὥρμαινε κατὰ φρένα, τόφρα δ᾽ Ἀθήνη
ἐγγύθεν ἱσταμένη προσέφη Διομήδεα δῖον·
„νόστου δὴ μνῆσαι, μεγαθύμου Τυδέος υἱέ,
νῆας ἔπι γλαφυράς, μὴ καὶ πεφοβημένος ἔλθῃς,
ἤν πού τις καὶ Τρῶας ἐγείρῃσιν θεὸς ἄλλος.“
ὣς φάθ᾽, ὁ δὲ ξυνέηκε θεᾶς ὄπα φωνησάσης·
καρπαλίμως δ᾽ ἵππων ἐπεβήσετο, κόψε δ᾽ Ὀδυσσεὺς
τόξῳ· τοὶ δ᾽ ἐπέτοντο θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
οὐ δ᾽ ἀλαοσκοπίην εἶχ᾽ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
ὡς ἴδ᾽ Ἀθηναίην μετὰ Τυδέος υἱὸν ἕπουσαν·
τῇ κοτέων Τρώων κατεδύσετο πουλὺν ὅμιλον,
ὦρσεν δὲ Θρῃκῶν βουληφόρον Ἱπποκόωντα,
Ῥήσου ἀνεψιὸν ἐσθλόν. ὁ δ᾽ ἐξ ὕπνου ἀνορούσας
ὡς ἴδε χῶρον ἐρῆμον, ὅθ᾽ ἕστασαν ὠκέες ἵπποι,
ἄνδρας τ᾽ ἀσπαίροντας ἐν ἀργαλέῃσι φονῇσιν,
ᾤμωξέν τ᾽ ἄρ᾽ ἔπειτα φίλον τ᾽ ὀνόμηνεν ἑταῖρον.
Τρώων δὲ κλαγγή τε καὶ ἄσπετος ὦρτο κυδοιμὸς
θυνόντων ἄμυδις· θηεῦντο δὲ μέρμερα ἔργα,
ὅσσ᾽ ἄνδρες ῥέξαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας.

---

507 *ἧος*] *ἕως* libri. 511 *ἤν*] *μή* libri, collato *τ* 83 correxit Naber QH. 129. 515 *οὐ δ᾽*] *οὐδ᾽* libri. *ἀλαοσκοπίην*] plerique, *ἀλαοσκοπιὴν* alii in eis CD. *ἀλαὸς σκοπιὴν* A, *ἀλαὸν σκοπιὴν* Zenodotus: *ἔλιον σκοπιὴν* coniecit Nauck BPt. 25 p. 461. An **ἀλαοῦ σκοπιὴν*? Cf. *N* 10. *Ξ* 135. *ϑ* 285.

οἳ δ᾽ ὅτε δή ῥ᾽ ἵκανον ὅθι σκοπὸν Ἕκτορος ἔκταν, X
ἔνθ᾽ Ὀδυσεὺς μὲν ἔρυξε διίφιλος ὠκέας ἵππους,
Τυδεΐδης δὲ χαμᾶζε θορὼν ἔναρα βροτόεντα
ἐν χείρεσσ᾽ Ὀδυσῆι τίθει, ἐπεβήσετο δ᾽ ἵππων.
μάστιξεν δ᾽ ἵππους, τὼ δ᾽ οὐκ ἀέκοντε πετέσθην
[νῆας ἔπι γλαφυράς· τῇ γὰρ φίλον ἔπλετο θυμῷ].
Νέστωρ δὲ πρῶτος κτύπον ἄιε, φώνησέν τε·
„ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
ψεύσομαι ἦ ἔτυμον ἐρέω; κέλεται δέ με θυμός.
ἵππων μ᾽ ὠκυπόδων ἀμφὶ κτύπος οὔατα βάλλει.
αἲ γὰρ δὴ Ὀδυσεύς τε καὶ ὁ κρατερὸς Διομήδης
ὧδ᾽ ἄφαρ ἐκ Τρώων ἐλασαίατο μώνυχας ἵππους·
ἀλλ᾽ αἰνῶς δείδοικα μετὰ φρεσί, μή τι πάθωσιν
Ἀργείων οἱ ἄριστοι ὑπὸ Τρώων ὀρυμαγδοῦ.“
οὔ πω πᾶν εἴρητο ἔπος, ὅτ᾽ ἄρ᾽ ἤλυθον αὐτοί.
καί ῥ᾽ οἳ μὲν κατέβησαν ἐπὶ χθόνα, τοὶ δὲ χαρέντες
δεξιῇ ἠσπάζοντο ἔπεσσί τε μειλιχίοισιν.
πρῶτος δ᾽ ἐξερέεινε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
„εἴπ᾽ ἄγε μ᾽, ὦ πολύαιν᾽ Ὀδυσεῦ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
ὅπως τούσδ᾽ ἵππους λάβετον· καταδύντες ὅμιλον
Τρώων; ἤ τίς σφωε πόρεν θεὸς ἀντιβολήσας;
αἰνῶς ἀκτίνεσσιν ἐοικότες ἠελίοιο.
αἰεὶ μὲν Τρώεσσ᾽ ἐπιμίσγομαι οὐδέ τι φημὶ
μιμνάζειν παρὰ νηυσί, γέρων περ ἐὼν πολεμιστής·
ἀλλ᾽ οὔ πω τοίους ἵππους ἴδον οὐδ᾽ ἐνόησα.

---

530 ἀέκοντε] ἄκοντε libri. 531] omittunt AC Townleianus: cf. Λ 520. 538 μετὰ φρεσί] Aristarchus, κατὰ φρένα libri. 539 οἱ ἄριστοι] libri, ὤριστοι Aristarchus. 545 λάβετον] λαβέτην Zenodotus; cf. Θ 448.

X *ἀλλά τιν᾽ ὔμμ᾽ οἴω δόμεναι θεὸν ἀντιάσαντα·*
ἀμφοτέρω γὰρ σφῶι φιλεῖ νεφεληγερέτα Ζεὺς
κούρη τ᾽ αἰγιόχοιο Διός, γλαυκῶπις Ἀθήνη.“
τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
„ὦ Νέστορ Νηληιάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
ῥεῖα θεός γ᾽ ἐθέλων καὶ ἀμείνονας, ἠέ περ οἵδε,
ἵππους δωρήσαιτ᾽, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτεροί εἰσιν.
ἵπποι δ᾽ οἵδε, γεραιέ, νεήλυδες, οὓς ἐρεείνεις,
Θρηίκιοι· τὸν δέ σφιν ἄνακτ᾽ ἀγαθὸς Διομήδης
ἔκτανε, πὰρ δ᾽ ἑτάρους δύο καὶ δέκα πάντας ἀρίστους.
τὸν τρισκαιδέκατον σκοπὸν εἵλομεν ἐγγύθι νηῶν,
τόν ῥα διοπτῆρα στρατοῦ ἔμμεναι ἡμετέροιο
Ἕκτωρ τε προέηκε καὶ ἄλλοι Τρῶες ἀγαυοί.“
ὣς εἰπὼν τάφροιο διήλασε μώνυχας ἵππους
καγχαλάων· ἅμα δ᾽ ἄλλοι ἴσαν χαίροντες Ἀχαιοί.
οἳ δ᾽ ὅτε Τυδεΐδεω κλισίην εὔτυκτον ἵκοντο,
ἵππους μὲν κατέδησαν ἐυτμήτοισιν ἱμᾶσιν
φάτνῃ ἔφ᾽ ἱππείῃ, ὅθι περ Διομήδεος ἵπποι
ἕστασαν ὠκύποδες μελιηδέα πυρὸν ἔδοντες·
νηὶ δ᾽ ἐνὶ πρυμνῇ ἔναρα βροτόεντα Δόλωνος
θῆκ᾽ Ὀδυσεύς, ὄφρ᾽ ἱρὸν ἑτοιμασσαίατ᾽ Ἀθήνῃ.
αὐτοὶ δ᾽ ἱδρῶ πολλὸν ἀπεννίζοντο θαλάσσῃ
ἐσβάντες, κνήμας τε ἰδὲ λόφον ἀμφί τε μηρούς·
αὐτὰρ ἐπεί σφιν κῦμα θαλάσσης ἱδρόα πολλὸν
νίψεν ἀπὸ χρωτὸς καὶ ἀνέψυχθεν φίλον ἦτορ,

---

565 *καγχαλάων*] *καγχαλόων* libri. 572 *ἀπεννίζοντο*] *ἀπενίζοντο* libri: cf. *καταννεύων* ι 490. 574 *ἱδρόα*] *ἱδρῶ* libri.

ἐς ῥ' ἀσαμίνθους βάντες ἐυξέστας λοέσαντο. X
τὼ δὲ λοεσσαμένω καὶ ἀλειψαμένω λίπ' ἐλαίῳ
δείπνῳ ἐφιζανέτην, ἀπὸ δὲ κρητῆρος Ἀθήνῃ
πλείου ἀφυσσόμενοι λεῖβον μελιηδέα οἶνον.

ΙΛΙΑΔΟΣ Λ.

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΟΣ ΑΡΙΣΤΕΙΑ.

Ἠὼς δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυοῦ Τιθωνοῖο XI
ὄρνυθ', ἵν' ἀθανάτοισι φάος φέροι ἠδὲ βροτοῖσιν·
Ζεὺς δ' Ἔριδα προΐαλλε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
ἀργαλέην, πολέμοιο τέρας μετὰ χερσὶν ἔχουσαν.
στῆ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆος μεγακήτεϊ νηὶ μελαίνῃ,
ἥ ῥ' ἐν μεσσάτῳ ἔσκε γεγωνέμεν ἀμφοτέρωσε,
ἠμὲν ἐπ' Αἴαντος κλισίας Τελαμωνιάδαο
ἠδ' ἐπ' Ἀχιλλῆος, τοί ῥ' ἔσχατα νῆας ἐίσας
εἴρυσαν, ἠνορέῃ πίσυνοι καὶ κάρτεϊ χειρῶν·
ἔνθα στᾶσ' ἤυσε θεὰ μέγα τε δεινόν τε
ὄρθι', Ἀχαιοῖσιν δὲ μέγα σθένος ἔμβαλ' ἑκάστῳ
καρδίῃ, ἄλληκτον πολεμιζέμεν ἠδὲ μάχεσθαι.
[*τοῖσι δ' ἄφαρ πόλεμος γλυκίων γένετ' ἠὲ νέεσθαι*
ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.]

---

576 *λοέσαντο*] *λούσαντο* libri. 579 *ἀφυσσόμενοι*] A et unus ex aliis cum Aristarcho, *ἀφυσσάμενοι* ceteri libri; cf. *Γ* 295.

2 *φάος*] *φόως* libri. 12 *πολεμιζέμεν*] *πολεμίζειν* libri. 13. 14] omiserat Zenodotus, spurios iudicaverunt Aristophanes et Aristarchus; cf. *B* 453 sq.

XI *Ἀτρεΐδης δ' ἐβόησεν ἰδὲ ζώννυσθαι ἄνωγεν*
Ἀργείους· ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσετο νώροπα χαλκόν.
κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκεν
καλάς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας·
δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνεν,
τόν ποτέ οἱ Κινύρης δῶκε ξεινήιον εἶναι· —
πεύθετο γὰρ Κύπρονδε μέγα κλέος, οὕνεκ' Ἀχαιοὶ
ἐς Τροίην νήεσσιν ἀναπλεύσεσθαι ἔμελλον·
τοὔνεκά οἱ τὸν δῶκε, χαριζόμενος βασιλῆι.
τοῦ δ' ἦ τοι δέκα οἶμοι ἔσαν μέλανος κυάνοιο,
δώδεκα δὲ χρυσοῖο καὶ εἴκοσι κασσιτέροιο·
κυάνεοι δὲ δράκοντες ὀρωρέχατο προτὶ δειρὴν
τρεῖς ἑκάτερθ', ἴρισσιν ἐοικότες, ἅς τε Κρονίων
ἐν νέφεϊ στήριξε τέρας μερόπων ἀνθρώπων. —
ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος· ἐν δέ οἱ ἧλοι
χρύσειοι πάμφαινον, ἀτὰρ πέρι κουλεὸν ἦεν
ἀργύρεον, χρυσέοισιν ἀορτήρεσσιν ἀρηρός.
ἂν δ' ἕλετ' ἀμφιβρότην πολυδαίδαλον ἀσπίδα θοῦριν
καλήν, ἣν πέρι μὲν κύκλοι δέκα χάλκεοι ἦσαν,
ἐν δέ οἱ ὀμφαλοὶ ἦσαν ἐείκοσι κασσιτέροιο
λευκοί, ἐν δὲ μέσοισιν ἔην μέλανος κυάνοιο.
τῇ δ' ἔπι μὲν Γοργὼ βλοσυρῶπις ἐστεφάνωτο
δεινὸν δερκομένη, περὶ δὲ Δεῖμός τε Φόβος τε.
τῆς δ' ἐξ ἀργύρεος τελαμὼν ἦν· αὐτὰρ ἐπ' αὐτοῦ
κυάνεος ἐλέλικτο δράκων, κεφαλαὶ δέ οἱ ἦσαν
τρεῖς ἀμφιστρεφέες, ἑνὸς αὐχένος ἐκπεφυυῖαι.
κρατὶ δ' ἐπ' ἀμφίφαλον κυνέην θέτο τετραφάληρον

---

35 *ἔην*] *ἔεις* coniecit Barnes, cui assentitur Nauck BPt. 25 p. 467.

ἵππουριν· δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν.
εἵλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε δύω κεκορυθμένα χαλκῷ,
ὀξέα· τῆλε δὲ χαλκὸς ἀπ' αὐτόφιν οὐρανὸν εἴσω
λάμπ'. ἐπὶ δ' ἐγδούπησαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη,
τιμῶσαι βασιλῆα πολυχρύσοιο Μυκήνης.
ἡνιόχῳ μὲν ἔπειτα ἑῷ ἐπέτελλεν ἕκαστος
ἵππους εὖ κατὰ κόσμον ἐρυκέμεν αὖθ' ἐπὶ τάφρῳ,
αὐτοὶ δὲ πρυλέες σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες
ῥώοντ'· ἄσβεστος δὲ βοὴ γένετ' ἠῶθι πρό.
φθὰν δὲ μέγ' ἱππήων ἐπὶ τάφρῳ κοσμηθέντες,
ἱππῆες δ' ὀλίγον μετεκίαθον. ἐν δὲ κυδοιμὸν
ὦρσε κακὸν Κρονίδης, κατὰ δ' ὑψόθεν ἧκεν ἐέρσας
αἵματι μυδαλέας ἐξ αἰθέρος, οὕνεκ' ἔμελλεν
πολλὰς ἰφθίμους κεφαλὰς Ἄιδι προϊάψειν.
Τρῶες δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο,
Ἕκτορά τ' ἀμφὶ μέγαν καὶ ἀμύμονα Πουλυδάμαντα
Αἰνείαν θ', ὃς Τρωσὶ θεὸς ὣς τίετο δήμῳ,
τρεῖς τ' Ἀντηνορίδας, Πόλυβον καὶ Ἀγήνορα δῖον
ἠίθεόν τ' Ἀκάμαντ' ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν.
Ἕκτωρ δ' ἐν πρώτοισι φέρ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐίσην·
οἷος δ' ἐκ νεφέων ἀναφαίνεται οὔλιος ἀστὴρ
παμφαίνων, τοτὲ δ' αὖτις ἔδυ νέφεα σκιόεντα,
ὣς Ἕκτωρ ὁτὲ μέν τε μετὰ πρώτοισι φάνεσκεν,
ἄλλοτε δ' ἐν πυμάτοισι κελεύων· πᾶς δ' ἄρα χαλκῷ
λάμφ' ὥς τε στεροπὴ πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο.
οἳ δ', ὥς τ' ἀμητῆρες ἐναντίοι ἀλλήλοισιν

---

56 αὖθ' ἑτέρωθεν] libri, αὖ κόσμηθεν coniecit Friedlaender Anal. Hom. p. 465. Cf. Υ 3. Θ 261 sqq.

XI *ὄγμον ἐλαύνωσιν ἀνδρὸς μάκαρος κατ᾽ ἄρουραν*
πυρῶν ἢ κριθῶν, τὰ δὲ δάργματα ταρφέα πίπτει·
ὣς Τρῶες καὶ Ἀχαιοὶ ἐπ᾽ ἀλλήλοισι θορόντες
δῄουν, οὐδ᾽ ἕτεροι μνάοντ᾽ ὀλοοῖο φόβοιο.
ἴσας δ᾽ ὑσμίνη κεφαλὰς ἔχεν, οἳ δὲ λύκοι ὣς
θῦνον· Ἔρις δ᾽ ἄρ᾽ ἔχαιρε πολύστονος εἰσοράουσα.
οἴη γάρ ῥα θεῶν παρετύγχανε μαρναμένοισιν,
οἱ δ᾽ ἄλλοι οὔ σφιν πάρεσαν θεοί, ἀλλὰ ἕκηλοι
σφοῖσιν ἐνὶ μεγάροισι καθήατο, ἧχι ἑκάστῳ
δώματα καλὰ τέτυκτο κατὰ πτύχας Οὐλύμποιο.
[πάντες δ᾽ ἠτιάοντο κελαινεφέα Κρονίωνα,
οὕνεκ᾽ ἄρα Τρώεσσιν ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι.
τῶν μὲν ἄρ᾽ οὐκ ἀλέγιζε πατήρ· ὁ δὲ νόσφι λιασθεὶς
τῶν ἄλλων ἀπάνευθε καθέζετο κύδεϊ γαίων,
εἰσοράων Τρώων τε πόλιν καὶ νῆας Ἀχαιῶν,
χαλκοῦ τε στεροπήν, ὀλλύντας τ᾽ ὀλλυμένους τε.]
ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ,
τόφρα μάλ᾽ ἀμφοτέρων βέλε᾽ ἥπτετο, πῖπτε δὲ λαός·

---

69 *κριθῶν*] libri, *κριθέων* Bekkerum secuti recentiores editores scripserunt; v. praef. Il. § 4, II *B*, 1. *δάργματα*] *δράγματα* libri. Correxit Hartel HSt. I² 81 sq. collata forma *δαρχμά* e titulo Arcadico GDI. 1222, 23. 30; accedunt eiusdem formae exempla ex titulis Eleis IGA. 113 *b*. 115. 116 (= GDI. 1154. 1158. 1155). 71 *μνάοντ᾽*] *μνώοντ᾽* libri. 72 *ὑσμίνη—ἔχεν*] non pauci in eis D cum Aristarcho, *ὑσμίνης—ἔχον* (*ἔχεν* A) ceteri. 73 *εἰσοράουσα*] *εἰσορόωσα* libri. 76 *σφοῖσιν* ACD alii, *οἷσιν* pauci et adscriptum in A. *καθήατο*] unus codex, *καθείατο* ceteri. 78—83] omiserat Zenodotus, spurios iudicaverunt Aristophanes et Aristarchus: cf. 75. 183. 78 *ἠτιάοντο*] *ἠτιόωντο* libri. 82 *εἰσοράων*] *εἰσορόων* libri.

ἦμος δὲ δρυτόμος περ ἀνὴρ ὠπλίσσατο δεῖπνον XI
οὔρεος ἐν βήσσῃσιν, ἐπεί τ' ἐκορέσσατο χεῖρας
τάμνων δένδρεα μακρά, ἅδος τέ μιν ἵκετο θυμόν
σίτου τε γλυκεροῖο περὶ φρένας ἵμερος αἱρεῖ,
τῆμος σφῇ ἀρετῇ Δαναοὶ ῥήξαντο φάλαγγας
κεκλόμενοι ἑτάροισι κατὰ στίχας. ἐν δ' Ἀγαμέμνων
πρῶτος ὄρουσ', ἕλε δ' ἄνδρα Βιήνορα ποιμένα λαῶν,
αὐτόν, ἔπειτα δ' ἑταῖρον Ὀιλῆα πλήξιππον.
ἦ τοι ὅ γ' ἐξ ἵππων κατεπάλμενος ἀντίος ἔστη·
τὸν δ' ἰθὺς μεμαῶτα μετώπιον ὀξέι δουρὶ
νύξ', οὐδὲ στεφάνη δόρυ οἱ σχέθε χαλκοβάρεια,
ἀλλὰ δι' αὐτῆς ἦλθε καὶ ὀστέου, ἐγκέφαλος δὲ
ἔνδον ἅπας πεπάλακτο· δάμασσε δέ μιν μεμαῶτα.
καὶ τοὺς μὲν λίπεν αὖθι ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
στήθεσι παμφαίνοντας, ἐπεὶ περίδυσε χιτῶνας·
αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' Ἶσόν τε καὶ Ἄντιφον ἐξεναρίξων
υἷε δύω Πριάμοιο, νόθον καὶ γνήσιον, ἄμφω
εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντας — ὁ μὲν νόθος ἡνιόχευεν,
Ἄντιφος αὖ παρέβασκε περικλυτός —, ὥ ποτ' Ἀχιλλεὺς
Ἴδης ἐν κνημοῖσι δίδει μόσχοισι λύγοισιν,
ποιμαίνοντ' ἐπ' ὄεσσι λαβών, καὶ ἔλυσεν ἀποίνων.
δὴ τότε γ' Ἀτρεΐδης εὐρὺ κρείων Ἀγαμέμνων
τὸν μὲν ὑπὲρ μαζοῖο κατὰ στῆθος βάλε δουρί,
Ἄντιφον αὖ παρὰ οὖς ἔλασε ξίφει, ἐκ δ' ἔβαλ' ἵππων.

---

86 *δεῖπνον*] libri fere omnes cum Aristarcho, *δόρπον* unus cum Zenodoto; cf. *Π* 777 et *Λ* 730. *δόρπον* praefert Robert Herm. 19 (1884) p. 469 sqq. 88 *ἅδος*] A, *ἄδος* ceteri; cf. praef. Il. § 8. 103 *ἐόντας*] libri fere omnes, *ἐόντε* unus cum Aristophane, quod praeferebat Ahrens.
105 *δίδει*] *δίδη* libri, correxit Naber QH. 84 collatis *ἄει*, *ἵει*, *τίθει*.

XI σπερχόμενος δ' ἀπὸ τοῖιν ἐσύλαε τεύχεα καλά,
γιγνώσκων· καὶ γάρ σφε πάρος παρὰ νηυσὶ θοῇσιν
εἶδεν, ὅτ' ἐξ Ἴδης ἄγαγεν πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
ὡς δὲ λέων ἐλάφοιο ταχείης νήπια τέκνα
ῥηιδίως συνέαξε λαβὼν κρατεροῖσιν ὀδοῦσιν,
ἐλθὼν εἰς εὐνήν, ἁπαλόν τέ σφ' ἦτορ ἀπηύρα·
ἡ δ' εἴ πέρ τε τύχησι μάλα σχεδόν, οὐ δύναταί σφιν
χραισμεῖν· αὐτὴν γάρ μιν ὕπο τρόμος αἰνὸς ἱκάνει·
καρπαλίμως δ' ἤιξε διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην
σπεύδουσ' ἱδρώουσα κραταιοῦ θηρὸς ὑφ' ὁρμῆς·
ὣς ἄρα τοῖς οὔ τις δύνατο χραισμῆσαι ὄλεθρον
Τρώων, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ὑπ' Ἀργείοισι φέβοντο.
  αὐτὰρ ὁ Πείσανδρόν τε καὶ Ἱππόλοχον μενεχάρμην
υἱέας Ἀντιμάχοιο δαΐφρονος, ὅς ῥα μάλιστα
χρυσὸν Ἀλεξάνδροιο δεδεγμένος, ἀγλαὰ δῶρα,
οὐκ εἴασχ' Ἑλένην δόμεναι ξανθῷ Μενελάῳ,
τοῦ περ δὴ δύο παῖδε λάβε κρείων Ἀγαμέμνων
εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντας. ὁμοῦ δ' ἔχον ὠκέας ἵππους·
ἐκ γάρ σφεας χειρῶν φύγον ἡνία σιγαλόεντα,
τὼ δὲ κυκηθήτην. ὁ δ' ἐναντίον ὦρτο λέων ὣς
Ἀτρεΐδης· τὼ δ' αὖτ' ἐκ δίφρου γουναζέσθην·
  „ζώγρει, Ἀτρέος υἱέ, σὺ δ' ἄξια δέξαι ἄποινα·
πολλὰ δ' ἐν Ἀντιμάχοιο δόμοις κειμήλια κεῖται,
χαλκός τε χρυσός τε πολύκμητός τε σίδηρος,
τῶν κέν τοι χαρίσαιτο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα,
εἰ νῶι ζωοὺς πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν."
  ὣς τώ γε κλαίοντε προσαυδήτην βασιλῆα

110 ἐσύλαε] ἐσύλα libri. 130 δίφρου] cf. praef. Od. § 3. 16.
135 ζωοὺς] libri, ζωὼ Aristophanes.

μειλιχίοις ἐπέεσσιν· ἀμείλικτον δ' ὄπ' ἄκουσαν· XI
„εἰ μὲν δὴ Ἀντιμάχοιο δαΐφρονος υἱέες ἐστόν,
ὅς ποτ' ἐνὶ Τρώων ἀγορῇ Μενέλαον ἄνωγεν
ἀγγελίην ἐλθόντα σὺν ἀντιθέῳ Ὀδυσῆι
αὖθι κατακτεῖναι μηδ' ἐξέμεν ἂψ ἐς Ἀχαιούς,
νῦν μὲν δὴ τοῦ πατρὸς ἀεικέα τίσετε λώβην."
ἦ, καὶ Πείσανδρον μὲν ἀφ' ἵππων ὦσε χαμᾶζε,
δουρὶ βαλὼν πρὸς στῆθος· ὁ δ' ὕπτιος οὔδει ἐρείσθη.
Ἱππόλοχος δ' ἀπόρουσε· τὸν αὖ χαμαὶ ἐξενάριξεν,
χεῖρας ἀπὸ ξίφεϊ πλήξας ἀπό τ' αὐχένα κόψας·
ὅλμον δ' ὣς ἔσσευε κυλίνδεσθαι δι' ὁμίλου.
τοὺς μὲν ἔασ'· ὁ δ', ὅθι πλεῖσται κλονέοντο φάλαγγες,
τῇ ῥ' ἐνόρουσ', ἅμα δ' ἄλλοι ἐυκνήμιδες Ἀχαιοί.
πεζοὶ μὲν πεζοὺς ὄλεκον φεύγοντας ἀνάγκῃ,
ἱππῆες δ' ἱππῆας — ὑπὸ σφίσι δ' ὦρτο κονίη
ἐκ πεδίου, τὴν ὦρσαν ἐρίγδουποι πόδες ἵππων, —
χαλκῷ δηιόοντες· ἀτὰρ κρείων Ἀγαμέμνων
αἰὲν ἀποκτείνων ἕπετ', Ἀργείοισι κελεύων.
ὡς δ' ὅτε πῦρ ἀίδηλον ἐν ἀξύλῳ ἐμπέσῃ ὕλῃ,
πάντῃ δ' εἰλυφάων ἄνεμος φέρει, οἱ δέ τε θάμνοι

---

142 *τοῦ*] libri cum Aristarcho, *οὗ* Zenodotus, *σφοῦ* alii veterum grammaticorum; *οὗ* Brugmannum (Ein Problem d. homer. Textkritik, p. 46) secutus restituit Nauck. 146 *πλήξας*] Aristarchus, *τμήξας* libri cum Zenodoto: cf. *Θ* 507. *κ* 440; *Σ* 34. 151 *ἱππῆες δ' ἱππῆας, ὑπὸ σφίσι δ'*] *ἱππεῖς δ' ἱππῆας, ὑπὸ δέ σφισιν* (*σφιν* duo) libri praeter D et scholia eiusdem et Veneti A ad 153, ubi *ἱππῆες* scriptum est: correxit Lehrs Quaestion. ep. (1837) p. 242. 153 *δηιόοντες*] unus liber, *δηιόωντες* ceteri. 156 *πάντῃ δ'*] *πάντῃ* (*πάντι*) plerique, *τ'* libri: *δέ* placebat Heynio. Cf. *Β* 148. *εἰλυφάων*] *εἰλυφόων* libri.

XI πρόρριζοι πίπτουσιν ἐπειγόμενοι πυρὸς ὁρμῇ·
ὣς ἄρ' ὑπ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι πῖπτε κάρηνα
Τρώων φευγόντων, πολλοὶ δ' ἐριαύχενες ἵπποι
κείν' ὄχεα κροτάλιζον ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας,
ἡνιόχους ποθέοντες ἀμύμονας· οἱ δ' ἐπὶ γαίῃ
κείατο, γύπεσσιν πολὺ φίλτεροι ἢ ἀλόχοισιν.
Ἕκτορα δ' ἐκ βελέων ὕπαγε Ζεὺς ἔκ τε κονίης
ἔκ τ' ἀνδροκτασίης ἔκ θ' αἵματος ἔκ τε κυδοιμοῦ·
Ἀτρεΐδης δ' ἕπετο σφεδανὸν Δαναοῖσι κελεύων.
οἱ δὲ παρ' Ἴλου σῆμα παλαιοῦ Δαρδανίδαο
μέσσον κὰπ πεδίον, παρ' ἐρινεόν, ἐσσεύοντο
ἱέμενοι πόλιος· ὁ δὲ κεκληγὼς ἕπετ' αἰεὶ
Ἀτρεΐδης, λύθρῳ δὲ παλάσσετο χεῖρας ἀάπτους.
ἀλλ' ὅτε δὴ Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκοντο,
ἔνθ' ἄρα δὴ ἵσταντο καὶ ἀλλήλους ἀνέμιμνον.
οἱ δ' ἔτι κὰμ μέσσον πεδίον φοβέοντο, βόες ὣς
ἅς τε λέων ἐφόβησε μολὼν ἐν νυκτὸς ἀμολγῷ
πάσας, τῇ δέ τ' ἰῇ ἀναφαίνεται αἰπὺς ὄλεθρος·
τῆς δ' ἐξ αὐχέν' ἔαξε λαβὼν κρατεροῖσιν ὀδοῦσιν
πρῶτον, ἔπειτα δέ θ' αἷμα καὶ ἔγκατα πάντα λαφύσσει·
ὣς τοὺς Ἀτρεΐδης ἔφεπε κρείων Ἀγαμέμνων,
αἰὲν ἀποκτείνων τὸν ὀπίστατον· οἱ δ' ἐφέβοντο.
[πολλοὶ δὲ πρηνεῖς τε καὶ ὕπτιοι ἔκπεσον ἵππων
Ἀτρεΐδεω ὑπὸ χερσί· πέρι πρὸ γὰρ ἔγχεϊ θῦεν.]

---

179. 180] omiserat Zenodotus, 180 spurium iudicavit Aristophanes, utrumque Aristarchus. Cf. Π 379. 699. 180 πέρι πρὸ] unus codex, περὶ πρὸ (vel προ ACD) alii, περιπρὸ reliqui; coniunxerunt Spitzner, Bekker, alii.

ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλον ὑπὸ πτόλιν αἰπύ τε τεῖχος
ἵξεσθαι, τότε δή ῥα πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
Ἴδης ἐν κορυφῇσι καθέζετο πιδηέσσης,
οὐρανόθεν καταβάς· ἔχε δ' ἀστεροπὴν μετὰ χερσίν.
Ἶριν δ' ὤτρυνε χρυσόπτερον ἀγγελέουσαν·
„βάσκ' ἴθι, Ἶρι ταχεῖα, τὸν Ἕκτορι μῦθον ἐνίσπες.
ὄφρ' ἂν μέν κεν ὁρᾷ Ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν
θύνοντ' ἐν προμάχοισιν, ἐναίροντα στίχας ἀνδρῶν,
τόφρ' ἀναχωρείτω, τὸν δ' ἄλλον λαὸν ἀνώχθω
μάρνασθαι δηίοισι κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.
αὐτὰρ ἐπεί κ' ἢ δουρὶ τυπεὶς ἢ βλήμενος ἰῷ
εἰς ἵππους ἅλεται, τότε οἱ κράτος ἐγγυαλίξω
κτείνειν, εἰς ὅ κε νῆας ἐυσσέλμους ἀφίκηται
δύῃ τ' ἠέλιος καὶ ἐπὶ κνέφας ἱερὸν ἔλθῃ."
ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις·
βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων εἰς Ἴλιον ἱρήν.
εὗρ' υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονος Ἕκτορα δῖον
ἑσταότ' ἔν θ' ἵπποισι καὶ ἅρμασι κολλητοῖσιν·
ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις·
„Ἕκτορ, ὑὲ Πριάμοιο, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντε,
Ζεύς με πατὴρ προέηκε τεῒν τάδε μυθήσασθαι.
ὄφρ' ἂν μέν κεν ὁρᾷς Ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν
θύνοντ' ἐν προμάχοισιν, ἐναίροντα στίχας ἀνδρῶν,
τόφρ' ὑπόεικε μάχης, τὸν δ' ἄλλον λαὸν ἄνωχθι
μάρνασθαι δηίοισι κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.

---

181 ἔμελλον] ἔμελλεν alii in eis AD. 192 ἅλεται] A cum Herodiano, ἀλεται D, ἕλεται reliqui libri; cf. Λ 207. Φ 536. 200 ὑὲ] υἱὲ libri; v. praef. Il. § 8.

XI *αὐτὰρ ἐπεί κ' ἢ δουρὶ τυπεὶς ἢ βλήμενος ἰῷ*
εἰς ἵππους ἅλεται, τότε τοι κράτος ἐγγυαλίξει
κτείνειν, εἰς ὅ κε νῆας ἐυσσέλμους ἀφίκηαι
δύῃ τ' ἠέλιος καὶ ἐπὶ κνέφας ἱερὸν ἔλθῃ."
ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη πόδας ὠκέα Ἶρις.
Ἕκτωρ δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε,
πάλλων δ' ὀξέα δοῦρα κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντῃ
ὀτρύνων μαχέσασθαι, ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν·
οἳ δ' ἐλελίχθησαν καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν.
Ἀργέιοι δ' ἑτέρωθεν ἐκαρτύναντο φάλαγγας.
ἀρτύνθη δὲ μάχη, στὰν δ' ἀντίοι· ἐν δ' Ἀγαμέμνων
πρῶτος ὄρουσ', ἔθελεν δὲ πολὺ προμάχεσθαι ἁπάντων.
ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι,
ὅς τις δὴ πρῶτος Ἀγαμέμνονος ἀντίον ἦλθεν
ἢ αὐτῶν Τρώων ἠὲ κλειτῶν ἐπικούρων.
Ἰφιδάμας Ἀντηνορίδης ἠύς τε μέγας τε,
ὃς τράφη ἐν Θρήκῃ ἐριβώλακι, μητέρι μήλων. —
Κισσῆς τόν γ' ἔθρεψε δόμοις ἔνι τυτθὸν ἐόντα
μητροπάτωρ, ὃς τίκτε Θεανόα καλλιπάρῃον.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἥβης ἐρικυδέος ἵκετο μέτρον,
αὐτοῦ μιν κατέρυκε, δίδου δ' ὅ γε θυγατέρα ἥν·
γήμας δ' ἐκ θαλάμοιο μετὰ κλέος ἵκετ' Ἀχαιῶν
σὺν δύο καὶ δέκα νηυσὶ κορωνίσιν, αἵ οἱ ἕποντο.
τὰς μὲν ἔπειτ' ἐν Περκώτῃ λίπε νῆας ἐίσας,

---

207 *ἅλεται*] A, *ἀλεται* D, *ἄλεται* reliqui; v. *Λ* 192. 219 *ἀντίον*] pauci cum Aristarcho, *ἀντίος* (in A *ν* supra scripto) ceteri cum Zenodoto et Aristophane: cf. *Λ* 94. 129. 231. 553. *M* 44. *P* 662. 222 *τράφη ἐν*] libri fere omnes, *τράφη ἐνὶ* unus; cf. *B* 661. 224 *Θεανόα*] *Θεανὼ* (*Θεανῶ* D) libri: mutaverunt Payne Knight, Nauck.

αὐτὰρ ὁ πεζὸς ἐὼν εἰς Ἴλιον εἰληλούθει· — XI
ὅς ῥα τότ᾽ Ἀτρεΐδεω Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἦλθεν.
οἱ δ᾽ ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ᾽ ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Ἀτρεΐδης μὲν ἅμαρτε, παραὶ δέ οἱ ἐτράπετ᾽ ἔγχος·
Ἰφιδάμας δὲ κατὰ ζώνην θώρηκος ἔνερθεν
νύξ᾽, ἐπὶ δ᾽ αὐτὸς ἔρεισε, βαρείῃ χειρὶ πιθήσας·
οὐ δ᾽ ἔτορε ζωστῆρα παναίολον, ἀλλὰ πολὺ πρὶν
ἀργύρῳ ἀντομένη μόλιβος ὣς ἐτράπετ᾽ αἰχμή.
καὶ τό γε χειρὶ λαβὼν εὐρὺ κρείων Ἀγαμέμνων
ἕλκ᾽ ἐπὶ οἷ μεμαὼς ὥς τε λίς, ἐκ δ᾽ ἄρα χειρὸς
σπάσσατο· τὸν δ᾽ ἄορι πλῆξ᾽ αὐχένα, λῦσε δὲ γυῖα.
ὣς ὁ μὲν αὖθι πεσὼν κοιμήσατο χάλκεον ὕπνον
οἰκτρός, ἄπο μνηστῆς ἀλόχου, ἀστοῖσιν ἀρήγων,
κουριδίης, ἧς οὔ τι χάριν ἴδε, πολλὰ δ᾽ ἔδωκεν·
πρῶθ᾽ ἑκατὸν βοῦς δῶκεν, ἔπειτα δὲ χίλι᾽ ὑπέστη
αἶγας ὁμοῦ καὶ ὄις, τά οἱ ἄσπετα ποιμαίνοντο.
δὴ τότε γ᾽ Ἀτρεΐδης Ἀγαμέμνων ἐξενάριξεν,
βῆ δὲ φέρων ἀν᾽ ὅμιλον Ἀχαιῶν τεύχεα καλά.
  τὸν δ᾽ ὡς οὖν ἐνόησε Κόων ἀριδείκετος ἀνδρῶν,
πρεσβυγενὴς Ἀντηνορίδης, κρατερόν ῥά ἑ πένθος
ὀφθαλμοὺς ἐκάλυψε κασιγνήτοιο πεσόντος.
στῆ δ᾽ εὐρὰξ σὺν δουρί, λαθὼν Ἀγαμέμνονα δῖον,
νύξε δέ μιν κατὰ χεῖρα μέσην ἀγκῶνος ἔνερθεν·
ἀντικρὺ δὲ διέσχε φαεινοῦ δουρὸς ἀκωκή.
ῥίγησέν τ᾽ ἄρ᾽ ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὣς ἀπέληγε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο,
ἀλλ᾽ ἐπόρουσε Κόωνι ἔχων ἀνεμοτρεφὲς ἔγχος.

---

236 *οὐ δ᾽*] *οὐδ᾽* libri: disiunxerat Heyne. 246 *τότε γ᾽*] libri, *τότε ϝ᾽* coniecit Nauck BPt. 26 p. 194: cf. Ω 154. α 204. ρ 576.

XI ἦ τοι ὁ Ἰφιδάμαντα κασίγνητον καὶ ὄπατρον
ἕλκε ποδὸς μεμαὼς καὶ ἀύτεε πάντας ἀρίστους,
τὸν δ' ἕλκοντ' ἀν' ὅμιλον ὑπ' ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης
οὔτησε ξυστῷ χαλκήρεϊ, λῦσε δὲ γυῖα·
τοῖο δ' ἐπ' Ἰφιδάμαντι κάρη ἀπέκοψε παραστάς.
ἔνθ' Ἀντήνορος υἷες ὑπ' Ἀτρεΐδῃ βασιλῆι
πότμον ἀναπλήσαντες ἔδυν δόμον Ἄιδος εἴσω.
  αὐτὰρ ὃ τῶν ἄλλων ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν
ἔγχεΐ τ' ἄορί τε μεγάλοισί τε χερμαδίοισιν,
ὄφρα οἱ αἷμ' ἔτι θερμὸν ἀνήνοθεν ἐξ ὠτειλῆς·
αὐτὰρ ἐπεὶ τὸ μὲν ἕλκος ἐτέρσετο παύσατο δ' αἷμα,
ὀξεῖαι δ' ὀδύναι δῦνον μένος Ἀτρεΐδαο.
ὡς δ' ὅτ' ἂν ὠδίνουσαν ἔχῃ βέλος ὀξὺ γυναῖκα
δριμύ, τό τε προϊεῖσι μογοστόκοι Εἰλείθυιαι,
Ἥρης θυγατέρες πικρὰς ὠδῖνας ἔχουσαι,
ὣς ὀξεῖ' ὀδύναι δῦνον μένος Ἀτρεΐδαο.
ἐς δίφρον δ' ἀνόρουσε καὶ ἡνιόχῳ ἐπέτελλεν
νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν, ἤχθετο γὰρ κῆρ·
ἤυσεν δὲ διαπρύσιον Δαναοῖσι γεγωνώς·
  „ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
ὑμεῖς μὲν νῦν νηυσὶν ἀμύνετε ποντοπόροισιν
φύλοπιν ἀργαλέην, ἐπεὶ οὐκ ἐμὲ μητίετα Ζεὺς
εἴασε Τρώεσσι πανημέριον πολεμίζειν."
  ὣς ἔφαθ'· ἡνίοχος δ' ἵμασεν καλλίτριχας ἵππους
νῆας ἔπι γλαφυράς· τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην.
ἄφρευν δὲ στήθη, ῥαίνοντο δὲ νέρθε κονίῃ,

---

258 *ἀύτεε*] *ἀύτει* libri. 274 *ἐλαυνέμεν*] plerique, *ἐλαύνειν* AD. 281 *ἀέκοντε*] duo libri, *ἄκοντε* ceteri. 282 *ἄφρευν*] *ἄφρεον* libri. *στήθη*] *στήθεα* libri.

τειρόμενον βασιλῆα μάχης ἀπάνευθε φέροντες.
Ἕκτωρ δ' ὡς ἐνόησ' Ἀγαμέμνονα νόσφι κιόντα,
Τρωσί τε καὶ Λυκίοισιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀύσας·
„Τρῶες καὶ Λύκιοι καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί,
ἀνέρες ἔστε, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς.
οἴχετ' ἀνὴρ ὤριστος, ἐμοὶ δὲ μέγ' εὖχος ἔδωκεν
Ζεὺς Κρονίδης. ἀλλ' ἰθὺς ἐλαύνετε μώνυχας ἵππους
ἰφθίμων Δαναῶν, ἵν' ὑπέρτερον εὖχος ἄρησθε.“
ὣς εἰπὼν ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
ὡς δ' ὅτε πού τις θηρητὴρ κύνας ἀργιόδοντας
σεύῃ ἐπ' ἀγροτέρῳ συῒ καπρίῳ ἠὲ λέοντι,
ὣς ἐπ' Ἀχαιοῖσιν σεῦε Τρῶας μεγαθύμους
Ἕκτωρ Πριαμίδης, βροτολοιγῷ ἶσος Ἄρηι.
αὐτὸς δ' ἐν πρώτοισι μέγα φρονέων ἐβεβήκει,
ἐν δ' ἔπεσ' ὑσμίνῃ ὑπεραέι ἶσος ἀέλλῃ,
ἥ τε καθαλλομένη ἰοειδέα πόντον ὀρίνει.
ἔνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξεν
Ἕκτωρ Πριαμίδης, ὅτε οἱ Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν;
Ἀσαῖον μὲν πρῶτα καὶ Αὐτόνοον καὶ Ὀπίτην
καὶ Δόλοπα Κλυτίδην καὶ Ὀφέλτιον ἠδ' Ἀγέλαον
Αἴσυμνόν τ' Ὦρόν τε καὶ Ἱππόνοον μενεχάρμην.
τοὺς ἄρ' ὅ γ' ἡγεμόνας Δαναῶν ἕλεν, αὐτὰρ ἔπειτα
πληθύν, ὡς ὁπότε νέφεα Ζέφυρος στυφελίξῃ
ἀργεστᾶο νότοιο, βαθείῃ λαίλαπι τύπτων·
πολλὸν δὲ τρόφι κῦμα κυλίνδεται, ὑψόσε δ' ἄχνη
σκίδναται ἐξ ἀνέμοιο πολυπλάγκτοιο ἰωῆς·
ὣς ἄρα πυκνὰ καρήαθ' ὑφ' Ἕκτορι δάμνατο λαῶν.
ἔνθα κε λοιγὸς ἔην καὶ ἀμήχανα ἔργα γένοντο
καί νύ κεν ἐν νήεσσι πέσον φεύγοντες Ἀχαιοί,

XI εἰ μὴ Τυδεΐδῃ Διομήδεϊ κέκλετ᾽ Ὀδυσσεύς·
„Τυδεΐδη, τί παθόντε λελάσμεθα θούριδος ἀλκῆς;
ἀλλ᾽ ἄγε δεῦρο, πέπον, παρ᾽ ἔμ᾽ ἵστασο· δὴ γὰρ ἔλεγχος
ἔσσεται, εἴ κεν νῆας ἕλῃ κορυθαίολος Ἕκτωρ."
τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
„ἦ τοι ἐγὼ μενέω καὶ τλήσομαι· ἀλλὰ μίνυνθα
ἡμέων ἔσσεται ἦδος, ἐπεὶ νεφεληγερέτα Ζεὺς
Τρωσὶν δὴ βόλεται δοῦναι κράτος ἠέ περ ἡμῖν."
ἦ, καὶ Θυμβραῖον μὲν ἀφ᾽ ἵππων ὦσε χαμᾶζε,
δουρὶ βαλὼν κατὰ μαζὸν ἀριστερόν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
ἀντίθεον θεράποντα Μολίονα τοῖο ἄνακτος.
τοὺς μὲν ἔπειτ᾽ εἴασαν, ἐπεὶ πολέμου ἀπέπαυσαν·
τὼ δ᾽ ἀν᾽ ὅμιλον ἰόντε κυδοίμεον, ὡς ὅτε κάπρω
ἐν κυσὶ θηρευτῇσι μέγα φρονέοντε πέσητον.
ὣς ὄλεκον Τρῶας πάλιν ὀρμένω· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
ἀσπασίως φεύγοντες ἀνέπνεον Ἕκτορα δῖον.
ἔνθ᾽ ἑλέτην δίφρον τε καὶ ἀνέρε δήμου ἀρίστω,
υἷε δύω Μέροπος Περκωσίου, ὃς περὶ πάντων
ᾔδεε μαντοσύνας· οὐδὲ οὓς παῖδας ἔασκεν
στείχειν ἐς πόλεμον φθισήνορα, τὼ δέ οἱ οὔ τι
πειθέσθην· κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο.
τοὺς μὲν Τυδεΐδης δουρικλειτὸς Διομήδης
θυμοῦ καὶ ψυχῆς κεκαδὼν κλυτὰ τεύχε᾽ ἀπηύρα·
Ἱππόδαμον δ᾽ Ὀδυσεὺς καὶ Ὑπείροχον ἐξενάριξεν.
ἔνθα σφιν κατὰ ἶσα μάχην ἐτάνυσσε Κρονίων

---

325 θηρευτῇσι] libri: διχῶς „θηρευτῆρσι" καὶ „θηρευτῇσι": Didymus. Cf. M 41. 326 πάλιν ὀρμένω] pauci cum Tyrannione, παλινορμένω ACD reliqui cum Aristarcho; primus disiunxit Bekker[2].

ἐξ Ἴδης καθορῶν· τοὶ δ' ἀλλήλους ἐνάριζον.
ἦ τοι Τυδέος υἱὸς Ἀγάστροφον οὔτασε δουρὶ
Παιονίδην ἥρωα κατ' ἰσχίον· οὐ γάρ οἱ ἵπποι
ἐγγὺς ἔσαν προφυγεῖν, ἀάσατο δὲ μέγα θυμῷ·
τοὺς μὲν γὰρ θεράπων ἀπάνευθ' ἔχεν, αὐτὰρ ὁ πεζὸς
θῦνε διὰ προμάχων, ἧος φίλον ὤλεσε θυμόν.
Ἕκτωρ δ' ὀξὺ νόησε κατὰ στίχας, ὦρτο δ' ἐπ' αὐτοὺς
κεκληγώς· ἅμα δὲ Τρώων εἵποντο φάλαγγες.
τὸν δὲ ἰδὼν ῥίγησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
αἶψα δ' Ὀδυσσῆα προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα·
„νῶιν δὴ τόδε πῆμα κυλίνδεται, ὄβριμος Ἕκτωρ·
ἀλλ' ἄγε δὴ στέωμεν καὶ ἀλεξώμεσθα μένοντες.“
ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος
καὶ βάλεν — οὐδ' ἀφάμαρτε —, τιτυσκόμενος κεφαλῆφιν,
ἄκρην κὰκ κόρυθα. πλάγχθη δ' ἀπὸ χαλκόφι χαλκὸς
οὐδ' ἵκετο χρόα καλόν· ἐρύκακε γὰρ τρυφάλεια
τρίπτυχος αὐλῶπις, τήν οἱ πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων.
Ἕκτωρ δ' ὦκ' ἀπέλεθρον ἀνέδραμε, μίκτο δ' ὁμίλῳ,
στῆ δὲ γνὺξ ἐριπὼν καὶ ἐρείσατο χειρὶ παχείῃ
γαίης· ἀμφὶ δὲ ὄσσε κελαινὴ νὺξ ἐκάλυψεν.
ὄφρα δὲ Τυδεΐδης μετὰ δούρατος ᾤχετ' ἐρωὴν
τῆλε διὰ προμάχων, ὅθι οἱ καταείσατο γαίης,
τόφρ' Ἕκτωρ ἄμπνυτο, καὶ ἂψ ἐς δίφρον ὀρούσας

---

339 *οὐ γάρ οἱ*] libri fere omnes; *οὐδὲ γὰρ* (quae diversa lectio commemoratur in A) scripserunt Heyne, Bekker, Baeumlein, alii; *οὐδέ οἱ* (quod unus codex habet) ex coniectura Bentlei scripserunt Spitzner, Duentzer, Nauck, alii; *οὐ γάρ οἱ* servavi cum Wolfio et Larochio.
342 *ἧος*] *εἵως* libri. 348 *μένοντες*] libri, *μένοντε* Zenodotus.
356 *δὲ ὄσσε*] libri, *δέ Ϝ' ὄσσε* van Herwerden; v. *E* 310.

XI *ἐξέλασ' ἐς πληθὺν καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.*
δουρὶ δ' ἐπαΐσσων προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
„ἐξ αὖ νῦν ἔφυγες θάνατον, κύον· ἦ τέ τοι ἄγχι
ἦλθε κακόν· νῦν αὖτέ σ' ἐρύσατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
ᾧ μέλλεις εὔχεσθαι ἰὼν ἐς δοῦπον ἀκόντων.
ἦ θήν σ' ἐξανύω γε καὶ ὕστερον ἀντιβολήσας,
εἴ πού τις καὶ ἐμοί γε θεῶν ἐπιτάρροθός ἐστιν.
νῦν αὖ τοὺς ἄλλους ἐπιείσομαι, ὅν κε κιχείω.“
ἦ, καὶ Παιονίδην δουρικλυτὸν ἐξενάριξεν.
αὐτὰρ Ἀλέξανδρος Ἑλένης πόσις ἠυκόμοιο
Τυδεΐδῃ ἔπι τόξα τιταίνετο ποιμένι λαῶν,
στήλῃ κεκλιμένος ἀνδροκμήτῳ ἐπὶ τύμβῳ
Ἴλου Δαρδανίδαο παλαιοῦ δημογέροντος.
ἦ τοι ὁ μὲν θώρηκα Ἀγαστρόφου ἰφθίμοιο
αἴνυτ' ἀπὸ στήθεσφι παναίολον ἀσπίδα τ' ὤμων
καὶ κόρυθα βριαρήν· ὁ δὲ τόξου πῆχυν ἄνελκεν
καὶ βάλεν — οὐδ' ἄρα μιν ἅλιον βέλος ἔκφυγε χειρός —
ταρσὸν δεξιτεροῖο ποδός· διὰ δ' ἀμπερὲς ἰὸς
ἐν γαίῃ κατέπηκτο. ὁ δὲ μάλα ἡδὺ γελάσσας
ἐκ λόχου ἀμπήδησε καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα·
„βέβληαι, οὐδ' ἅλιον βέλος ἔκφυγεν. ὡς ὄφελόν τοι
νείατον ἐς κενεῶνα βαλὼν ἐκ θυμὸν ἑλέσθαι.
οὕτω κεν καὶ Τρῶες ἀνέπνευσαν κακότητος,
οἵ τέ σε πεφρίκασι λέονθ' ὡς μηκάδες αἶγες.“
τὸν δ' οὐ ταρβήσας προσέφη κρατερὸς Διομήδης·

---

363 *ἐρύσατο*] plerique in eis ACD, *ἐρύσσατο* reliqui; cf. *B* 859.
368 *ἐξενάριξεν*] plerique cum Zenodoto, *ἐξενάριζεν* A cum Aristarcho. 375 *ἄνελκε(ν)*] A et alii, *ἀνεῖλκε(ν)* CD reliqui.

,,τοξότα, λωβητήρ, κέραι ἀγλαέ, παρθενοπῖπα· XI
εἰ μὲν δὴ ἀντίβιον σὺν τεύχεσι πειρηθείης,
οὐκ ἄν τοι χραίσμῃσι βιὸς καὶ ταρφέες ἰοί·
νῦν δέ μ' ἐπιγράψας ταρσὸν ποδὸς εὔχεαι αὔτως.
οὐκ ἀλέγω, ὡς εἴ με γυνὴ βάλοι ἢ πάις ἄφρων·
κωφὸν γὰρ βέλος ἀνδρὸς ἀνάλκιδος οὐτιδανοῖο.
ἦ τ' ἄλλως ὑπ' ἐμεῖο, καὶ εἴ κ' ὀλίγον περ ἐπαύρῃ,
ὀξὺ βέλος πέλεται καὶ ἀκήριον ἄνδρα τίθησιν·
τοῦ δὲ γυναικὸς μέν τ' ἀμφίδρυφοί εἰσι παρειαὶ
παῖδές τ' ὀρφανικοί, ὃ δέ θ' αἵματι γαῖαν ἐρεύθων
πύθεται, οἰωνοὶ δὲ περὶ πλέες ἠὲ γυναῖκες.“
ὣς φάτο. τοῦ δ' Ὀδυσεὺς δουρικλυτὸς ἐγγύθεν ἐλθὼν
ἔστη πρόσθ', ὃ δ' ὄπισθε καθεζόμενος βέλος ὠκὺ
ἐκ ποδὸς ἕλκ'· ὀδύνη δὲ διὰ χροὸς ἦλθ' ἀλεγεινή.
ἐς δίφρον δ' ἀνόρουσε καὶ ἡνιόχῳ ἐπέτελλεν
νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν· ἤχθετο γὰρ κῆρ.
οἰώθη δ' Ὀδυσεὺς δουρικλυτός, οὐδέ τις αὐτῷ
Ἀργείων παρέμεινεν, ἐπεὶ φόβος ἔλλαβε πάντας.
ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
,,ὤ μοι ἐγώ, τί πάθω; μέγα μὲν κακόν, αἴ κε φέβωμαι
πληθὺν ταρβήσας· τὸ δὲ ῥίγιον, αἴ κεν ἁλώω
μοῦνος· τοὺς δ' ἄλλους Δαναοὺς ἐφόβησε Κρονίων.
ἀλλὰ τί ἤ μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός;
οἶδα γάρ, ὅττι κακοὶ μὲν ἀποίχονται πολέμοιο,

---

385 *κέραι*] A, quod plerisque veterum grammaticorum probatum esse dicit Herodianus, *κέρᾳ* unus codex, *κέρα* D et alii, *καίρ* supra scripto ε C; cf. *κ* 316. 392 *ἄνδρα*] Aristarchus, *αἶψα* libri. 394 *παῖδές τ'*] pauci in eis CD, *παῖδες δ'* (*τ'* supra scripto in A) ceteri. 398 *ἕλκ'*] *εἷλκ(εν)* libri.

XI ὃς δέ κ' ἀριστεύῃσι μάχῃ ἔνι, τὸν δὲ μάλα χρεὼ
ἑστάμεναι κρατερῶς, ἤ τ' ἔβλητ' ἤ τ' ἔβαλ' ἄλλον."
 ἧος ὃ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
τόφρα δ' ἔπι Τρώων στίχες ἤλυθον ἀσπιστάων·
ἔλσαν δ' ἐν μέσσοισι, μετὰ σφίσι πῆμα τιθέντες.
ὡς δ' ὅτε κάπριον ἀμφὶ κύνες θαλεροί τ' αἰζηοὶ
σεύωνται, ὃ δέ τ' εἶσι βαθείης ἐκ ξυλόχοιο
θήγων λευκὸν ὀδόντα μετὰ γναμπτῇσι γένυσσιν·
ἀμφὶ δέ τ' ἀίσσονται, ὑπαὶ δέ τε κόμπος ὀδόντων
γίγνεται· οἳ δὲ μένουσιν ἄφαρ δεινόν περ ἐόντα·
ὥς ῥα τότ' ἀμφ' Ὀδυσῆα διίφιλον ἐσσεύοντο
Τρῶες. ὃ δὲ πρῶτον μὲν ἀμύμονα Δηιοπίτην
οὔτασεν ὦμον ὕπερθεν ἐπάλμενος ὀξέι δουρί,
αὐτὰρ ἔπειτα Θόωνα καὶ Ἔννομον ἐξενάριξεν.
Χερσιδάμαντα δ' ἔπειτα καθ' ἵππων ἀίξαντα
δουρὶ κατὰ πρότμησιν ὑπ' ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης
νύξεν· ὃ δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ.
τοὺς μὲν ἔασ', ὃ δ' ἄρ' Ἱππασίδην Χάροπ' οὔτασε δουρὶ
αὐτοκασίγνητον εὐηφενέος Σώκοιο.
τῷ δ' ἐπαλεξήσων Σῶκος κίεν ἰσόθεος φώς,
στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 „ὦ Ὀδυσεῦ πολύαινε, δόλων ἆτ' ἠδὲ πόνοιο,
σήμερον ἢ δοιοῖσιν ἐπεύξεαι Ἱππασίδῃσιν,
τοιώδ' ἄνδρε κατακτείνας καὶ τεύχε' ἀπούρας,
ἤ κεν ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσῃς."
 ὣς εἰπὼν οὔτησε κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐίσην·

---

411 ἧος] ἕως libri, εἵως unus ex correctura. 427 εὐηφενέος] εὐηγενέος libri; illud primus scripsit Bekker[2] collato Ψ 81.

διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄβριμον ἔγχος XI
καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο,
πάντα δ' ἀπὸ πλευρῶν χρόα ἔργαθεν· οὐ δέ τ' ἔασεν
Παλλὰς Ἀθηναίη μιχθήμεναι ἔγκασι φωτός.
γνῶ δ' Ὀδυσεύς, ὅ οἱ οὔ τι βέλος κατὰ καίριον ἦλθεν·
ἂψ δ' ἀναχωρήσας Σῶκον πρὸς μῦθον ἔειπεν·
„ἆ δείλ', ἦ μάλα δή σε κιχάνεται αἰπὺς ὄλεθρος.
ἤ τοι μὲν ἔμ' ἔπαυσας ἐπὶ Τρώεσσι μάχεσθαι·
σοὶ δ' ἐγὼ ἐνθάδε φημὶ φόνον καὶ κῆρα μέλαιναν
ἤματι τῷδ' ἔσσεσθαι, ἐμῷ δ' ὑπὸ δουρὶ δαμέντα
εὖχος ἐμοὶ δώσειν, ψυχὴν δ' Ἄϊδι κλυτοπώλῳ.“
ἦ, καὶ ὃ μὲν φύγαδ' αὖτις ὑποστρέψας ἐβεβήκει,
τῷ δὲ μεταστρεφθέντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν
ὤμων μεσσηγύς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσεν.
δούπησεν δὲ πεσών· ὃ δ' ἐπεύξατο δῖος Ὀδυσσεύς·
„ὦ Σῶχ', Ἱππάσου υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο,
φθῆ σε τέλος θανάτοιο κιχήμενον, οὐδ' ὑπάλυξας.
ἆ δείλ', οὐ μὲν σοί γε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
ὄσσε καθαιρήσουσι θανόντι περ, ἀλλ' οἰωνοὶ
ὠμησταὶ ἐρύουσι, περὶ πτερὰ πυκνὰ βαλόντες.
αὐτὰρ ἔμ', εἴ κε θάνω, κτεριοῦσί γε δῖοι Ἀχαιοί.“

---

437 οὐ δέ] οὐδέ libri. 439 βέλος] libri fere omnes cum Zenodoto, τέλος A cum Aristarcho. κατὰ καίριον] plerique cum Aristarcho (et Zenodoto), κατακαίριον alii in eis AD. De hoc loco viri docti multa subtiliter contra Zenodotum disputaverunt; v. Friedlaender Ariston. p. 196, Ludwich AHT. I 330 sq.; Roemer, Homerrecension des Zenodot (1885) p. 681. 442 μὲν ἔμ'] plerique in eis AC, μέν ῥ' ἔμ' D et Eustathius; cf. Η 77. Υ 243. 451 τέλος] libri cum Aristarcho, βέλος Zenodotus; cf. 439.

XI ὣς εἰπὼν Σώκοιο δαΐφρονος ὄβριμον ἔγχος
ἔξω τε χροὸς ἕλκε καὶ ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης·
αἷμα δέ οἱ σπασθέντος ἀνέσσυτο, κῆδε δὲ θυμόν.
Τρῶες δὲ μεγάθυμοι ὅπως ἴδον αἷμ' Ὀδυσῆος,
κεκλόμενοι καθ' ὅμιλον ἐπ' αὐτῷ πάντες ἔβησαν.
αὐτὰρ ὅ γ' ἐξοπίσω ἀνεχάζετο, αὖε δ' ἑταίρους.
τρὶς μὲν ἔπειτ' ἤυσεν, ὅσον κεφαλὴ χάδε φωτός,
τρὶς δ' ἄιεν ἰάχοντος ἀρηίφιλος Μενέλαος.
αἶψα δ' ἄρ' Αἴαντα προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα·
„Αἶαν διογενὲς Τελαμώνιε κοίρανε λαῶν,
ἀμφί μ' Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἵκετ' ἀυτή,
τῷ ἰκέλη, ὡς εἴ ἑ βιῴατο μοῦνον ἐόντα
Τρῶες ἀποτμήξαντες ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ.
ἀλλ' ἴομεν καθ' ὅμιλον· ἀλεξέμεναι γὰρ ἄμεινον.
δείδω, μή τι πάθῃσιν ἐνὶ Τρώεσσι μονωθεὶς
ἐσθλὸς ἐών, μεγάλη δὲ ποθὴ Δαναοῖσι γένηται."
ὣς εἰπὼν ὁ μὲν ἦρχ', ὁ δ' ἅμ' ἕσπετο ἰσόθεος φώς.
εὗρον ἔπειτ' Ὀδυσῆα διίφιλον· ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτὸν
Τρῶες ἕπον, ὡς εἴ τε δαφοινοὶ θῶες ὄρεσφιν
ἀμφ' ἔλαφον κεραὸν βεβλημένον, ὅν τ' ἔβαλ' ἀνὴρ
ἰῷ ἀπὸ νευρῆς· — τὸν μέν τ' ἤλυξε πόδεσσιν
φεύγων, ὄφρ' αἷμα λιαρὸν καὶ γούνατ' ὀρώρῃ·
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τόν γε δαμάσσεται ὠκὺς ὀιστός,
ὠμοφάγοι μιν θῶες ἐν οὔρεσι δαρδάπτουσιν
ἐν νέμεϊ σκιερῷ· ἔπι τε λῖν ἤγαγε δαίμων
σίντην· θῶες μέν τε διέτρεσαν, αὐτὰρ ὁ δάπτει· —

---

457 ἕλκε] unus liber cum Aristarcho, εἷλκε(ν) ceteri. 474 ἕπον ἕπονθ' libri, correxit La Roche collato 483.

ὣς ῥα τότ᾽ ἀμφ᾽ Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην XI
Τρῶες ἕπον πολλοί τε καὶ ἄλκιμοι, αὐτὰρ ὅ γ᾽ ἥρως
ἀίσσων ᾧ ἔγχει ἀμύνετο νηλεὲς ἦμαρ.
Αἴας δ᾽ ἐγγύθεν ἦλθε φέρων σάκος ἠύτε πύργον,
στῆ δὲ παρέξ· Τρῶες δὲ διέτρεσαν ἄλλυδις ἄλλος.
ἦ τοι τὸν Μενέλαος ἀρήιος ἔξαγ᾽ ὁμίλου
χειρὸς ἔχων, ἧος θεράπων σχεδὸν ἤλασεν ἵππους·
Αἴας δὲ Τρώεσσιν ἐπάλμενος εἷλε Δόρυκλον
Πριαμίδην νόθον υἱόν, ἔπειτα δὲ Πάνδοκον οὖτα,
οὖτα δὲ Λύσανδρον καὶ Πύρασον ἠδὲ Πυλάρτην.
ὡς δ᾽ ὁπότε πλήθων ποταμὸς πεδίονδε κάτεισιν
χειμάρρους κατ᾽ ὄρεσφιν, ὀπαζόμενος Διὸς ὄμβρῳ,
πολλὰς δὲ δρῦς ἀζαλέας, πολλὰς δέ τε πεύκας
ἐσφέρεται, πολλὸν δέ τ᾽ ἀφυσγετὸν εἰς ἅλα βάλλει,
ὣς ἔφεπε κλονέων πεδίον τότε φαίδιμος Αἴας,
δαΐζων ἵππους τε καὶ ἀνέρας. οὐ δέ πω Ἕκτωρ
πεύθετ᾽, ἐπεί ῥα μάχης ἐπ᾽ ἀριστερὰ μάρνατο πάσης,
ὄχθας πὰρ ποταμοῖο Σκαμάνδρου, τῇ ῥα μάλιστα
ἀνδρῶν πῖπτε κάρηνα, βοὴ δ᾽ ἄσβεστος ὀρώρει
Νέστορά τ᾽ ἀμφὶ μέγαν καὶ ἀρήιον Ἰδομενῆα.
  Ἕκτωρ μὲν μετὰ τοῖσιν ὁμίλεε μέρμερα ῥέζων
ἔγχεΐ θ᾽ ἱπποσύνῃ τε, νέων δ᾽ ἀλάπαζε φάλαγγας·
οὐ δ᾽ ἄν πω χάζοντο κελεύθου δῖοι Ἀχαιοί,
εἰ μὴ Ἀλέξανδρος Ἑλένης πόσις ἠυκόμοιο
παῦσεν ἀριστεύοντα Μαχάονα ποιμένα λαῶν,
ἰῷ τριγλώχινι βαλὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον.

---

488 ἧος] εἵως libri. 497 οὐ δέ] οὐδέ libri. 502 ὁμίλεε] ὁμίλει libri. 504 οὐ δ᾽] οὐδ᾽ libri.

XI τῷ ῥα περίδδεισαν μένεα πνείοντες Ἀχαιοί,
μή πώς μιν πολέμοιο μετακλινθέντος ἕλοιεν·
αὐτίκα δ᾽ Ἰδομενεὺς προσεφώνεε Νέστορα δῖον·
„ὦ Νέστορ Νηληιάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
ἄγρει, σῶν ὀχέων ἐπιβήσεο, πὰρ δὲ Μαχάων
βαινέτω· ἐς νῆας δὲ τάχιστ᾽ ἔχε μώνυχας ἵππους.
ἰητρὸς γὰρ ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων
ἰούς τ᾽ ἐκτάμνειν ἐπί τ᾽ ἤπια φάρμακα πάσσειν.“
ὣς ἔφατ᾽, οὐδ᾽ ἀπίθησε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
αὐτίκα δ᾽ ὧν ὀχέων ἐπεβήσετο, πὰρ δὲ Μαχάων
βαῖν᾽, Ἀσκληπιοῦ υἱὸς ἀμύμονος ἰητῆρος.
μάστιξεν δ᾽ ἵππους, τὼ δ᾽ οὐκ ἀέκοντε πετέσθην
νῆας ἔπι γλαφυράς· τῇ γὰρ φίλον ἔπλετο θυμῷ.
Κεβριόνης δὲ Τρῶας ὀρινομένους ἐνόησεν
Ἕκτορι παρβεβαώς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
„Ἕκτορ, νῶι μὲν ἐνθάδ᾽ ὁμιλέομεν Δαναοῖσιν,
ἐσχατιῇ πολέμοιο δυσηχέος· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Τρῶες ὀρίνονται, ἐπιμὶξ ἵπποι τε καὶ αὐτοί.
Αἴας δὲ κλονέει Τελαμώνιος· εὖ δέ μιν ἔγνων·
εὐρὺ γὰρ ἀμφ᾽ ὤμοισιν ἔχει σάκος. ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς
κεῖσ᾽ ἵππους τε καὶ ἅρμ᾽ ἰθύνομεν, ἔνθα μάλιστα
ἱππῆες πεζοί τε κακὴν ἔριδα προβαλόντες
ἀλλήλους ὀλέκουσι, βοὴ δ᾽ ἄσβεστος ὄρωρεν.“
ὣς ἄρα φωνήσας ἵμασεν καλλίτριχας ἵππους
μάστιγι λιγυρῇ· τοὶ δὲ πληγῆς ἀίοντες

515] omiserat Zenodotus, spurium indicabant Aristophanes et Aristarchus; defendunt Heyne et Payne Knight. 519 *ἀέκοντε*] unus liber, *ἄκοντε* ceteri. 525 *ὀρίνονται, ἐπιμὶξ*] comma posuit Duentzer; cf. Φ 16. Ψ 242.

ῥίμφ' ἔφερον θοὸν ἅρμα μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς,
στείβοντες νέκυάς τε καὶ ἀσπίδας. αἵματι δ' ἄξων
νέρθεν ἅπας πεπάλακτο καὶ ἄντυγες αἳ περὶ δίφρον,
ἃς ἄρ' ἀφ' ἱππείων ὁπλέων ῥαθάμιγγες ἔβαλλον
αἵ τ' ἀπ' ἐπισσώτρων. ὁ δὲ ἵετο δῦναι ὅμιλον
ἀνδρόμεον ῥῆξαί τε μετάλμενος· ἐν δὲ κυδοιμὸν
ἧκε κακὸν Δαναοῖσι, μίνυνθα δὲ χάζετο δουρός.
αὐτὰρ ὁ τῶν ἄλλων ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν
ἔγχεΐ τ' ἄορί τε μεγάλοισί τε χερμαδίοισιν,
Αἴαντος δ' ἀλέεινε μάχην Τελαμωνιάδαο.
[Ζεὺς γάρ οἱ νεμεσᾶθ', ὅτ' ἀμείνονι φωτὶ μάχοιτο.]
Ζεὺς δὲ πατὴρ Αἴανθ' ὑψίζυγος ἐν φόβον ὦρσεν·
στῆ δὲ ταφών, ὄπιθεν δὲ σάκος βάλεν ἑπταβόειον,
τρέσσε δὲ παπτήνας ἐφ' ὁμίλου θηρὶ ἐοικώς,
ἐντροπαλιζόμενος, ὀλίγον γόνυ γουνὸς ἀμείβων.
ὡς δ' αἴθωνα λέοντα βοῶν ἀπὸ μεσσαύλοιο
ἐσσεύαντο κύνες τε καὶ ἀνέρες ἀγροιῶται,
οἵ τέ μιν οὐκ εἰῶσι βοῶν ἐκ πῖαρ ἑλέσθαι
πάννυχοι ἐγρήσσοντες· ὁ δὲ κρειῶν ἐρατίζων
ἰθύει, ἀλλ' οὔ τι πρήσσει· θαμέες γὰρ ἄκοντες
ἀντίον ἀίσσουσι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν

540—543] spurios iudicat Lachmann, Betrachtungen über Homers Ilias[3] p. 39; cf. Ed. Cauer, Über d. Urform einiger Rhapsodien der Ilias (1850) p. 16. 543] omittunt libri, habent Aristoteles Rhetor. II, 9 et Plutarchus. 548—557] damnabat Zenodotus, cui assentitur Mauritius Haupt (v. Lachmann, Betrachtungen über Homers Ilias[3] p. 102 sq.). Cf. *B* 147 sq. 549 *ἐσσεύαντο*] *ἐσσεύοντο* libri; illud collato *O* 272 postulavit G. Hermann Opusc. II 49. 553 *ἀντίον*] plerique in eis CD cum Aristarcho, *ἀντίοι* pauci in eis A; cf. *P* 662.

XI *καιόμεναί τε δεταί, τάς τε τρέει ἐσσυμένος περ·*
ἠῶθεν δ' ἀπὸ νόσφιν ἔβη τετιηότι θυμῷ· —
ὣς Αἴας τότ' ἀπὸ Τρώων τετιημένος ἦτορ
ἤιε, πόλλ' ἀέκων· πέρι γὰρ δίε νηυσὶν Ἀχαιῶν.
ὡς δ' ὅτ' ὄνος παρ' ἄρουραν ἰὼν ἐβιήσατο παῖδας
νωθής, ᾧ δὴ πολλὰ περὶ ῥόπαλ' ἀμφὶς ἐάγη,
κείρει τ' εἰσελθὼν βαθὺ λήιον· οἱ δέ τε παῖδες
τύπτουσιν ῥοπάλοισι, βίη δέ τε νηπίη αὐτῶν·
σπουδῇ τ' ἐξήλασσαν, ἐπεί τ' ἐκορέσσατο φορβῆς·
ὣς τότ' ἔπειτ' Αἴαντα μέγαν Τελαμώνιον υἱὸν
Τρῶες ὑπέρθυμοι πολυηγερέες τ' ἐπίκουροι
νύσσοντες ξυστοῖσι μέσον σάκος αἰὲν ἕποντο.
Αἴας δ' ἄλλοτε μὲν μνησάσκετο θούριδος ἀλκῆς
αὖτις ὑποστρεφθεὶς καὶ ἐρητύσασκε φάλαγγας
Τρώων ἱπποδάμων, ὁτὲ δὲ τρωπάσκετο φεύγειν.
πάντας δὲ προέεργε θοὰς ἐπὶ νῆας ὁδεύειν,
αὐτὸς δὲ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν θῦνε μεσηγὺ
ἱστάμενος. τὰ δὲ δοῦρα θρασειάων ἀπὸ χειρῶν
ἄλλα μὲν ἐν σάκεϊ μεγάλῳ πάγεν ὄρμενα πρόσσω,
πολλὰ δὲ καὶ μεσσηγύ, πάρος χρόα λευκὸν ἐπαυρεῖν,
ἐν γαίῃ ἵσταντο λιλαιόμενα χροὸς ἆσαι.
τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησ' Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱὸς
Εὐρύπυλος πυκινοῖσι βιαζόμενον βελέεσσιν,

---

554 *τρέει*] *τρεῖ* libri. *ἐσσυμένος*] *ἐσσύμενός* libri. 555 *ἀπὸ νόσφιν*] pauci in eis CD, *ἀπονόσφιν* ceteri. 562 *σπουδῇ τ'*] libri fere omnes, *σπουδῇ δ'* unus, quod receperunt Dindorf, Spitzner, Nauck. 564 *πολυηγερέες*] nonnulli cum Aristarcho, *τηλεκλειτοί* vel *τηλεκλητοί* libri meliores. 570 *μεσηγὺ*] libri, *μεσηγὺς* Bekker; cf. *οὕτω* praef. § 8.

στῆ ῥα παρ' αὐτὸν ἰὼν καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ·
καὶ βάλε Φαυσιάδην Ἀπισάονα ποιμένα λαῶν
ἧπαρ ὑπὸ πραπίδων, εἶθαρ δ' ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν.
Εὐρύπυλος δ' ἐπόρουσε καὶ αἴνυτο τεύχε' ἀπ' ὤμων.
τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
τεύχε' ἀπαινύμενον Ἀπισάονος, αὐτίκα τόξον
ἕλκετ' ἐπ' Εὐρυπύλῳ· καί μιν βάλε μηρὸν ὀιστῷ
δεξιόν, ἐκλάσθη δὲ δόναξ, ἐβάρυνε δὲ μηρόν.
ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων·
ἤυσεν δὲ διαπρύσιον Δαναοῖσι γεγωνώς·
„ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
στῆτ' ἐλελιχθέντες καὶ ἀμύνετε νηλεὲς ἦμαρ
Αἴανθ', ὃς βελέεσσι βιάζεται· οὐδέ ἕ φημι
φεύξεσθ' ἐκ πολέμοιο δυσηχέος. ἀλλὰ μάλ' ἄντην
ἵστασθ' ἀμφ' Αἴαντα μέγαν Τελαμώνιον υἱόν."
ὣς ἔφατ' Εὐρύπυλος βεβλημένος· οἱ δὲ παρ' αὐτὸν
πλησίοι ἔστησαν σάκε' ὤμοισι κλίναντες,
δούρατ' ἀνασχόμενοι. τῶν δ' ἀντίος ἤλυθεν Αἴας·
στῆ δὲ μεταστρεφθείς, ἐπεὶ ἵκετο ἔθνος ἑταίρων.
ὣς οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρὸς αἰθομένοιο·
Νέστορα δ' ἐκ πολέμοιο φέρον Νηλήιαι ἵπποι
ἱδρῶσαι, ἦγον δὲ Μαχάονα ποιμένα λαῶν.
τὸν δὲ ἰδὼν ἐνόησε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
ἑστήκει γὰρ ἐπὶ πρυμνῇ μεγακήτεϊ νηὶ
εἰσοράων πόνον αἰπὺν ἰῶκά τε δακρυόεσσαν.
αἶψα δ' ἑταῖρον ἑὸν Πατροκλῆα προσέειπεν

---

583 ἕλκετ'] complures in eis A, εἷλκε τ' vel εἷλκεν ceteri.
601 εἰσοράων] εἰσορόων libri.

XI φθεγξάμενος παρὰ νηός, ὃ δὲ κλισίηθεν ἀκούσας
ἔκμολεν ἶσος Ἄρηι· κακοῦ δ' ἄρα οἱ πέλεν ἀρχή.
τὸν πρότερος προσέειπε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός·
„τίπτε με κικλήσκεις, Ἀχιλεῦ; τί δέ σε χρεὼ ἐμεῖο;“
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
„δῖε Μενοιτιάδη, τῷ ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
νῦν ὀίω περὶ γούνατ' ἐμὰ στήσεσθαι Ἀχαιοὺς
λισσομένους· χρειὼ γὰρ ἱκάνεται οὐκέτ' ἀνεκτός.
ἀλλ' ἴθι νῦν, Πάτροκλε διίφιλε, Νέστορ' ἔρειο,
ὅν τινα τοῦτον ἄγει βεβλημένον ἐκ πολέμοιο.
ἦ τοι μὲν τά γ' ὄπισθε Μαχάονι πάντα ἔοικεν
τῷ Ἀσκληπιάδῃ, ἀτὰρ οὐκ ἴδον ὄμματα φωτός·
ἵπποι γάρ με παρήιξαν πρόσσω μεμαυῖαι.“
ὣς φάτο· Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἑταίρῳ,
βῆ δὲ θέειν παρά τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν.
οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίην Νηληιάδεω ἀφίκοντο,
αὐτοὶ μέν ῥ' ἀπέβησαν ἐπὶ χθόνα πουλυβότειραν,
ἵππους δ' Εὐρυμέδων θεράπων λύε τοῖο γέροντος
ἐξ ὀχέων. τοὶ δ' ἱδρῶ ἀπεψύχοντο χιτώνων
στάντε ποτὶ πνοιὴν παρὰ θῖν' ἁλός· αὐτὰρ ἔπειτα
ἐς κλισίην ἐλθόντες ἐπὶ κλισμοῖσι καθῖζον.
τοῖσι δὲ τεῦχε κυκειῶ ἐυπλόκαμος Ἑκαμήδη,
τὴν ἄρετ' ἐκ Τενέδοιο γέρων, ὅτε πέρσεν Ἀχιλλεύς,
θυγατέρ' Ἀρσινόου μεγαλήτορος, ἥν οἱ Ἀχαιοὶ
ἔξελον, οὕνεκα βουλῇ ἀριστεύεσκεν ἁπάντων.

---

611 ἔρειο] libri; ἐρεῖο scribendum putat G. Curtius Verb. II² 60, ἔρευο vel ἔρευε postulat Fick Il. p. 82, ἔρειον coniecit Guil. Schulze Quaestion. homer. (1887) p. 25 sq.

ἥ σφωιν πρῶτον μὲν ἐπιπροΐηλε τράπεζαν XI
καλὴν κυανόπεζαν ἐΰξοον, αὐτὰρ ἐπ' αὐτῆς
χάλκειον κάνεον, ἔπι δὲ κρόμυον, ποτῷ ὄψον,
ἠδὲ μέλι χλωρόν, πάρα δ' ἀλφίτου ἱεροῦ ἀκτήν·
πὰρ δὲ δέπας περικαλλές, ὃ οἴκοθεν ἦγ' ὁ γεραιός,
χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον· οὔατα δ' αὐτοῦ
τέσσαρ' ἔσαν, δοιαὶ δὲ πελειάδες ἀμφὶς ἕκαστον
χρύσειαι νεμέθοντο, δύω δ' ὕπο πυθμένες ἦσαν·
ἄλλος μὲν μογέων ἀποκινήσασκε τραπέζης
πλεῖον ἐόν, Νέστωρ δ' ὁ γέρων ἀμογητὶ ἄειρεν.
ἐν τῷ ῥά σφι κύκησε γυνὴ εἰκυῖα θεῇσιν
οἴνῳ Πραμνείῳ, ἔπι δ' αἴγειον κνέε τυρὸν
κνήστι χαλκείῃ, ἔπι δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλυνεν·
πινέμεναι δ' ἐκέλευσεν, ἐπεί ῥ' ὥπλισσε κυκειῶ.
τὼ δ' ἐπεὶ οὖν πίνοντ' ἀφέτην πολυκαγκέα δίψαν,
μύθοισιν τέρποντο πρὸς ἀλλήλους ἐνέποντες·
Πάτροκλος δὲ θύρῃσιν ἐφίστατο ἰσόθεος φώς.
τὸν δὲ ἰδὼν ὁ γεραιὸς ἀπὸ θρόνου ὦρτο φαεινοῦ,
ἐς δ' ἄγε χειρὸς ἑλών, κατὰ δ' ἑδριάεσθαι ἄνωγεν.
Πάτροκλος δ' ἑτέρωθεν ἀναίνετο εἶπέ τε μῦθον·
„οὐχ ἕδος ἐστί, γεραιὲ διοτρεφές, οὐδέ με πείσεις·
αἰδοῖος νεμεσητός, ὅ με προέηκε πυθέσθαι,
ὅν τινα τοῦτον ἄγεις βεβλημένον. ἀλλὰ καὶ αὐτὸς
γιγνώσκω, ὁράω δὲ Μαχάονα ποιμένα λαῶν.

---

635 ὕπο πυθμένες] Athenaeus XI p. 491, ὑπὸ πυθμένες libri plerique cum Aristarcho et aliis grammaticis, ὑποπυθμένες alii in eis C, quam scripturam defendit Athenaeus XI p. 492. 639 κνέε] τινὲς τῶν Ἀρισταρχείων ἐκδόσεων: Eustath. p. 872, 18: κνῆ libri. 646 ἑδριάεσθαι] ἑδριάασθαι libri. 651 ὁράω] ὁρόω libri.

XI *νῦν δὲ ἔπος ἐρέων πάλιν ἄγγελος εἶμ' Ἀχιλῆι.*
εὖ δὲ σὺ οἶσθα, γεραιὲ διοτρεφές, οἷος ἐκεῖνος
δεινὸς ἀνήρ· τάχα κεν καὶ ἀναίτιον αἰτιάοιτο."
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
„τίπτε τ' ἄρ' ὧδ' Ἀχιλεὺς ὀλοφύρεται υἷας Ἀχαιῶν,
ὅσσοι δὴ βέλεσιν βεβλήαται; οὐδέ τι οἶδεν,
πένθεος ὅσσον ὄρωρε κατὰ σρατόν· οἱ γὰρ ἄριστοι
ἐν νηυσὶν κέαται βεβλημένοι οὐτάμενοί τε.
βέβληται μὲν ὁ Τυδεΐδης κρατερὸς Διομήδης,
οὔτασται δ' Ὀδυσεὺς δουρικλυτὸς ἠδ' Ἀγαμέμνων·
[βέβληται δὲ καὶ Εὐρύπυλος κατὰ μηρὸν ὀιστῷ]·
τοῦτον δ' ἄλλον ἐγὼ νέον ἤγαγον ἐκ πολέμοιο
ἰῷ ἀπὸ νευρῆς βεβλημένον. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
ἐσθλὸς ἐὼν Δαναῶν οὐ κήδεται οὐδ' ἐλεαίρει.
ἦ μένει, εἰς ὅ κε δὴ νῆες θοαὶ ἄγχι θαλάσσης
Ἀργεΐων ἀέκητι πυρὸς δηίοιο θέρωνται
αὐτοί τε κτεινώμεθ' ἐπισχερώ; οὐ γὰρ ἐμὴ ἲς
ἔσθ' οἵη πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν.
„εἴθ' ὣς ἡβάοιμι βίη τέ μοι ἔμπεδος εἴη,
ὡς ὁπότ' Ἠλείοισι καὶ ἡμῖν νεῖκος ἐτύχθη
ἀμφὶ βοηλασίῃ, ὅτ' ἐγὼ κτάνον Ἰτυμονῆα
ἐσθλὸν Ὑπειροχίδην, ὃς ἐν Ἤλιδι ναιετάεσκεν,
ῥύσι' ἐλαυνόμενος. ὁ δ' ἀμύνων ᾗσι βόεσσιν
ἔβλητ' ἐν πρώτοισιν ἐμῆς ἀπὸ χειρὸς ἄκοντι,
κὰδ δ' ἔπεσεν, λαοὶ δὲ περίτρεσαν ἀγροιῶται.

---

654 *αἰτιάοιτο*] *αἰτιόῳτο* libri. 662] omittunt plerique; cf. *Π* 27. 670 *ἡβάοιμι*] *ἡβώοιμι* libri. 670 *τέ μοι*] complures in eis AD, *δέ μοι* ceteri; cf. *H* 157. 673 *ναιετάεσκεν*] *ναιετάασκε* libri.

ληίδα δ' ἐκ πεδίου συνελάσσαμεν ἤλιθα πολλήν,
πεντήκοντα βοῶν ἀγέλας, τόσα πώεα οἰῶν,
τόσσα συῶν συβόσια, τόσ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν,
ἵππους δὲ ξανθὰς ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα
πάσας θηλείας, πολλῇσι δὲ πῶλοι ὑπῆσαν.
καὶ τὰ μὲν ἠλασάμεσθα Πύλον Νηλήιον εἴσω
ἐννύχιοι προτὶ ἄστυ· γεγήθει δὲ φρένα Νηλεύς,
οὕνεκά μοι τύχε πολλὰ νέῳ πόλεμόνδε κιόντι.
κήρυκες δ' ἐλίγαινον ἅμ' ἠόι φαινομένηφιν
τοὺς ἴμεν, οἷσι χρεῖος ὀφείλετ' ἐν Ἤλιδι δίῃ·
οἳ δὲ συναγρόμενοι Πυλίων ἡγήτορες ἄνδρες
δαίτρευον· πολέσιν γὰρ Ἐπειοὶ χρεῖος ὄφειλον,
ὡς ἡμεῖς παῦροι κεκακωμένοι ἐν Πύλῳ ἦμεν· —
ἐλθὼν γάρ ῥ' ἐκάκωσε βίη Ἡρακληείη
τῶν προτέρων ἐτέων, κατὰ δ' ἔκταθεν ὅσσοι ἄριστοι.
δώδεκα γὰρ Νηλῆος ἀμύμονος υἱέες ἦμεν·
τῶν οἶος λιπόμην, οἱ δ' ἄλλοι πάντες ὄλοντο.
ταῦθ' ὑπερηφανέοντες Ἐπειοὶ χαλκοχίτωνες,
ἡμέας ὑβρίζοντες, ἀτάσθαλα μηχανάοντο. —
ἐκ δ' ὁ γέρων ἀγέλην τε βοῶν καὶ πῶυ μέγ' οἰῶν
εἵλετο, κρινάμενος τριηκόσι' ἠδὲ νομῆας.
καὶ γὰρ τῷ χρεῖος μέγ' ὀφείλετ' ἐν Ἤλιδι δίῃ,
τέσσαρες ἀθλοφόροι ἵπποι αὐτοῖσιν ὄχεσφιν,

---

685 *ἠόι*] *ἠοῖ* libri. 686 *ὀφείλετ'*] ita vel *ὠφείλετ'* libri, *ὀφέλλετ'* Buttmannum (Ausführl. Griech. Sprachlehre II p. 261) secuti scripserunt Bekker² et alii; cf. 688. 698. 688 *ὄφειλον*] AD alii cum Aristarcho, *ὄφελλον* pauci in eis C cum aliis veteribus grammaticis, *ὄφειλλον* unus codex; cf. 686. 695 *μηχανάοντο*] *μηχανόωντο* libri. 698 *ὀφείλετ'*] libri, *ὀφέλλετ'* Buttmann, Bekker², alii; cf. 686.

XI ἐλθόντες μετ᾽ ἄεθλα. περὶ τρίποδος γὰρ ἔμελλον
θεύσεσθαι· τοὺς δ᾽ αὖθι ἄναξ ἀνδρῶν Αὐγείας
κάσχεθε, τὸν δ᾽ ἐλατῆρ᾽ ἀφίει ἀκαχημένον ἵππων.
τῶν ὁ γέρων ἐπέων κεχολωμένος ἠδὲ καὶ ἔργων
ἐξέλετ᾽ ἄσπετα πολλά· τὰ δ᾽ ἄλλ᾽ ἐς δῆμον ἔδωκεν
[δαιτρεύειν, μή τίς οἱ ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης].
„ἡμεῖς μὲν τὰ ἕκαστα διείπομεν, ἀμφί τε ἄστυ
ἔρδομεν ἱρὰ θεοῖς· οἱ δὲ τρίτῳ ἤματι πάντες
ἦλθον ὁμῶς αὐτοί τε πολεῖς καὶ μώνυχες ἵπποι
πανσυδίῃ· μετὰ δέ σφι Μολίονε θωρήσσοντο
παῖδ᾽ ἔτ᾽ ἐόντ᾽, οὔ πω μάλα εἰδότε θούριδος ἀλκῆς.
ἔστι δέ τις Θρυόεσσα πόλις, αἰπεῖα κολώνη,
τηλοῦ ἐπ᾽ Ἀλφειῷ, νεάτη Πύλου ἠμαθόεντος·
τὴν ἀμφεστρατάοντο διαρραῖσαι μεμαῶτες.
ἀλλ᾽ ὅτε πᾶν πεδίον μετεκίαθον, ἄμμι δ᾽ Ἀθήνη
ἄγγελος ἦλθε θέουσ᾽ ἀπ᾽ Ὀλύμπου θωρήσσεσθαι
ἔννυχος· οὐδ᾽ ἀέκοντα Πύλον κάτα λαὸν ἄγειρεν
ἀλλὰ μάλ᾽ ἐσσυμένους πολεμιζέμεν. οὐ δέ με Νηλεὺς
εἴα θωρήσσεσθαι, ἀπέκρυψεν δέ μοι ἵππους·
οὐ γάρ πώ τί μ᾽ ἔφη ἴδμεν πολεμήια ἔργα.
ἀλλὰ καὶ ὣς ἱππεῦσι μετέπρεπον ἡμετέροισιν
καὶ πεζός περ ἐών, ἐπεὶ ὣς ἄγε νεῖκος Ἀθήνη.
ἔστι δέ τις ποταμὸς Μινυήιος εἰς ἅλα βάλλων
ἐγγύθεν Ἀρήνης, ὅθι μείναμεν Ἠόα δῖαν

---

702 ἀκαχημένον] ἀκαχήμενον libri. 705] omiserat Zenodotus, spurium iudicavit Aristarchus; cf. ι 42. 713 ἀμφεστρατάοντο] ἀμφεστρατόωντο libri. 717 πολεμιζέμεν] πολεμίζειν libri. οὐ δέ] οὐδέ libri. 723 Ἠόα] ἠῶ libri.

ἱππῆες Πυλίων· τὰ δ' ἐπέρρεον ἔθνεα πεζῶν. XI
ἔνθεν πανσυδίῃ σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες
ἔνδιοι ἱκόμεσθ' ἱερὸν ῥόον Ἀλφειοῖο.
ἔνθα Διὶ ῥέξαντες ὑπερμενεῖ ἱερὰ καλά,
ταῦρον δ' Ἀλφειῷ, ταῦρον δὲ Ποσειδάωνι,
αὐτὰρ Ἀθηναίῃ γλαυκώπιδι βοῦν ἀγελαίην,
δόρπον ἔπειθ' ἑλόμεσθα κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσιν
καὶ κατεκοιμήθημεν ἐν ἔντεσιν οἷσιν ἕκαστος
ἀμφὶ ῥοὰς ποταμοῖο. ἀτὰρ μεγάθυμοι Ἐπειοὶ
ἀμφίσταντο δὴ ἄστυ διαρραῖσαι μεμαῶτες.
„ἀλλά σφι προπάροιθε φάνη μέγα ἔργον Ἄρηος·
εὖτε γὰρ ἠέλιος φαέθων ὑπερέσχεθε γαίης,
συμφερόμεσθα μάχῃ, Διί τ' εὐχόμενοι καὶ Ἀθήνῃ.
ἀλλ' ὅτε δὴ Πυλίων καὶ Ἐπειῶν ἔπλετο νεῖκος,
πρῶτος ἐγὼν ἕλον ἄνδρα — κόμισσα δὲ μώνυχας ἵππους —
Μούλιον αἰχμητήν· γαμβρὸς δ' ἦν Αὐγείαο,
πρεσβυτάτην δὲ θύγατρ' εἶχε ξανθὴν Ἀγαμήδην,
ἣ τόσα φάρμακα ᾔδει ὅσα τρέφει εὐρεῖα χθών.
τὸν μὲν ἐγὼ προσιόντα βάλον χαλκήρεϊ δουρί,
ἤριπε δ' ἐν κονίῃσιν· ἐγὼ δ' ἐς δίφρον ὀρούσας
στῆν ῥα μετὰ προμάχοισιν. ἀτὰρ μεγάθυμοι Ἐπειοὶ
ἔτρεσαν ἄλλυδις ἄλλος, ἐπεὶ ἴδον ἄνδρα πεσόντα
ἡγεμόν' ἱππήων, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
αὐτὰρ ἐγὼν ἐνόρουσα κελαινῇ λαίλαπι ἶσος,

---

730 *δόρπον*] libri, *δεῖπνον* Zenodotus, quod probat Robert: cf. *Λ* 86. 733 *διαρραῖσαι*] *διαπραθέειν* alii. 741 *ᾔδει*] *ᾔδη* vel *ᾔδῃ* plerique. 747 *ἐνόρουσα*] *ἐπόρουσα* libri plurimi et optimi: cf. *Λ* 91. 149. 216.

XI *πεντήκοντα δ' ἕλον δίφρους, δύο δ' ἀμφὶς ἕκαστον*
φῶτες ὀδὰξ ἕλον οὖδας ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ δαμέντες.
καί νύ κεν Ἀκτορίωνε Μολίονε παῖδ' ἀλάπαξα,
εἰ μή σφωε πατὴρ εὐρὺ κρείων ἐνοσίχθων
ἐκ πολέμου ἐσάωσε καλύψας ἠέρι πολλῇ.
ἔνθα Ζεὺς Πυλίοισι μέγα κράτος ἐγγυάλιξεν·
τόφρα γὰρ οὖν ἑπόμεσθα διὰ σπιδέος πεδίοιο,
κτείνοντές τ' αὐτοὺς ἀνά τ' ἔντεα καλὰ λέγοντες,
ὄφρ' ἐπὶ Βουπρασίου πολυπύρου βήσαμεν ἵππους
πέτρης τ' Ὠλενίης, καὶ Ἀλεισίου ἔνθα κολώνη
κέκληται· ὅθεν αὖτις ἀπέτραπε λαὸν Ἀθήνη.
ἔνθ' ἄνδρα κτείνας πύματον λίπον· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
ἂψ ἀπὸ Βουπρασίοιο Πύλονδ' ἔχον ὠκέας ἵππους,
πάντες δ' εὐχετάοντο θεῶν Διὶ Νέστορί τ' ἀνδρῶν.
„ὣς ἔον, εἴ ποτ' ἔον γε, μετ' ἀνδράσιν. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
οἶος ἧς ἀρετῆς ἀπονήσεται· ἦ τέ μιν οἴω
πολλὰ μετακλαύσεσθαι, ἐπεί κ' ἀπὸ λαὸς ὄληται.
ὦ πέπον, ἦ μὲν σοί γε Μενοίτιος ὧδ' ἐπέτελλεν
ἤματι τῷ, ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπεν· —
νῶι δὲ ἔνδον ἐόντες, ἐγὼ καὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
πάντα μάλ' ἐν μεγάροις ἠκούομεν ὡς ἐπέτελλεν.
Πηλῆος δ' ἱκόμεσθα δόμους εὖ ναιετάοντας

---

757 *Ἀλεισίου*] plerique cum Strabone (VIII p. 342. 352), *Ἀλισίου* AD cum Aristarcho, *Ἀλησίου* Stephanus Byzantius 72, 17. Cf. *B* 617. 761 *εὐχετάοντο*] *εὐχετόωντο* libri. 763 *ἧς*] *τῆς* libri. *ϝῆς* Bentley; *ἑῆς* proposuit Hartel HSt. III p. 78. Cf. *β* 206. 767 *δὲ ἔνδον*] pauci, *δ' ἔνδον* ceteri: *δέ τ' ἔνδον* editiones inde a Florentina (1488); cf. ad *Γ* 46.

λαὸν ἀγείροντες κατ' Ἀχαιίδα πουλυβότειραν· XI
ἔνθα δ' ἔπειθ' ἥρωα Μενοίτιον εὕρομεν ἔνδον
ἠδὲ σέ, πὰρ δ' Ἀχιλῆα. γέρων δ' ἱππηλάτα Πηλεὺς
πίονα μηρί' ἔκαιε βοὸς Διὶ τερπικεραύνῳ
αὐλῆς ἐν χόρτῳ· ἔχε δὲ χρύσειον ἄλεισον,
σπένδων αἴθοπα οἶνον ἐπ' αἰθομένοις ἱεροῖσιν.
σφῶι μὲν ἀμφὶ βοὸς ἕπετον κρέα, νῶι δ' ἔπειτα
στῆμεν ἐνὶ προθύροισι· ταφὼν δ' ἀνόρουσεν Ἀχιλλεύς,
ἐς δ' ἄγε χειρὸς ἑλών, κατὰ δ' ἑδριάεσθαι ἄνωγεν,
ξείνιά τ' εὖ παρέθηκεν, ἅ τε ξείνοις θέμις ἐστίν.
αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπημεν ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
ἦρχον ἐγὼ μύθοιο, κελεύων ὔμμ' ἅμ' ἕπεσθαι·
σφῷ δὲ μάλ' ἠθέλετον, τὼ δ' ἄμφω πόλλ' ἐπέτελλον. —
Πηλεὺς μὲν ᾧ παιδὶ γέρων ἐπέτελλ' Ἀχιλῆι
αἰὲν ἀριστεύειν καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων·
σοὶ δ' αὖθ' ὧδ' ἐπέτελλε Μενοίτιος Ἄκτορος υἱός·
‚τέκνον ἐμόν, γενεῇ μὲν ὑπέρτερός ἐστιν Ἀχιλλεύς,
πρεσβύτερος δὲ σύ ἐσσι· βίῃ δ' ὅ γε πολλὸν ἀμείνων.
ἀλλ' εὖ οἱ φάσθαι πυκινὸν ἔπος ἠδ' ὑποθέσθαι
καί οἱ σημαίνειν· ὃ δὲ πείσεται εἰς ἀγαθόν περ.'
„ὣς ἐπέτελλ' ὁ γέρων, σὺ δὲ λήθεαι. ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν
ταῦτ' εἴποις Ἀχιλῆι δαΐφρονι, αἴ κε πίθηται·

---

770 πουλυβότειραν] libri, καλλιγύναικα adscriptum in A. 773 μηρί' ἔκαιε] editiones Florentina et Aldina prima, μηρί' ἔκηε libri. μηρία καῖε Aristarchus. 776 ἕπετον] libri, ἑπέτην Elmsley; v. Θ 448 et cf. infra 782. 778 ἑδριάεσθαι] ἑδριάασθαι libri. 782 σφῷ] σφὼ libri (σφῶ, σφῶι singuli); v. praef. II. § 8. ἠθέλετον] ἠθελέτην Zenodotus; cf. supra 776.

XI *τίς δ' οἶδ', εἴ κέν οἱ σὺν δαίμονι θυμὸν ὀρίναις*
παρειπών; ἀγαθὴ δὲ παραίφασίς ἐστιν ἑταίρου.
εἰ δέ τινα φρεσὶν ᾗσι θεοπροπίην ἀλεείνει
καί τινά οἱ πὰρ Ζηνὸς ἐπέφραδε πότνια μήτηρ,
ἀλλὰ σέ περ προέτω, ἅμα δ' ἄλλος λαὸς ἑπέσθω
Μυρμιδόνων, αἴ κέν τι φάος Δαναοῖσι γένηαι.
καί τοι τεύχεα καλὰ δότω πόλεμόνδε φέρεσθαι,
αἴ κέ σε τῷ ἴσκοντες ἀπόσχωνται πολέμοιο
Τρῶες, ἀναπνεύσωσι δ' ἀρήιοι υἷες Ἀχαιῶν
τειρόμενοι· ὀλίγη δέ τ' ἀνάπνευσις πολέμοιο.
ῥεῖα δέ κ' ἀκμῆτες κεκμηότας ἄνδρας ἀυτῇ
ὤσαισθε προτὶ ἄστυ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων."
ὣς φάτο, τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινεν·
βῆ δὲ θέειν παρὰ νῆας ἐπ' Αἰακίδην Ἀχιλῆα.
ἀλλ' ὅτε δὴ κατὰ νῆας Ὀδυσσῆος θείοιο
ἷξε θέων Πάτροκλος, ἵνα σφ' ἀγορή τε θέμις τε
ἤην, τῇ δὴ καί σφι θεῶν ἐτετεύχατο βωμοί,
ἔνθα οἱ Εὐρύπυλος βεβλημένος ἀντεβόλησεν
διογενὴς Εὐαιμονίδης κατὰ μηρὸν ὀιστῷ,
σκάζων ἐκ πολέμου· κατὰ δὲ νότιος ῥέεν ἱδρὼς
ὤμων καὶ κεφαλῆς, ἀπὸ δ' ἕλκεος ἀργαλέοιο
αἷμα μέλαν κελάρυζε· νόος γε μὲν ἔμπεδος ἦεν.
τὸν δὲ ἰδὼν ᾤκτειρε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱὸς

---

792 *ὀρίναις*] libri fere omnes, *ὀρίνεις* unus; *ὀρίνῃς* postulat G. Hermann Opusc. I p. 287. Cf. praef. II. § 9, I *B*, 2. 797 *φάος*] Eustathius p. 1060, 45 (ad *Π* 297), *φόος* unus codex, *φόως* ceteri et Eustathius p. 884, 57. 802. 803] damnabat Aristarchus collatis *Π* 44 sq.

808 *ἤην*] plerique, *εἶεν* vel *εἴην* pauci, *ἦεν* Nauck; cf. *τ* 283. *ψ* 316. *ω* 343.

καί ῥ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα· XI
„ἆ δειλοί, Δαναῶν ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
ὣς ἄρ' ἐμέλλετε τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης
ἄσειν ἐν Τροίῃ ταχέας κύνας ἀργέτι δημῷ;
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπέ, διοτρεφὲς Εὐρύπυλ' ἥρως,
ἤ ῥ' ἔτι που σχήσουσι πελώριον Ἕκτορ' Ἀχαιοί,
ἦ ἤδη φθίσονται ὑπ' αὐτοῦ δουρὶ δαμέντες."
τὸν δ' αὖτ' Εὐρύπυλος βεβλημένος ἀντίον ηὔδα·
„οὐκέτι, διογενὲς Πατρόκλεες, ἄλκαρ Ἀχαιῶν
ἔσσεται, ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσιν πεσέονται.
οἳ μὲν γὰρ δὴ πάντες, ὅσοι πάρος ἦσαν ἄριστοι,
ἐν νηυσὶν κέαται βεβλημένοι οὐτάμενοί τε
χερσὶν ὕπο Τρώων· τῶν δὲ σθένος ὄρνυται αἰέν.
ἀλλ' ἐμὲ μὲν σὺ σάωσον ἄγων ἐπὶ νῆα μέλαιναν,
μηροῦ δ' ἔκταμ' ὀϊστόν, ἀπ' αὐτοῦ δ' αἷμα κελαινὸν
νίζ' ὕδατι λιαρῷ, ἐπὶ δ' ἤπια φάρμακα πάσσε
ἐσθλά, τά σε προτί φασιν Ἀχιλλῆος δεδιδάχθαι,
ὃν Χείρων ἐδίδαξε δικαιότατος κενταύρων.
ἰητροὶ μὲν γὰρ Ποδαλείριος ἠδὲ Μαχάων —
τὸν μὲν ἐνὶ κλισίῃσιν ὀίομαι ἕλκος ἔχοντα,
χρηΐζοντα καὶ αὐτὸν ἀμύμονος ἰητῆρος,
κεῖσθαι· ὃ δ' ἐν πεδίῳ Τρώων μένει ὀξὺν Ἄρηα."
τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός·

---

818 *δημῷ;*] signum interrogationis scripserunt editores ante Bekkerum et post eum Baeumlein. 822 *βεβλημένος*] plerique in eis AD. *πεπνυμένος* pauci in eis C et adscriptum in A. 823 *Πατρόκλεες*] *Πατρόκλεις* libri. 827 *αἰέν*] libri, *αἰεί* Bekkerum secuti plerique recentiorum editorum; v. HBl. I 30 et La Roche HU. 166 et cf. *α* 68. *τ* 591.

XI *„πῶς τ᾽ ἄρ᾽ ἔοι τάδε ἔργα; τί ῥέξομεν, Εὐρύπυλ᾽ ἥρως;*
ἔρχομαι, ὄφρ᾽ Ἀχιλῆι δαΐφρονι μῦθον ἐνίσπω,
ὃν Νέστωρ ἐπέτελλε Γερήνιος οὖρος Ἀχαιῶν.
ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὥς περ σεῖο μεθήσω τειρομένοιο.“
ἦ, καὶ ὑπὸ στέρνοιο λαβὼν ἄγε ποιμένα λαῶν
ἐς κλισίην· θεράπων δὲ ἰδὼν ὑπέχευε βοείας.
ἔνθα μιν ἐκτανύσας ἐκ μηροῦ τάμνε μαχαίρῃ
ὀξὺ βέλος περιπευκές, ἀπ᾽ αὐτοῦ δ᾽ αἷμα κελαινὸν
νίζ᾽ ὕδατι λιαρῷ, ἔπι δὲ ῥίζαν βάλε πικρὴν
χερσὶ διατρίψας, ὀδυνήφατον, ἥ οἱ ἁπάσας
ἔσχ᾽ ὀδύνας. τὸ μὲν ἕλκος ἐτέρσετο, παύσατο δ᾽ αἷμα.

ΙΛΙΑΔΟΣ Μ.

ΤΕΙΧΟΜΑΧΙΑ.

XII *Ὣς ὁ μὲν ἐν κλισίῃσι Μενοιτίου ἄλκιμος υἱὸς*
ἰᾶτ᾽ Εὐρύπυλον βεβλημένον· οἱ δ᾽ ἐμάχοντο
Ἀργέιοι καὶ Τρῶες ὁμιλαδόν. οὐδ᾽ ἄρ᾽ ἔμελλεν
τάφρος ἔτι σχήσειν Δαναῶν καὶ τεῖχος ὕπερθεν
εὐρύ, τὸ ποιήσαντο νεῶν ὕπερ, ἀμφὶ δὲ τάφρον
ἤλασαν — οὐ δὲ θεοῖσι δόσαν κλειτὰς ἑκατόμβας —,
ὄφρα σφιν νῆάς τε θοὰς καὶ ληίδα πολλὴν

838 *πῶς τ᾽ ἄρ᾽*] libri, *πῶς κεν* schol. B ad *Ω* 22 et Epimerism. Hom. (in Crameri Anecdotis Oxon. I) 367, 29. Cf. *Δ* 318. 841 *σεῖο μεθήσω*] libri cum Aristarcho, (*σεῦ*) *ἀμελήσω* Zenodotus. 2 *δ᾽ ἐμάχοντο*] plerique in eis Ambr., *δὲ μάχοντο* A et reliqui. 6 *οὐ δὲ*] *οὐδὲ* libri.

ἐντὸς ἔχον ῥύοιτο· θεῶν δ' ἀέκητι τέτυκτο
ἀθανάτων· τὸ καὶ οὔ τι πολὺν χρόνον ἔμπεδον ἦεν.
ὄφρα μὲν Ἕκτωρ ζωὸς ἔην καὶ μήνι' Ἀχιλλεὺς
καὶ Πριάμοιο ἄνακτος ἀπόρθητος πόλις ἔπλεν,
τόφρα δὲ καὶ μέγα τεῖχος Ἀχαιῶν ἔμπεδον ἦεν.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μὲν Τρώων θάνον ὅσσοι ἄριστοι,
πολλοὶ δ' Ἀργείων οἱ μὲν δάμεν οἱ δ' ἐλίποντο,
πέρθετο δὲ Πριάμοιο πόλις δεκάτῳ ἐνιαυτῷ,
Ἀργέιοι δ' ἐν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδ' ἔβησαν,
δὴ τότε μητιάοντο Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων
τεῖχος ἀμαλδῦναι, ποταμῶν μένος εἰσαγαγόντες,
ὅσσοι ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων ἅλαδε προρέουσιν·
Ῥῆσός θ' Ἑπτάπορός τε Κάρησός τε Ῥοδίος τε
Γρήνικός τε καὶ Αἴσηπος δῖός τε Σκάμανδρος
καὶ Σιμόεις, ὅθι πολλὰ βοάγρια καὶ τρυφάλειαι
κάππεσον ἐν κονίῃσι καὶ ἡμιθέων γένος ἀνδρῶν.
τῶν πάντων ὁμόσε στόματ' ἔτραπε Φοῖβος Ἀπόλλων,
ἐννῆμαρ δ' ἐς τεῖχος ἵει ῥόον· ὗε δ' ἄρα Ζεὺς
συνεχές, ὄφρα κε θᾶσσον ἁλίπλοα τείχεα θείη.
αὐτὸς δ' ἐννοσίγαιος ἔχων χείρεσσι τρίαιναν
ἡγεῖτ', ἐκ δ' ἄρα πάντα θεμείλια κύμασι πέμπεν
φιτρῶν καὶ λάων, τὰ θέσαν μογέοντες Ἀχαιοί·
λεῖα δ' ἐποίησεν παρ' ἀγάρροον Ἑλλήσποντον,
αὖτις δ' ἠιόνα μεγάλην ψαμάθοισι κάλυψεν,
τεῖχος ἀμαλδύνας· ποταμοὺς δ' ἔτρεψε νέεσθαι

---

14 *δ' ἐλίποντο*] plerique in eis Ambr., *δὲ λίποντο* A et reliqui.
17 *μητιάοντο*] *μητιόωντο* libri. 26 *συνεχές*] plerique cum Aristophane et Aristarcho, *συνεχές* duo in eis A: cf. *ι* 74.

XII κὰρ ῥόον, ᾗ περ πρόσθεν ἵεν καλλίρροον ὕδωρ.
ὣς ἄρ' ἔμελλον ὄπισθε Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων
θησέμεναι· τότε δ' ἀμφὶ μάχη ἐνοπή τε δεδήει
τεῖχος ἐύδμητον, κανάχιζε δὲ δούρατα πύργων
βαλλόμεν'. Ἀργεῖοι δὲ Διὸς μάστιγι δαμέντες
νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐελμένοι ἰσχανάοντο,
Ἕκτορα δειδιότες κρατερὸν μήστωρα φόβοιο·
αὐτὰρ ὅ γ', ὡς τὸ πρόσθεν, ἐμάρνατο ἶσος ἀέλλῃ.
ὡς δ' ὅτ' ἂν ἔν τε κύνεσσι καὶ ἀνδράσι θηρευτῇσιν
κάπριος ἠὲ λέων στρέφεται σθένεϊ βλεμεαίνων·
οἱ δέ τε πυργηδὸν σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες
ἀντίον ἵστανται καὶ ἀκοντίζουσι θαμειὰς
αἰχμὰς ἐκ χειρῶν· τοῦ δ' οὔ ποτε κυδάλιμον κῆρ
ταρβεῖ οὐδὲ φοβεῖται — ἀγηνορίη δέ μιν ἔκτα —·
ταρφέα τε στρέφεται στίχας ἀνδρῶν πειρητίζων,
ὅππῃ τ' ἰθύσῃ, τῇ τ' εἴκουσι στίχες ἀνδρῶν·
ὣς Ἕκτωρ ἀν' ὅμιλον ἰὼν εἰλίσσεθ', ἑταίρους
τάφρον ἐποτρύνων διαβαινέμεν. οὐ δέ οἱ ἵπποι
τόλμων ὠκύποδες, μάλα δὲ χρεμέτιζον ἐπ' ἄκρῳ
χείλει ἐφεσταότες· ἄπο γὰρ δειδίσσετο τάφρος

---

38 *ἰσχανάοντο*] *ἰσχανόωντο* libri. 41 *θηρευτῇσιν*] libri; diversam lectionem *θηρητῆρσι* adscripsit Didymus. Cf. *Λ* 325. 44 *ἀντίον*] Aristarchus, *ἀντίοι* libri; v. *Λ* 219. 47. 48.] spurios iudicabat Bentley. 49 *εἰλίσσεθ'*] *ἐλλίσσεθ'* nonnulli in eis A, *ἐλίσσεθ'* vel *ἐλίσεθ'* alii, *ἑλίσσεθ'* unus: *εἰλίσσεθ'* (quod legitur etiam apud Aelianum, qui de nat. anim. VI, 6 versus 49 sqq. affert) restitutum a Turnebo (a. 1554) receperant editores ante Bekkerum. Cf. *M* 467. *ἑταίρους*] libri, *ἑταίρων* coniecit Gerhard, Lection. Apollon. (1816) p. 224. 50 *οὐ δέ*] A, *οὐδέ* ceteri libri.

εὐρεῖ', οὔτ' ἄρ' ὑπερθορέειν σχεδὸν οὔτε περῆσαι
ῥηιδίη· κρημνοὶ γὰρ ἐπηρεφέες περὶ πᾶσαν
ἕστασαν ἀμφοτέρωθεν, ὕπερθεν δὲ σκολόπεσσιν
ὀξέσιν ἠρήρει, τοὺς ἵστασαν υἷες Ἀχαιῶν
πυκνοὺς καὶ μεγάλους, δηίων ἀνδρῶν ἀλεωρήν.
ἔνθ' οὔ κεν ῥέα ἵππος ἐύτροχον ἅρμα τιταίνων
ἐσβαίη· πεζοὶ δὲ μενοίνεον, εἰ τελέουσιν.
δὴ τότε Πουλυδάμας θρασὺν Ἕκτορα εἶπε παραστάς·
„Ἕκτορ τ' ἠδ' ἄλλοι Τρώων ἀγοὶ ἠδ' ἐπικούρων,
ἀφραδέως διὰ τάφρον ἐλαύνομεν ὠκέας ἵππους.
ἣ δὲ μάλ' ἀργαλέη περάειν· σκόλοπες γὰρ ἐν αὐτῇ
ὀξέες ἑστᾶσιν, ποτὶ δ' αὐτοὺς τεῖχος Ἀχαιῶν.
ἔνθ' οὔ πως ἔστιν καταβήμεναι οὐδὲ μάχεσθαι
ἱππεῦσι· στεῖνος γάρ, ὅθι τρώσεσθαι ὀίω.
εἰ μὲν γὰρ τοὺς πάγχυ κακὰ φρονέων ἀλαπάζει
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, Τρώεσσι δὲ ἵετ' ἀρήγειν, —
ἦ τ' ἂν ἐγώ γ' ἐθέλοιμι καὶ αὐτίκα τοῦτο γενέσθαι,
νωνύμνους ἀπολέσθαι ἀπ' Ἄργεος ἐνθάδ' Ἀχαιούς·
εἰ δέ χ' ὑποστρέψωσι, παλίωξις δὲ γένηται
ἐκ νηῶν καὶ τάφρῳ ἐνιπλήξωμεν ὀρυκτῇ,
οὐκέτ' ἔπειτ' ὀίω οὐδ' ἄγγελον ἀπονέεσθαι
ἄψορρον προτὶ ἄστυ ἑλιχθέντων ὑπ' Ἀχαιῶν.
ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες·
ἵππους μὲν θεράποντες ἐρυκόντων ἐπὶ τάφρῳ,

---

56 ἵστασαν] ἕστασαν (ἑστασαν unus) libri, correxit Duentzer; cf. γ 182. ϑ 435. σ 307, etiam Β 525. Σ 346. 63 περάειν] περάαν (περάᾳν unus) libri. 70 νωνύμνους] νωνύμους alii; cf. α 222.

XII αὐτοὶ δὲ πρυλέες σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες
Ἕκτορι πάντες ἑπώμεθ᾽ ἀολλέες· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
οὐ μενέουσ᾽, εἰ δή σφιν ὀλέθρου πείρατ᾽ ἐφῆπται.“
ὣς φάτο Πουλυδάμας· ἅδε δ᾽ Ἕκτορι μῦθος ἀπήμων,
αὐτίκα δ᾽ ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε.
οὐδὲ μὲν ἄλλοι Τρῶες ἐφ᾽ ἵππων ἠγερέθοντο,
ἀλλ᾽ ἀπὸ πάντες ὄρουσαν, ἐπεὶ ἴδον Ἕκτορα δῖον.
ἡνιόχῳ μὲν ἔπειτα ἑῷ ἐπέτελλεν ἕκαστος
ἵππους εὖ κατὰ κόσμον ἐρυκέμεν αὖθ᾽ ἐπὶ τάφρῳ·
οἱ δὲ διαστάντες, σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες,
πένταχα κοσμηθέντες ἅμ᾽ ἡγεμόνεσσιν ἕποντο.
οἱ μὲν ἅμ᾽ Ἕκτορ᾽ ἴσαν καὶ ἀμύμονι Πουλυδάμαντι,
οἳ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι ἔσαν, μέμασαν δὲ μάλιστα
τεῖχος ῥηξάμενοι κοίλῃς ἐπὶ νηυσὶ μάχεσθαι·
καί σφιν Κεβριόνης τρίτος εἵπετο, πὰρ δ᾽ ἄρ᾽ ὄχεσφιν
ἄλλον Κεβριόναο χερείονα κάλλιπεν Ἕκτωρ.
τῶν δ᾽ ἑτέρων Πάρις ἦρχε καὶ Ἀλκάθοος καὶ Ἀγήνωρ,
τῶν δὲ τρίτων Ἕλενος καὶ Δηίφοβος θεοειδής,
υἷε δύω Πριάμοιο· τρίτος δ᾽ ἦν Ἄσιος ἥρως,
Ἄσιος Ὑρτακίδης, ὃν Ἀρίσβηθεν φέρον ἵπποι
αἴθωνες μεγάλοι ποταμοῦ ἀπὸ Σελλήεντος.
τῶν δὲ τετάρτων ἦρχεν ἐὺς πάις Ἀγχίσαο
Αἰνείας, ἅμα τῷ γε δύω Ἀντήνορος υἷε
Ἀρχέλοχός τ᾽ Ἀκάμας τε μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
Σαρπηδὼν δ᾽ ἡγήσατ᾽ ἀγακλειτῶν ἐπικούρων,
πρὸς δ᾽ ἕλετο Γλαῦκον καὶ ἀρήιον Ἀστεροπαῖον·
οἱ γάρ οἱ εἴσαντο διακριδὸν εἶναι ἄριστοι
τῶν ἄλλων μετά γ᾽ αὐτόν· ὁ δ᾽ ἔπρεπε καὶ διὰ πάντων.
οἱ δ᾽ ἐπεὶ ἀλλήλους ἄραρον τυκτῇσι βόεσσιν,

βὰν δ' ἰθὺς Δαναῶν λελιημένοι· οὐδ' ἔτ' ἔφαντο
σχήσεσθ', ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσιν πεσέεσθαι.
ἔνθ' ἄλλοι Τρῶες τηλεκλειτοί τ' ἐπίκουροι
βουλῇ Πουλυδάμαντος ἀμωμήτοιο πίθοντο·
ἀλλ' οὐχ Ὑρτακίδης ἔθελ' Ἄσιος ὄρχαμος ἀνδρῶν
αὖθι λιπεῖν ἵππους τε καὶ ἡνίοχον θεράποντα,
ἀλλὰ σὺν αὐτοῖσιν πέλασεν νήεσσι θοῇσιν
νήπιος, οὐδ' ἄρ' ἔμελλε κακὰς ὑπὸ κῆρας ἀλύξας
ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν ἀγαλλόμενος παρὰ νηῶν
ἂψ ἀπονοστήσειν προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν·
πρόσθεν γάρ μιν μοῖρα δυσώνυμος ἀμφεκάλυψεν
ἔγχεϊ Ἰδομενῆος ἀγαυοῦ Δευκαλίδαο.
εἴσατο γὰρ νηῶν ἐπ' ἀριστερά, τῇ περ Ἀχαιοὶ
ἐκ πεδίου νίσσοντο σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν·
τῇ ῥ' ἵππους τε καὶ ἅρμα διήλασεν· οὐδὲ πύλῃσιν
εὗρ' ἐπικεκλιμένας σανίδας καὶ μακρὸν ὀχῆα,
ἀλλ' ἀναπεπταμένας ἔχον ἀνέρες, εἴ τιν' ἑταίρων
ἐκ πολέμου φεύγοντα σαώσειαν μετὰ νῆας.
τῇ ῥ' ἰθὺς φρονέων ἵππους ἔχε, τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο
ὀξέα κεκλήγοντες· ἔφαντο γὰρ οὐκέτ' Ἀχαιοὺς
σχήσεσθ' ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσιν πεσέεσθαι,
νήπιοι· ἐν δὲ πύλῃσι δύ' ἀνέρας εὗρον ἀρίστους
υἷας ὑπερθύμους Λαπιθάων αἰχμητάων,
τὸν μὲν Πειριθόου υἷα κρατερὸν Πολυποίτην,
τὸν δὲ Λεοντῆα βροτολοιγῷ ἶσον Ἄρηι.

---

106 *οὐδ' ἔτ'*] *οὐδέ τ'* libri, correxit Barnes, quem editores post Spitznerum (1832) omnes secuti sunt. 125 *κεκλήγοντες*] ACD alii cum Herodiano, *κεκληγότες* pauci; cf. *Π* 430. *Ρ* 756. 759. *μ* 256. *ξ* 30.

XII τὼ μὲν ἄρα προπάροιθε πυλάων ὑψηλάων
ἕστασαν, ὡς ὅτε τε δρύες οὔρεσιν ὑψικάρηνοι,
αἵ τ' ἄνεμον μίμνουσι καὶ ὑετὸν ἤματα πάντα
ῥίζῃσιν μεγάλῃσι διηνεκέεσσ' ἀραρυῖαι·
ὣς ἄρα τὼ χείρεσσι πεποιθότες ἠδὲ βίηφιν
μίμνον ἐπερχόμενον μέγαν Ἄσιον οὐδὲ φέβοντο.
οἳ δ' ἰθὺς πρὸς τεῖχος ἐύδμητον, βόας αὔας
ὑψόσ' ἀνασχόμενοι, ἔκιον μεγάλῳ ἀλαλητῷ
Ἄσιον ἀμφὶ ἄνακτα καὶ Ἰαμενὸν καὶ Ὀρέστην
Ἀσιάδην τ' Ἀδάμαντα Θόωνά τε Οἰνόμαόν τε.
οἳ δ' ἢ τοι ἧος μὲν ἐυκνήμιδας Ἀχαιοὺς
ὄρνυον ἔνδον ἐόντες ἀμύνεσθαι περὶ νηῶν·
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τεῖχος ἐπεσσυμένους ἐνόησαν
Τρῶας, ἀτὰρ Δαναῶν γένετο ἰαχή τε φόβος τε,
ἐκ δὲ τὼ ἀίξαντε πυλάων πρόσθε μαχέσθην,
ἀγροτέροισι σύεσσιν ἐοικότε, τώ τ' ἐν ὄρεσσιν
ἀνδρῶν ἠδὲ κυνῶν δέχαται κολοσυρτὸν ἰόντα,
δοχμώ τ' ἀίσσοντε περὶ σφίσιν ἄγνυτον ὕλην
πρυμνὴν ἐκτάμνοντες, ὑπαὶ δέ τε κόμπος ὀδόντων
γίγνεται, εἰς ὅ κέ τίς τε βαλὼν ἐκ θυμὸν ἕληται.
ὣς τῶν κόμπει χαλκὸς ἐπὶ στήθεσσι φαεινὸς
ἄντην βαλλομένων· μάλα γὰρ κρατερῶς ἐμάχοντο,
λαοῖσιν καθύπερθε πεποιθότες ἠδὲ βίηφιν.
οἳ δ' ἄρα χερμαδίοισιν ἐυδμήτων ἀπὸ πύργων

---

136 *οὐδὲ φέβοντο*] *οὐδ' ἐφέβοντο* pauci. 141 *ἧος*] *εἵως* libri fere omnes, *ἕως* Eustathius, *ἕως* supra scripto *τε* unus codex. 142 *ὄρνυον*] AD Ambrosianus alii, *ὤρνυον* C et reliqui. 149 *ἐκτάμνοντες*] *ἐκτάμνοντε* pauci.

βάλλον, ἀμυνόμενοι σφῶν τ' αὐτῶν καὶ κλισιάων XII
νηῶν τ' ὠκυπόρων· νιφάδες δ' ὥς πῖπτον ἔραζε,
ἅς τ' ἄνεμος ζαής, νέφεα σκιόεντα δονήσας,
ταρφείας κατέχευεν ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
ὣς τῶν ἐκ χειρῶν βέλεα ῥέον, ἠμὲν Ἀχαιῶν
ἠδὲ καὶ ἐκ Τρώων· κόρυθες δ' ἄμφ' αὖον ἀΰτευν
βαλλόμεναι μυλάκεσσι καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι.
δή ῥα τότ' ᾤμωξέν τε καὶ ὢ πεπλήγετο μηρὼ
Ἄσιος Ὑρτακίδης, καὶ ἀλαστήσας ἔπος ηὔδα·
„Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά νυ καὶ σὺ φιλοψευδὴς ἐτέτυξο
πάγχυ μάλ'· οὐ γὰρ ἐγώ γ' ἐφάμην ἥρωας Ἀχαιοὺς
σχήσειν ἡμέτερόν γε μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους.
οἳ δ', ὥς τε σφῆκες μέσον αἰόλοι ἠὲ μέλισσαι
οἰκία ποιήσωνται ὁδῷ ἔπι παιπαλοέσσῃ,
οὐδ' ἀπολείπουσιν κοῖλον δόμον, ἀλλὰ μένοντες
ἄνδρας θηρητῆρας ἀμύνονται περὶ τέκνων,
ὣς οἵδ' οὐκ ἐθέλουσι πυλάων καὶ δύ' ἐόντε
χάσσασθαι πρίν γ' ἠὲ κατακτάμεν ἠὲ ἁλῶναι.“
ὣς ἔφατ', οὐ δὲ Διὸς πεῖθε φρένα ταῦτ' ἀγορεύων·
Ἕκτορι γάρ οἱ θυμὸς ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι.
ἄλλοι δ' ἀμφ' ἄλλῃσι μάχην ἐμάχοντο πύλῃσιν.
ἀργαλέον δέ με ταῦτα θεὸν ὣς πάντ' ἀγορεῦσαι·
πάντῃ γὰρ περὶ τεῖχος ὀρώρει θεσπιδαὲς πῦρ

---

171 *οἵδ'*] duo libri cum Aristarcho, *οἵ γ'* reliqui in eis AC. 173 *οὐ δὲ*] *οὐδὲ* libri. 175—180] omiserat Zenodotus, damnabant Aristophanes et Aristarchus, quos editores fere omnes secuti sunt. Etiam versum 181 iam a veteribus damnatum esse intellegitur ex defensione Pii grammatici, quae est in scholio B.

XII λάινον. Ἀργέιοι δὲ καὶ ἀχνύμενοί περ ἀνάγκη
νηῶν ἠμύνοντο. θεοὶ δ᾽ ἀκαχήατο θυμὸν
πάντες, ὅσοι Δαναοῖσι μάχης ἐπιτάρροθοι ἦσαν.
σὺν δ᾽ ἔβαλον Λαπίθαι πόλεμον καὶ δηιοτῆτα.
ἔνθ᾽ αὖ Πειριθόου υἱὸς κρατερὸς Πολυποίτης
δουρὶ βάλεν Δάμασον κυνέης διὰ χαλκοπαρήου·
οὐδ᾽ ἄρα χαλκείη κόρυς ἔσχεθεν, ἀλλὰ διαπρὸ
αἰχμὴ χαλκείη ῥῆξ᾽ ὀστέον, ἐγκέφαλος δὲ
ἔνδον ἅπας πεπάλακτο· δάμασσε δέ μιν μεμαῶτα.
αὐτὰρ ἔπειτα Πύλωνα καὶ Ὄρμενον ἐξενάριξεν.
υἱὸν δ᾽ Ἀντιμάχοιο Λεοντεὺς ὄζος Ἄρηος
Ἱππόμαχον βάλε δουρί, κατὰ ζωστῆρα τυχήσας.
αὖτις δ᾽ ἐκ κολεοῖο ἐρυσσάμενος ξίφος ὀξὺ
Ἀντιφάτην μὲν πρῶτον, ἐπαΐξας δι᾽ ὁμίλου,
πλῆξ᾽ αὐτοσχεδίην· ὁ δ᾽ ἄρ᾽ ὕπτιος οὔδει ἐρείσθη·
αὐτὰρ ἔπειτα Μένωνα καὶ Ἰαμενὸν καὶ Ὀρέστην
πάντας ἐπασσυτέρους πέλασε χθονὶ πουλυβοτείρη.
ὄφρ᾽ οἱ τοὺς ἐνάριζον ἀπ᾽ ἔντεα μαρμαίροντα,
τόφρ᾽, οἱ Πουλυδάμαντι καὶ Ἕκτορι κοῦροι ἕποντο,
οἳ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι ἔσαν μέμασαν δὲ μάλιστα
τεῖχός τε ῥήξειν καὶ ἐνιπρήσειν πυρὶ νῆας,
οἵ ῥ᾽ ἔτι μερμήριζον ἐφεσταότες παρὰ τάφρῳ.
ὄρνις γάρ σφιν ἐπῆλθε περησέμεναι μεμαῶσιν
αἰετὸς ὑψιπέτης ἐπ᾽ ἀριστερὰ λαὸν ἐέργων,
φοινήεντα δράκοντα φέρων ὀνύχεσσι πέλωρον
ζωόν, ἔτ᾽ ἀσπαίροντα, καὶ οὔ πω λήθετο χάρμης·
κόψε γὰρ αὐτὸν ἔχοντα κατὰ στῆθος παρὰ δειρὴν

179 ἀκαχήατο] pauci, ἀκαχείατο libri plures et meliores.

ἰδρωθεὶς ὀπίσω· ὁ δ' ἀπὸ ἕθεν ἧκε χαμᾶζε XII
ἀλγήσας ὀδύνῃσι, μέσῳ δ' ἐνὶ κάββαλ' ὁμίλῳ,
αὐτὸς δὲ κλάγξας πέτετο πνοιῇς ἀνέμοιο.
Τρῶες δ' ἐρρίγησαν, ὅπως ἴδον αἰόλον ὄφιν
κείμενον ἐν μέσσοισι, Διὸς τέρας αἰγιόχοιο.
δὴ τότε Πουλυδάμας θρασὺν Ἕκτορα εἶπε παραστάς·
„Ἕκτορ, ἀεὶ μέν πώς μοι ἐπιπλήσσεις ἀγορῇσιν
ἐσθλὰ φραζομένῳ, ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔοικεν
δῆμον ἐόντα παρὲξ ἀγορευέμεν, οὔτ' ἐνὶ βουλῇ
οὔτε ποτ' ἐν πολέμῳ, σὸν δὲ κράτος αἰὲν ἀέξειν·
νῦν αὖτ' ἐξερέω ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
μὴ ἴομεν Δαναοῖσι μαχεσσόμενοι περὶ νηῶν.
ὧδε γὰρ ἐκτελέεσθαι ὀίομαι, — εἰ ἐτεόν γε
Τρωσὶν ὅδ' ὄρνις ἦλθε περησέμεναι μεμαῶσιν,
αἰετὸς ὑψιπέτης ἐπ' ἀριστερὰ λαὸν ἐέργων,
φοινήεντα δράκοντα φέρων ὀνύχεσσι πέλωρον
ζωόν· ἄφαρ δ' ἀφέηκε, πάρος φίλα οἰκί' ἱκέσθαι,
οὐδ' ἐτέλεσσε φέρων δόμεναι τεκέεσσιν ἑοῖσιν· —
ὣς ἡμεῖς, εἴ πέρ τε πύλας καὶ τεῖχος Ἀχαιῶν
ῥηξόμεθα σθένεϊ μεγάλῳ εἴξωσι δ' Ἀχαιοί,
οὐ κόσμῳ παρὰ ναῦφιν ἐλευσόμεθ' αὐτὰ κέλευθα·
πολλοὺς γὰρ Τρώων καταλείψομεν, οὕς κεν Ἀχαιοὶ

---

206 κάββαλ'] AD plerique, κάμβαλ' C et pauci alii; cf. ζ 172. 213 δῆμον] libri, δήμον coniecit Bentley collato Β 198. 215 νῦν αὖτ'] ACD alii, νῦν δ' αὖτ' ceteri. 216 μαχεσσόμενοι] μαχησόμενοι (μαχησάμενοι unus) libri. 218 ἦλθε] Aristarchus, ἐπῆλθε libri: cf. Ω 219. 219] omittunt complures.

XII *χαλκῷ δηώσουσιν ἀμυνόμενοι περὶ νηῶν.*
ὧδέ χ᾽ ὑποκρίναιτο θεοπρόπος, ὃς σάφα θυμῷ
εἰδείη τεράων καί οἱ πειθοίατο λαοί."
τὸν δ᾽ ἄρ᾽ ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
„Πουλυδάμαν, σὺ μὲν οὐκέτ᾽ ἐμοὶ φίλα ταῦτ᾽ ἀγορεύεις·
οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τοῦδε νοῆσαι.
εἰ δ᾽ ἐτεὸν δὴ τοῦτον ἀπὸ σπουδῆς ἀγορεύεις,
ἐξ ἄρα δή τοι ἔπειτα θεοὶ φρένας ὤλεσαν αὐτοί,
ὃς κέλεαι Ζηνὸς μὲν ἐριγδούποιο λαθέσθαι
βουλέων, ἅς τέ μοι αὐτὸς ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν·
τύνη δ᾽ οἰωνοῖσι τανυπτερύγεσσι κελεύεις
πείθεσθαι, τῶν οὔ τι μετατρέπομ᾽ οὐδ᾽ ἀλεγίζω,
εἴ τ᾽ ἐπὶ δεξί᾽ ἴωσι πρὸς ἠόα τ᾽ ἠέλιόν τε,
εἴ τ᾽ ἐπ᾽ ἀριστερὰ τοί γε ποτὶ ζόφον ἠερόεντα.
ἡμεῖς δὲ μεγάλοιο Διὸς πειθώμεθα βουλῇ,
ὃς πᾶσι θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσει.
εἷς οἰωνὸς ἄριστος, ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης.
τίπτε σὺ δείδοικας πόλεμον καὶ δηιοτῆτα;
εἴ περ γάρ τ᾽ ἄλλοι γε περὶ κτεινώμεθα πάντες
νηυσὶν ἐπ᾽ Ἀργείων, σοὶ δ᾽ οὐ δέος ἔστ᾽ ἀπολέσθαι·
οὐ γάρ τοι κραδίη μενεδήιος οὐδὲ μαχήμων.
εἰ δὲ σὺ δηιοτῆτος ἀφέξεαι ἠέ τιν᾽ ἄλλον
παρφάμενος ἐπέεσσιν ἀποτρέψεις πολέμοιο,

---

227 *δηώσουσιν*] ita vel *δηιώσουσιν*, *δηιόσουσιν* nonnulli, *δηώσωσι(ν)* vel *δηιώσωσι(ν)* vel *δηιόσωσιν* alii; cf. praef. II. § 6, I, 4. 231 *Πουλυδάμαν*] Zenodotus et Chamaeleo, *Πουλυδάμα* libri cum Aristarcho; cf. *Ν* 751. *Ξ* 470. *Σ* 285 et *Λαοδάμαν* *Θ* 141. 153. 239 *ἠόα*] *ἠῶ* libri. 245 *περὶ κτεινώμεθα*] nonnulli, *περικτεινώμεθα* ACD alii; illud primus recepit Wolf.

αὐτίκ᾽ ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσεις.“ XII
  ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο· τοὶ δ᾽ ἅμ᾽ ἕποντο
ἠχῇ θεσπεσίῃ. ἐπὶ δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος
ὦρσεν ἀπ᾽ Ἰδαίων ὀρέων ἀνέμοιο θύελλαν,
ἥ ῥ᾽ ἰθὺς νηῶν κονίην φέρεν· αὐτὰρ Ἀχαιῶν
θέλγε νόον, Τρωσὶν δὲ καὶ Ἕκτορι κῦδος ὄπαζεν.
τοῦ περ δὴ τεράεσσι πεποιθότες ἠδὲ βίηφιν
ῥήγνυσθαι μέγα τεῖχος Ἀχαιῶν πειρήτιζον.
κρόσσας μὲν πύργων ἔρυον καὶ ἔρειπον ἐπάλξις
στήλας τε προβλῆτας ἐμόχλεον, ἃς ἄρ᾽ Ἀχαιοὶ
πρώτας ἐν γαίῃ θέσαν ἔμμεναι ἔχματα πύργων·
τὰς οἵ γ᾽ αὐέρυον, ἔλποντο δὲ τεῖχος Ἀχαιῶν
ῥήξειν. οὐ δέ νύ πω Δαναοὶ χάζοντο κελεύθου,
ἀλλ᾽ οἵ γε ῥινοῖσι βοῶν φράξαντες ἐπάλξις
βάλλον ἀπ᾽ αὐτάων δηίους ὑπὸ τεῖχος ἰόντας.
  ἀμφοτέρω δ᾽ Αἴαντε κελευτιάοντ᾽ ἐπὶ πύργων
πάντοσε φοιτήτην, μένος ὀτρύνοντες Ἀχαιῶν.
ἄλλον μειλιχίοις, ἄλλον στερεοῖς ἐπέεσσιν
νείκεον ὅν τινα πάγχυ μάχης μεθιέντα ἴδοιεν·
  „ὦ φίλοι, Ἀργείων ὅς τ᾽ ἔξοχος ὅς τε μεσήεις
ὅς τε χερειότερος, ἐπεὶ οὔ πως πάντες ὁμοῖοι
ἀνέρες ἐν πολέμῳ, νῦν ἔπλετο ἔργον ἅπασιν —
καὶ δ᾽ αὐτοὶ τόδε που γιγνώσκετε — μή τις ὀπίσσω
τετράφθω ποτὶ νῆας ὁμοκλητῆρος ἀκούσας,

---

258 ἐπάλξις| ἐπάλξεις libri, correxit Bekker[2]: cf. 263. 308. 375 et πόλις Β 648. 262 οὐ δέ| οὐδέ libri. 263 ἐπάλξις| ἐπάλξεις libri: v. 258. 265 κελευτιάοντ᾽| κελευτιόωντ᾽ libri. 270 *πως| πω libri. 273 ποτὶ| complures in eis AC, προτὶ ceteri.

XII ἀλλὰ πρόσσω ἵεσθε καὶ ἀλλήλοισι κέλεσθε,
αἴ κε Ζεὺς δώῃσιν Ὀλύμπιος ἀστεροπητὴς
νεῖκος ἀπωσαμένους δηίους προτὶ ἄστυ δίεσθαι.“
ὣς τώ γε προβοῶντε μάχην ὤτρυνον Ἀχαιῶν.
τῶν δ', ὥς τε νιφάδες χιόνος πίπτωσι θαμειαὶ
ἤματι χειμερίῳ, ὅτε τ' ὤρετο μητίετα Ζεὺς
νιφέμεν, ἀνθρώποισι πιφαυσκόμενος τὰ ἃ κῆλα·
κοιμήσας δ' ἀνέμους χέει ἔμπεδον, ὄφρα καλύψῃ
ὑψηλῶν ὀρέων κορυφὰς καὶ πρώονας ἄκρους
καὶ πεδία λωτοῦντα καὶ ἀνδρῶν πίονα ἔργα·
καί τ' ἐφ' ἁλὸς πολιῆς κέχυται λιμέσιν τε καὶ ἀκταῖς
κῦμα δέ μιν προσπλάζον ἐρύκεται —, ἄλλα τε πάντα
εἴλυται καθύπερθ', ὅτ' ἐπιβρίσῃ Διὸς ὄμβρος·
ὣς τῶν ἀμφοτέρωσε λίθοι πωτῶντο θαμειαί,
αἳ μὲν ἄρ' ἐς Τρῶας, αἳ δ' ἐκ Τρώων ἐς Ἀχαιούς,
βαλλομένων· τὸ δὲ τεῖχος ὕπερ πᾶν δοῦπος ὀρώρει.
οὐδ' ἄν πω τότε γε Τρῶες καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ
τείχεος ἐρρήξαντο πύλας καὶ μακρὸν ὀχῆα,
εἰ μὴ ἄρ' υἱὸν ἑὸν Σαρπηδόνα μητίετα Ζεὺς
ὦρσεν ἐπ' Ἀργείοισι, λέονθ' ὣς βουσὶν ἕλιξιν.
αὐτίκα δ' ἀσπίδα μὲν πρόσθ' ἔσχετο πάντοσ' ἐίσην

---

274 πρόσσω] πρόσω pauci in eis palimpsestus Syriacus, quod praefert Leo Meyer Bzb. Btr. I p. 306; sed cf. Δ 77. χ 304. 280 νιφέμεν] libri; νειφέμεν, quod Aristonicus in lemmate habet et Herodianus II p. 554 probat, scripserunt Bekker et Baeumlein. 283 λωτοῦντα] Aristarchus, λωτεῦντα codices et editio Massiliensis.

284 ἀκταῖς] libri; cf. παλάμαις Α 238, θεαῖς ε 119. 285 ἐρύκεται] libri. An *ἐρεύγεται? cf. Ο 621. Ρ 265. ε 403. 438; Ι 378. κ 212. ϱ 268.

καλὴν χαλκείην ἐξήλατον, ἣν ἄρα χαλκεὺς
ἤλασεν, ἔντοσθεν δὲ βοείας ῥάψε θαμειὰς
χρυσείῃς ῥάβδοισι διηνεκέσιν περὶ κύκλον.
τὴν ἄρ᾽ ὅ γε πρόσθε σχόμενος, δύο δοῦρε τινάσσων,
βῆ ῥ᾽ ἴμεν ὥς τε λέων ὀρεσίτροφος, ὅς τ᾽ ἐπιδευὴς
δηρὸν ἔῃ κρειῶν, κέλεται δέ ἑ θυμὸς ἀγήνωρ
μήλων πειρήσοντα καὶ ἐς πυκινὸν δόμον ἐλθεῖν·
εἴ περ γάρ χ᾽ εὕρῃσι παρ᾽ αὐτόφι βώτορας ἄνδρας
σὺν κυσὶ καὶ δούρεσσι φυλάσσοντας περὶ μῆλα,
οὔ ῥά τ᾽ ἀπείρητος μέμονε σταθμοῖο δίεσθαι,
ἀλλ᾽ ὅ γ᾽ ἄρ᾽ ἢ ἥρπαξε μετάλμενος, ἠὲ καὶ αὐτὸς
ἔβλητ᾽ ἐν πρώτοισι θοῆς ἀπὸ χειρὸς ἄκοντι.
ὥς ῥα τότ᾽ ἀντίθεον Σαρπηδόνα θυμὸς ἀνῆκεν
τεῖχος ἐπαΐξαι διά τε ῥήξασθαι ἐπάλξις.
αὐτίκα δὲ Γλαῦκον προσέφη παῖδ᾽ Ἱππολόχοιο·
„Γλαῦκε, τί ἦ δὴ νῶι τετιμήμεσθα μάλιστα
ἕδρῃ τε κρέασίν τε ἰδὲ πλείοις δεπάεσσιν
ἐν Λυκίῃ, πάντες δὲ θεοὺς ὣς εἰσοράουσιν;
καὶ τέμενος νεμόμεσθα μέγα Ξάνθοιο παρ᾽ ὄχθας
καλὸν φυταλιῆς καὶ ἀρούρης πυροφόροιο.
τῷ νῦν χρὴ Λυκίοισι μετὰ πρώτοισιν ἐόντας
ἑστάμεν ἠδὲ μάχης καυστείρης ἀντιβολῆσαι,
ὄφρα τις ὧδ᾽ εἴπῃ Λυκίων πύκα θωρηκτάων·
‚οὐ μὰν ἀκληεῖς Λυκίην κάτα κοιρανέουσιν

---

295 ἐξήλατον] plerique cum Zenodoto, ἐξήλατον duo cum Aristarcho. 296 ἤλασεν] libri, ἔλασεν unus, ἐξέλασ᾽ Zenodotus. 308 ἐπάλξις ἐπάλξεις libri: v. 258. 312 εἰσοράουσιν] εἰσορόωσι ν libri. 318 ἀκληεῖς] multi in eis AD, ἀκλῆεις palimpsestus Syr., ἀκλεεῖς C et unus ex aliis, ἀκλειεῖς Eustathius: quid Aristarchus scripserit, dubitatur.

XII ἡμέτεροι βασιλῆες ἔδουσί τε πίονα μῆλα
οἶνόν τ' ἔξαιτον μελιηδέα· ἀλλ' ἄρα καὶ ἲς
ἐσθλή, ἐπεὶ Λυκίοισι μετὰ πρώτοισι μάχονται.‘
ὦ πέπον, εἰ μὲν γὰρ πόλεμον περὶ τόνδε φυγόντε
αἰεὶ δὴ μέλλοιμεν ἀγήρω τ' ἀθανάτω τε
ἔσσεσθ', οὔτε κεν αὐτὸς ἐνὶ πρώτοισι μαχοίμην
οὔτε κε σὲ στέλλοιμι μάχην ἐς κυδιάνειραν·
νῦν δ' — ἔμπης γὰρ κῆρες ἐφεστᾶσιν θανάτοιο
μυρίαι, ἃς οὐκ ἔστι φυγεῖν βροτὸν οὐδ' ὑπαλύξαι, —
ἴομεν, ἠέ τῳ εὖχος ὀρέξομεν ἠέ τις ἡμῖν.“
ὣς ἔφατ', οὐδὲ Γλαῦκος ἀπετράπετ' οὐδ' ἀπίθησεν·
τὼ δ' ἰθὺς βήτην Λυκίων μέγα ἔθνος ἄγοντε.
τοὺς δὲ ἰδὼν ῥίγησ' υἱὸς Πετεῶο Μενεσθεύς·
τοῦ γὰρ δὴ πρὸς πύργον ἴσαν κακότητα φέροντες.
πάπτηνεν δ' ἀνὰ τεῖχος Ἀχαιῶν, εἴ τιν' ἴδοιτο
ἡγεμόνων, ὅς τίς οἱ ἀρὴν ἑτάροισιν ἀμύναι·
ἐς δ' ἐνόησ' Αἴαντε δύω πολέμου ἀκορήτω
ἑσταότας, Τεῦκρόν τε νέον κλισίηθεν ἰόντα,
ἐγγύθεν. ἀλλ' οὔ πώς οἱ ἔην βώσαντι γεγωνεῖν·
τόσσος γὰρ κτύπος ἦεν — ἀυτὴ δ' οὐρανὸν ἷκεν —
βαλλομένων σακέων τε καὶ ἱπποκόμων τρυφαλειῶν
καὶ πυλέων· πᾶσαι γὰρ ἐπῴχατο, τοὶ δὲ κατ' αὐτὰς
ἱστάμενοι πειρῶντο βίῃ ῥήξαντες ἐσελθεῖν.

---

322 *φυγόντε*] *φυγόντες* alii. 333 *τεῖχος*] *πύργον* libri, mutavit Bekker². 340 *πᾶσαι*] A cum Aristarcho, *πάσαις* unus, *πάσας* reliqui cum Zenodoto. *ἐπῴχατο*] (*ἐπικεκλιμέναι ἦσαν, ἐπέκειντο*) A et unus ex ceteris cum Aristarcho, *ἐπώχατο* unus liber, *ἐπώχετο* pauci, *ἐπῴχετο* reliqui in eis CD et palimpsestus Syr. cum Zenodoto. V. Ludwich AHT. I p. 344 sq.

αἶψα δ' ἐπ' Αἴαντε προΐει κήρυκα Θοώτην·
  „ἔρχεο, δῖε Θοῶτα, θέων Αἴαντε κάλεσσον·
ἀμφοτέρω μὲν μᾶλλον — ὃ γάρ κ' ὄχ' ἄριστον ἁπάντων
εἴη, ἐπεὶ τάχα τῇδε τετεύξεται αἰπὺς ὄλεθρος·
ὧδε γὰρ ἔβρισαν Λυκίων ἀγοί, οἳ τὸ πάρος περ
ζαχρηεῖς τελέθουσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας· —
εἰ δέ σφιν καὶ κεῖθι πόνος καὶ νεῖκος ὄρωρεν,
ἀλλά περ οἶος ἴτω Τελαμώνιος ἄλκιμος Αἴας,
καί οἱ Τεῦκρος ἅμα σπέσθω τόξων εὖ εἰδώς.“
  ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἄρα οἱ κῆρυξ ἀπίθησεν ἀκούσας,
βῆ δὲ θέειν παρὰ τεῖχος Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
στῆ δὲ παρ' Αἰάντεσσι κιών, εἶθαρ δὲ προσηύδα·
  „Αἴαντ', Ἀργείων ἡγήτορε χαλκοχιτώνων,
ἠνώγει Πετεῶο διοτρεφέος φίλος υἱὸς
κεῖσ' ἴμεν, ὄφρα πόνοιο μίνυνθά περ ἀντιάσητον·
ἀμφοτέρω μὲν μᾶλλον — ὃ γάρ κ' ὄχ' ἄριστον ἁπάντων
εἴη, ἐπεὶ τάχα κεῖθι τετεύξεται αἰπὺς ὄλεθρος·
ὧδε γὰρ ἔβρισαν Λυκίων ἀγοί, οἳ τὸ πάρος περ
ζαχρηεῖς τελέθουσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας· —
εἰ δὲ καὶ ἐνθάδε περ πόλεμος καὶ νεῖκος ὄρωρεν,
ἀλλά περ οἶος ἴτω Τελαμώνιος ἄλκιμος Αἴας,
καί οἱ Τεῦκρος ἅμα σπέσθω τόξων εὖ εἰδώς.“
  ὣς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε μέγας Τελαμώνιος Αἴας·
αὐτίκ' Ὀιλιάδην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

---

342. 343 *Αἴαντε*] palimpsestus Syr. cum Zenodoto, *Αἴαντα* ceteri libri fere omnes: cf. 335. 354. Aliter se habet *O* 301. 350 *ἅμα σπέσθω*] palimpsestus Syr. et unus ex recentioribus, *ἅμ' ἑσπέσθω* vel *ἅμ' ἑπέσθω* reliqui. 363 *ἅμα σπέσθω*] Syriacus, *ἅμ' ἑσπέσθω* vel *ἅμ' ἑπέσθω* ceteri.

XII „Αἶαν, σφῶι μὲν αὖθι, σὺ καὶ κρατερὸς Λυκομήδης,
ἑσταότες Δαναοὺς ὀτρύνετον ἶφι μάχεσθαι·
αὐτὰρ ἐγὼ κεῖσ' εἶμι καὶ ἀντιάω πολέμοιο.
αἶψα δ' ἐλεύσομαι αὖτις, ἐπὴν εὖ τοῖς ἐπαμύνω.“
ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη Τελαμώνιος Αἴας,
καί οἱ Τεῦκρος ἅμ' ᾖε κασίγνητος καὶ ὄπατρος·
τοῖς δ' ἅμα Πανδίων Τεύκρου φέρε καμπύλα τόξα.
εὖτε Μενεσθῆος μεγαθύμου πύργον ἵκοντο
τείχεος ἐντὸς ἰόντες — ἐπειγομένοισι δ' ἵκοντο —,
οἱ δ' ἐπ' ἐπάλξις βαῖνον ἐρεμνῇ λαίλαπι ἶσοι,
ἴφθιμοι Λυκίων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες·
σὺν δ' ἐβάλοντο μάχεσθαι ἐναντίον, ὦρτο δ' ἀϋτή.
Αἴας δὲ πρῶτος Τελαμώνιος ἄνδρα κατέκτα,
Σαρπήδοντος ἑταῖρον Ἐπικλῆα μεγάθυμον,
μαρμάρῳ ὀκριόεντι βαλών, ὅ ῥα τείχεος ἐντὸς
κεῖτο μέγας παρ' ἔπαλξιν ὑπέρτατος· οὐδέ κέ μιν ῥέα
χείρεσσ' ἀμφοτέρῃς ἔχοι ἀνήρ, οὐδὲ μάλ' ἡβῶν,
οἷοι νῦν βροτοί εἰσ'· ὁ δ' ἄρ' ὑψόθεν ἔμβαλ' ἀείρας.
θλάσσε δὲ τετράφαλον κυνέην, σὺν δ' ὀστέ' ἄραξεν
πάντ' ἄμυδις κεφαλῆς· ὁ δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι ἐοικὼς
κάππεσ' ἀφ' ὑψηλοῦ πύργου, λίπε δ' ὀστέα θυμός.
Τεῦκρος δὲ Γλαῦκον κρατερὸν παῖδ' Ἱππολόχοιο
ἰῷ ἐπεσσυμένον βάλε τείχεος ὑψηλοῖο,
ᾗ ἴδε γυμνωθέντα βραχίονα, παῦσε δὲ χάρμης·
ἂψ δ' ἀπὸ τείχεος ἆλτο λαθών, ἵνα μή τις Ἀχαιῶν

---

368 ἀντιάω] ἀντιόω libri. 375 ἐπάλξις] ἐπάλξεις libri: v. 258. 388 ἐπεσσυμένον] ἐπεσσύμενον ἐσσύμενον unus libri. 389 ᾗ] ᾗ ῥ' libri, correxit Hoffmann, Quaestion. Hom. II (1848) p. 88.

βλήμενον ἀθρήσειε καὶ εὐχετάοιτ' ἐπέεσσιν. XII
Σαρπήδοντι δ' ἄχος γένετο Γλαύκου ἀπιόντος,
αὐτίκ' ἐπεί τ' ἐνόησεν· ὅμως δ' οὐ λήθετο χάρμης.
ἀλλ' ὅ γε Θεστορίδην Ἀλκμάονα δουρὶ τυχήσας
νύξ', ἐκ δ' ἔσπασεν ἔγχος· ὃ δὲ σπόμενος πέσε δουρὶ
πρηνής, ἀμφὶ δέ οἱ βράχε τεύχεα ποικίλα χαλκῷ.
Σαρπηδὼν δ' ἄρ' ἔπαλξιν ἑλὼν χερσὶ στιβαρῇσιν
ἕλχ', ἡ δ' ἕσπετο πᾶσα διαμπερές, αὐτὰρ ὕπερθεν
τεῖχος ἐγυμνώθη· πολέεσσι δὲ θῆκε κέλευθον.
τὸν δ' Αἴας καὶ Τεῦκρος ὁμαρτήσανθ' — ὁ μὲν ἰῷ
βεβλήκει τελαμῶνα περὶ στήθεσφι φαεινὸν
ἀσπίδος ἀμφιβρότης, ἀλλὰ Ζεὺς κῆρας ἄμυνεν
παιδὸς ἑοῦ, μὴ νηυσὶν ἐπὶ πρυμνῇσι δαμείη·
Αἴας δ' ἀσπίδα νύξεν ἐπάλμενος, οὐ δὲ διαπρὸ
ἤλυθεν ἐγχείη, στυφέλιξε δέ μιν μεμαῶτα.
χώρησεν δ' ἄρα τυτθὸν ἐπάλξιος, οὐ δ' ὅ γε πάμπαν
χάζετ', ἐπεί οἱ θυμὸς ἐέλπετο κῦδος ἀρέσθαι·
κέκλετο δ' ἀντιθέοισιν ἑλιξάμενος Λυκίοισιν·
„ὦ Λύκιοι, τί τ' ἄρ' ὧδε μεθίετε θούριδος ἀλκῆς;
ἀργαλέον δέ μοί ἐστι καὶ ἰφθίμῳ περ ἐόντι
μούνῳ ῥηξαμένῳ θέσθαι παρὰ νηυσὶ κέλευθον.
ἀλλ' ἐφομαρτεῖτε· πλεόνων δέ τοι ἔργον ἄμεινον.“
ὣς ἔφαθ'· οἱ δὲ ἄνακτος ὑποδδείσαντες ὁμοκλὴν

391 εὐχετάοιτ'] εὐχετόῳτ' εὐχειόῳτο duo libri. 395 δὲ σπόμενος] δ' ἑσπόμενος libri: σχόμενος περὶ δουρί Hesychius: cf. Ν 570. 401 στήθεσφι] tres in eis AD, στήθεσσι ceteri: cf. Β 388.

404 οὐ δὲ] οὐδὲ ἡ δὲ pauci libri: disiunxerat Heyne. 406 οὐ δ'] οὐδ' libri; disiunxerat Heyne.

XII μᾶλλον ἐπέβρισαν βουληφόρον ἀμφὶ ἄνακτα·
Ἀργεῖοι δ' ἑτέρωθεν ἐκαρτύναντο φάλαγγας
τείχεος ἔντοσθεν. μέγα δέ σφισι φαίνετο ἔργον·
οὔτε γὰρ ἴφθιμοι Λύκιοι Δαναῶν ἐδύναντο
τεῖχος ῥηξάμενοι θέσθαι παρὰ νηυσὶ κέλευθον,
οὔτε ποτ' αἰχμηταὶ Δαναοὶ Λυκίους ἐδύναντο
τείχεος ἂψ ὤσασθαι, ἐπεὶ τὰ πρῶτα πέλασθεν.
ἀλλ' ὥς τ' ἀμφ' οὔροισι δύ' ἀνέρε δηριάεσθον,
μέτρ' ἐν χερσὶν ἔχοντες, ἐπιξύνῳ ἐν ἀρούρῃ,
ὥ τ' ὀλίγῳ ἐνὶ χώρῳ ἐρίζητον περὶ ἴσης·
ὣς ἄρα τοὺς διέεργον ἐπάλξιες, οἱ δ' ὑπὲρ αὐτέων
δῄουν ἀλλήλων ἀμφὶ στήθεσσι βοείας
ἀσπίδας εὐκύκλους λαισήϊά τε πτερόεντα.
πολλοὶ δ' οὐτάζοντο κατὰ χρόα νηλέι χαλκῷ·
ἠμὲν ὅτῳ στρεφθέντι μετάφρενα γυμνωθείη
μαρναμένων, πολλοὶ δὲ διαμπερὲς ἀσπίδος αὐτῆς.
πάντῃ δὴ πύργοι καὶ ἐπάλξιες αἵματι φωτῶν
ἐρράδατ' ἀμφοτέρωθεν ἀπὸ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν.
ἀλλ' οὐδ' ὣς ἐδύναντο φόβον ποιῆσαι Ἀχαιῶν·
ἀλλ' ἔχον, ὥς τε τάλαντα γυνὴ χερνῆτις ἀληθής,
ἥ τε σταθμὸν ἔχουσα καὶ εἴριον ἀμφὶς ἀνέλκει
ἰσάζουσ', ἵνα παισὶν ἀεικέα μισθὸν ἄρηται.
    ὣς μὲν τῶν ἐπὶ ἶσα μάχη τέτατο πτόλεμός τε,
πρίν γ' ὅτε δὴ Ζεὺς κῦδος ὑπέρτερον Ἕκτορι δῶκεν
Πριαμίδῃ, ὃς πρῶτος ἐσήλατο τεῖχος Ἀχαιῶν.

---

421 *δηριάεσθον*] *δηριάασθον* libri. 423 *ὀλίγῳ ἐνὶ χώρῳ*] *ὀλίγῃ ἐνὶ χώρῃ* Zenodotus, quod collato *P* 394 probat Duentzer. 428 *ὅτῳ*] ita vel *ὅτω* libri omnes, in eis Syriacus et Ambrosianus, *ὅτεῳ* Zenodotus; cf. *τοῖσιν* Aristarcho probatum *κ* 110 et v. praef. Il. § 4, II *B*, 4.

ἤυσεν δὲ διαπρύσιον Τρώεσσι γεγωνώς· XII
„ὄρνυσθ', ἱππόδαμοι Τρῶες, ῥήγνυσθε δὲ τεῖχος
Ἀργείων, καὶ νηυσὶν ἐνίετε θεσπιδαὲς πῦρ."
ὣς φάτ' ἐποτρύνων· οἳ δ' οὔασι πάντες ἄκουον,
ἴθυσαν δ' ἐπὶ τεῖχος ἀολλέες. οἳ μὲν ἔπειτα
κροσσάων ἐπέβαινον ἀκαχμένα δούρατ' ἔχοντες·
Ἕκτωρ δ' ἁρπάξας λᾶαν φέρεν, ὅς ῥα πυλάων
ἑστήκει πρόσθε, πρυμνὸς παχύς, αὐτὰρ ὕπερθεν
ὀξὺς ἔην· τὸν δ' οὔ κε δύ' ἀνέρε δήμου ἀρίστω
ῥηιδίως ἐπ' ἄμαξαν ἀπ' οὔδεος ὀχλίσσειαν,
οἷοι νῦν βροτοί εἰσ'· ὁ δέ μιν ῥέα πάλλε καὶ οἶος.
[τόν οἱ ἐλαφρὸν ἔθηκε Κρόνου πάις ἀγκυλομήτεω.]
ὡς δ' ὅτε ποιμὴν ῥεῖα φέρει πόκον ἄρσενος οἰὸς
χειρὶ λαβὼν ἑτέρῃ, ὀλίγον τέ μιν ἄχθος ἐπείγει,
ὣς Ἕκτωρ ἰθὺς σανίδων φέρε λᾶαν ἀείρας,
αἵ ῥα πύλας εἴρυντο πύκα στιβαρῶς ἀραρυίας
δικλίδας ὑψηλάς· δοιοὶ δ' ἔντοσθεν ὀχῆες
εἶχον ἐπημοιβοί, μία δὲ κληὶς ἐπαρήρει.
στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰών, καὶ ἐρεισάμενος βάλε μέσσας,
εὖ διαβάς, ἵνα μή οἱ ἀφαυρότερον βέλος εἴη.
ῥῆξε δ' ἀπ' ἀμφοτέρους θαιρούς, πέσε δὲ λίθος εἴσω
βριθοσύνῃ, μέγα δ' ἀμφὶ πύλαι μύκον· οὐδ' ἄρ' ὀχῆες
ἐσχεθέτην, σανίδες δὲ διέτμαγεν ἄλλυδις ἄλλη

---

446 *πρόσθε*] plerique, *πρόσθεν* pauci in eis C: cf. *Α* 197. *Δ* 129. 298. *Π* 791, ab altera parte *Η* 224. *Μ* 298. *ψ* 137.
450] omiserat Zenodotus, damnaverunt Aristophanes et Aristarchus.

452 *τέ μιν*] ex libris manu scriptis restituit Heyne, *δέ μιν* habent editiones non paucae.

XII *λᾶος ὑπὸ ῥιπῆς. ὃ δ' ἄρ' ἔσθορε φαίδιμος Ἕκτωρ*
νυκτὶ θοῇ ἀτάλαντος ὑπώπια, λάμπε δὲ χαλκῷ
σμερδαλέῳ, τὸν ἕεστο περὶ χροΐ, δοιὰ δὲ χερσὶν
δοῦρ' ἔχεν· οὔ κέν τίς μιν ἐρύκακεν ἀντιβολήσας
νόσφι θεῶν, ὅτ' ἔσαλτο πύλας· πυρὶ δ' ὄσσε δεδήει.
κέκλετο δὲ Τρώεσσιν ἑλιξάμενος καθ' ὅμιλον
τεῖχος ὑπερβαίνειν, τοὶ δ' ὀτρύνοντι πίθοντο·
αὐτίκα δ' οἳ μὲν τεῖχος ὑπέρβασαν, οἳ δὲ κατ' αὐτὰς
ποιητὰς ἐσέχυντο πύλας. Δαναοὶ δ' ἐφόβηθεν
νῆας ἀνὰ γλαφυράς· ὅμαδος δ' ἀλίαστος ἐτύχθη.

---

465 *οὔ κέν*] unus liber cum Aristarcho, *οὐκ ἄν* ceteri. *ἐρύκακεν*] Aristarchus, *ἐρυκάκοι* (*ἐρυκάκῃ* D) libri; aliter se habet *Δ* 539.

